

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A URSS

LENINGRAD "NAUKA" SUCURSALA LENINGRAD 1983

Biblioteca „Runivers1”

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A URSS

VOLUMUL XI

SUPLIMENTARE, REFERINȚĂ

LENINGRAD "NAUKA" SUCURSALA LENINGRAD 1983

Biblioteca „Runivers”

1

1401000000-636

042 (02)-83

228-82, carte. 1

© Editura Nauka, 1983

Biblioteca „Runivers”

M. V. LOMONOSOV

Portret al unui artist necunoscut din secolul al XVIII-lea.

Muzeul de cunoștințe locale din Arhangelsk.

Biblioteca „Runivers”

EDITORIAL

La inițiativa și sub conducerea academicianului S. I. Vavilov în anii 1949-1950. Academia de Științe a URSS a pregătit o ediție a Lucrărilor complete ale lui M. V. Lomonosov în zece volume, care au fost publicate în 1950-1959. Colegiul său editorial principal era condus de S. I. Vavilov.

Aceasta este cea mai completă colecție de lucrări de M. V. Lomonosov. Publicarea sa a contribuit la studiul și popularizarea în continuare a moștenirii științifice a marelui om de știință rus atât în țara noastră, cât și în străinătate.

În pregătirea lucrărilor complete ale lui Lomonosov în zece volume, oamenii de știință sovietici au depus multă muncă pentru a găsi, descrie și studia moștenirea științifică diversă și bogată a fondatorului științei ruse. Această ediție a inclus un număr mare de documente noi referitoare la viața și opera lui Lomonosov - lucrările sale inedite, mai multe articole neterminate și note de conținut științific, materiale autobiografice, corespondență, traduceri,

numeroase lucrări oficiale care îl caracterizează pe om de știință ca un organizator remarcabil al limbii ruse. știință și educație.secolul al XVIII-lea

Lucrările complete ale lui Lomonosov, prevăzute cu comentarii științifice detaliate, au devenit o sursă indispensabilă pentru studierea nu numai a activităților versatile ale marelui om de știință rus, ci și a istoriei științei și culturii secolului al XVIII-lea.

La elaborarea planului pentru această ediție a lucrărilor lui Lomonosov, ediția principală prevedea alcătuirea unui volum de referință, în care să fie concentrați indici pentru toate volumele.

Biblioteca „Runivers”

6

Editorial

Adevărat plus. al unsprezecelea volum conține un material de referință extins care va ajuta la folosirea bogatei moșteniri științifice și artistice a lui Lomonosov, va permite ca corespondența și documentele sale oficiale să fie mai larg introduse în circulația științifică.

Timp de mai bine de douăzeci de ani, care au trecut de la publicarea ultimului volum al Operelor complete ale lui M. V. Lomonosov, cercetătorii sovietici și străini au identificat o serie de materiale legate de moștenirea științifică, literară și epistolară a omului de știință.

Volumul se deschide cu publicarea a patru scrisori de la M. V. Lomonosov: către D. F. Michaelis din 4 decembrie 1740, către I. G. Gmelin din 1 octombrie 1748, către I. A. Tsilkh din 13 mai 1762 și către F. M. Zanotti din 9 mai 1764.

Un loc proeminent în opera științifică și literară a lui Lomonosov este ocupat de activitățile sale de traducere. Cu toate acestea, nu toate traducerile sale au fost publicate în colecția de zece volume. Unele dintre ele, realizate de Lomonosov în anii 1740, sunt incluse în al unsprezecelea volum. Acestea sunt, în primul rând, patru articole științifice de popularitate ale academicianului G.V. Kraft pentru *Note la Vedomosti*, o revistă publicată între 1728 și 1742 de Academia de Științe din Sankt Petersburg: „On the Preservation of Health”, „Continuation on the Hardness of Corpuri diferite”, „Despre fabricarea salitrului” și „Continuarea descrierii diferitelor mașini”. Subiectul articolelor lui GV Kraft corespundea în mare măsură intereselor științifice ale tânărului om de știință. Articolele conțin informații practice utile și recomandări valoroase. O serie de probleme ridicate în aceste articole au fost dezvoltate în continuare în lucrările lui Lomonosov.

Volumul al unsprezecelea publică pentru prima dată traducerea făcută de Lomonosov în 1747 a cărții lui Solomon Hubertus „Economia Livoniei”, apărută în secolul al XVII-lea. în germana. Publicată după o copie clericală din 1760, păstrată în Departamentul de Manuscrise al Bibliotecii de Stat a URSS. V. I. Lenin.

De un interes științific și literar considerabil este traducerea scrisorii lui L. Euler către președintele Academiei de Științe din Sankt Petersburg, K. G. Razumovsky, publicată în acest volum, realizată în 1749. Într-o scrisoare în latină, destinată publicării ca prefață la cartea „Scientia navalis...” („Știința marină”), Euler a conturat legile de bază ale teoriei construcțiilor navale și a dezvăluit pe scurt conținutul cărții. În numele administrației Academiei de Științe, Lomonosov a tradus scrisoarea lui Euler în rusă. Traducerea lui este caracterizată

Biblioteca „Runivers”

Editorial

7

prezentarea strict științifică a materialului, introducerea de noi termeni științifici.

În secolul al XVIII-lea. un număr mare de lucrări au fost tipărite fără semnătură sau sub criptonim. Numele autorilor și, prin urmare, o parte din moștenirea literară a oamenilor de știință și scriitorilor, au rămas necunoscute, iar întrebarea a apărut la pregătirea lucrărilor colectate ale unuia sau aceluia autor, când a fost stabilit corpul lucrărilor sale.

Această împrejurare a condus la necesitatea includerii în volumul XI al Operelor complete ale lui M. V. Lomonosov a unei secțiuni de opere literare atribuite lui Lomonosov. P. N. Berkov s-a ocupat de problemele atribuirii inscripțiilor poetice ale lui Lomonosov, ale căror argumente le prezentăm în notele la lucrările atribuite lui Lomonosov. Secțiunea de mai sus include și inscripția lui Lomonosov la portretul Ecaterinei a II-a, care a rămas până în prezent în viziunea editorilor și bibliografilor și a fost dezvăluită de V.P. Stepanov. Lucrările publicate în acest volum, atât originale, cât și traduceri, sunt tipărite pe secțiuni în ordine cronologică - până la data finalizării lucrării autorului asupra operei. În notele la textele Lomonosov, datarea lor este argumentată.

Conform regulilor aprobate în 1949 de academicianul S. I. Vavilov, redactorul-șef al acestei publicații, toate lucrările lui M. V. Lomonosov sunt tipărite după ortografia și punctuația modernă, dar cu păstrarea, dacă este posibil, a tuturor trăsăturilor inerente limbajului omului de știință.

În partea a doua a volumului XI a Operelor complete ale lui M. V. Lomonosov este concentrat întregul aparat de referință pentru colecția de zece volume, care are 8437 de pagini. Acestea includ: 1) un index al lucrărilor lui M. V. Lomonosov; 2) index de subiecte; 3) un index al numelor geografice și etnice; 4) indexul numelor; 5) un index al numelor mitologice.

Volumul include, de asemenea, un index adnotat de nume pentru volumul XI, liste de ilustrații pentru volumele I-X și XI.

În scrisori și traduceri, precum și în note la acestea, redactorii au adoptat datele după stilul vechi.

Volumul a fost pregătit pentru publicare de R. B. Gorodinskaya, G. E. Pavlova, N. V. Sokolova.

Au fost compilate note: la literele 1, 3 - R. B. Gorodinskaya, la litera 2 - E. S. Kulyabko, la litera 4 - E. P. Karpeev, la traducerea 5 - G. E. Pavlova, 6, 8 - H M. Raskin, 7'-E. P. Karpeev, 9 - E. S. Payna

Biblioteca „Runivers”

8

Editorial

și N. V. Sokolova, 10 - D. S. Babkin, 11 - Yu. P. Potapov; la poeziile 12-17 - E. S. Kulyabko.

Indexul subiectelor și indexul numelor geografice au fost întocmite de R. B. Gorodinskaya (vol. I-V, VII) și N. V. Sokolova (vol. VI, VIII-X), indexul lucrărilor lui M. V. Lomonosov la volumele I-X, un index al numelor la volumele I-X, un index al numelor mitologice la volumele I-X, un index al numelor (adnotate) la volumul XI au fost întocmit de IV Teleshova.

Biblioteca „Runivers”

Biblioteca „Runivers”

Biblioteca „Runivers”

1

1740 ДЕКАБРЯ 4. Д. ф. МИХАЭЛИСУ

Înalt-născut Herr, High-gelart* Herr Doctor!

Bunătațea care mi s-a arătat mai înainte l mă convinge să îmi iau libertatea de a cere la fel, că Ew. Nașterile nobile înalte îmi permit să examinez unele procese în laborator care mi se par a fi îndoielnice. Pentru că nu mai am încredere în niciun muncitor de laborator, mai ales în cei care se laudă prea mult; pe care l-am învățat cu propria mea pagubă. Doctorul Conradi² mi-a promis recent, mie și compatrioților mei, să citim Collegium Chymicum on Steel ³, deoarece nu a putut interpreta corect niciun paragraf și nu înțelegea corect limba latină. Din cauza defii i-am spus. Bergrath Henkel⁴, a cărui lăudăroșie și alb de nas este cunoscut lumii învățate, nu a realizat prea multe dinainte și aproape că mi-a furat timpul cu vorbărie inactivă.

Ich bin des Vertrauens, dieselben werden mein gehorsamst Ersuchén nicht verwerfen; ich bin.

Dero gehorsamster Diener

M. Lomonosoff Marburg

4 decembrie 1740

Traducere

Domnule înalt născut, domnule învățat doctor!

Bunătațea dumneavoastră, odată arătată mie, îmi dă curajul să vă rog, Excelența Voastră, să îmi permiteți în laboratorul dumneavoastră să investighez unele procese care mi se par neclare. Căci nu am încredere în nimeni

Biblioteca „Runivers”

12

Scrisori

un alt asistent de laborator, mai ales cei care se laudă prea mult; Am învățat asta pe calea grea. Herr Dr. Conradi² mi-a promis odată mie și compatrioților mei să ținem un curs de chimie conform lui Stahl³, dar nu a fost în stare să expună în mod corespunzător nici un singur paragraf și nu cunoaște latina corect. Prin urmare, l-am abandonat. Consilierul minier Genckel⁴, a cărui lăudărie și inteligență arogantă sunt cunoscute de întreaga lume științifică, nu a făcut-o mai bine și mi-a furat timpul aproape cu nimic altceva decât vorbărie inactivă.

Rămân în speranța că nu-mi vei refuza cererea mea umilă.

Cel mai ascultător slujitor al tău

M. Lomonosov Marburg

4 decembrie 1740

2

1748 1 OCTOMBRIE I. G. GMELIN

Deși de la început ar trebui să fiu doar supărat pe tine, că ar trebui să uiți înclinația mea deloc neglijabilă, și un an întreg n-am scris nici măcar o scrisoare, și poate asta pentru că în scrisoarea mea de răspuns nu i-am scris. ea ar vrea să-și amintească întoarcerea lui în Rusia; Așa că acum am un motiv mai important, care nu numai că mă obligă să fiu supărat pe tine, ci și să-ți scriu ceva ce nu le scrie de obicei oamenilor conștiincioși. Nu pot fi destul de uimit cum, fără nicio rușine sau conștiință, îți încalci promisiunea, contractul și Eyd și nu doar ierți marile averi de care te-ai bucurat din Rusia, ci și fără grija pentru propriul tău beneficiu, faimă și onoare, și pe scurt, pentru a vă îngrijora cât de cât, v-ați gândit să anulați călătoria de întoarcere în Rusia și, astfel, să absorbiți indignarea ilustrului nostru președinte, care, așa cum a făcut și înainte, a fost creditat cu credit este înclinat să arate că poate și pedepsi. cei care îl înfurie cu metode distrugătoare de suflet, după bunul plac. mai mult, voi, garanții voștri, ne-ați adus o rușine extremă și o mare mizerie, pentru că mi s-a dat jumătate din onorariu, dar H. Miiller a fost somat să

plătească 800 de ruble. sa-si pastreze onorariul-banii castigati, cu anexa ca in viitor ne vom ocupa dupa ordine. Nu numai compatrioții tăi, ci toți străinii în general, consideră această procedură a ta ca fiind nesigură și cred că

Biblioteca „Runivers”

Scrisori

13

Reduceți-vă onoarea și creditul în Rusia. Și nu există nici cea mai mică îndoială că toți oamenii conștiincioși din alte regate, chiar și cei de care depinzi în patria ta, nu vor privi această infidelitate cu ochi indiferenți de îndată ce vor fi informați despre tot ce se va auzi aici. . Scuzelē tale nu înseamnă nimic. În Germania nimeni nu este ținut cu forța, ar putea fi criminali. Conexiunea ta nu are deloc putere, pentru că s-a întâmplat doar după încheierea contractului aici și datorezi Rusiei de o sută de ori mai mult decât patria ta. Dar în ceea ce privește bolile, asta e vechea ta scuză siberiană și binecunoscută. Și astfel poți să crezi cu siguranță că ei cu siguranță nu vor încheia un nou contract cu tine în niciun termen și dacă nu te răzgândești la timp și îți vor cere iertare pentru această mare crimă, cu promisiunea împotriva că vei fi aici, în noul an, vei fi tratat ca un om malhonnet, și vei fi tratat ca un trădător conform drepturilor poporului și toate mijloacele vor fi folosite pentru a te căuta, ceea ce se va întâmpla în curând, atât de curând Tu nu va mai veni pentru a doua oară. Acum mai este timp și totul poate fi atenuat și veți fi ținut de contract la sosire. Douăsprezece pagini vi se prezintă acum, dintre care una este că fără întârziere vă veți răzgândi și vă veți întoarce în Rusia și veți fi onorat acolo și, astfel, scăpați de rușinea voastră veșnică, trăiți din belșug și vă veți face un nume cu ajutorul vostru. operele o dobândesc în lume, iar după încheierea contractului tău, întoarce-te în patria ta cu onoare și cu o răsplată la alegerea ta; Pe de altă parte, totuși, toți cei care detestă oamenii nerecunoscători și necredincioși te vor urî și te vor certa în mod constant. Vei avea o conștiință care roade mereu și vei pierde toată gloria pe care ai putut-o câștiga cât ai fost aici, în sfârșit vei trăi în cel mai mare pericol și într-o mizerie ce pătrunde din toate părțile. Dintre aceste două pagini, oricine nu este lipsit de înțelegere va alege probabil prima. Totuși, când te-ai hotărât serios să nu mai ai nici rușine, nici conștiință și nu numai să ierți bunurile pe care le-ai primit în Rusia, promisiunea ta, contractul, Eyd, ci și pe tine însuți: Așa că mă lași cu partea mea fără ezitare un nota de 357'/2 Rub. și predă toate scrierile și desenele lui H. Prof. Krafft de îndată ce Academia îi ordonă să le accepte. Dar acest lucru trebuie făcut fără nicio întârziere, atunci din cauza ta sunt nevoit să trăiesc în sărăcie extremă. Când decideți acest lucru

Biblioteca „Runivers”

14

Pisma

Asigură-te că, dacă nu te răzgândești, vei simți în curând că ai vrut să jignești pe cineva pe care îl poți găsi peste tot

Mulți prieteni și slujitori care au fost bolnavi din cauza ta

Mihail Lomonosov

Perevod

În ciuda faptului că ar trebui să fii supărat pe tine de la bun început, pentru că ai uitat dispoziția mea considerabilă față de tine și nu mi-ai trimis o singură scrisoare pentru tot anul, și asta se datorează probabil pentru că eu, în scrisoarea mea de răspuns către Nu aș putea să-ți amintesc de întoarcerea ta în Rusia, mai am un motiv care nu numai că mă face, iritat fiind pe tine, să-ți scriu ceea ce de obicei nu se scrie oamenilor cu conștiința curată. Cu adevărat nu încetez să fii uimit de modul în care, fără nicio rușine sau conștiință, ați [încălcat] promisiunile, contractul și jurământul și ați uitat nu numai bunăvoința de care v-ați bucurat în Rusia, ci și, fără să vă pese de propriile interese, onoare și glorie și cel puțin despre tine, ai venit la ideea de a refuza să te întorci în Rusia și, prin urmare, ai suferit o rușine din partea Excelenței Sale domnule președinte, care, pentru meritele trecute, este înclinat să-ți verse favoruri, dar el poate, de asemenea, să te atace pentru actul tău contrar onestității și să se enerveze și să-l pedepsească după bunul plac.

În plus, noi, cei care v-am garantat, întâmpinăm inconveniente materiale și un sentiment de rușine arzătoare datorită vouă, deoarece îmi dau doar jumătate din salariu, iar lui Muller i se ordonă să returneze 800 de ruble de salariu din banii lui câștigați și anunță-l că împreună cu noi în viitor, vor proceda așa cum a fost comandat. Acest comportament al tău este considerat nerușinat nu numai de compatrioți, ci de toți străinii în general, ei cred că acest lucru vă va face rău în cinstea și bunul nume.

Și nu există nicio îndoială că toți oamenii conștiincioși din alte state, inclusiv cei de care depinzi în țara ta, nu vor privi cu ochi indiferenți această infidelitate, de îndată ce vor fi informați despre toate acestea. Toate scuzele tale nu înseamnă nimic. În Germania, o persoană nu este ținută cu forța dacă nu este un răufăcător. Noile tale obligații nu au niciun efect, pentru că au avut loc după tratatul semnat aici și datorezi Rusiei de o sută de ori mai mult decât datorezi patria ta. În ceea ce privește bolile, vechile tale scuze siberiene sunt de mult cunoscute de toată lumea. Astfel, poți fi sigur că nu se vor conveni condiții cu tine în noul contract, iar dacă nu te schimbi în bine în timp, și nu-ți ceri iertare pentru crime și nu faci o promisiune că vei fi aici de Anul Nou, atunci vei fi tratat ca o persoană dezonorantă, vei fi tratat ca trădători conform dreptului internațional și vei lua toate măsurile pentru a te găsi, iar asta se va întâmpla de îndată ce vei refuza să vii pentru a doua oară. Mai este timp, totul poate fi încă înmuiat, și tu

Biblioteca „Runivers”

Scrisori

La sosire, veți lucra conform contractului dvs. Vi se oferă acum două moduri; una este că te vei răzgândi imediat și te vei întoarce cinstit în Rusia și astfel eviți dizgrația ta veșnică, trăiești din belșug, câștigi faimă în întreaga lume pentru munca ta și după expirarea contractului tău cu onoare și bani vei putea întoarce-te în țara ta la cererea ta.patrie.

Altfel, toți cei care urăsc ingratitudinea și infidelitatea vă vor acoperi cu ură și osândă veșnică. Vei fi mereu chinuit de conștiința ta, îți vei pierde toată slava pe care ai dobândit-o aici cu noi și vei trăi până la urmă în veșnică frică și sărăcie, care te va înconjura din toate părțile. Dintre aceste două posibilități, fiecare ar alege prima dacă nu și-ar fi pierdut mințile. Cu toate acestea, dacă ați decis serios să nu aveți nici rușine, nici conștiință și uitați de faptele bune din Rusia, promisiunea, contractul, jurământul și dvs., atunci încercați să trimiteți rublele 357V2 care mi se cuveneau și să predați toate lucrările și schițele profesorului. Kraft de îndată ce Academia îi spune să le ia. Acest lucru, însă, trebuie să aibă loc fără nicio întârziere, pentru că din cauza ta sunt nevoit să trăiesc în sărăcie extremă. Decizând acest caz, te asigur că dacă nu te răzgândești, în curând vei simți că ai vrut să jignești pe cei care te pot găsi peste tot.

Ta

Ești un prieten și slujitor foarte jignit al lui Mihail Lomonosov

3

1762 13 MAI. I. A. TSILKHU

Suveranul meu Ivan Andreevici! În conformitate cu decizia luată în biroul principal de topografie funciară de a separa țăranii care mi-au fost acordat în districtul Koporsky al conacului Voronezh din satul Savolshine și conacul Koskovskoy din satul Golubovitsakh și pământul care le aparține conform proporția de teren, a fost trimis un topograf, la cererea caruia trebuie, și mai mult, să reparati cu partea mea o explicație corespunzătoare, care se datorează înainte de sondaj. Și pentru a vă ajuta, este trimis maestrul de mozaic Matvey Vasilyev, în care vă cred, atât în retragerile la delimitarea acelui pământ, cât și în aplicarea la cărțile de hotar și la planurile mâinilor, și nu voi continua să contrazic ceea ce tu faci.

Mihail Lomonosov

Мая 13 дня 1762 году

Sankt-Petersburg г. Cilhu

Biblioteca „Runiverse”

Pisma

4

1764 MAR 9. Φ. M. TSANOTTI

Cel mai celebru, mai ilustru și mai învățat om Francisco Maria Zanutto, al renumitei Academii de Științe a Institutului din Bononi, un secret foarte demn, unic în lumea meritelor literare Special¹² - Michael Lomonosow, Consilier de stat al Sfântului Imperiul 6 al Majestății tuturor Rusilor, în Academia Petro-politană Profesor de Chimie³ P0

S. PD

Primind scrisoarea ta plină de umanitate, ești un om foarte ilustru, căruia ai vrut să-mi informezi că am fost acceptat în celebra ta Academie de Științe a Institutului din Bologna cu acordul comun al tuturor academicienilor . ai grija sa raportezi cat este in mine. De fapt, cred că nimic mai favorabil nu se poate întâmpla unui om devotat studiului literelor, decât să fie dovedit de oameni ale căror merite enorme și mai deosebite în științe s-au răspândit în lumea literară și în toate națiunile. Din acest motiv, am hotărât să fiu foarte îngrijorat cu mine, ca să mă mulțumesc cu acele laudări, de care nu sunt vrednic de onoare, oricât aş putea în viitor, și ale Academiei voastre, pe care îndrăznesc să le fac. cheamă fecioara mea, sub auspiciile tale. Un număr dintre ele constituiau 3 observații¹ și de acolo am dedus raționamentele despre oscilațiile pendulului centrosopic, descrise în meditațiile mele despre determinarea mai sigură a drumului navei § 77K. La fel, variațiile înălțimilor barometrului sigilat, propuse în același loc § 79 K, toate au început în Ao 1759, și continuă până în ziua de azi, atât cât îmi permite restul soției mele și sănătatea; nega

0 În proiect, în loc de Spectatissimo, scrie excel lentissimo.

6 În proiect, Caesareae este scris în loc de Imperatoriae.

8 In draft chymiae profesor in Acad. Petropol.

1 In draft tuis litteris.

1 În proiect lipsesc cuvintele Vir perillustris.

e Ciornă scrie officio în loc de beneficio.

g In draft specialissima atque ingentia.

8 În proiect, în locul constituentului Numerum eorum, este scris Ex numero earum erunt.

„ În proiectul de observații mele.

κ Nu există numere de paragraf în proiect.

Biblioteca „Runiverse”

că observațiile electrice care s-au prezentat aurorilor, așa cum le numesc ei, cei boreali, al căror adevărat aflux în săgețile ridicate deasupra acoperișului, capabile de electricitate, le-am putut detecta clar, când a trecut ultima iarnă și atât de devreme. de primăvară, asemenea ochelari au avut loc aici cu o frecvență și o strălucire neobișnuită. Toate aceste lucruri au deja un preț și, de îndată ce vor vedea lumina publică, se vor grăbi la cea mai ilustră Academie din Bologna, supunându-se celei mai serioase judecăți a acesta din urmă. Nu înceta să-ți recomanzi mintea mai departe.

Traducere

Francisco Maria Zanotti, secretar al glorioasei Academii de Științe a Institutului Bologna, l cel mai faimos, mai faimos și mai învățat soț, renumit pentru meritele sale deosebite în lumea științifică, Mihailo Lomonosov, consilier de stat H.I. V. Întreaga Rusia, profesorul de chimie la Academia din Sankt Petersburg, trimite cele mai mici salutări.

După ce am primit cea mai bună scrisoare a ta, cel mai faimos soț, prin care te-ai demnat să mă informezi despre alegerea mea prin acordul comun al tuturor academicienilor la glorioasa ta Academie de Științe a Institutului din Bologna, sunt foarte fericit și îți exprim marea recunoștință. , cel mai faimos soț, precum și tuturor celor mai faimoase adunări și voi încerca cât îmi stă în putere să plătesc pentru asta. Cred că nimic nu poate fi mai plăcut unui om devotat activităților științifice decât aprobarea oamenilor ale căror mari și glorioase merite în științe sunt atât de faimoase în comunitatea științifică și în întreaga lume. De aceea, am hotărât că trebuie să depun toate eforturile pentru ca pe viitor să corespundă măcar oarecum acelor laude de care nu sunt demn și să o prezint Academiei voastre, pe care de acum înainte, prin harurile voastre, îndrăznesc să-mi cinstesc. proprii, reflecțiile mele.³ Acestea vor include observații "și considerațiile derivate din acestea cu privire la oscilațiile unui pendul centrosopic, descrise în „Discursul meu despre mai mare acuratețe a traseului maritim”, 4 § 77 / precum și modificările înălțimii. într-un barometru sigilat, propus în același loc în § 79 / Toate acestea au început în 1759 și

l În draft electricae in aere praebentibus sese spectatum auroris. m În proiectul în loc de electritatis capaces scrise eléctricas.

u Cuvântul proxim lipsește din schiță.

0 Nu există cuvinte hic loci în proiect.

r În proiectul de moravuri.

P In draft lucem aspicient.

c In proiect se.

t In draft coepisti benevolentissime.

» Cuvântul mor lipsește din proiect.

o schiță a observațiilor mele.

6 Nu există un număr de paragraf în proiect.

2 m. V. Lomonosov, vol. XI

Biblioteca „Runivers”

18

Scrisori

continuă până astăzi, 5 în măsura în care îndatoririle mele și sănătatea îmi permit; și, în sfârșit, observații electrice, care pot fi văzute⁸ în așa-numitele aurore boreale; curgând în puncte montate pe acoperiș, primind electricitate, „Am observat clar, din iarna trecută și din această primăvară devreme, aceste spectacole în aceste locuri erau neobișnuit de dese și luminoase. Toate acestea sunt deja tipărite⁸ și, de îndată ce vor apărea, vor fi trimise la cea mai faimoasă Academie din Bologna pentru a fi supusă judecății sale celei mai stricte.

Acceptă, glorios soț, dorințele mele de sănătate, nu mă priva de bunăvoința ta în viitor și nu refuza să-mi exprim respectul, disponibilitatea pentru serviciu și recunoștința față de cei mai învățați și celebri colegi ai mei.

Petersburg, 9 mai zile” art. Artă. 1764. * 1

„Într-o ciornă pe care o poți vedea în aer.

1 În proiect, în loc să primească energie electrică, scrie electric.

X Nu există cuvinte în aceste locuri în proiect.

e Cuvântul zilei lipsește din schiță.

Biblioteca „Runivers”

Biblioteca „Runivers”

Biblioteca „Runivers”

5

DESPRE PĂSTRAREA SĂNĂTĂȚII

Sănătatea corpului este, prin acordul tuturor oamenilor, unul dintre cele mai nobile fructe de care ne bucurăm în această viață temporară. Și dacă are rațiunea și virtutea ca nucleu, atunci aduce o persoană la perfecțiunea deplină. De aceea, cine nu ar vrea să încerce cu toată puterea să-l păstreze în siguranță și dezinteresat? Prin ea suntem în

măsură să ne îndeplinim funcțiile, care ne sunt impuse de la Dumnezeu și de la puterea noastră supremă, prin măsuri decente. Încântă partea necesară a durerii semănării vieții. Totuși, mulți, dacă acest dar neprețuit nu este suficient pentru a cere atât de la Dumnezeu, cât și pentru a-și dori aproapele, ceea ce este foarte bine, de obicei se forțează, este doar puțin să-l mențină în ei înșiși și să folosească acele metode pe care natura le dă de bunăvoie și pe care le au în puterea lor... Căci ei caută o precauție oarecum grea, și uneori chiar o constrângere urâtă, la care ambele îndoieli nu ar trebui niciodată privite, care, dintr-o boală gravă la pat, este înclinat să se teamă: pentru că ei cred că vor exista întotdeauna medici care sunt doar ceea ce sunt aici sau s-au uitat prin el, o pot aduce din nou în discuție. Cu toate acestea, ei se înșală foarte mult: pentru că, după mărturia proprie a celor mai glorioși medici, deși medicina poate fi folosită în siguranță și cu folos, nu prea este în multe boli. În cea mai mare parte, ea trebuie să urmeze natura în acest fel și să observe acolo unde această natură o cere, așa cum noi, înainte de a cădea în mâinile medicilor, cu cea mai ușoară muncă și fără să ne rănească, am putea repara la fel. Căci este incomparabil mai ușor să menții sănătatea reală decât este posibil să o returnezi pe cea pierdută. Și așa cum natura fiecăruia ne obligă să încercăm să ne observăm și să ne continuăm viața, în același mod ne obligă la păstrarea cea mai atentă a sănătății noastre, pentru că fără ea viața noastră.

Biblioteca „Runivers”

22

Traduceri

inactiv. Non est vivere, sed valere, vita, adică: „Viața nu constă doar în a trăi, ci în a fi sănătos”, spune destul de sincer poetul roman antic Martial.* Un proprietar rezonabil are grijă de propria sa casă, în care el locuiește: nu desemnează vecini să supravegheze; nu așteaptă până vin și arată că ici sau colo au apărut crăpături pe pereți și prin alte avarii casa lui s-a apropiat de căderea ei. Propria sa observație vede cele mai mici greșeli curând la început și le corectează înainte ca acestea să fie mai mari. Spiritul nostru nu ar trebui să folosească egală sânguință pentru a-și păstra coliba, predispusă la distrugere, doar pentru mult timp drept și fără stricăciuni, cât mai mult posibil prin bunăvoința arhitectului său atotînțelept și cu ajutorul unei naturi voluntare? . Așadar, sper că nimeni nu va argumenta că pentru împlinirea acestui titlu, pe care îl datorăm organismului nostru, fiecare lucrare trebuie înaintată; doar câțiva vor avea sărăcie în arta propriu-zisă. Cu toate acestea, cei mai glorioși oameni au căutat deja să corecteze acest neajuns, și mai ales în această știință în prezent, gloriosul medic, consilier privat și profesor public de medicină din Gala, Dr. nu numai că își poate păstra propria sănătate prin putere, dar este util și pentru a preveni anumite boli care apar rapid, mai întâi pe cont propriu și fără ca altcineva să ceară ajutor. Pentru aceea a artei depline a cărților latine ale acestui om celebru, care au fost publicate împreună cu presa anul trecut, am intenționat să adun și să ofer cititorului favorabil cu posibila diligență ceea ce aparține acestei întreprinderi. De unde vom vedea, nu fără amuzament, că în ciuda atâtor slăbiciuni la care este supus, prin bunătatea naturii, dimpotrivă, se dau de bunăvoie multe căi ușoare.

Prima carte, pe care vreau să o trec decent cu intenția mea, scrie: De medico sui ipsius („Despre cum se vindecă fiecare pe sine”). Mai mult, în primul rând, este necesar ca fiecare să observe în sine dacă este sănătos sau slab. Și deoarece mulți sunt înșelați în asta, atunci puteți observa următoarele semne cu aceasta. O persoană sănătoasă este cea care are un apetit natural pentru mâncare și băutură, ca de obicei, și va urma o aprovizionare naturală a acestora în proporție. Nu se simte în nicio parte

Lib. VI, Epigramă. 70.

Biblioteca „Runivers”

Despre menținerea sănătății

23

al corpului său de un fel de boală, povară sau slăbiciune, dar este în plină putere, iute, vesel la muncă, are un puls moderat, cu căldură mediocră a membrilor; spiritul lui este bine dispus și predispus la veselie și, cu toate acestea, nu are somn nemăsurat, dar nu este lipsit de el, ceea ce-i dă mângâiere și-l încurajează. Dimpotrivă, următoarele semne arată adevărata slăbiciune prezentă sau viitoare. Se pierde dorința de mâncare și, în schimb, este dezgustătoare cu o anumită chemare la vărsături și cu mare sete, în plus, toate pasajele umane sunt blocate. Corpul este slab, greu și cât de obosit. Somnul este pierdut sau neliniștit și nu oferă nicio mângâiere; pulsul este rapid și puternic. Uneori găsește o febră bruscă sau o răceală, paloarea intră pe față, boală la cap sau la alte membre, gândurile, în plus, se scufundă și sunt înclinate spre tot felul de mișcări puternice. În al doilea rând, este foarte necesar să se ia în considerare cum trebuie recunoscute adevăratele principii și cauze ale tuturor bolilor. Primul motiv este aerul. Căci arta arată suficient că, pe vreme umedă, predispusă la ploaie și ceață, corpul este greu și decrepit, nervii sunt foarte afectați de la frig și apar alte incapacități similare. Apoi mâncarea și băutura, care pot fi cauza infirmității, dacă cineva o ia prea mult, între timp omite ostenele și exercițiile trupesti și rămâne multă muncă degeaba; sau de asemenea, dacă cineva are multe alimente diferite, care nu sunt de aceeași natură, dar mai ales cu care nu este obișnuit, fără a distinge, ia. Străbunii noștri, care aveau mâncare foarte simplă, au trăit mult mai mult decât noi; iar cei mai simpli oameni, care se hrănesc cu lapte, pâine, brânză, unt și apă, sunt superioare ca sănătate și viață lungă celor care se bucură în prezent de mâncare scumpă și din belșug. În cele din urmă, ele aparțin și cauzelor bolilor și dependențelor sufletului nostru, deoarece este destul de bine cunoscut faptul că frica, mânia, tristețea, frica și dragostea neașteptate pot aduce rău corpului nostru. De aici este ușor să se facă următoarele reguli generale, care sunt indispensabile pentru păstrarea sănătății și ar trebui să fie: 1) este necesar să se evite în mod periculos toate fructele, aerul excesiv de cald sau rece, dar, pe cât posibil, să trăiască mereu în care este uscat, proaspăt și moderat cald; 2) primăvara și toamna, când starea aerului se schimbă foarte des și rapid, este necesar să ne îmbrăcăm haine calde, să mâncăm mai puțin decât în alte momente și să încercăm să eliberăm vaporii blocați de obicei în corpul nostru prin consumul de ceai sau a face baie la acel

moment; 3) pe vreme umedă de lungă durată, este foarte sănătos să bei renan și să fumezi tutun, dacă cineva obișnuia; cu toate acestea, toate

Biblioteca „Runivers”

24

Traduceri

moderat; 4) corpul trebuie să fie mereu acoperit cu grijă de vânturile reci și sălbatice, și mai ales cei care sunt predispuși la catar sau au fost recent eliberați de boală; 5) dacă într-un loc se instalează infirmitățile generale, care provin din aerul stricat, atunci ai grijă la orice încărcare a stomacului și încearcă prin medicamente ușoare, astfel încât să existe întotdeauna o purtare a corpului. În raționamentul despre mâncare și băutură este utilă următoarea precauție: 1) trebuie să trăiești mereu sobru și cu moderație; oamenii din vechime spuneau: *Modicus cibi, medicus sibi* („Cel ce mănâncă cu măsură este propriul său vindecător”); 2) dacă cineva are mult sânge, nu trebuie să mănânce multă carne, de asemenea alimente făinoase și grase și cele care constau din aceste fructe care se vor naște în cochilie și, în plus, nu este necesar să bea vin tare ; 3) oamenii slabi și predispuși la îmbolnăvire, și în special femeile blânde, ar trebui să se ferească de lucrurile acre; 4) alimentele sărate și afumate sunt mai tolerabile pentru natură decât cele proaspete; 5) măsura hranei pe care se dorește să o ia trebuie determinată în funcție de muncă și forță; 6) nu este nevoie să mâncăm niciodată înainte, până când hrana pe care am luat-o înainte nu s-a uscat în noi, ceea ce poate fi recunoscut, dacă trupul a devenit ușor și vesel, au fost ușuri, orice aroganță a încetat și dorința de mâncare a venit din nou; 7) băutul ar trebui să fie ușor și să treacă curând; 8) nu este necesar să bem prea puțin, deoarece lucrurile lichide sunt foarte utile firii noastre; 9) după masă, nu trebuie să bei băuturi tari; 10) băutura rece, luată într-o măsură considerabilă într-un corp încălzit, este dăunătoare ca otrava. Ideile în raționamentul pasiunilor sunt: 1) încercați să vă păstrați mintea mereu calmă, fără solicitări excesive sau o mare dorință de susținere, și asta mai ales dacă cineva vrea să mănânce sau să doarmă. Aceasta este slujită de evlavie veridică și neprefăcută, nădejde desăvârșită în Dumnezeu, citirea sârguincioasă a Sfintelor Scripturi, evitarea lenei și tratarea moderată a persoanelor cinstite și evlavioase; 2) dacă cineva cade într-o dependență crudă, atunci este mai bine să nu bea sau să mănânce într-o astfel de stare, dar este mai necesar să acceptăm exuberanțul. Cu aceste reguli, ar trebui să ne amintim și următoarele: 1) cine are o fire puternică și sănătoasă nu are nevoie să trăiască foarte decent, dar tot ce i se întâmplă să fie folosit și făcut cu moderație; 2) nimeni nu ar trebui să rămână brusc, dintr-o dată, ci treptat în urma unui obicei care a prins rădăcini; 3) dacă natura noastră nu poate suporta deloc unele lucruri, atunci este mai bine să ne îndepărtăm de ele decât să ne forțăm să facem asta. În cele din urmă, trebuie să reparăm totul și să observăm ce conține corpul nostru putere, și să fugim, ce îl slăbește, din care acestea din urmă se datorează: sângerări frecvente și curățare a părții interne a corpului, medicamente emetice, agravare.

Biblioteca „Runivers”

stomac deranjat prin mâncare și băutură, stând mult timp noaptea și altele ca ei.

A doua dintre cărțile menționate, pe care vreau să o parcurg acum, scrie: De Aqua medicina universalis („Despre apă, ca medicament comun pentru toate bolile”). Mulți medici au încercat, parcă, să găsească, mai ales prin chimie, o cale împotriva oricărei boli. Cu toate acestea, în acest caz, precum și în multe alte lucruri dificile, mai rămâne timp cu o singură dorință și nu este fără motiv să credem că un astfel de remediu general pentru toate bolile va fi găsit vreodată. Căci, conform mărturiei celor mai buni medici, încă nu avem un astfel de remediu care ar putea întotdeauna să vindece corect și în siguranță doar o singură boală, dar cum poate fi posibil să găsim un medicament care să aibă suficientă putere împotriva tuturor bolilor. Mulți speră că în medicina numită china există un ajutor neîndoielnic împotriva febrei, în mercur împotriva bolii franceze, în salpetru împotriva sângelui excesiv de încălzit, în opiu împotriva tuturor supărărilor organismului; medicamentele în care se amestecă puțin fier servesc împotriva bolilor splinei, sulful este bun pentru piept, fluxul de castori întărește nervii, toate lucrurile amare sunt bune pentru stomacul stricat și împotriva bolilor de apă și așa mai departe. Cu toate acestea, arta diligentă și atentă învață acest lucru de multe ori împotriva ei, iar medicamentele acționează nu numai în funcție de o stare a propriilor forțe, ci și în funcție de proprietățile corpului care le ia. În cele din urmă, numeroasele cauze diferite ale bolilor noastre, precum diferitele tipuri ale corpului uman, nu permit unui singur astfel de remediu universal să ne elibereze de toate afecțiunile corporale. După aceasta, ce speranță ne mai rămâne când considerăm că trupul nostru muritor, care este mereu în toate părțile înclinat să putrezească și numai dintr-o neîncetată mișcare de sânge și alte sucuri cuprinse în el se păstrează într-o stare bună? Unde pot fi găsite mijloacele care pot menține această mișcare neîntreruptă? La urma urmei, este destul de bine cunoscut faptul că aceste vase, în care curg aceste materii lichide și care sunt aproape de neînțeles de mici în cea mai mare parte, se schimbă treptat. Pentru ca, dacă se întâmplă ca unul dintre cele mai mici vase să se slăbească oarecum de tensiunea naturală sau să devină mai tare decât ar trebui să fie, atunci această materie lichidă, pe care o are în sine, se va așeza, se va deteriora treptat și va infecta colectiv ceea ce este în apropiere . vor găsi. De unde se nasc vătămările incurabile, și mai ales interioare, și de acolo rezultă că clădirea umană nu este altceva decât o altă compusă

Biblioteca „Runivers”

Traduceri.

mașina corporală, prin longitudinea timpului, trebuie în sfârșit epuizată și distrusă. Din acest motiv, discuția de față nu este despre un astfel de remediu general, care poate ameliora toate bolile fără a se opri, ci doar despre un astfel de remediu, care dintre toate cele

observate până acum este cel mai bun și mai sigur. Aceasta este acea ființă lichidă care curge în râurile noastre, se adună pe munții noștri și se revarsă din cer către noi, adică apa, dacă este pură, ușoară și bună. O astfel de apă este întotdeauna utilă pentru toate naturile pe care le pot avea oamenii și oricât de diferite ar fi acestea, deoarece ea, ca și sângele și alte substanțe lichide ale corpului, servește pentru a conține lichidul lor adecvat și necesar: căci nu este potrivit să cred că sângele nu este altceva, de îndată ce a fost lichidul. Are în sine multe părți dure și groase, formate din sare, pământ, sulf și materie vâscoasă, care pot fi cunoscute din aceasta când cineva o usucă; iar consilierul privat Hoffmann a descoperit prin propriile sale experimente că 12 uncii² de sânge conțin 8 uncii de substanță lichidă și 4 uncii solide. Aceste particule diferite trebuie să fie în mișcare constantă între ele. Ele nu ar trebui să se îmbine, astfel încât să nu apară putrezirea, dezordinea și necazul. Din care apă, dacă nu se bea cumpătat, o păstrează cel mai bine în așa fel încât să se vadă fără îndoială că nimic nu poate fi mai sănătos și mai benefic pentru natura umană decât aceasta. De unde rezultă de la sine că apa, pentru a fi de folos sănătății tuturor naturii omenesti, păstrează și de toate bolile, Căci ceea ce trupul conține sănătos, nu-i îngăduie să fie slab. Apa separă aceste materii lichide, care au devenit vâscoase, mai ales în stomac; le reproduce, mănâncă excesul de sare, sulf și particule de pământ și le scoate la iveală. Din acest motiv, arta arată că cei care nu beau decât apă sunt mai puternici și mai grași*, este mai bine ca mâncarea să lănceze în ei, să aibă dinți puternici și buni, să nu cadă în durere atât de ușor și să trăiască mereu mai mult decât cei care sunt obișnuiți cu vinul tare și berea. La urma urmei, berea, și mai ales dacă este foarte groasă, poate provoca multe boli grave în țările de la miezul nopții, dacă se bea vodcă tare în plus. Dimpotrivă, apa nu dăunează stomacului, dacă cineva, de altfel, a mâncat fructe, ceea ce se poate dovedi din obiceiul portughezilor, spaniolilor și francezilor, care cei mai mulți dintre ei nu beau decât apă și, în plus, prin toată vara mănâncă fructe similare de vară. Dacă o boală reală atacă pe cineva, atunci apa poate oferi și cel mai bun ajutor. Pentru toate bolile sunt doar sau

*Fonseca, De sanitate tuenda, p. 51.3

Biblioteca „Runivers”

Despre menținerea sănătății

27

fierbinte și bruscă, sau pe termen lung și înrădăcinată. Ele constau într-o mare parte din diferite tipuri de febră, în care toate părțile corpului intră în mișcare puternică, care este copulată cu căldura, din care contează lichid, este nevoie de viață, se sfărâmă, care, pentru a se întoarce înapoi, servește ca apa, care în astfel de cazuri este doar un medicament și cea mai bună consolare. Din acest motiv, Hipocrate⁴ laudă și apa de orz în asemenea împrejurări; iar dacă mai există pace și căldură moderată, atunci febra cea mai severă poate fi vindecată prin aceasta fără alte medicamente. Totuși, mai mult, trebuie să aveți grijă să nu beți apă foarte rece și să nu o luați în sine atunci când febra este în schimbare de frig și căldură. Bolile de lungă durată și înrădăcinate se nasc mai mult din îngrădirea părților interne și din

excesul și starea părților lichide ale corpului. În acest caz, cel mai bun refugiu este apa. Căci se știe că apele minerale, care

S

în număr mare sunt acceptate, de asemenea, serele în acest caz ajută cel mai bine. Din care cea mai mare parte nu este altceva decât apă pură, ușoară și limpede; dintre care există, de exemplu, Pfesserbade în Elveția, a cărui apă se naște doar din zăpada topită pe munții Alpini. La fel, gloriosul Schlangenbad⁶ nu constă numai din apă. Dacă cineva este forțat să ia medicamente, atunci cel mai bine este să-l administreze în apă. Acest lucru este cu adevărat adevărat că există o mare diferență între ape: unele dintre ele sunt grele și au în ele mult nisip și pământ, altele nu sunt bune pentru fiert și coacere. Chimistii, prin acțiunile lor, grădinarii din plantațiile de udat, berării, precum și zidarii în fabricarea varului, găsesc o mare diferență în apă. Cu toate acestea, apa bună și sănătoasă poate fi cunoscută dacă este ușoară, fără nici un gust și ușoară, dacă fierbe rapid și spală lenjeria albă, dizolvă săpunul, fierbe ușor secară și dacă se evaporă, atunci nu lasă nimic. sare la fund. Cea mai pură este apa de ploaie, dacă este colectată într-un vas de pământ în câmp în luna martie și va fi depozitată pentru utilizare sub acoperire. Aceasta va fi urmată de apele curgătoare ale tuturor celor mai apropiați și, în final, de cele care curg din izvoarele vii. Dacă între acestea nu se găsește apă pură, atunci apa impură, adică, poate fi curățată sau fiartă cu un corn de cerb ars. Ar fi nevoie de mult timp pentru a prezenta numeroase exemple și dovezi ale beneficiilor apei pentru sănătate, care se găsesc în cărțile de medicină. Ridlin arată că apa de ploaie, dacă este folosită în așa fel ca apa minerală, alungă consumul. Între antici laude foarte multe

Biblioteca „Runivers”

28

Traduceri

Celsus * în toate afecțiunile, folosirea apei proaspete. Și băutul obișnuit de ceai este mai mult de dragul de mare, că, în plus, luăm multă apă pură, decât pentru faptul că o mică parte din sucul de ceai se împrășteie în noi. Deci, nu există nicio îndoială că există o mare, dar de obicei necunoscută binecuvântare a lui Dumnezeu în acel pământ sau oraș, unde se găsește apă bună și curată, deoarece este cu nenumărate alte beneficii și, poate, în locul celor mai vindecătoare medicamente.

A treia dintre cărțile prezentate, despre care vreau acum să o discut, scrie: De animo sanitatis et morborum fabro („Despre minte, cum repara corpul sănătos și infirm”). Nu există nimeni care să nu simtă în fiecare clipă a ochiului cât de exactă este legătura sufletului cu corpul său și cât de regulat urmează mișcările trupesti gândurile sufletului sau acestea vor urma. Totuși, nici până astăzi nu s-a găsit nimeni care să poată arăta adevărata unire prin care se fac toate acestea și prin care suntem atât de uniți în noi înșine. Căci, chiar dacă, cu cea mai mare precauție și cu cea mai mare observație posibilă, acțiunile reciproce ale trupului și sufletului, oricât de căutate, deși

găsim mereu între ele o unire exactă, o legătură interioară, o conjugare neîncetată și, cum să spunem, oarecare înțelegere secretă, dar din Noi nu găsim o singură urmă a modurilor în care se întâmplă toate acestea, iar toată ascuțimea minții noastre rămâne aici în cel mai întunecat întuneric acoperit. Priviți doar exemplele filosofilor antici și moderni, puteți vedea cum nu au fost de acord între ei și cum s-au forțat să arate sufletul direct al naturii și să-i determine locul în corpul uman. Așa că înțeleptul Platon, după ce a scris pe larg despre suflet, a concluzionat la final că și-ar dori să fie adevărat tot ceea ce a spus despre el, ori de câte ori i se anunță prin revelația divină. Cu toate acestea, între timp, acest lucru este complet cunoscut și aproape putem simți cu mâinile noastre că atunci când sufletul nostru este lipsit de griji, bun și bine dispus, atunci corpul este într-o stare bună și, dimpotrivă, dacă mintea este neliniștită, trist și confuz, atunci consecințele acestui lucru sunt sensibile. există. Filosofii antici erau deja destul de siguri de această părere. Ei au lăudat cel mai mult pe un astfel de medic care nu numai că ar fi în stare să îndrepte leziunile corporale cu unele ierburi, ci și să îmblânzească patimile trupesti cu înțelepciunea sa. Iar despre autorul de medicină, Esculapius, se spune că era bolnav

*Lib. 1, cap. 15.7

**În Timeo.8

Biblioteca „Runivers”

Despre menținerea sănătății

29

unii dintre cei care au venit la el i-au adus pe unii la sănătate cu tencuieli, ierburi, băuturi, iar alții și cu cântece, idei rezonabile și maxime înțelepte. Deci, acest lucru este adevărat, că mintea umană are o asemenea putere asupra corpului său, prin care acțiunea ei este sănătoasă de întreținut și majoritatea infirmităților se pot îndepărta de ea. Sănătatea constă doar în faptul că spiritele vitale, sângele și alte materii lichide ale corpului se mișcă la fel de liniștit și liber în canalele lor în jur și tot ceea ce nu mai este necesar este separat în locuri decente. O minte lipsită de griji și calmă excită și, de asemenea, conține întotdeauna o mișcare constantă și moderată în spiritele vitale, iar dacă acestea sunt într-o astfel de stare, atunci și inima bate liniștit și decent, sângele se mișcă foarte corect și persoana este sănătoasă. Din acest motiv, o minte calmă și lipsită de griji este cel mai înalt bine pe care îl poate avea o persoană în această viață, deoarece de obicei ajută nu numai la menținerea sănătății, ci este asociată și cu utilizarea directă a rațiunii. Nu trebuie să-ți fie frică de asta, de parcă ar fi greu să avem mereu o minte calmă și limpede, pentru faptul că suntem supuși multor slăbiciuni umane, multor schimbări ale fericirii; căci, deși nu este necesar să stărpim toate dependențele, întrucât ele ne obligă adesea să facem binele, aceasta este o virtute, dacă cineva le stăpânește și le ține mereu înfrânate; la fel, adevărata filozofie pune în mâinile noastre metode prin care putem avea acces la stăpânirea noastră. Dacă inima nu se agață de lumină, bogăție, lux și onoare, dacă cineva își trimite munca potrivită în prezent și în mod decent și ia un tratament

bun și virtuos cu alții pentru a ajuta, atunci el repara un început bun pentru liniștea sufletească și cu adevărat va ajunge la desăvârșire până la sfârșitul lui, dacă, în plus, se încrede ferm în cei care ne sunt sinceri de la Dumnezeu adevărului. Utilitatea unei astfel de minți nu se arată nicăieri clar, cu excepția cazului în care cineva este forțat să locuiască în astfel de locuri, unde bolile infecțioase au stăpânire. Pentru că arta a învățat constant că în astfel de cazuri nu există o cale mai utilă decât să ai o minte neînfricată, pentru că pentru aceasta boala nu poate apărea sau este ușor învinsă acolo. Dar la cât de multe beneficii se poate revărsa dintr-o stare de spirit calmă asupra sănătății corpului, dimpotrivă, doar mult rău sau chiar moartea poate fi trezită dintr-o stare deteriorată a sufletului în corp. Căci din cele arătate mai sus, este clar că, dacă dependențele sunt furate de rapiditatea lor, atunci, desigur, o mare indignare și dezordine în spiritele vieții vor fi trezite și sănătatea corporală va fi deteriorată, deoarece altfel vor dăuna întreținerea mașinii noastre.

Biblioteca „Runivers”

treizeci

Traduceri

chennoy, starea de spirit puternică și sumbră sunt. Bucuria neașteptată și incomensurabilă fluturăază spiritele vieții atât de puternic, încât sângele lor este complet lipsit, iar o persoană din acest motiv leșină sau poate muri brusc. La care există multe exemple în poveștile antice. Policrate, o anumită soție nobilă, a murit într-o moarte atât de subită, așa cum spune Aristotel. Aceeași soartă a avut și Filippide, un poet comic, când, pariând cu alți poeți, a câștigat din greșală avantajul și a fost enorm de încântat de asta. Chilo, unul dintre cei șapte înțelepți greci, a murit și el de bucurie când fiul său a primit mită la Jocurile Olimpice. În vremuri de întristare profundă, spiritele vitale cu sânge sunt atrase la inimă în număr mare; din această cauză, cei care sunt calomniați de aceasta au fața palidă, pulsul este rar și slab, dorința de mâncare și băutură se pierde, somnul este tulburat și puterea scade complet și, în cele din urmă, un fel de febră răutăcioasă se lipește sau se consumă. născut de acolo. Invidia atrage în sine aceleași consecințe rele, pentru că prin aceasta fiecare își devorează inima. Prin furie, corpul nostru este foarte vătămat, deoarece conduce spiritele vitale și sângele cu aspirație către părțile noastre exterioare; pentru aceasta, oamenii supărați devin roșii la față, ochii îi însângerează, membrele îi tremură, respirația i se schimbă în pufături violente și pulsul în doar multă împingere; încât Ennius⁹ numea cu adevărat mânia nestăpânită stiulețul rabiei. Se întâmplă ca sângele, care în mare abundență este împins cu forța și asuprit în membrii externi, să nu se poată întoarce înapoi, apoi se oprește acolo și dă naștere la putrefacție și inflamație și boli grave similare. Care are și exemple. Vene rănite și iar vindecate de mânie puternică iar rupte; Nu menționez alte consecințe care se nasc zilnic asupra corpului unei persoane supărate: la fel se întâmplă cu ura sau vrăjmășia, cu o ceartă și o ceartă, pentru că Ele sunt întotdeauna legate de mânie. Nu mai puțin rău și frică ne pot provoca corpului nostru. Căci atunci spiritele vitale și sângele sunt trase cu forța înapoi și la inimă, că aceasta suferă nenorocire din aceasta, și cu un ten palid se naște o mișcare puternică a inimii; mai mult, membrele tremură, iar un anumit

fel de febră atacă, iar uneori vine răul de nespus, mai ales femeilor însărcinate sau care alăptează. În plus, în timpul bolilor contagioase, el pregătește otrava care cutreieră peste tot, o cale sigură către inimă. Nu este necesar să vorbim prea mult despre roadele care se nasc din iubire nemăsurată și oarbă, întrucât avem un exemplu trist în acest sens în cea mai sfântă Scriptură. În cele din urmă, sufletul poate, de asemenea, în trupul său printr-un singur

Biblioteca „Runivers”

Despre prepararea salitrului

31

excita doar puterea imaginativă a bolii; Există multe exemple în acest sens, printre care o anumită persoană a făcut variola doar printr-un singur lucru, pentru că s-a uitat la persoana care suferea cu acea boală. Deci, dacă cineva vrea să-și păstreze sănătatea prin faptă, atunci din aceasta poate vedea de la care trebuie să-și păzească cu grijă mintea.

6

DESPRE FERIREA SALTETRE

Diverse meșteșuguri, în care este imposibil să se facă fără salpetru, și mai ales fabricarea prafului de pușcă, care nu este deloc imposibilă fără el, arată destul de mult că este foarte necesar în starea actuală a societății umane. Și din moment ce arta războiului încearcă, prin folosirea prafului de pușcă, din când în când devine cea mai perfectă și cea mai groaznică, că există calea cea mai sigură prin care inamicul poate fi adus în frică și evaziune, când este acoperit de o ploaie de foc, rezultă de la sine că costul salpetro este foarte mare, iar ea însăși ar trebui să devină mai puțin și mai scumpă. Pentru aceasta, există un lucru important despre modalitățile și mijloacele de a gândi, ca și cum ar fi salitrul, în raționamentul timpului trecut, pentru a-l face mai abundent, mai ieftin și mai curat. Cu această asistență evidentă, care poate spori statului de oriunde, ne propunem să arătăm câteva dintre aceste pliante și alte servicii celor cărora li s-a dat înființarea și supravegherea halelor de salpetro și care, poate, nu aveau prea puțină astfel de muncă în mână. sau nu aveau altă șansă să vadă, ca să nu fie înșelați de lipsa de artă sau de încăpățânarea măștrilor, dar era posibil să judece și să ia în considerare alte lucrări pentru ei înșiși. Inscripția acestei foi arată în prealabil că vom lăsa aici toate raționamentele care aparțin fizicii și chimiei și intenționăm doar să descriem prepararea salitrului în multe feluri.

Pentru a prepara salitrul, este necesar să aveți un pământ convenabil și deja înzestrat natural cu o astfel de sare, care este de obicei într-un loc gras, argilos și, în plus, oarecum liber, și mai ales în partea caldă, este necesar să căutați . Un astfel de pământ se cunoaște după gust sau dacă cineva înfige fier înroșit în el, din care devine pestriț. De asemenea, ia foc pe cărbunii încinși. Dar există mult teren pentru munca la grămadă

Biblioteca „Runivers”

Traduceri

Mai mult, pentru ca în unele locuri din trei puduri de pământ să se poată fierbe doar un kilogram de salpetru, este necesar să ne gândim foarte mult la modul de îmbogățire. Pentru aceasta, pe un loc uscat sunt construite una sau mai multe șoproane, care sunt podele pe toate părțile, astfel încât aerul să poată trece liber, și sunt acoperite de sus cu o acoperire ușoară de ploaie. În aceste magazine, acest pământ este aruncat în grămezi lungi și înguste, astfel încât să se poată trece între ele cu o căruță și să stea unul lângă altul până la prânz, pentru ca o grămadă să-l blocheze pe alta de căldura puternică a amiezului. O mică brazdă este săpată în apropierea acestui loc pentru a scurge apa de ploaie și alte spută. Uneori o plantează cu copaci verzi, motiv pentru care se numește grădină de salpetri. Înainte ca aceste mormane să poată fi spălate, este necesar ca ele să se afle cel puțin primăvara și vara. După aceasta, deși se poate spăla salitrul din ele, totuși, nu atât de mult ca și când cineva s-ar întâmpla să le aibă cu pământul, din grajduri de cai, vaci și oi, din pivnițe și bolți vechi de piatră, din gropi de gunoi și deșeuri. colectate, amestecați și Apă din gropile de gunoi de grajd și apă cu urină veche. Într-un cuvânt, totul, de la animale și lucruri în creștere până la descompunere rapidă, este foarte bun pentru îmbogățirea acestor mormane și producerea salitrului. Prin astfel de adaosuri, chiar și grămezile spălate ale acestora se obțin în curând din nou salpetru, astfel încât după mult timp să nu mai fie nevoie de un alt pământ. Care fără ca să fie nevoie să mintă câțiva ani până când sunt din nou sărați, dacă sunt doar aruncați în aer la umbră. Pentru astfel de amestecuri putrede, toate părțile de animale, păsări, pești, fără alegere, care sunt aruncate în așternut, deci tot felul de ierburi, și în special frunze amare și picante, căzute din copaci, fructe etc., trebuie așezate în gropi speciale. alte nenumărate lucruri similare să colecteze mai întâi și, turnând urină umană și bovină, putrezesc și apoi interferează cu grămezi. Toate locurile pot fi prin var până la produsul de salpetru capabil să provoace.

Dar acum ne îndreptăm de la această lucrare necurată la spălare, care se întâmplă într-o anumită magazie specială, unde vasele de spălare sunt aranjate astfel încât din cele două leșie de azotat de sus într-o cuvă mare sau cudă de dedesubt, era posibil să se scurgă; Kadi-ul superior are fiecare două funduri, dintre care partea inferioară este nemișcată și are un cui pentru întărire, iar partea superioară este dirovată și poate fi scoasă, stă cu o treaptă mai sus decât partea inferioară. Pe aceasta au pus fân sau paie pe palma de o grosime, iar deasupra - un strat intenționat de pământ de salitre oarecum umed sau complet uscat. După aceea, acest teren este acoperit cu mai puțin

Biblioteca „Runivers”

Despre prepararea salitrului

un strat de materie amestecata, care contine doua parti de cenusa, din lemn de foc ars, si trei parti de var nestingherit, s-a observat ca, fara insamantarea din cenusa si var al materiei amestecate, lichiorul de salpetri nu se poate depune in cristale. Sunt doar o multime de aceste straturi, schimbându-se de la unul la altul, se impun până când cad-ul este aproape plin. După aceea, se toarnă apă în sus prin bara, care, după douăsprezece ore de stat, devine gălbuie și se scurge în tigaia de dedesubt. Se toarnă mai multă apă pe pământul rămas, se lasă să stea pentru aceeași perioadă de timp și apoi se decanta din nou. Acest al doilea lichior este abia pe jumătate mai tare decât primul, deși nu este încă profitabil să fierbem primul din cauza deficitului de salpetru din el. Pentru aceasta, o toarnă, ca înainte, pe un pământ nou, induc o scădere a leșiei care s-a făcut la prima strecurare a leșiei, adăugându-i încă o leșie slabă, astfel încât pământul nou să continue până atunci, până când leșia devine destul de abundentă pentru fierbere. Pământul spălat este dus înapoi în hambar și pregătit în modul arătat mai sus pentru utilizare ulterioară. Cazanul, în care se fierbe acest lichior, are o formă conică (adică este mai îngust în partea de jos și mai lat în partea de sus), deci este convenabil pentru decoct și are aproximativ o deschidere și jumătate în diametru. Uneori este forjat din cupru, dar fonta servește același scop. Este încorporat într-un cuptor pătrangular, care are un diru pentru aer vizavi de gură. În acest cazan se toarnă leșie, sub el se așterne un foc, iar deasupra se pune un vas cu leșie de salpetru, din care, printr-un cui mic, curge în ceaun atâta leșie cât se fierbe din el. La fierbere, focul trebuie controlat în așa fel încât leșia din ceaun să fiarbă în liniște. Înainte de aceasta, bererii de salpetri s-au plâns foarte mult că noroiul din leșie a căzut pe fund și a ars până la el, motiv pentru care în scurt timp a ars acest cazan scump și leșia a devenit uneori tulbure, salitrul impur și zgârcit era fierț, în care, după curățenie, a urmat o mare pierdere, care s-a fierț și strângerea nu a fost suficientă pentru a ajuta. Un om plin de duh a evitat aceste plângeri importante printr-un mijloc foarte simplu, adică cu o găleată de lemn de aceeași formă conică ca acest cazan, doar cu o treime mai scurtă și mai îngustă, astfel încât să fie suficient spațiu în lateral, cu care acest rău băuturile spirtoase ar putea fi doborâte prin fierbere, care după aceea cade pe fundul găleții și, din lipsă de căldură, este forțată să rămână în ea. Această găleată este cântărită cu o piatră, astfel încât să se scufunde în leșie. Dimpotrivă, atârnă pe suprafață

M. B. Lomonosov, v. XI

Biblioteca Runiverse

34

Traducere

băț de ceaun, care nu-i permite să ajungă la fundul ceaunului cu două degete. Cu ajutorul acestui mijloc simplu, cristalele de salitr stau mai curate și există mai puține pierderi în timpul curățării, iar ceaunul rămâne intact după mult timp; pentru aceasta, într-adevăr, această metodă ar trebui introdusă în folosul statului. Deci, când leșia capătă densitatea corespunzătoare prin fierbere, atunci este necesar să o puneți într-un loc în care să poată sta în lentile. Dar, în primul rând, îl vizitează în două moduri. În primul rând, îl coboară

în picături pe fierul rece, apoi ar trebui să înghețe pe asta imediat. În al doilea rând, ei aruncă această materie înghețată pe cărbunele încins, apoi trebuie să se aprindă în curând. Deci, când acest lichior pare să fie destul de gros, atunci îl toarnă în căzi și îl pun într-un loc rece sau le îngroapă în pământ și le acoperă de sus, astfel încât să se răcească treptat, atunci aceste cristale dorite se nasc la de jos și de sus. Iar când sunt scoase de acolo, apoi leșia rămasă se fierbe din nou și în felul acesta se lasă să stea în lentile, până când în final rămâne materia negricioasă, care nu poate fi adusă în lentile. Se numește leșie naturală și servește la turnarea lui pe grămezi de pământ de salpetro pentru a o îmbogăți, de la care poartă acest nume. În felul acesta, deși se face salitrul bun, acesta are totuși câteva impurități în sine, care îi sunt îndepărtate prin curățare; acesta se face după cum urmează. Lentilele rezultate se fierb în leșie de azotat clocotită, care se diluează cu apă pură, iar după aceea impuritățile rămase se separă cu var nestins, cu care cade pe fund; Leșia pură se scurge de sus și se fierbe cu un foc slab, iar după aceea li se lasă din nou să stea în lentile și astfel se obține salitrul pur. Dacă cineva vrea să o aiba și mai curată pentru vreo lucrare de maestru, atunci poate repeta de mai multe ori curatenia făcută, despre care, la aranjarea artificiiilor, mesterii și farmacistii care sunt acolo pot da mai multe noutăți.

7

A CONTINUAT DURITATEA DIFERITELOR CORPURI

Înainte de a putea continua în studiul durității a 1 corpuri diferite, trebuie mai întâi să repetăm despre duritatea proporțională, care a fost explicată anterior. Duritate intrinsecă

Biblioteca „Runivers”

Continuare asupra durității diferitelor corpuri 35

Înalt în Notele de anul trecut, 4 în părțile 94 și 95 este prezentată; iar acum ar trebui să le cunoaștem și fermitatea proporțională. Cu toate acestea, acest studiu al acestora nu poate fi, deoarece:

Experiența 45. „Dacă cineva ar întări orizontal un băț de metal în perete și ar atârna o greutate pe capătul său din față, atunci s-ar apleca doar pentru o lungă perioadă de timp, până când în cele din urmă a atârnat chiar de-a lungul peretelui și nu s-ar rupe niciodată. Deci, se vede de peste tot, însă, că metalele au o vâscozitate foarte mare; părțile lor pot fi foarte întinse, iar dacă nu sunt foarte groase, atunci nu trebuie să vă temeți prea mult că nu se vor rupe, deoarece se îndoaie doar foarte puternic.

Cu privire la duritatea proporțională a corpurilor, celebrul fizician francez Mariotte a efectuat și câteva experimente 5 și a constatat că:

Experiența 46. Un cilindru de sticlă, care are diametrul. 5 / stele de un inch parizian, 6 și avea șase picioare lungime, s-au rupt de propria povara.

Experimentul 47. Un cilindru de marmură neagră, al cărui diametru este de 1/g de inch, la o distanță de 4 inci de peretele în care a fost înfipt, a fost spart cu 10'/g de liră.

S-a depus mult efort în acest sens pentru a găsi cu exactitate proporția dintre duritatea și grosimea unei bare pătrate și din acest motiv au fost efectuate următoarele experimente.

Experiența 48. De exemplu, să existe o grindă pătraunghiulară înfiptă într-un perete puternic - DABC, la capătul său frontal este atârnată o greutate P, care o poate rupe cu ABD. 6 Atunci DA va fi grosimea acestei grinzi, lățimea sa AB și BC este distanța la care este atârnată greutatea. Pentru aceasta, s-au tăiat bare din scânduri de stejar, care aveau toate aceeași lățime, și anume 26/100 de un inch de Londra, 7 dar aveau grosimi diferite. Fiecare avea câte o greutate atârnată, astfel încât, chiar și cu bara îndoită și aproape ruptă, DAB stătea la exact nouă centimetri de perete. În urma acesteia, s-a spart o astfel de grindă de stejar, a cărei grosime era de 33/100, de la 5 lire, alta, a cărei grosime era de 40/100 de inch, de la 8 livre, a treia, a cărei grosime era de 62/100, de la 11 16. /26 lire, al patrulea, care grosime 58/100 de inch, de la 14 6/64 lire, al cincilea, a cărui grosime

„În Notele către Vedomosți, acest text este tipărit fără împărțire în paragrafe. Cuvântul „Experiență” cu un număr de serie este dat în marjă față de descrierea corespunzătoare a acestuia.

6 Cifrele pentru articol nu sunt date aici.

3*

Biblioteca „Runivers”

36

Traduceri

lățime / 100 inch, de la 207 / lb pounds, și în cele din urmă al șaselea, a cărei grosime este de 74 / 10 inch, de la 24 pounds. Din aceste experimente rezultă că aceste greutăți, din care s-au rupt grinzile menționate mai sus, adică propria lor duritate în proporție, seamănă în mod deliberat aproape la fel de mult ca pătratele înălțimii lor. Mai târziu, de exemplu, o greutate de cinci lire la o greutate de 24 de lire are aproape aceeași proporție ca pătratul de la 33/100 la pătratul 74/100, adică de la 1089 la 5476. Această regulă se aplică și altor copaci , de exemplu, ulmul, β arborele roșu ate, și mai ales lângă barele de sticlă singuratice într-un mod similar. Cu aceste ultime observații, merită:

Experiența 49. O bară de sticlă de la o greutate mult mai mică se rupe atunci când este fixată pe ceva tare în perete decât atunci când se sprijină pe ceva moale. Ponezhe pe cupru sau fier s-a rupt de la patru lire sterline, iar pe lemn, plumb sau cositor - de la 8 lire sterline. Și din alte motive, se poate dovedi că una dintre cele două grinzi de înălțime egală are cu cât duritatea proprie este mai mare, cu atât este mai lată. De unde se constată această regulă generală că pentru două

grinzi, care constau din același material și sunt întărite orizontal în perete, greutatea din care se sparg au o asemenea proporție ca pătratele înălțimii lor, lățimea AD² X BC se înmulțește și împărțit la lungime, adică precum și -----, cu-

ce este necesar să știm că aici nu se numără greutatea grinzii în sine, iar această regulă seamănă mai mult cu corpurile crude care se rup deodată decât cu cele vâscoase. Această invenție are un folos foarte mare pentru cei care pot și vor să numere, pe care, pentru a o arăta mai clar, vreau să dau următorul exemplu. Să presupunem că într-o anumită casă o grindă era încorporată orizontal în perete, de 12 inci grosime și lățime și 120 inci lungime și cântărind 595 de lire; de aici este necesar să se știe cât de grea trebuie să fie atârnată greutatea la capăt, ca să se rupă doar de ea. Pentru a prezenta acest lucru, a se vedea experimentele menționate anterior, unde se găsește în experimentul 42 că o grindă de stejar, din care fiecare parte avea 27/100 de inci, a fost spartă la o distanță de 4/2 inci de la 100 < uncii sau de la 6. -2 lire sterline. Din acest motiv, greutatea din care s-a rupt această bară, înmulțită cu distanța sa, atunci acest număr va ieși împărțit la numărul produs din pătratul grosimii /io 000 la lățimea 72/200, adică prin 19 683. /i 000 000; de unde numărul privat rezultat va fi 28.125.000/i9 fără; după aceea, înmulțiți pătratul grosimii acestui fascicul

® Originalul este eronat de ulm.

Biblioteca „Runivers”

Continuare asupra durității diferitelor corpuri

37

[zee]

NOTE

la

declarații

partea 84

ÎN SFÂNTUL PETERLURG OCTOMBRIE 50 PFI AN

A CONTINUAT DESPRE DURITATEA DIFERITELOR TEME.

Înainte de igzh-lk putem face cercetări asupra naturii raziikh și pul l jab., trebuie în avans despre duritatea proporțională, care, înainte de acest masneka, se repetă. Duritatea inerentă a metalelor în tsrimchanizhkhb din ultimul an este arătată în părți din rd și 9 y; si eeupF ar fi necesar să cunoaștem și duritatea lor proporțională. Cu toate acestea, cîe studiul lor nu poate fi și mai târziu 4f) dacă cineva ar avea un băț de metal în perete îngrămădit orizontal, iar la capătul său frontal ar fi o greutate Vri & n / b; încât a început doar să se aplece mult timp, până când fundul va atârna chiar de-a lungul liniei – și nu se va rupe niciodată. Și astfel este posibil de peste

tot, totuși, veți vedea că metalele au o vâscozitate foarte mare kmbkigib; părți dintre ele sunt foarte înalte) puteți fi, iar dacă nu sunt foarte groase, atunci nu trebuie să vă temeți mult că nu s-ar rupe, deoarece acestea sunt doar foarte puternic îndoite. Despre duritatea proporțională a corpului gloriosului francez 4tzmk Marriott, a făcut, de asemenea, unele experimente și a constatat că 46) ste "zhig" 4n. un cilindru fin, care, în diametrul de un inch parizian, și lungimea de șase picioare, era 0 " de propriul meu tlgosgpk, am spart *. 47) un cilindru de msamor negru, care este atunci > diametrul 'inch, în distribuția de 4 inch oP spma. bj care voi'.kn) nb a fost, rupt din b io' pound. Multe dintre acestea sunt vechi, astfel încât între duritatea și grosimea întregului, oh nud b, mustața prsp rtsgyu se va împrăști cu siguranță,

m toyu

Pagina „Note către Vedomosți”. Continuarea durității diferitelor corpuri. 1741.

144 prin lățimea sa 12, numărul produs 1728 împărțit la lungimea sa 120, apoi va fi un număr privat 72/b. Înmulțiți din nou aceste două numere produse între ele, atunci va apărea numărul 20.576, dacă numărul rupt 8 este aruncat. De aici, reduceți jumătate din greutatea grinzii în sine

Biblioteca „Runiverse”

38

Traduceri

Vor rămâne 20 2781/2 lire, care sunt atârinate la capătul acestei grinzi, de îndată ce o rupe. De unde se vede clar că această grindă, care acum este un cuvânt, poate transporta foarte ușor aproximativ 19.000 de lire sterline și, din acest motiv, o astfel de povară îi poate fi impusă aproape în siguranță, dacă este întărită corespunzător în perete. S-a remarcat mult timp prin artă că într-un perete o grindă întărită orizontal de grosime și lățime inegale poate rezista la o povară mult mai mare la capătul său dacă se află pe o latură îngustă și nu pe o latură largă. Din această regulă generală, este posibil nu numai să se determine motivul pentru aceasta, ci și să se atribuie o măsură a grinzilor inegale în ambele cazuri, deoarece rezultă din aceasta că duritatea fasciculului, dacă se află pe o latură largă, are o proporție cu acea duritate atunci când se află pe o latură îngustă, egală cu o latură îngustă cu una lată. Deci, dacă, de exemplu, o astfel de grindă cu o grosime de un picior și o lățime de două picioare este așezată pe o latură largă, va rezista de două ori mai multă sarcină decât pe una îngustă. Din aceeași regulă generală, se poate calcula că dacă se adaugă vreun corp și, în plus, duritatea anterioară rămâne, atunci își va pierde proporția anterioară; întrucât dacă o grindă de un picior gros, două picioare lățime, zece picioare lungime, are o anumită duritate, atunci se poate dovedi că o altă grindă din același material, prima de două ori cota, ar trebui să aibă o grosime de 4 picioare, dacă va avea aceeași duritate cu prima. Și întrucât proporția dintre grosimea primului fascicul și lungimea este de 1 la 10, iar a celeilalte de 1 la 5, de dragul acesteia este evident de pretutindeni

că atunci când se adaugă un anumit corp, proporția sa trebuie fi schimbat, dacă este necesar, astfel încât să aibă aceeași duritate. Gloriosul fizician italian Galileo a fost primul autor al acestei invenții⁹ și de acolo a vrut să demonstreze că este imposibil ca natura să producă astfel de giganti care să aibă aceeași proporție în membrii lor ca și noi. Mai jos la o persoană de vârstă obișnuită, de exemplu, diametrul osului larvei¹⁰ este de aproximativ un inch, iar lungimea este de 18 inci. Natura, când vrea să facă un uriaș, după bunătatea ei obișnuită, fără îndoială a noastră, va da o asemenea duritate oaselor lui. De unde rezultă că diametrul osului de vițel al unui uriaș, care este de trei ori mai mare decât noi, trebuie să fie de nouă inci. Care, luate împreună cu părțile de carne necesare, ar fi produs o tabără complet diferită de a noastră și, prin urmare, arăta ca un ciudat. În același mod, în alte cazuri, nici natura și nici priceperea vreuneia dintre acțiunile sale, pe care le avem acum în mărime obișnuită și obișnuită, nu pot duce la o imensitate excesiv de mare.

Biblioteca „Runivers”

Continuarea durității diferitelor corpuri 39

myuch, t-aatJM vor să ofere tuturor fermitatea cuvenită. La acest raționament este necesar să adăugăm și faptul că cilindrii, pe care greutatea sunt atârinate la o distanță egală de perete, au o duritate proporțională între ei, ca numerele cubice din diametrul fundului lor.

Acum ajungem în raționamentul nostru la duritatea acestor corpuri, care se află pe două sau trei căptușeli. Dacă un corp puternic ABC cu centrul său B se află pe căptușeala D, atunci greutatea P și Q, care trebuie să-l rupă în două, trebuie mai întâi să fie egale între ele, iar apoi fiecare dintre ele este egală cu această greutate, ceea ce ar rupe jumătate din BC sau BA, dacă corpul ABC a fost întărit în perete și o parte a aeronavei a fost eliberată din acesta. Anterior, în experimentul 48, am văzut că dintr-un perete puternic o grindă de stejar, care avea o lățime de 26/100 de un inch de Londra și o grosime de 30^oico, s-a rupt la o distanță de nouă inci de perete cu cinci kilograme. De aici rezultă că o grindă de stejar de grosime și lățime egale, dar de două ori mai lungă, adică de 18 inci, dacă mijlocul este așezat pe o căptușeală, se va rupe în două când cinci kilograme sunt așezate la ambele capete ale acesteia și că este la fiecare capăt câte trei lire pe care le poate suporta liber, la care nu se adaugă propria sa povară. Deoarece este ușor de observat că o grindă poate fi lăsată afară din perete doar departe, că se va rupe de propria sa povară lângă perete, ceea ce s-a întâmplat în experimentul 46 menționat mai sus, atunci de aici rezultă că un astfel de grindă, care, în așa fel încât, întinsă pe o căptușeală, să se rupă de propria sa povară, să fie de două ori mai mare decât cea care este eliberată de perete. Despre această regulă, făcută despre duritatea mijlocului de pe căptușeala corpului culcat, la începutul acestui caz, laudatul Honoratus Fabry a vrut să se îndoiască, 11 din acest motiv s-au făcut experimente și s-a constatat:

Experiența 50. Că, de exemplu, o bară de stejar, din care fiecare parte cu o lățime de * 7/100 inchi, o lungime de 16 inci, a fost așezată pe o căptușeală la mijloc, s-a rupt și în două la mijloc când 215 / iv lire sterline erau atârinate la fiecare capăt. Și când jumătate din lungimea

menționată mai sus, adică 8 inci, a fost eliberată de perete, atunci s-a rupt la perete de la 3715 de lire sterline. Că 215/i6 lire menționate mai sus, deși puțin mai puțin, este incomparabil mult mai asemănător decât calculul menționat mai sus Fabry, conform căruia ultima bară s-a întărit în zid de la două ori 215/i6 lire, adică 514/i6 lire. lire sterline, a trebuit să se spargă. Cu toate acestea, raționamentul despre grinda, care este pe două sub ambele capete ale așezat

Biblioteca „Runivers”

40

Traduceri

căptușeală minciuni, o mulțime de mare utilizare, și mai ales în arhitectură are; de dragul ei vrem să începem.

Și aici se găsește regula generală că două grinzi, care constau din același material și la ambele capete C și E se află astfel încât să fie libere în vârf, iar ambele capete se pot deplasa puțin în sus față de greutate; greutatea P, de care, atunci când atârna la mijloc, se sparg în mijloc, au o astfel de proporție între ele, încât pătratele grosimii AB sunt înmulțite cu lățimea BC și împărțite la CD, adică la jumătatea întregului lungime CE, sau greutatea menționate au o astfel de proporție $AB^2 + BC \pi$

au ca . În plus, greutatea caracteristică a fasciculului nu este din nou luată în considerare.

Această regulă, în multe experimente care au fost efectuate asupra ei, este deliberată, dar nu tocmai perfectă, a fost similară cu adevărul. Ponezhe:

Experimentul 51. A fost foarte bine cu un molid roșu, totuși, cu stejar, ulm, tei și alți copaci, nu i-a plăcut chiar așa. Din acest motiv, este foarte necesar să ne uităm aici dacă un copac este dur și flexibil sau crud și fragil. Acum, presupunând că o anumită grindă de molid roșu se află liber la ambele capete, de 8 inci grosime, 10 lățime și 216 inci sau 18 picioare lungime, a cărei greutate proprie este de 300 de lire sterline, atunci este necesar să știm dacă o greutate mare este de a să fie aplicat sau atârnat de ea El trebuie să se desprindă de ea. Pentru a ști acest lucru, s-a constatat că:

Experiența 52. Un bloc de lemn egal, de 1/1 inch grosime și 18 inch lungime, s-a rupt în jumătate la mijloc de la 5A livre. Din acest motiv, înmulțirea greutății de la care s-a rupt fasciculul, jumătate din această lungime, va fi „/g, acest număr se împarte prin numărul derivat din pătratul grosimii 7ib prin lățimea 'A, adică prin 7b4. De unde va fi numărul privat 3168. După aceea, înmulțiți 64 - pătratul grosimii grinzii, despre care cuvântul, prin lățimea sa 10, împărțiți numărul produs 640 la jumătatea lungimii sale 108 inci, apoi va fi un număr privat 160 / z7.va rămâne un număr rupt.De unde altundeva, dacă scădeți întreaga greutate a grinzii, despre care cuvântul, atunci vor rămâne 18473 de lire, care dacă sunt atârnate în mijlocul grinzii , atunci va fi rupt în două. De unde este clar că o astfel de grindă poate transporta aproximativ 15.000 de lire sterline, iar această

greutate o poți pune în siguranță pe ea. Din această regulă generală rezultă că o grindă poate transporta mult mai mult dacă se întinde la ambele capete pe o latură îngustă decât pe una largă,

Biblioteca „Runivers”

Continuare asupra durității diferitelor corpuri 41

și că greutatea care o rupe în două în acest caz are o asemenea proporție cu greutatea care o rupe în acest caz, care este lățimea față de grosime. Apoi rezultă și mai departe că este posibil să se realizeze o astfel de grindă, care conține mai puțin lemn în sine, dar este mai puternică decât alta, care are mai mult lemn în sine. Să fie, de exemplu, o grindă pătrunghiară cu o grosime și lățime de 12 inci, o lungime de 120 inci. Aceasta este duritatea lui că numărul 103680, iar corpul său este de 12 17 280 de inci cubi. Și dacă cineva ia o altă grindă, care este egală cu lungimea anterioară și 8 lățime, 16 inci grosime și o pune pe o latură îngustă, atunci duritatea ei va fi ca numărul 122880 și deci cu aproximativ 1/s mai mult decât duritatea a celor dintâi. În schimb, ultima corpulență de lemn conține doar 15.360 de inci cubi. Din regulile geometriei înalte, ele aduc că, dacă este necesar să se sculpteze o grindă patruunghiară dintr-un copac rotund, care, dacă este așezat pe o latură îngustă cu ambele capete, are cea mai mare duritate posibilă, grosimea până la lățimea are o asemenea proporție ca o bază pătrată 13 de 2 la 1, adică aproape ca 7 la 5: abia acum s-a ajuns în această cercetare și, printr-o matematică atentă, s-a descoperit slăbiciunea naturală și duritatea și aceasta cunoștințele au fost folosite pentru binele comun. Deci, nu este nimic mai mult decât să ne imaginăm niște experimente care sunt efectuate pe corpurile așezate pe două căptușeli.

Experiența 53. Mariotte a pus un cilindru de sticlă pe două căptușeli la o distanță de 9 inci și a constatat că s-a rupt de la 1% dintr-o lărgă.

Experimentul 54. O bucată de gheață pătrunghiară, de 15 inci lungime, 4 inci lățime, 3/3 grosime, a fost plasată pe două căptușeli, care erau la 12 inci una de cealaltă; de la 380 de lire s-au rupt.

Experimentul 55. Se așează un cilindru de gheață, al cărui diametru este de 73 inci, pe două căptușeli, care se află la o distanță de 6 inci, rupt la mijloc de la 16 / 34 livre. Acest ultim experiment s-a repetat de mai multe ori și, mai mult, s-a constatat că greutatea de rupere în doi era egală, așadar, dacă erau mai multe sau mai puține bule de aer în gheață, sau dacă vremea era mai mult sau mai puțin rece.

Deasupra acesteia s-a scris despre duritatea acestor corpuri, care se întind pe două căptușeli și, în plus, ambele capete sunt libere, astfel încât să se poată deplasa în sus atunci când o anumită greutate pusă pe mijloc trage corpul în jos. Acum vine un rând la duritatea acestor corpuri, care se află, de asemenea, la ambele capete, totuși, în așa fel încât să fie ferm întărite și în sus.

Biblioteca „Runivers”

Traduceri

nu se pot mișca dacă o povară din mijloc îi trage în jos, ca, de exemplu, în unele case, grinzile sunt încorporate pe ambele părți. Marriott și Parent au făcut experimente pentru prima dată în jurul unor astfel de corpuri 14 și au descoperit că duritatea aplicării grinzilor cu aceste două tipuri diferite de grinzi este, de asemenea, foarte diferită. Și de aceea se constată că:

Experiența 56. Următorii copaci au fost fixați ferm la ambele capete în două găuri, care se aflau la 18 inci una de cealaltă, cu următoarele circumstanțe s-au spart la mijloc:

Numele copacilor	Grosimea	Lățimea	Greutatea din care s-a rupt
Molid roșu	40/100 [in]	44/100 [in]	49 4/2 lbs
	50/100	50/100	62
Ulm	35/100	37/100	34
	42/100	47/100	68
Lipa	34/100	37/100	40
	40/100	40/100	62
	57/100	50/100	75
Frasin	33/100	33/100	57
	57/100	42/100	115
Stejar	37/100	37/100	57
	40/100	47/100	80

Din aceasta se poate observa clar că în acest caz duritatea a două grinzi din același arbore nu mai are aceeași proporție între ele, deoarece pătratele grosimii lor sunt înmulțite cu lățimea lor. Dacă acesta ar fi fost cazul, atunci o altă parte a molidului roșu ar fi trebuit să se rupă de la 87 de lire sterline. Ce s-a întâmplat doar de la 62 de lire sterline. Al doilea se constată, de asemenea, că în acest fel, atunci când ambele capete ale grinzilor sunt ferm închise pe căptușelile lor, ele pot transporta mai mult decât ar sta liber. La urma urmei, prima dintre cele două bucăți de molid roșu menționate acum s-ar fi rupt în două de la 224/γ lira, dacă ar fi fost așezată liber la ambele capete, când în cazul de față de la 49*/g liră. Deci, fermitatea în această împrejurare este mai mare decât era încă atât de mare împotriva ei. Mariotte credea că această duritate era aproape întotdeauna de două ori mai mare decât aceasta, dar domnul von Muschenbrock a demonstrat prin multe experimente¹⁵ că uneori se întâmplă să fie de trei ori mai mare decât aceasta. În această singură mare inconstanță se arată că nicio regulă cunoscută nu poate fi încă stabilită pentru ea. Totuși, Mariot

Biblioteca „Runivers”

Continuare asupra durității diferitelor corpuri

43

Este sigur să urmați oferta. Motivul pentru faptul că o grindă, care este ferm încorporată la ambele capete, poate suporta mai multă greutate decât alta de dimensiuni egale, care se află liber la ambele capete, este; deoarece în acest caz grinzile se îndoaie incomparabil

mai mult de sarcina impusă decât în aceasta. Ca urmare, se repara ca venele care se afla în copac, și mai ales pe partea inferioară, se sparg mult mai repede și își pierd legătura. La urma urmei, acest lucru este de mare folos în arhitectură, dacă cineva poate arunca câteva indicii despre duritatea unor astfel de grinzi armate cu ambele capete, pentru aceasta dorim să rămânem cu regula că în acest caz duritatea grinzii are aceeași proporție așa cum se găsește cu grinzi suprapuse liber, iar în tabelele următoare din tratatul domnului von Muschenbrock este arătată duritatea acestor grinzi, care, totuși, va fi întotdeauna oarecum mare. O bară de lemn de stejar, a cărei latură pe care se sprijină are 10 inci lățime și are următoarele lungime și lățime, este ruptă în două cu următoarea greutate în lire:

Grosime Lungime (ft) 10 in. 11 in. 12 in. 13 in. 14 in.

6	312500378125450000529125612500
8	234312288593337400409596459275
10	187500226875270000317475367500
12	156250189062225000264562306250
14	133928162053192857256768262500
16	117187141796168758204798229687
18	104166122986150000176375 1204066
20	93700113437135000158737183750
22	85227103125122717143313167045
24	7812594531112500132281153125
26	7211587259103846132013141346
28	669648102696428128384131250
30	625007562590000105725122500
32	585937089884375104899114843
34	55147667287940193375108088
36	52083614937500088187102083
38	4934259700710528354696710
40	4685056718675007936891875

O grindă de stejar, a cărei latură pe care se află este de 11 inci lățime și are următoarea lungime și grosime, se rupe de următoarea sarcină în lire:

Biblioteca „Runivers”

44

Traduceri

Grosime Lungime (ft) 11 in. 12 in. 13 in. 14 in. 15 in.

6	415137495000580937673750773437
8	311953371250435703505312580078
10	248562297000348562404250464062
12	202968247500290468336875386718
14	178258212142248973288750331473
16	155976185625217851252656290039
18	138645165000193645224583257812
20	134281148500174281202125232031
22	113437135000158437183750210937
24	108484123750145235168437193359
26	95985114230134062155480178485
28	89129106021124486144375105736

30	8318799000116187134750154687
32	7798892812108925126328145019
34	7340087350102518118697136488
36	693228250096822112291128956
38	656747815091727106381122101
40	623457425087140101062116015

0 bară de molid roșu, din care partea inferioară pe care se sprijină este de 10 inci și are următoarea lungime și grosime, este ruptă în două de următoarea povară în lire:

Grosime Lungime (ft) 10 in. 11 in. 12 in. 13 in. 14 in.

6-	124000150015178560209560243040
8	93000112511133920157170182280
10	7440090009107136125736145824
12	620007500789280104784121520
14	53142. 6500676525-89611104180
16	4650056255669607858591140
18	4133350005595906985381013
20	3720045004535686286872912
22	3386340913486985715266289
24	3100037500446405239276060
26	2862334619412064836056093
28	2657132503382624490552080
30	2480030003357124191248608
32	23250-28127334803979245570
34	2188226473315103698142890
36	2066625002297103492640506
38	19581236862829433088. 38374
40	1860022502267843144436456

Biblioteca „Runivers”

Continuare asupra durității diferitelor corpuri

45

0 bară de molid roșu, din care partea inferioară pe care se sprijină are 11 inci lățime și are următoarele lungime și lățime și se desparte de următoarea greutate în lire:

Grosime Lungime (ft) 11 in. 12 in. 13 in. 14 in. 15 in.

6	167544196416230516252537306900
8	125658147312172887189503230175
10	100526117849138709121522184140
12	' 8377098200115258126268153450
14	718048417898792108230131528
16	62829736568644384701115087
18	55843654727683884179102300
20	9026358924691547579192070
22	4569353568628686888383700
24	4188149104571296313476725
26	3866445326531975827770823
28	2390242089493965411565754
30	3350839283461035050761380
32	3141436828432214735057543

34. 2956634961406794456554158
36 2792931736384194208941150
38 2645431013363973987448458
40 2513129462345773788046035

Până la urmă, materia noastră, pe care o avem în fața noastră, ne duce la duritatea unor astfel de corpuri, care nu se îngreunează decât mult timp de la greutatea impuse până se îndoaie și se sparg în jumătate. Acest raționament este foarte util pentru rezistența stâlpilor, piloții și recuperările pot fi folosite, deși, ca și cele precedente, nu a fost adusă la perfecțiune în sine. Așa că, în primul rând, vreau să vă prezint din nou câteva experimente, pe care deja laudatul domnul Muschenbrock le-a efectuat adesea, fără a descrie instrumentul pe care l-a folosit. Voi oferi doar acest lucru, că placa așezată peste corpurile testate peste tot la o distanță egală de-a lungul punctului de mijloc de pe partea superioară a grinzii în picioare a fost doar cântărită cu greutatea pentru o lungă perioadă de timp până când această grinda s-a rupt.

Experiența 57. O grindă pătrată de stejar, de 23/10 de inch lățime și groasă, s-a rupt în două în mijloc, unde s-a îndoit mai mult, ca alți copaci, 18 inci lungime - de la 23 de lire, 9 inci lungime - de la 92 de lire. , 8 inci lungime - de la 118 de lire sterline. O altă grindă de stejar, fiecare latură de 35/100 de inch și ea însăși de 0,12 inci lungime, a fost împărțită în două de la 185 de lire sterline.

Biblioteca „Runivers”

46

Traduceri

Experimentul 58. O grindă pătrată de frasin, ale cărei laturi aveau 25/100 și 24/10 inci lățime, s-a rupt la 18 inci în lungime de la 15 lire și la 6 inci de la 132 de lire.

Experimentul 59. O grindă de tei, ale cărei laturi erau de 35/100 și 25/100 de inch, s-a rupt în două la 12 inci de la 45 de lire și la 11 inci de la 54 de lire.

Experimentul 60. O grindă pătrunșată de molid roșu, din care laturile erau de 25/100 și 42/100 de inch, a fost ruptă la o lungime de 12 inci de la 79 de lire; în lungime de 10 inci de la 83 de lire sterline.

Experimentul 61. O grindă de lemn de ulm patruunghiulară, din care laturile erau 25/200 și 35/100, a fost spartă la o lungime de 11 inci de la 20 de lire sterline.

Acestea și multe alte experimente cu diferiți copaci au fost efectuate; și foarte bine ar fi să se întreprindă altele asemănătoare, tot cu felurite feluri de pietre, oase etc. Totuși, între timp, să vedem ce se poate face din colecția acestor experimente pentru cetatea suporturilor de lemn. Din cele de mai sus, este clar primul lucru în general că suportul, care este mai lung, cu atât mai slab este scurt, dacă are aceeași grosime și lățime; și în al doilea rând, că toți copacii au o anumită forță clară dacă stau în picioare și sunt apăsați de sus în

jos; cele menționate anterior, de la mai puțin de 186 de lire, au fost sparte. Dacă cineva dorește să aibă o măsură exactă și foarte asemănătoare cu arta, atunci experimentele menționate mai sus arată următoarele. Mai întâi trebuie să știți partea care poate fi îndoită, de exemplu, dintr-o placă suprapusă și o greutate, grinda EDABC se îndoaie: aceasta va fi AB - partea care se îndoaie și BC - partea care nu se îndoaie. Deci, chiar și această regulă generală s-a constatat că două grinzi din același arbore, care ambele stau drepte, solzii de la care presiunea directă în jos se sparg în două, au o asemenea proporție ca pătratele laturilor îndoite, înmulțite cu non- laturile îndoite și împărțite la pătratele lățimii grinzilor; sau că scalele amintite AB2 și BC

au o asemenea proporție, ce -----p---, dacă L lungimea grinzii este

trișă. De exemplu, dacă o grindă de lemn de frasin stă dreaptă, a cărei lungime este de 72 inci sau 6 picioare, o parte este de 6, iar cealaltă de 12 inci, și era necesar să știm dacă greutatea ar trebui să fie grea, cu care ar putea fi rupt, atunci se constată în experimentele descrise mai sus că o grindă din acest material, ale cărei laturi sunt lungi de 24/100 și 25/100 de inci, lungime de 18 inci, s-a rupt la 15 livre. Pentru a înmulți această greutate cu 15 prin

Biblioteca „Runivers”

Continuare asupra durității diferitelor corpuri 47

pătrat cu lungimea 18, adică prin 324, atunci va exista un număr produs 4860. Acest număr este împărțit la numărul produs din pătratul laturii mici, deoarece se va apleca întotdeauna spre latura mare, adică cu '44 / 000, atunci va fi un număr privat 48 600 000/44- După aceea, înmulțiți pătratul laturii mici a acestei grinzi, adică 36, prin latura sa mai mare - 12, apoi va fi un numărul derivat 432, acest număr produs este împărțit la pătratul lungimii sale 72 inci, adică la 5184, apoi va fi un număr privat 432 / 5184, înmulțiți aceste două numere private găsite între ele, apoi va fi 28.125 de lire sterline, din care această grindă, despre care vorbim acum, se va rupe în două. În mod similar, se poate constata că, dacă o grindă de stejar verticală, din care fiecare parte are 35/100 de inch și 12 inci lungime, se va rupe la 185 de lire sterline. De asemenea, o grindă de stejar, fiecare parte are 1 picior și înălțimea de 30 de picioare, se va rupe la 8284 de lire sterline. Aceeași grindă de stejar, dacă are jumătate din lungime - 15 picioare - atunci de la patru ori greutatea, adică 33.136 de lire sterline, se va rupe. Așadar, așa cum am sugerat cel mai important și mai util lucru despre duritatea diferitelor corpuri cu toată claritatea posibilă, vreau să menționez puțin ceva despre o altă proprietate a corpurilor, adică despre cruzime, pentru că această chestiune cu ea are un mare asemănare în proprietatea sa, precum și în aceea că același beneficiu, are. Din materialele menționate mai sus s-au luat bare patrulate, toate de aceeași grosime, adică 15/100, care au fost tăiate prin lovituri cu o pană ascuțită de fier. Care s-au făcut lovituri, pentru a avea o forță egală, de dragul ei, cu ajutorul unei mingi din fildeș și atârnată pe un fir, care era coborât de la o înălțime egală, și în același timp și numărul de lovituri au fost numărate. Și grinzile în sine au fost ținute în timpul acțiunii cu o placă mare de plumb. Ultimele lovituri trebuiau să fie întotdeauna mai mici decât

precedentele, pentru a tăia fiecare grindă în jumătate. Din acest motiv, în acest caz, nu a fost ridicat atât de sus. Din care provin fracțiile în numere, despre care trebuie remarcat că pentru orice număr după punct, cifrele în picioare înseamnă doar multe miimi. Și de vreme ce acest trup este mai puternic, care suportă mai multe lovituri și cu cât are mai puțină materie în mărime egală, pentru aceasta este necesar și să aducem în raționament cruzimea a 16 corpuri și să cunoaștem proporția duriității trupurilor, împărțind numărul. de lovituri prin aceste densitate. Din acest raționament, domnul von Muschenbrock a emis următorul tabel.

Biblioteca „Runivers”

48

Traduceri

	Număr de accesări	Densitate	Rigiditate
Fier de calcat suedez	6160007.64580.575		
Arborele de gătit	648431.33348.644		
Fag	420001.03140.737		
Cupru verde	3120008.00039.000		
Arborele de ulei	520001.48235.080		
Pordulis	920002.69534.130		
Nuc	200000.63131.695		
Arbore de zahăr	357691.05129.401		
Ulm	172930.60028.821		
Arborele de scurgere	185290.66327.947		
Stejar	254230.92927.258		
Blackthorn	170000.76523.533		
Rodie	302241.31322.019		
Frasin	187500.84022.321		
Molid rosu	102340.52516.493		
Molid alb	106250.55019.311		
Arin	101210.58817.212		
Argint	17100010.34016.536		
Visiniu negru	105480.65316.153		
Fag	135960.85415.920		
Par	110000.74615.745		
Lemn de santal rosu	172891.12815.327		
Măr	115500.78114.788		
Abanos	159121.17713.264		
Aur în chervonets	24000018.26113.142		
Roșu cupru	990008.78411.278		
Tei	70650.63911.057		
Tin	3500017.4714.550		
Plumb	270001.3252.304		

8

DESCRIEREA CONTINUA A DIFERITELOR MAȘINI

32. Există o mașină de treizeci de secunde, care poate trage lucruri grele, inventată de o persoană necunoscută după 1699. Această mașină este pliată și constă dintr-o roată pe care oamenii care merg pe ea o învârt cu picioarele, roțile sunt înfășurate și un lucru greu legat

atrage. Toate aceste piese ale mașinii sunt aprobate pe strânsă coeziune

Biblioteca „Runivers”

Descrierea continuă a diferitelor mașini 49

scânduri care stau pe patru roți, astfel încât mașina să poată fi târâtă liber dintr-un loc în altul. Rezistența acestei mașini are o proporție cu rezistența simplă ca 132 la 1, dacă întârzierea rezultată de la frecare este oprită și dimensiunea fiecărei roți este atât de mare pe cât dorește autorul. În plus, există patru roți mici, care trag, pentru ca roata cu degetele să nu se clătinească.

33. A treizeci și treia mașină este o sferă cerească plată, inventată de M. Cassini înainte de 1699. Acest nume nu se numește nimic altceva decât sfera cerească, care, de dragul unei mai mari abilități, se reduce la o figură plată și prin care este ușor de imaginat tot ce se poate face pe sfera cerească. Aceste sfere diloice, sau, mai degrabă, astrolabii, au fost deja inventate de Ptolemeu, Gemmafrisius, John de Royas și de la Hire încă din cele mai vechi timpuri ; la fel este și cel real, care constă din două planuri rotunde, deplasate unul lângă altul cu busole și semne cerești diferite, prin care are în sine folosirea întregului cerc ceresc.

34. A treizeci și patra mașină este o scară aritmetică², găsită de la domnul Cassini înainte de 1699. Această mașină nu este altceva decât un jug, având două capete pare, care se rotește foarte ușor în jurul axei sale din mijloc și este împărțit în părți egale de la mijloc până la ambele capete cu numerele atribuite. Servește la faptul că prin ea se poate cunoaște nu numai greutatea, ci și prețul mărfurilor, ceea ce ar trebui înțeles astfel: mai întâi caută greutatea unui produs dat, care, punând pe primul număr de la un capăt, pe de altă parte, o greutate de lire este mișcată doar înainte și înapoi pentru o lungă perioadă de timp, în timp ce va fi în echilibru cu greutatea mărfurilor, atunci înseamnă numărul pe care greutatea se află la echilibru, greutatea mărfurilor în lire sterline. Și dacă după aceea cineva vrea să știe prețul în lire inventate al unui produs, atunci trebuie să știe mai întâi cât valorează o liră din el, de exemplu, 15 copeici, apoi fixează produsul la un capăt, unde este numărul 15. atribuite, iar la celălalt se mută greutatea lirei doar departe, până când aceasta va ajunge în echilibru cu ea, și astfel numărul, cu o greutate în liră, arată prețul produsului: ca în acest exemplu, 105 copeici, dacă produsul costa 7 lire sterline. Care prin faptul că starea de echilibru în jug este înțeleasă, poate fi foarte de înțeles. Această mașină, deși destul de complicată, totuși, atâta timp cât există astfel de negustori care înțeleg masa lui Pitagora, poate fi dificil de pus în uz.

4 M. Vo Lomonosov, voi. XI

Biblioteca Runiverse

50

Traducere

35. A treizeci și cincina mașină este un instrument folosit pentru a face fântâni, găsit de la domnul de Francini înainte de 1699. Această mașină necesită o fântână, care este săpată adânc în pământ și căptușită cu cărămizi și are în partea de sus o cutie de apă pătraunghiulară, care trebuie să aibă întotdeauna apă să curgă în ea; tauri înalți de lemn sunt construiți peste o fântână adâncă, pe care se află partea superioară a porții, care se poate întoarce liber. O frânghie cu două găleți se plimbă în jurul acestui metereze, dintre care una nu ajunge mai departe decât la cutie, iar cealaltă merge chiar în fundul fântânii și merge chiar lângă cutie. Cutia are pe acea latură, lângă care merge cada, o conductă din care apa curge neîncetat, prin care se umple întotdeauna partea inferioară a unei laturi a căzilor care atârnă dedesubt, și așa, din moment ce o parte a acestui lung aparat de apă devine mai greu, apoi se scufundă și se înfășoară în jurul arborelui situat în partea de sus, pe care împachetarea continuă neîncetat, deoarece gălețile sunt atât de atârdate încât, când coboară, se răstoarnă și se toarnă apă din ei înșiși, iar când arborele superior se mișcă neîncetat în modul menționat mai sus, apoi se întoarce o altă mașină cu găleată, care este doar până să scoată o cutie, brusc cu ea și ridică apa. Acesta este turnat din găleți în partea de sus, lângă puț, într-un jgheab, din care curge în jos prin țevi și trece în fabulă și de acolo sare în sus cu țevi. Această mașină hidraulică este foarte complicată, dar necesită multă apă, care curge treptat în adâncurile puțului și trebuie extrasă de acolo. Totuși, în acest fel, într-o anumită grădină regală din Paris, s-a făcut o fântână.,

36. A treizeci și șasea mașină este un coș de fum, inventat de un armurier la Semur, 1699. Din exterior, această mașină este destul de asemănătoare cu coșurile noastre de fum obișnuite, dar în interior are o singură pompă și, prin urmare, este similară cu mașina simplă Ktesibiană,³ din care este clar că este mult inferioară coșurilor noastre de incendiu actuale. .

37. A treizeci și șaptea mașină este, care poate face dintr-o dată o mulțime de băuturi, inventată de domnul du Verger, 1699. Această mașină constă dintr-o roată de apă, care se rotește din apa care curge; pe gulerul acestei roți sunt mai multe degete, care sunt ridicate și coborâte din nou de câteva ciocane grele, omologate pe bețe. Aceste ciocane cad pe un cuțit lung și ascuțit de oțel, care este așezat peste partea de sus și decupează dinții ferăstrăilor cu vârful ascuțit. La

Biblioteca „Runivers”

[I]

NOTE

Kb

VbDOMOSTYAM

PARTEA I. ȘI 16.

ÎN SFÂNTUL PETERSBURG JOI FEBRUARIE, AN 74.

Continuarea descrierii diverselor mașini, vezi la 5<Lchanii 1739, partea 7.

Există treizeci de mașini secunde *, joioroo 32.

aeiin a tras lyuano, jov; tennl de către o persoană necunoscută, după un obiectiv brr. Mașina mănâncă” pliată, și este formată dintr-o roată, pe care, potrivit acesteia, oamenii buni o întorc cu picioarele. Această roată kmVet pe saodem aalu este viipp nesfârșit, care apucă degetele celeilalte roți și o înfășoară, de care frânghia, cu care se leagă lucrul dorit, lângă cealaltă roată, dă jos, și trage un greu aproape- ahaah chestia. Toate aceste mașini sunt părți ale utaaeraki și strâns coezive doskhaib.stoashkhkh pe patru roți. 'E dv

Pagina „Note către Vedomosți”. Continuarea descrierii diferitelor mașini. 1742,

4*

Biblioteca „Runivers”

52

Traduceri

De ea este atașată și o altă roată, care, cu mai mulți arbori și funii de fier, pe care le transformă în ferăstrău, se deplasează treptat înainte, astfel încât un dinte este tăiat lângă celălalt, aproape ca și cum buștenii sunt trași înainte puțin câte puțin în ferăstrăi. .

38. A treizeci și opta mașină este o colibă cu acoperiș plat, inventată de domnul Avellier, 1699. Când cineva vrea să acopere o colibă cu un înveliș de piatră, o face curbată în sus, ceea ce se numește bolți. Totuși, aici se arată cum se face o acoperire plată din piatră, în special sculptată, care servește ca o colibă superioară în loc de podea.

39. Dar apoi, în acest fel, pe podeaua colibei de sus se repară multe gropi, care, deși pot fi umplute, totuși 39 mașină, un acoperiș plat al colibei a fost inventat de domnul Trushet, 1699, care distruge lipsa mai sus menționată a multor gropi.

40. A patruzecia mașină are multe ferăstrăi care se mișcă brusc, găsite din Monsieur du Quete, 1699. Este alcătuită dintr-o poartă, în terenul omologat, în care pot fi trase pârgii întărite de oameni sau cai. Cu acest guler rotesc o roată întinsă orizontal - cu degetele, pe care cu aceste două balansoare o apucă pe rând, care mișcă bușteanul cu ferăstrăile aprobate în ea înainte și înapoi.

41. Corectarea semănării este cea de-a 41-a mașină, cu care se pot tăia tăieturi la stâlpi și alte lucruri rotunde, inventată de mai sus menționat domnul du Quet, 1699. Și întrucât tăierea acestei mașini de ferăstrău trece de obicei în linie dreaptă, autorul menționat mai sus a inventat această mașină a lui pentru a o stabili astfel încât să poată tăia și pe linii curbe.

42. Mașina de patruzeci și secundă este vâslele, care, ca o roată, se învârt în jurul, 4 inventată de Monsieur du Quet, 1699. Această invenție constă în faptul că, în loc de o ordine lungă de vâsle pe galeră pe ambele părți, pe poartă sunt aprobate patru vâsle, care de ambele părți se aruncă și se învârt cu ea și astfel mută nava înainte, iar vâsleții rotesc poarta și vâslele din corabie cu ea în așa-numitul băț strâmb aproape în același mod în care tacâmurile își întorc ascuțitoarele. Utilizarea acestor vâsle este că: 1) astfel de vâsle înaintează rapid nava; 2) cel care stă la capătul fiecărei vâsle nu este obligat să facă o muncă atât de greu de suportat; 3) că este atât de util să folosiți vâsle pe navele de marfă; 4) că aceste vâsle rotative captează întotdeauna apă, ci, dimpotrivă, vâsle obișnuite ale planului de apă.

Biblioteca „Runivers”

Descrierea continuă a diferitelor mașini

53

pe vreme rea, adesea nu pot captura; 5) prin aceasta, galerele au o mișcare neîncetat uniformă, iar vâslele obișnuite doar o împing sacadat. Dimpotrivă, trebuie din nou considerat că acest nou stil de vâsle necesită un număr foarte excesiv de șuruburi de fier, iar în timpul unui asalt și al tragerii inamice, astfel de vâsle pot fi în curând deteriorate, cazuri în care este greu de ajutat ulterior. Prin urmare, nu este necesar să lăsați acest lucru fără o notă, deoarece aceste vâsle rămân cu partea plată în apă, pentru aceasta ridică multă apă în sus și, prin urmare, cresc viteza navei.

43. Inventatorul a încercat să ajute acest ultim neajuns în 43 o mașinărie numită corectare în jurul vâslelor mobile, 5 când, prin așezarea unui semicerc pe partea de bucătărie, a stabilit această afacere în așa fel încât vâslele din propriul guler să devină plate când sunt scufundate în apă, la ieșire devin laterale.

44. A patruzeci și patra mașină este un anumit instrument muzical inventat de M. Lullier, 1699. Această mașină constă dintr-o cutie îngustă de lemn în care este întinsă o sfoară de metal. Alături de ea se află un liniar, care poate fi mutat înainte și înapoi, și astfel ambele capete, pe care se află coarda, pot fi mutate sau depărtate unul de celălalt, iar fiecare în funcție de un ton arbitrar al octavei. Așadar, acest instrument este util celor care doresc să învețe clavierul și, în plus, nu au ureche directă pentru muzică. În Franța, acestea sunt folosite de acei maeștri care fac clavicorde.

45. A patruzeci și cincina mașină este un alt instrument muzical, inventat de M. Lullier, 1699. Acest instrument se deosebește de cel arătat mai sus doar prin aceea că, așa cum există o singură conică în el, care se mișcă de-a lungul coardelor înainte și înapoi, tot atâtea conice în acest instrument are câte o octavă de tonuri, dintre care fiecare conica se afla la distanța necesară de tonuri peste sub o întindere o sfoară poate fi mutată pe un fund gol făcut la ton, cu clavierul în jos, cu care se poate bate pe o sfoară dirijată, la fel ca se întâmpla cu claviere obișnuite. Utilizarea acestei mașini este aceeași cu cea menționată mai sus.

46. A patruzeci și șasea mașină este un clavier pliabil, inventat de domnul Marius, 1700. Deoarece clavierul obișnuit ocupă mult spațiu, acest neajuns este facilitat de faptul că se pot realiza claviere care, după utilizare , poate fi pliat de două ori și ca o carte poate fi blocat cu cleme, astfel încât ocupă foarte puțin spațiu. Inventează asta

Biblioteca „Runivers”

54

Traduceri

Poate fi util pentru cei care trebuie să călătorească mult, dar nu pot rămâne fără claviță.

47. A patruzeci și șaptea mașină, care este folosită pentru a tăia marmura, a fost inventată de domnul de Fontjean, în 1700. Această mașină constă dintr-o roată orizontală mare, peste care se face un pod, unde calul poate alerga și roata se poate întoarce; această roată se agăță de o roată orizontală mai mică, care are un deget puternic pe planul său, care stă drept și merge prin crăpăturile alungite care se află peste roata mică a bușteanului lung așezat, astfel încât atunci când acest deget, când roata mică se întoarce spre ambele părți ale punctului mediocru vine, bușteanul lung îl mișcă într-o direcție sau alta. La capătul din față al acestui buștean, ferăstrăile sunt aprobate, iar bușteanul în sine se mișcă pe roți, astfel încât toată mișcarea să urmeze mai ușor. Dacă s-ar lua această măsură, pe care autorul a stabilit-o, atunci ar fi posibil să tragem fiecare ferăstrău de 1440 de ori cu un cal pe oră. Această mașină, de dragul unei imagini speciale în mișcarea cu care se mișcă înapoi și încolo, este foarte complicată și, fără îndoială, utilă în utilizare, deoarece oamenii obosec foarte mult în timpul unei astfel de lucrări, dar aici calul nu trebuie să facă nimic . altfel, de îndată ce te plimbi.

48. Există o mașină a patruzeci și opta, care poate fi folosită pentru lustruirea marmurei, inventată de domnul Fontjean, 1700. Este alcătuit dintr-un plan înclinat, din lemn puternic, care se sprijină pe suporturi puternice și este sculptat în așa fel încât bucata de marmură care trebuie lustruită să poată zace. Pe planul superior al acestei marmure se pun ceea ce de obicei este netezit, acoperit cu o scândură puternică și îngreunat cu o piatră. Și pentru ca călcarea să se poată face direct, din acest motiv, placa aflată deasupra este legată de partea superioară a planului înclinat cu o frânghie, răsucindu-se în jurul gulerului, iar sub ea o greutate mare este atârnată printr-o rolă. Poarta este întoarsă de câțiva doi oameni cu bețe înfipite în ea, apoi ridică această scândură prin marmura care a fost ridicată, iar greutatea suspendată trage din nou în jos când o coboară și în acest fel această lucrare se face ușor. , dacă mai există o a treia persoană care este pentru lustruire nisip se aruncă acolo.

49. Cea de-a patruzeci și nouă mașină este pistoalele cu șa, din care se poate face un fuzibil, inventat de domnul de la Chaumette, 1700. Aceste pistoale nu au doar mucuri strâmbe, ca cele obișnuite, ci

aproape la fel ca ale fuzeilor; botul unui pistol are un șurub lângă el,

Biblioteca „Runivers”

Descrierea continuă a diferitelor mașini

55

iar celălalt pistol are o dira rotundă prin cap la încărcătură și un șurub intern în încărcătură, decât să înșurubați o botniță la cealaltă încărcătură, iar un fuzibil poate fi făcut din două pistoale. Și dacă cineva dorește să folosească un pistol rupt într-o încărcare ca pistol, atunci este atașat un șurub special, cu care ar fi posibil să se fixeze dira menționate mai sus.

50. Există o a cincizecea mașină, prin care pot fi scoase corăbii înfundate în apă, 6 inventată de baronul Reading, 1700. În locul unde se află nava așezată, se aduc pe ambele părți ale acesteia una sau două corăbii plate, fiecare având câte o mașină groasă și scurtă, de care sunt atârinate mai multe blocuri deasupra; și astfel, când nava este înfundată în mijloc, oamenii coboară în apă și leagă de ea frânghii puternice de ambele părți, iar celălalt capăt al lor o scoate din apă. Aceste frânghii sunt înfiletate în blocuri și, în timpul apei în scădere, sunt trase foarte strâns de porți și astfel întreaga mașină este lăsată până când apa sosită o ridică împreună cu vasul scufundat, astfel încât toate aceste vase legate între ele să poată fi trimise. acolo unde vrea cineva, adică pe un loc unde poate ateriza un vas încărcat. Deci, această mașină poate fi folosită numai pe o astfel de apă, unde apa urcă și coboară, iar dacă copacul unei nave scufundate a putrezit pentru o lungă perioadă de timp, atunci frânghiile legate de ea se pot rupe cu ușurință și pentru aceasta o legătură puternică va avea loc. nu ajuta la nimic.

51. Cea de-a cincizeci și unu-a mașinărie este cum să închidă apă, inventată de domnul de Cardemoa, 1700. Pe ambele maluri ale râului se pune un stâlp, iar prin ele se așează un ștafet, care este rotund la mijloc, astfel încât atașamentul, atârnat pe el și ajungând la râu însuși, cu latura sa îngustă, să se poată balansa liber înapoi și mai departe. Acesta este format din doi bușteni care atârnă drept în jos, între care sunt atașate țevi de la una la alta, care se află oblic și acolo de la capătul lor inferior gol, care ajunge în apă, continuă până sus, unde sunt din nou etaje, de unde apa se revarsa. Aceste țevi așezate oblic formează un canal, care are limbi oriunde intră o parte a bușteanului. Și astfel, când acest atașament este puternic legănat înainte și înapoi, cu ajutorul legat de el dedesubt și de-a lungul râului de ambele părți ale frânghiei întinse, culege apa de dedesubt și o ridică, de unde curge, pentru că prin balansarea poziția oblică a țevelor se schimbă întotdeauna. Această mașină este foarte complexă și ridică apa aproape în același mod ca un șurub de udare arhimedeian.⁷ De asemenea, poate

Biblioteca „Runivers”

56

Traduceri

de folosit dacă era făcut din materie ușoară, de exemplu, din cositor. Dar dacă limbile sunt deteriorate, atunci este foarte dificil să le reperi.

52. Mașina de cincizeci și secundă este un guler rotund, inventat de domnul Thomas, 1701. Această mașină constă dintr-o roată de fier, având degetele la periferie; lângă axul său, se înfășoară o frânghie cu care se trag lucruri grele legate. Această roată este surprinsă de o vedere la cealaltă roată, iar aceea se rotește dintr-o altă vedere, în care arcul este aprobat. Toate au roți atașate de o scândură solidă, care trebuie legată de un stâlp cu o frânghie puternică dacă cineva vrea să tragă un lucru greu. Această mașină în starea sa principală este complet asemănătoare cu altele, pe care Stevian o inventase deja și a numit-o pancracia.

53. Există o mașină de cincizeci și trei, astfel încât fumul din camere să poată ieși liber, inventat de domnul Farge, 1701. Coșurile de fum produc de obicei fum în colibe și bucătării atunci când un vânt puternic suflă de sus și nu-l lasă afară. Constructorii de nave știu să evite aceasta incapacitate cu foarte mare pricepere când pun peste tevi o cutie de lemn, care se închide pe toate laturile de vânt și are doar un murd pe o parte, din care iese fum, pe care o întoarce mereu să se apropie. că vântul nu poate sufla în el... Cu această invenție, mașina reală este destul de asemănătoare, doar că constructorii de nave își învârt cu mâna cutia de nadpipe, ceea ce nu poate fi posibil în conace. Pentru asta, aici se face niște cămașă. deasupra vârfului țevii, lângă care se leagă un lanț ușor sau o frânghie cu o cutie, care repara că, dacă cămașa se întoarce de la vânt, atunci cutia cu ea este și ea închisă și astfel închide țeava de vânt din toate părțile, pe lângă unul, de unde fumul poate ieși fără obstacol.

54. A cincizeci și patra mașină este subterană, inventată de domnul Gobert, 1701. Acest subteran este format dintr-un șurub lung, un șurub fără sfârșit și o roată cu degete la periferie; șurubul se învârt cu un băț lung, care, pentru a nu se plimba, cu un deget în creștăturile unei roți orizontale, rotindu-se lângă șurub, apucă și se poate schimba continuu de la o creștătură la alta. Servește nu numai pentru a ridica lucruri grele, ci și pentru a îndepărta grămezi și cioturi din pământ.

55. A cincizeci și cincea mașină este subterană, inventată de domnul Gobert, 1701. Mașina asta nu este altceva decât aici, la scoarță

Biblioteca „Runivers”

Descrierea continuă a diferitelor mașini

57

clădire albă folosită în subteran, sau jack. Se compune dintr-o bară lungă de fier, care are creștături pe o latură, dintr-o roată, cu degetele la periferie, dintr-un șurub fără sfârșit și un băț; că totul, în afară de bețe, este închis într-un futorial de lemn puternic.

56. A cincizeci și șasea mașină este o poartă cu care se ridică ancorele, inventată de domnul de la Ma delen, 1702. Această mașină constă în faptul că acest guler are în mijloc un parbriz, care prin roată, care are degetele la periferie, surprinde ceea ce este atașat cu un guler, în jurul căruia se înfășoară frânghia; prin care puterea este de 24 de ori mai mare. Această mașină poate fi folosită la fel ca un guler obișnuit, dacă se scoate un dinte de pe roată, prin care se repara că vederea captează mai mult de această roată și frânghia se înfășoară în jurul arborelui vederii.

57. A cincizeci și șaptea mașinărie este o poartă cu care se ridică ancore, 9 inventată de domnul de Bourget, 1702. Această mașină se deosebește de cea menționată mai sus doar prin aceea că are un trilling obișnuit în loc de vedere, pe care francezii o numesc. une laterne. Aceste două maniere, deși necesită mai puțini oameni, totuși, munca se desfășoară foarte liniștit. Dimpotrivă, se știe destul de bine că, din moment ce de multe ori este adesea nevoie de ridicarea rapidă a ancorei, se întâmplă ca, dacă nu numai că este posibil să o reparați așa cum ar trebui să fie curând, atunci întâmplarea obligă frânghia să fie tăiată. oprit.

58. Cea de-a cincizeci și opta mașină este, ca tragerea de nave pe uscat, inventată de domnul Dumas, 1702. Modul în care se poate face acest lucru este în multe blocuri strâns legate, iar mișcarea este reparată în calea a patru porți puternice, în terenurile aprobate, care nu sunt simple, dar au trilinguri cu ele în așa fel încât este prezentat în mașina 57 descrisă mai sus, iar nava însăși pe patinoarele trage la sol. Și, deși prin această mare putere se produce, totuși există o mare teamă în faptul că frânghia se rupe sau degetul trilingului este rupt.

59. Cea de-a cincizeci și noua mașinărie este, cu care să ridici apa, inventată de domnul Gay, 1702. Pe malurile vreunui râu curgător, este săpat în pământ un mic canal, care este mereu plin de apă; este acoperit cu un capac, care are doua dirs, prin care trec doua pompe si ajung in apa. Ambele pompe au supape și stâlpi, care sunt antrenate de o roată din apa râului și prin intermediul unui patrulater care se rotește în jurul unuia dintre colțurile sale și, de asemenea, sub forma unei roți, având degetele pe jumătate din periferie și , în plus, o greutate mare care le ridică și le coboară decât apa

Biblioteca „Runivers”

58

Traduceri

Îl poți ridica. Cu toate acestea, această mașină nu mai este o invenție nouă, ci a fost găsită de mult timp, descrisă în binecunoscuta carte Ramal și, în plus, are frecare foarte puternică și alte incapacități10, astfel încât nu poate fi folosită, și pt. că ar fi mai bine să taci despre asta.

60. A șazecea mașină este un jug cu o roată având degete la periferie, inventat de domnul de la Garouste, 1702. Această mașină complicată constă dintr-un triling care stă în poziție verticală,

astfel încât degetele să se afle orizontal. Are o vedere pe axa sa, care captează roata, care are degete la periferie, în jurul căreia se înfășoară o frânghie în jurul arborelui, decât lucrurile grele sunt legate pentru a atrage, iar palpitantul, care este principalul lucru al acestei mașini, se deplasează dintr-un balansier lung drept, de care punctul de mișcare este aproape și din care ies două picioare, unul deasupra și celălalt sub punctul menționat. Aceste picioare prind două bețe de trilling, astfel încât unul rămâne liber între ele. Uneori rockerul este împins înapoi, apoi piciorul de sus iese, iar celălalt întoarce trillingul cu un băț, motiv pentru care lucrul greu se mișcă puțin; iar când rockerul coboară, atunci ei apucă ambele picioare cu degete noi, și de aceea roata nu se poate întoarce înapoi. Acest aparat nu numai că este foarte bine inventat, dar, în plus, are o putere neobisnuit de mare.

61. A șaizeci și unu de mașini este un alt jug cu o roată dințată, inventat de domnul de la Garousta, 1702. Această mașină seamănă aproape cu cea descrisă mai sus, doar că are două culbutoare, care, după modificări, trebuie apăsate înapoi, astfel încât să se întoarcă unul după altul trinzând câte un baston. Mai mult, o mașină adevărată are încă o roată cu degete, constând la periferie, și cu vedere.

62. Mașina de șaizeci de secunde este un jug cu cârlig, inventat de domnul de la Garouste, 1702. Este alcătuit dintr-un culbutor, având capete egale, care își are punctul de mișcare pe o roată zimțată: în jurul acestui arbore este înfășurată o frânghie cu care se leagă lucruri grele. În apropierea punctului de mișcare, de balansier atârână două cârlige, care sunt prinse de creștătura roții și, când balansoarul se mișcă de la două persoane, roata este învârtită dinte cu dinte.

63. A șaizeci și treia mașină este un oblon de tâmplărie, inventat de M. Godefroy. Dacă obloanele din exteriorul ferestrelor sunt atașate la ferestre, atunci acestea nu sunt doar supuse vremii nefavorabile, ci și ca răspuns la

Biblioteca „Runivers”

Descrierea continuă a diferitelor mașini

59

reny și mănăstirile nu sunt capabile; la care totul este ajutat de cei când sunt atașați la interior. Dar în interior este puțin loc unde să le sprijiniți în timpul zilei, pentru aceasta se pliază cu balamale astfel încât să se îndoaie și să nu ocupe mai mult spațiu, cât de largă este partea peretelui din fereastră și asta este toată această invenție.

64. A șaizeci și patra mașină este polisadele care pot fi coborâte, inventate de domnul de Barvilliers, 1702. Aceste polizade sunt realizate din scânduri groase, care au fâșii de fier bătute în cuie deasupra. Ele sunt așezate unul lângă celălalt pe șuruburi sau acolo unde este necesar și fiecare este realizat în așa fel încât, dacă supapele sunt scoase la ambele capete, atunci se învâрте în jurul unui buștean aflat pe orizontală dedesubt, de care este atașat cu fier. sună și poate coborî.

65. Cea de-a șaizeci și cincia mașinărie este de a trage navele împotriva apei, 11 inventată de M. Mortenot, 1702. La pupa vasului se realizează o balama suspendată din lemn, care ar trebui să facă parte din adâncimea râului. În partea de sus, se întoarce pe un șurub puternic, iar în partea de jos, este încorporată o roată, care are spițe lungi de fier la periferie. În vârful navei, la pupa, se află o altă roată care poate fi învârtită cu un băț, iar ambele roți sunt înconjurate de un lanț fără sfârșit, adică ca o buclă făcută: și așa, când roata de sus este învârtită. În jur, se întoarce de la lanț și cel inferior împreună, spițele lungi ascuțite vor capta adânc fundul râului și astfel nava se va înainta. Totuși, în același timp, se menționează că spițele lungi vor rupe și vor brăzda fundul mai mult decât să mute nava înainte; din acest motiv, această mașină, deși complicată, nu este utilă.

66. A șaizeci și șasea mașină este un fusil pliabil, inventat de Monsieur de la Chaumette, 1702. Acest fuzibil este realizat în așa fel încât să aibă un pliu între trăgaci și raftul pentru pulbere, în care se poate îndoi, iar în fața botului puteți alătura vârful aproape în același mod ca o baionetă, și astfel întregul fuzee, care are 4 g picioare lungime, este pliat de trei ori Poate.

67. A șaizeci și șaptea mașinărie este ca încercarea de praf de pușcă, inventată de domnul Dumas, 1702. Acest instrument constă dintr-un tub îndoit cu două picioare, dintre care unul stă drept și, în plus, este fix, iar celălalt este ușor îndoit în sus și în partea de sus a podelei. Dacă cineva vrea să încerce praful de pușcă, umple aceste picioare cu apă, astfel încât în partea de sus a unui loc drept oarecum gol și umplut doar cu aer: în acest loc au pus un centimetru cub de praf de pușcă prin șurub.

Biblioteca „Runivers”

60

Traduceri

Acest șurub, strâns ondulat, astfel încât aerul să nu treacă nicăieri, se încălzește doar mult timp până când praful de pușcă așezat în el ia foc și la capătul drept al tubului presă apa stătătoare în jos și toarnă o parte din ea. celălalt capăt sau picior. Și astfel, în funcție de proporția apei turnate, se vorbește despre puterea prafului de pușcă. Această mașină, deși corectă, este oarecum incapabilă.

68. A șaizeci și opta mașină este de a trage nave împotriva apei râului, inventată de Monsieur du Quey, 1702. Două vase mici plate sunt așezate una lângă alta la o distanță deliberată și legate de podea, introduse în fundul râului, iar la capetele lor sunt conectate prin scânduri transversale. Între aceste două nave, este coborâtă o roată, care are cutii atât de mari, deoarece o navă este departe de cealaltă și se rotește cu axa pe părțile opuse. La capătul acestei axe, există un cerc, pe care este tăiată periferia șanțului și în jurul căruia se învâрте frânghia lungă. La capătul acestei frânghii se leagă un vas mai mare, care este tras, iar celălalt este atașat de o cutie, nu departe de roată, amplasată, încărcată cu o piatră. Și astfel, atunci când

această roată este eliberată, se învâрте în jurul repezirilor râului și, odată cu ea, cercul, atașat de axa ei, cu o frânghie înfășurată în jurul ei. Astfel, vasul mai mare, legat de capătul acestei frânghii, se apropie. O cutie mică încărcată cu pietre îi este plăcută astfel încât răsuște mereu frânghia și înmulțește puterea roții de apă. Această mașină este mai bună decât aceea, care este descrisă sub numărul 65. Cu toate acestea, s-ar putea să nu fie capabil de asta, deoarece frânghia se poate aluneca într-un cerc.

69. A șaizeci și nouă mașină este un guler rotund, inventat de la domnul Thomas, 1703. Această mașină este formată dintr-o roată, care are degete la periferie, pentru care captează trinul, care are un baston la capătul axei sale. O frânghie este înfășurată în jurul arborelui roții, cu care se leagă un lucru greu. De același arbore este atașată o roată cu creștătură, pentru care se apucă suportul, astfel încât să nu permită ca un lucru greu să cadă înapoi atunci când roata nu se mai întoarce. Această mașină este foarte puțin diferită de ea, care este descrisă la numărul 52. Și dacă vechii mecanici ar prinde acum viață și ar vedea acest instrument, nu numai că le-ar numi pancracia, ci și-ar atribui doar multe în ea, pentru ca dragul Thomas să nu mai aibă nimic, de îndată ce ar vedea această mașină, după ei. Mai mult, acest guler rotund înmulțește forța aplicată cu ea de cel mult 7Vs ori, ceea ce în raționamentul multor alte mașini, care sunt mult mai bune, nu este nimic special în sine.

Biblioteca „Runivers”

Continuarea descrierii diferitelor mașini 6T

nu are. Și deși această poartă poate fi folosită pentru a trage o căruță fără cai cu mișcarea sa, totuși, această mișcare liniștită ar face mai mult rău decât bine. Aproape același lucru se întâmplă atunci când vor să folosească această mașină cu așa-numitul cric.

70. Cea de-a șaptezecia mașină este un arc, încorporat într-o țeavă, de care sunt atârinate cărucioare, inventat de domnul Thomas, 1703. L-am recunoscut deja pe domnul Thomas acum și, prin urmare, un cititor favorabil nu poate avea speranțe bune despre această mașină de a lui. Și nu se va înșela în acest sens, pentru că în loc de curele obișnuite de care sunt atârinate cărucioarele, este inventată o curea de oțel răsucită, elastică și de retur, care ar trebui inclusă într-o carcasă rotundă alungită; atunci trebuie inevitabil să rezulte că acele persoane care stau într-un astfel de cărucior vor simți acțiunea oțelului elastic astfel încât dintr-o ușoară clătinare capul să bată mereu pe vârful căruciorului. Într-adevăr, domnule Thomas, împotriva acestei incapacități, ar putea găsi multe mijloace, de exemplu, să aibă o trăsură în partea de sus a podelei, sau să o acopere cu catifea și hârtie de bumbac sau, într-un astfel de caz, să poarte mereu pălării speciale. . Cu toate acestea, îi era doar rușine că el însuși a recunoscut acest viciu și a abandonat această invenție.

71. Mașina a șaptezeci și unu este un anumit mod de a vâsli, inventat de domnul de Camus, 1703. Aceste vâsle sunt formate din două lame la ambele capete; în mijlocul lor este introdus un băț de fier, care traversează vasul, iar la capetele vâslelor menționate mai sus, ca niște aripi identice ale unei mori de vânt, sunt aprobate în afara

vasului. Și pentru ca aceste vâsle să se întoarcă rapid, pentru aceasta, bățul de fier menționat mai sus are un arc în interiorul navei, care, atunci când, fiind tras puternic înainte și înapoi, se pune în mișcare, produce rotația necesară. Cu toate acestea, cu această invenție, se observă că aceasta, de dragul frecării mari, nu poate fi folosită o perioadă lungă de timp. Și, în același timp, este foarte necesar ca vâslele obișnuite să fie acolo chiar acolo, pentru ca apoi, nu fără ajutor, să rămână, dacă se rupe vreunul dintre vâslele fictive.

72. Mașina de șaptezeci și secundă este un alt mod de a vâsli, inventat de domnul de Camus, 1703. În afara bucătăriei, două lame de vâsle sunt atârinate la o distanță de câțiva picioare, iar ambele sunt întărite deasupra într-un buștean. Din mijlocul acestui buștean, un jug orizontal trece în vas, care poate fi răsucit înainte și înapoi lângă stâlpul vertical. Și atunci când acest jug este luat chiar la sfârșit și începe să se întoarcă înainte și înapoi, atunci ei se întorc

Biblioteca „Runivers”

62

Traduceri

de asemenea lamele de vâsle atârinate la fel. Și deși în această metodă s-a aplicat diligență astfel încât lamele menționate mai sus să fie plasate fie pe latura lată, fie pe partea îngustă față de apă, totuși, de dragul multor dintre deficiențele sale, a fost aruncată.

73. A șaptezeci și treia mașină este a treia modalitate de a vâsli, inventată de domnul de Camus, 1703. Constă în faptul că capetele anterioare ale vâslelor din mijlocul vasului sunt legate între ele cu o tijă de fier și trebuie să se deplaseze cu un jug, dar sunt la fel de nedorite ca și primele.

74. A șaptezeci și patra mașină este o lampă de noapte, care ar lumina străzile noaptea, 12 inventată de domnul Favre, 1703. Această lumină de noapte ar trebui să fie formată din patru oglinzi ale unei figuri de proboscis, care sunt așezate împreună pe patru laturi cu părțile din spate și aici au o țeavă comună pentru fum. Pe partea inferioară a fiecărei oglinzi se află o groapă în care se toarnă ulei, astfel încât atunci când cordonul este aprins, flacăra acestuia va fi egală cu punctul incendiar al unei astfel de oglinzi concave și, prin urmare, își va arunca razele în paralel. . Cu toate acestea, astfel de oglinzi sunt notoriu dificil de realizat. În al doilea rând, că în acest fel partea de jos a străzii nu poate primi puțină sau deloc de lumină, pentru ca aceste oglinzi să stea pe stâlpi înalți; în al treilea rând, dacă flacăra stă fără acoperire, atunci ar fi foarte des să o stingem cu vântul.

75. A șaptezeci și cincea mașinărie este cum să tragă corăbiile la pământ, 13 inventată de domnul Blanchard, 1703. Aceasta este reparată, ca și numărul 58, prin multe blocuri și porți aprobate în ținuturi; tocmai aici se folosește o poartă simplă fără trilling; pentru aceasta, acest mod este mai sigur.

76. A șaptezeci și șasea mașină este modul de a trage navele la sol, care este folosită în Brest. Acest lucru se face și prin patru blocuri mari, dintre care fiecare are șase cercuri; și șase în ținuturile porților aprobate fără trilinguri. Prin calcul, rezultă că 216 persoane, care sunt și ele folosite, pot trage 10.315.500 de lire sterline.

77. A șaptezeci și șaptea mașină este modul de a demola ghiulele încinse dintr-un tagan într-un țeavă de tun, inventată de domnul Bedo, 1703. Între tagan, pe care se încălzește mingea, și între tun, se pun o grindă pe roți mici, pe care stâlpul stă drept, lângă care pârghia se rotește orizontal, doar suficient de lungă încât atât taganul, cât și botul tunului, întorcându-se, îl pot obține. La capătul lung al acelei pârghii, cleștele concave sunt aprobate, decât să ia miezul și să-l țină strâns

Biblioteca „Runivers”

Descrierea continuă a diferitelor mașini 63

este posibil, până când pârghia se întoarce, ca miezul să fie adus la bot; și astfel, când cleștele se deschid, mingea se rostogolește în cavitatea tunului. Și deși este adevărat că această metodă este mai sigură decât de obicei, nu este doar rapidă și are circumstanțe inutile.

78. A șaptezeci și opta mașină cu care să curățați porturile, inventată de domnul Guffe, 1703. Această mașină constă din clești mari, care între două nave pot fi coborâte în adâncurile mării și deschise și închise cu două vederi, după care sunt ridicate. Cu toate acestea, sunt foarte grele și este mai plăcut să ridici cu ele pietre și alte corpuri solide decât să cureți nămolul de jos.

79. A șaptezeci și nouă mașină este, cum să combinați proprietățile multora în aceeași vâslă, inventată de domnul Martenot, 1703. La pupa navei, prin cârmă, ca să nu se amestece cu ea, se atașează un copac mare, care are două laturi plate la apă, iar navei un mare arc rotund, care, cu lățimea lui, acoperă. lățimea întregii nave, dacă este adânc în apă, acoperă. Acest arbore, pe care inventatorul îl numește vâslă, stă în unghi, care este făcut din ambele laturi plate, pe verticală și, în plus, are un copac lung în sus, care, cu capătul estic, stă pe fierul omologat în chilă. , iar în vârf trece prin mai multe inele, astfel încât într-un fel două mâner care merg pe ambele părți în vârful acestui copac, puteți întoarce acest copac și, împreună cu el, această vâslă nouă înainte și înapoi, și așa una iar cealaltă parte plată se sprijină pe apă și, de dragul acestui mare avion, înaintează doar cu putere, dacă multe vâsle. Dar, ca de obicei, dacă cineva dorește să facă ceva foarte complicat, atunci nu se întâmplă nimic bun, pentru aceasta trebuie remarcat aici că această nouă vâslă trănțește drumul direct al navei, deoarece o lovește într-o direcție și în cealaltă. Al doilea este că această mașină poate fi recapturată foarte ușor de furtună. În al treilea rând, este foarte periculos să nu îmbunătățească prea mult acțiunea cârmei.

80. Cea de-a optzecea mașină este modul de a construi nave pe o capsă, în același mod ca și în debarcaderul Toulon, inventat de domnul

de la Hire, 1703. Această invenție foarte utilă, care este utilizată în multe locuri, este după cum urmează. Când nava este adusă la capsă, mai multe nave mai mici sunt așezate pe ambele părți ale acesteia și umplute cu apă doar pentru o lungă perioadă de timp, până când sunt doar scufundate. Și când aceste nave laterale sunt doar adânc în apă, pe cât posibil, pun bușteni groși peste nava mare și o leagă strâns de ea. Iar pentru capetele lor surplombate, multe capre sunt mici

Biblioteca „Runivers”

64

Traduceri

vasele sunt atașate și apa este în cele din urmă scoasă din ele; și așa, pentru ca prin aceasta devin mai ușoare, apoi se ridică puțin câte puțin în sus și ridică corabia cu ele astfel încât cu vase mici, prin două capse pe laterale, vasul mare atârnat de ele să se ridice pe capsă.

81. A optzeci și una mașină este o grindă care se poate întoarce și de care sunt atașate mai multe tipuri de fule, inventată de domnul Deto, 1704. Această mașină constă dintr-o axă rotundă, la care ambele capete sunt două roți înalte; în jurul acestei axe străbate o grindă pătrunzătoare perforată, care este doar lungă, până când roțile stau una de cealaltă și se rotesc în jurul aceleiași axe; cu toate acestea, poate fi atașat de acesta. Opt fulgi sunt atașați de fiecare parte a acestui fascicul patruunghiular, astfel încât părțile superioare și inferioare sunt câte 8 fulgi fiecare împotriva inamicului. Și când bara este întoarsă pe cealaltă parte, același lucru va veni din nou. În mijlocul grinzii există un loc gol unde poate fi o persoană. Îi trec frânghiile din ambele părți, care sunt toate legate de trăgaci, omologate pe ambele părți, astfel încât atunci când prinde cele patru capete ale acestor frânghii sub el și deasupra lui lângă fulgii culcați și trage cu putere, el va trage din 16 fuze. Și când în curând întoarce fasciculul și lovește cu fuzibilele celorlalte două părți ca înainte, atunci o persoană poate trage de 32 de ori într-un timp foarte scurt. Cu toate acestea, este imposibil ca o singură persoană să poată transporta toată această mașină din loc în loc, de dragul poverii sale, și mai ales pe drumuri proaste. În același timp, trece mult timp în încărcarea acestor siguranțe, pentru a fi oarecum în imposibilitatea de a le încărca. Și dacă cineva ar fi vrut să folosească patru oameni pentru această mașină, atunci nu ar fi acoperiți de nimic și nu ar fi posibil să se educe acolo, pentru ca inamicul să nu ia toate aceste 32 de siguranțe cu șase sau opt focuri obișnuite. Totuși, ar fi posibil să existe două vehicule, dintre care unul să stea împotriva celuilalt, iar când unul era tras, apoi celălalt să fie încărcat, în timp ce traversează drumul îngust al inamicului, să facă o bună apărare.

82. Mașina de optzeci de secunde este un fusil, care poate fi încărcat de pe arbore, inventat de M. de la Chaumette, 1704. Această invenție este deja cunoscută în mod deliberat și constă în faptul că, atunci când este încărcată cu un șurub, este grefată în bot înainte de un glonț, iar după aceea se pune praf de pușcă și apoi se poate înșuruba din nou cu un șurub. Puteți purta cu dvs. un astfel de fusee și mai capabil, astfel încât o mare parte din botul său să poată fi luată de pe el.

83. A optzeci și treia mașină este un baraj cu uși, inventat de M. Bourgeois, 1704. Se întâmplă adesea ca într-un iaz lateral, în care apa poate fi introdusă în voie de la un râu din apropiere, buștenii mari să poată fi ținuti doar mult timp de oricine dorește, până când va fi necesar să-i ducă mai departe cu pământ. . Cum să așezați un astfel de iaz, învață prezenta invenție. Principalul lucru este că acest iaz ar trebui să aibă o scurgere liberă a apei, în care, de la un mal la altul, să fie trasat un perete gros, având un suport în spate. Deci, când numai multă apă va fi lăsată din râu, că buștenii vor începe să plutească și va fi mai multă apă care curge în captivitate decât este necesar, atunci ele ajută la faptul că mai multe țevi de fier sunt așezate prin perete , care în iaz au cavitățile lor, îndreptate în sus, astfel încât să poată fi încuiate și deblocate de la vârful barajului în jos cu dopuri pe bastoane lungi; deci, în acest caz, un astfel de dop este desfășurat cu un șurub și excesul de apă este eliberat. Și dacă cineva vrea să se usuce complet iazul și să ducă buștenii pe uscat, atunci deschide din nou aceste dopuri și lasă toată apa să curgă afară. După aceea, ușile din perete vor ieși din apă, pe care le poți deschide și poți scoate bustenii prin ele.

84. A optzeci și patra mașină este un instrument cu care se poate recunoaște o linie orizontală, inventată de domnul Versus, 1704. Acest instrument este alcătuit dintr-o bară subțiată de dimensiuni medii, care plutește pe apă, turnată într-un alt vas, și are la ambele capete dioptrii, prin care se poate marca. Cu toate acestea, în plus, se observă că acest instrument nu poate fi adus într-o linie dreaptă, ceea ce este necesar aici dacă se dorește să acționeze exact în utilizare.

85. A optzeci și cinci mașină este ceva de acoperit de soare sau ploaie, inventat de domnul Marius, 1705. Este realizat în așa fel încât, pe langa folosirea lui, să îl poți plia într-un bat subțire și să-l ascunzi, unde sunt oferite diverse mașini sei de manieră.

86. A optzeci și șasea mașină este corturi care pot fi pliate în secret, inventate de domnul Marijus, 1705. Acestea au un loc simplu în interior, astfel încât să fie atârinate din exterior pe un buștean și să nu cântărească mai mult de 40 de kilograme.

87. A optzeci și șaptea mașină este un fusil, care, deși nu este pliabil, dar încărcat din spate, probabil, a fost inventat de Monsieur de la Chaumette, 1705. Un astfel de fuzibil are un lacăt pe mâna stângă; pe dreapta

Traduceri

există un șurub mare pe lateral, care poate fi scos și o încărcare poate fi investită prin el.

88. A optzeci și opta mașină este un instrument cu care se pot măsura distanțe mici, inventat de Monsieur Le Fevre, 1705. Acest instrument este astronomic, ceea ce nu poate fi descris pe scurt.

89. A optzeci și nouă mașină este modalitatea de împărțire a loteriilor, inventată de domnul d'Aubicourt. Aceasta este reparată prin metoda a 40 de boabe, pe care sunt sculptate numerele.

90. A nouăzecea mașină este un lanț fără sfârșit, inventat de domnul Martenot, 1706. Acesta nu este altceva decât un lanț rotund, care ocolește o roată zimțată cu o mână și ocolește o rolă. Deci, când roata este întoarsă, apoi rola se întoarce cu ea, iar dacă ceva greu este legat de ea cu o frânghie, atunci o poți trage cu acea rotire sau o poți ridica. Totuși, această invenție nu mai este nouă, ci ceva asemănător se găsește în celebra carte Ramellia.¹⁴

91. Mașina nouăzeci și unu este un cuțit pliant, inventat de Monsieur de la Chaumette, 1706. Aici, atât în lamă, cât și pe tijă, sunt atașate inele, cu care acest cuțit poate fi atașat de cilindrul siguranței în loc de baionetă.

92. Mașina de nouăzeci și doi este de cornuri pentru surzi și țevi de ascultare de diferite tipuri, inventate de M. du Ke, 1706. Toate aceste țevi sunt stabilite mai mult pe o cavitate metalică în mod voit mare, care are o rotunjime parabolică, iar de acolo trece un tub mai mic, - care capăt la ureche este necesar să-l aducem pentru ca în cavitatea parabolică să vină la ureche sunetul înmulțit.

93. Va fi urmată de cea de-a nouăzeci și treia mașinărie, scaune pentru surzi, inventată de același autor, 1706. Aici, de dragul unei mari abilități, instrumentul menționat mai sus este atașat de scaune.

94. A nouăzeci și patra mașină este pentru ridicarea lucrurilor grele, inventată de domnul Thomas, 1706. Acesta este format dintr-un arbore de care atârână un lucru greu, de la o poartă cu pârghii care trec prin ea în cruce, care sunt ambele o roată, având degetele la periferie, și două vederi acționează reciproc. Cu toate acestea, nu mai este nou și incapabil de utilizat.

95. A nouăzeci și cinci de mașini este o roată cu care se toarnă apă dintr-o navă cu pompe, inventată de Monsieur du Quey, 1707. Această roată este făcută pe exteriorul navei, iar când rulează pe pânze,

Biblioteca „Runivers”

Descrierea continuă a diferitelor mașini 67

apoi se rotește în jurul apei și odată cu ea axa de care este atașat în afara navei și mută stâlpii în sus și în jos cu pompe.

96. Cea de-a nouăzeci și șasea mașină este o porturi, inventată de domnul Vilain, 1707. Deși această mașină este transportată în vale sau în sus, este posibil să se conțină o astfel de înclinare în interior cu o mișcare mică, așa cum i se pare cuiva care este mai capabil.

97. A nouăzeci și șaptea mașinărie este modul de a trage navele împotriva apei, inventată de domnul La Viera, 1707. Roțile sunt atașate de părțile laterale ale vasului, pe care le învârt rapidele râului, iar pe arbore sunt cârlige lungi, puternice, de fier, care ating fundul râului și astfel vasul trebuie tras în sus de râu. Deci, cel mai important lucru depinde de fundul râului, ca să nu fie pietros și să nu fie mai adânc decât cârligele datoriilor, ca să-l apuce de fund.

98. A nouăzeci și opta mașină este, în orice fel în care patru mori ar putea măcina brusc, inventată de domnul de la Garouste, 1707. Aceasta se realizează prin marea roată orizontală, care, cu degetele, învârtă împreună cu ea însăși cele patru roți ale celorlalte mai mici care stau lângă ea.

99. A nouăzeci și nouă mașină este o acoperire de soare și ploaie corectată, inventată de domnul Marius, 1707. Această modificare constă în faptul că sub numărul 85 mașina menționată poate fi pliată mai retrasă.

100. Această mașină asemănătoare și a sutei este un cort corectat, inventat de domnul Marijus, 1707.

101. Cea de-a o sută prima mașină are o sabie, care este ca baioneta pe un fulger și ca un furnir pe un stâlp, poate inventată de M. de la Chaumette, 1707. Toată această artă constă în faptul că două inele sunt atașate la mânerul sabiei, care pot fi înșurubate rapid atât la fuzibil, cât și la stâlp.

102. Există o sută și a doua mașină, cum să supuneți brusc caii nebuni, inventată de domnul Dahlem, 1706. Aceasta constă în aceea că, atât pe cai de călărie, cât și pe cai înhamați, oamenii care călăresc cai nebuni cu niște curele pot trage brusc un capac peste ochii lor, încât le era imposibil să vadă altceva, pentru că ei cred că în acest caz caii în galop stau liniștiți.

103. O sută a treia mașină este un anume clavicord, inventat de domnul Cuizinie, 1706. Acesta nu este altceva decât boturi corectate. Pentru ca oamenii obișnuiți să aibă nevoie de o roată cu o singură mână

5*

Biblioteca „Runivers”

68

Traduceri

Învârtiți și așa doar cu cealaltă mână puteți juca. Pe de altă parte, aici învârt roata cu piciorul, ca cei care ascuți foarfecile; și astfel ambele mâini rămân libere pentru a juca.

104. O sută și a patra mașină este, decât cu masa orelor, care este departe de ceasul în sine, să arate ceasul cu adevărat, inventat de domnul Molord, 1709. Acest lucru se realizează prin mai multe roți, fire și cârlige, care nu pot fi descrise pe scurt.

105. A o sută a cincea mașină este un capac pliabil de ploaie și soare, inventat de domnul Marius, 1709, care este aproape complet asemănător cu cel descris mai sus.

106. O sută a șasea mașină este, cum se scoate loterie, inventată de nimeni nu știe cine, 1709. Este format din mai multe tobe, pe care sunt scrise tsifiri și care, prin mai multe roți și un arc întins, se învârt ca un ceas de buzunar.

107. Există o sută și a șaptea mașină - turnați multe lumânări deodată, inventată de domnul Olen, 1710. Aceasta este o cutie cu multe direcții, care dintr-o dată poate fi deschisă și închisă; sub fiecare dira este gata o formă de lumânare; la scurt timp după aceasta urmează corectarea mașinii de semănat.

108. A o sută opt mașină este scaune pe roți, inventată de domnul Beza, 1710. Aceste scaune pot fi mutate de persoana care stă înaintea în ele cu un băț care se rotește.

109. A o sută nouă mașină este, prin care multe corăbii trag brusc de apă, inventată de domnul Chabert. Aici nava principală, care le trage pe toate celelalte, ar trebui să fie ancorată cu o frânghie lungă. Pe aceeași navă se aprobă o roată mare, care scânduri transversale sau cutii sunt luate în apă, din care se întorc și astfel nava însăși este trasă la ancoră.

110. O sută a zecea mașină este, câte site să se miște brusc, inventată de domnul de La Camus, 1711. Aceasta se face cu un baston, care se întoarce, și prin mai multe roți, care au degetele la periferie.

111. O sută unsprezece mașină este un scaun mobil, inventat de M. Girard, 1711. Acest lucru se face cu un băț și un șliț, care apucă roata, care are degetele pe marginile avionului.

112. O sută a douăsprezecea mașină este, decât să ridice apa, inventată de domnul Luriot, 1712. Această mașină este foarte asemănătoare cu binecunoscutul șurub arhimedian.

Biblioteca „Runivers”

Descrierea continuă a diferitelor mașini

69

113. O sută a treisprezecea mașină este, ca să bată grămezi, inventată de domnul de Camus, 1713. Aici se folosesc cu un mortar obișnuit, o poartă aprobată în pământ, care necesită mai puțini muncitori. Când, prin alergarea în jurul muncitorilor, stupa este ridicată destul de sus, aceștia se opresc; și astfel partea superioară a porții poate fi în curând coborâtă, astfel încât stupa să cadă, iar partea inferioară a

porții să rămână în starea anterioară pentru ca lucrarea să poată fi continuată din nou. Această mașină este foarte complicată și utilă în utilizare.

114. Mașina 104/10 este un cărucior care nu se poate răsturna, inventat de domnul de Camus, 1713. Cea mai mare parte constă în agățarea trăsurii foarte sus; cu toate acestea, se observă că într-o astfel de trăsură nu este doar ușor de condus, ca și în alta.

115. O sută cincisprezecea mașină este o sanie de stil nou, inventată de domnul Hermand, 1713. În această mașină există sănii pe care trebuie transportate lucruri grele, pe trei rânduri de role, care înlătură multă frecare, dar este nevoie de un loc foarte uniform pentru a utiliza această unealtă.

116. O sută șaisprezecea mașină este un pod viu, inventat de domnul de Camus, 1713. Acest pod este format dintr-o singură cutie pătrată, care are un picior lățime și groasă și șase picioare lungime. Se fixează la mică distanță pe bușteni transversali și astfel se îndreaptă spre râu, iar după aceea nu mai rămâne decât să le acoperim cu scânduri. Și dacă puterea apei bate o parte dintr-o astfel de cutie, atunci pentru ca întreaga cutie să nu fie umplută cu apă și să nu se blocheze, se inventează această precauție, că fiecare dintre ele este împărțită în cinci sau șase părți. și este înclinat peste tot cu smoală. Un astfel de pod din 1710 a fost într-adevăr făcut sub Bercy în Franța. Totuși, inventatorul l-a corectat, legând multe dintre cutii împreună cu tije pentru a putea fi pliate și transportate mai ușor. Acest pod similar a fost inventat de domnul Derman, care diferă de primul în anumite circumstanțe străine.

117. Mașina o sută șaptesprezece zece este un ceas care arată timpul direct, inventat de M. le Bon, 1714. Această acțiune se realizează prin mai multe roți, care nu pot fi descrise aici.

118. A o sută optsprezecea mașină este o unealtă de bobinare a ceasului, inventată de M. le Bon, 1714. Aceasta constă în faptul că piesele în mișcare din piesele care produc sunet în ele, cu ajutorul

Biblioteca „Runivers”

70

Traduceri

romysl, având o greutate atârnată, pentru fiecare oră se înfășoară din nou.

119. A o sută nouăsprezecea mașină este cum să coboare lucruri grele de la un loc înalt în jos, 15 inventată de domnul Ressen, 1714. Acest lucru se face cu ajutorul în vârful unui cerc fortificat, în jurul căruia funia se învârtă, ca de obicei în India, și astfel încât lucrul coborât să aibă un plumb urât, pentru aceasta se leagă lucrul greu în sine la un capăt cu o frânghie și o găleată umplută cu apă la celălalt, și astfel lucrul greu este foarte ușor jos. Și așa, când este deja dedesubt și va fi apă în partea de sus, atunci tuia este turnată într-o țeavă, trecută de sus în jos, astfel încât să curgă în groapa de

dedesubt și să poată servi pentru o nouă utilizare. Totuși, acest lucru s-ar fi putut face și mai repede dacă, în loc de o găleată cu apă, s-ar fi legat doar o piatră cu cârlig, iar atunci când este ridicată prin coborârea unui lucru greu, atunci poate fi lăsată să cadă.

120. A o sută douăzecea mașină are o proprietate similară, ca materialele necesare structurii, de a se ridica în sus, 15 inventată de domnul Ressen, 1714. Aici, o groapă sau un vas care conține apă ar trebui să fie în partea de sus, astfel încât o găleată sau o cadă să poată fi umplută cu ea și pietrele să poată fi ridicate.

121. 122. Se folosesc aceleași planuri pentru mașinile 121 și 122 ale domnului mai sus menționat Ressen, unde arată cum trebuie să fie încărcate și descărcate navele în modul menționat mai sus și cum trebuie coborâte în liniște căruțele de pe munte.

123. 124. A 123-a și a 4-a mașină este un cărucior care se mișcă din vânt, inventat de Monsieur du Quey, 1714. Acest cărucior are patru roți, în care sunt așezate capre înalte în mijloc, de care sunt legate pânze obișnuite în partea de sus și pot fi întoarse pe toate părțile cu un hafel 16. La început pânzele erau făcute din pânză, iar apoi din scânduri de lemn, 17 care erau prinse de jur împrejur. Inventatorul acestui lucru a încercat să folosească cel mai recent mod pe nave.

Biblioteca „Runivers”

I L n A "os

f i- pgitsSma uno kiiRoSSssssna.

Km4'< CiPoϕCc coPcл<1 oSHTsamladG'ë;. DSNIOMOSOYLGI »

Pagina de titlu a manuscrisului „Lifland Economy”. 1760. Goe. biblioteca URSS. V. I. Lenina. Moscova.

Biblioteca „Runivers”

72

Traduceri

9

AIFLYANDSKAYA economie

Partea I

Capitolul 1

Despre poziția țăranului în general

Deși agricultura este grea pentru tine, nu te plictisește în asta, căci Dumnezeu a aranjat așa (Sirah, capitolul 7, versetul 16).¹ Fermierul trebuie să fie o persoană rezonabilă, de 60 de ani.² El trebuie să trăiască în frică. a lui Dumnezeu, care este înțelepciunea începutului; roagă-te des; să-și entuziasmeze oamenii din gospodărie și muncitori

dimineata și seara, înainte și după masă, la rugăciune. Bătrânii spuneau că dacă cineva ia mâncare fără rugăciune, Dumnezeu ia pâine de la masă. Fermierul nu trebuie în niciun caz să jure prin vreun abuz josnic, sau să blesteme cu vreo înjurătură grea, căci într-o asemenea fărădelege nu trebuie să se aștepte la nicio binecuvântare, care se dobândește prin rugăciune și frica de Dumnezeu; cântatul bisericesc nu trebuie abandonat la momentul potrivit pentru profitul cuiva, el ar trebui să fie cu adevărat util în puterea lui. Cine este faimos pentru virtuți este un nobil mai mare la Dumnezeu. Dacă este șef, sau, mai mult, are mult teren arabil, trebuie să cunoască măcar regula triplă. Și dacă face comerț cu cherestea și are multe clădiri, cine păstrează mai multe, cine păstrează mai puțini muncitori, pentru aceasta trebuie să cunoască cei cinci și să aplice regula triplă.³ Această știință este necesară pentru a distribui munca decent. Ar trebui să se trezească mai devreme decât toți ceilalți și să se culce mai târziu. Fermierul nu trebuie să fie un leneș; după cină i se permite să doarmă pentru o perioadă scurtă de timp. Plângerile țăranilor trebuie ascultă cu răbdare, fără ezitare și mizerie⁴ îi este rușine să judece. Este harnic să porunci ca țăranii bogați să nu-i ia pe săraci în niciun fel, să nu atingă pământul stăpânului și să nu se schimbe între ei, ci să trăiască în armonie cu vecinii lor. Un vecin apropiat este mai bun decât un prieten îndepărtat. El trebuie să stabilească totul cu rațiune și disciplină. Caută cu sârguință să faci totul bine și la momentul potrivit. Lucrătorii din corp nu ar trebui să fie pedepsiți, cu excepția cazului în care se comite sau nu un arbitrar deliberat din partea lor -

0 Evident, o greșeală de tipar ar trebui să fie: opusul.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livoniană 73

răutate tolerabilă. Înainte de prânz și după-amiază, tot la începutul și la sfârșitul lucrărilor seara, inspectați tot ce s-a făcut. Ochii stăpânului aduc mai multe beneficii pământului arabil decât ceața.

În timpul semănatului, să împartă semințe bune și curate, după starea și măsura fiecărui teren arabil, să fie cu muncitorii toată ziua pe câmp și să privească cu sârguință dacă seamănă bine, dacă îngroapă adânc în pământ și dacă grapă. cu o grapă ușoară. Agricultura este de așa natură încât dacă întârzii cu o zi, ambele lucruri vor urma târziu. Dacă cineva nu țipă cu atenție⁵ și grapă, își va da seama de imprudența la semănat, va ști în timpul recoltei și va simți iarna. Timpul nu stă pe loc, ci curge la fel ca apa într- un râu rapid, pentru aceasta această bogăție prețioasă nu trebuie pierdută în festivități, ci trebuie protejată cu grijă. Veniturile și cheltuielile trebuie înregistrate cu atenție. Puneți cheile grânelor la loc, terenul arabil ar trebui să fie ferm împrejmuit și, acolo unde este necesar, să sapi într-un șanț aici, în nota de toamnă unde apa s-a acumulat în locul semănat, apoi gustați cum să luați apa. fără a deteriora semințele semămate. Pâinea, și în special secară, nu trebuie mai întâi îndepărtată până când este complet coaptă, apoi adunată ritual în sacrum⁶ și stivuită în stive în prealabil. Dacă pâinea recoltată nu este păstrată la timp, se va deteriora și de la rouă, iar putrezirea rezultată este motivul pentru care această pâine nu este potrivită

pentru semințe și nu dă muguri. Trebuie să ai grijă ca platformele să nu fie încălzite peste măsură și să ai grijă ca pâinea să fie treierată curat, vărsată și să nu fie împrăștiată, paie să fie depozitate decent împreună, iar pleava să fie așezată într-un loc uscat, pâinea să fie depozitată. În grânar și epuizat la momentul potrivit.

Vara, în fiecare săptămână, de două ori trebuie să meargă la păstori și să vadă că își pasc vitele pe iarbă bună și să nu facă rău pământului arabil și câmpurilor de fân. Pentru aceasta, este necesar să atârnați clopoței pe mai multe vaci, astfel încât turma să poată fi găsită mai repede. De asemenea, sunt necesare pentru ca câinii să poată conduce vite.

În timpul iernii, el trebuie să aibă grijă de cai și alte animale, pentru ca aceștia să fie hrăniți și adăpați la timp, și pentru ca fânul, paie și pleava să nu fie risipite, gunoiul de grajd să fie economisit cu orice ocazie și scos la momentul potrivit. .

Toamna, când se recoltează cerealele, ar trebui să inspecteze fiecare familie de țărani și să le observe colibe, să arate de asemenea că clădirea este bine acoperită și să nu permită țăranilor să construiască mai multe bordeie decât au nevoie, deoarece caii lânțesc din cauza construcției excesive. , iar în pas

Biblioteca „Runivers”

74

Traduceri

Munca la cald este oprită. Mai mult, trebuie să afle cât de bogat este fiecare țăran în cai și alte animale. Casele în care oamenii care trec pe drumurile principale ar trebui să fie mulțumiți cu toate proviziile necesare, adică pâine, brânză, hering, bere, vodcă, ovăz, paie, și ar trebui să aibă o măsură autentică și de marcă și să examineze oamenii i se atribuie.. La fel, supravegherea sânguincioasă asupra morarilor și barajelor de moară, de altfel, este necesară stabilirea bunei ordini, astfel încât în toate locurile să fie păzite împotriva unui accident de incendiu, și să nu țină foc, dincolo de ordinul, pe care proprietarul. el însuși nu ar trebui să transgrede, pentru ca, privindu-l, alții să nu facă asta.

Dacă proprietarul vrea ca totul să fie decent în casa lui, atunci trebuie să fie propriul său servitor. Dacă stăpâna vrea să-și gestioneze corect casa, atunci ar trebui să fie ea însăși sclava. Nu trebuie să rateze momentul în care se scoate miera, se prind pește și vânat și ar trebui să practice asta iarna și vara, atâta timp cât agricultura îi va permite. El trebuie să aibă plase și alte lucruri potrivite pentru pescuit, o capcană pentru elan și iepuri, coarne și puști, dacă se pescuiește elan, urși și lupi. Structura curții, și în special vetrele din cuptor, păstrează, de asemenea, acoperișurile intacte. Dacă conducătorul, prin neglijența sa, permite să se facă un rău, trebuie să plătească pentru asta. El trebuie să cunoască în mod deliberat clădirea din lemn și cărămidă pentru a putea sublinia. Ar trebui să aibă tot felul de unelte potrivite în construcția unei case, ca să nu alerge la vecini pentru asta și să nu mai piardă cât valorează

uneltele în sine. Ar trebui să fie următoarele: un topor lat, un trident puternic de mână, un trident de bușteni, un ferăstrău triunghiular pentru ascuțirea tridentilor, astfel încât să fie imposibil să ascuți tridentii cu un ferăstrău tetraedric. Ferăstraiele plate sunt capabile să ascute tridentii de bușteni. Pentru a face o scară, este necesar să aveți o balustradă⁸ și, în plus, un burghiu mare și mic, o daltă, un cuțit mare, o racletă,⁹ o menghină, un ciocan și așa mai departe.

În alte chestiuni, în descrierea muncii lunare urmează ceea ce îl privește pe șef sau funcționar harnic, care nu este artificial pentru învățare, ci pentru cei care știu ca să își poată aminti. Un fermier iscusit trebuie, în funcție de circumstanțele construcției casei sale, să-și aranjeze munca lunar sau să acționeze în așa fel încât, dacă se întâmplă ceva neobișnuit iarna sau vara din cauza vremii nefavorabile, pentru a-și putea corecta rațional munca. Există multe lucruri în a face totul la momentul potrivit.

Biblioteca Runiverse

SALOMONIS GUBERTI

Wfilan0 Pa (tor ju Çonfd/

STRATAGEMĂ

ECONOMICUM,

Otar

HHer *ük ui>en tf ©cncn fungen/ ungcfibltn Pif-fersfeutfn in
fieffflanl>/ juinnótíjtgen lin. tçrrichte / ücrmindfl &id)àhrtgcn
Obferva-tibus, au\$fürnt\$mtr Philofophorum Placiti» ftirgefidsG

yjîitî aitffé heur ûbrffcÇrn une . mtnúilicfetníKteiftfrnwrbelRrc.

Cum Gratia& Privilegio SRM Svec, «0«» «ÜCXU0l'00C^'Wtfî ^EF21/ DI
0core5JirtnVw<t^ííctn/)'68g.

) / < ; .

tzz _ /

Pagina de titlu a Livland Economy a lui Solomon Hubertus. 1688.

Biblioteca „Runivers”

76

Traduceri

capitolul 2

Despre munca țăranului pentru fiecare lună

Pentru fiecare lună fermierul are o lucrare deosebită, prin care primește hrană deosebită din comoara nesecată a Domnului din câmpuri, din grădini, din apă și din pâine. Cu harul Tău încununești tot anul, Doamne, binecuvântează cununa verii bunătații tale, Doamne. Psalm. 65, art. 12.10

ianuarie

La genvar trebuie tăiat lemnul pentru clădire, și pentru grădini de legume, garduri de mazărell și poduri, și ceea ce este necesar pentru jgheaburi pentru cereale și vite, iesle, axe de căruțe, sănii, butoaie, căzi, cerc etc. Care pădure este verde iarna, ca o pădure de pini, pădure de molid, care ar trebui tăiată la luna tânără, și care nu este verde iarna, de exemplu stejar, mestecăn, aspin etc., care ar trebui tăiată la sfârșit al lunii. Cu toate acestea, toate acestea ar trebui să fie în timp uscat. Pădurea care crește în locuri grase este fragilă. Cherestea suflată de vânt nu trebuie folosită pentru construcții. Alții spun că e bine să tai lemne cu o săptămână sau două înainte de Nașterea lui Hristos, 12 în luna tânără să tai lemne de foc, apoi vor crește din nou mai devreme. În ultimul trimestru, duceți gunoiul de grajd la câmp. În aceeași lună, pâinea urmează să fie livrată la licitații. Dimineața și seara țese plase și smulge pene. Mergând cu sânguință în spatele cailor și a altor animale. Vițelul și vitele tinere, ridicându-se și întinse, îngrijesc. Hrăniți găștele mai încet, astfel încât să se grăbească mai bine. După zilele lui Afanasyev¹³ seva va începe să intre în copaci, iar zilele vor începe să sosească mai mult, pădurea, care după acel timp a fost doborâtă, nu mai este atât de puternică.

februarie

În februarie trebuie adus lemnul tăiat, pâinea trimisă la moară cu o persoană credincioasă și măcinată la sfârșitul lunii, pentru că o astfel de făină vara este o dispută. Colectați lemne de foc mici pentru utilizare pe timp de vară. Livrați pâine. Exercițiu în fire, țese plase, smulge pene; cu scopul de a face dalti cu ghidaje lungi pentru despartirea vara pe lanurile de blocuri care raman dupa grapa. Este sânguincios să mergi în spatele vitelor, iar dacă cineva are puțin fân, atunci dă uneori vitele paie înmuiate în apă sărată,

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

77

iar care vite nu sunt viguroase, hrăniți-le cu pâine, unsă cu teriac de vite. Pentru a face colibe de vaci 16 până în vara viitoare, la sfârșitul lunii spălați firele și răsuciți-le în prealabil pentru a avea timp să le dați la țesut în martie. Ceea ce privești înainte în douăzeci de reguli la începutul acestei luni. Dacă vremea vă permite, prindeți pește sub gheață.

Martie

La începutul acestei luni ar trebui luat lemnul doborat în decembrie și în Genvar. În luna tânără se taie grapele, unii le taie la sfârșitul lunii, dar din cauza asta nu se usucă repede și sunt grele. Elanii trebuie plimbați pe zăpadă tare înghețată. Prindeți peștii sub gheață cu posibilă diligență și plantați în iazuri și, de asemenea, uscați vara. Dacă cineva vrea să ia undeva un pește viu, atunci ar trebui să-l pună într-un vas care este lat în vârf și să nu-l închidă, dar când soarele strălucește, ar trebui să-l acopere cu ramuri puțin verzi. Dacă este bine închis, peștele va muri, deoarece aerul conferă apei o anumită forță balsamică. Am văzut că știuca, carasul, barshi într-un butoi de bere, care a fost spălat necurat, toate au adormit înainte de a călători zece verste. Dacă este necesar să cărați peștele departe, atunci acesta nu trebuie așezat în apă de izvor sau fântână. În ultimul trimestru al acestei luni, gunoiul de grajd ar trebui transportat pe câmp și, dacă vremea o permite, șindrila să fie ruptă. Și ce se taie în decembrie și în Genvar, se pune în cercuri. Într-o lună întreagă, biscuiți uscați de la bun, printr-un sac de făină zdrobită, apoi nu se vor deteriora într-un an întreg. Tăiați ramurile inutilizabile din pomi fructiferi, preparați bere cu hamei bun în vechi¹⁸, o astfel de bere nu se va acri în curând și este sănătos de băut. La sfârșitul acestei luni și la începutul lunii aprilie păzește cu sârguință digurile, iazurile și morile; cine are câmpuri de fân care se întind nu departe de lacurile de pești, iar prin ele canale trec în aceleași lacuri, iar lângă Buna Vestire 19 se revarsă în câmpuri, apoi ies știucile pe chiar câmpurile lacurilor și canalelor. Pe atunci ar trebui să fie trimiși acolo doi băieți cu plasă, pentru că atunci de obicei ajung și știucile bune acolo și mai ales când este liniște și soarele strălucește. Și când apa devine, atunci puneți în conductele botului 20 cu capătul estic în aval de apă.

Biblioteca „Runivers”

78

Traduceri

Aprilie

Buștenii exportați ar trebui să fie folosiți în construcții, țăranii ar trebui să îngrădească grădinile la îndelet și să taie pădurea mare rămasă într-o grămadă de lemne, dacă a mai rămas ceva din toamnă, înainte să înceapă să țipe. În ultimul trimestru al lunii, transportați gunoi de grajd pe terenurile arabile de munte. Pentru a pune bot în râuri și canale care se varsă în lacurile cu pești, ei prind mirosul în spatele vârfurilor. În același timp, grădinile de legume ar trebui acoperite cu gunoi de grajd, unii oameni le udă cu apă de gunoi de grajd, dar este mai bine să depuneți gunoi de grajd, și mai ales în aprilie, mai și septembrie, pe cheltuiala lunii, meri și peri. . Dacă cineva vrea să sape în copaci tineri, să arunce pietrele care se află lângă acel loc și să le planteze în așa fel încât un copac să nu ia soarele altuia cu umbra lui. Cel mai bine se face acest lucru în octombrie. Unii tăiau ramurile în luna tânără și le îngroapă în pământul bogat până în a 12-a zi a lunii pline, apoi le altoiesc. Butașii de altoire sunt luați de cei care au crescut din copaci în același an. Arborele este despicat la mijloc în adâncime pe un deget culcat, astfel încât tăietura se extinde de la nord la sud. Tulpina

trebuie altoită pe partea de sud și, în același timp, protejați crustele atât pe copac, cât și pe tulpină, astfel încât să nu se decojească, apoi acoperiți-o cu rășină. Mai mult decât atât, bălegarul de vacă este amestecat cu lut și, după ce l-a întins pe pânză, grefele sunt înfășurate. Seva de mesteacăn ar trebui să se ascuți în întreaga lună, curăță vezica urinară, rinichii, plămânii, ficatul și splina. Cine se spală pe față cu ea, alungă petele de pe el. Terenurile arabile noi ar trebui dezrădăcinate după deteriorare, iar cele vechi de îndată ce se usucă. Dacă acolo unde este biciuit calul, 23 să nu țipe la un asemenea pământ, ci să înceapă să ară câmpurile care se întind pe munți. În aceeași lună, pădurea ar trebui să fie topită, mazărea să fie semănată, despre aceasta, vezi capitolul despre momentul în care ar trebui să semăneze, pe lângă plantarea de varză, în această lună se plantează și ceapa, pe deteriorare, de la care este larg. Depuneți ouăle sub găște, rațe și găini, pentru care vezi capitolul despre păsările din curte. Este interzis țăranilor să ardă cărbune și gudron, ca să nu aprindă iarbă pe terenurile goale, pentru că acest lucru este dăunător pământului arabil, din această cauză devin sălbatici și sterpi. La pierderea lunii, curățați gurile cailor și împrăștiați gunoiul de grajd peste pământul arabil.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

79

Mai

În această lună, cât mai devreme, este necesar să se ară pământul și, de îndată ce arinul începe să-și deschidă frunzele, să se pregătească cuști pentru anghile. În primul trimestru al lunii, nu aruncați vitele pe iarbă foarte devreme, ci așteptați până când soarele răsare în mod deliberat. Fiecărei vite i se dă o bucată de pâine și unt, ceea ce este foarte sănătos pentru ea. Acolo unde băieții pasc vitele, să nu mai dea altă muncă, ci doar să ordone ca fiecare dintre ei să aducă două măhuri, care să fie uscate. Iarna, oile le mănâncă de bunăvoie. Ierburile care se folosesc în hrană nu trebuie culese mai întâi până când soarele răsare în mod voit sus și iarba se usucă, deoarece în primul sfert roua este otrăvitoare, cu care șarpele se întărește, iar pentru aceasta ierburile menționate trebuie spălate cu sânguință. , după o luna întreaga cade deja sanatos si roua balsamica. Dovlecii se seamănă la cinci zile după nașterea lunii, pe pământ bogat. Dacă cineva întărește fierul în rouă în prima săptămână a acestei luni, spune că va fi foarte greu. În această lună, înainte de deteriorare, câmpurile de fân trebuie îngădite. Ceea ce este gravat înainte de luna completă va crește în curând și ceea ce vitele au mâncat după deteriorare, iarba crește liniștită după aceea. Pe pui, prindeți penele găștelor care nu s-au așezat pe ouă. Din lut, care se săpa în octombrie, se pot face cărămizi și care nu funcționează, iarna se pot înmuia și, amestecându-le cu cenușă, se pot repara sobele. La momentul potrivit, ardeți subțierile, pentru care vezi la capitolul vânturi, unde este înscris: vântul de nord. În jur de o lună întreagă, ar trebui să începeți să prindeți raci, pentru că atunci sunt grași, sunt uscați în descompunere și sunt cei mai buni în acele luni pe care literele „r” nu le au în sine, ca în mai, iunie, iulie și August. Cu trei zile înainte de luna

plină, acele semințe ar trebui să fie semănate în grădini, ale căror fructe se nasc sus deasupra solului, iar cele ale căror fructe cresc în pământ, precum ridichile etc., să fie semănate la două sau trei zile după deteriorare. . Semințele ușoare interferează cu pământul sau cu cenușa atunci când vor să le semene. Kalmus²⁴ este transplantat în a șaptea lună de la deteriorare. Necesită pământ negru și umed și udare curată. După o lună întreagă, smântâna trebuie colectată pentru untul de mai. Uleiul nu trebuie presat în vase în curând, ci așteptați două sau trei zile până când apa este stoarsă din el și apoi, stropită cu sare, presă-l în vase decente. Dacă, în plus, are loc o furtună cu fulgere, atunci la sfârșitul acesteia, uleiul trebuie amestecat cu sânguință cu sare și apoi presat. Merele măcinate²⁵ se seamănă după paguba lunii; al lor

Biblioteca „Runivers”

80

Traduceri

o plantează chiar și atunci când pământul este destul de beat de ploaie. Și dacă în timp uscat este necesar să semănați pe uscat, atunci pământul trebuie udât cu apă caldă. Dacă le semănați tineri, vor înflori mult timp. Unii muguri sunt eliberați din sămânță și apoi semănați. Alții seamănă mere de pământ când cireșele sunt în floare. Crinii și trandafirii ar trebui să fie plantați cu usturoi, din cauza asta sunt mai parfumați. Ruta²⁶ și varza nu cresc bine împreună, spiritul de rută alungă șerpii. Ruta ar trebui să fie plantată cu salvie. Varza este plantată cu trei zile înainte de luna plină, un răsad de celălalt la o distanță de jumătate de inch și este deosebit de bună dacă luna este în zodia Taurului sau Capricornului. Ceapa ar trebui să fie plantată în funcție de deteriorare și transplantată de dragul umidității sale excesive. Semințele de ceapă și usturoi sunt înmuiate în apă de gunoi de porc. La rădăcinile copacilor tineri este necesar să scoateți iarba, astfel încât să nu crească dens, și se poate vedea dacă în apropierea lor există descendenți, care ar trebui smulși în prealabil, precum și acei lăstari care ies sub ramurile din tulpina însăși. Și acele locuri unde erau, să se închidă cu smoală, ca să nu curgă suc și să se ridice de sus în crengi fără obstacole. După 15 iunie, copacii tineri nu sunt tăiați. Mânjiile de tauri tineri și de tauri de doi ani trebuie așezați în funcție de pagubele lunii.²⁷ Mușchiul care crește pe scândurile de acoperiș trebuie măturat, astfel încât să poată lua foc ușor pe vreme uscată. În această lună, urzicile tinere trebuie colectate și uscate, iar iarna, amestecate cu alte furaje, date animalelor. Este util dacă un plămân la bovine este deteriorat de o răceală, ceea ce se poate întâmpla cu ușurință iarna. Urzicile tinere sunt, de asemenea, sănătoase pentru oameni. Ar trebui să adune litera inițială pe cea veche, să o usuce și să o dea vacilor toamna, din cauza asta uleiul devine galben. În aceeași lună, pentru a albi pânzele zi și noapte, acolo unde este apă de râu, atunci nu trebuie udate cu fântână. Mai mult, cel mai bun moment pentru semănat nu trebuie ratat. După 25 Maya, coborâm peștii în apele curgătoare, care, cu apă mare, se ridicau primăvara prin canale.

Și de îndată ce muncitorii și-au terminat munca, este necesar, fără a pierde timp, să încaseze quitrentul. În această lună, luați din plin

frunzele de pelin tânăr, stropiți-l și puneți-l într-un borcan, turnați vodcă bună și legați-o cu o vezică dublă de porc, puneți-o la soare, discutați des și lăsați-o să stea două săptămâni. , apoi strecoară vodca printr-o cârpă pliată dublu într-un borcan și legați-vă strâns gâtul vezica de porc. Această vodcă toamna și primăvara înainte de cină este utilă bătrânilor împotriva sputei dăunătoare. Nu trebuie mâncați acei raci, ai căror ochi sunt subțiri, pentru ca stomacul lor

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

81

nu gătește. Gătiți-le cu ulei și piper. Sunt sănătoase pentru acei oameni care sunt bolnavi de conșum. Când tunetul bubuie, ele mor imediat, pentru aceasta trebuie fierte cât mai curând posibil. Duhoarea fecalelor de porc este intolerabilă pentru ei.

Medicamente din raci

1. Dacă cineva are dureri de cap, ar trebui să zdrobească cancerul și, după ce a stors sucul, să ungă whisky-ul.
2. Luați un rac viu, rupt în jug, 29 stoarceți zeama prin pânză și ungeți cu el locul pe care l-ați ars, apoi boala se va opri și se va vindeca în curând.
3. Dacă o femeie are o rană la sâni, atunci ia o coajă medie de stejar, fierbe-o în apă și spală rana cu acea apă, apoi arde-o într-o oală

JP

trei raci vii în pulbere, închizând oala, se acoperă ermetic să nu iasă aburul, după ce-l scoate, se pisează în făină și se presară pe rană.

4. Pulverizați carnea canceroasă cu grăsime de iepure și ungeți-o pe o așchie, în curând o va smulge.
5. Pietrele de moară pentru cancer,31 zdrobite în pulbere, țin sângele să curgă din ulcer.
6. Aceeași pulbere scoate o piatră din rinichi și nisip din vezică, dacă se ia cu vin de struguri.
7. Luați pietre de moară de raci, măcinați în pulbere, adăugați aceeași cantitate de sare, diluați-o cu oțet renan și ungeți cu ea rănilor vechi, se vor usca și se vor vindeca.

iunie

La începutul acestei luni se oprește însămânțarea orzului. Iar cea mai bună semănat se extinde până la mijlocul acestei luni, pentru care vezi în capitolul despre momentul semănării. Două zile după o lună întreagă mai târziu, ridichile sunt semănate și, de asemenea, napii în

tăieturi.³³ Semințele de nap trebuie să fie înmuiate în apă cu miere, iar iarba trebuie călcată în picioare când crește. După semănat, grădinile de legume ar trebui să fie complet închise și practicate în agricultură. În ultimul trimestru, scoateți gunoiul de grajd în acele câmpuri unde este necesar să semănați secară. Adesea reparați hambare, pregătiți măhuri, gazon și scoarță de mesteacăn pentru uz casnic, rupeți coaja de mesteacăn cu coajă, săpați și curățați fântâni, faceți baraje, aplicații. Stuful din iazuri trebuie tăiat și curățat cât mai jos posibil. În grădini, plivitul în această lună ar trebui să fie de la ora opt până la cea de-a patra. Privește cu sârguință (de M. V. Lomonosov, vol. XI

Biblioteca „Runivers”

f!2

Traduceri

roiuri de albine. Hrăniți porcii cu un degilnik, 34 kruhmar 35 do, în jurul Zilei lui Ivan 36 este necesar să presați ceapa și să legați usturoiul astfel încât să crească mai bine. După Ziua Verii, cosiți fânul în locuri umede; care este tăiat pe un tânăr nu putrezește la fel de repede ca cel care este tăiat pe unul dărăpănat; pentru aceasta, nu trebuie cosit excesiv pe unul dărăpănat pe vreme umedă prelungită. Mierea crudă trebuie turnată pe rădăcina cireșilor și prunilor, diluată în apă de ploaie sau râu, din care produc fructe delicioase. Irigați grădinile cu apă de râu. Dacă, în funcție de necesități, este necesară udarea cu apă de fântână, atunci ar trebui să fie culeasă dimineața și încălzită la soare într-un vas larg. Alții amestecă gunoiul de grajd cu această apă, dar nu sfătuiesc acest lucru, deoarece fructele de grădină udate cu o astfel de apă, deși cresc repede, nu sunt dense și foarte curând se vor naște viermi în ele, iar pentru aceasta nu pot fi păstrate pentru o perioadă de timp. perioadă lungă de timp. Udarea ar trebui să fie dimineața și seara, și nu la prânz, udarea excesivă este, de asemenea, dăunătoare. Când doriți să udați sfecla, napii și ridichile, puneți puțină sare în apă, dar nu este necesar pentru alte legume. Dacă se taie pe rushapfels,⁶ vor fi multe flori sterpe, apoi, după ce l-au cules, se fierb de obicei în apă curată de izvor și, când se răcește, apoi udă rushapfels. Varza și alte legume de grădină au adesea viermi mici și, de îndată ce se observă acest lucru, este necesar să se semăne cenușă fină peste ele printr-o sită curată. În această lună, mai multe broaște sau broaște râioase ar trebui să fie prinse și uscate, iar dacă le aplicați pe o rană de la o mușcătură de șarpe sau de la o pestilență, ele scot otrava, dar trebuie să o aplicați de mai multe ori.

iulie

În această lună, este necesar să grăpați iarna, să cosiți fânul și să îl puneți în șoc. Care fân este puțin ud de ploaie și iar uscat, apoi vitele mănâncă dulce și sănătos. În același mod, secara ar trebui să fie recoltată, dar ceea ce este necesar pentru semințe, nu secera înainte, până când spicul devine complet alb. Și treierați această secară o lună întreagă, dar mai întâi, după o săptămână, uscați-o pe câmp în aer. Dacă câinii umblă cu limba scoasă din gură, dă-le să bea apă rece. Pe vremea câinelui³⁷ adăpa adesea caii, iar dacă îi adai rar,

se vor bronza în curând, seara trebuie să fie scăldat, dar nu când transpiră. Așa sunt câmpurile unde se seamănă secară, în acest g Deci în copie.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

83

lună altă dată să arat. Dați câteva ierburi vitelor pe care doriți să le uci-deți în toamnă. De asemenea, este necesar să aveți grijă ca fânul să nu ia foc de la vânt. Arde novine sau butași,³⁹ unde se seamănă secară. Până în momentul fânului și până în august, muncitorii vor face cât de mult cvas au nevoie în zilele caniculare.

August

În această lună, secara trebuie tratată; treiera și semăna secară. Secara veche este mai bună pentru semănat decât noua, dar când secara nouă este folosită pentru semănat și nu mai este ploaie la scurt timp după aceea, crește prost. În luna plină și în zilele secetoase, colectați tot felul de ierburi. Veronica⁴⁰ este utilă pentru răni. Pelinul este foarte potrivit pentru vite; de asemenea renifaren, ⁴¹ bru-nema, ⁴² suflat, ⁴³ frunze de iarba de brusture și altele asemanatoare. Acestea și alte ierburi care au un miros plăcut, după ce s-au uscat bine, le pun într-un vas uscat, le acoperă strâns - și astfel puterea lor nu va ieși, iar dacă nu sunt acoperite, atunci puterea lor scade și nu sunt așa. efectiv. Iarba, aspră, cu ace, sau spinoasă și tare, are în ea multă sare, dar puțină materie volatilă și combustibilă; care este umed sau gras, are multe particule uleioase și combustibile în el; în care frunzele și tulpinile sunt moi, are putere racoritoare și medicinală, precum tutunul. Câte flori are o iarbă, atâtea forțe are. Încă în regulă colectați kalmus și ceapa. pune cocoși; nu luați astfel de cocoși care au piepteni dubli. Ouă în deteriorarea lunii să se acumuleze și să se ascundă pentru iarnă. Pune-le la un loc înalt într-un coș. Nu luați pâine pe care doriți să o ascundeți pentru nevoile casei din teren arabil, pe care gunoiul de grajd este gunoi de grajd de multă vreme. Acesta ar trebui recoltat la scurt timp după deteriorare. În același timp, culegeți mazărea, cânepa și inul.

Din 15 august pentru a prinde elan. În acest moment, de obicei merg.⁴⁴ Dacă elanul, care este ucis între 15 august și 8 septembrie, cât este încă în viață, are copita piciorului stâng tăiată, atunci este util pentru cei care au epilepsie și convulsii. . Alții mai bine iau copita dreaptă, trebuie să fie de la mascul. Coarnele își au și ele utilizarea în vindecare. Inelele și curelele sunt făcute din vene uscate, iar dacă sunt aplicate pe membrele goale care sunt trase de un spasm, îi face pe bolnav să se simtă mai bine și adesea spasmul dispare. De asemenea, este necesar să culegeți usturoiul în jurul datei de 25 a acestei luni, pentru că după aceea se ofilește și rădăcina coboară mult în pământ. Ușați primul 6*

Biblioteca „Runivers”

Traduceri

păstrați-l bine cald, apoi păstrați-l toată iarna. Purceii care sunt născuți în această lună trebuie bătuți, iar acest lucru trebuie făcut cu toți purceii născuți înainte de februarie.

Septembrie

Nu prindeți mai mulți raci luna aceasta. Trimiteți ultima semănat de iarnă înainte de Ziua Înălțării.⁴⁵ Alegeți miere cu puțin timp înainte de luna plină în zilele bune și uscate și strângeți hamei în luna plină, de asemenea cânepă și in. Dăunătorii inului de brumă, și pentru aceasta este necesar să grăbiți cânepa și inul să ude; în vântul de nord, cânepa și inul nu se udă, pentru a nu se uda curând. Inul nu trebuie udat în râu și nu în astfel de apă, care este roșiatică, ci la găini,⁴⁶ unde nu există rapid, apa de lac și iaz este potrivită pentru aceasta. După Nașterea Fecioarei, urmează să fie tunse 47 de oi. Pe luna plină, culege mere și pere. Dacă boabele din ele devin negre, atunci nu ezitați mult timp. Replantați copacii tineri la scurt timp după luna plină. La luna plină, adună lingonberries pentru umplerea plăcintelor; culegeți și împăturiți pâinea; să conducă vitele la acele câmpuri, ca să înghită spicul căzut până să dispară, ca să calce în picioare friptura de paie, din care putrezesc mai bine. Pune cocoși, urmărește elani și găște sălbătice. Mozhzhukha ⁴⁸ pentru a colecta. Așezați pânza sub tufiș, înclinați ramurile peste ea, loviți-le cu un băț, apoi boabele coapte vor cădea, trebuie să fie rulate într-o sită, apoi murdăria poate fi curățată. Măceșele ar trebui să fie transplantate în luna plină, un tufiș este la jumătate de arshin de altul, iar nodurile uscate trebuie tăiate, cresc foarte bine pe sol cartilagos. Adună ierburi în pagubele lunii și anume: maghiran, ⁵⁰ rue, isop ⁵¹ și salvie. Mergeți la vânătoare de iepuri de câmp de la mijlocul lunii septembrie până în aprilie. Iepurii de câmp sunt foarte prolifici, dar niciunul dintre ei nu trăiește mai mult de zece ani. La iepuri de câmp sunt mulți masculi care au ambele tipuri de acțiune și sunt numiți bisexuali⁵², dar este imposibil să spunem același lucru despre toți masculii. Este necesar să se păzească cu sârguință pentru ca găștele și caprele să nu mănânce iarna, pentru a nu mai ieși curând.

octombrie

Este necesar cu toată diligența să strângem pâinea. Este mai bine să-l așezi în stive lungi, decât rotunde. Luați fire, colectați ghinde. Coborâri, iazuri și baraje de inspectat. Scurgeți apa din iazuri

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

reparați acoperișuri, acoperișuri de paie, replantați pomi de legume⁵³. Semintele din mere și pere se scot și se plantează pentru pui; unii sfătuiesc să o facă în anii fertili. Vitele bătrâne hrănite pentru sacrificare, oricare ar fi acestea, la scurt timp după luna nouă, și

puii de orice fel înainte de luna plină, bat, și de obicei atât vitele tinere, cât și cele bătrâne sunt bătute înainte de luna plină. Trebuie păstrat pentru ca luna să nu strălucească pe această carne. A face malt, a respinge inul și cânepa, a livra pâine, a aduna tot felul de rădăcini pe cheltuiala lunii și anume: alantă-voe, 54 angelic și 55 baldarian. La trei zile după luna plină, culegeți varză, faceți sfeclă roșie din sfeclă roșie.⁵⁶ Adunați toate porțiunile amare și picante după apusul soarelui. Consultați foaia de semănat pentru asta. Ceea ce se adună pe vreme rea este fragil. Pune-le în pivnițe calde sau în gropi de nisip. Tăiați copacii mari în subțări, mergeți la vânătoare, săpați lut după o lună întreagă, cât va fi nevoie vara viitoare pentru cărămizi, vetre și unsoare. Copacii de pădure ar trebui să fie transplantați la trei zile după luna completă, rădăcina lor ar fi lungă de un arșin și grosime de trei centimetri. Când le săpați, este necesar să rețineți care parte a fost împotriva soarelui, de obicei este albicioasă, și plantați din nou această parte împotriva soarelui. Dacă, când săpați, mai multe rădăcini se rup, atunci trebuie să le tăiați, în luna aprilie le puteți altoi. În sol nisipos, rădăcinile sunt plantate mai adânc decât în solul argilos, aruncă pietrele din groapă și acoperă rădăcina cu pământ bun, gras. Copacii, care fructul are oase în sine, sunt plantați la luna plină sau când luna a început deja să scadă. ■ Prunurile și cireșele pot fi plantate pe orice teren. Copaci pentru a treia oară afectați de tăiat; acoperiți paturile de flori cu paie groase; cai avariați pentru a-și curăța gura; arde carbuni, atât cât are nevoie forja. La scurt timp după Ziua Mihail, hrăniți porcii pentru sacrificare, dar pentru tineri. Dacă sunt închisi în zilele calduroase, se îmbolnăvesc adesea în pupa, nu trebuie să le dai de mâncare brusc, ci să îi hrănești mai des, iar când sunt grași, apoi să-i omori sau să-i vinzi, și după hrănire îndelungată. se îmbolnăvesc și uneori mor.

noiembrie

Este necesar să scuturați frunzele din grădină și alți copaci care stau aproape de curte, care ei înșiși nu au dormit, deoarece din aceasta se nasc viermii în vara viitoare, care dăunează legumelor și porțiunilor de grădină.

Biblioteca „Runivers”

86

Traduceri

În preajma zilei Ecaterinei⁵⁸ să tundă oile; conform primei pulberi, mergeți la pescuit la elan, căprioare, urși și lupi, bateți găștele în plus, uscați și vindeți și faceți același lucru cu găinile; să tai lemne, iar dacă copacii sunt tăiați aproape de pământ, în curând vor crește din nou, iar dacă rămân cioturi lungi, nu vor mai crește curând. De îndată ce îngheață, apoi curățați fânețele umede pe pagubele lunii. În râuri, când îngheață, să pescuiască.

decembrie

Cu orice ocazie de a colecta lemne de foc și o așchie. Este mult mai bine să economisiți lemn de foc pentru tot anul în luna aceasta și

următoarea, care se va usca vara; dar cele care se taie primavara nu se usuca repede si ard rau. Tot felul de plase și plase de pește de tricatat. Găuri în iazuri de inspectat. Dacă nu există găuri de gheață, atunci peștii sunt foarte răi, dar nu dăunează carasului. Pădure pe clădire, precum se spune mai sus în genvar, a doborî; transporta gunoi de grajd; măcinați și livrați pâine pentru vânzare; inspectează gropile lupilor. Ridicați limba vițeilor tineri și, dacă se văd umflături albe, apoi smulgeți-le cu căpușe, apoi zdrobiți usturoiul și amestecați-l cu apă sărată și oțet și spălați locul acela și apoi ungeți cu miere seara și dimineața după trei sau dimineața. patru zile; seară, când merg la culcare, iar dimineața, sculându-se, inspectează patul și alte vite. Pentru a face acest lucru înainte de Shrovetide, în timp ce vitele se târăsc.

Până acum, schimbarea lunii a fost menționată în repetate rânduri. Pentru ca, dacă vrei să știi dacă luna este tânără sau în pierdere, atunci trebuie să întinzi mâna dreaptă spre lună, ca și cum ai fi vrut să o iei în mână și pentru ce parte ar trebui să luați dacă nu a fost plin, atunci se adaugă luna, iar dacă cealaltă parte este incompletă, atunci luna scade.

capitolul 3

Despre semne țărănești

Fermierul trebuie să cunoască semnele țărănești. Voi arăta celor ignoranți despre ele următoarea metodă. Dumnezeu se folosește de natura nu de necesitate, ci după voia Sa și nu pentru a-și confirma atotputernicia, ci pentru a-și arăta mila față de oameni. Dacă după aceste semne nu este întotdeauna

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

87

devine realitate, atunci este necesar să raționăm că se poate întâmpla o oarecare nebunie în asta, pentru că rugăciunea dreaptă poate face multe, dar pentru păcătoși și alte motive naturale nu se împlinesc. Semnele arată ceva din necesitate.

1. Semne pe soare, luna, stele și alte fenomene naturale ale aerului, pe uscat și umed

La soare

Dacă soarele, la răsărit, este foarte roșu și apoi devine brusc negru; sau când, la răsăritul soarelui, vor fi nori întunecați sau roșii în raze, sau când soarele, când răsare și apune, va avea raze lungi și, deși este strălucitor și senin, sau când soarele apune în un nor, toate acestea înseamnă că va ploua. Când soarele apune roșu, înseamnă o găleată. Când soarele de Ziua Crăciunului 59 se arată clar, apoi va cădea multă zăpadă. Câte ore durează o eclipsă de soare, câți ani durează efectul ei.

La lună

Noaptea în care se naște luna nouă sunt calde vara și reci iarna, căci luna plină trece prin semne reci vara și semne calde iarna. Care vor fi primele două sau trei zile în schimbarea lunii, așa va fi primul trimestru. Dacă luna nouă are coarne întunecate sau corpul ei este întunecat, sau există un câmp și mulți nori în jurul unei luni întregi, atunci înseamnă ploaie. Dacă câmpul este subțire, transparent și dispare în curând, atunci putem spera - o găleată. Dacă iarna câmpul este foarte mare și transparent, atunci apare de obicei îngheț. În ce parte se va rupe câmpul, din acea parte se va aștepta și vântul. Dacă întreaga lună este roșiatică, înseamnă vânt. Dacă întreaga lună pare clară, atunci puteți spera - o găleată. Câte ore durează o eclipsă de Lună, câte luni are loc acțiunea ei.

Pe lângă stele

Dacă stelele nu strălucesc, înseamnă vreme rea. Dacă în jurul lor sunt cercuri mici, înseamnă ploaie. Dacă șapte stele sunt clare, atunci o găleată, iar dacă sunt întunecate, atunci vreme rea. Dacă se pare că stelele cad (căci nu cad, ci vaporii care se ridică în aer) înseamnă [a te aștepta] la un

Biblioteca „Runivers”

88

Traduceri

an; pe partea din care cad, vântul trebuie să aștepte. Dacă cad din direcții diferite, atunci [așteaptă-te] vreme instabilă. Locul din care cad este plin de vapori, din care vin vânturile.

Pe lângă nori

Dacă vara pe nori se arată diferite tipuri, înseamnă tunet. Norii roșii produc fulgere care se aprinde; din norii negri bubuie violent, dar nu se aprinde. Dacă într-o noapte senină pare că cerul s-ar fi dizolvat, atunci vremea este foarte uscată și înflamează oamenii cu bilă, ceea ce provoacă furie, certuri și războaie. Unii oameni cred că în acel moment este bine să prinzi salakushka.⁶⁰

În josul vântului

Dacă după ce vântul mare se atenuază brusc, urmează ploaia. Dacă plouă cu vântul de est, ceea ce se întâmplă rar, va ploua toată ziua.

Pe lângă curcubeu

Curcubeul apare mai ales la est și vest, rar la nord și chiar mai rar la sud. Când curcubeul vine spre est, înseamnă o găleată, iar uneori plouă; când vine spre sud, aduce multă ploaie, iar când vine spre vest, va ploua puțin sau va fi o găleată. Vara, un curcubeu apare dimineata și seara, dar toamna, primavara și iarna apare într-un moment diferit.

Mulți oameni cred că nu a existat curcubeu înainte de potop, dar nu este adevărat, pentru că înainte de potop au existat aceleași motive pentru care se întâmplă curcubeul, motiv pentru care rezultă că și atunci a apărut curcubeul, dar după potop, curcubeul, prin voia lui Dumnezeu, a primit un semn de ispășire.

Prin tunet

Tunetele arată că iarna s-a terminat. După primul tunet, gheața s-a despărțit, care a mai rămas. Pe la mijlocul lunii iulie sunt tunete puternice. Dacă tunetul bubuie iarna, atunci urmează un vânt puternic. Dacă fulgerele lovesc din nord noaptea, atunci se întâmplă după aceea vântul sau ploaia abundentă. Fulgerele fără ploaie dăunează copacilor și ierburilor tinere, și mai ales grâul și hrișca se usucă din el. Dacă tunetul lovește,

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

89

se întâmplă rar cu un trăsnet, dar tunetul se întâmplă mai des de la un spirit subtil de foc, care provine din salpetru și sulf; unii cred cu superstițiune că tunetul nu îl va ucide pe cel care poartă cu el zambile sau corokil. Tunetul îndepărtează otrava din lucrurile otrăvitoare, iar când lovește acele lucruri care nu sunt otrăvitoare, le face otrăvitoare.

Prin rouă

Dacă cade multă rouă, înseamnă o găleată. Dacă se ridică, va ploua în acea zi. Dacă apar bule pe apă în ploaie, atunci va ploua mult timp. Dacă roua cade ca sarea noaptea, înseamnă o găleată.

Prin ceață

Dacă ceața cade, înseamnă o găleată, iar dacă se ridică, înseamnă ploaie. Ceața puternică este nesănătoasă pentru oameni, precum și pentru vite, copaci și dăunători. Dacă în timpul înghețurilor pietrele din pâraie îngheață sub apă, atunci prima iarnă va fi volubilă.

2. Semne uneori

Dacă începutul primăverii este umed, atunci sfârșitul său este uscat, iar dacă începutul este uscat, atunci sfârșitul nu este ploios. Același lucru trebuie înțeles despre vară, despre toamnă și iarnă.

Vara umedă este foarte dăunătoare pentru găini și păsări de pădure și există puțină miere. O toamnă bună aduce o iarnă uimitoare. După o toamnă uscată vine o iarnă cu vânt. Dacă vara este foarte umedă, atunci fructele sunt nesănătoase. Dacă este uscat, atunci desi se nasc putine fructe, sunt sanatoase. Dacă toamna este caldă, atunci putem spera la o vară cu cereale; iar dacă este foarte umed, atunci pâinea din vara viitoare se va naște rău. Iarna rece strică pomii roditori. Din cauza iernii aspre, anul viitor iarna este de obicei mai ușoară. Dar în 1608

a fost invers. Unii consideră un an bisect ca fiind ghinionist și din acest motiv nu hrănesc vitele sau pasărea care se naște în acel an, dar această părere este falsă. Căci calul-salt nu este stabilit în natură, ci în opinia primului scriitor al calendarului iulian,⁶² care nu privește natura. Un an are de obicei 365 de zile, 5 ore și 49 de minute. Al patrulea este întotdeauna înalt, ceea ce

Biblioteca „Runivers”

90

Traduceri

conține 366 de zile. Împărțiți numărul anual la 4, iar dacă nu rămâne nimic după împărțire, atunci înseamnă un an bisect, iar numărul rămas după împărțire arată care an este după anul bisect.

Unii notează prima noapte de Crăciun și următoarele 12 nopți, cum va fi vremea în acele nopți și, prin urmare, vorbesc despre vremea întregului an. Scriitorii nu sunt de acord între ei cu privire la modul de numărare a nopților. Iar Spencer ⁶³ nu consideră că acest lucru este adevărat.

Țăranii livonieni sărbătoresc săptămânile dinaintea Crăciunului și săptămânile de după Nașterea lui Hristos. Ei compară prima zi a Nașterii lui Hristos cu ziua Sfântului Ioan și notează cum va fi vremea în săptămâna dinaintea Nașterii Domnului și se așteaptă la aceeași vreme în săptămâna dinaintea Zilei Sfântului Ioan. De exemplu, cum era vremea cu trei, patru, cinci săptămâni înainte de Ziua lui Ioan etc., astfel încât ei socotesc după Nașterea lui Hristos față de timpul de după Ziua lui Ioan.

Vremea uscată și rece în timpul iernii ei îl consideră un semn al vremii uscate vara. Vremea înzăpezită și umedă iarna înseamnă vreme umedă vara. Gheața neagră iarna înseamnă îngheț noaptea sau vreme inconsistentă vara. Dacă există gheață cu vânt de sud-vest sau de vest, atunci vara vă poate fi mai puțin frică de îngheț decât atunci când era cu vânt de nord sau de nord-vest. Am observat asta des. Iarna este baza următorului sezon pe tot parcursul anului. Dacă iarna nu are efectele ei naturale, atunci celelalte anotimpuri vor fi subțiri și nesănătoase. Când nu sunt înghețuri bune în februarie, primăvara va fi rece.

Întregul martie, sfârșitul lunii aprilie, începutul Maya sunt rareori constante; martie uscat, aprilie umed, înghețat Mai aduce multă pâine și fân. Dacă există multă ploaie caldă în timpul curgerii sucului din copaci, atunci secara putrezește de obicei. Mai este rar bună, pune-te în ea. uneori cade îngheț. Din 15 iulie se nasc o mulțime de muște. Cu toate acestea, mulți notează și alte zile, pe care le părăsesc de aici din anumite motive.

3. Semne despre vreme conform animalelor cu patru picioare

Dacă un urs mănâncă tot aspenul din vârf, atunci țăranii speră că primăvara pâinea semănată târziu se va coace, iar dacă sparge un vârf, atunci primăvara pâinea semănată târziu va fi doborâtă de îngheț. În 1643, acest lucru nu s-a împlinit.

Dacă vitele sunt suficiente pentru aer în jurul prânzului, înseamnă ploaie.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

91

Dacă porcii poartă fân și paie, dacă câinii și pisicile se rostogolesc pe pământ; când câinii și pisicile mănâncă iarbă, înseamnă ploaie. Dacă de departe, dinspre nord spre sud, auzi că latră câinii, atunci va fi o găleată. Dacă câinii mormăie în burtă când sapă pământul, sau dacă urlă, atunci înseamnă vreme rea.

Vânătorii observă iarna tabăra de iepuri. Dacă zăpada de sub ea s-a topit și este umedă, atunci este de așteptat un dezgheț; țăranii notează că dacă iepurii de câmp dispar într-un loc, atunci oile nu se vor naște în acel an.

Dacă toamna șoarecii în șocuri își fac cuiburile aproape de pământ, atunci țăranii spun că de la începutul iernii va fi puțină zăpadă, dacă își fac cuiburile înalte, atunci va fi multă zăpadă.

4. Semne de păsări

Când cântă cocoșii la o oră neobișnuită, înseamnă o schimbare a vremii.

Mulți oameni se întreabă de ce cântă cocoșul după miezul nopții dimineța. Filosofii gândesc diferit despre asta, dar accept următoarea opinie, că un cocoș poate profeti o schimbare a vremii. Acest lucru și arta sunt destul de aprobate. Soarele este regele dintre planete și stele, pentru că ele își primesc toată lumina de la el și, în plus, el le poruncește cum să ajute creaturile de pe pământ și de pe mare cu vremea. Iar dacă această minge de foc, care cuprinde mai ales sufletul lumii, de la orizontul căruia îl au antipozii, începe să se retragă mult și să se apropie de jumătatea noastră, atunci cocoșul va ști prin proprietatea sa specială și va declara proprietarului său că ar trebui să înceapă treburile zilnice.

Dacă puii nu aleargă sub acoperiș de la începutul ploii, atunci va ploua mult timp. Dacă puii vâslă în nisip și puii scârțâie, atunci înseamnă ploaie. Când cocoșul negru de la sfârșitul zilelor câinelui începe să țipe, înseamnă că în curând va fi îngheț noaptea.

În a zecea zi a lunii noiembrie, mulți dragi de găscă ajung să cunoască starea iernii, dar oamenii învățați nu acceptă acest lucru, căci arta a arătat suficient că dragii găștelor, care sunt bătuți în ziua aceea și mâncați seara, nu sunt toate la fel și nu de aceeași culoare (care ar trebui să fie , dacă acest lucru a servit pentru ghicire), care de dragul acestei diferențe nu poate fi observat în mod fiabil.

Dacă cucul încetează să plângă în apropierea sărbătorii Sfântului Ioan Botezătorul, atunci gerurile vor începe devreme în toamnă. Dacă ea țipă

Traduceri

Ziua lui Petru, 64 de ani, atunci poți spera la o toamnă caldă. Dacă o macara zboară sus sau când o bufniță țipă pe vreme rea, atunci înseamnă o găleată.

Când rațele și alte păsări de apă se scaldă cu un strigăt mare, sau corbii se joacă seara, sau, de asemenea, se scaldă în apă, ca și cum dimineata țipă foarte tare dimineata dimineata; sau dacă o bufniță plânge într-o găleată, dacă rândunelele zboară peste apă dimineata și lovesc apa cu aripile, sau când albinele stau în stupi sau zboară nu departe de stupi - toate acestea înseamnă ploaie. Când păsările sunt grase în februarie, va fi multă zăpadă. Corbii și corbii își țin mereu nasul împotriva vântului. Pe vreme calmă, puteți afla din ce parte va bate vântul.

5. semne Tadin

Când broaștele țipă, atunci bineînțeles că va ploua. Când țânțarii sau liliecii zboară seara, înseamnă o găleată. Țăranii observă gunoiul de broaște în aprilie⁶⁵, iar dacă zace adânc în apă, r0 înseamnă că va fi o vară uscată; iar dacă se află lângă mal, unde este puțină apă, înseamnă o vară umedă. Când puricii și ploșnițele mușcă neobișnuit de crud, înseamnă ploaie. De asemenea, când buruienile, muștele și țânțarii mușcă cu cruzime, când muștele din pădure la sfârșitul zilelor câinilor se împrăstie în jurul colibelor, în curând va fi frig.

6. Semne pe alte lucruri

Dacă focul arde palid, sau dacă fumul din coș este gros, sau când nu există fum din colibă, dacă lumânările trosnesc neobișnuit sau când sarea se udă în aer, atunci toate acestea înseamnă ploaie.

Dacă urechile sunt mici, înseamnă o iarnă crudă. Dacă o pădure sau un lac se leagănă în vremuri de liniște, când carbunele se lipește de un cazan sau oală în flăcări, atunci înseamnă vânt.

Când cineva din pădure strigă și răspunde clar, înseamnă o găleată; când pinii sunt zgomotoși, atunci luna viitoare, cam la aceeași oră, începe de obicei să cadă zăpada.

În care an sunt multe nuci, în acel an sunt multe ghinde.

Alții observă hainele de ploaie pe 6 septembrie.⁶⁶ Dacă nu este nimic în ele, înseamnă boală; dacă există un păianjen, înseamnă ciumă, iar un vierme înseamnă un an bun.

O mulțime de ghinde înseamnă o iarnă crudă, multă zăpadă înainte de Crăciun și apoi înghețuri puternice. Dacă ghindele sunt uscate, iar vara va fi uscată, iar dacă sunt umede, atunci vara va fi umedă.

semne de fertilitate

Dacă păsările de pădure, părăsind pădure, vor sta în apropierea copacilor și a terenurilor arabile, dacă există o muscă sau un țânțar într-o haină de ploaie, sau dacă legumele dau puține fructe, vor fi puțini pești în râuri. Sau când pe 25 mai este o găleată, iar pe 15 iunie plouă - dacă este suficientă zăpadă la timp, atunci poți spera la o vară de cereale. Dacă arinul are multe ramuri tinere, atunci se va naște multă hrișcă.

Semne de an rău

Când vara, mai ales în timpul înfloririi, plouă mult cu soare, astfel încât ploaia va cădea prin razele soarelui, sau când vara sunt adesea vânturi de nord, când se nasc multe fasole, iar câmpurile și copacii de acel an rod mult, apoi pe altul se odihnesc de obicei un an. Dacă vremea umedă se întâmplă după Nașterea lui Hristos, atunci secara este dăunătoare; înainte de Crăciun, vremea asta nu este atât de dăunătoare. Apa care rămâne pe câmp după Buna Vestire dăunează sământului de secară. Când vor fi o mulțime de reptile și șoareci - acestea sunt toate semnele unui an prost; sau când apare o cometă în timpul înfloririi, când are loc o eclipsă de soare sau de lună în acel moment, atunci eclipsele de soare dăunează mai mult eclipselor de lună. Cu toate acestea, uneori sunt ani fructiferi după eclipse sau, în același timp, planetele Marte și Saturn vor sta într-un patruleter.

Semne care arată boală și pestilență

Când pământul nu îngheață în Genvar, și mai ales dacă atunci apar vânturile de sud, atunci vor urma boli. Dacă vara plouă mult și nu bate vânt de est sau de nord, atunci toamna va fi multă ceață și nu vor fi vânturi de sud și vest. Furtunile violente aduc uneori boli care se întâmplă rar, ca în 1580 în august, după o furtună aprigă, care a provocat mari pagube în Europa,

Biblioteca „Runivers”

94

Traduceri

a urmat o nouă boală, așa că se întâmplă adesea după o cometă și rar după ea există un an bun. Câte zile este., câte luni are loc acțiunea lui.

Dacă cineva se îmbolnăvește la echinocțiul toamna sau primăvara, îi este greu să se ridice.

Când păsările își părăsesc cuiburile și copiii, sau când broaștele se înmulțesc în bălți, vor fi multe reptile în pereți și în multe locuri pornesc șerpilor, înseamnă boală.

Când frunzele cad din copaci devreme în pădure, vitele vor muri, iar după aceea există o molimă asupra oamenilor, de asemenea, atunci oile mor când violetele și trandafirii înfloresc din nou toamna, când corbii toți zboară, așa că nu mai rămân unul sau câțiva; când ciupercile cresc devreme, aduc ciumă, și anume când apar la scurt timp după Nașterea lui Ioan Botezătorul. Căci timpul lor este cam pe 24 august. După costul ridicat, deseori apare pestilența. Deci, atunci când iarna este caldă sau nimic sau puțin îngheț va fi. Ciuma se poate răspândi în locuri îndepărtate prin alimente, rochii, cărți și scrisori. În 1564, ciuma Angliei a fost mutată la Gdansk, după cum declară Keckermann⁶⁷, din acest motiv este necesar să se procedeze cu prudență în acel moment.

capitolul 4

Despre mosie

Moșia ar trebui să fie construită într-un loc bun; nu este necesara construirea în apropierea drumului principal pentru trecerea persoanelor și opriri rezultate din acesta. Iisus Sirah în cap. 12, art. 31 scrie: Pământul arabil este foarte rău atunci când un drum mare trece prin el, iar oamenii îl călcă în picioare, conducând în jur. 68 ploaia nu se va spăla. Pământul arabil să fie pe pământ bun și bogat, unde, după numărul țăranilor, să fie disponibile cel puțin trei câmpuri, ca să fie loc de pășunat pentru vite.

În al doilea rând, trebuie să privim cu sârguință poziția locului și aerul și în care vânturile de nord, nord-est și est sufla liber, acelea suntenerate ca cele mai bune și vânturile care sufla dinspre vest și sud și mai ales prin mlastinile, sunt nesanatoase. Și există moșii

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

95

sau nu construi o curte. Testatorii naturii numesc aerul balsamul tuturor lucrurilor.

În al treilea rând: trebuie să te uiți la apă. Apa de ploaie este considerată cea mai bună apă. Urmează un alt izvor, al treilea curge, al patrulea este bine, al cincilea este apa de lac, apa nesănătoasă, cu zăpadă aduce consum, dar apa cu gheață este ceva mai bună.

Dacă devine necesar să sapi o fântână din cauza deficitului de apă, atunci este necesar să faci acest lucru. Sapă într-un timp uscat și cald până la o adâncime de 1 sau 2 arshins, luați o pâlnie mare, acoperiți-o în partea de sus cu ceară sau harpis⁶⁹, înfășurați lejer cremene cu o cârpă de lână, puneți-o în pâlnie și apoi coborâți pâlnie în groapă și stropește în jurul ei cu pământ săpat din groapă și las-o să stea așa o zi. Dacă după aceea clapeta este uscată, atunci nu este posibil să sapi o fântână aici; dacă este puțină umezeală, atunci va fi puțină apă; dacă este foarte umed, atunci va fi suficientă apă. La fântână este necesar să se folosească pădure de stejar sau arin, iar

deasupra fântânii și molid; pădure de arțar, deși nu putrezește în apă și este folosită în mori și baraje, nu este necesar să o folosești într-o structură de puț, pentru ca apa să miroase a ea.

Când săpați, aveți atât de mulți muncitori care să lucreze zi și noapte fără întrerupere. Dacă nu există pompe, atunci o jumătate din oameni ar lucra și cealaltă s-ar odihni. Zece muncitori pe zi pot săpa o fântână deliberată. Acolo unde este necesar să sapă adânc, între timp, pământul trebuie sprijinit pe lateral cu scânduri, astfel încât să nu cadă, iar două jgheaburi sunt gata de a avea pentru a devia mai departe apa scoasă. De îndată ce fântâna este săpată suficient de adânc, în curând casa din bușteni, uscată în prealabil în aer și remarcată dintr-o astfel de pădure, așa cum anunțam mai sus, va fi coborâtă în fund. Întindeți pe părțile laterale cu sălbatic, și nu cu piatră albă și stropiți cu pământ în jur. Înțepați șanțurile cu mușchi, care este rupt pe cheltuiala lunii. Scoateți apa și nisipul curat, aruncați în ea un kilogram de sare bună și turnați din nou apa o săptămână mai târziu; și se arunca o jumătate de kilogram de sare, apoi în fiecare an în iunie, se curăță fântâna și se pune jumătate de kilogram de sare în fiecare.

Dacă vrei să încerci apă de izvor, curgătoare sau de fântână, atunci ia cea mai curată și mai albă batistă și înmoaie un capăt în acea apă și ține-o în ea timp de o oră, apoi atârână-o într-un loc în care să nu fie praf sau fum. Dacă capătul umed și deja uscat este de culoare egală cu celălalt capăt uscat, atunci apa este bună, iar dacă este inegală, dar fie mai neagră, fie mai roșie, atunci nu este bună. Sau luați cel mai curat lighean, turnați apă în el, puneți-l într-un loc curat pentru noapte, în apa de dimineață

Biblioteca „Runivers”

96

Traduceri

scurgeți și vedeți dacă vreo verdeață se lipește de bazin din apă și dacă se lipește, atunci apa este subțire. Ei bine, este bună și apa aceea, în care mazărea va fierbe repede și bine, sau nimic nu se va întinde pe fund dacă stă puțin. Care apă nu vine împotriva acestor teste, care este nepotrivită pentru vite și oameni, iar pentru aceasta este necesar să se caute apă mai bună.

Lemnul a căzut pe clădire în luna Genvar și decembrie. Cel care construiește trebuie să aibă o mulțime de cărămidă, var și piatră sălbatică în rezervă.

Cum se fac cărămizile, mulți țărani știu despre asta, dar cum să le bagi la cuptor pentru ardere, este imposibil de descris fără desene, într-un cuvânt. Cine vrea să construiască lângă un râu sau un lac să o construiască în așa fel încât ferestrele și ușile din colibe și dulapuri să nu fie pe apă, ci pe laterale; deși apa râului este sănătoasă, vaporii care se ridică din ea sunt dăunători. Dacă ferestrele sunt înclinate față de apă, atunci este mai bine.

Așezați fundația de piatră în așa fel încât pietrele plate să fie mereu în partea de jos, și deși vor fi ridicate în partea de sus, acest lucru

nu împiedica bustenii să fie tăiați astfel încât să se potrivească bine, un bărbat sau mai înalt. Nu puneți bușteni pe nicio clădire care s-au uscat pe viță, ci astfel de bușteni care sunt tăiați pe câmpie și nu au crescut pe pământ uscat și umed.

Faceți ferestre în locuințe și dulapuri cu o înălțime de IV2 arshin și o lățime de arshin. Și atât de sus de podea încât o persoană de înălțime medie, care stă în picioare în camere, se putea sprijini de ele cu mâinile. Faceți ferestre spre nord, dar între est și nord și spre est, și nu spre sud sau vest. Dacă acest lucru nu poate fi evitat, atunci faceți câteva ferestre la prânz și la vest, iar noaptea, și mai ales când este ciumă, apoi în timpul zilei, închideți obloanele. Închideți ferestrele din dormitor cu obloane pentru ca în timpul somnului să nu strălucească luna și cu atât mai mult pe cap, pentru că este nesănătos, dar alte ferestre în care nu strălucește luna nu trebuie închise atât de strâns.

La fel, la grânare, ușile și ferestrele ar trebui făcute la miezul nopții, la grajduri, ușile și gurile de aerisire la miezul nopții sau spre est. Ușile și ferestrele pivniței trebuie făcute întotdeauna doar la miezul nopții, deoarece vântul de est nu este util pentru pivnițe.

La hambarele de vite, faceți uși la prânz și orificiile de aerisire la miezul nopții sau la est, iar iarna, când vânturile sunt puternice, încuiați orificiile de ventilație. Peretele unde ar trebui să fie sobele, și anume în hambare, băi, colibe negre sau căsuțe de pâine, este tăiat atât de sus încât soba să fie la un arshin sau la cel puțin 3/4 metri sub zidul propriu-zis. Nu se pot face uși lângă acest perete, ci mai jos. Faceți un cuptor de pâine mai înalt de un arshin și jumătate, o țeavă care trece printr-un acoperiș de scândură, scoateți-l deasupra acoperișului

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

97

vârful piciorului. Dacă este mai jos, atunci acoperișul nu este fără teamă de vânturi, dar este mai bine să aveți o scară lângă fiecare țeavă. Dacă nu este posibil să aveți o scară atât de lungă dincolo de înălțimea acoperișului, atunci puteți face o scară dublă și o puteți fixa pe acoperiș cu cârlige, iar dacă acoperișul este acoperit cu țigle și conducta este mai mică decât acoperiș, apoi faceți o boltă alungită pe țeavă și lăsați un spațiu gol pe ambele părți de-a lungul acoperișului un loc astfel încât vântul, atunci când suflă chiar pe acoperiș și se întoarce de pe acoperiș, să împiedice apoi să iasă fumul.

Dacă cineva, din lipsă, nu poate face cu un horn de cărămidă, poate face o carcasă de lut, lată de cel puțin 4 arshini și în funcție de lungimea conacului. Pyaly71 ridică înălțimea de 4 arshins de la sol. Nu ar trebui să existe cherestea groasă în carcasă în sine. Pe cerc, verificați găurile oblice, lățime de un centimetru, cu o palmă distanță și adâncime de un centimetru, apoi luați ramuri tinere de pin grosime de doi centimetri și, după ce ați tăiat capătul inferior, puneți-le în

găuri, în jurul inelurilor și în partea superioară. capetele le împletesc pe toate și leagă capetele cu scoarță de mesteacăn, astfel încât să nu se aplatizeze, și în acest fel să facă o boltă. Și apoi ramurile de pin nu se îndoaie repede, pentru a le lăsa să stea la soare cu câteva zile în avans, astfel încât să devină mai flexibile și înfășurați mai multe dintre ele în jurul frânghiilor în același mod în care sunt pregătite pentru gardurile de vaci. . Dirs, care vor rămâne goale în bolta involburată, mai mare decât un pumn, vor fi legate cu o salcie subțire. La sfârșitul acesteia, această boltă ar trebui să fie susținută de jos oblic pe toate părțile și astfel îndreptată. Se amestecă apoi lutul umed cu fânul tocat și se acoperă bolta cu o grosime de 73 span, și se aprinde focul dedesubt pentru ca suporturile să nu ia foc. Dacă lutul se usucă, ungeți crăpăturile din partea de sus cu argilă amestecată cu nisip, îndepărtați suporturile și acoperiți carcasa din interior cu mentă și argilă vâscoasă, astfel încât tufișul să nu fie vizibil. Cu cât o astfel de carcasă stă mai mult, cu atât devine mai tare și mai bună, pentru a realiza suporturile pe care sunt omologate pyalyul cu carcasa, din lemn de stejar, sub o astfel de carcasă se pot folosi tot felul de lemne de foc și le usca pt. oameni noaptea. Vara, păstrați oțetul acolo și, deși fumul se apropie de el, nu-i dăunează, iar carnea trebuie afumată peste carcasă. Faceți o pivniță sub colibele rezidențiale, dar nu faceți uși de la pivniță la camera de sus, pentru că în pivnițe se păstrează tot felul de lucruri, care emit un suflu de la sine, motiv pentru care vaporii trec în camera de sus, este nesănătos. Dacă nu este posibil să aveți o pivniță uscată sub camere, atunci faceți o pivniță în vrac în acest fel. În locul în care doriți să puneți o pivniță, primăvara sau toamna, când pământul este ud, săpați o groapă în apă și coborâți o cabană din busteni dintr-o pădure uscată de molid, de dimensiunea de

7 M. V. Lomonosov, vol., XI

Biblioteca Runiverse

98

Traducere

orice vrei, doar dacă ușile, după cum am spus mai sus, erau la miezul nopții și la doar 4 arshins înălțime de apă. Încrucișările ar trebui să fie făcute din lemn uscat de stejar sau molid. Pe părțile laterale, stropiți cu pământ, amestecând cu o mică piatră sălbatică. Călcați ferm pământul, așa cum fac barajele, dar nu puneți lut. Movila pământul de jur împrejur cu o înălțime pe tavanul pivniței, iar în partea de sus cu o lățime de cel puțin 4 arshins. Așezați o piatră sălbatică mare, lată, la un arshin de perete și puneți o colibă peste ele. Iar când este gata, atunci scoate pământul din pivniță, sapă cât poți de adânc și acoperă puțul de jos cu acel pământ, acoperă-l cu scânduri, încercuiește-l cu vată, ca să nu-l rupă porcii. sus. Faceți un zid de piatră în față lângă pereți. Puneți o piatră sălbatică plată sub barele transversale. În fața ușilor pivniței, faceți prispa cu uși. Faceți o fereastră în ușile interioare, pe care o lăsați mereu deschisă, cu excepția cazului în care bubuiesc tunetele și fulgerele și când sunt vânturi înghețate din nord, iarna. Într-o astfel de pivniță, după câțiva ani, nimic nu a înghețat în mine, iar berea din martie poate fi păstrată fără deteriorare până la sfârșitul lunii septembrie.

Riga sau Ovin

Ușa de la hambar trebuie făcută spre latura de sud-vest, deoarece toamna și în timpul mulșului sunt cele mai mari vânturi dinspre amiază și vest. În hambar, faceți trei schimburi mari pentru a pune pâinea pe ele, unii pun doar două grinzi fiecare, iar dacă stâlpii sunt îndoiți din pâinea umedă, se întâmplă adesea ca snopii să cadă și uneori să cadă în cuptor. Și când soba într-un loc umed nu poate fi săpată în pământ, atunci este necesar să săpați un stâlp de stejar în pământ și să puneți o a treia bară transversală pe el, să așezați bara superioară fără pod, astfel încât copiii să poată trece la topul. Nu este necesar să încercuiți soba în hambar cu un perete de lemn, dar faceți un zid gros de piatră în exterior. Cuptorul din interior ar trebui să fie realizat în ZVg arshin, iar bolta superioară din interior să aibă o înălțime de 3'/d arshin.

Nu faceți bolta inferioară din piatră sălbatică, pentru că rareori costă mai mult de un an și, uneori, cade în același an, astfel încât focul să arunce afară din cuptor, care de dragul bolții inferioare ar trebui să fie întotdeauna din cărămidă arsă sau brută, iar un astfel de arc poate rezista 7, și uneori 8 ani. Soba din hambarul din față nu trebuie să fie din piatră sălbatică, pentru că nu pot conduce un zid gros, ci unul de cărămidă, să cedeze jumătate de arshin din perete și să acopere vârful acelei sobe cu nisip curat. Sapa un jgheab sub aragaz si in timpul

Biblioteca „Runivers”

Economia Livoniană 99

lapte pentru a-l umple cu apă. La % [arshin] din jgheab, faceți un despărțitor pietruit înalt de un arshin și jumătate, lăsați-l în perete și ungeți-l cu lut. Păstrați întotdeauna acest gard din fața aragazului curat și curat înainte de încălzire. În spatele hambarului, ține cutii unde să arunci paie. La hambar din partea de nord-est, să aibă un coș, ca în cel mai rău caz să poată fi pusă în el o mașină de treierat, iar această coșă să fie atârnată cu vată, în loc de uși, cu încuietori de pus, așa că că caii și porcii nu puteau produce niciun rău.

Baie

Ungeți baia în partea de sus cu argilă bună, iar când se usucă, apoi acoperiți crăpăturile și turnați nisip în palma mâinii, apoi nu se poate arde curând. A face o baie si un hambar la un capat mai mic la o suta de pasi de curte, daca este acoperit cu paie.

grâнар

Acoperiți grâнарul cu un acoperiș bun, un capac de paie este periculos, un capac de scânduri este slăbit. Dacă nu puteți obține plăcile, atunci acoperiți cu gazon. Și dacă cuiva îi place, atunci faceți acest lucru: construiți un grâнар cu o lungime de 4 brațe și cu colțuri de cel mult 13 arshins lățime și nu trebuie să îl faceți mai lat. Dacă doriți să fie mai durabil, atunci nicio parte a acoperișului nu trebuie făcută mai mare de 7 arshine, cu excepția surplomei, pe care trebuie lăsat un

arshin sau un arshin și un sfert și, prin urmare, taurii,⁷⁴ pe care se așează clătitele, nu trebuie făcute mai mult de 9 arshins în lungime. Acoperișul trebuie făcut astfel: puneți scoarța de mesteacăn cu partea albă în jos și partea galbenă în sus; de jos puneți scoarța de mesteacăn în trei rânduri pe $\ast / 4$ arshins și puneți-o cu gazon, astfel încât să nu se îndoie, și astfel tăiați treptat până la vârf. Puneți coaja de mesteacăn una peste alta, astfel încât apa să se scurgă. Așezați iarba de gazon jos și tăiați marginile astfel încât să se întindă strâns. Cântă să se acopere cu pământ, amestecând cu ovăz, care stă o zi în apă de gunoi de grajd. Pe scândurile care se află dedesubt pe cocos⁷⁵, întoarceți direcțiile astfel încât apa să curgă în jos.

Și un astfel de grâнар poate fi acoperit cu 1000 de scoarță bună de mesteacăn cu coajă. În ultimele zile din iunie și iulie, le puteți rupe. Un lucrător în timpul zilei poate rupe 140 sau 150 dintre ele și le poate aduce, chiar dacă se aflau la o milă distanță. Tăiați gazonul în timpul Sabatului.

7*

Biblioteca „Runivers”

100

Traduceri

Pe ambele părți ale hambarului, mai poate fi atașat un hambar de trei pereți. În trei zile, 9 muncitori pot rupe cu coajă atâtea scoarțe de mesteacăn câte este necesar pentru un astfel de grâнар triplu. Nu faceți grânare de magazine de pământ sau șapoi lângă pereții din lemn, pentru că peretele va putrezi, iar clădirea va cădea în câțiva ani. Nu țineți grămezi de bălegar lângă fântână, locuințe, pivniță, grâнар și lângă stupi.

Fusoare pentru uscare mazăre

Așezați perdelele de mazăre în așa fel încât prima grindă (cu direcții, în ce să fileți stâlpii) să stea la vest, iar ultima la est. Astfel, soarele va străluci pe mazăre, iar vânturile mari de vest de toamnă nu pot face mare rău. Setăți barele una din ceilalți trei pași. Întindeți primul stâlp în diru-ul grinzii $4 \ast / g$ arshin de la pământ și faceți următorii 1 lîi arshins unul după altul și nu faceți mai mult de 5 stâlpi în înălțime. Dacă acestea sunt făcute mai sus, atunci nu pot rezista împotriva vântului mare.

Alunga puricii din cameră

Luați pelin și sare, fierbeți-l împreună și stropiți camera de sus cu el. Apa, în care se fierbe iarba rudă, alungă și puricii. De asemenea, se ia ierburile pene iarba persicaria⁷⁷ și se presara mai des pe camera de sus, apoi puricii vor dispărea.

Plănițe de alungat din cameră

Luați butași verzi, zdrobiți și ungeți crăpăturile cu suc. Apa clocotită în care a fiert porcul îi alungă, sau ia rudă, pelin și ulei de lemn, se fierb împreună, apoi se strecoară prin scândură și se unge crăpăturile. Bila de taur îi alungă.

Alungă greierii

Luați mazăre și fierbeți-le, vindeți-le printr-o eșarfă subțire și fierbeți-le cu slănină, apoi, când răcești, amestecați cu mercur, nu puneți mercur până când mazărea este încă caldă, ungeți acele crăpături unde se găsesc păduchi de lemn. , sau fum

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

101

de multe ori în cel ales – nu pot îndura acest spirit. Când viermele se târăște în ureche, apoi ia melasă și jumătate de aluat, se amestecă, se pune în ureche și se întinde pe ea; apoi viermele se va târâi în aluat, scoateți aluatul din ureche cu o ureche.

cârțiță

Molia strică foarte mult blănurile și rochia; În acest scop, păstrați camfor în piept, sau puneți rudă între rochie, sau o rădăcină de baldyryan săpată primăvară, sau păstrați iarba de ferigă în piept.

Sobolani si soareci

Sobolanii si soarecii pot fi crescuti cu arsenic. Luați o bucată de șuncă și ungeți arsenic cu o spatulă și ungeți acea bucată în locul unde aleargă șoarecii. Cei care mănâncă vor muri dacă nu vor bea apă în curând; pisicile mor din cauza asta. Sau luați o lingură de var neted, topiți-l, în plus, luați 2 linguri de făină de grâu sau de hrișcă și o lingură de zahăr, amestecați totul, puneți acolo unde curg, puneți imediat apă și ei, după ce au mâncat și băut, vor a muri. Această ultimă metodă este mai bună decât prima, deoarece arsenul este o otravă crudă, iar când șoarecii vărsă această otravă în pâine sau în vite pentru hrană, nu este sigur. O pisică bună este cea mai bună, poate curăța cu ușurință casa de șoareci. Dacă șerpii sau șerpii prind obiceiul să se târască în casă, apoi fumează în casă cu un corn de taur sau de capră, nu le place acel spirit.

Grădină

O grădină necesită pământ bun și bogat și care pământ este mai bun, vezi Partea 2, Capitolul I.

gradina de varza

Grădina de varză nu trebuie să fie foarte umedă și nici muntoasă; este necesar să arunci cu pietre din el, dar care nu pot fi mișcate, trebuie arse cu foc, să împrăstie focul pe ele ca să devină înroșite și să toarne oțet peste ele, apoi vor crăpa. Împărțiți grădina de varză în

două, într-o jumătate această cânepă, iar în cealaltă fructe de grădină. Cei care au crescut pe noul pământ de bălegar sunt nesănătoși și le mănâncă viermii. Lezekel79 nu trebuie să planteze aproape de perete, pentru că la amiază razele soarelui sar de pe perete, iar fructele se ofilesc. Pe 25 noiembrie, frunzele decolorate sunt îndepărtate din grădină

Biblioteca „Runivers”

102 Traduceri

scoate-l, leagă-l într-o eșarfă și pune-l în pământ, unde e uscat, îngroapă-l în genunchi și dezgropă-l din nou pe 12 martie, apoi vor fi semințe. Am încercat și am reușit.

Hrean

Hreanul nu crește pe pământ nisipos, motiv pentru care în grădină separă un loc special atât de mare cât vrei, săpa pământ negru în genunchi, aruncă-l în lateral, scoate nisipul, pune lut, amestecându-l cu gunoi de grajd vechi. , și acoperiți-l cu vechiul pământ negru. Plantați un hrean la sfârșitul lunii, acesta va crește bine și plantați-l înclinat și mai mult de trei degete culcate adânc în pământ, astfel încât capetele să iasă în afară. Dacă hreanul a crescut mult timp, atunci nu este necesar să-l mănânci până în toamnă, deoarece este fără gust. Când frunzele încep să cadă din copaci, apoi scoate-le. Ridichiul nu este după cină, ci înainte de dezastru, și astfel spiritul nu dăunează cu adevărat dinților și ochilor. Ea gătește în stomac și vindecă boala de pietre.

gradina de plante medicinale

La ferestrele cameristelor, care stau la prânz, se face o grădină cu ierburi. Ceea ce s-a menționat mai sus despre lezekel nu este respectat aici cu atâta sânguință, deoarece în zilele toride ferestrele sunt deschise, iar ierburile nu sunt plantate la fel de sus ca lezekel. Rue, maghiranul și salvia purifică aerul. Adesea sunt broaște râioase otrăvitoare lângă salvie, de dragul de a planta ru în apropierea lui, pentru că spiritul rue alungă chiar și șerpii. Pune aceste ierburi în ciumă de la capete, în acest caz, notează acest lucru. Pune un cazan cu apă în camera de sus, pentru că atrage otrava, apoi dimineața vei vedea cum plutește ciuma sau otrava pe apă.

grădina de hamei

O grădină de hamei ar trebui să fie pe un munte, pe pământ uscat și bogat, astfel încât vânturile de est și vest să treacă liber, iar vânturile de nord și de sud, și cu atât mai mult, căldura soarelui să nu ajungă de la amiază. Plantați rădăcini de hamei pe o deschidere în pământ în aprilie, Genvar, decembrie, februarie și august. Hop nu-i plac mesteacanii, iar în acest scop nu trebuie făcute nici țărui, nici garduri de mesteacăn; unii scot gunoaie în grădina beată, iar pentru aceasta este sânguincios să se uite astfel încât să nu fie așchii de mesteacăn în gunoi. Și când este necesar să colectați hamei, astfel încât să nu rămână nici tulpină, nici frunză în el,

care face berea acru. Boabele de hamei nu fac duș, deoarece dau o mare putere berii.

Alunițe

Alunițele strică grădinile foarte mult. Sapă în pământ un ulcior de furnici, al cărui gât ar fi îngust. Pune acolo o aluniță vie, iar când începe să țipe, cei care aud țipătul vor alerga acolo, apoi îi vor prinde sau se vor prinde singuri. Sau pune un crab mort într-un borcan și sim-ul tău îi poate prinde și el. Când soarele răsare și apune, alunițele de obicei sapă, iar pentru a le păzi cu o spatulă de fier; când ajungeți la pământul proaspăt aruncat, atunci trebuie să mutați bățul așa și să sapi și să turnați apă, apoi va începe din nou să sape, iar când veți observa, apoi roiați opusul, până îl veți prinde. Alunițele nu sunt complet oarbe, dar văd foarte slab printr-o membrană subțire.

Gard

O grădină din față sau o palisadă nu rezistă mai mult de 5 ani, dacă este tăiată la momentul nepotrivit și în locul nepotrivit. Dacă la un moment dat este tocat, atunci va rămâne timp de 10 ani. Gardul înclinat este mai durabil, stâlpii de la capete trebuie arși. Dacă nu există gard, atunci pământul va deveni gol sau totul va fi luat.

Partea a doua

Despre muncile de arat, unde pescuitul este menționat lângă baraje

Capitolul întâi

Despre diferența de terenuri

O nouă săpătură, sau tăiere, se învață din copacii care cresc pe ea. Cele mai bune sunt cele unde creștea padurea de stejari, pentru ca este pamant negru bun, apoi urmeaza locurile deluroase, unde pamantul era moale si avea cateva paduri de pin si molid, al treilea, cand pamantul de jos este amestecat cu bun. Pământ; în al patrulea rând, primăvara observă dacă ramurile cioturilor rămase îngheață; dacă îngheață, atunci pământul este slab și pâinea din acele locuri bate ușor cu ger. Care subțieri sunt nemulțumit de depășite

Traduceri

și nu sunt acoperite de umbră și nu sunt bine putrezite, nu ard bine, joase și chiar sunt umede și adesea munca este irosită. Țăranii ard mai

bine sub tăieturile atunci când este vânt de vest și niciodată în vânt de nord sau în exteriorul său: nord-vest sau nord-est.

Când faceți o nouă săpătură pentru distribuirea terenului arabil, atunci trebuie să lăsați cioturi lungi și să aduceți copaci și tufiș. Nu arde nimic pe el - când pământul arde, atunci gunoiul de grajd nu durează mult. În lumina puternică a soarelui, excavatorii nu ard; de dragul soarelui limpede, aprindeți-le la ora 3 după-amiaza.

gunoi teren arabil

Terenul arabil de bălegar este diferit. 1. Care au pământ negru de un centimetru polar sau trei sferturi adâncime, iar acestea nu sunt foarte plate, dar se află oarecum în pantă, pentru ca apa să se scurgă, acestea sunt cele mai bune terenuri arabile; astfel de terenuri arabile au o umiditate capabilă care hrănește pâinea. 2. Terenuri arabile cenușii cu sol argilos în partea inferioară. 3. Cernoziom, amestecat cu micul kremeshki, este și el rodnic, dar este greu de arat acolo. 4. Cernoziomul de pe o piatră cunoscută este și el rodnic. 5. Pământul arabil, care este amestecat cu multe pietre celebre, este mai rău decât altele. 6. Teren arabil roșcat, în care solul este fie argilos, fie nisipos, deși aduce multă pâine de vară și de iarnă, dar gunoiul de grajd nu rezistă mult pe el și pâinea îngheață ușor. 7. Pământul cenușiu, al cărui pământ este nisip alb, nu ține pe sine gunoi de grajd, și într-o vară umedă se va naște pe el pâine bună și pentru aceasta zice proverbul: „Dacă pe nisip s-a născut pâine bună, atunci va fi rău pe pământ”. 8. Terenul arabil de luncă, care este arat pe un fân uscat, aduce suficientă pâine de vară, dar pâinea de iarnă se naște rar pe el. 9. Pământul argilos din argilă roșie sau cenușie este strâns, rece, umed și necesită o vară moderată în căldură și spută. Dacă vara este foarte umedă sau fierbinte, atunci pâinea nu se va naște și în curând se va răci ca pe nisip. 10. Teren arabil pe care crește iarba cu pene și care nu este suficient de acoperit cu pamant și al cărui sol este nisip fin este cel mai rău dintre toate.

Despre gunoi de grajd

Sirach în cap. 41, art. 1, scrie: „Tot ce iese din pământ, iarăși se întoarce în pământ.”⁸⁰ Așa se spune: nici varza, nici mazărea nu sunt gustoase decât dacă trece un porc prin ele. Cato scrie: „Încercați să aveți gunoi de grajd din belșug”.⁸¹

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

105

Balega de oaie și capră este cea mai bună dintre toate, dar din moment ce nu este prea mult aici, atunci bălegarul de vacă este venerat ca cel mai bun și mai ales cel de un an. Nu scriu asta în mod corect pentru ca gunoiul de grajd, până când se îmbătrânește într-un hambar, să nu fie scos la câmp, pentru că astfel de gunoi de grajd este nevoie în grădinile de legume, dar ca pâinea care se naște prima pe ea să nu fie atât de sănătos și de durabil decât atât, care anul viitor se va naște pe bălegarul acela. Gunoiul de cai este de natură fierbinte, deoarece

conține salpetru, iar pentru aceasta servește mai bine: pentru iarnă decât pentru teren arabil de vară. Și dacă vrei să-l scoți pentru vară

teren arabil, apoi amestecați-l cu bălegar de vacă. Gunoiul de porc este bun și pentru ceapă și usturoi. Fecalele de pui sunt potrivite pentru grădinile de legume, fecalele de găscă sunt potrivite pentru terenurile arabile. Din iazuri, ei transportă și nămol din lacuri către terenuri arabile, toamna adună și adună mușchi și câmpuri inutilizabile

hamei, fecale nu dacă îl iei,

care îi ajută.

Țăranii nu scot gunoi de grajd în luna februarie, la fel ca în luna nouă, mii, pentru că din ea se va naște multă iarbă inutilizabilă, dar este mai bine să o carați la sfârșitul lunii. Dacă terenul arabil este departe și / nu poate fi schimbat în niciun alt mod, atunci la scurt timp după lună plină este necesar să cărați gunoi de grajd, să arăți astfel de gunoi de grajd în ultimul trimestru și să-l grăpați la sfârșitul lunii. Primavara nu-i da drumul, pentru ca gunoiul de grajd să nu fie arat mult timp. Prima dată nu este necesar să arăți gunoiul de grajd adânc în pământ, dar data viitoare este mai adânc. Toamna, sub orz se pot pune zeciuaia a zece [a] vagoane de gunoi de grajd.

În timpul gunoiului de grajd, ei se întreabă: va fi mai profitabil când gunoiul de grajd este transportat iarna pentru semințele de vară sau vara pentru semințele de iarnă. Acolo unde nu este subcotare, acolo: este necesar să cărați gunoi de grajd sub pământurile arabile de iarnă, care sunt uscate, atunci se va naște secară bună, iar anul următor, orz bun curat. Pe uscat, orzul se naște rar într-o vară secetoasă, iar acolo unde există tăieturi, nu este posibil să se transporte gunoi de grajd pe terenul arabil de iarnă, deoarece lucrările la deșeuri și transportul gunoiului de grajd au loc în același timp. Dacă transportați gunoi de grajd vara, atunci trebuie să aveți cărucioare speciale pentru bălegar, astfel încât să puteți înhama doi cai, iar bara de tracțiune și pivotul⁸² se rotesc liber. Unii iarna duc gunoiul de grajd la pământul arabil de iarnă, iar primăvara în ultimul trimestru îl împrăstie și așa nu îl acoperă până nu vine vremea arăturii. Am încercat asta, dar am observat că nu este util, și mai ales când primăvara este uscată, gunoiul de grajd își pierde multă putere. Ei duc de asemenea gunoi de grajd pe un câmp semănat cu orz și grapa; iar dacă plouă curând după aceea, că bălegarul va acoperi gunoiul de grajd cu umbra lui, atunci se va naște orz bun. Dacă gunoiul de grajd nu ajunge curând la umbră, atunci se va epuiza din cauza căldurii soarelui.

Biblioteca „Runivers”

106

Traduceri

mlaștini

Mlaștinile impracticabile sunt cele care nu au nici copaci, nici arbuști, deși în ele va fi pământ negru; de asemenea, care mlaștini au

pământ negru deasupra. iar dedesubt este nisip roșu; sau care mlaștini au pământ cenușiu, o mulțime de stuf și iarba crește roșiatică pe ele, asemănătoare cu perii de porc, astfel de mlaștini sunt sterpe. Dar care mlaștini au pământ negru sau cenușiu, pe lut, și pe care copaci și arbuști cresc, acelea sunt roditoare. Dacă numai apa este deviată sau canalele transversale îi pot ajuta, puteți avea teren arabil pe ele. Din mlaștini olandezii și frislanderii⁸³ au făcut pământ arabil roditor.

Baraje în locuri joase

Dacă cineva vrea să facă baraje, atunci trebuie să se uite cu sârguință la lumea interlopă. Dacă este amestecat cu pământ bun, atunci se poate îndigui acolo, dar dacă este foarte nisipos și nu este nevoie de un debit de apă pentru el, atunci nu este nevoie să se facă baraje, deoarece apa de ploaie sau zăpadă se usucă în verile uscate. și îngheață iarna. Iazurile noi ar trebui să fie eliberate după 10 ani, dacă există multă coada-calului în ele și care iazuri se fac pe pajiști de lut cu fân, unde nu există cioturi, ar trebui eliberate după 6 ani, dar cum să devii apa, unul poate judeca cu ușurință. Când locurile joase nu mai aduc pâine, atunci pot fi îndiguite și peștii plantați acolo. În ultimul an, este necesar să semănați năpi acolo și să lăsați o treime din acel nap fără să-l scoateți, așa că nu îndepărtați frunzele, atunci peștele va avea mâncare bună. Când câmpurile joase se odihnesc așa sub apă, atunci se îngrașă din apă, ca din gunoi de grajd și, în plus, se mulțumesc cu pește bun.

Barajul de dedesubt trebuie să fie făcut cu trei sazhen lățime. Dacă este necesar să-l faceți în partea de sus un sazhen lat, de aceea este posibil să se calculeze dacă este necesar să-l ridicați mai sus sau să-l coborâți mai jos. Dacă la realizarea barajului aterizează o cheie, astfel încât să nu se poată atinge cu tufiș, atunci trebuie să fie ocolită de acest baraj în acest fel _rr_ și să-l lase în interior sau în exterior, pentru că va fi mai capabil. Se mai poate face un baraj după un baraj, dacă apele nu pot fi ținute de un singur baraj. Diguri pentru a face unul de la celălalt acoperiș simțit departe, deoarece pare mai capabil. Întăriți barajul din partea apei cu argilă bună. Dacă este multă apă în baraj, atunci faceți încuietori directe; iar dacă nu este suficientă apă, atunci te poți îmbăta pur și simplu. Consider că este cel mai bine ca apa să curgă la fel de puțin pe cât curge înăuntru, dacă se poate. Și ar fi mai bine dacă ar fi posibil să o faci conform Solului

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

107

curge, pentru ca toate râurile și canalele să curgă aici la soare - În locul în care curge apa, este necesar să faceți un gard de pădure din tuf cu o astfel de figură - l -, turnați nisip dintr-un rapid râu pe fund, atunci nu va fi spălat. Dacă observați că din fundul barajului încep să se ridice bule, atunci trebuie să aruncați în curând mai multe cărucioare cu lut în acel loc în apă.

Dacă vrei să faci baraje de pește, atunci nu le face în astfel de mlaștini care sunt foarte calde sau unde sunt multe izvoare, pentru că caviarul de dedesubt este sufocător și nu poți lua pește de acolo și deși poți pune caras. acolo, care se hrănesc cu noroi, sunt și ele în astfel de iazuri nu pot fi prinse. În care stiuca este ținută în balta, apoi tincul în el, pentru că stiuca este medicinală pentru stiuca. Dacă peștii din iaz se înmulțesc astfel încât să nu se poată hrăni, atunci este necesar să-l transplantați sau să-l hrăniți. Dintre toate animalele, peștii sunt mai prolifici. Luați malț măcinat, amestecați-l cu lut, faceți peleți și aruncați-l în iaz în diferite locuri. Nu prindeți pește în bălți la sfârșit și la începutul primului trimestru, pentru că atunci peștele nu este gras. Este bine să pescuiți în ape tulburi, și înainte de răsărit și apus și noaptea. De asemenea, puteți prinde pește în lumina clară a soarelui în kuligas,⁸⁴ pe care îl puteți bloca cu o plasă. În timpul tunetului se prind anghile, crapi și păstrăvi. Pâinea uscată se pune în plasă, prăjiturile se fac la fel, se ung cu miere și se leagă într-o cârpă dublă. Despre Crăciun, nu pescuiți în stuf sau tufișuri, puteți pescui cu mâinile. Luați lotul 85 ..... în 2 loturi de amidon, miere, cât

necesar, 2 untură, 2 brânză, 2 grăsime de oaie, unii iau și vin. Se macină boabele, se face aluat, se rulează aluatul în pelețe de mărimea unei semințe de cânepă, se aruncă într-un pui sau într-un loc să nu se sufle cu apă. Și care pește îl va mânca, vor pluti în sus; cu toate acestea, nu trebuie să părăsească acel loc, pentru că vor pleca din nou. Atrageți apă și un plumb de apă⁸⁶ într-o cadă și puneți-o în ea, apoi se vor odihni. Nu pășunați peștele pentru dulceață în apă de fântână, pentru că nu trăiește mult în acea apă. Dacă doriți să lăsați apa să iasă din baraj, atunci deschideți mai întâi ecluza puțin, apoi mai mult și întindeți cât mai repede gardul de baraj în apă. Este mai bine să transplantați peștii primăvara decât toamna.

Peștii se îmbolnăvesc rar, pentru asta se spune: sănătos ca peștele. Un pește cu solzi este mai sanatos decât unul fără solzi; De ce, în Vechiul Testament, le-a interzis Dumnezeu evreilor să mănânce pește fără solzi. Aduceți peștele moale la masă și scoateți peștele strâns de pe masă. Peștele anghilă este nesănătos pentru cei al căror stomac este slab și

» Transmite manuscrisul.

Biblioteca „Runivers”

108

Traduceri

care au boli de pietre și resturi. Este necesar să-l sărați bine și să puneți inbir⁸⁷ și piper. Vezi că sângele de la acnee să nu intre în ochi, pentru că te va orbi. Dacă vrei să mănânci anghilă, atunci nu mânca brânză, pentru că îți vei pierde vocea, dar ca să fii mai atent, bea-o des. Peștele prăjit este mai sănătos decât fiert.

Când mănânci pește, nu trebuie să mănânci lapte și salate. Când oamenii flegmatici (oamenii umezi) au mâncat pește, atunci este necesar să bei vin sau vodcă după aceea. Știuca și bibanul pot fi consumate și de

către pacienți. Peștele depune icre în funcție de vreme și nu la ce oră. În jurul primei zile a Maya, peștele nu mai eliberează caviar. În timpul eliberării caviarului, uneori nu este la fel de sănătos ca după sau înainte; iar acest lucru este valabil numai pentru acei pești care depun icre.

Racii ar trebui să fie plantați în lac în momentul în care își eliberează ouăle. Puneți femela într-o cutie și lăsați-o să intre în lac, iar lacul nu va fi mlaștinos, ci va avea cartilaj în fund. Cât de mare este lacul, de aceea se pun cutiile. Nu este bine să plantezi raci, acolo unde sunt mori și baraje, pentru că vor verifica găurile din baraj. Iar el, legat de talpă, este util pentru icter.

șanț

Nu faceți șanț în apropierea terenului arabil, cu excepția tocmai a nevoii, pentru a deturna apa. Faceți un șanț în partea de sus cu o lățime de trei arshins, iar în partea de jos doar un centimetru polar. Nu aruncați pământul la pământul arabil, ci călcați-l bine în picioare și faceți un mic gard de vaci în vârf, atunci vitele nu pot intra în pământul arabil.

grădini de legume

Grădinile de legume merită o parte, dacă sunt făcute din stâlpi tăiați și înclinați. Acolo unde este pădure mică, acolo poți face vată - din tufiș. Dacă puteți obține o salcie tânără de două degete, atunci tăiați-l la timp și, la un pas bun între ele, înfigeți țărșii de stejar în pământ și răsuciți țărșii cu o salcie. Un astfel de gard poate rezista zece sau doisprezece ani.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

109

Capitolul doi

Despre arat și grapă

Este foarte bine să arăți pe tauri, care, deși se lipesc curând, se umplu însă repede și nu vin la fel de mult pe ei ca pe cai. Când devin învechite, îi poți ucide, dar înainte de a le hrăni o vară întreagă, vor da multă grăsime.

Muncitorii vin adesea cu pluguri vechi, inutile, din care se produce o triplă pierdere: 1) nu îndrăznesc să forțeze cu încredere caii, deși sunt buni, temându-se că plugul nu se va rupe; 2) nu pot lăsa un astfel de brăzdar scurt adânc în pământ; 3) prin urmare, alți lucrători se deteriorează. Țăranul trebuie să vegheze cu sârguință pentru ca muncitorii la arat să nu sară peste. Când ridicați un nou teren arabil, nu este posibil să priviți atât de precis.

Puneți caii neputincioși pe o parte, astfel încât să nu se lipească, iar munca de zi nu le este atribuită. Arată pământ nou în ultimul

trimestru din toamnă, apoi înghețul nu poate dăuna atât de mult, deși va fi grăpat. Dacă nu au timp să se grapă toamna, atunci este mai bine să arate primăvara. Primăvara, nu așteptați ultimul sfert, dar de îndată ce va fi posibil, la un sfert adâncime, să puneți un plug într-un astfel de teren, atunci ar trebui să înceapă și să grape rapid până când blocurile se usucă. Dacă data viitoare vor ară, atunci este necesar să așteptați ultimul trimestru. Orzul se seamănă pe pământ foarte tare, iar dacă nu este atât de greu, atunci hrișcă; de îndată ce o iau, atunci este necesar să-l puneți în lateral și, după ce ați lucrat, să semănați imediat secară. Unii ridică pământul toamna și îl lasă fără grăpare, ceea ce nu este rău dacă la scurt timp după aceea cade zăpadă multă. Dacă iarna va fi puțină zăpadă și pământul va îngheța, atunci acel pământ va fi steril. În astfel de câmpuri, care nu sunt foarte pietroase, grapele suntenerate pentru cele mai bune cu dinți de stejar. Un muncitor, care înhamă 4 cai la o grapă și nu stă pe ei, poate controla un frâu și un bici lung. Astfel de grape ar trebui să fie făcute cu o jumătate de treime dintr-un arshin lungime și șapte sferturi lățime. Dacă se fac mai multe, atunci caii locali nu îi pot ridica. Pentru a face dinții un sfert de arshin lungime, cu excepția capului și a părții aprobate din copac, în număr de 24 sau 28, un dinte este la un sfert [arshin] de celălalt.

Pe unele moșii este deja felul în care țăranii vin să lucreze la moșierii cu grapele lor, dar asta e rău și înseamnă o gospodărie proastă.

Biblioteca „Runivers”

110

Traduceri

construcție: 1) este dificil și aproape imposibil să revizuiți orice grapă, deoarece muncitorii nu vin brusc la muncă; 2) dacă se găsesc grape fără valoare și se trimit înapoi, atunci va fi o încetinire, iar dacă înșelatorii sunt pedepsiți, atunci nu va fi profit pentru pământul arabil; de multe ori astfel de muncitori la grapă se adună de-a lungul drumurilor, unde doar primesc, fură, se schimbă, dacă nu este nimeni acolo. Pentru a preveni o astfel de incapacitate la sfârșitul iernii, tăiați cât mai multe grape și faceți-le primăvara cât este necesar pentru terenul arabil de vară și iarnă și cât de mult lemn vor folosi, poate afla însuși un funcționar rezonabil.

Acele grape sunt mai bune, în care linia principală nu este groasă, este mai bine să lucrați cu ele și să țineți mai mult decât cele în care linia principală este mai groasă, și cu atât mai mult în subțieri și terenuri pietroase. Utilizați grape ușoare pe terenul arabil semănat. Când muncitorii coboară după a doua grapă, trebuie să folosească ciocane lungi de lemn pentru a sparge blocurile mari care au căzut împreună. Nu există mai puțină putere în a grapa decât în a țipa, și pentru aceasta trebuie să se uite la asta.

Dacă, după semănat orz, într-una sau alta zi, înainte ca orzul să se umfle, cade o ploaie puternică, care strânge pământul, și în curând va fi soare, atunci va fi o crustă tare pe pământul arabil semănat și cu atât mai mult. pe sol argilos dur; iar dacă o face, atunci orzul nu

poate ieși; din acest motiv, într-o strălucire atât de însorită, treceți imediat prin pământ cu o grapă ușoară și iarăși arați și grăpați astfel de pământ arabil și se va naște orz, dar pe pământul afânat nu este atât de necesar, iar dacă orzul este umflat, atunci acest lucru nu este necesar.

Capitolul trei

Despre semințe

Treierați orice semințe pentru puii lunii și, la final, puteți culege. O sămânță care a îmbătrânit un an este mai bună, un copil de doi ani este mediocru, un copil de trei ani este mai rău, iar un copil de patru ani nu este potrivit pentru semințe. Nu aruncați semințe de în de patru ani, dacă doar s-au umflat. Semințele care s-au născut pe pământ bun nu trebuie să fie semănate pe pământ rău, dar semințele care s-au născut pe pământ rău pot fi semănate pe pământ bun.

Luați grâu pentru semințe din acele locuri unde stătea rar. Care semințe s-au născut în locurile muntoase, acelea nu trebuie semănate în locuri umede, ci

Biblioteca „Runivers”

Economia Livoniană 111

cei care s-au născut în locuri umede, cei care nu seamănă pe munți înalți. Secara se va naște mereu după cum va fi pământul arabil. Unii aleg semințe mici pentru semințe și le consideră a fi cele mai bune, și mai ales la hrișcă, la care boabele sunt mici, dar nu sunt de acord cu ele, această sămânță este rar fără cuc.⁸⁹ Dacă semănați sămânță bună, atunci arabil pământul vă va da roade bune, dacă vremea nu va provoca nicio nebulie. Dacă semănați sămânță proastă, rareori veți primi fructe bune. Într-un bob mare de sămânță există o putere mai rodnică, care, de dragul stării pământului, este necesar să se depoziteze sămânță bună, care dă o rădăcină bună și un spic bun.

Trebuie să ai grijă să nu arzi semințele. Nu pune mazăre în fum, pentru că este dezgustător pentru el. Dacă este vreme rea înainte de mijlocirea Maicii Domnului⁹⁰ că nu este posibil să se usuce mazărea în curte, atunci pe puii lunii într-o zi uscată, încălziți bine riga și când iese tot fumul. , apoi puneți mazărea pe podea, înfășurați-le des și, din nou, nu le înecați și semănați cu Warmth destul de uscat. Apoi imediat ar trebui să treiera. Dacă persistă mult timp, atunci nu va fi fără teamă. Țăranii din Livonia cred că așa: când mazărea va fi înmuiată între Mijlocire și Ziua lui Mihai⁹¹, ea va crește sub pământ. Cu toate acestea, dacă se întâmplă acest lucru, atunci ei nu sunt de vină pentru asta, dar acest lucru trebuie pus pe seama vremii instabile din acel moment, pentru că atunci cade rouă subțire, se ridică o ceață împuțită, apoi îngheață, apoi se topește din nou, din acest motiv semințele trebuie transferate rapid în grânar.

Nu semănați nicio sămânță fără să încercați dacă se umflă sau nu. Unii oameni mai întâi udă secara într-o batistă și o pun în paie, unde se usucă curând, dar este mai bine să pună gazon între două bucăți de gazon, pe care le iau din pământ bun, sau să o îngroape într-o oală

plină cu pământ de grădină. . Asa ca pun mazare si se vad daca iese sau nu din pamant, acest test se repara la loc temperat. Am degustat în pivniță pe 24 august, ceea ce am reușit.

Capitolul patru

Despre timpul de semănat

Dumnezeu a creat două mari lumini, soarele, iar luna nu a creat în zadar pe cer: că soarele se ridică uneori sus, alteori coboară, schimbă timpul, produce vara și iarna; deci luna este uneori adăugată, iar alteori diminuată. Acești lumini acționează cu puterea lor în tot ceea ce strălucește

Biblioteca „Runivers”

112

Traduceri

supus, căci soarele este, ca un tată, iar luna, ca o mamă, lucrurilor în creștere. Din acest motiv, timpul, care este numărat în funcție de soare, observă și curentul lunar în timpul semănării cu posibilă sânguință, iar dacă are loc o oprire din cauza vremii rea, a muncii insuficiente și a unei alte aventuri, atunci se bazează cu răbdare pe Dumnezeu, care este puternic să ajute cu binecuvântarea lui, căci binecuvântarea lui Dumnezeu se îmbogățește fără trudă și muncă.

Timpul de semănat este împărțit în trei: timpuriu, mijlociu și târziu. Semănatul timpuriu începe din ziua lui Egoriev și continuă până în ziua Sfântului Nicolae. Cea din mijloc este din ziua lui Nikolin până pe 25 mai, iar de la acea dată este târziu până la ziua lui Ivan.⁹² Ce se seamănă după acest timp, totul se va pierde.

În mod similar, semănatul de iarnă este împărțit: timpuriu - de la 10 august până la 15 din aceeași lună, mijloc - de la 15 august până la 1 septembrie, târziu - de la 1 septembrie până la 14 din aceeași lună. În această semănat târzie, nu este necesar să semănați pe terenuri dure și umede, ci doar pe sol afanat, alb, nisipos. Grâul de iarnă este semănat curând înainte de Protecție, dar de-a lungul cursului lunar. Mai devreme sau mai târziu, este necesar să semănați, este imposibil de ghicit, deoarece este imposibil să știți exact cum va fi vremea prin orice ghicire.

Țăranii observă gândaci primăvara. Dacă au multe ouă în față, sub burtă, atunci suntenerate pentru o bună semănat timpuriu. Dacă ouăle sunt la mijloc sub burtă, atunci semănatul mediu va fi bun; iar când vor fi la sfârșit, atunci cel de mai târziu va fi bun. Acest lucru se împlinește rar, dar este mai bine să semănați, rugându-vă lui Dumnezeu să binecuvânteze.

În zilele calde, este foarte bine să semănați când luna este plină și strălucitoare și cu atât mai mult după 14 zile de la naștere. Poate fi semănat înainte de prânz și după-amiază, precum și atunci când în plină strălucire trece de zodiile Leu, Rac și Fecioară, Vărsător, Balanță și Gemeni, în acele ore în care este sub pământ. Ar trebui să fie plantat

când trece luna Taur, Leu și Vărsător. La amiază opriți semănatul timp de două ore, pentru că atunci soarele se află în cea mai înaltă poziție și produce o mare schimbare. Caii, vacile și altele caută apoi umbre, unde să se odihnească, și că nu ar trebui să le interzică în acel moment. Păsările nu vor mânca la prânz. În ziua în care are loc eclipsa, nu semăna. Este, de asemenea, într-un moment în care luna nu strălucește clar, și anume la o vârstă fragedă sau la sfârșit. În unele zile, orzul nu se seamănă pe puii și la sfârșitul lunii, după cum puteți vedea, unde se va spune despre orz. De asemenea, nu semăna în a 20-a săptămână după nașterea lui Hristos.⁹³

Mai presus de toate, nu semănați nici des sau rar nicio sămânță, ci orice sămânță după bunătatea și starea pământului: semănați mai rar pe pământ bogat și pe

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

113

subțire mai des. Observați pe cât posibil aceste acțiuni naturale, dar în funcție de starea pământului, este mai mult să vă uitați la momentul direct de semănat. De exemplu, hrișca nu ar trebui să fie semănată pe tineri. Dacă în timpul semănatului de hrișcă luna este tânără, atunci nu o semănați.

Mazăre

Mazarea se schimba ușor pe teren umed. Din acest motiv, în primul an o seamănă de obicei într-un câmp de orz, iar anul următor într-un câmp de secară. Oricum, niciodată într-o [lună] tânără, ci după două sau trei zile după jumătate. Așa că nu semănați mazărea când bate vânt de sud sau de nord, pentru că din primul vor fi mulți viermi în ea, iar din cealaltă este foarte tare și nu se gătește încet. Unii oameni înmoaie mazărea peste noapte în apă de ploaie sau de râu, dar niciodată în apă de fântână, iar când se udă, atunci se seamănă, iar când se seamănă în ultimul sfert, se fierbe ușor. Dacă undeva este uscat, plantați acolo mazăre uscată, pentru că mazărea înmuiată are rădăcină slabă și care boabe este plantată la mică adâncime în pământ, va dispărea. Dacă terenul este foarte umed și pentru a nu rata timpul direct de semănat, atunci unii seamănă pe grăunte de orz, ară imediat și grapă a treia zi. Mazăre cenușie este însămânțată mai târziu, în jurul primei Maya, dar de-a lungul cursului lunar, așa cum se anunța anterior. Dacă după semănat de mazăre se întâmplă o ploaie mare, atunci multe boabe vor fi spălate, astfel încât să rămână afară. Din acest motiv, țăranii își trimit copiii desculți, le dau bețe lungi de doi arșini, le ordonă să meargă unul lângă altul, ca să ajungă unul pe altul, fac găuri în pământ cu bețe, rostogolesc mazăre în el și adorm.

Linte

Lintea se seamănă în același timp cu mazărea și necesită un sol negru bun. Vițeii îl mănâncă mai bine decât ovăzul; la fel iubesc caii; trebuie plivit.

fasole

Fasolea se seamănă, ca mazărea, pe gunoi de grajd vechi, deteriorată, iar când încep să crească, trebuie plivită.

ovăz

Ovăzul se seamănă pe puii și în pierdere; totuși, pentru ca luna să nu fie complet lipsită de strălucire. Ar trebui să fie semănat mai des decât orzul. Când stă g M. V. Lomonosov, T. XI

Biblioteca „Runivers”

H4 Traduceri

În deteriorare, apoi când este copt se dublează foarte mult. Trebuie apăsător mai devreme. Ovăzul galben copt încolțește și el. Nu se uită prea mult la vânt. Când este semănat în vântul de la miezul nopții, ursul nu-l strică. Pe terenurile temperate, de obicei ară și seamănă o singură dată, când pământul este grapat. În trei sferturi de oră, pe vreme liniștită, un răsăd bun poate însămânța două bucăți de ovăz.⁹⁴

Yaritsa 95

Yaritsa este semănată pe gunoi de grajd vechi, unde secara a crescut o dată sau de două ori. Se seamănă mai des. Dacă yaritsa a fost a treia pâine pe pământul arabil, atunci trimiteți din nou pământul arabil cu gunoi de grajd.

Seminte de in

Semănatul de in are loc la mijlocul semănării. Nu se seamănă pe o nouă tăietură, ci acolo unde era o singură secară. De asemenea, va crește bine în locurile de luncă și mai ales acolo unde au fost tufe noi. Iubește solul negru bun, care nu este nici umed, nici foarte uscat. Unii oameni seamănă când merii sunt în plină floare și în detrimentul lunii, în timp ce luna încă strălucește puternic. Ceea ce este semănat pe puii va aduce mult sămânță; în deteriorare sămânța semănată va aduce puțin, dar mult in. Inul ar trebui să fie bine plivă, iar când semințele și tulpinile devin galbene, apoi trageți și înmuiați, ca în septembrie și prezentat în august. Inul face pământul steril unde se seamănă o pâine de semințe de in, unde se pot semăna trei bucăți de orz, dar hrișca ocupă mai mult pământ.

câneapă

Cânepa se seamănă aici nu pe câmp, ci în grădini de legume, pe gunoi de grajd nou înainte de luna plină, în timpul semințelor mijlocii. Când le seamănă în pierderea lunii, aduc puțină sămânță, dar mai multă cânepă.

Rupeți cânepa goală mai devreme, astfel încât cealaltă să crească mai bine. La urinare, procedați ca și cu inul. Cânepa nu are nevoie să fie umezită în acele lacuri în care se găsesc știuci.

grâu de vară

Grâul de vară se seamănă pe bălegar vechi, pe la 13 sau 14 mai, în a patra zi după o lună întreagă, pe pământ bun. Nu se va naște pe pământ nisipos și nici pe pământ ud și cu ea crește multă iarbă nepotrivită.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

115

Mei

Meiul este semănat pe sol bun și bogat în ultimul sfert al Maya. Se seamănă rar, ca și semințele de in, se zdrobește din paie.

Orz

Țăranii seamănă oarecum orz într-o grădină de legume bogată, în apropierea zilei lui Egoriev, dar conform curentului lunar, ei numesc acest orz orzul lui Egoriev. Pe lut și pământ dur se seamănă cu 11, 12 și 13 săptămâni înainte de ziua lui Ilyin⁹⁶ și pe pământ ușor - cu 7, 8 sau 9 săptămâni înainte de aceeași sărbătoare; deci pe pământul de mijloc timp de 9, 8 sau 7 săptămâni, dar este mai bine să-l semănați pe astfel de pământuri în jurul ultimei zile a Maya. Dacă curentul lunar nu permite acest lucru, atunci poate fi semănat pe 8 iunie. Pliniu scrie că sămânța timpurie se usucă rar, iar mai târziu întotdeauna.⁹⁷ Este mai bine să semănați în subțări decât pe câmp. Dacă orzul este semănat pe puieți, pe gunoi bătrân, atunci, după ce s-a ridicat la jumătate, va cădea. La fel se procedează atunci când se seamănă pe gunoi de grajd nou, în pierdere. Se seamănă pe terenuri noi de gunoi de grajd când luna are 13, 14 și 15 zile; pe gunoi vechi când are 15, 16 și 17 zile; pe gunoiul de grajd nou nu se seamănă când luna are 9, 10, 11 zile; deci nu se seamănă pe gunoi vechi când 19, 20, 21 de zile. Zilele acestea luna este cocoșată, iar apoi orzul nu se ridică foarte mult.

Unii observă cireșul de pasăre și nu seamănă înainte, până când acest copac nu se estompează. Când orzul se coace târziu, începeți să-l culegeți de îndată ce devine gălbui. Într-o oră un semănător bun poate semăna orz, 1 lof pe gunoi de grajd nou, la fel se face aproape cu secară.

G vorbire

Hrișca nu trebuie însămânțată în noua lună, ci în deteriorare sau în ultimul trimestru cu 14, 8 sau 3 zile înainte de 15 iunie. Se seamănă în vânturile de sud, sud-est și est. Nu semăna această sămânță într-o zi, ci o jumătate mai devreme și cealaltă mai târziu, pentru ca hrișca să se răcească ușor; uneori ambele seva, devreme și târzie, dispar; de dragul de a nu semăna multă sămânță de hrișcă. Dacă se naște, atunci se vor naște multe dintr-un mic, iar dacă nu se naște, atunci va fi o mică pierdere. Această sămânță trebuie însămânțată foarte rar. Iubește și pământul subțire, dacă nu ar fi foarte umed. La ora două, o persoană poate semăna hrișcă și jumătate, dacă merge împotriva vântului.

8*

secară

Secara și alte pâine de iarnă nu se seamănă foarte rar, dar mai ales pe pământ umed. Nu luați secară pentru semințe din pământ, care s-a mulțumit recent cu gunoi de grajd. Secara este semănată pe pământ ferm, umed, imediat după 10 august. Pe pământul de mijloc cu 8 zile înainte de 24 august sau după 8 zile din aceeași dată. Pe gunoi de grajd nou cu trei zile înainte de luna plină și pe gunoi de grajd vechi după trei zile. Ei seamănă mai degrabă în subțări decât pe câmp. Pe cotele noi, înainte de luna completă și pe cele vechi după. Unii observă mesteacănii bătrâni, iar când frunzele încep să cadă pe ei, seamănă pe pământ sărac în a patra zi de la deteriorare. Când secara este însămânțată foarte devreme, nu după starea pământului, atunci se vor naște multe paie, dar puțină pâine. În locurile nisipoase secara se seamănă cu vântul de nord, apoi se va naște bine; atunci când secara bună este semănată pe pământ umed, se va naște deseori scoici. Nu semăna secară în vântul de sud și de sud-vest, nici pe vreme rea. Dacă este semănat în vânt umed, putrezește, iar în ploaie devine pupat. Când vremea foarte umedă se întâmplă în timpul semănării, apoi arăți pământul umed și semănați pe pământul arat, apoi grapați și faceți brazde. Acest lucru, cu excepția unei mari nevoi, nu ar trebui să fie, deoarece este rar util.

Semănat grâu de iarnă

Luați grâu pentru sămânță din locul unde nu a crescut des. Nu semănați pe pământ umed, de asemenea nisipos, subțire sau pietros, ci pe pământ bun de gunoi de grajd vechi. La scurt timp după noua lună, ei semănă și pe gunoi de grajd nou, dar cu trei zile înainte de luna plină. Dacă a crescut pe gunoi de grajd nou, atunci nu-l mai semănați pe gunoi de grajd nou. Se seamănă la scurt timp după 1 septembrie, dar la mijloc este mai bine să semănați în preajma Zilei Exaltăției, dacă cursul lunar este permis și dacă este posibil ca toamna să crească mic, atunci este foarte bine. Acest grâu se preschimbă adesea în secară; din acest motiv, unii, văzându-l primăvara, smulg secara. Alții îndoiește că secară cu un băț ca să-i lipsească grâul și așa se ofilește; și asta este mai bine decât smulgerea, din cauza asta rădăcina grâului se rupe adesea. O treime din grâu, când este recoltat, este dusă la hambar, curățată și apoi treierată.

Grâul Podolsk nu este familiar tuturor de aici, iar cei care îl au, apoi îl seamănă o dată primăvara, în cealaltă - toamna pe un teren atât de bun, pe care grâul îl iubește, de-a lungul curentului lunar.

Un om arabil trebuie să știe când luna își are cursul pe pământ sau sub pământ. În primul trimestru, după 8 zile de la naștere, rasare la amiaza, iar după 15 zile rasare odată cu apusul soarelui, iar când rasare soarele apune, după 22 de zile apare la miezul nopții. Dacă se ridică astăzi la ora a 9-a, atunci mâine se va ridica la 28 de minute din ceasul a 10-a, căci înainte de plinătate se adaugă în fiecare zi cu 48 de minute, după 15 zile de la naștere scade zilnic cu 48 de minute și, prin urmare se pot face unele calcule. Dar adevărata ascensiune și așezarea trebuie căutate pe glob. Domnul Kohler în cartea sa de casă⁹⁸ anunță câteva știri oamenilor obișnuiți, dar întrucât acest calcul nu a fost făcut în funcție de meridianul local, atunci nu este raportat aici.

Capitolul cinci

Despre vânturi

Vântul este ca o mătură, cu care se curăță elementele. Prin natura lor, vânturile sunt uscate și calde, dar uneori sunt reci și umede. În funcție de starea locurilor de unde provin:

vânt de est

Vântul de est începe de obicei dimineața și se oprește noaptea. Suflă din țărâmurile calde, este cald vara, iar frig, pentru că vine din Rusia, pe care soarele își aruncă razele lateral iarna.

Vânt de sud și vest

Vânturile de sud și de vest sunt ambele umede. Vine din locul unde soarele stă la prânz și la acea oră produce cel mai puternic efect asupra orizontului nostru și atrage multă umiditate în sine. Și vântul de vest vine la noi dinspre mare. Într-un asemenea vânt e rău să mergi la vânătoare.

Biblioteca „Runivers”

118

Traduceri

vântul de nord

Vântul de nord este rece vara și iarna. Vine din Marea Arctică și din munții înzăpeziți, dar în zilele zăpezii, când Domnul Dumnezeu răcorește oamenii arabili cu o adiere plăcută, este cald, sănătos pentru oameni și animale, iar primăvara strică secara în ținuturile nordice. .

Când vânturile se deplasează inconstant dintr-un loc în altul, de aici rezultă că vaporii din care vin vânturile se ridică inegal. Navigatorii

numără 32 de vânturi, dar oamenii arabi acceptă doar 4 vânturi principale cu cele laterale.

vânt de est

În vântul de est este bine să plantezi tot felul de semințe de grădină și să semănați tot felul de semințe pe teren arabil.

vântul de sud

În vântul de sud, pe câmp se pot semăna tot felul de semințe de grădină și de vară, cu excepția ridichilor, hreanului, napilor, varzei, sfeclei, mazării, fasolei și linteii. Merele plantate în acest vânt dau roade cu viermi. Gâștele, găinile și alte păsări în timpul acestui vânt nu stau pe ouă. Rândunelele își fac de bunăvoie cuiburile în acest vânt.

Vânt de vest

În acest vânt se seamănă fiecare semănat de vară în câmp și grădină, cu excepția napilor, sfeclei, ridichilor și fasolei. Mazarea, cu excepția nevoii, nu se semăna, va fi apa. Este bine să semănați secară în acest vânt pe pământ uscat și nu pe pământ umed. Este bine să prinzi pești în acest vânt, pentru că atunci apa este tulbure, așa că este posibil să prinzi și păsări, dar nu planta gâște, pui simpli și indieni în acest vânt, pentru că ouăle vor putrezi.

vântul de nord

În acest vânt, puteți semăna tot felul de semințe de vară și de iarnă, dar mazarea, fasolea, napii, hreanul, ridichile și sfecla se vor naște rău și nu puteți prinde păsări. În acest vânt, precum și în vânturile sale laterale, se taie să ardă. Țăranii nu așează gunoi de grajd în acest vânt. Cu toate acestea, acest vânt este sănătos și curăță aerul.

Țăranii observă cu sârguință vânturile de semănat, iar dacă în timpul semănării sunt vânturi opuse, atunci ar trebui să se uite mai mult la timp decât la vânturi, dacă nu se opresc. Solomon în capitolul 2 scrie: cine observă vânturile nu seamănă, dar cine se uită la nori secera.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

119

Capitolul șase

Despre ploaie

Nicio apă pentru fructele de câmp și de grădină nu este la fel de plăcută ca apa de ploaie și mai ales când ploaia este dulce, caldă și tunătoare, dimineața și seara. Dar ploaia studioasă și amară, grindina și ploaia, când vine prin soare, sunt dăunători. Dintr-o asemenea ploaie se va naște o reptilă. Când începe să plouă cu vântul de est, plouă toată ziua.

Partea a treia

Despre vite și păsări

Când creșteți vite, aveți grijă de caii bătrâni, vaci, tauri, oi, porci etc. Care vite este tânără, când luna nu strălucește, se naște, aia rar crește și care în ultimul sfert, asta rar se întâmplă să fie mare, mai bine să-l omori când sugă. Cu toate vitele tinere care alăptează, cu excepția porcilor și a câinilor, este necesar să faceți acest lucru: mai întâi mulgeți uterul și apoi lăsați-l să sugă. Nu este nevoie să economisiți sare pentru cai, tauri, vaci, capre și oi.

Capitolul întâi

Despre cai

Caii foarte mici și mari nu sunt la îndemână; din toată lâna sunt cai buni și răi; cu toate acestea, se laudă cu dafin maro, gri și deschis. Calul trebuie să aibă un cap mic și ochi uscați, negri, mici, erecți, neatârători, urechi, un piept mare, o crupă largă, copite bune (copitele negre sunt mai bune decât cele albe), o coadă lungă și ondulată la capăt, vreo 100 de carne strânsă, nări late. Care cal, bând, își cufundă botul adânc în apă și apoi îl lasă să iasă pe genunchii din față, acela este îngropat.¹⁰¹ Cai francezi, deși primăvara sunt veseli, dar în paza de noapte provoacă multă neliniște; iepele primăvara, când mânjii alăptează, sunt subțiri; cu toate acestea, pentru un divorț de cai, trebuie să-i păstrați. Cine vrea să cumpere iepe pentru fabrică, trebuie să cumpere una care avea deja mânz, pentru că nu toată lumea este potrivită pentru creșterea cailor.

Biblioteca „Runivers”

120

Traduceri

fabrică care cal nu este timid, nu bate, nu mușcă, nu transpira repede, mănâncă bine, i se dă să se așeze și merge lin, asta e bine. De la 12 martie până la 15 iunie este cel mai bun moment pentru a lăsa caii să intre. ¹⁰² Acel cal, care are peste 30 de ani, nu are ce hrăni.

Caii tineri au dinți negri, care sunt albi la bătrânețe, ceea ce este dezgustător pentru alte animale, care sunt negri la bătrânețe. Mânjii ar trebui să fie ouși la vârsta de 4 sau 5 ani, primăvara sau toamna. Calul pierde negru pe dinți până în al 11-lea an.

Caii din boxe ar trebui să fie orientați spre nord sau est, nu spre sud sau vest. Unii țin o capră în grajd, dar pisicii nu ar trebui să aibă voie să doarmă cu mâncare pentru cai. Caii trebuie să fie bine hrăniți înainte de Crăciun. Dacă înainte de Crăciun sunt subțiri, atunci după aceea nu le vei îngrășa prea curând. Ovăzul măcinat cu o tăietură este mult mai bun decât ovăzul integral și, prin urmare, șase pâini de ovăz, dacă este necesar, pot hrăni o iarnă întreagă. Este timpul să le dați pelin cu sare, amestecați secara tocată cu orz. Grâu, mazăre și paie de ovăz nu trebuie date cailor, deși le place să mănânce paie de ovăz, dar

asta le doare burta. Când mănâncă fân putred, au colici sau dureri. Când le hrăniți, trebuie să le curățați; procedați la fel cu mânjiile. Dacă curățați bine, atunci acesta este încărcat la jumătate din furaj. Când te întorci de pe drum, spală-le picioarele, iar când oboresc și transpiră, în timp ce se odihnesc, nu-i lăsa să mănânce; dar de îndată ce se odihnesc, atunci nu trebuie să-i hrănească curând, ei beau mai bine noroios decât apa curată.

Curățați gura primăvara și toamna.

Iarba de corn de capra, 103 inmuiată în otet și amestecată cu ovăz și sare, da primăvara; aceasta li se da și pentru tuse. Când în ochiul unui cal crește carnea sălbatică, atunci cu cheltuiala lunii, o tai și stropește cu sare și inbir zdrobit, iar când o vei începe și ochiul crește, nu o vei vindeca curând. Scoateți genele lungi de la cai.

Când se îmbata calul, care se stie prin când tremura, iar nasul și urechile sunt reci, atunci ia un ou stricat, mustar; răzuit cu otet și amestecați împreună, apoi turnați-l în gâtul ei, va deveni mai ușor. Când calul urinează cu sânge, atunci se ia grăsimea caprei, se taie mărunt și se lasă să mănânce în ovăz.

Care cal va avea diaree, apoi da-i mori de raci zdrobiti cu pâine. Când apare constipația, apoi dați săpun tocat mărunt cu ovăz. Când ați mâncat multă secară, atunci nu o cântați și, în plus, conduceți bine.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

121

Când puroiul curge din ochii calului, apoi fierbe furnicile cu ou și fierbinte, atât cât poate tolera calul, atârna-l într-o pungă la cap, astfel încât spiritul și aburul să intre în ochi. Am încercat asta pe un taur de trei ani, pe care aproape îl orbitem înainte, dar din cauza asta mi-am revenit. Această boală nu trebuie să curgă mult timp.

Pentru a afla dacă un cal are șopârlă, 104-i astupă ambele nări cu iarbă sau fân, iar dacă nu poate strănuta, atunci, desigur, are șopârlă; de ce rupe sau tăia cu un băț, ceea ce este mai bine.

Despre crusta calului. Luați inbir, dafin, pudră, de asemenea slănină și puțin otet, amestecați împreună și faceți un unguent și ungeți crusta cu el; sau luați yari, 105 praf de pușcă, ulei de lemn, încălziți-l și ungeți-l. Nu pune caii sub picături, pentru a-i înnebuni. Dacă se întâmplă cu o oarecare discreție, atunci spălați locul prost cu leșie.

Când calul are o vossa/06, se ia niște otet și se aruncă sare în el, apoi, amestecând-o, se unge.

Când caii au o grămadă în picioare, 107 atunci spălați-vă picioarele cu apă sărată și faceți o frânghie din paie de mazăre, trei genunchi cu acea frânghie, apoi încălziți berea și spălați-vă picioarele și faceți asta până când picioarele sunt sănătoase.

Când un cal are un vierme, atunci ia ierburi pentru iarbă cu pene și fierbe-le în apă; spălați locul acela și legați iarba aici; sau se ia gunoaie de broasca primăvara, se pune într-o oală de furnici, se închide ermetic și se îngroapă în nisip, unde ar străluci soarele, se spală și se lega de rana; când faci asta, lega-ți gura și nasul, astfel încât spiritul de la acel dăunător. Unii iau 108 °

vopsea albastră și pune scaun de broasca în el și aplica-l pe rana.

Tratați rana, de unde a fost expulzat viermele. Luați untură de șuncă veche, unt de lemn, varu pur, 109 puțin yari, topiți-l împreună și ungeți-l.

Când pielea calului de pe omoplat cade, apoi aruncați-o într-un loc moale, tăiați puțin din pielea retardată și încercați să vedeți dacă este posibil să umflați prin paie și dacă spiritul merge, atunci, desigur, calul s-a vindecat, dar dacă nu merge, atunci nu se vindecă, iar când este stropit, apoi se infiletează scortisoara. Apoi se leagă pielea de la gât până la picioare, se pune puțină sare în incizie și se conduce calul, din care nu îi este atât de greu.

Dacă calul este înșeuat, 111 atunci luați lenjerie nealbită primăvara, înmuiați-o în gunoi de broaște și uscați-o și, cumva, aplicați-o în grădină, apoi

Biblioteca „Runivers”

22

Traduceri

va fi mai ușor. Alții iau pantofi vechi, îi ard în cenușă, sau iau dinți de știucă zdrobiți sau yari zdrobiți și stropesc grădina, sau fac leșie din frasin de stejar și spală grădina, sau ard frunze de arin și stropesc cenușa în grădină. Faceți această dimineață și seara. Dacă calul este trist, unde muștele stau vara și mănâncă mai mult, atunci ungeți cu untură.

Când calul este înjunghiat sau tocat, atunci faceți următorul unguent: luați o porsă, ° care este o iarbă simplă și crește în locuri uscate; țărani îl amestecă cu hamei și îl pun în bere. Luați flori din această plantă și fierbeți în bere bună și tare atât de mult încât să devină neagră și groasă, strecurați printr-o batistă, puneți acolo puțină grăsime de capră și puțin alaun și fierbeți din nou până când este un unguent. Spălați rana cu apă sărată sau cu saci. Dacă este înțepat, atunci lăsați acel unguent cu un nod 114 în rană. Acest unguent vindecă și rănila la oameni, dar doar vărsă foarte mult. Dacă un cal sau vreo altă vite are o rană care curge, atunci fierbeți frunzele de mesteacăn în apă de râu și spălați rana.

Dacă calul pășește rău, bandează un picior sănătos astfel încât să sară pe cel bolnav, apoi ia semințele de in zdrobite, argila zdrobită din cuptor, grăsimea lui Kozlov, încălziți-l împreună, astfel încât să fie un unguent și legați-l când este cald. Unii oameni fac bere și pun hamei în ea și o leagă; această boală nu ar trebui să curgă. Sau luați

făină de orz, amestecați-o cu oțet și unt de vacă și topiți-o și aplicați-o.

Dacă piciorul calului este dislocat, atunci aruncați-l în jos până când piciorul se umflă și legați partea superioară a copitei lângă picior cu o frânghie și introduceți un țăruș în pământ. Pune o roată pe țăruș, de care leagă celălalt capăt al frânghiei, și calul era condus de picior să-l țină pe voinic, iar rotind roata, îndrepta piciorul; iar dacă se clatină, atunci trebuie să te oprești și să ungem cu același unguent, precum s-a spus mai sus, dacă calul calcă rău.

Dacă calul este forjat, atunci scoateți imediat cuiul și turnați grăsimea lui Kozlov în el, topindu-l cu ceară. Dacă se purtează, atunci rupeți potcoava și curățați-o până la carne vie. Albușul de ou, mai târziu cu alaun ars, se toarnă spuma și se leagă rana până când puroiul nu mai curge, apoi se aplică fecale proaspete de taur; la final, turnați ceară cu grăsimi de capră și forjați din nou.

Dacă calul are copitele subțiri, atunci luați rășină, ceară, untură, miere și faceți un unguent și ungeți copitele cu ea.

Dacă un cal roade un căpăstru, atunci ungeți bine cureaua aceluia căpăstru

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

123

fecale de porc; totuși, există cai cărora nu le este frică de asta și pentru asta sunt legați de un lanț.

Când calul se întinde în apă, atunci când vrea să se întindă în apă, ia o oală veche și sparge-o pe cap.

Nu faceți o stațiune aproape de grajd și nu lăsați porcii, ca găinile, să intre în grajd, deoarece fecalele și penele lor sunt nesănătoase pentru cai. Vacile, taurii, porcii și alte animale nu ar trebui să fie permise atunci când caii au voie.

medicament pentru caca de cal

Când bebelușii au viermi, hrăniți săturați calul francez, care nu ar fi mâncat timp de 4 sau 5 ore, cu ovăz, iar când s-a terminat, luați fecale calde și stoarceți sucul printr-o batistă și beți copilul cu acel suc. În al doilea rând, acest suc, luat în Rhenish¹¹⁵ sau în vin, stinge colicile. În al treilea rând: acest suc, luat cu zahăr, potolește durerea, dar imediat după aceea trebuie să te culci.

Capitolul doi

Dreptre tauri și vaci

Există un semn de tauri buni: un cap mare, ochi mari, o frunte undulată, urechi blănoase, coarne mari negricioase, nări mari, un nas

cârlig, un piept mare, o bărbie lungă, fălci largi, picioare scurte, o coadă lungă. , cret la sfarsit, si daca, in plus, mananca linistit, cu par castaniu sau dafin. Taurii nu sunt atât de buni, cei albi sunt mai fragezi decât alții. Vara este cunoscută după coarne. Taurii au 15 ani, iar vacile au 20 de ani - nu se mai păstrează. Toate vitele cu coarne nu au dinți din față.

Taurul, care este permis la vaci, trebuie să aibă mai mult de trei ani și mai puțin de 12 ani; Pentru 15 sau 20 de vaci este suficient un taur. Pe lângă turmă, trebuie păstrat în mod special. În martie și aprilie, hrăniți bine. În mai, în toată luna, lăsați vacile să plece.

Vacile poartă timp de 10 luni; iar dacă le va fi greu la naștere, atunci aruncați-le în gât 6 sau 7 cepe ca să le înghită. Dacă locul nu iese curând din ei, atunci dă-le lapte de hering, niște gătiți ciuroase, Cernobil 116 și dă-le să bea. Vacile mănâncă uneori locul, ceea ce face ca laptele să se strice și din acest motiv este necesar să-l îngroape curând.

Vițeii care se nasc între 12 noiembrie și 25 decembrie cresc mari, dar nu există vaci de lapte, ci cei născuți între Crăciun și înjurături, 117 sunt vaci de lapte. Vițeii albi trebuie bătuți

Biblioteca „Runivers”

124

Traduceri

de îndată ce vitele se slăbesc de la ele. Nu pune tauri tineri înainte de vârsta de doi ani.

Care viței au dinți roșii, rar cresc înapoi. Dacă vițeii își ling adesea coada, înseamnă că în ei a apărut un vierme, care trece prin sacrum până la cap, iar dacă se întâmplă acest lucru, atunci ei dispar, de dragul unor astfel de viței, ar trebui să fie două membre la coadă. tăiat în avans. Dacă acest lucru este ratat și vițelul se plimbă, atunci este necesar să tăiați capul pe frunte și să scoateți viermele, dar oile și caprele nu pot fi ajutate în acest fel.

Înainte de Crăciun, vitele primesc paie de secară, pleavă și, între timp, fân. Dacă nu se naște fân, atunci pregătiți mai multă pleavă. Orice pleavă poate fi dată vitelor, dar numai porcii sunt hrăniți cu pleavă de in și hrișcă, ard pleava de cânepă.

Iarna, ține vitele de căldură, iar când se îmbăta, le vor alunga curând, iar când își vor face nevoile, le vor hrăni din plin. Vara, la caniculă, vitele nu pot fi hrănite cu apă necurată din iaz, deoarece splina și ficatul putrezesc din această cauză, vara este uneori necesar să aruncați puțină sare în stropi.

Nu-i da taurilor muncitori secara sau orz intreg, pentru ca atunci cand se imbata dupa aceea, le este daunator. După muncă, nu dați de băut sau de mâncat până nu se odihnesc.

Când vitele sunt hrănite pentru sacrificare, atunci hrăniți-le cu aceeași hrană, și nu așa că acum aceasta, și mâine alta.

Vițeii au adesea negi albi în gură. Când vițeii tineri sunt cărați prin curte, este necesar să-i acoperiți bine pentru ca vântul să nu-i lovească, sau luna să nu strălucească asupra lor. În decembrie, nu le înțărcați, ci înțărcați-le cu trei zile înainte de luna plină. Dacă vreo vite cade, atunci este necesar să o tăiați și să o examinați, în special splina, ficatul și plămânul, pentru a afla cum să ajutați în prealabil alte vite de la boală. Dacă boala se intensifică, atunci este deja imposibil să ajutați. Gloriosul doctor Hipocrate nu ordonă să cheltuiască medicamente pe cei în care nu există speranță de vindecare.

Din diaree sângeroasă sau simplă, luați pantofi vechi, ardeți-i fin și lăsați-i să bea în bere; sau se ia din cuptor lut roșu ars, se pisează mărunț și se fierbe în apă de râu și se lasă vitele să bea de două-trei ori, asta le va fi mai ușor.

Medicament pentru păduchi la viței: luați argint viu, frecați-l cu slănină și ungeți-l în jurul gâtului și al urechilor, astfel încât să nu le lingă și să-i despartă de ceilalți când sunt mânjiți.

Când dinții unei vite tinere cad, dă-i măcriș de cal.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

125

Primăvara, când vitele sunt subțiri, iar dinții vacilor bătrâne se scutură adesea și când nu pot mânca hrană, atunci trebuie să observăm acest lucru; când dinții tremură, apoi acoperiți-i cu vopsea albastră și bateți-i puțin câte puțin cu o piatră de ascuțit, apoi hrăniți-i cu mâncare.

Vitele au adesea o șopârlă și nu o dau drumul, ci o zdrobesc cu clești tociți, altele o lasă să o roadă cu dinții.

Când o vacă urinează cu sânge, atunci dă-i ser și uneori toarnă propriul piș pe gât, în timp ce urinează.

Când o vaca dă sânge cu lapte și asta se întâmplă când o rândunica le zboară sub burta, atunci țărani iau un inel de cupru din mâna fetei și îl mulg prin el, atunci este mai bine. Acest lucru este surprinzător, dar nu este clar că a existat vreo superstiție în asta, deoarece nu există calomnii, dar este folosit ca medicament. Alstadius 118 spune că în toate creaturile Dumnezeu a ascuns ceva la care oamenii nu pot ajunge cu mintea lor. Oricine vede focul în cremene, sau care poate crede fără artă, că există acțiuni minunate într-un cap de om mort și în fecalele de cai și porci.

Dacă vitele au tuse, atunci fierbeți iarba pulmonară.119

Când ficatul vitelor se deteriorează, atunci dă pelin, limbă de cerb fiartă, 120 de ierburi sau frunze. E bine să dai mozhzhukha și în bere.

Din splina, ei folosesc limba de cerb din plante sau pelin fiert. Din plămân se folosesc brusture, pulmonaria, veronica.

Dacă vitele sunt rănite sau înjunghiate, atunci utilizați unguentul pentru piston, care este descris mai sus, unde se spune despre cai. Dacă vitele au coarne sau copite învinețite, atunci încălziți rășinile și uleiul și ungeți-o.

Dacă taurul s-a oprit, atunci șterge-ți nările cu sare.

La tauri și vaci, uneori apare o umflătură sub barbă sau pe gât, apoi se spală acel loc cu apă sărată sau cu urină umană, apoi se topește în mod egal vara și untura și se unge, iar când își revine, atunci nu se păstrează. mult timp, dar imediat ucide-l; pentru că această boală se repetă adesea și oamenii mor din cauza ei.

Taurii și vacile au adesea negi mari negri pe cap, gât și burtă; Această metodă este potrivită pentru oameni. Când intestinele vitelor ies din anus, apoi stropiți cu rădăcină zdrobită fin 121 o

ierburi de patruzeci de picioare și se așează încet acolo sau se ung și se pun cu oțet cald.

Dacă un șarpe a mușcat o vite, atunci bea-l cu lapte de capră și lega-l

Biblioteca „Runivers”

126

Traduceri

la acel loc un libeton. Dacă un taur sau o vacă are puroi din ochi, atunci tratați-l cu același tratament cu care sunt tratați caii.

Dacă vitele au furuncule în gât, vezi mai jos capitoul despre porci.

Sânii unei vaci și un vas de mulș se ung o vreme cu usturoi pe dinăuntru și pe dinafară, din care iese lapte bun.

Adesea, broaștele trăiesc în hale de vite, care emit vapori otrăvitori din ele însele, iar dacă se urină, se întâmplă otrăvitor. Când o broască sugă lapte de la o vacă, sânii vacii se vor umfla, iar pentru aceasta se unge cu unt de vacă.

În hambar este necesar să se păstreze gudron într-un ciob, din această cauză broaștele dispar.

Șopârlele, deși iubesc oamenii, sunt dăunătoare animalelor, din acest motiv trebuie alungate din hambar.

Păianjenii, deși absorb otrava în ei înșiși, o eliberează totuși, ceea ce este dăunător pentru hrana animalelor și laptele, din acest motiv ar trebui să fie alungați din hambar.

Nu poți ține vaci Golan aici. 1. Dacă ți-neți împreună vacile locale și Golan, atunci păstrați doi tauri care se luptă neconținut primăvara. 2. 0 vacă Golan va hrăni până la 4 vaci locale. 3. 4 vaci locale vor da la fel de mult lapte și alte lucruri ca cele de Golan. 4. Dacă unul dintre localnici moare, atunci vor rămâne trei, iar dacă Golanskaya moare, atunci totul va fi pierdut. 0 vacă Golan trebuie să meargă și să hrănească cât patru vaci locale. În acest ținut sunt multe râpe, mlaștini, vârtejuri, apoi vaca Golan poate face rău cu ușurință, pentru că este grea.

Dacă copiii au viermi, atunci ungeți-le buricul cu bilă de taur sau de oaie.

Roua care cade noaptea pe bălegar proaspăt de vacă alungă încurcăturile când sunt unse cu el.

Capitolul trei din Berbeci și oi

Un berbec bun ar trebui să aibă o frunte lată, coarne strâmbe, un piept lat și picioare lungi. Albii sunt mai bine venerați, pentru că lana lor este bine vopsită. Cine vrea să aibă o oaie neagră trebuie să păstreze un berbec negru. În alocația berbecului să dea orz.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

127

Dacă berbecul bate, atunci pe coarnele de lângă urechi, întoarceți dir, și asta va opri bătaia. Nu puneți un berbec înainte de cinci luni.

Oile ar avea piept lat, picioare scurte și lână moale. Se poartă 5 luni.

Oaia după osmi ani de batut; unii, chiar înainte de vârsta de 11 ani, fac miel. Oile iubesc iarba pe care a căzut roua. Oile nu cad, acolo unde este multă iarbă, pentru că li se deteriorează ficatul. Dacă oaia nu poate cădea pe o pajiște uscată, atunci păstrați-o pentru o perioadă scurtă de timp. Când în ce an este multă iarbă vara, atunci este necesar să omorâți una dintre oi toamna, să cercetați ficatul, dacă s-a deteriorat sau este necurat, apoi să le țineți pe celelalte din turmă. La amiază, du-le la umbră. Paiele de mazăre și frunzele de hamei sunt sănătoase pentru oi. Dacă conduceți oile pe pajiștile înierbate foarte devreme și des, când roua încă nu a dispărut, atunci diareea le atacă și adesea mor, din acest motiv, pe o astfel de vreme, trebuie să aveți grijă.

Toată săptămâna, dă-le o dată sau de două ori o linsă de sare, iar iarna, dă-le oilor ovăz cu ienupăr și foi de dafin, tot pelin, care este grozav pentru ei. Când au mușcă, zdrobește o rădăcină fin devesil¹²³, amestecă-o cu sare și lasă-i să bea.

Dacă oaia se umflă, atunci, desigur, a mâncat cumva otravă și pentru asta, dă-i teriaca cu pâine.

Când urinează cu sânge, dați-le kimin 124 zdrobit cu sare.

Când se învârt, atunci, desigur, sunt furioși și rareori se vindecă și, pentru aceasta, dă-le mozhzhukha cu sare.

Daca sunt incapatanate si subtiri, ceea ce se intampla de la o micșorare a pupei, atunci se pastreaza mai ales, pentru ca nu este usor sa le vindeci.

Iarna, țineți oile în grajduri uscate, iar cele umede sunt nesănătoase.

Nu se poate ține aici multe oi: 1. Că iarna e mare.

2. Sunt mulți lupi aici care prind această vite. 3. Sunt puțini munți aici care să fie plăcuți pentru această vite. Și când este necesar să le tăiați, vedeți mai sus despre luni, ce să faceți în care.

Pentru diareea sângeroasă și simplă, arde ficatul de miel și-l pisează fin și dă bătrânului o bobină de bere.

Când o rană este complet vindecată, atunci ia un os ros de berbec prăjit, pune-l pe cărbune, pe grătar, astfel încât să elibereze grăsime, și unge cicatricea de mai multe ori cu această grăsime.

Biblioteca „Runivers”

128

Traduceri

Capitolul patru

Despre capre și capre

Tare bun este capra aia, care are capul mic, urechile atarnate, parul lung si barba buna, se spune ca daca ii tai barba atunci nu da in turma altcuiva. Nu-l păstrați mai mult de 4 ani. Când sunt așezate, carnea lor este mai dulce, dar pielea se înrăutățește.

Sunt mai bune acele capre care sunt albe cu lână și au coarnele strâmbe, bărbia sub gât și sânii mari. Aceste capre nasc de două ori pe an. Se poarta 5 luni. O capră nu trebuie ținută mai mult de opt ani. Copiii sunt sacrificați timp de 5 sau 6 săptămâni.

Este bine să păstrați aceste vite în lipsă de hrană, deoarece mănâncă și tufiș.

Caprele sunt vânători de sare, ceea ce este sănătos pentru ei, și mănâncă tufiș amar, ceea ce înseamnă că sunt de natură umedă. Iarna, păstrați-le într-un hambar uscat și cald. Din 13 decembrie, ține-i de cald, iar când înghețurile sunt puternice, atunci nu-i lăsați să iasă din hambar sau, după ce le-ați dat afară, să-i alungați curând.

Laptele de capră cu zahăr este mai sănătos decât laptele de vacă, la fel și brânza lor. Când îi dai unei capre să mănânce o astfel de iarbă, ceea ce îi va face să aibă diaree, iar dacă asistenta bea un astfel de

lapte, iar bebelușul își suga apoi pițul, atunci copilul va avea diaree. Când caprele bătrâne sunt bătute, atunci ascundeți-le grăsimea, uscați sângele și ascundeți-l, și mai ales caprele albe. Acest sânge este foarte potrivit pentru sacrificare. Carnea unei capre bătrâne nu se gătește repede în stomac. Sânge de capră de băut cu oțet cald - există un remediu corect pentru boala de pietre.

Cine nu poate urina și are durere în trunchi, apoi unge buricul cu grăsime de capră. Cine nu poate reține urina, apoi șterge fecalele de capră fin uscate și pune puțin cuișoare în ureche 125 și mănâncă.

Dacă cineva primește o rană de la conducere, atunci ungeți acel loc cu grăsime de capră.

Capitolul cinci

Despre porci și porci

Sunt mai buni porcii și porcii, care au aceeași haină, dar cei roșii și piebul nu sunt atât de buni.

Porcul ar trebui să aibă picioare lungi și un bot scurt. Un porc

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

129

plin cu zece porci. La bătrânețe este furios, dăunând vitelor și oamenilor. Nu-l păstrați mai mult de 4 ani, ci puneți-l și hrăniți-l pentru sacrificare.

Un porc care este alungit și pentru prima dată aduce și hrănește mulți purcei este foarte bun. Este foarte bine când un porc se plimbă cu mistrețul în februarie, apoi va făta în mai, când iarba este coaptă. Poartă 4 luni și trăiește 15 și 20 de ani. Cu toate acestea, nu este nevoie să le păstrați atât de mult. Când este însărcinată, nu-i da apă cu săpun, din cauza asta o va arunca.

Purceii se nasc adesea cu dinți negri neobișnuiți, care, atunci când sunt examinați, sunt scoși cu clești. Porcii nu se spală în timp ce sug, iar când încetează să sugă, apoi îi spală mai des, iar acest lucru este grozav pentru ei. Un porc va naște 9 și 10 purcei, iar dacă va naște mai mulți, atunci ai grijă de un astfel de porc, iar când îi vor da orz cu lapte, atunci va avea mult lapte.

Hrăniți porcii iarna cu boabe¹²⁷, iar în lipsa acestuia, dați pleava de in și hrișcă, care se amestecă cu apă fierbinte și puneți câte două pumni de făină pe fiecare porc, care li se dă o dată pe zi; Sims pot hrăni și găștele.

Pentru lăcomia lor, porcii mănâncă tot felul de necurăție, dar nu toți sunt sănătoși. Drojdie mirositoare, mere putrede și pâine putredă nu trebuie să le fie date. Dacă acolo unde curăță deșeurile, atunci pentru întreaga săptămână dați-le de două ori secară curată.

Aceste vite nu pot suporta sete, din acest motiv este necesar să le udă des, și mai ales vara, și deși porcii sunt vite necurate, totuși iubesc hambarul curat și uscat. Porcii se umflă adesea în gât, apoi iau un băț și leagă la capăt o cârpă curată ca o perie, apoi iau urina unui băiat de doisprezece ani de îndată ce se udă și pune acolo puțin șofran ras, astfel încât ca este galbena și spala cu ea gatul porcului. În acest fel este posibil să se trateze o umflătură în gât și la alte vite.

Când porcii au anghile (ceea ce se poate învăța din când vocea lor este răgușită și dinții scrâșnesc; sau când le scoți perii din spate și rădăcina devine roșie-gălbuie, iar dacă vezi aceste semne, atunci, de bineînțeles, au anghile) , pentru aceasta, dați-le deseori în panta frunzelor de dafin zdrobite. Așa că, pentru toată săptămâna, dați-le o dată frunze de dafin zdrobite când le hrăniți pentru sacrificare, pentru că de aici își curăță carnea. Dacă cineva nu le are, atunci ia un fierbinte de stejar și mâncare umedă cu el până când se stinge, iar acest lucru nu trebuie făcut.

9 M. V. Lomonosov, vol. XI

Biblioteca „Runivers”

130

Traduceri

De câte ori; De asemenea, li se dă apă cu săpun pentru acnee. În cazul în care porcii sunt hrăniți pentru sacrificare, acel hambar trebuie păstrat uscat.

Când duci porcii oriunde, apoi pune-i cu spatele la cal și cu botul departe de el.

Dacă porcul este mușcat de șerpi, atunci lăsați-o să mănânce cancer sau cidru de la Cernobîl, ei pun carne de rândunică pe rană.

Carnea de porc fără vin este mai rea decât carnea de oaie. Și cu vin va fi mâncare și medicamente.

Laptele de porc este uns pe acele whisky-uri care nu pot dormi.

Dacă cuiva se umflă gâtul, luați de la un mistreț grăsime de lungimea și grosimea unui deget și puneți-o pe limbă până la gât și spuneți-i să muște acea grăsime, atunci umflarea se va sparge în curând.

Când cineva urinează noaptea pe pat, apoi arde vezica de porc fin și lasă-l să bea vin.

Capitolul șase

Despre câini

Când pășești animale fără câini, nu poți sta. Păstrați câinii dintr-un așternut, care au o voce puternică și strălucitoare, trebuie așezați, apoi păzesc mai bine vitele și nu se îmbolnăvesc foarte tare. Cel mai

bun cățeluș, pe care cățeaua îl va lua mai întâi și îl va duce în canisa, de asemenea, care, mai întâi, va începe să arate și care va avea un piept larg, urechile și coada agățate poartă bine, părul negru sau alb, și cele piebode. nu sunt atât de bune.

Fătează în luna a 4-a. Mai mult de 12 ani de câine nu este. păstrați, pentru că la bătrânețe sunt furioși. Dați câinilor nume scurte. Făina de ovăz sau iash este mai sănătoasă decât făina de secară. Coaceți pâine pentru câini din făină de cenușă.

Câinii nu sunt la fel de buni la urmărire în timpul vântului de vest precum sunt în timpul vântului de est și sud-est.

Înainte de a face o muie timp de doi ani, apoi tăiați un vierme de sub limbă și, prin urmare, nu înnebunesc curând. Sau când se supără, nu-și fac rău oamenilor și vitelor prin remușcări. Ei furie vara - la căldură, iar iarna - în înghețuri mari. Când vara merg cu limba afară, dă-le apă rece. Proverbul spune: câinele este furios nu mai mult de 9 zile.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

131

Vindecă atunci când este mușcat de un câine turbat

Pune imediat lâna aceluia câine pe rană. Alții dau ficatul unui câine turbat; fie se pune o theriaca buna pe rană, fie se amesteca sucul de ceapa cu melasa si otet de ruda si se pune pe rana; sau prindeți un cancer viu într-un moment în care soarele umblă în constelația cancerului, și anume 12 iunie, ardeți-l într-o oală într-o pulbere fină, ungeți rana de mai multe ori toată ziua cu vin și stropiți cu acea pulbere; dar ai grijă să nu-ți pătezi mâinile cu ea, iar dacă, fără să fii atent, o pătezi, atunci spală-l imediat cu apă cu sare; Alții iau frunze din vârful copacului de la arin și le aplică de două-trei ori. Grăsimea de găscă cu melasă este, de asemenea, potrivită din asta.

Cine este mușcat de un câine turbat nu are nevoie să scoată sânge din venă,

128   **

dar rozheshnaya, totuși, nu poate fi aspirat cu gura, așa cum fac metalele de minereu din sat.

Când un câine nebun mușcă vitele, țăranii duc imediat vitele în apa râului și le țin acolo ceva timp, pentru ca apa să atragă acea otrăvă în sine. Așa că oamenilor și vitelor li se dă să bea apă de mare sărată.

Rănile de la remușcări ale unui câine turbat nu ar trebui să se vindece deloc înainte de patruzeci de zile.

Capitolul șapte

Despre pisici și pisici

Deși pisicile nu aparțin aici, totuși, țăranul nu poate rămâne fără ele, deoarece șoarecii și șobolanii fac mare rău pâinii și fură cele mai bune cereale de la vite.

Cele mai bune pisici care sunt dibace, nu lascive și cu lână sunt negre sau gri. Pisica este un animal pur, își scoate fecălele pentru ca șoarecii să nu recunoască după el că există o pisică. Are o mare dorința de spiritul soricelului, iar pentru a prinde un soricel nu îl prinde repede, ci se joacă cu el. Și nu trăiesc mai mult de zece ani. Când o pisică prinde bine șoarecii și mănâncă multe reptile, atunci dă-i o perioadă pâine cu unt de vacă.

Pisicile aleargă adesea la vecini, pentru asta trebuie să le dai jos. Se spune că atunci când pisicii i se taie urechile, ea nu fuge departe.

Copiii mici nu ar trebui să aibă voie să arunce pisoii mici în apă, deoarece atunci când nu se usucă curând, mor din cauza ei.

9*

Biblioteca „Runivers”

132

Traduceri

Sunt oameni cărora nu le plac pisicile și pentru a alunga șoarecii cu gura și praf de șoarece.

Când o pisică este dusă undeva pe un cal, calul va ateriza și mai ales când vântul bate cu ea pe cal; iar pentru aceasta, călăreții călare nu ar trebui să-și căptușească rochiile cu blană de pisică.

În timpul tunetului, pisicile și câinii ar trebui alungați din camere. Unora le place să aibă hermine în grânare și, deși alungă șoarecii, dinții lor sunt otrăvitori, astfel încât dăunează animalelor și oamenilor.

Despre păsări

Capitolul opt

Despre găini

Orice pasăre ar trebui să fie plantată pe propriile ouă proaspete, care sunt depuse într-o jumătate de lună, și nu vorbesc despre ele, iar luna nu le-ar lumina. Cocosul trebuie să aibă o voce strălucitoare, același pieptene, un nas strâmb, urechi albe, o bărbie lungă, un piept lat, gheare ascuțite pentru a-i putea birui pe ceilalți. Una este suficientă pentru zece găini, nu mai mult pentru a le ține, atâta timp cât necesită nevoie.

Când găinile, găștele, rațele nu scot copiii la timp, ce se întâmplă când sunt vânturi uscate, iar apoi ouăle trebuie puse în apă caldă sau leșie, astfel încât să devină moale. Dacă puii nu pot ecloziona, atunci trebuie să fie clociți. Pentru urmași, nu lăsați păsările care sunt născute după Maya, ci mâncați și vindeți.

Nu depuneți primele ouă de găină, pentru că găinile le lasă adesea; dar când găinile, după ce s-au odihnit, depun alte ouă, depun acele ouă și cu atât mai mult, care sunt depuse pe pui; și cele care sunt deteriorate, adică și primele oua, pentru ca vor deveni învechite până când gâina va vrea să se așeze pe ele alta data. Și așa ar trebui să se facă și să-și depună toate ouăle. Ce ouă doriți să depuneți, nu vorbiți despre ele și păstrați-le la căldură moderată. Din ouăle alungite care au o coajă aspră se vor naște cocoși, iar din cele rotunde netede - găini. Niciun ou de pasăre nu este potrivit pentru depunere, dacă femelele lor nu au călcat în picioare.

Puii care beau ouă trebuie bătuți, pentru că nu pot fi înțărcați de asta.

Puii albi sunt delicati, iar un șoim îi poate vedea de departe. Găinile cenușii sunt mai bune, iar găinile negre sau roșii cu piepteni buni sunt cele mai bune.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

133

Faceți cuiburi de pui spre sud sau într-un astfel de loc încât vântul de nord sau de est să nu treacă pe acolo. Așezați stâlpi lângă cuiburi, astfel încât să fie mai întâi pe stâlp, apoi zboară în cuib, pentru că atunci când zboară înăuntru sparg ouăle.

Dar pentru ca puii să se întindă bine, apoi amestecați fecalele de iepure cu tărațe. În timpul iernii, dă-le larmă,¹³¹ le place să fie în fum, ceea ce este grozav pentru ei. Puteți pune 15 ouă sub pui, iar când găina clocește puii, apoi aruncați imediat cojile din cuib. Când le plantați, vedeți mai sus, unde se spune despre vânturi, dar rețineți și acest lucru: dacă un pui zdrăgănește în vânturi incapabile, atunci puneți ouă subțiri sub el câteva zile, până când Dumnezeu dă un vânt mai bun.

În prima zi, nu luați pui de sub pui, ca să se usuce sub mamă, apoi îndepărtați încet pielea de pe nas. Este mai bine să le ții la soare decât într-o colibă, dar pe vreme rece de primăvară este mai des să le iei într-o colibă. Semințele de cânepă sunt grozave pentru pui. Când păduchii apar la pui, nu-i ungeți cu mercur, ci spălați-i cu urină umană sau de vacă.

Dar pentru ca puiul să nu stea prea mult, apoi puneți-l sub sită timp de trei zile. În prima zi, nu o lăsa să mănânce, iar a treia zi, scărdați-o în apă rece și puneți-i o pană prin nas și apoi lăsați-o să plece.

Mulți consideră că este un semn rău când cântă puiul, iar pentru asta, capul ei, pus între uși, este zdrobit, dar asta e doar o superstiție. A le cânta nu înseamnă altceva decât că puiul este gras. Din acest motiv, nu-i da multă mâncare, sau dacă are mai mult de trei ani, atunci ucide și mănâncă. Puii au sâmburi când sunt ținuti într-un loc necurat sau beau adesea apă necurată; de dragul pipunului tăiat imediat.

Dacă puii au diaree, atunci ia o mână de făină de iasă, o bucată mică de ceară și puțin oțet și încălzește totul pe foc, apoi, când răcesc, dă-le de mâncare; sau tăiați frunze de stejar și, amestecând cu făina de hrișcă, hrăniți.

Dacă puii mănâncă multă pâine sau secară, atunci se îngrașă și poartă vorbitori, pentru a le da semințe de cânepă. Cocoșilor trebuie să li se dea usturoi, apoi vor fi mai mari și își vor învinge adversarii. Țăranii dau găinilor furnici să mănânce când mor, din care sunt sănătoși.

Dacă doriți să hrăniți puii pentru sacrificare, atunci păstrați-i într-un loc întunecat, înghesuit, dar curat și moale; din ele se scot pene pe cap, pe picioare și sub aripi.

Biblioteca „Runivers”

134

Traduceri

În hrănire, nu este necesar să le dați mai mult, atât cât pot mânca. Este timpul să amestecați puțin nisip în furaj, care este sănătos pentru ei și curăță stomacul. Le poți hrăni în 25 de zile.

Dacă vrei ca un capon să conducă puii, atunci scoate-i penele de sub piept și freacă acel loc cu urzici, apoi pune-l sub sita și lasă cativa gaini să meargă la el. Dacă le acceptă, atunci a doua zi dă-i drumul din nou, dar dacă nu le acceptă, atunci trei urzici pe pieptul gol până le va iubi, și atunci le va conduce la fel de sârguincios ca un pui.

Puii de găină înghit adesea păianjeni otrăvitori, care de dragul de a ști dacă sunt otrăvitori din cauza asta. Răspuns: Păianjenii fac parte din hrana pentru pui, iar puii sunt hrana pentru oameni. Ce mănâncă vitele sau păsările fără să le afecteze sănătatea, ce este otrăvitoare, au carne balsamică, care este sănătoasă pentru cei care au aceeași otrăvă în sine, la fel și cu știucile, care înghit și viermi otrăvitori.

Pe laturile de sud și de vest, păstrați nisip curat, astfel încât puii să poată scotoci în el, iar pentru aceasta nu vor merge în grădini.

Dați creier de cocoș celor care sunt mușcați de un șarpe. Dacă o persoană bolnavă nu poate lua medicamente, amestecați-l cu făină, lăsați puiul să mănânce și ucideți puiul, apoi dați pacientului să mănânce. Dacă cineva nu poate dormi, rupeți un pui negru în jumătate și puneți-l pe capul pacientului, astfel încât să se întindă pe cap timp de 15 ore, atunci acesta va dormi.

Dacă cineva urinează pe pat noaptea, atunci arde un pieptene mic de cocoș și lasă-l să mănânce.

Capitolul nouă

Despre găște

Gâștele albe sunt frumusețea curții, iar când dispar, le poți vedea departe. Gâsca are picioare lungi și gâtul gros, iar gâsca are picioare scurte. O gâscă este suficientă pentru șapte găște. Alshtedy scrie că gâsca a locuit în unele case timp de 60 de ani.

La hambarul de gâscă se face uși la amiază și se ține mereu uscat, iar acolo unde își depun ouăle scot copiii acolo. Gâștele în momentul în care se grăbesc să fie închise astfel încât să nu fie în spatele hambarului și nu pe pământ, ci în cuiburile lor.

Când ouăle zac pe pământ mult timp, nu este bine să le depuneți. Păstrați ouăle la căldură moderată într-o cutie, nu vorbiți mult. Din

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

135

prețuiește lumina lunii, iar când luna le luminează, în curând vor putrezi. Când bate vânt la amiază, atunci este foarte bine să plantezi găște pe ouă. Sub găștele mari, puteți pune 15 ouă. Sub fiecare gâscă își depunea propriile ouă. Care gâscă lasă în cuib câteva pene primăvara, care rareori scoate bine copiii. Ei stau 4 săptămâni, iar când stau, apoi pun ovaz la cuib fără exces cu apa, atunci mai bine îi vor scoate. Când ouăle de gâscă dispar, ea depune altă dată și scoate altele, dar aceste respirații târzii reușesc rar.

Ele clocesc ouă de găină, dar de îndată ce cloc, apoi le iau și le lasă sub altă găină sau le pun într-un vas cu bumbac 132 la loc cald, așa cum fac când uterul dispăre, pentru că gâsca le va călca în picioare. cu labele ei. Când gâsca clocește rățuțele de rață sălbatică, atunci în a treia săptămână toată lumea o va părăsi. Erminia apucă adesea gosari și îi târăște departe, așa că este imposibil să știi unde au plecat.

Dacă vremea este uscată în timpul transportului găștelor, atunci tratați-le așa cum este menționat despre găini. Goslings nu scot curând de sub gâscă. În ceață densă sau rouă, nu conduceți în curte. În ploaie mare sau în grindină îi împinge sub acoperiș. Într-o vară umedă, găsarii nu funcționează. Este necesar să aveți grijă ca aceștia să nu înghită părul de porc sau de capră în băutură.

- Când au 4 săptămâni și încep să le iasă pene, apoi hrăniți-i cu malt înmuiat, ceea ce îi face să crească bine. Găștelor le place să mănânce iarbă rece și prin asta știu că au stomacul fierbinte. Este necesar să vedem că nu au lipsă de băutură; apa necurată este nesănătoasă pentru ei. Nu hrăniți găștele cu făină de secară. O bucată de fulgi de ovăz poate hrăni zece găște timp de 6 săptămâni. Alții zdrobesc fecalele de cai, le amestecă cu făină și îi hrănesc cu asta.

Păstrați întotdeauna hambarul de gâscă uscat și mai ales când în ele se află puii tineri.

Păstrați găștele pentru sacrificare într-un loc întunecat și înghesuit, hrăniți-le cu ovăz, hrișcă și morcovi tăiați mărunț, în plus, în gât le sunt puse peleți din tărațe de grâu. Dar nu le da mai multe pelete, cat poate ridica stomacul. O pâine de hrișcă poate hrăni șase găște, dar hrișca poate fi dată înmuiată. Când o gâscă cu pene cântărește o jumătate de lip, atunci o poți ucide.

Penele lor sunt ciupit în mai, iulie și septembrie în a 4-a zi după molodu. Nu prindeți multe pene sub burtă și aripi. În mai și septembrie, nu le trage goi, nu le tăia aripile, pentru că nu vor crește. Găștele tinere înainte de 29 septembrie sunt nesănătoase și mici

Biblioteca „Runivers”

736

Traduceri

penele nu pot fi scoase din piele. Stomacul nu gătește carne veche de gâscă; ar trebui să fie fierte, nu prăjite.

Grăsimea de gâscă, amestecată cu unt de vacă, stinge sângele, acestea trebuie frecate când limba și buzele sunt crăpate.

Când bebelușii tușesc, spălați-le tălpile cu jumătate de bere caldă sau cu kvas, frecați-le tălpile cu grăsime de gâscă și țineți-le împotriva focului liber. Pentru icter, amestecați fecalele de gâscă cu oțet de Rennes și stoarceți printr-o batistă și lăsați pacientul să bea sucul. Aceste metode, și cele anunțate anterior, arată în mod clar că minunatul Dumnezeu face adesea lucruri mari prin lucruri simple, de aceea, nimeni să nu-l impute de răs.

Capitolul zece

Despre rațe

Dracul are pene verzi pe cap și curbate în coadă, o voce răgușită, dar rata are una ușoară. Rațele, deși poartă multe ouă, dar ouăle lor sunt nesănătoase. Rațele mănâncă ouă de pește în iazuri și nu le poți bloca atât de des încât să nu treacă prin ele. Ele aduc mai multe pierderi decât profit, de dragul cărora nu este necesar să le păstrezi. Dacă puneți ouă de rătușă sălbatică sub un pui, atunci rațele domestice vor cloci.

Capitolul unu zece

Despre porumbei

Porumbeii albaștri sunt venerați ca cei mai buni, iar șoimii îi văd pe cei albi de departe. Porumbelul ca să nu vină acolo nici pisicile, nici hoții, ci albiți acoperișul și păstrați porumbarul curat.

Porumbeii mănâncă tot felul de pâine, dar ovăzul este nesănătos pentru ei. Se descurcă cel mai bine în locuri izolate. Dacă cineva dorește să le păstreze, atunci nu este prea mult de împușcat. Ei fac mare rău pe câmp, iar acoperișurile lor putrezesc de la fecale.

Capitolul doi zece

Despre puii indieni

Aveți cinci găini pentru a păstra un cocoș. Puii stau cu sârguință pe ouă și depun 15 ouă sub ele, iar găinile simple pot depune 24 de ouă.0 găină indiană poate conduce 30 de găini. Care pui

Biblioteca „Runivers”

Economie Leaf/Jandan 137

așteaptă puțin, aruncă-l pe acela. Alții mai păstrează una sau două găini, care ar ecloza găini simple. Ei eclozează și gâsari, iar când sunt zăngăniți, dar nu sunt întemnițați, atunci, din lipsă de ouă, stau pe pietre și stau acolo până la moarte. Le puteți înțărca de la chic în același mod în care s-a spus mai sus despre puii simpli. Când stau pe ouă, apoi opriți-i să mănânce și să bea cu moderație și nu lăsați cocoșul să intre în hambar, pentru că le strica ouăle. Ei stau pe ouă timp de 4 săptămâni.

Puii sunt hrăniți cu tărațe de grâu, amestecate cu urzici tocate. Unele ouă așezate sunt fierte, apoi tocate, și cu asta interferează cu mâncarea, apoi sunt hrănite cu hrișcă înmuiată. La început, nu le dați mâncare din pământ, ci din pânză, până li se întărește șosetul. Când se îmbolnăvesc, atunci dă-le furnici, la fel ca puii obișnuiți.

Iarna, hrăniți-i cu cereale, iar dacă boabele nu se întâmplă, atunci cu ovăz. Pentru 4 pui, o jumătate de pâine de ovăz va ieși pe săptămână. Hrăniți o mână bună de mâncare pentru fiecare pui.

Ei au adesea un sâmbure, așa că de dragul de a tăia imediat sâmburi, ca puii obișnuiți.

Dacă o găină stă afară toamna, atunci ia cocoșul, iar unii bat astfel de găini. Puii de toamnă nu au la fel de reușit ca puii de primăvară și mai ales când toamna este umedă.

Carnea de pui indieni este excelentă pentru cei care au avut un fel de boală și s-au vindecat. Dacă le hrăniți pentru sacrificare, atunci sunt la fel de grase ca găștele. Aceste păsări sunt moi și mănâncă mult, de dragul de a le păstra doar pentru oamenii bogați.

Capitolul trei pe zece

Despre albine

Albinele diferă de păsări în multe privințe. Aristomah din Soleia 133 a considerat proprietățile lor timp de 58 de ani, dar încă nu a putut observa totul.

Uterul lor este galben și deschis la culoare, are o pată albă pe frunte. Ea este mai mare decât alte albine și trăiește într-un stup; adesea sunt două sau trei matci într-un singur stup. Câte mătci sunt într-un stup, sunt atâtea roiuri.

Pantecele au un paznic care le trezește și le spune timpul să doarmă. Unii cred că albinele nu aud, ci zumzetul paznicului, care diferă de zumzetul altor albine, după cum declară vânătorii de albine,

Biblioteca „Runivers”

138

Traduceri

se va arăta contrariul, pentru că celelalte albine ale paznicului ascultă. Pantecele au și însoțitori.

Când se luptă între ei, este necesar să se stropească între ei nisip bine hrănit sau curat, și din asta se vor opri din luptă și orice uter nu vrea să-l liniștească, să-l omoare pe acela. Albinele negre-negricioase, sau trântorii, care au burta mare și mai mult decât alte albine, bat, deoarece nu aduc niciun beneficiu.

Când este un izvor umed, scot multe albine tinere, iar când este uscat, aduc multă miere. Au o veziculă mică sub burtă unde este colectată mierea.

Unii oameni cred că roua de miere cade din cer. Nu susțin că roua balsamică cade din cer în timp, ceea ce este potrivit pentru albinele în munca lor. Dar acest lucru se știe, că ei iubesc o plantă mai mult decât alta și, din acest motiv, atribuie materia mierii mai mult de o rouă. Acolo unde stau stupii, seamănă napi, hrișcă, mazăre și fasole. Culoarea fasolei mănâncă capul dăunătorilor. Nu semănați fasole în apropierea spațiilor de locuit. Albinelor nu le plac crinii, fenhei, 135 maghiran, kimin, isop, tămâie, 136 și tot felul de pomi roditori. Au nevoie și de apă de râu. Dacă nu există râuri, atunci lângă stupi se țin jgheaburi cu apă, care timp să se scoată din ele și să se toarne proaspăt și se aruncă puțin tufiș pentru a putea obține apă.

Când cade multă miere, care îneacă florile, atunci albinele se îmbolnăvesc. Primavara, uneori au diaree, apoi fierb nuci de cerneala cu miere și toarna acea apă în stupi. Gardul trebuie făcut jos și rar, astfel încât albinele care poartă miere să poată zbura prin sau prin el.

Ușile de unde zboară albinele ar trebui făcute spre est și unse cu lapte de oaie / În iunie roiesc până pe 25 iulie, apoi trebuie să lovești bazinul, apoi se vor așeza. Primul roi este bun, dar ultimul are rareori succes. Căutați miere în goluri, așa cum este scris mai sus în septembrie. Toamna, scoateți niște miere de la ei. Primavara puteți inspecta stupii și mierea, dacă o au, împartiti-o în jumătate. Dacă toamna se ia multă miere de la ei, atunci primăvara este necesar să le hrănești, iar când se întâmplă acest lucru, ei nu poartă miere cu sânguință. Deci roiul tânăr trebuie hrănit.

Albinelor nu le plac desfrânii și oamenii necurați, la fel femeile din lună și cei care duh la bere, vodcă sau vin, usturoi și ridichi. De asemenea, trupurile, și mai ales câinele, trebuie îngropate. De dragul de a nu-i ține în apropierea anexei și a grajdurilor pentru vite. Nu le plac zornăitul, șuieratul, zgomotul, spiritul racilor arși, sarea, ruggina, negru și roșu.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

139

Închideți stupii goli, pentru că atunci când pisica stă întinsă în ea, albinele nu vor fi găsite acolo. Ei au mulți dușmani, și anume pisici, păianjeni, licanți, rândunele, furnici și broaște râioase.

Furnicile sunt alungate cu cenușă sau cretă zdrobită, care este turnată lângă stup. În pădure, lângă un copac, se pune o frânghie de cânepă, unsă cu gudron. Ursul este marele lor dușman.

Unii oameni cred că ursul scoate miere nu pentru dulceața ei, ci pentru a-și vindeca ochii pentru că ochii îi sunt subțiri. Nu va dura mult să-l înțărcați. Albinele trăiesc nu mai mult de 10 ani, dar multe mor înainte.

Când o albină înțeapă pe cineva, este necesar să ungeți acest loc cu miere sau să îl spălați cu urina sau să îl frecați cu pământ ud. Mierea este mai sănătoasă iarna decât vara. Când nasul bebelușului este acoperit, apoi ungeți cu miere. Când ies dinții bebelușului, amestecați apoi mierea cu zahăr și trei gingii.

Când limba cuiva doare deasupra laringelui, apoi întindeți miere pe o frunză de stejar și aplicați-o pe coroana capului. Unge-ți buzele cu miere când crapă.

Se amestecă melasă pură cu făină granulară și se face un tencuială, se aplică pe un vered necoapt sau pe pestilență, apoi se vor coace și apoi se vor vindeca.

0 completare care conține diverse lucruri la construcția casei propriu-zisă

1. Despre cookie-uri

Nu coaceți pâine pentru nevoile casnice, și mai ales pentru stăpâni, din făină foarte veche și, de asemenea, nu coaceți din astfel de secară care a crescut pe gunoi de grajd nou sau pe pământ umed. Este necesar să se dizolve cu drojdie, astfel încât oțetul să fie mai bun, și sărați bine. Pâinea de grâu este mai fierbinte decât pâinea de secară. Pâinea de secară nu este potrivită pentru cei care au stomacul sensibil și colici. Pentru astfel de oameni coace pâine din cea mai bună făină.

Când pâinea este coaptă pe biscuiți de secară sau grâu, apoi dizolvați făina cu drojdie proaspătă, coaceți bine pâinea și răciți-o, apoi

tăiați-o și puneți-o la cuptor. Dacă aragazul este foarte rece, atunci încălziți-l din nou.

Cu alimente grase, ar trebui să se mănânce mai multă pâine. Luați o chiflă, înmuiați-o în apă de râu și puneți-o pe ceafă, dacă ochii cuiva sunt roșii.

Biblioteca „Runivers”

140 de traduceri

Rupeți pâinea fierbinte scoasă din cuptor și înghițiți aburul, apoi broasca se va sparge. Se ia pâine acra și se amestecă cu pelin, ambele în egala măsură, se pun într-o pungă, se ia bere și otet câteodată și se fierbe totul într-o oală nouă, apoi se leagă punga de burta celui caruia îi doare stomacul.

Dacă cineva îi răcește mâinile sau picioarele, atunci aplicați aluatul din vasul de frământat și aspirați frigul.

Din vărsături, prăjiți pâine de organe pe cărbuni și înmuiați bine cu otet, presărați acolo piper măcinat și puneți-l într-o batistă până la stomac.

2. Despre fabricarea berii

Orzul este rece în sine, dar prin creștere și uscare primește căldură; De aceea oamenii se îmbată cu bere. Este mai bine să înmuiați orzul în cuve cu apă de râu, care este mai potrivită pentru el decât apa de fântână. Urina poate elimina orice iarbă nepotrivită și boabele subțiri care plutesc deasupra și nu sunt necesare pentru malț; de îndată ce malțul se leagă, apoi frecați-l și nu-l lăsați să depășească, pentru că berea nu va fi atât de bună. Este mai bine să-l uscați pe garduri de vaci decât pe scânduri, dar dacă sunt întors direcțiile pe ele, va fi bine.

Dacă aveți nevoie să creșteți malț pentru o casă, atunci trebuie să-l stropiți cu apă, să-l amestecați bine și să-l grăbiți în grămezi și să-l lăsați să se întindă câteva ore, apoi să-l îndepărtați și să dați mugurii animalelor, motiv pentru care nu este deteriorat dacă este făcut bine.

Domnii nu fac bere din malț prost crescut și mucegăit. Lăsați hameiul să trăiască suficient, iar în care există hamei puțin în bere, stomacul se umflă și se acru în curând.

Dacă berea nu merge, atunci ia o bucată bună de alaun, în funcție de bere, cât sau cât de puțin se prepară, zdrobeste-le și pune-le în vas și toarna acea bere, iar în curând va fermenta, apoi se toarna în cuva. Și dacă nu va fermenta în curând, atunci turnați-l în butoaie, unde, desigur, va fermenta, deoarece acest lucru a fost adesea încercat. De dragul butoiului, spălați-l în prealabil înainte de a pune malțul în jos. Dacă prepararea berii este mare, atunci spălați butoaiele în avans și verificați dacă sunt bine evaporate, apoi evaporați cuva cu praf de fân și spălați bine.

Vara, după prepararea berii, răsturnați cuvele și puneți pietre sub ele, apoi nu se vor usca curând. Dacă ceva necurat intră în cuve, atunci spălați-le bine, deoarece berea se deteriorează.

Berea pe bază de plante se face așa. Luați niște plantă, fierbeți-o

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

141

cu un misom * si se stoarce sucul cu apasare sau intre doua scanduri si, turnand-o in cuve, se lasa sa se plimbe cu bere. Dacă vrei câteva butoaie din acea bere pe bază de plante, atunci trebuie să pui sucul în butoaie.

Ierburile sunt puse în mănecă astfel. Pune ierburile și o pietricică din cele cu care a fost preparată berea în pungă (din cauza focului, toată impuritățile din ea dispăruse, pe care pietrele nearse le au în sine), astfel încât punga să se scufunde și leagă-o strâns de un fir la mănecă. Așa ca au pus în-bir, scortisoara, foi de dafin, cuișoare, nucsoara, de asemenea pelin și lacramioare în bere.

Oamenii învățați din mediul rural se simt grozav când contrafășesc bere cu cardamom, galgan, nucșoară, frunze de dafin, cuișoare și semințe de bujor. Ierburile și rădăcinile trebuie mai întâi zdrobite.

Berea de pelin este grozavă pentru cei care au icter, iar băutul pe stomacul gol dizolvă și ficatul și plămânii.

' Berea de salvie întărește capul și mananca sani sanatosi, burta, stomac, vene uscate și penisului, incurajeaza sa poti, iar sexul feminin are un flux lunar.

Berea cu salvie și rudă este grozavă. Salvie întărește venele uscate, alungă tremuratul mâinilor și febra. Cu frunze de dafin, berea întărește capul, dizolvă ficatul, alungă boala de pietre din vezică și rinichi.

Berea cu lacramioare întărește capul. Și este grozav pentru cei care au o rangă și care sunt paralizați. Cei care sunt complet sănătoși nu ar trebui să fie deranjați să bea bere din plante.

Pentru ca berea să nu stea, apoi verificați murdăria de pe butoiul din fața mănecii, împărțiți stiloul într-o treime în trei locuri și îndreptați-l, unde este despicat, puneți-l în murdărie și întindeți partea despikată. deasupra puțului, capătul inferior al stiloului ar trebui să fie podeaua. Acoperiți blatul cu pânză, puneți sare pe pânză și acoperiți-l cu celălalt capăt al pânzei și, deasupra, puneți atâta nisip cât se depune, și așa prin sare va fi mereu aer în butoi, și nu va fi necesar să-l deschideți când începeți să sorbiti bere. Alții interferează cu frunzele de dafin într-o pungă în butoi prin manșon.

Dacă vara, la căldură, pui bere sau Renskoe într-o fântână rece și o persoană, transpirată, se îmbătă cu ea, atunci este nesănătos.

1 Deci în copie.

Biblioteca „Runivers”

142

Traduceri

Că domnii din Livland cheltuiesc o grămadă de bani pe Ren, detestând berea uriașă cu care Dumnezeu a binecuvântat acest pământ, nu pot să-i laud pentru asta.

1. Berea este sănătoasă pentru toată lumea, bătrâni și tineri, dar berea Rhensky nu este pentru toată lumea. 2. Folosirea rea a lui Rhensky este un mare păcat, la fel ca și berea, și pentru asta ambele nu ar trebui folosite pentru rău, iar dacă cineva se împovărează cu bere din cauza slăbiciunii, atunci sănătatea lui este atât de afectată de el. 3. Pe meleagurile unde este mult Ren sunt mai mulți oameni care suferă de consum și alte boli decât în acele meleaguri unde este suficientă bere, iar cei care beau bere traiesc ca cei care beau Ren. Cu toate acestea, oamenii sunt mai puternici din bere decât din Ren, deoarece mâncarea preparată după obiceiul părții noastre este mai sănătoasă pentru noi decât străină, la fel și băutura. 4. În aceste țări putem avea o bere foarte bună, dar vinul vine aici prin multe și deseori mâini greșite și foarte rar este întreg.

Se încălzește berea, se pune puțin unt de vacă în ea, iar când nările bebelușului sunt blocate, apoi se unge.

Se ia o jumătate de bere, se pisează fin fulgi de ovăz, se fierbe împreună, apoi se pune acolo unt de vacă nesărat și, întinzându-l pe pânză, se aplică pe brațe și picioare, unde este fierbinte, se va vindeca.

3. Despre vin fierbinte și turtă dulce

Cine vrea să afume vin de vânzare, de profit, să folosească pentru asta secară, că din ea iese mai mult decât din orz. Dacă doriți să faceți malț pentru vin din secară, atunci în zilele calde, udați-l doar o zi.

Cel mai bun vin se afumă aici din grâu, pentru că are mai multă tărie decât secara sau orzul. Pentru ca vinul să nu ardă și să fie gustos, care se afumă de uz casnic, atunci faceți așa: faceți bere din malț de grâu sau de frasin și luați mustul cât doriți, unde încă nu este hamei; și preparați bere așa cum se arată mai sus; pune drojdie în acel must, după obicei, și afumă vin. Din acest vin nu va fi pierdere, ci câștig.

Racii 139 și vinul nu trebuie turnate în vase noi de lemn. Dacă este imposibil să faceți altfel, mai întâi umpleți acele vase cu apă și lăsați-le să stea două zile, apoi turnați apa și turnați vin. Racii, și mai ales vinul, fără să tacă, nu se țin, ca să nu iasă spiritul.

Când vinul se dublează,¹⁴⁰ apoi pune-l într-un cub de pâine prăjită, întinzându-mă

casă, de asemenea puțină sare, hrean zdrobit și o mână de hamei. Când vinul troyat, apoi luați următoarele ierburi și rădăcini, care sunt tăiate grosier sau rupte, și nu zdrobite fin, și anume: angelica este sănătoasă din creier, lacrămioare este potrivit pentru paralizie, kalmus și inbir din stomac, anason este bun pentru sâni și abdomen, ardei sălbatic din cap și leșin, rădăcină de lemn dulce și isop din tuse, din boala de pietre, chimen din umflarea stomacului, ienupăr din gută, din cap și rabie și boli interne, pelin din interior. spută. Udă aceste ierburi și rădăcini timp de o zi și care sunt dure, cum ar fi kalmus, acele două zile. Aceste ierburi și rădăcini nu sunt puse brusc, ci una dintre ele pentru care ocazie să alegeți.

Apoi îndulciți vodca cu apă cu zahăr; se ia un damasc de apa, se fierbe la fiert și se arunca spuma, se pune un kilogram de zahar în apa și se amesteca astfel încât zaharul să se disperseze, iar când te racești, se toarna în vodca. Pentru șase damascuri de vin este nevoie de un damasc de apă cu zahăr. Dacă vodca este distilată cu ierburi amare, atunci pentru șase vodcă damasc aveți nevoie de un damasc cu un sfert de apă cu zahăr. Dacă vrei să faci vodcă cu anason, atunci ia șase damascuri de vin dublu și un kilogram de anason spart, puțin ienupăr și rădăcină de lemn dulce, bătute și conduc a treia oară. Pe șase damascuri din vinul menționat mai sus se pun o jumătate de kilogram de calmus, 4 loturi de inbir, ambele tăiate bucăți. Urinați două zile, conduceți a treia oară, îndulciți, așa cum s-a menționat mai sus, și va fi vodcă cu anason sau calmus.

Alții fierb mierea și scot spuma, apoi, când răcesc, o toarnă în vin și se rostogolesc corabia respectivă. Vin, nu taci, nu ține, pentru a nu rămâne fără abur. Când stă așa câteva zile, se verifică o fântână din mijloc în partea de jos, se toarnă vinul, apoi se adaugă din nou la altele, iar dacă s-a dus puterea, se fierb din nou mierea, dar zahărul este mai bun.

Cine vrea să coloreze vinul, ia următoarele ierburi, le freacă în vin, le stoarce printr-o batistă și toarnă zeama în vin: sofranul face vinul galben, lemnul de santal roșu face vinul roșu, iar salvia îl face verde.

Vodca cu nucșoară și cuișoare este bună pentru cei care miros din gură. Dacă aveți un flux de cap, atunci puneți inbir zdrobit fin și ungeți-vă capul și tâmpilele cu el, precum și în jurul nasului când mergeți la culcare.

Vodca ar trebui să fie făcută din vin care a fost învechit de trei ori.

Dacă vrei să gusti dacă vodca este pură, atunci ia o placă curată, înmuiează-o în vin și aprinde-o; dacă vinul arde mai întâi și apoi placa începe să ardă, atunci vodca este pură și puternică.

Traduceri

Următoarele trei vodci sunt extrase din cartea 141 a lui Konrad Kunrads despre reducerea vodcii.

Vodcă care mănâncă flegmă vâscoasă, din care apar guta și paralizia. Luați trei loturi de smirnă zdrobită, 142 multă rădăcină de elebor negru, 143 tăiați grosier, puneți-l într-un borcan, turnați un damasc de vin bun și puneți-l, bine astupat, la loc cald timp de două săptămâni sau mai mult. , strecoară-l prin pânză și păstrează-l pentru tine. Cine se teme de gută, la vremea aceea, și mai ales primăvara și toamna, tot în vremea când bate mult vântul de la amiază, să ia o lingură.

Încă o vodcă pentru colici și stomacul rece. Luați coriandru, 144 anason, 4 loturi fiecare, scorțișoară trei loturi, cardamom și nucșoară 2 loturi fiecare, cel mai bun citvar, cuișoare, kalmus, floare de mosc, rădăcină de dictamină albă, câte 145 fiecare jumătate, turnați în el câte un damasc și jumătate. de vin bun, pune 2 loturi de lemn de santal rosu in el si pune-l doua saptamani sau mai mult intr-un borcan bine astupat, strecoara prin tava si pune zaharul in vin pur, daca vrei dulce, si bea o lingura dimineata si seară.

Vodcă de la ciumă

Luați rădăcina dictamnului alb, întâiul născut, 146 degilnik, iarba picioarelor de magpie, coapsa și gențiana, 147 din fiecare rădăcină, câte 6 bobine. Tăiați aceste rădăcini subțiri, puneți-le într-un borcan, turnați vin și procedați la fel ca mai sus. Dacă cineva se teme că nu se va „infecța” de o ciumă, atunci ia trei linguri, apoi se întinde pe pat pentru a transpira și, după transpirație, îmbracă o cămașă albă, care trebuie mai întâi încălzită în sânul unei persoane sănătoase sau lângă foc, aruncând ienupări în el .

Flacoanele în care se ține votca bună trebuie legate cu două vezici de porc, iar șuruburile sau dopurile nu trebuie strânse. Nu păstrați vinul în vasul de tablă, acesta va fi fără gust.

Turta dulce este foarte decentă pentru vin.

Cei care au ficatul fierbinte, se recunoaște că atunci când cineva are vene largi și groase și urinează cu dificultate, vinul este nesănătos pentru o astfel de persoană. Dacă o bei cu ceva, atunci este mai bine să mănânci o turtă dulce sau o chiflă, înmuiată în vin, iar asta nu dăunează atât de mult ficatului. Copiii mici și femeile însărcinate ar trebui să bea vodcă cu prudență, deoarece votca este un medicament, nu o băutură.

Turta dulce se poate face astfel: luați miere pură, fierbeți-o și

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

se amestecă și se aruncă spuma, când fierbe bine, se ia de pe foc și se toarnă treptat în ea făina de secară cernută cu sita, care se încălzește iarna în colibă și se amestecă tare cu un agitator ca să fie gros ca jeleul se sparg bine peletele. Puneți niște drojdie proaspătă acolo și lăsați-o să stea peste noapte. Dimineața, pe măsură ce aragazul este încălzit, spargeți amestecul și bobinele. În aluat se pot pune inbir, scortisoara, coaja de portocala, tocate grosier, seminte de anason și cardamom.

Apoi se iau hartiile și se unge puțin cu unt de vacă, se pune aluatul peste el cu prăjituri plate și se da la cuptor. Dacă cineva a copt un brutar 148, atunci, după ce i-a ales, puteți planta prăjituri de turtă dulce, acestea vor fi totuși coapte după. Dacă cuptorul este bun, dacă cineva vrea să coacă bine, trebuie să-și cunoască cuptorul în detaliu și cum să-l încălzească - fierbinte sau nu.

4. Despre oțet

face în feluri de mâncare noi, dar mai bine atunci când un sfert al anului în ea

Oțetul nu este

zac de hering. Dacă cineva este forțat să lucreze într-un recipient nou, atunci păstrați murătura de hering în acel recipient timp de câteva zile și discutați adesea, iar dacă vasul este beat, clătiți bine.

„Luați apoi aluatul acru, stropiți cu piper măcinat, frământați și ungeți-i da”

partea de jos a fermei, turnați bere tare și cu cât berea este mai tare, cu atât oțetul va fi mai bun. Apoi aruncați bucăți din acest aluat în bere; bucăți de mărimea fasolei. În locul acestor bucăți, poți pune acolo mazăre prăjită, altele pun merișoare. Când oțetul nu se acru, atunci se încălzește o bucată de oțel și se aruncă în oțet și nu o scoate câteva zile; acoperiți nava pe mai multe rânduri cu pânză îndoită și legați-o strâns și păstrați-o într-un loc cald, dar o puteți ține și pe vatra lângă foc; La urma urmei, fumul nu-i face rău. Oamenii săraci pun oțet în ulcioare.

Oțetul din plante se face astfel: luați trandafiri, lacramioare și alte asemenea ierburi, puneți frunzele în oțet tare într-un borcan, astupați-l bine. Păstrați-l câteva zile, apoi turnați oțetul, stoarceți sucul de la ierburi prin placă și turnați sucul în oțetul vechi scurs.

În timpul pestilei, tăiați angelica mărunț, puneți-o în oțet și, dacă se întâmplă să vă aflați într-un loc unde este ciumă, umeziți cu ea un burete, țineți-l lângă gură și nas și mestecați o frunză de dafin. gură și ține-o sub buza inferioară. Dacă atinge ceva care nu ți-a intrat în gură, o lumânare.

Yu M. V. Lomonosov,

bolnavului, apoi stai în fața lui ca să-i ții spiritul în mâini sau să pui o ceară între voi

vol. XI

Biblioteca „Runivers”

146

Traduceri

Cine strănută mult, să simtă mirosul de oțet. Dacă cumpărați baloane de cositor, atunci mai întâi păstrați oțetul în ele, apoi turnați-l și spălați baloanele cu apă fierbinte, în care puteți păstra apoi tot felul de lucruri care nu sunt caustice.

5. Despre miere

Mierea se pune la fiert cu apă de ploaie, râu și fântână. În primul rând, mierea crudă trebuie fiartă bine, astfel încât să fiarbă. Din mierea pusă apare dureri de stomac. Mierea sulfurică de Renan este mai sănătoasă, și mai mult pentru cei care au boală neagră, resturi și paralizii, și pentru cei flegmatici, dar pentru cei coleric care au mult sânge, iar cei fierbinți nu sunt foarte sănătoși.

Dacă vrei să pui parfum în miere, atunci fierbeti galanga taiată grosier, scortisoara, cuisoare, nucsoara și nuca, înbiri și puțin sofran în miere și, după ce ai stors sucul, turnați-o în miere când încă fermentează sau agitați-o. O pungă într-un butoi, așa cum anunțam mai sus despre bere.

Dacă bei o cană de miere seara, vei fi chemat la culcare. Pune fulgi de ovăz prăjit în miere și diluează-l ca să-l poți bea și îmbăta-te dacă ai o tuse mare.

6. Despre sărarea și afumarea cărnii

Cine vrea să păstreze carnea sărată mult timp să ia cea mai bună sare albă, să o usuze, să o piseze și să frece fiecare parte cu sare, și cu atât mai mult lângă oase, iar peștele lângă cap, pentru că acolo se deteriorează repede; dacă nu o sărați, presarați sare pe fund să devină alb și puneți un strat de carne rasă cu sare, deasupra turnați sare grunjoasă cu coriandru și ienupăr în egala măsură și faceți asta până deasupra.

Cada, în care sari, ar avea în fund un cui pentru ca saramura să poată fi coborâtă și turnată din nou de sus.

Când țărani sare untura, încing saramura strecurată, aruncă spuma și, după ce au răcit, o toarnă din nou. Astfel, sunca trebuie sărată, nu se va deteriora în trei ani. Ar trebui să fie bine uscat și îngropat într-un șanț, deoarece atunci când atârână în aer, se va deteriora în curând.

O furtună cu fulgere este, de asemenea, dăunătoare cărnii.

Dacă păstrați șunca în saramură și nu o uscați, atunci, deși este albă, va fi fără gust și se va deteriora în curând.

Fara carne sarata, cum ar fi heringul, salakushi etc., iarna

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

147

ține-le în pivnițe calde, dar într-un hambar, și vor zace atât de mult, dar de îndată ce zăpada se topește primăvara, apoi pune-le într-o pivniță bună.

Dacă cineva dorește să umple șuncă cu usturoi, atunci împărțiți capetele de usturoi în bucăți mici și împărțiți-le cât mai mult posibil în a treia parte, faceți șuncă cu un cui de lemn cât de mare este necesar și lipiți usturoi amestecat cu sare în acele dirks și cum sunt umplute, apoi frecați-le cu sare.

Carnea de vită în a 11-a zi, când este sărată într-o pivniță bună, poate fi afumată, dar carnea de porc se poate ține în sare câteva săptămâni, în funcție de grosimea cărnii.

Dacă doriți să sărați grăsimea de gâscă pentru gătit, atunci ar trebui să o fierbeți timp de o jumătate de oră cu sare și ceapă, dar să gătiți grăsimea de porc timp de o oră.

Fumul pentru afumarea cărnii este bun din lemn de foc de stejar. Dacă fumează în coșul în care gătesc, atunci aveți grijă ca apa să nu ajungă pe cărbuni, deoarece un astfel de fum este carne dăunătoare.

7. Despre sararea varzei

Varză de sare pentru masa maestrului cu chimen și ienupăr. Nu beți pe varză acru în curând, din această cauză, se vor produce colici.

8. Iepuri și joc zburător la sezon

Prăjiți vânatul în apă sărată, iar dacă doriți să umpleți, atunci umpleți cât carnea este încă umedă. Împărțiți scorțișoara și cuișoarele și intrați în joc. Când este copt, ia miere pură și fierbe-o în sirop cu oțet puternic. Dacă faceți acest joc pentru oameni consumați, atunci luați oțet de lacramioare la el, răciți siropul, turnați vânatul pe el.

9. Inbir in miere pus

Fierbeți ghimbirul în apă curată de râu până când este moale, iar când este fiert, tăiați rădăcinile, înțepați-l cu o punte și fierbeți mierea pură la fiert și aruncați spuma, iar când ingerul și mierea se răcesc, apoi turnați melasă. pe el, cand vrei sa faci zahar, apoi fierbeti zaharul in apa in care a fiert ghimbirul. Și fierbeți inbirul în așa fel încât să rămână puțină apă, iar când acest siropul este fiert, apoi turnați-l pe inbir.

10*.

Biblioteca „Runivers”

148

Traduceri

10. Cunoaște o pușcă bună

Deșurubați șurubul de clapă, iar dacă șurubul este drept, în interior este neted, iar jeturile sunt tăiate adânc la o distanță egală și doar o rotație și jumătate, atunci este semn că este o pușcă de pasăre bună. Dacă sunt mai multe sau mai puține revoluții, atunci nu este foarte bine.

Pulberea de pușcă are gustul așa: se pune pe hârtie curată și se aprinde; dacă arde curat și nu strica hârtia și nu o înnegrește, atunci praful de pușcă este bun.

11. Plumb sau tabla de înecat

Dacă plumbul sau staniul se tolesc, aruncați grăsimea într-o tigaie, se va topi mai bine.

12. Despre fabricarea săpunului

Pentru trei kilograme de untură, se ia o treime de kilogram de tei bun, și o măcinare mare, iar cu un sfert de cenușă bună, amestecați totul împreună, ajutați puțin, ca să puteți rula bulgări. Faceți un cuib, așa cum se face unul în satelit, 150 în funcție de mărimea aprovizionării. Nu faceți cuiburi de stejar, ci de pin, care în acest caz este mai puternic, așezați cuiburile cu tufiș și paie, ca la berării, puneți acolo cenușă înmuiată amestecată cu var și turnați apă caldă, și ce iese, apoi împărțiți din nou, până când un ou proaspăt poate pluti pe leșie, care trebuie coborâtă încet în leșie. Alții toarnă brusc apă sus în palmă și o țin așa o zi întreagă, apoi decantează leșia.

Dacă leșia nu este tare, atunci fierbeți-o în ceaun timp de jumătate de oră. Iar dacă este tare, atunci nu o fierbeți mai ales, apoi puneți grăsimea în ceaun și turnați-o plină de leșie. Un cazan de opt kilograme este suficient pentru două kilograme de grăsime. Apoi se fierbe, și ce fierbe, apoi se adaugă leșie și se amestecă constant, iar când a fiert timp de trei ore, iar leșia nu este încă tare, apoi se fierbe timp de 4 ore sau mai mult. După aceea, stupul va avea puțină leșie, dar apoi se va răci, iar dacă se întinde ca un fir de un metri, atunci a fost deja fiert suficient și pentru a pune acolo jumătate de kilogram de sare. . Apoi se fierbe cu sare pentru a se dispersa. După aceea, de pe foc și cu o torță în ceaun, treceți-l peste, iar dacă ce plutește deasupra se desparte, atunci se fierbe, iar dacă nu se desparte, se gătește atât de mult până se desparte. Apoi luați un castron, verificați fundul dirochki, legați o batistă și turnați săpunul și puneți-l timp de o zi, astfel încât leșia să se scurgă, apoi tăiați-o cu un fir în câte bucăți aveți nevoie, nu uscați

Biblioteca „Runivers”

în cuptor și nu în hambar, ci într-un spirit liber. Leșie care curge afară, folosită pentru spălare.

Faceți săpun pentru a vă spăla părul în baie

Luați jumătate de kilogram din cel mai uscat săpun venețian, iar dacă nu este uscat, atunci mai mult. Luați camfor, tămâie albă, ienupăr proaspăt, câte trei loturi, pulpe de magpie, rădăcină de violetă, cuișoare, câte un lot, jumătate de citvar, puțin maghiran, care poate fi zdrobit, măcinat fin, altfel tăiat mărunț. Topiți săpunul pe cărbuni, puneți toate aceste lucruri acolo, amestecați bine și apoi faceți o minge.

Prin urmare, puteți face săpun din plante. Săpunul de lavandă și salvie este bun pentru consum; săpunul de maghiran este bun pentru cei care au adesea dureri de cap.

13. M-a întristat să fac

Luați grâu curat (grâul de iarnă este mai bine pentru asta), spălați-l în râu sau în altă apă curată, turnați apă curată, a doua zi turnați acea apă și turnați o altă apă curată, faceți asta toate zilele până când grâul devine moale și îl puteți freca cu degetele, apoi scurgeți apa și puneți grâul într-o pungă de pânză albă curată sau într-o față de pernă, legați-l strâns și stoarceți sucul cu picioarele într-un jgheab curat, astfel încât doar coaja rămășițe; apoi se pune zeama de grâu într-un vas curat, ca să se așeze, iar când se așează, se toarnă pe o lenjerie curată sau se scoate în bucăți subțiri. Pune-l la soare într-un loc uscat, unde să nu fie praf, iar când se usucă, apoi tăiați-l și ascundeți-l.

Luați suc de doliu și de migdale, faceți-l ca un jeleu și mâncați mai des pentru diaree.

Amidonul, faina de ou și puțin zahăr sunt bune pentru cei care tusească.

14. Faceți lumânări cu ceară

Luați un kilogram de ceară, jumătate de sfert de harpius pur, 151 de mulțime de terebentină, topiți-o în apă, amestecați-o, aruncați spuma și apoi vă veți răci.

Dacă nu există terebentină, atunci puteți coborî ceara cu un harpius. Pune puțin harpius, atunci lumânările vor înota, și mai ales în deteriorare.

Dacă vreți să aveți ceară verde, atunci puneți-o într-o tigaie fără apă și adăugați jări mărunțite și amestecați. Dacă vreți ceară roșie

Traduceri

au, apoi amestecă-l cu cinabru. Dacă doriți să aveți negru, amestecați-l cu funingine străină, iar când este suficient de amestecat pe cărbuni, turnați apă pură în vas și apoi turnați ceara în ea.

După ce ați pregătit astfel ceara, faceți o lampă groasă, atât de lungă cât camera, care ar fi caldă, și lipiți ceara pe un cuțit și țineți-o lângă foc, iar când se topește, răzuiți-o cu un cuțit, și udați-vă mâinile cu bere, înșurubați ceara aceea moale pe lampă în acel loc, unde este legată, cât de groasă doriți, și cum puteți, înfășurați-o lin sau încălziți ceara într-o tigaie, întindeți ușor lampa prin ceara ca să nu cada nimic pe pamant, de patru ori, asta va fi de ajuns.

15. Cum să gătești var sau harpius

Luați rășina din copac cu câteva zile înainte de luna plină, aruncați-o într-o pungă curată, în care nu există dir, legați-o, turnați apă curată în cazan, puneți acea pungă acolo, fierbeți; ce plutește deasupra, apoi se scoate, se adaugă mereu apă, când dă în clocot, apoi se scoate varul de sus. Adăugați apă mai des pentru a nu se arde cazanul.

Dacă vrei să ai var dintr-o bucată, atunci se toarna apa în ceaun, se fierbe mai întâi varul fiert în el, ca să se disperseze doar, apoi racești.

16. Cum se face pudra de cerneală

Luați un kilogram de nuci de cerneală, jumătate de kilogram de vitriol, mult și jumătate de alaun, două loturi de gumă, 152 de pulberi, toate mărunț și amestecați. Când vrei să faci cerneală, atunci ia cât vrei; dacă luați trei linguri de bere, atunci luați patru linguri de oțet. Dacă oțetul este foarte tare, atunci luați o jumătate de lingură din el și puneți puțină sare, puneți-l într-un loc cald peste noapte, atunci va fi cerneală bună.

Sau luați gumă, turnați apă în ea și puneți-o la cuptor ca să se împrăști, apoi luați funingine străină și frecați-o cu o lingură și amestecați-o cu gumă dizolvată, apoi va fi cerneală; Cu această cerneală se pot scrie scrisori, dar nu sunt la fel de puternice ca primele. Iarna, pe drum, turnați cerneală cu vin, nu va îngheța.

17. Lipici piatra și sticla

Luați var neted, zdrobiți-l mărunț, amestecați-l cu albuș și lipici, dar dacă craniile sunt grase, nu se vor lipi.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

Dimineața, când te trezești, scoate din gură arsul de pe dinții din față și unge geamul spart cu el, apoi se va lipi. Sângele uman poate fi folosit pentru a lipi pipele de tutun.

18?

Vasele în care se păstrează leșia nu trebuie făcute din stejar, ci din molid, pentru că leșia mănâncă mai degrabă stejarul decât lemnul moale.

19. Cum să faci lenjeria tare moale

Clătiți inul printr-un pieptene rar, apoi ungeți-l bine cu fecale de vițel, puneți-l în fecalele respective timp de 4 sau 5 zile, apoi spălați-l cu leșie, apoi cu apă curată, atârnați-l la soare să se usuce. Apoi clătiți printr-un pieptene fin, acesta va fi moale ca lâna. Rabla sau lopata. Se spală și prin pieptene.

20. Despre țesăturile de pânză

Am auzit adesea plângeri de la gospodine harnice care sunt vânătoare că țesătorii nu iau fire care nu sunt adevărate. Aceia pot face asta, când pun fire într-o trestie 153, care are o măsură directă pentru ei, nici des, nici rar, atunci se va duce la bătăturil⁵⁴ cât la urzeală. Dacă urzeala este așezată într-o trestie foarte frecventă, atunci vor fi mai puține bătăături decât urzeala. Sunt familiarizat cu următoarele exemple: din 15 lire de urzeală, o sută de arshins de pânză au fost țesute cu o lățime de 6 sferturi și un inch; 16 lire au trecut prin trestie în 43 de mișcări ale urzelii.

Un alt țesător a luat 16 lire de urzeală, a țesut 110 arshins din ea și 42 de mișcări au intrat în trestie, în 6 sferturi cu un inch lățime, rața a mers 12 lire.

Aceste exemple au fost făcute cu o supraveghere diligentă și măsurate cu măsura potrivită. Că își pot repara profitul nedrept urînd și murdărind, nu vreau să menționez aici, pentru a nu arăta ignoranților calea spre furt. Cine vrea să dea materialul în lateral, atunci este necesar să numere mișcările, iar apoi să numere pânza țesută când este adusă, pentru că țesătorul de acasă poate face una sau două mișcări.

a Titlul paragrafului lipsește din copie.

Biblioteca „Runivers”

152

Traduceri

Dar acest lucru este cel mai bine să țeseți din fire subțiri acasă și să priviți cu sârguință, astfel încât să nu mai aibă felinare, la nevoie și să ordonați să fie rănite de o persoană credincioasă.

21. Despre grind

Mulți se plâng de morari, iar morarii suferă de pe urma lucrătorilor lor când lucrează greșit. Este mai bine să previi asta decât să ții

acasă un cântar, care ar fi atât de mare încât s-ar putea pune câte 2 pâine pe fiecare parte. Faceți saci de aceeași mărime dintr-o pânză, apoi trimiteți pâinea la moară și luați-o cu greutate când o aduc de la moară; și deși va exista o ușoară diferență față de greutate, iar asta se poate datora prafului. Greutățile pot fi făcute din cărămidă arsă, marcate cu numere și păstrate într-un loc uscat, pentru a nu se înșela. Cântarul trebuie păstrat nu numai pentru pâine, ci și pentru alte nevoi casnice.

Dacă cineva nu reușește în regulile propuse în această carte, atunci ar trebui să creadă că a ratat unele circumstanțe în acțiunea în sine. Un vindecător poate spune despre medicamentul său că a fost util multora, dar nu se poate lăuda că îi ajută pe toată lumea.

10

AVENTURA FIULUI LUI ULISE

(DIN CARTEA 22 SI 23)

[Puterea excesiv de puternică este întotdeauna înaintea unei căderi mari, ca un arc strâns întins, care se va rupe în curând,] dacă „nu este slăbit, dar cine îndrăznește să slăbească? Idomeneo era tot beat de această putere măgulitoare, și-ar fi pierdut tronul, dar s-a vindecat. Zeii ne-au trimis să-l eliberăm de puterea orbită și excesivă, care este indecentă pentru oameni, și chiar prin minuni i s-au deschis ochii.

Un alt rău este luxul incurabil. Așa cum regii se delectează cu o mare putere, la fel și toți oamenii se bucură de lux. Ei spun că luxul îi hrănește pe săraci cu pierderile celor bogați, se presupune că săracii nu ar putea avea hrană mai bună decât pământul.

a Din cuvântul dacă și mai departe textul este scris de mână lui Lomonosov, a făcut și corecturi.

Biblioteca „Runivers”

Aventurile lui Telemakovo, fiul lui Ulise

153

fabricarea gheții, fără să lipsească oamenii bogați. În lux, toți oamenii obișnuiți venerează cele mai superflue lucruri pentru nevoile lumesti. În fiecare zi găsesc noi nevoi și nu pot trăi fără astfel de lucruri pe care nu le cunoșteau înainte. Aceste luxuri se numesc. Cunoașterea bună este perfectă. Acest rău, care aduce multe altele, se laudă ca virtutea, își degajă otrava de la rege până la ultimul om. Rudele apropiate ale regelui vor să-l urmeze pe rege, nobilii sunt ca rudele regale; în mijlocul poporului vor să fie egali cu nobilii, din moment ce nimeni nu vrea respect pentru sine. Cei mici caută medii, toată lumea face imposibilul. Unul vrea să pară bogat în lux, altul își ascunde sărăcia de rușine. Iar oamenii cumpătați condamnă această mare tulburare și nu îndrăznesc să arate mai întâi o imagine contrară. Întreaga națiune se ruinează, toate rândurile diferite nu au dorință de bogăție de dragul luxurilor de prisos, oamenii imaculați sunt

mulțumiți. Toată lumea vrea să se îmbogățească. Nenorocirea se numește necinste. Fii învățat, înțelept și virtuos, învață-i pe oameni să câștige războiul, să apere patria, să-ți dai toate averile; dar când nu-ți arăți talentele cu lux, nimeni nu te va onora. Săracii pretind că sunt bogați și își fac mari luxuri, împrumută, înșală și fac comerț în orice mod obscen. Nimeni nu poate potoli acest rău, este necesar să se stabilească noi legi. Cine poate face asta, în afară de filosof-rege, care, prin abținerea sa, ar arăta o imagine și ar face de rușine pe toți cei care trăiesc în mari luxuri și afirmă abținutul într-o cinstită abțință.

Telemachus, auzind această conversație, a devenit ca un om trezit dintr-un somn profund. El vede adevărul cuvintelor sale și prinde rădăcini în inima lui, așa cum un cioplitor taie în marmură și dă viață și mișcare lucrării sale. Telemachus nu răspunde nimic, tot ce aude cu mintea se ceartă și se uită în oraș la toată schimbarea. Apoi îi spune lui Mantor:

L-ai făcut înțelept pe Idomeneu dintre toți regii. Nu-l mai cunosc pe el sau pe oamenii lui. Și recunosc că faptele tale de aici sunt mai mari decât toate victoriile noastre. Soarta și puterea pot face multe în război, gloria războiului trebuie împărtășită cu toți soldații și toate faptele tale vin dintr-un singur cap. Cel care a lucrat împotriva regelui este întotdeauna mizerabil și neplăcut; dar aici este lucrarea înțelepciunii cerești. Totul este calm, totul este curat și plăcut, totul arată putere deasupra omului. Când oamenii caută glorie, de ce nu caută aceste fapte bune? Și cum nu cunosc slava, vor să fie slăviți, sfărâmând cu fermitate pământul și vărsând sânge omenesc.

Manthor va arăta o mare bucurie pe față când îl va vedea pe Telemachus câștigând

Biblioteca „Runivers”

.s

o.

o .io

i .și '"g>

(l

T/i* G

, fiCîr h.

-chypp TG- fe^^trfrtrí, cm

0 pagină din cartea a 22-a a traducerii în limba rusă a operei lui F. Fenelon „Aventura fiului lui Ulise al lui Telemakov”.

Autograf al lui M. V. Lomonosov. LO Arhiva Academiei de Științe a URSS.

Biblioteca „Runiverse”

Prima pagină a cărții a 23-a „Aventurile fiului lui Ulise al lui Telemakov”.

Autograf al lui M. V. Lomonosov. LO Arhiva Academiei de Științe a URSS.

Biblioteca „Runivers”

156

Traduceri

Dami nu este îngâmfată la o astfel de vârstă când cineva poate deveni în mod natural mândru de gloria ei.

Atunci Manthor spune: Adevărat, tot ce vezi aici este bun și plăcut; dar știi ce altceva poți face mai bine decât atât. Idomeneo își slăbește pasiunile și începe să-și stăpânească poporul cu adevărul; dar el încă păcătuiește, urmând păcatele de dinainte. Când o persoană părăsește răul, atunci răul încă îl urmărește. Un obicei rău nu pleacă curând, natura este slabă, păcatul a îmbătrânit și deșertăciunea este incurabilă. Fericit, cine nu a greșit niciodată, poate face mai mult bine. Zeii, Telemache, vor cere mai mult de la tine decât de la Idomeneo, de vreme ce ai cunoscut adevărul în tinerețe și încă nu te-ai implicat în mare prosperitate.

Idomeneo este înțelept și prevăzător, dar este mult sânguincios în faptele bune și vorbește puțin despre toate faptele, pentru a pune o intenție pentru fiecare. Demnitatea unui rege, care este pus peste oameni, nu constă în a face totul singur. Aceasta este o vanitate grosolană de a termina lucrurile sau de a le arăta oamenilor că pot face totul. Regele trebuie să conducă alegându-și asistenții și să le comandă. Nu trebuie să faci totul singur. Aceasta este munca și poziția subordonaților săi; dar trebuie să impună împotriva lor și să știe bine, pentru a impune cu rațiune. Cea mai bună posesie este să selectezi oamenii și să le înmânezi faptele în funcție de talentele lor; dar există o stăpânire mai înaltă și desăvârșită, pentru a avea stăpânire asupra ajutorilor tăi. El trebuie să le vadă, să-i rețină, să corecteze, să încurajeze, să ridice, să coboare, să schimbe locurile și să le țină mereu în mâini. Și pentru a mărturisi despre totul însuși, a devenit deja infidelitate și nevrednicie. Trădați-vă în ură, pentru o mică cauză, pierdeți timpul și asupriți mințile libere, apte pentru fapte mari. De dragul faptelor mari, trebuie să aveți o minte liberă și calmă; trebuie să gândești în pace, lăsând alte lucruri. Mintea, împovărată cu lucruri mărunte, este ca drojdia de vin, care nu are nici tărie, nici oțet. Și cine face tot felul de fapte mărunte, se uită numai la prezent, dar nu vede viitorul, se atașează de afacerile de astăzi și practică în acea faptă unică și se gândește constant la asta,

apoi mintea le este încetoșată. Căci chestiunea este temeinic întemeiată când toate cazurile sunt adunate și când sunt aranjate decent, astfel încât acestea să se succedă și să aibă o măsură între ele. Cine nu respectă această regulă este ca un muzician care a găsit voci consoane și nu le combină și nu compune cu ele cântece dulci și plăcute. Este, de asemenea, asemănător cu un arhitect care crede că totul a fost deja făcut, dacă doar ar ridica stâlpi mari și a asamblat piatră cioplită, în ciuda ordinii și nici a mărimii frumuseții clădirii sale. Când construiește o încăpere mare, nu vede,

Biblioteca „Runivers”

Aventurile lui Telemakovo, fiul lui Ulise

157

că nu există o singură scară decentă, iar când construiește toată clădirea, atunci nu se gândește nici la curte, nici la porți. Toată lucrarea lui este amestecată.⁶ Lucrarea aceasta nu-i aduce cinste, ci rușinea veșnică îi va arăta; căci arată limpede că nu s-a gândit pe larg la asta și nu și-a stabilit o singură intenție pentru întreaga chestiune. Acest sens al minții este îngust și scăzut. Cine se naște cu un asemenea simț pentru faptele mărunte, o poate face sub autoritatea altuia. Nu ezita, dragul meu Telemache, guvernul cere un anumit acord, ca muzica, și dimensiunea potrivită, ca arhitectura.

Dacă vrei să le asemăn cu aceste arte, vă voi arăta: cei care fac lucruri cu amănuntul, acei oameni sunt de o minte medie. Cine într-un concert chiar dă ceva și cântă corect și perfect, este corist; și cine conduce întregul concert și aranjează toate părțile din el, adică maestrul muzicii. Deci, cine sculptează stâlpii și așează zidul este un zidar, iar cine construiește toate clădirile și are toată dimensiunea în cap este arhitect. De asemenea, cine lucrează, trimite și face toată munca, are puțină putere, dar muncitorul este subordonat. Mintea adevărată, care guvernează statul, nici nu face nimic în sine, nici nu poruncește să marcheze, inventează, asigură, măsoară, pregătește dinainte, nu se supune bunăstării, ci rezistă, ca un înotător în viteza apei. Zi și noapte se uită și nu face nimic la întâmplare.

Sau te tachinezi, Telemache, că un pictor iscusit lucrează în același timp de dimineața până seara, ca să-și termine cât mai repede lucrarea? În nici un caz. Această sârguință și această muncă sclavă stinge focul gândurilor sale; mintea nu mai funcționează. Totul va fi dezonorant și pe alocuri, așa cum mintea îl instruește și gândul îl îndeamnă. Sau crezi că șterge vopselele și pregătește pensule? În nici un caz. Aceasta este treaba ucenicilor săi. Se gândește și se gândește doar cum să miște peria, ca să fie evident, evlavios, viu. Și toate pasiunile asupra imaginilor sale sunt arătate clar. În cap are propriul gând și părerea celui pe care vrea să-i scrie. Își ține cont de timpul și totul își adună zilele. Este nevoie de înțelepciune pentru această opinie profundă, pentru a o întări, astfel încât totul să fie adevărat, corect și dimensional între ele. Sau crezi, Telemache, că marele rege are nevoie de mai puțin simț și gândire, ca un bun pictor? Din acest motiv, să știți că treaba regelui este să gândească și să facă legi mărețe și să aleagă oameni potriviți pentru a îndeplini sub autoritatea sa.

6 După aceea, s-a scris și a fost tăiat, iar fericirea celor bogați și între ei indispensabilă.

Biblioteca „Runivers”

158

Traduceri

Telemah îi răspunde: Îți înțeleg toate cuvintele. Dar când totul se face așa, regele va fi adesea defăimat, neștiind totul în detaliu. Te dai cu piciorul, spune Manthor. Cunoașterea întregii consilii nu va permite. Cine nu cunoaște temelia lucrurilor și care nu cunoaște diferența de minți umblă mereu ca niște orbi. Norocul® nu păcătuiește. Ei înșiși nu știu cu adevărat ce caută și nu știu ce fac. Pur și simplu nu cred în oamenii buni care îi mustră, precum și în înșelatorii care îi măgulesc. Și cine cunoaște temelia și cunoaște providența umană știe să facă ce și cum să se oprească. El știe suficient dacă oamenii sunt apți pentru faptele lui și dacă îi înțeleg părerea pentru a termina cu succes. Nici măcar la vânzare cu amănuntul, nu face nicio afacere, de dragul căreia are o minte liberă și vede toate lucrurile împreună și știe dacă se vor duce la capăt. Deși va păcătui, dar nu în cazuri mari. Mai mult, nu are deloc invidie, așa cum au cei slabi de minte și lași; înțelege că în faptele mari este imposibil să fii fără greșală. Apoi, ceea ce este necesar pentru aceasta este să folosiți oameni care au fost cândva înșelatori. Ei pierd mai mult prin infidelitate, că nimeni nu este de încredere, decât prin înșelăciune. Ferice de cel care este defăimat numai în mijlocul treburilor. Oamenii mari păcătuiesc și fiecărui om ar trebui să se teamă de asta. Înșelăciunea trebuie pedepsită aspru când este găsită; trebuie să te feresti de alți înșelatori, cine nu vrea să fie înșelat mai mult. Artistul din magazinul său face tot ce vede cu ochii lui® cu propriile mâini. Iar regele în stare mare nu poate face totul, trebuie să facă astfel de lucruri încât nimeni să nu poată face fără el; trebuie să caute și să vadă soluția faptelor mărețe.

După aceasta, Manthor îi spune lui Telemah: Zeii te iubesc și îți pregătesc o domnie înțeleaptă. Tot ce vezi aici nu se face pentru slava lui Idomeneev, ci pentru învățătura ta. Toate aceste statute înțelepte, despre care cineva se întreabă aici în Salanta, sunt o umbră a ceea ce vei face în Itaca, dacă virtuțile tale se îmbină cu înălțimile tale. E timpul să plecăm de aici. Idomeneo va pregăti nava pentru plecarea noastră.

Atunci Telemah și-a deschis inima prietenului său, dar cu greu, că nu voia să părăsească Salanta. Poate că mă vei certa, că mă voi obișnui curând cu locurile în care voi locui puțin, dar conștiința mea se va chinui neîncetat dacă nu-ți dezvălui că o iubesc pe Antiopa, fiica lui Idomeneev. Nu, dragul meu Mantore. Aceasta nu este o pasiune oarbă; nu ca cel de care m-ai vindecat în insula Calypsin. Cunosc bine ulcerul profund care

8 a fost tăiat de noroc, apoi restaurat din nou. d Dupa ochmi s-a scris si s-a barat si atat.

Biblioteca „Runivers”

Cupidon m-a rănit cu un roi la Echaris. Încă nu pot uita numele ei. Timpul și excomunicarea nu puteau ispăși. Această artă dezastruoasă m-a învățat să-mi fie frică de mine. Dar nu o iubesc pe Antiopa cu o asemenea dragoste. Aceasta nu este iubire parțială, aceasta este prudență, reverență și înclinație. Binecuvântat aș fi dacă mi-ar muri stomacul odată cu ea, când zeii mi-ar da tatălui meu să văd și mi-ar porunci să mă căsătoresc! Ceea ce mă bucură cel mai mult este că e tăcută, castă, harnică, iubește singurătatea, știe să țină un val și să coasă cu aur și argint. După moartea mamei sale, el conduce casa tatălui său. Nu-i place decorul de prisos, își uită frumusețea și nu își amintește. Când Idomeneo îi spune să danseze dansurile cretane sub flaut, atunci ea dansează ca o Venus veselă și plăcută. Când o ia cu el să prindă în pădure, atunci ea pare maiestuoasă și știe să tragă din arc, ca Diana înaintea tuturor nimfelor. Ea singură nu o vede, dar întreaga lume este surprinsă de ea. Când divinul vine la templu și poartă lucrurile iluminate pe un platou pe cap, atunci este ca o zeiță care trăiește în templu. Cu ce frică și cu ce evlavie aduce jertfa, mânia lui Dumnezeu se întoarce, el cere iertarea păcatelor și ocolește profetia dezastruoasă. Când stă cu alte soții și coase cu un ac de aur, atunci însăși Minerva este văzută ca și cum ar fi venit pe pământ sub formă de om și îi învață pe oameni artele bune. Emotionează munca, le încântă munca și alungă orice plictiseală cu cântatul său, când cântă o poveste minunată despre toți zeii. Depășește toți pictorii cu minunata lui cusătură. Ferice de bărbatul care se căsătorește cu ea, numai că se va teme să nu moară înaintea ei.

Îți prezint, dragă Mantore, toți zeii ca martori, că sunt gata să plec de aici și o voi iubi pe Antiopa după moartea mea, dar de dragul ei nu voi amâna plecarea la Itaca. Dacă altcineva se căsătorește cu ea, îmi voi trăi restul zilelor în întristare și întristare; dar o las, desi știu ca prin excomunicare o voi uita. Nu voi vorbi despre dragostea mea nici ei, nici tatălui ei, trebuie să vă spun singur, până când Ulise, după ce a intrat pe tronul său, îmi va da voie să o fac. Prin urmare, poți înțelege, dragul meu Mantore, cât de departe este această iubire de pasiunea prin care am fost orbit de Echaris.

Manthor răspunde: Aceste diferențe sunt de acord, o, Telemachus. Antiopă este tăcută, simplă, constantă, harnică, prudentă, încearcă totul. Știe când să tacă și să acționeze fără constrângere. Mereu la serviciu

a În loc de uitare, a fost scris și tăiat pentru a-și aminti.

Biblioteca „Runivers”

în chestiuni de confuzie nu, pentru că face totul la timp. Este slăvită prin bună rânduială în casa tatălui ei și este împodobită mai mult

decât prin frumusețea ei. El are grijă de toate, îi corectează pe toți, interzice, nu dă prea mult, pentru care urăște alte soții, dar toată casa o iubește, pentru că nu are pasiune. Nu încăpățânat, nici laș, nici simpatice, ca celelalte soții. Cu o singură privire, îi învață pe toată lumea și tuturor se teme să nu fie supărați. Numele Porelevaet; doar comenzi pe cât posibil de făcute. Pedepsește cu milă și, după ce a pedepsit, corectează. Inima tatălui ei se sprijină asupra ei, ca un călător de la căldura soarelui la umbra unui copac. Te descurci bine, Telemache. Antiopa este o comoară, dar care trebuie căutată în ținuturi îndepărtate. Minte și trupul ei nu sunt împodobite cu decor deșartă. Deși gândul ei este ascuțit, este reținut, vorbește de nevoie și, atunci când este necesar, vorbește. Dulceața și plăcerea ies din buzele ei. Când vorbește, toată lumea tace, dar ea însăși îi este rușine; cu greu poate spune nimic când este ascultată cu sârguință; și ne-a vorbit mult.

Îți amintești, Telemache, când tatăl ei a chemat-o la el, nu se uită la nimeni, e acoperită cu un văl mare; și a vorbit doar pentru a potoli mânia lui Idomeneev, când a vrut să-și pedepsească aspru singurul ei sclav. La început a vorbit din partea tatălui ei, apoi l-a liniștit și a adăugat o scuză de la bietul sclav. Iar regele, uitând de mânia lui, a judecat cu dreptate și a cruțat. Tethys, când îl mângâie pe bătrânul Nereus, nu îmblânzește valurile mării cu atâta calm. Așa că Antiopa, neavând putere și nemându-i plăcerea ei, va stăpâni cândva inima soțului ei, ca acum ea stăpânește boturile, 2 când le aduce în armonie. Dragostea ta pentru ea, Telemache, este dreaptă. Zeii ți-o pregătesc; iubește-o cu o iubire rezonabilă, dar așteaptă până când Ulise ți-o dă înapoi. Laudă că nu i-ai dezvăluit părerea ta cu dragoste rezonabilă; și să știi că atunci când ți-ai anunțat intenția cu ce cuvinte, ea nu ar accepta-o și nu ar înceta să te onoreze. Nu se vor face promisiuni, dar cui îi va da tatăl ei. Alege un soț cu frică de Dumnezeu. Ai observat că nu iese la noi atât de des și nu se uită atât de mult la noi, cum te-ai întors din război? Toată bunăstarea voastră știe, vă cunoaște natura, cazurile voastre și tot ce ți-a fost dat de zei; de dragul acesta pare mai tăcut și mai liniștit. Să mergem, Telemache, la Ithaca, nu-mi rămâne decât să te aduc la tatăl tău și să te învrednicesc să porți soția veacului de aur. Deși va fi o păstorită în locul fiicei regelui Salantiei, în locul fiicei regelui Salantiei, vei fi binecuvântat dacă vei înțelege o astfel de soție.

Sfârșitul cărții 22.

Biblioteca „Runivers”

Aventurile lui Telemakovo, fiul lui Ulise

161

Cartea 23

Atunci Idomeneo ratează că sunt multe petiții de la mulți oameni, iar ei îl obligă să-și hotărască treburile. Judecă faptele, răspunde Mantor, altele noi, din care pot apărea noi statute și care pot fi mai clar întemeiate, și să nu fie împovărate de vrăjmășie națională; multe vor veni la tine. Vei fi singurul judecător al tuturor oamenilor și nu va fi nevoie de alți judecători pentru tine. Vei fi foarte împovărat,

iar faptele mărunte nu vor avea voie să ajungă la cele mari și va fi imposibil să îndrepti faptele mărunte. Pentru aceasta, fugi de această confuzie, a făcut dușmănia poporului să fie judecată de judecători hotărâți pentru asta și fă-o singur, ceea ce nimeni nu se poate face fără tine.

M-au silit și pe mine, spune Idomeneo / oameni nobili care m-au slujit în toate războaiele și multe din bunurile lor, slujindu-mă, au trait, dorindu-și un fel de rasplata, ca să se poată căsători cu fete bogate, doar să-mi spună un singur cuvânt, și vor fi bogați.

Adevărat, răspunde Mantor, doar tu poți spune un singur cuvânt; dar cuvântul nu va fi ieftin pentru tine. Vreți să luați voința părinților și a mamelor și mângâierea lor, ca să nu alegeți ginere și moștenitori. Vrei să faci toți oamenii sclavi. Pentru toate necazurile din gospodăria poporului tău vei fi responsabil. Fără asta, există destui spini în căsătorii, nu le adăugați această tristețe. Când vrei să răsplătești slujitorii tăi credincioși, dă-le pământuri goale, ridică-le cu cinste și rang pe măsură ce slujesc, dă-le bani din venitul tău, hotărâți pentru tine și nu da fete bogate pentru datoria ta fără voia părinților lor. .

Idomeneo încă întreabă: Sibariții se plâng că le-am luat pământul și l-am dat unor străini care au venit la noi. Ar trebui să cedez acestui popor? Dacă cedez, toată lumea va putea colecta pe mine.

Nu este necesar, răspunde Manthor, să ai încredere în sibariți în faptele lor, nici în tine în faptele tale. Pe cine crezi? spune Idomeneo. Ambele sunt de necrezut, răspunde Manthor. Dar este necesar să luăm drept mediator un singur vecin care să nu fie suspicios față de ambele țări. Așa sunt Silontes. Nu te deranjează. Ar trebui, răspunde Idomeneo, un autocrat în posesia lui, să se supună lucrurilor străine?

„După aceste cuvinte, noi căsătorii au fost scrise și șterse. g Înainte de aceasta, a fost scris și tăiat de gen.

Î Î M. V. Lomonosov, vol. XI

Biblioteca „Runivers”

162

Traduceri

Manthor a început să raționeze astfel: De ce ești atât de puternic, crezi că ai dreptate. Nici sibariții nu se vor da înapoi, sperând că au dreptate. Într-un astfel de motiv este nevoie de un mediator, care să te judece, sau să divorțeze cu o armă; nu există altă cale de mijloc. Când veneai într-o anumită republică, unde nu ar exista nicio putere, nici o instanță, dar fiecare casă are dreptul de a se opune vecinilor cu forța, plângeai de sărăcia acelui popor și te minunai de această dezorganizare că fiecare casă este înarmată. unul cu altul. Sau crezi că zeii văd tot universul fără tristețe, care este o republică a întregului popor, când fiecare neam, ca fiecare casă, își va da în judecată vecinii cu armele. Fiecare persoană care are un singur

domeniu, moștenit de la părinți, îl deține cu puterea legii și a instanței superiorilor săi. El va fi aspru pedepsit dacă deține putere.³ Sau vă așteptați ca regii să poată căuta în curând prin puterea cererii lor și nu prin măsura filantropiei? Sau adevărul și judecata „nu sunt sfinte și nu sunt valabile pentru împărați? De dragul întregului pământ, ci pentru fiecare casă de dragul unui singur câmp semănat neobișnuit. Cine are un anumit câmp de pământ, va fi el drept și invincibil. „Cine va lua tot pământul când va stiliza și va fi orbit în faptele mărunte ale oamenilor ticăloși, nu este necesar să se teamă de lingușire și orbire în marile afaceri ale statului?” păcatele unui singur om vor cauza multe nenorocire? Atunci este plin de lingușiri?”

3 După ce răzvrătirea a fost scrisă și ștearsă cu forța.

și a fost scrisă inițial, apoi tăiată de către instanțe.

la Sintagma în acest caz plină de lingușiri de pe această foaie este tăiată și repetă pe următoarea 175 foaie de către scrib. Textul suplimentar al Cărții 23 (l. 175-178) a fost rescris de grefieri.

Biblioteca „Runivers”

Scrisoare a lui L. Euler către președintele Academiei de Științe

163

unsprezece

SCRISOARE L. EULER CĂTRE PREȘEDINTELE ACADEMIEI DE ȘTIINȚE

K. G. RAZUMOVSKY

Prea Eminentului Conte, Milostivul Suveran Kirill Grigoryevich Razumovsky, Majestatea Sa Imperială, Adevăratul Camelan, Președintele Academiei de Științe, Locotenent Colonel al Regimentului de Garzi de Salvare Izmailovsky, Ordinele Vulturului Alb Polonez, Sf. Alexandru și Sf. Ana Cavalier

cel mai ilustru conte,

domnule Kiril Grigorievici!

Știința navigației a început de mult să fie cuprinsă între instrucțiunile matematice, unde se numește de obicei hidrografie. În primul rând, ei interpretează în el desenele mării și doctrina crupilor și liniilor loxodromului, din care se deduc reguli foarte utile pentru gestionarea cursului navei către un loc destinat, căruia îi aparține doctrina navigatorului, pentru a cunoaște latitudinea locului și cursul navei în funcție de înălțimea soarelui sau a stelelor . Cu toate acestea, această parte a științei nautice a fost compusă de atâtea ori în detaliu, încât ar fi de prisos să o oferim acestei cărți, pe care o public sub patronajul Excelenței Voastre.

Aici intenționez să mă prostern într-o întreprindere cu totul diferită, care este la fel de importantă în navigație, și despre care s-a scris încă foarte puțin. Căci în această carte mă uit nu atât la mersul

navei, cât la însăși structura navelor; astfel încât să fie mai capabili de sarcina pentru care sunt construite. Pentru cea mai convenabilă explicație, în primul rând, ar trebui să investighezi cu sârguință; cum se va susține fiecare navă în fiecare stare în care se întâmplă să fie. Aici sunt clare două stări ale navei: prima, în starea sa, a doua, în mișcare. În ambele sunt multe împrejurări, remarci demne, fără de care proprietățile navelor nu pot fi cunoscute în totalitate și care necesită adesea cele mai profunde calcule algebrice. Prin urmare, este mai potrivit să luăm în considerare mai întâi nava într-o stare staționară, atunci când stă pe apă fără nicio mișcare în echilibru. În acest caz, nava va sta într-o anumită poziție, care trebuie interpretată prin reguli hidrostatice. De unde se pare că apa este încărcată să fie dol-11 *

Biblioteca Runiverse

164

Traducere

SCIENTIA

navalis

SF.V

TRACTATVS constrvendisac dirigendo NAVIBVS PARS PRIOR · SOMGECTOY
THEORIAM VNIVERSAM DE SITV AC MOTV SOKKXBM AQVAE INNATANTIVM.

LVSTOCK

LEONHAKm U'LFKO l»OF IKKOHAW LSLOEMILE GIGEK «YALT KT WKECTutæ acad «c
sctvr жнвнсле. INSTM TrrfLtMtNTl AD GOH /. nogoi a COHMTHTAÍ. AC A0.
SCU-fU. IMPI

PE I KOK»LI Tins ASLIJ.MlLK SCIES Tl.UVM cblxtiLix.

Cartea cu lista de titluri L. „Știința marină” a lui Euler. 1749.

o parte a navei și, prin intrarea ei, stoarce atât de multă apă în greutate cât este grea întreaga navă; din care urmează o metodă ușoară de a afla greutatea fiecărei nave², deoarece este necesar doar să se măsoare, conform regulilor stereometrice, dimensiunea părții navei scufundate în apă și, prin calcul, să se determine sarcina. de apă³ de aceeași mărime cu ea, care va fi egală cu sarcina întregii nave. Cu toate acestea, pentru aceasta, pentru ca nava să stea în echilibru, nu este suficient ca partea scufundată a păslei de acoperiș să fie mare, ci este necesară o stare diferită, care, pentru a înțelege, trebuie să noteze două puncte. Primul dintre ele este centrul de greutate al întregii nave, 4 al doilea este centrul

Biblioteca „Runivers1”

Scrisoare a lui L. Euler către președintele Academiei de Științe

165

sarcina părții navei scufundată în apă, care ar avea-o atunci dacă ar consta din aceeași materie ca și apa. Centrul de greutate al părții scufundate se numește centru de mărime al părții scufundate, deoarece depinde doar de mărime. Pentru ca nava să fie în echilibru, peste o anumită cantitate de parte scufundată, este necesar ca ambele centre să stea pe aceeași linie verticală dreaptă. Prin aceste două proprietăți, poziția de echilibru este doar complet determinată, ceea ce poate fi afirmat reciproc, atunci când o mare parte a navei, așa cum am menționat mai înainte, este scufundată în apă, iar ambele centre sunt pe aceeași linie verticală dreaptă, atunci nava ar trebui să fie în echilibru.

5. Adevărul acestei propuneri Este clar din primele fundamente ale mecanicii, căci, mai întâi, ar trebui să ne uităm la forța care apasă nava în jos, care este egală cu toată sarcina ei și care presiune se extinde de-a lungul unei linii verticale drepte care trece prin centrul sarcinii. Cu această forță, nava s-ar scufunda efectiv, dacă apa nu o susține. Dar apa o ridică, sprijinindu-se pe partea care este scufundată, iar întreaga forță a apei care vine de aici este egală cu greutatea apei, a cărei mărime este egală cu partea scufundată a navei. Această apă, împotriva poverii navei, se sprijină în sus de-a lungul unei linii verticale drepte care trece prin centrul părții scufundate. Pentru echilibru, este necesar ca aceste forțe să fie egale între ele și să acționeze direct una împotriva celeilalte; prin urmare, este clar că, dacă o parte a navei este scufundată în apă, care este egală ca mărime cu cantitatea de apă care cântărește în raport cu povara întregii nave, atunci ambele puncte de mai sus vor fi pe o linie verticală dreaptă. Din prima rezultă că cele două forțe care apasă nava sunt egale între ele. Depinde de celălalt că acționează direct unul împotriva celuilalt. Această cunoaștere a echilibrului corpurilor care plutesc pe apă este cunoscută încă de pe vremea lui Arhimede, care, deși foarte utilă în știința navelor, nu este deloc mulțumit de cunoașterea poziției de echilibru pe care o necesită navele. Căci nava, de valuri și din alte cauze, este în permanență aruncată din poziția sa de echilibru, pentru aceasta este foarte necesar să se știe dacă poate reveni la poziția menționată mai sus de la sine; și mai presus de toate, este necesar să se stabilească exact cât de mare trebuie să fie puterea acestei întoarceri. Pentru a considera acest lucru mai clar, este necesar să luăm în considerare cazuri similare care se manifestă în solide. Skittle, cu fundul pe tablă, nu numai că stă nemișcat în poziția sa, dar chiar dacă este ușor înclinat, va deveni drept de la sine. De asemenea, poate fi la fel

Biblioteca „Runivers”

166

Traduceri

skittle, așezat cu un capăt ascuțit pe tablă, stătea în echilibru; totuși, la cea mai mică atingere, cade. În ambele cazuri, skittle este în echilibru, dar există o mare diferență între cele două poziții de echilibru, astfel încât prima este de neclintit, cealaltă este foarte predispusă la cădere. Exact o diferență asemănătoare se găsește la corpurile care se întind pe apă, pentru că altele stau doar ferm în echilibru, astfel încât, deși vor fi înclinați de la ea, se întorc mereu la ea; iar în altele se remarcă o notă foarte contrară, de

exemplu: dacă un băț este înfipt perpendicular în apă, deși poate sta în cea mai blândă tăcere, cade jos din cea mai mică mișcare. De aici rezultă o diferență foarte importantă între diferitele poziții de echilibru, pentru care unele sunt numite stabile, în timp ce altele sunt pliante.⁶ Corpuri plutind pe apă, poziția de echilibru va fi stabilă dacă acest corp, fiind ușor înclinat, va face față din nou. Dimpotrivă, dacă se răstoarnă din cauza unei mici înclinații, această poziție de echilibru va fi lacomă. Deci, deși proprietățile menționate mai sus sunt comune pentru ambele echilibre diferite, ele diferă în natură atât de mult între ele încât în știința navelor acest lucru trebuie respectat foarte strict. Căci navele nu trebuie doar să fie astfel încât, fiind așezate pe apă într-o poziție dreaptă, să-și mențină echilibrul, dar ca această poziție de echilibru să fie stabilă și navele să aibă o asemenea forță încât să revină la echilibru atunci când înclinat. Mai mult decât atât, aceste poziții de echilibru cele mai stabile diferă mult una de cealaltă în ceea ce privește cantitatea în ceea ce privește viteza și liniștea revenirii la echilibru, din care se naște un astfel de concept de stabilitate, conform căruia înțelegem că ar trebui să conducă la anumite măsuri: și de aici concluzionăm că poziția de echilibru cu cât nava este mai stabilă, cu atât îi depășește pe ceilalți în perfecțiune. Este însă imposibil de înțeles din proprietățile, interpretate mai sus, care constituie poziția de echilibru, ca poziția de echilibru data a navei pe apă va fi stabilă sau nu; în consecință, nu este în niciun caz posibilă determinarea cantităților de stabilitate; acest lucru este atât de important în știința navelor încât fără el, navigația nu poate fi în niciun caz sigură. Adevărat, constructorii de nave, printr-o lungă artă, au învățat să construiască nave în așa fel încât să aibă o stabilitate destul de mare în cea mai mare parte, deși uneori fac multe greșeli chiar în acest lucru: Această deficiență în structura navei, care este foarte importantă, a fost văzută mai precis la început, ca

Biblioteca „Runivers”

Scrisoare a lui L. Euler către președintele Academiei de Științe

167

se pare că un oarecare francez, o persoană foarte pricepută în arta navelor, domnul de la Croa, care, în două cărți a raportat Academiei Imperiale de Științe la sfârșitul anului 1735, despre mișcarea mecanică a corpurilor în apă, nu numai a arătat clar acest neajuns, dar l-am și corectat conform ce am încercat din răspuțeri. Deși raționamentul lui, despre care și-a propus, a părut imediat nu tocmai perfect, totuși, demnitatea acestei chestiuni a dovedit atât de clar că de atunci am început să încerc cu toată puterea să o rezolv. Și așa eu, în primul rând, acele fundamente ale mecanicii, pe care, la discreția mea, s-a afirmat definiția stabilității, am studiat cu mai multă sârguință și de acolo am dedus cu succes tot ce ținea de această materie. Dar am adus toată această carte la această problemă, astfel încât, asumând forța care doboară nava din poziția sa de echilibru, să pot determina unghiul la care nava ar trebui să se încline de fapt⁸. Aici, în primul rând, a fost necesar să se încline. luați în considerare axa în jurul căreia trebuie; căci este limpede că înclinația va fi diferită dacă nava ar trebui să se plece spre prova sau spre pupa și va fi diferită dacă va trebui să se încline într-o parte sau în altă parte. În plus, acest

lucru este clar că efectul înclinării depinde nu atât de cantitatea forței de înclinare, cât de importanța acesteia pentru axa în jurul căreia va fi înclinarea, 9 sau cel mai mult înclinată spre axa paralelă cu aceasta, trecând prin punctul mijlociu de greutate al navei. După aceea, am constatat că înclinarea depinde parțial de distanța punctelor medii ale navei și de dimensiunea părții scufundate¹⁰ și parțial de planul secțiunii navei de-a lungul suprafeței apei. Apoi am văzut că, deși există înclinări foarte mici, ele sunt proporționale cu însăși importanța forței de înclinare. atunci am pus încăpățănarea în așa măsură încât dacă se împarte importanța forței care înclină prin ea, atunci numărul privat va arăta unghiul de înclinare însuși.¹³ Deci, dacă stabilitatea navei pe orice axă în jurul căreia se întâmplă înclinarea este cunoscută din acest tipar, atunci din acesta va fi imediat posibil să se afle însăși înclinația din care va fi dată nava. orice forță, iar acest lucru este, fără îndoială, foarte natural și pentru utilizare. o modalitate foarte potrivită de a cunoaște stabilitatea fiecărei nave. ¹⁴

Biblioteca „Runivers”

168

Traduceri

sau se întâmplă să fie supus înclinării în lățime, atunci în orice navă este necesar să se raționeze mai ales dubla stabilitate, dintre care una rezistă înclinării în lungime, iar cealaltă în lățime: dar recunoscând această dublă stabilitate, am dedus o regulă prin care stabilitatea unei nave pentru orice înclinare este medie oblică este posibil și, deoarece fiecare navă are o lungime mult mai mare decât lățimea sa, atunci trebuie remarcat că la orice navă stabilitatea de-a lungul lungimii este cea mai mare, iar stabilitatea de-a lungul lățimii este cea mai mică; sau că navele sunt foarte grele înainte și înapoi și se sprijină foarte ușor pe laterale. Deci, din calculele raportate de la mine asupra stabilității navelor, puteți afla cât de mult trebuie să se încline fiecare navă față de aceste forțe, pentru a vă asigura că dacă se vede că din forțele care acționează asupra navei, este o înclinare mai mare . produs, care navă nu poate fi demolată fără vătămare, atunci acest prejudiciu poate fi evitat în prealabil, pentru că am arătat clar cum poate fi multiplicată stabilitatea navei. Am arătat că acest lucru se poate face în trei moduri: în primul rând, dacă punctul mediu de sarcină al întregii nave este coborât mai jos, ceea ce va fi cauzat de transferul unor sarcini mari în locurile cele mai adânci, ceea ce crește stabilitatea navei; atunci aceeași acțiune va urma dacă punctul de mijloc al părții scufundate a mărimii este ridicat în sus, care ar trebui privit înainte în structura navei în sine, astfel încât nava să nu se scufunde foarte adânc în apă. A treia modalitate de a multiplica stabilitatea navei este extinderea navei la suprafața apei,¹⁶ astfel încât, cu cât nava este mai spațioasă, cu atât stabilitatea acesteia este mai mare. Deci, dacă nava va avea încăpățănare nemulțumită în înclinația către părțile laterale, atunci ar trebui să fie mai spațioasă în lățime, ceea ce se face de obicei prin închiderea navei cu părți noi.

După ce am dat exact această instrucțiune despre stabilitate, am observat că întreaga știință a navigației este atât de strâns legată de

ea încât, la discreția mea, fără această instrucțiune nu numai că este imposibil să faci ceva în ea, dar am văzut și că, după aprobarea sa, calea spre interpretarea altor părți ale acestei științe. Și așa mi-am propus, depășind cu succes principala dificultate, să cercetez cu toată sânguința toată această învățătură despre călătoria-navă și să aduc ordine în știința cunoscută, din care s-a dezvoltat această carte. Dar din moment ce mi-am luat intenția de a afla în ce stare se află nava înainte de a se deplasa, stând nemișcat, ea are, atunci, după interpretarea teoriei stabilității, tocmai înclinațiile la care este supusă nava dintr-un motiv oarecare, mai precis examinate și a investigat mișcările,

Biblioteca „Runivers”

Scrisoare a lui L. Euler către președintele Academiei de Științe

169

conform căreia nava dintr-o poziție înclinată își asumă o poziție de echilibru.¹⁷ Așadar, am recunoscut că aceste mișcări, ca și mișcarea pendulului, ar trebui efectuate, iar balansarea, care de obicei se întâmplă fie pe lungimea navei, fie de-a lungul lățimii, atât de determinat pe calcul încât, pentru orice eventualitate, am stabilit lungimea unui pendul simplu care să se balanseze în timp uniform. Un astfel de studiu al științei navigației este de mare importanță, deoarece în navigație nu este doar o mare nevoie de a cunoaște această mișcare de balansare și este suficient să știm cum poate fi înmulțită sau redusă, ci și, ținând cont de timp. a acestor oscilații, să învețe de acolo multe importante, aparținând navei,¹⁸ ale căror cunoștințe oferă un mare ajutor studiului altor proprietăți ale navei.

După aceasta, am continuat în studiul cursului navei, unde, în primul rând, ar trebui să investighez încăpățânarea pe care o suferă nava din cauza apei, unde m-am uitat în primul rând la mișcarea dublă a navei, dintre care una este de obicei numită mișcare dreaptă, prin care nava se mișcă de-a lungul lungimii sau de-a lungul chilei, iar cealaltă se numește mișcare oblică, de-a lungul căreia direcția de mișcare diferă de direcția chilei²⁰ sau de linia dreaptă trasă de la pupa la nas. ; Mai ales navele sunt doborâte pe un curs oblic de vânt, când pânzele spre suflarea vântului se deschid oblic. În ambele lovituri, persistența apei depinde de figura prorei navei, care lovește apa; și întrucât forța de încăpățănare față de toate punctele de pe suprafața navei este perpendiculară, atunci am adus toată încăpățănarea forței în trei forțe, dintre care prima direcție este orizontală și paralelă cu chila navei, direcția celeilalte. este, de asemenea, orizontal, care intersectează primul și se întâmplă numai într-un curs oblic, și în direct distrus; iar în sfârșit, declinul celei de-a treia forțe, din încăpățănarea a ceea ce se întâmplă, este vertical, cu care corabia se ridică. În acest caz, am dat regulile conform cărora, recunoscând figura părții din față a navei, se pot determina toate aceste trei forțe, care apar din încăpățănare, despre care se știe că sunt proporționale cu pătratul. de viteza cu care se deplasează nava în apă, dacă alte circumstanțe nu interferează. Și astfel ajunsese deja la punctul în care era necesar să se investigheze ce efect au aceste trei forțe asupra navei și asupra tuturor forțelor la care este supusă nava

în orice stare, pentru a vedea acțiunea, pe care studiul a extins-o mai departe, cu cât am scris mai sânguincios mai spațios. Dar pentru a

Biblioteca „Runivers”

170

Traduceri

rangul acestuia este mai ușor de văzut, atunci în primul rând trebuie remarcat faptul că toate mișcările care pot fi într-o navă ar trebui clasificate ca două tipuri. Primul fel de mișcare se numește mișcare înainte, prin care întreaga navă se mișcă brusc în așa fel încât poziția ei să fie întotdeauna paralelă cu ea însăși, mișcare pe care nava o poate avea în două moduri, unul în direcția orizontală și celălalt în direcția orizontală. vertical; dintre care primul se ia în considerare în special și, deoarece se întâmplă fie în direcția navei, fie se abate de la ea, plafonul este de obicei numit fie o mișcare directă, fie o mișcare oblică. Dar mișcarea verticală, prin care nava fie se ridică din apă mai sus, fie se scufundă mai adânc, se întâmplă foarte rar și pentru asta cu greu este demnă de raționament. Un alt gen conține toate mișcările de rotație prin care nava se rotește în jurul vreunei axe, trecând prin punctul său de mijloc de sarcină; aceleași mișcări sau mai ales nava le poate avea fără să avanseze, sau împreună cu ea. Astfel de tipuri de mișcare trebuie remarcate mai mult prin diferența dintre axe, în jurul cărora există mișcare de rotație²¹ și, în primul rând, este necesar să se distingă aici axele orizontale de axa verticală, căci dacă nava se rotește sau se înclină în jurul unor axa oblic, atunci se poate da mișcarea sa în două, dintre care unul va fi aproape de axa orizontală, iar celălalt lângă verticală. La fel, toate axele orizontale sunt aduse în două, dintre care unul pe lungimea navei, iar celălalt pe lățime, trece prin punctul de mijloc de sarcină; căci mișcarea, oricare ar fi ea despre cealaltă axă orizontală, poate fi adusă la acestea două. Prin urmare, există o mișcare de rotație triplă, dintre care una are loc în apropierea axei, situată pe lungimea navei, prin care nava se sprijină pe o parte; celălalt se întâmplă în apropierea axei transversale, prin care nava fie se înclină înainte, fie în pupa; cu ambele, ar trebui investigată nu atât mișcarea prin care se produce înclinația, cât înclinația în sine, care se întâmplă navei din tot felul de forțe, pentru că această acțiune se realizează imediat și nu este nevoie să se facă nimic. știi din ce mișcare a avut loc; pentru stabilitatea navei, mișcarea se oprește imediat, iar nava rămâne în acea înclinare, la produsul căreia se vor satisface forțele de înclinare. Dar o altă stare are o a treia mișcare de rotație, care are loc în apropierea axei verticale a navei, prin care întreaga navă se întoarce și care continuă atâta timp cât nava este stimulată de forțele care pot produce o astfel de mișcare; aici aparține, în primul rând, mișcarea care are loc de obicei într-o navă de la cârmă; ²² și alte forțe, nava

Biblioteca „Runivers”

Scrisoare a lui L. Euler către președintele Academiei de Științe

171

mutatorii, este necesar să se ia în considerare cu multă sârguință, care în navă poate produce o astfel de mișcare. Deoarece nava este supusă diferitelor forțe, atunci am dat regulile și am arătat clar cum, potrivit acestora, toate mișcările și înclinațiile produse din aceste forțe pot fi ușor recunoscute și determinate. Căci, în primul rând, în ceea ce privește mișcarea înainte, atunci toate forțele prin care nava este forțată, în funcție de fiecare înclinație, ar trebui să fie transferate în punctul cel mai mijlociu de greutate și totul, conform regulilor statice, trebuie adunat într-un singur. sau împărțit în două, dintre care direcția unuia ar trebui să fie orizontală, iar cealaltă verticală, iar acesta din urmă va produce același efect, deoarece va acționa fie în sus, fie în jos, ca și cum sarcina navei ar fi scăzut sau crescut. la fel de mult, iar corabia fie s-a ridicat mai mult în sus din apă, fie s-a scufundat mai mult. Din forța orizontală, adevărata mișcare înainte a navei este determinată în așa fel conform regulilor mecanice, încât această forță, împărțită la cantitatea sau greutatea întregii nave, va prezenta o accelerare a mișcării în direcția în care forța. acționează,²³ deoarece dacă această direcție a forței este direcția de mișcare, pe care o are deja nava, va fi fie conducătoare, fie opusă, fie oblică, atunci va fi posibil să se determine mișcarea navei sau accelerația sau oprirea, sau înclinație și apoi atribuiți continuarea mișcării. Pentru a găsi înclinația navei, din aceleași forțe care au loc și, în primul rând, în apropierea axei, situată pe lungimea navei, este necesar să colectați toate forțele cantității în raționamentul acestei axe într-o singură. suma, care, fiind împărțită prin stabilitatea navei în raționamentul acestei axe, va arăta unghiul de înclinare, și anume arcul, care este măsura sa într-o busolă, al cărui diametru se presupune că este egal cu unu; ²⁴ înclinarea se găsește și în apropierea axei transversale. Pentru a găsi mișcarea de rotație a navei în jurul axei verticale, prin centrul sarcinii sale trasate, cantitățile tuturor forțelor trebuie, de asemenea, adăugate într-o singură sumă, iar această forță combinată, împărțită la cantitatea de încăpățănare a întregii nave în raționamentul aceleiași axe, va da o accelerare a acestei mișcări de rotație. După cantitatea de persistență a navei în raționamentul fiecărei axe, numesc suma care se găsește dacă toate navele piesei în raționamentul sarcinii lor. sunt înmulțite cu pătratele distanțelor lor față de axa respectivă și toate aceste cantități vor fi adăugate la o singură sumă. Astfel, mișcarea navei, în primul rând, se oprește din rezistență, iar aceasta este acțiunea sa principală, motiv pentru care și-a luat numele, după ce de la forța verticală, de la rezistența care apare, nava se ridică puțin în sus din apă. si se presupune ca este mai usoara

Biblioteca „Runivers”

172

Traduceri

devine, iar apoi în cea mai mare parte se abate spre pupa și pe un curs oblic, atât înclinarea în jurul axei de-a lungul lungimii sau în lateral, cât și rotația în jurul axei verticale pot avea loc de acolo, ²⁶ și aceste acțiuni sunt în ce stare, pentru orice eventualitate, au arătat că sunt clar. Cu toate acestea, forța de rezistență nu este deosebită, ci cu toate forțele cu care se mișcă nava, trebuie raționată

împreună, astfel încât din aceasta să se poată afla adevărata mișcare a navei. De ce, de dragul puterii, prin care navele se deplasează de obicei, a fost necesar să se calculeze; iar acestea sunt în primul rând de două feluri, adică forțele de la vânt și forțele de la vâsle, despre care a fost necesar să discutăm în special ambele feluri. În primul rând, am examinat navele care navighează pe pânze de vânt și apoi, punând în avans că era necesar să notez despre puterea vântului în general, câtă forță primește fiecare velă de la vânt, am stabilit mai precis în care cazuri în care ar trebui să determin înclinarea cauzată de pânze de la vânt, deoarece cantitatea de forță a semi-lanțului depinde de aceasta.²⁷ Apoi am trecut la scale, din care numerele și pozițiile ca suma tuturor forțelor primite de la vânt. , și direcția acestora, se va putea afla, unde ar trebui discutate și două cazuri: unul, când direcția forței primite de la vânt, este paralelă cu direcția navei, caz în care nava merge drept, iar celălalt - când direcția acesteia este înclinată față de aceasta, motiv pentru care are loc o mișcare oblică sau laterală.²⁸ Prin urmare, într-un curs înainte, care, în primul rând, ar trebui interpretat, pânzele sunt deschise perpendicular pe direcția navei, unde, mai ales, ar trebui să vă uitați la unghiul la care vântul suflă în pânze, deoarece din aflusul de intrare nu numai puterea vântului scade, ci atunci când nava se mișcă mai departe, apoi de la adăugarea de adevărata mișcare a vântului și a navei, ca o forță diferită pe pânze, deci se produce o direcție diferită. Dar determinând în acest fel puterea vântului pentru o mișcare dreaptă, apare un dublu efect de acolo către navă: unul - prin care nava este dusă acolo, până când rezistența este egală cu forța motrice, iar nava va fi purtată apoi prin mișcare uniformă; și din moment ce această stare uniformă urmează curând, atunci din forța motrice, cu rezistența doborâtă, puteți afla imediat viteza navei, care va merge uniform.

Mai mult, forța vântului ajută la înclinarea navei înainte, dimpotrivă, puterea provine din rezistența la înclinarea navei înapoi, motiv pentru care, dacă ambele forțe sunt egale, atunci nava nu se va înclina de nicio parte. Dar această putere depinde mai ales de înălțimea cântarilor, pentru că cu cât pânzele sunt ridicate mai sus, cu atât mai multă putere vine de acolo pentru a înclina nava, dar în argumentul mișcării înainte, nu contează,

Biblioteca „Runivers”

Scrisoare a lui L. Euler către președintele Academiei de Științe

173

deși pânzele vor fi ridicate mai sus sau mai jos, doar că ar primi aceeași forță de la vânt. În conformitate cu aceasta, înălțimea scării poate fi determinată în așa fel încât acțiunea vântului să nu provoace nicio înclinare a navei, dar aceasta, care se datorează scării, și amplasarea pânzelor din raționamentul cel mai important ar trebui determinată mișcarea oblică.

Dar o mișcare oblică, așa cum sa menționat mai sus, are loc atunci când pânzele sunt ridicate nu perpendicular pe direcția navei, astfel încât direcția medie a tuturor forțelor primite de la vânt este înclinată față de direcția navei. Prin urmare, nava va merge mai întâi în această direcție de mijloc, dar nu trebuie să meargă mai departe în acea

direcție, deoarece forța de rezistență în acest fel nu este niciodată egală cu forța motrice și într-adevăr nu ar putea fi opusă. Căci de îndată ce nava merge oblic, atunci una sau cealaltă parte se sprijină pe apă, rezistența laterală va fi imediat mult mai mare decât rezistența care acționează în direcția navei, prin urmare, în orice mișcare oblică, direcția rezistenței. se abate mult mai mult de la direcția navei decât de la direcția de mișcare în sine: deci, de exemplu, se poate întâmpla ca, dacă direcția cursului de la direcția navei se abate cu un unghi de numai zece grade, atunci direcția de încăpătânare se poate abate de la aceasta cu treizeci de grade. Din aceasta este clar că, dacă direcția forței motrice este oblică, atunci direcția mișcării este astfel încât direcția medie a rezistenței va fi opusă direcției forței motrice. Deci, în cazul de mai sus, dacă direcția forței motrice cu direcția navei face un unghi de treizeci de grade, atunci cursul navei va fi de numai zece grade față de direcția navei, deoarece din acest curs rezistența este născut, a cărei direcție, deviând cu treizeci de grade, este opusă direcției forței de impuls, iar nava va primi o astfel de viteză încât forța de rezistență să fie egală cu cantitatea de forță de impuls, din care nu numai coasa mișcare, dar și viteza acesteia poate fi determinată. Din această diferență între direcțiile forței motrice și cursul în sine, se obține un mare beneficiu în navigație, deoarece puteți merge în direcția din care bate vântul, și anume, astfel încât atunci când vântul de nord trage, cursul nava poate fi înclinată între est sau între vest și nord; iar navele sunt de obiceienerate ca fiind mult mai excelente, pentru că pot merge mai mult împotriva vântului. Și, prin urmare, această acțiune corectă depinde în primul rând de rezistența laterală care învinge rezistența la înaintare, astfel încât cu cât rezistența laterală crește mai mult, sau rezistența la față scade, cu atât nava este mai mult împotriva vântului.

Biblioteca „Runivers”

174

- Traduceri

cu toate acestea, dacă alte circumstanțe nu interferează, navele, cu cât împărtășesc mai mult, cu atât este mai mare acest avantaj.

Dar din forța vântului pe un curs oblic se nasc forțe care produc mișcări în navă în jurul tuturor celor trei axe declarate mai sus. Căci, în primul rând, ca și în cursul înainte, nava coboară cu prova, cu excepția cazului în care această acțiune se oprește sau chiar scade din cauza rezistenței apei. Dar din moment ce stabilitatea navei, cu care rezistă acestei înclinații, este mare, atunci nu poate rezulta nicio înclinare din aceea, ceea ce ar trebui de temut, și din acest motiv numărul pânzelor sub scară este redus. Dar, deoarece pânzele sunt întinse foarte oblic aproape de-a lungul lungimii navei, atunci direcția forței primite de la vânt este aproape perpendiculară pe direcția navei, motiv pentru care se naște o forță mare pentru a înclina nava pe ea. lateral, adică în apropierea axei longitudinale, care este cu cât forța este mai mare, cântarul va fi mai mare, iar în acest caz, forța de rezistență poate reduce ușor această înclinare. De ce, de dragul ei, stabilitatea navei în raționamentul acestei axe este cea mai mică, adică rezistă la o înclinare foarte mică, atunci într-un

curs oblic ar trebui să se întâmple de la acea înclinație foarte nobilă spre lateral, care de aceea nava poate avea mari probleme, dacă forța primită de la vânt va fi foarte mare, sau va deveni presiune foarte mare. Deci, dimensiunea pânzelor este determinată de lățimea navei, pentru aceasta, aici sunt atribuite atât lungimea pânzelor, cât și înălțimea cântarilor, care nu mai poate fi, astfel încât nava să poată rezista înclinării în un curs oblic de acolo fără dezastru.

În plus, chiar și într-un curs oblic, se poate întâmpla ca prin forța vântului nava să fie indusă la o mișcare de rotație în jurul axei verticale, cu care forța născută din încăpățănare trebuie conectată pentru a produce o acțiune similară, și dacă fie aceste forțe nu dispar, fie ambele dacă nu se opresc singure, atunci navele sunt supuse unui mare dezavantaj. Dar pentru ca în acest caz nava să nu se întoarcă cu adevărat, este necesar să se conducă cârma, care este, de obicei, incapabilă să dezguste această acțiune, fără a menționa că o astfel de acțiune continuă a cârmei oprește destul de mult progresul navei. Ce nave au acest viciu, se spune despre acelea că nu ascultă cârma, care este pe bună dreptate considerată printre cele mai mari nave drept inconveniente: prin urmare, în structura acestora, în primul rând, trebuie privit pentru a evita acest viciu, care se poate face cu un aranjament de scară decent. Și astfel încât forțele motrice să nu producă nicio mișcare giratorie în navă

Biblioteca „Runivers”

Scrisoare a lui L. Euler către președintele Academiei de Științe

175

lângă axa verticală, care este reprezentată în minte prin centrul de greutate al navei, atunci direcția medie a tuturor forțelor trebuie să treacă prin această axă, pentru că atunci importanța acestor forțe, luată în raționamentul acestei axe, va dispărea. După ce toate pânzele au fost desfăcute, declinația medie a tuturor forțelor care le-au fost date de vânt a trecut prin axa verticală, sau astfel încât planul vertical, care, desigur, prin forța medie a direcției. dat, trecut prin centrul de greutate al navei. Mai mult, acest lucru trebuie înțeles dacă direcția medie a forțelor de rezistență trece deja de la sine prin această axă și, dacă se întâmplă altfel, atunci dispunerea scărilor de mai sus ar trebui să se schimbe în modul declarat numai astfel încât cantitatea de forțe ale vântului cu cantitatea de forțe de rezistență este în echilibru. Căci oricâte cântare ar fi, în locul lor îți poți imagina întotdeauna una în minte, care, având același număr de pânze, ar produce același efect, iar locul acestei cântare este determinat în regulile raportate: și de aici se atribuie și locurile tuturor cântarilor și înălțimile acestora, dacă se ține seama de distanțe, cât de mult ar trebui separate între ele pentru lățimea pânzelor, pentru ca pânzele din spate să nu ia vântul de la cele din față. Este adevărat că se pare că nu este cu adevărat posibil să se aranjeze aceste cântare într-un mod atât de convenabil încât să prevină complet mișcarea de balansare a navei, pentru că ultima cântare de pe pupa, în cea mai mare parte cu o velă triunghiulară, este de obicei, plasat mai mult astfel încât forța vântului primită de acesta să servească nu atât pentru a alunga nava, cât pentru a o controla și pentru a distruge alte forțe care încearcă să întoarcă nava; motiv pentru care nava cheltuiește

multă putere motrice și, în plus, capacitatea sa de a se mișca împotriva vântului se oprește foarte mult. Din acest motiv, în acest capitol, care este mai lung decât cel pe care l-am scris, este definit cu multă sârguință totul, care, la discreția mea, privea locul, numărul și înălțimea cântarilor.

În instrucțiunile despre mișcarea oblică apar multe cazuri, care, în opinia mea, aduc un beneficiu considerabil practicii. Căci după direcția propusă a cursului, pe care nava trebuie să o păstreze, dacă nu este controlată foarte aproape de vânt, pânzele pot fi dispuse în multe sau nesfârșite moduri astfel încât nava să urmeze acel curs ; dar dintre toate, am determinat-o pe cea care ar oferi navei cea mai rapidă mișcare, a cărei hotărâre nu va fi inutilă, deși constructorii de nave, după arta obișnuită, știu să aleagă cu destulă precizie acest aranjament de vele cel mai potrivit. Dar când va trebui să meargă împotriva

Biblioteca „Runivers”

176

Traduceri

vânt, apoi am desemnat atât nava, cât și pânzele direcția în care împotriva vântului va urma un mare câștig, pe care constructorii de nave de obicei îl observă cu multă sârguință.

După studierea forțelor vântului și a rezistenței care acționează asupra navei, rămâne de investigat efectul cârmei, care este de obicei atașată la pupa. Aici, în primul rând, partea din spate a navei spre pupa este deja făcută foarte mult, astfel încât apa lovește destul de liber cârma și, astfel, produce efectul dorit. Pentru a interpreta acțiunea cârmei în sine, în primul rând, forța sa care este atașată acesteia, ar trebui să cunoaștem valoarea din raționamentul axei trase prin centrul de greutate al navei, care, împărțită la valoarea rezistenței. a navei în raționamentul aceleiași axe, va arăta accelerația cu care se va întoarce nava. Din aceasta este clar că, deoarece cârma are cea mai îndepărtată distanță de centrul de greutate, atunci efectul său este foarte mare și, în plus, știind cantitatea de rezistență a navei, însăși mărimea cârmei este atât de ușor de determinat. că va avea efectul cerut.³⁰

După ce au învățat acest lucru, nu va fi greu pentru toate instanțele, indiferent de modul în care sunt făcute, să vadă și să determine bunătățile și neajunsurile; de asemenea, care este punctul forte al științei navigației, se poate face, astfel încât scopul propus pentru care este atribuită nava să fie foarte convenabil și, prin urmare, să se poată construi o navă foarte perfectă. Pentru că, în primul rând, s-a interpretat în ce stare ar trebui să se afle nava, astfel încât să aibă o anumită stabilitate atât în lungime, cât și în lățime, precum și vibrațiile și oscilațiile care apar în urma impactului valurilor, acestea pot fi controlate. după bunul plac.³¹ În al treilea rând, am arătat pe larg cum ar trebui făcută prua navei astfel încât pentru fiecare intenție să fie supusă celei mai mici rezistențe și în acest fel nava să poată merge foarte repede. În al patrulea rând, am descris figura acelei nave, care, în sens contrar vântului, este acceptabilă,

atât de decent făcută să fie, așa cum va fi prescris; și care, de altfel, va deveni foarte ușor de îndoit prin acțiunea cârmei. Adevărat, se poate dovedi că multe proprietăți vor necesita diferite nave de construcție și, aparent, se vor opune reciproc; dar, având în vedere toate cauzele care aparțin fiecărei proprietăți, nu va fi greu, pentru orice eventualitate, să se pună de acord între ele diversele concluzii și, combinând toate proprietățile împreună, să satisfacă cât de mult starea materiei în sine. permite.

Biblioteca „Runivers”

Scrisoare a lui L. Euler către președintele Academiei de Științe

177

Există un alt fel de barcă cu vâsle care necesită nu mai puțin studiu; căci conform interpretării nereușite a lui Aristotel a forțelor vâslei din proprietățile pârgheii, deși cei mai recenti matematicieni au văzut eroarea acesteia, nimeni nu a explicat-o corect. De ce m-am străduit să găsesc forța cu care nava se mișcă cu vâsle din cele mai importante reguli mecanice și să stabilesc cu exactitate viteza, ce vâsle, câte dintre ele sunt și cu ce forțe sunt mânite de ele, ei poate da nava. Deoarece astfel de nave nu navighează niciodată împotriva vântului și, prin urmare, nu sunt supuse înclinării, ceea ce se întâmplă într-un curs oblic, atunci ar trebui să încercați doar să vă asigurați că, cu o cantitate suficientă de stabilitate, sunt supuse celei mai mici rezistențe într-un curs direct. În plus, deoarece vâsla este împărțită pe lungime în două părți de la sine, într-una interioară, care este mutată în interiorul vasului de la vâslași, și în cealaltă exterioară, făcută cu o lopată, care este vâslit în apă, atunci am determinat o asemenea proporție între părțile interioare și exterioare, încât din aceeași forță care propulsează vâsla, să fie cea mai mare forță la mișcarea navei; deși această proporție depinde atât de greutatea vasului și de încăpățânarea lui, cât și de numărul de vâsle, am constatat totuși că partea exterioară ar trebui să fie întotdeauna o cotă mai degrabă decât cea interioară, care este o proporție atât de convenabilă, aprobată în teorie, și respectată cu sârguință în practică. Dar gloriosul Monsieur Bouguer, membru al Academiei regale pariziene, nu prea este de acord cu aceasta, într-un eseu destul de francez, publicat de el recent despre structura navelor, unde, în fruntea acțiunii vâslelor, fără sârguință. luând în considerare unele împrejurări, el a concluzionat că în curând nava de la vâsle este necesar pentru mișcare ca partea interioară să fie o parte din exterior. Dar această eroare este mică și mai degrabă răsplătită cu o serie de alte părți raportate în eseu respectiv.

În același timp, trebuie menționat că în această carte a mea nu consider lucrările altora ca fiind ale mele, pentru că multe articole pe care le-am compus amândoi în așa fel încât să pară, nu fără motiv, că le-am copiat. din munca pe care cu aproape patru ani mai devreme a ieșit cartea mea. Cu toate acestea, întreaga Academie Imperială de Științe, la ordinul căreia am început să compun această carte încă din 1737, este destul de conștientă că prima parte a ei a fost deja finalizată când am părăsit Sankt Petersburg în 1740 și o altă carte era pe jumătate gata. , pe care l-am terminat deja aici, la Berlin, la scurt timp după sosirea mea, pentru ca toate părțile să poată fi

publicate publicului anul viitor. De asemenea, ca martor la acest lucru, aş putea aduce mulţi prieteni pe care îi mai am

[2 M. V. Lomonosov, vol. XI

Biblioteca „Runivers”

178

Traduceri

de atunci au transmis cele mai nobile capitole ale reflecţiilor mele; doar Academia de Ştiinţe îmi este suficientă pentru a mă justifica. De altfel, bunul domn Bouguer a trăit în America în toată perioada în care am muncit la alcătuirea acestei cărţi, unde, după cum se spune, şi-a scris eseul, pentru ca între noi să nu existe corespondenţă în materie ştiinţifică, din care ar fi de la altul ar putea folosi ceva.

Aceasta este aproape tot ce am recunoscut cu cuviinţă pentru a vă înştiinţa, ilustrului conte, intenţia pe care mi-am asumat-o în această carte, ca să vedeţi ce cinste merită în societate această ştiinţă a navigaţiei în societate, de aici puteţi vedea , şi mulţumesc cuvenită excelenţei contelui tău că Această carte a mea a fost demnată să fie publicată în popor şi te rog cu cea mai umilitate să nu mă părăseşti în viitor cu mila şi bunăvoinţa contelui tău. Cu toate acestea, îi doresc Excelenţei Contelui dumneavoastră sănătate pe termen lung, cu respectul cuvenit rămân,

Prea ilustrului conte, plin de har suveran, cel mai ascultător şi ascultător slujitor al excelenţei tale

Leonhard Euler Berlin

25 ianuarie

1749

Biblioteca „Runivers”

Biblioteca „Runivers”

Biblioteca „Runivers”

12

POEMI LA ILUMINARE 25 APRILIE 1742 LA MOSCOVA

Speranţa şi Dreptul sunt acum satisfăcute Dorinţa şi Loialitatea sunt calme. Rusia aşteaptă doar asta. Da, Elizabeth trăieşte pentru totdeauna!

13

POEZII DESPRE ILUMINARE

25 APRILIE 1743

Vezi fericirea ta, Rusia reînnoită, Cap, ca astăzi, împodobit cu o coroană

În această zi, în care moștenirea aceea a luat stăpânire cu Și cetatea voastră coroana a fost întemeiată a doua oară. Luminându-se a doua oară în tronul părintesc, Așezându-se 6 pe acea coroană, în veci mai neclintită, Soarele iarăși a sărit iarăși cu răsăritul său, Dând izvorul tău, dorit de popor, Cu nădejde conducând slăvitul tău neam de Stâlpi, o mișcare de protecție într-un moment prosper.

» În text: a acceptat moștenirea. Poate ar trebui să citiți: Moștenirea Priyala. th În text: așezarea.

Biblioteca „Runivers”

182

Poezii atribuite lui M. V. Lomonosov

14

Când, împodobită cu patru coroane, Strălucește, domnind ca ziua, Elisabeta În adevăr a încununat a cincea cu lumină de dafin Și numele glorios cu frunze de palmier Biruință, fericire și țara rusă Se străduiește să înfășoare ceea ce a mântuit, Și în fiecare an mulțumirea ei. anunță că porțile ei sunt înfățișări solemne.

15

Tamira e săracă! Vrei doar să te naști

Deja te numesc orb Phylaktos.¹

„Cum este posibil”, spune el, „să mă îndrăgostesc de ea de pe perete,² Imediat, prietene, răspunde la întrebarea mea!” Nu crezi ce a fost în secolele trecute Așa este structura orașelor și a cetăților, Cum acum știința a născocit oamenii Prin imensitatea meterezelor ei se feresc de foc.

Sau nu vezi multe exemple în antichitate, Unde soțiile s-ar putea îndrăgosti de pe zidurile regelui,

Din pereți există conversație, acord și direct, Aceasta este opera Maroons și Homers. Tamira pentru asta te oprește sa slabesti. Și nu te forța să fii numit orb pentru asta.

Biblioteca „Runivers”

Poezii atribuite lui M. V. Lomonosov

183

16

SCRISOARE Kg. V...

Fericirea zilelor noastre, pacea și pacea bună M-au silit să-ți dau sfaturi utile, Să-ți petrec timpul în cele mai plăcute munci Și să câștig faima în toate țările pământești. Atât înclinația, cât și natura vă atrag către aceasta: Numai direcționați pânzele, vremea este capabilă să mănânce, Să vă navigați științe în oceanul spațios. Care dintre ele vei vedea casa creată! Ce veselie și distracție vei găsi în ea, Ce poate fi un mijloc de respect și glorie! Vei strânge acolo asemenea bogății pentru tine, încât nici prin tot veacul tău nu le vei trăi. Măcar l-ai depășit pe Matusalem, Bunătatea este aceeași bogăție și aceeași va fi putere; Un hoț viclean nu te poate fura, Nici apa, nici focul, nici sabia nu te poate lua.

O, ce fericit ești, binecuvântat, binecuvântat, Că ești echipat cu această comoară prețioasă! Sărut cu gelozie rămășițele faptelor tale!

Oh, ar fi puțină asemănare cu tine,

Aș fi crezut că voi compara vârful munților cu valea Și că voi face totul cu singura mea mână, Că voi închide vânturile, ca Eola, într-un șanț întunecat, voi impune execuția de dureroase cătușe. pe Neptun.

Aproape, prietene, ostenele lor cu mâncarea lor Și ascultă adevărul cu sânguință adâncă. Așa cum o albină strânge miere din flori, Așa ia dulceața înțelepciunii din ostenele lor Și fă-i ușor să accepte povara cea mai plăcută. Acum familia ta cere, atunci și timpul cere; În astfel de vremuri de aur trăim, Unde războiul sângeros nu ne tulbură, Nu auzim trâmbițe zgomotoase care strigă la luptă, Nu vedem bombele zburătoare, inimile și mințile celor neliniștiți,

Biblioteca „Runivers”

184

Poezii atribuite lui M. V. Lomonosov

Nu ne este frică de trosnitul aprig al armelor,

Sub săbiile aprinse, o strălucire amenințătoare; Peste tot este un semn de bucurie și pace dulce,

O, cât de binecuvântați suntem cu o astfel de Stăpână, Care nu-i guvernează decât cu înțelepciune poporul, Unde nu este nici cea mai mică răzvrătire și vreme.

Un exemplu de împărății fericite este starea noastră, Ea este un exemplu de capete unse pentru împărăție.

Rusia! Lăudă-te cu monarhul tău, Că ești mai binecuvântat decât câmpurile Elysees.

17

Frumoasă vedem aici privirea Ecaterinei, Arătând bunătate iubita catedrală. Dar cum să descriem eroismul pentru eternitate și gelozia față de Maternia, ce ne-a dat liniște sufletească? Familia rusă și-a

înscriș în inimile ei o imagine, Mai tare decât întunericul, precum Marmura și Metalul.

Biblioteca „Runivers”

Biblioteca „Runivers”

Biblioteca „Runivers”

1

M. V. LOMONOSOV SCRISOARE CĂTRE D. F. MICHAELIS

Publicat conform textului primei publicații rusești (Che i a k a l V. L. Scrisoare necunoscută către M: V. Lomonosov. - Vesti. Academia de Științe a URSS, 1963, nr. 11, pp. 126-128). Originalul în germană este păstrat în Arhivele Orașului din Marburg (STA Marburg. 305a A IV pentru nr. 8).

Publicat prima dată în germană: Schmitz R. und Marks H. Ein unbekannter Brief Lomonossows an den Marburger Universitätsapotheker Michaelis. - Sudhoffs Archiv für Geschichte der Medizin und der Naturwissenschaften, Wiesbaden, 1963, Bd 47, H. 1, S. 36-42. Vezi și: VIET, 1972, c. 1 (42), p. 43-45; Schmitz R. Pe scrisoarea lui M. V. Lomonosov către farmacistul german D. Michaelis. - VIET, 1980, c. 67-68, p. 111-113.

Scrisoarea este adresată farmacistului D. F. Michaelis de la Universitatea din Marburg.

La 3 (14 noiembrie) 1736, M. V. Lomonosov, G. U. Raiser și D. I. Vinogradov, trimiși de Academia de Științe din Sankt Petersburg în Germania pentru a preda chimie, metalurgie și minerit, au ajuns la Marburg, unde în principal studiile lor erau conduse de către celebrul Chr. Lup. Trebuiau să asculte prelegeri despre chimie la doctorul în medicină Konradi, totuși, convingși de eșecul său, au studiat chimia și medicina sub îndrumarea profesorului J. G. Duising cu permisiunea lui Wolf.

După ce au părăsit Marburg la 14 iulie 1739, studenții ruși au ajuns în orașul Freiberg din Saxonia, unde, sub îndrumarea lui I.F.Genkel, urmau să studieze metalurgia și mineritul. Considerând că șederea în continuare la Freiberg este nepotrivită și, de asemenea, din cauza unui conflict acut cu Genkel în mai 1740, Lomonosov, după o călătorie în multe orașe din Germania, s-a întors la Marburg, unde a locuit până în mai 1741. În această perioadă, așa cum scrie el însuși într-una din scrisorile sale Petersburg (PSS, vol. X, pp. 421-431), el „a practicat algebra, intenționând să o aplice chimiei și fizicii teoretice”.

Scrisoarea publicată a adăugat note importante biografiei omului de știință. Se credea că s-a angajat în chimia experimentală din 1744. Din scrisoare reiese clar că a început aceste lucrări deja în Germania în anii 1739-1740.

Scrisoarea pune în lumină și motivul încetării cursurilor elevilor ruși cu I. L. Konradi.

1 p. 11. Probabil, aceasta se referă la oportunitatea oferită lui Lomonosov mai devreme de a lucra în laboratorul lui D. F. Michaelis până în ianuarie 1739 (vezi: Decretul Chena-kal V. L., soch., p. 128).

2 S. 12. I. L. Konradi - doctor în medicină la Marburg, de la care Lomonosov și colegii săi D. I. Vinogradov și G. U. Reiser urmau să studieze chimia (PSS, vol. X, pp. 361-362) .

3 p. 12. Prelegerile lui G. E. Stahl despre chimie se referă la: Stahi G. E. Fundamenta chymiae dogmaticae et experimentalis. Norimbergae, 1723 (PSS, vol. X, p. 767, nota nr. 3 la lucrarea 500).

■ C. 12. I. F. Genkel, consilier montan, profesor al elevilor ruși din Freiberg.

2

M. V. LOMONOSOV SCRISOARE CĂTRE I. G. GMELIN

Publicată după o traducere (G. A. Likhacheva), realizată dintr-o copie în limba germană, scrisă de I. G. Gmelin și păstrată în Arhivele Principale de Stat din Stuttgart (Hauptstaatsarchiv, Stuttgart, A 202 Bü 2558).

Publicat de Lothar Mayer (Vesti. MGU, serie de povestiri, 1978, Nr. 4, p. 30-31). Locația originalului este necunoscută.

Corespondența dintre Lomonosov și Gmelin este cunoscută de mult, dar această corespondență s-a pierdut. P. P. Pekarsky a scris despre aceasta în „Istoria imp. Academia de Științe”: „În mâna Acad. A. A. Kunik avea scrisori de la Lomonosov către Gmelin, care probabil conțin trăsături curioase care să-l caracterizeze pe faimosul nostru scriitor. Cu mult timp în urmă, domnul Kunik a predat aceste scrisori unei alte persoane în speranța de a le vedea făcute publice , dar acest lucru nu s-a întâmplat încă” (Pekarsky, II, p. 399, nota 1).

Interesat de publicarea acestei corespondențe, P. S. Bilyarsky a stabilit că a fost predată academicianului N. S. Tikhonravov, care urma să o publice în Cronicile literaturii și antichităților, pe care le-a publicat, dar nu și-a îndeplinit intenția. În același timp, Bilyarsky a aflat că în mâinile lui H.S. Tikhonravov nu erau originalele, ci copiile scrisorilor copiate pentru A.A. Kunik din Württemberg (Bilyarsky, p. 797, notă.). Căutarea acestor copii în arhiva lui H. S. Tikhonravov, aflată în Departamentul Manuscris al Statului. bibliotecile URSS. V. I. Lenin, sa dovedit a fi inutil.

Corespondența lui Lomonosov cu Gmelin a fost cauzată, pe de o parte, de plecarea lui Gmelin din Rusia în 1747 și, pe de altă parte, de garanția bănească a lui Lomonosov și Miller pentru Gmelin, dată în iulie 1747 la plecarea lui Gmelin în străinătate (PSS, vol. X). , p. 342). În ciuda acestei garanții, Gmelin a rămas în Germania. Scrisoarea lui Lomonosov

către Gmelin din 1 octombrie 1748, pe care Gmelin însuși a menționat-o în scrisoarea sa către G.F. Miller, numind scrisoarea lui Lomonosov „nebună” (LO AAN URSS, f. 21, op. 3, nr. 20, filele 53-55).

În 1973, istoricul german Dr. Eric Amburger din Giessen i-a oferit cu amabilitate lui V. L. Chenakal o fotocopie a unei scrisori necunoscute a lui I. G. Gmelin către Lomonosov din 11 decembrie 1748 (păstrată în Arhivele Statului din Marburg). Publicare

Biblioteca „Runivers”

Literele 1-4

189

a acestei scrisori (Vesti. AN SSSR, 1973, Nr. 7, p. 105-108) a atras atenția cercetătorilor, întrucât era un răspuns la o scrisoare negăsită de la Lomonosov din 1 octombrie 1748, al cărei cuprins Gmelin îl repovestea lui Miller în oarecare detaliu și a servit un imbold pentru reluarea căutării scrisorii menționate a lui Lomonosov.

O copie a acesteia a fost descoperită cinci ani mai târziu de omul de știință german Lothar Mayer în Arhivele Principale de Stat din Stuttgart printre lucrările lui Gmelin, pe care le-a trimis în 1748 și 1749. administrație și membri ai Academiei de Științe din Sankt Petersburg (Maier L. Scrisoare nepublicată a lui M. V. Lomonosov către I. G. Gmelin. - Vesti. MGU, seria de istorie, 1978, nr. 4, p. 29). Această scrisoare prezintă, fără îndoială, un mare interes pentru biografia lui Lomonosov. Trăsăturile unei persoane cu principii și extrem de sincere, un patriot înflăcărat, care și-a exprimat deschis părerea despre actul nepotrivit al unui om de știință cu care a avut relații de prietenie, ies în mod clar în el.

I. G. Gmelin, absolvent al Universității din Tübingen, a fost invitat în 1727 la Academia de Științe din Sankt Petersburg. Trei ani și jumătate mai târziu, a devenit profesor de chimie și istorie naturală, iar în 1732, împreună cu istoricul G.F. Miller, geograful de la Croyer și adjunctul S.P. Krashennikov, a plecat în Siberia ca parte a expediției din Kamchatka a celebrul Vitus Bering.

, a avut o importanță decisivă cel mai bogat material adunat de el în timpul unei călătorii de 10 ani în Siberia, care caracterizează bogăția naturală a acestei regiuni, unde a început să lucreze la renumita sa lucrare Flora sibirica sive historia plantarum Sibiriae (Flora Siberiei, sau Istoria plantelor siberene), publicată de Academia de Științe în 1747-1769. Gmelin a descris 1178 de specii de plante și a atașat imagini cu 294 dintre ele.

Continuarea călătoriei în Kamchatka, pe care trebuia să o facă, a fost anulată din cauza bolii sale.

Întors la Sankt Petersburg, Gmelin a trebuit să se ocupe de demontarea materialelor pe care le adusese și de alcătuirea unei descrieri a florei siberiei. În 1744, referindu-se la sănătatea precară, a început să facă o petiție pentru demiterea lui de la Academie, dar nu au vrut să-l dea drumul. Gmelin a fost foarte apreciat de Lomonosov, care a

lucrat foarte mult cu el. La 1 iulie 1747, Gmelin a semnat un nou contract care i-a fost oferit, obligându-l să rămână în serviciu activ la Academie încă patru ani, dar i-a permis un an de concediu pentru a călători în patria sa. Responsabilitatea financiară pentru îndeplinirea îndatoririlor asumate de Gmelin ar fi trebuit să fie suportată împreună cu el de către doi garanți, care au convenit să fie Lomonosov și Miller. Cu toate acestea, după expirarea vacanței, Gmelin nu s-a mai întors la Sankt Petersburg, informându-l pe președintele Academiei de Științe K. G. Razumovsky că a fost numit profesor de botanică la Universitatea din Tübingen și a rămas în Germania.

Treaba a fost complicată de faptul că Gmelin a luat cu el materialele pe care le-a adunat în timpul expediției din Siberia și i-a eliberat contra primire pentru a-și putea continua munca la lucrarea de botanică Flora sibirica și a fost necesar să se ocupe de întoarcerea lor. .

Până la încheierea cauzei, s-a decis să plătească lui Lomonosov și Miller doar jumătate din salariu, iar cealaltă jumătate să fie păstrată în trezorerie pentru a acoperi suma dată lui Gmelin la plecare. În plus, Lomonosov mai trebuia să plătească

Biblioteca „Runivers”

190

Note

315 r. 83 copeici - suma pe care a garantat-o pentru Gmelin (LO AAN URSS, f. 3, op. 1, nr. 457, fol. 251 v.).

Scrisoarea dură de acuzație a lui Lomonosov nu a schimbat atitudinea prietenoasă a lui Gmelin față de el, așa cum se vede din răspunsul lui lui Lomonosov. El a scris că actul său nu poate fi considerat „fără scrupule”, a declarat adevăratul motiv al plecării sale din Rusia (sănătate precară, sfâșiată de condițiile dificile ale expediției siberiei) și a plătit datoria de bani.

Timp de câțiva ani, Gmelin și-a trimis lucrările la Sankt Petersburg și a lăsat moștenire colecția sa de minerale și plante medicinale Academiei de Științe. A fost adusă din Germania de botanistul I. G. Kelreuter și în 1757, prin hotărâre a Conferinței, plătită de văduva lui Gmelin (Pekarsky, I, pp. 454-455).

3

M. V. LOMONOSOV SCRISOARE CĂTRE I. A. TSILKH

Publicată după textul primei publicații: Arhiva Roșie, 1940, Nr. 100 (3), p. 194, verificat cu originalul, scris de mana unui grefier și semnat de Lomonosov. Depozitat în Serviciul Central de Stat Antimonopol (f. birou Votchinnaya, nr. 16788, foaia 841).

L. B. Modzalevsky, considerând această scrisoare un document reprezentând o procură oficială, nu a plasat-o în Lucrările lui M. V. Lomonosov (Acad, ed., vol. 8, p. 30). Evident, din același motiv, scrisoarea nu a fost inclusă în Operele complete, unde, totuși, a fost

publicată o scrisoare similară adresată lui F.K. Sokolov (PSS, vol. X, p. 558).

Scrisoarea reflectă un episod din viața lui Lomonosov și, într-o oarecare măsură, caracterizează relația sa cu oamenii cu care a lucrat constant. Se adresează cumnatului lui M.V. Lomonosov I.A. Tsilkh, în care avea mare încredere și își punea speranțe în continuarea lucrului la fabrica Ust-Ruditskaya după moartea sa (a se vedea petiția sa adresată Senatului pentru permisiunea lui I.A. Tsilkh pentru a continua lucrarea de mozaic: PSS, vol. IX, p. 180). I. A. Tsilkh, instruit de Lomonosov în lucrarea mozaicului, a fost în esență singura persoană care, la egalitate cu Lomonosov, cunoștea rețeta smalt-ului. Din 1753, Tsilkh, după toate probabilitățile, a trăit aproape fără pauză în Ust-Ruditsa, unde a fost „directorul fabricii” (N. Makarenko. Lucrările mozaice ale lui Lomonosov. - În cartea: Expoziția „Lomonosov și timpul Elisabetan”, vol. 8. Pg „ 1917, p. 110). Tsilkh a Lomonosov a încredințat unele lucrări administrative și economice, în special, efectuarea topografiei în districtul Koporsky. Motivul cauzei au fost conflictele repetate dintre țăranii repartizați pe pământurile Lomonosov și țăranii repartizați pe pământurile generalului locotenent V.E. Skvortsov. Lomonosov a solicitat Oficiul de Supraveghere Funciară încă din august 1761 (Cronică, p. 365), iar la 30 aprilie 1762, un decret al Senatului a fost trimis Biroului Principal de Supraveghere Funciară cu privire la delimitarea terenurilor lui V. E. Skvortsov și M. V. Lomonosov în districtul Koporsky (Cronică, p. 376). Acesta este cazul Lomonosov și a fost instruit să conducă Tsilkh într-o scrisoare publicată.

1 p. 15. Conacul Voronezh. Probabil că există o greșeală în document. Nu a fost posibil să se stabilească la ce se referă acest nume.

Biblioteca „Runivers”

Literele 1-4

191

4

M. V. LOMONOSOV SCRISOARE F. M. ZANOTTI

Publicată după o fotocopie a originalului în limba latină, transmisă cu amabilitate lui S. Ya. Somova, angajat al Bibliotecii Academiei de Științe URSS, de profesorul Piero Cazzola din Bologna. Publicat prima dată de el în articolul „Călătorii ruși în Emilia și Romagna din secolul al XV-lea până în secolul al XIX-lea” (Il Carrobbio, Bologna, 1979, V, pp. 87-89). Originalul este păstrat în Arhivele Institutului Bologna.

În arhiva lui M. V. Lomonosov s-a păstrat doar un proiect al acestei scrisori în latină (publicat: Bilyarsky, pp. 789-790). Prima dată publicată în traducere rusă: Akad, ed., vol. VIII, p. 299-300.

Scrisoarea publicată a fost scrisă de Lomonosov ca răspuns la un mesaj al secretarului Academiei de Științe a Institutului Bologna, Francisco

Maria Zanotti, din 9 aprilie 1764, despre alegerea lui Lomonosov ca membru de onoare al Academiei de Științe din Bologna. (despre împrejurările alegerii, vezi: PSS, vol. X, p. 875).

Scrisoarea originală către F. M. Zanotti nu a fost găsită. Conținutul său în traducere rusă a fost publicat pentru prima dată în Monthly Works and News about Scientific Affairs (1764, mai, pp. 465-466). Acest text indică faptul că Lomonosov a fost ales membru de onoare la 13 aprilie 1764.

În comentariile la Vol. VIII Acad. ed. (p. 286 sec., p.) și la vol. X al PSS (p. 875) se dă data 2 (13) aprilie.

0 fotocopie a proiectului acestei scrisori transmisă de P. Cazzola spune că alegerea a avut loc „a doua zi după nonas de aprilie” (postrid[ie] nonas Apr[iles]), i.e. 6 aprilie. Proiectul de scrisoare a fost datat „a 5-a zi înainte de idurile lui aprilie” (V. Id [us] Apr [iles], adică 9 aprilie. Toate acestea dau motive să se considere data alegerii lui Lomonosov ca membru de onoare al Academiei Bologna din Științe nu 13, ci 6 aprilie New Style.

1 p. 17. Academia de Științe din Bologna, care a apărut la sfârșitul secolului al XVII-lea, a intrat la începutul secolului al XVIII-lea. În Institutul din Bologna - o instituție științifică care a unit, pe lângă Academia de Științe, Academia de Pictură, Sculptură și Arhitectură și un muzeu.

2 p. 17. Iată recursul adoptat în corespondența în limba latină.

3 p. 17. P. Cazzola în articolul său „Ediții rusești în Colecția Mezzofanti din Biblioteca Universității” (Il Carrobbio, Bologna, 1980, VI, pp. 90-103) a relatat că în această colecție, printre alte cărți rusești, există o escortă cu o inscripție scrisă de mână a lui Lomonosov pe pagina de titlu:

„Illustrissimae Academiae Scientiarum Bononiensi Auctor. Acest volum continent:

1. Panygircus Elisabethae augustae dictus.
2. Oratio de utilitate chymae.
3. Oratio de meteoris vi electrica ortis.
4. Panygircus petromagnodictus.
5. Oratio de origine lucis et colorem.
6. Oratio de generatione metallorum.
7. Meditationes de via navis in mari certus determinanda.
8. Meditationes de solido et fluido.

Biblioteca „Runivers”

- Note

9. Observaciones transitas Veneris per Solem.

În această scrisoare, Lomonosov a enumerat următoarele lucrări ale sale:

1. Un cuvânt de laudă către Elisabeta Petrovna.
2. Un cuvânt despre beneficiile chimiei.
3. Un cuvânt despre fenomenele aerului, din forța electrică care se produce.
4. Cuvânt de laudă lui Petru cel Mare.
5. Un cuvânt despre originea luminii, reprezentând o nouă teorie despre culori.
6. Un cuvânt despre nașterea metalelor din zguduirea pământului.
7. Reflecții privind determinarea exactă a traseului navei pe mare.
8. Raționament despre duritatea și lichidul corpurilor.
9. Fenomenul lui Venus pe Soare.

Fără îndoială, conține tocmai acele lucrări pe care Lomonosov le-a trimis contelui M. I. Vorontsov pentru Academia de Științe din Bologna și pe care le menționează într-o scrisoare către aceasta din urmă din 19 ianuarie 1764 (vezi: PSS, vol. X, p. 570). În acest caz, Lomonosov scrie despre intenția sa de a-și trimite noile lucrări (vezi mai jos, notele 5, 6).

4 S. 17. „Discurs despre mai mare acuratețe a căii maritime” (PSS, vol. IV, pp. 123-186), tradus în latină de însuși Lomonosov (PSS, vol. IV, pp. 187-320), le-a fost trimis mai devreme în Academia de Științe din Bologna și inclus de Lomonosov în lista convoiului numărul 7.

5 p. 17. Aparent, vorbim despre disertația „Despre schimbarea poverii pe globul pământesc”, care nu a fost încă găsită, pentru care Lomonosov a efectuat observații. asupra modificărilor oscilațiilor unui pendul centrosopic din martie 1759 până în februarie 1764 cu pauze scurte (vezi: PSS, vol. IV, pp. 800-816).

6 p. 18. Probabil, Lomonosov are în vedere lucrarea pe care o pregătește, „Testing the Cause of Northern Lights” (vezi: PSS, vol. III, pp. 481-486). În momentul în care era scrisă scrisoarea, gravorul I. Stenglin grava plăci de cupru cu imagini cu aurora boreală pentru ilustrații pentru această carte.

Publicat conform textului primei publicații. Prima publicat: Note la Vedomosti, 6 octombrie 1741, partea 80-83, p. 317-332. Din 1728 până în 1742, revista Notes to Vedomosti a fost publicată ca supliment special la ziarul din Sankt Petersburg Vedomosti. Unele dintre articolele cu conținut științific care au ajuns la ziar au fost publicate în acest jurnal.

Aici au fost publicate articole, rezumate, note, care au fost doar într-o mică măsură legate de textul materialelor plasate în ziar; vezi: V. P. Zubov, Istoriografia științelor naturii în Rusia (XVIII–prima jumătate a secolului XIX). M., 1956.

Aproape toți membrii Academiei de Științe din Sankt Petersburg au luat parte la pregătirea articolelor și rezumatelor pentru Note la Vedomosti. Articolele, de regulă, erau pregătite de academicieni, dar erau tipărite fie fără nume de familie, fie semnate.

Biblioteca „Runivers”

Despre menținerea sănătății

193

literele inițiale ale numelor de familie. La fel au făcut și traducătorii. Note pentru Vedomosti a publicat articole pe diverse subiecte de actualitate din științele naturii și tehnice, precum și opere literare originale și traduse.

Conținutul Însemnărilor către Vedomosti a atras mulți cititori de-a lungul întregului secol al XVIII-lea, iar revista s-a bucurat de o mare popularitate. Cererea pentru el a fost atât de mare încât în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea unele articole din „Însemnările către Vedomosti”, în principal de natură științifică, au fost retipărite de două ori: în 1765-1766. la Moscova sub titlul „Note istorice, genealogice și geografice la Vedomosti, publicate la Sankt Petersburg la Academia de Științe din 1729 până în 1740”; în 1787-1792 - în Academia de Științe din Sankt Petersburg sub titlul „Colecție de note geografice, astronomice și fizice” (părțile I-II. Sankt Petersburg, 1787-1792).

Printre traducătorii articolelor cu conținut de științe naturale pentru Notele către Vedomosti din a doua jumătate a anului 1741-începutul anului 1742 s-a numărat M. V. Lomonosov (Pekarsky, II, pp. 319, 325).

În iunie 1741, Lomonosov s-a întors în Rusia după cinci ani de studii în Germania. Dar poziția sa oficială în Academia de Științe din Sankt Petersburg nu a fost imediat determinată. Timp de aproape șapte luni a fost înscris ca student și a fost cu academicianul I. Amman, studiind cu el „istoria naturală, și mai ales mineralele, sau ceea ce privește această știință” (Cronica, p. 59).

Deja în primele luni ale șederii sale la Academia de Științe, Lomonosov a îmbinat cu succes activitatea științifică cu munca literară și de traducere. A prezentat mai multe lucrări științifice la Colecția Academică: „Discurs asupra unui instrument incendiar

catoptricodiotric", „Reflecții fizico-chimice asupra corespondenței argintului și mercurului", „Catalogul pietrelor și fosilelor din Cabinetul de minerale al Kunstkamera al Academiei de Științe", etc. În ciuda faptului că lucrările lui Lomonosov au primit o evaluare pozitivă a oamenilor de știință, administrația Academiei nu s-a grăbit să atribuie un titlu științific studentului rus și să se înscrie în personal.

În aceeași perioadă, Lomonosov și-a publicat lucrările poetice în Note la Vedomosti: „Oda la ziua de naștere a tânărului împărat Ioan Antonovici", pe care autorul a semnat-o nu cu numele său complet, ci cu litera „L", „Oda în onoare". a victoriei trupelor ruse asupra suedezilor la Wilmanstrand în august 1741" și alții. În „Însemnările către vedomosți" Lomonosov apare la sfârșitul anului 1741-începutul anului 1742 și ca traducător din limba germană a patru articole de popularizare întocmite de Acad. G. V. Kraft: „Despre păstrarea sănătății", „Continuarea descrierii diferitelor mașini", „Despre prepararea salitrului", „Continuarea durității diverselor corpuri". Aceste articole au fost semnate nu cu numele complete ale autorului și traducătorului, ci cu literele inițiale „K" și „L" (adică „Kraft" și „Lomonosov").

Munca lui Lomonosov de traducere a articolelor lui Kraft în această perioadă nu a fost deloc întâmplătoare. Se stabilesc relații bune între academician - profesor de matematică și fizică - și un student care tocmai s-a întors din Germania. Se știe că, în toamna anului 1741, Kraft nu numai că a dat recenzii favorabile primelor lucrări științifice ale lui Lomonosov, ci și a citit aceste lucrări la mai multe reuniuni ale Adunării Academice (9, 12, 26, 30 octombrie, 6 și 13 noiembrie 1741).).

13 M. V. Lomonosov, vol. XI

Biblioteca „Runivers"

194

Note

Articolul lui Kraft „Despre păstrarea sănătății" a fost tradus de Lomonosov înainte de 6 octombrie 1741 (Cronică, p. 61). Kraft, nefiind de profesie medic, a folosit trei cărți ale lui Friedrich Hoffmann (1660-1742), cunoscut terapeut german, profesor de medicină la Halle, când a scris articolul „Despre păstrarea sănătății". Sistemul de tratament folosit de Hoffmann a fost foarte popular în secolul al XVIII-lea. medici din multe țări. În tratarea bolilor, Hoffmann a folosit pe scară largă dieta, hidroterapia, sângerarea, apa minerală etc. A fost un propagandist al doctrinei „dinamice" a mișcării în organism ca bază a sănătății și încetarea mișcării ca cauză a multor boli.

Traducerea făcută de Lomonosov se remarcă prin simplitatea și accesibilitatea prezentării. Potrivit istoricului sovietic al medicinei S. M. Grombakh, „o serie de gânduri exprimate în articolul" Despre menținerea sănătății „aparține lui Lomonosov" (Gr despre m-b și X S. M. Literatura medicală rusă a secolului XVIII. M., 1953 , p. 129).

1 p. 22. Printre cărțile achiziționate de Lomonosov la Marburg în 1737-1738 s-a numărat și cartea: Martial M. V. Epigrams. Repovestirea și notele selectate ale diverselor persoane explicate... Vincent Kolesa. Amsterdam, 1701 Mai târziu, în „Scurtul Ghid al Elocvenței” („Retorică”), Lomonosov citează în mod repetat fragmente din epigramele lui Marțial (PSS, vol. VII, p. 139, 205, 218, 817, 825, 926; vol. VIII, p. 923, 927, 928).

În 1758, redactând regulamentul gimnaziului academic, Lomonosov a recomandat ca în clasa a II-a, „traduceri în versuri rusești ale celor mai bune epigrame ale lui Marțial” (PSS, vol. IX, p. 493).

2 S. 26. Uncia farmaceutică rusă a fost egală cu 29,860 g.

3 p. 26. Se referă probabil la opera medicului portughez Rodrigo de Fonseca (d. 1642). Cea mai mare popularitate în secolele XVII-XVIII. avea lucrarea lui: De tuenda valetudine et producenda vita liber... cum Indice rerum est verborum. Francofurti, 1603.

4 C. 27. Aceasta se referă la lucrarea lui Hipocrate „Despre aer, apă și teren”.

5 p. 27. Sere - izvoare minerale calde.

6 p. 27. Schlangenbad este un oraș balnear german de lângă Wiesbaden.

7 P. 28. În opera lui Celsus „Arta” una dintre secțiuni, „Despre Medicină” (De medicina libri octo ... - vezi: Biblioteca Korovin G. M. Lomonosov. M.-L., 1961,

Cu. 181), conține informații despre igienă, dietă, terapie, chirurgie.

8 p. 28. În Timaeo - se referă la dialogul lui Platon „Timeu” (despre „natura lucrurilor”),

9 S. 30. Ennius (Ennius) Quintus (239-169 î.Hr.) - poet roman (vezi: PSS,

vol. VII, p. 178, 334, 942).

Biblioteca „Runivers”

Despre prepararea salitrului

195

6

DESPRE FERIREA SALTETRE

Publicat conform textului primei publicații. Prima publicație: Note la Vedomosti, 6 noiembrie 1741, partea 89-90, p. 353-360.

De pe vremea când armele de foc au fost utilizate pe scară largă (secolul XIV), atenția tuturor guvernelor europene a fost atrasă asupra fabricării salitrului - componenta principală a prafului de pușcă, 75% din greutatea sa (vezi: Lukyanov П. М. Istoria industriilor chimice). iar industria chimică Rusia până la sfârșitul secolului al XIX-lea T. 2. M.-L., 1949, p. 144). O cantitate semnificativă de salitre a fost folosită și pentru a face artificii.

După o mare creștere a producției de salpetru sub Petru I și organizarea de noi fabrici de stat și private (inclusiv fabricile mari ale Molostov de pe râul Akhtuba), a avut loc un declin semnificativ în această ramură a producției industriale. În țară în anii 30 ai secolului al XVIII-lea. iar mai târziu a lipsit salitrul (Decretul Lukyanov P. M., soch., pp. 160-176, 184). Această împrejurare a îngrijorat guvernul rus, deoarece lipsa salitrului nu numai că a afectat serios aprovizionarea materială a armatei ruse și a creat neplăceri în organizarea festivităților magnifice caracteristice acelei epoci, dar și a limitat și exportul acestuia în străinătate, iar salitrul rus a fost considerat unul dintre cel mai bun pentru fabricarea armelor de foc.praf de pușcă.

Preocupat de lipsa salitrului, guvernul Annei Ioannovna în 1739 a emis un decret către „managerii” fabricilor de salitr deținute de stat din Astrakhan, în care au cerut îmbunătățirea muncii lor. S-a propus să se trimită la Sankt Petersburg informații despre numărul de muncitori angajați, costurile de producție , productivitatea fabricilor și prețurile produselor lor (PSZ, vol. X, p. 779, nr. 7810). Interesul guvernului Annei Ioannovna pentru producerea salitrului se vede și în alte decrete emise la acea vreme și care vizau îmbunătățirea activității fabricilor de stat și creșterea numărului celor private. Așadar, în 1740, conform raportului Comisiei, înființată pentru „revizuirea artileriei”, Cabinetul de Miniștri a dat permisiunea de a construi fabrici de salitr „tuturor oamenilor voinici”. Același decret menționa că prețurile la salpetru în Olanda erau în creștere, în timp ce în Rusia existau multe „pământuri cu nitrați” în apropiere de Astrahan, Tsaritsyn, în provincia Kazan, în Ucraina, iar aceste terenuri „stau inactiv”. În lipsa întreprinzătorilor privați, s-a propus construirea unor fabrici de stat (PSZ, vol. XI, p. 233, nr. 8222). În același 1740, un alt decret guvernamental a permis construirea de fabrici pentru producția de salpetru în vecinătatea Astrahanului, Tsaritsyn și în alte locuri. Acest decret menționa că era necesar să se caute „vânători... pentru a înființa fabrici de salitr” (PSZ, vol. XI, p. 363, nr. 8333).

Fără îndoială, aceste împrejurări au provocat apariția pe paginile Notei către Vedomosti a articolului lui Kraft „Despre prepararea salpetului”, care a fost tradus de Lomonosov (Pekarsky, vol. II, p. 319). Articolul nota: „Există un lucru important despre modalitățile și mijloacele de a te gândi la cum să faci salitrul... mai abundent, mai ieftin și mai curat. Cu acest ajutor evident, pe care statul (statul, - Nd.) le poate spori de aici, intenționăm... să le arătăm o favoare, cărora li s-a încredințat înființarea și supravegherea halelor de salpetri.

Astfel, devine clar și cercul de cititori pentru care 13 *

Note

articol. Aceștia erau inspectori de stat, în mare parte ofițeri de artilerie, care trebuiau să monitorizeze activitatea fabricilor de salpetri. În articol, după cum avertizează autorul, nu există informații teoretice care să explice procesul de fabricare a salitrului (deși această informație exista deja la acel moment). Sunt raportate doar producția de salitr în grămezi și leșierea pământului de salitr.

Cercetătorii lucrării lui Lomonosov cred că L. Euler știa traducerea lui a acestui articol de către Kraft sau că Kraft, ale cărui articole le-a tradus Lomonosov în rusă pentru Note pentru Vedomosti, i-a apreciat abilitățile și l-a recomandat lui L. Euler pentru un concurs. pentru un eseu despre originea salitrului (Pogodin S.A. Disertații ale lui M.V. Lomonosov și I.G. Pich despre salitr. - Lomonosov, VII, p. 12). În orice caz, L. Euler într-o scrisoare din 31 ianuarie

1748 , informând Sankt Petersburg că Academia de Științe din Berlin a fost subiectul premiului

1749 a aprobat problema originii salpetrului, a scris: „Nu mă îndoiesc că

oricine și- ar fi putut imagina asta mai bine decât dl. Lomonosov, pe care îl întreb

convinge-l să accepte postul. Desigur, ar fi foarte onorabil dacă un membru

imp. Academiei și, pe lângă rusă, a primit premiul nostru
”(Bilyarsky, p. 96;

PSS, vol. X, p. 800). Lomonosov a luat parte la această competiție și a trimis la Berlin

locul meu de muncă.

7

A CONTINUAT DURITATEA DIFERITELOR CORPURI

Publicat conform textului primei publicații. Prima publicație: Note la Vedomosti, 20 octombrie 1741, partea 84, p. 333-336; 23 octombrie 1741, cap. 85-88, p. 337-352.

Locația manuscrisului lui Kraft în germană și traducerea originală de Lomonosov este necunoscută.

„Continuare despre duritatea diferitelor corpuri” este a doua parte a articolului lui G. V. Kraft „Despre duritatea diferitelor corpuri”, publicat în limba rusă în „Note către Vedomosti” din 18 noiembrie-5 decembrie 1740, partea 93-98, p. ., 369-392. Lomonosov a tradus a doua

parte a acestui articol din germană, care explică cuvântul „Continuare” introdus în titlu. În ambele cazuri, articolul este semnat cu literele inițiale ale numelor traducătorului - „L” și autorului - „K”.

1 p. 34. Duritatea - rezistența se înțelege aici.

2 p. 34. Duritate proporțională - în acest caz, rezistența corpului, proporțională cu aria sa sau cu una dintre dimensiunile sale.

3 p. 34. Duritate intrinsecă - valoarea absolută a masei încărcate pe corp, sub influența căreia are loc distrugerea acestui corp.

4 p. 35. În Însemnările de anul trecut - „Însemnări către Vedomosți” 1740, partea 93-98, p. 369-392.

5 p. 35. Mariotte a efectuat și unele experimente - în continuare, re

Biblioteca „Runivers”

Continuare asupra durității diferitelor corpuri

197

rezultatele experimentelor lui Mariotte, expuse în lucrarea sa: Mariott E. Traité du mouvement des eaux et des autres corps fluides. Paris, 1686.

6 C. 35. Inch parizian este egal cu 27,06 mm.

7 p. 35. Inch londonez este egal cu 25,4 mm.

8 p. 37. Un număr rupt este o fracție matematică.

9 p. 38. ... Galileo a fost primul autor ... - adică opera lui G. Galileo: Discorsi e dimostrazioni matematiche intorno a due nuove scienze, attenenti alla medianica ed ai movimenti locali, di Galileo Galileo, Filosofo e Matematico primario de serenissimo Gran Duca di Toscana. Leiden 1638

10 p. 38. Os liadven - femur.

11 S. 39. ... Honoratus Fabry a vrut să se îndoiască... - aparent, cartea lui Honoratus (Honoré) Fabry se referă la: F ab ri O. Phisica seu scientia rerum corporearum, in decern tractatus distribuza. Lugduni, 1669.

12 C. 41. Corpulenta - volum.

13 S. 41. Rădăcina pătrată este rădăcina pătrată.

14 p. 42. Mariotte și Parent - iată experimentele publicate în lucrare: Parent A. Comparasion des resistences des lindres et segments pleins, avec e elles des creux égaux en base, dans la système de M. Mariette Essais et recherches des matematică și fizică. Vol. 2. Paris, 1713.

15 C. 42. ... von Musschenbrock dovedit prin multe experimente ... - în continuare se citează lucrarea: Musschenbrock P. Physicae experimentales et geometriae. Leiden, 1729.

16 C. 47. Rigiditatea corpurilor (adică rigiditatea) - aici capacitatea unui corp de a se prăbuși sub acțiunea sarcinilor de șoc cu o pană solidă; în tabelul de mai jos, luat din lucrarea lui Muschenbrock, este coeficientul obținut prin împărțirea numărului de impacturi distructive la densitatea corpului.

8

DESCRIEREA CONTINUA A DIFERITELOR MAȘINI

Publicat conform textului primei publicații. Prima publicație: Note la Vedomosti, 19 februarie 1742, partea 15-16, p. 57-64; 20 mai 1742, cap. 41-42, p. 161-168; 27 mai 1742, partea 43, p. 169-172; 31 mai 1742, cap. 44-45, p. 173-180; 7 iunie 1742, partea 46, p. 181-184.

Printre articolele pe teme tehnice din „Note la Vedomosti” a fost publicat un amplu articol rezumat tradus din franceză sub titlul „A Brief Description of Various Machines”, din cartea: Machines et inventions approuvées par l'Académie Royale des Sciences depuis sont établissement jusqu'à a présent ; cu descrierea lor. Dessinées et publiées du consentiments de l'Académie par M. Gallon. tome premier. Depuis 1666, jusqu'en 1701. A Paris chez G. Martin, JB Coignard, HHL Guérin. 1735. Pe lângă primul volum, în același 1735 au fost publicate încă cinci volume din această carte sub același titlu. Volumul doi conținea descrieri ale mașinilor și invențiilor aprobate de Pa

Biblioteca „Runivers”

198

Note

Academia de Științe din Riga, din 1702 până în 1712; în al treilea volum - din 1713 până în 1719; în al patrulea volum - de la 1720 la 1726; în volumul al cincilea - de la 1727 la 1731; în al șaselea volum - din 1732 până în 1734. Această ediție a continuat să apară mai târziu.

Academiei de Științe din Petersburg, lansarea unei noi ediții la Paris nu a trecut neobservată. Cert este că încă din anii 30 ai secolului al XVIII-lea. Practica Academiei de Științe include pe scară largă cercetări legate de soluționarea problemelor științifice și tehnice, precum și recenzii de specialitate ale proiectelor depuse de diferite instituții ale statului.

Necesitatea de a îndeplini în mod constant instrucțiunile agențiilor guvernamentale pentru examinarea diferitelor tipuri de mașini, invenții, proiecte, precum și participarea directă a academicienilor și angajaților Academiei la proiectarea și construcția întreprinderilor industriale cauzate în anii 30 ai secolul al XVIII-lea. mare interes pentru tehnologie. Există o serie de articole și cărți despre

tehnologie. O astfel de situație din Academia de Științe din Sankt Petersburg a contribuit, desigur, pe deplin la apariția în mai multe numere din Note la Vedomosti (1739 și 1742) a unui articol abstract de G. V. Kraft (Pekarsky, II, p. 325).

Kraft a avut probabil în minte să familiarizeze cititorul rus cu conținutul întregii ediții franceze, dar a reușit să acopere doar conținutul primului și parțial al doilea volum, până în 1714 inclusiv.

Pe lângă activitatea de cercetare în diferite domenii ale fizicii, Kraft a fost implicat activ în popularizarea cunoștințelor științifice și tehnice. Luând parte la numeroase experimente tehnice care au fost efectuate în acel moment la Academia de Științe din Sankt Petersburg, Kraft cunoștea bine practica. A încercat să selecteze din cartea franceză „Machines ... approuvées ...” acele invenții și propuneri care ar putea, în opinia sa, să fie utile în condițiile Rusiei.

Scopul articolului lui Kraft a fost acela de a extinde orizonturile tehnicienilor și inventatorilor și de a aduce la viață noi invenții și propuneri. Despre aceasta a scris în prefață: „Mașinile descrise aici vor da un loc unor noi invenții” (Note către Vedomosti, 21 august 1739, partea 67, p. 268). Kraft nu s-a limitat la un scurt rezumat al esenței acestei sau acelei invenții, ci adesea a însoțit-o cu evaluarea sa critică.

Kraft a oferit cititorilor informații despre aplicarea practică a anumitor invenții. Deci, vorbind despre „unealta cu care se fac fântânile” (nr. 35), el a remarcat: „Această mașină hidraulică este foarte complicată, dar necesită multă apă, care curge treptat în adâncurile fântânii și trebuie să fie extrase de acolo. Totuși, în acest fel, într-o anumită Grădină Regală din Paris, s-a făcut o fântână. Punctul 76 i se denumește „Mașină... cum să tragi navele la sol, care sunt folosite în Brest”, iar paragraful 80 - „Cum să construiești nave pe o capsă în același mod ca în debarcaderul Toulon”.

Publicarea articolului a început în august 1739 și a continuat până la 4 septembrie 1739. A fost semnat cu literele „K” și „T”. Printre traducătorii de la Academia de Științe din acea perioadă se numărau doar două persoane ale căror nume de familie începeau cu litera „T”: I. I. Taubert și I. A. Tolmachev, care s-au specializat în traduceri în timpul serviciului lor în Senat. Tolmachev a tradus în principal cărți tehnice, așa că este destul de firesc să ne gândim că traducerea primelor cinci părți ale articolului lui Kraft, publicat în 1739, a fost făcută de el.

Biblioteca „Runivers”

Descrierea continuă a diferitelor mașini

199

Apoi, după o pauză de mai bine de doi ani, același articol a continuat să fie tipărit din februarie până la începutul lunii iunie 1742 sub titlul „Continuarea descrierii diverselor mașini”. Aceste piese erau semnate „K” și „L”.

Traducătorul a fost M. V. Lomonosov (Pekarsky, 11, p. 325). Acestea au inclus un rezumat al esenței a nouăzeci și două de invenții și propuneri: mecanisme de ridicare, vehicule, dispozitive de navigație și de ridicare a apei, „nave autopropulsate” care se deplasează împotriva curentului râurilor prin forța curentului însuși, prelucrarea pietrei. și am văzut „mori”, instrumente științifice și muzicale, unele mașini noi de unități („movers pentru nave”, „lanț fără sfârșit”) și multe altele.

Traducerea acestui articol, desigur, a prezentat dificultăți semnificative și în primul rând pentru că era dublă. Inițial, Kraft a tradus textul francez în germană, iar apoi Lomonosov a tradus textul german în rusă. Este clar că principalele dificultăți au apărut în traducerea a numeroși termeni tehnici.

La traducere, Lomonosov s-a bazat pe puținele lucrări ale predecesorilor săi în domeniul traducerii științifice tehnice (vezi despre aceasta: Kutina L.L. Formarea limbii științei ruse. M.-L., 1964; M e n s h u t k i n B. N Biografie a lui Mihail Vasilevici Lomonosov, ed. a treia, cu completări de P. N. Berkov, S. I. Vavilov și L. B. Modzalevsky, Moscova-Leningrad, 1947, p. 214-258). A folosit termeni științifici și tehnici vechi într-un mod nou și a creat alții noi. În plus, fiind scriitor, Lomonosov a dat traducerii acestei lucrări populare de știință demnitatea unei opere literare.

Lomonosov a folosit pe scară largă și în mod liber cuvinte slave, precum și termeni greco-latini și alți termeni științifici și tehnici străini, care deveniseră pan-europeni până în acel moment. În același timp, le-a dat unora dintre acești termeni o formă rusă, de exemplu, „eteru”, „orizontal”, „cilindric”, etc. Uneori, lui Lomonosov i-a fost dificil să traducă termenii individuali în rusă (a se vedea explicația termenului „ triling” - Nb 56, 57) .

O traducere bună, conținutul interesant al articolului și accesibilitatea pentru cititorul rus au asigurat popularitatea acestuia. Astfel, s-au păstrat informații că, în noiembrie 1739, un student al Gimnaziului Academic, Ivan Serdyukov, a cerut ca în atelierele Academiei de Științe să fie făcută o mașină de ridicare a apei pe cheltuiala lui, a cărei descriere a fost dată în Kraft. articol. Ordinul a fost predat spre executare șefului atelierului instrumental, A.K. .

' S. 48, Ns 32. ... constă dintr-o roată, care este învârtită de oamenii care merg cu picioarele.

Ca și în aceasta, ca și într-o serie de alte mașini, roata a servit drept motor, în interiorul căruia oamenii erau plasați pentru a o roti. Astfel de motoare au fost folosite în tehnologia societății antice (vezi: Eseuri despre istoria tehnologiei formațiunilor precapitaliste. Compilat de B. L. Bogaevsky, I. M. Lurie, P. N. Schultz, E. Ch. Skrzhinskaya, 3. A. Zeitlin Moscova-Leningrad , 1936, p. 131).

2 S. 49, No. 34. ... există greutate aritmetice, găsite de la domnul Cassini ...

G. V. Kraft vorbește cu ironie despre această invenție a celebrului astronom, director al Observatorului din Paris J.-D. Cassini (1625-1712), „arif

Biblioteca „Runivers”

200

Note

ale căror greutate trebuiau să arate „nu numai greutatea, ci și prețul mărfurilor”.

„Tabelul lui Pitagora” - o tabelă de înmulțire care conținea o serie de primele zece cifre înmulțite cu aceleași numere (Desk Dictionary pentru referință în toate ramurile cunoașterii în 3 volume. Compilat de V. R. Zotov și F. Tol. T. 3. Sankt Petersburg, 1864, p. 589).

3 S. 51, nr. 36. ... cu o simplă mașină Ktesibianova este similară ...

Aceasta se referă la mașina hidraulică a lui Ctesibius cel Bătrân, care a trăit sub Pto-Lome Euergetes II în secolul al II-lea î.Hr. la i. e. Experimentele sale cu presiunea aerului și dispozitivele pneumatice, în primul rând un ceas cu apă (clepsydra) și o conductă de incendiu (pompa de apă), au avut mai târziu o mare influență asupra practicii tehnice (vezi: Diels G. Antique technology. Tradus din germană. П. P. Zabarinsky și M. E. Sergeenko, Moscova-Leningrad, 1934, p. 172, 176).

4 S. 52, nr. 42. ... sunt vâsle care, ca o roată, se învârt...

Această invenție (precursorul roții cu zbatouri) a fost una dintre numeroasele încercări (vezi nr. 71. 72, 73) de a înlocui vâslele convenționale cu un motor bazat pe vâsle. Esența sa a constat în așezarea a patru vâsle pe fiecare parte a vasului pe poartă. Poarta trebuia condusă de oameni sau animale.

0 S. 53, No. 43. ... corectare în jurul vâslelor mobile.

Un dispozitiv suplimentar (nr. 42), care a făcut posibilă scufundarea vâslelor în apă în mod obișnuit și întoarcerea lor la ridicarea din apă, ceea ce a redus rezistența apei și a eliminat unul dintre dezavantajele importante ale propunerea anterioară.

6 S. 55, No. 50. ... cu care se pot scoate corăbiile înfundate în apă...

0 propunere de a ridica o navă scufundată cu ajutorul unor bărci ponton cu fund plat aduse de-a lungul lateralelor sale, legate de aceasta printr-un sistem de tracțiune bloc. Plutind la maree înaltă, aceste bărci trebuiau să ridice nava inundată.

7 S. 55, No. 51. ... este foarte complicat și ridică apa aproape în același mod ca șurubul de umplere cu apă al lui Arhimede.

Mașina de ridicare a apei propusă este comparată cu „șurubul arhimedian” (șurub) - unul dintre cele mai vechi dispozitive de ridicare a apei și cele mai remarcabile instrumente, care a fost creat în epoca culturii antice. „Șurubul lui Arhimede” a fost descris în secolul I. î.Hr e. Vitruvius Pollio, un arhitect roman din epoca Imperiului Roman timpuriu, în lucrarea sa Despre arhitectură. Invenția „melcului” sau „șurubul arhimedian” a fost atribuită lui Arhimede, cel mai mare mecanic și matematician grec din secolul al III-lea î.Hr. la i. e. (Vezi: Eseuri despre istoria tehnologiei formațiunilor precapitaliste, pp. 130-131).

8 S. 56, No. 52. ... un guler rotund ... Această mașină în starea sa principală este asemănătoare cu altele, pe care Stevian o inventase deja și a numit-o pancrație ...

Aceasta se referă la Simon Stevin, un mecanic olandez, matematician, inginer, unul dintre pionierii mecanicii aplicate, inventator și proiectant a multor mașini pentru diverse scopuri (O istorie a științei și tehnologiei. 1. Timpurile antice până la șaptesprezece secolul [Londra, 1963] , pp. 10, 166-169, 180, 182, 203, 230). Se poate presupune că Stevin și-a numit mașina de ridicare, aparent apucând sarcina cu clești, „pancrat” după unul dintre complexe de gimnastică (constituit din lupte și pumni) din Grecia antică.

9 S. 57, No. 56, 57. ... există o poartă cu care se ridică ancore...

Biblioteca „Runivers”

Descrierea continuă a diferitelor mașini

201

Două propuneri de mașini noi pentru ridicarea ancorelor (cabrele). Dezvoltarea rapidă a marinei la sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea a necesitat îmbunătățirea constantă a tuturor elementelor echipamentului navelor cu pânze. Prin urmare, inventatorii și corporațiile științifice din acel moment au lucrat din greu la crearea de noi modele de cabestan, care au fost luate în considerare și la reuniunile Academiei de Științe din Sankt Petersburg (Materialy, vol. III, p. 840; Protocoale, vol. I). , p. 504).

„Ea este locul thrillerului obișnuit, ceea ce francezii numesc une laterne”. Aici traducătorul nu a putut da un termen rusesc pentru angrenajul pinion, care a fost utilizat pe scară largă ca dispozitiv de transmisie în practica tehnică a secolului al XVIII-lea. și mai devreme. Pinionul angrenajului în franceză a fost numit „une lanterne” datorită asemănării sale exterioare cu o lanternă (Makar în H. P. Dicționar complet francez-rus. Ediția a unsprezecea. Sankt Petersburg, 1902, p. 633, 1049).

10 S. 57, No. 59. ... decât să ridici apa în sus... Cu toate acestea, această mașină nu mai este o invenție nouă, ci există de mult timp, descrisă în celebra carte Ramal și, mai mult, , are frecare foarte puternică și alte incapacități...

Augustino Ramelli (1531-1590) - mecanic și inginer italian, autor al cărții „Le diverse et artificiose machine” (Paris, 1588), care conține multe proiecte de motoare cu apă, precum și diverse dispozitive de ridicare a apei care au acționat asupra principiului „șurubului arhimedian” și o serie de modele de pompe cu piston și lobi (A history of technology. Vol. III. Oxford, 1957, p. 16, 18, 89-91, 96, 330-332, 337, 420). -422; Biographisch-Literarisches Handwörterbuch .. Gesammelt von JC Poggendorff Zweiter Band, M-Z Leipzig, 1863, S. 561).

La evaluarea propunerilor diferitelor mașini, G. V. Kraft a ținut cont de natura și forța de frecare în mecanisme. În acel moment și mai târziu, în Academia de Științe din Sankt Petersburg, s-a acordat o atenție considerabilă studiului frecării - G. B. Byulfinger, L. Euler (vezi: Kragelsky I. V., Shchedrov V. S. Dezvoltarea științei frecării. Frecarea uscată. M. ., 1956, p. 23).

11 S. 59, Nr. 65. . . . decât să tragă corăbiile împotriva apei. . .

Acest paragraf și alte paragrafe (nr. 68, 97, 109) discută diferite moduri de utilizare a forței curgerii râului pentru a deplasa navele împotriva curentului. Eforturile unui număr de generații de inventatori au fost dedicate încercărilor de a rezolva această problemă. În această direcție a lucrat și inventatorul rus din secolul al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea. I. P. Kulibin (Materiale scrise de mână ale lui I. P. Kulibin în Arhivele Academiei de Științe a URSS. Descriere științifică cu texte și desene. Alcătuit de N. M. Raskin și B. A. Malkevich, Proceedings of the Academy of Sciences of the URSS, M.-L. , 1953, numărul 11, p. 57-75, 243-314).

12 S. 62, No. 74. ... o lumină de noapte care să lumineze străzile noaptea ...

Creșterea orașelor a necesitat urgent crearea de surse fiabile și ieftine de iluminat stradal. Mulți oameni de știință și inventatori au lucrat la rezolvarea acestei probleme. În special, A. L. Lavoisier i-a dedicat mult timp și energie (Dorf-man Ya. G. Lavoisier. Ed. 2nd M., 1962, pp. 20-31).

13 S. 62, No. 75. ... cum să trageți navele la sol ...

Nr. 76. O mașină... ca tragerea de nave la sol, care este folosită în Brest. nr 80. . . . cum să construiești nave pe o capsă în așa fel ca în debarcaderul Tulan.

Dezvoltarea construcțiilor navale la sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea, în special creșterea dimensiunii navelor, a pus o serie de noi probleme pentru inventatori și ingineri,

Biblioteca „Runivers”

202

Note

în special ascensiunea navelor pentru reparații. Această problemă era relevantă și pentru Rusia, care la acea vreme a devenit o putere

maritimă. Unele probleme legate de construcțiile navale au fost rezolvate prin lucrările oamenilor de știință de la Academia de Științe din Sankt Petersburg. Deci, de exemplu, munca academicianului G. B. Bulfinger (1693-1750) privind experimentele de determinare a coeficienților de frecare pe un plan înclinat (vezi nota 10) a fost, fără îndoială, determinată de practica construcțiilor navale.

14 S. 66, No. 90. ... există un lanț nesfârșit... . Totuși, această invenție nu mai este nouă, dar ceva asemănător se găsește în binecunoscuta carte Ramellieva.

Referire la cartea deja amintită de A. Ramelli (vezi nota 10).

18 S. 70, No. 119. ... decât să coboare lucruri grele de la un loc înalt în jos. ..

Nr. 120. ... ca materie, necesara structurii, sa ridice...

Nr. 121, 122. ... cum să încărcați și descărcați navele în modul menționat anterior ...

Câteva sugestii cu privire la proiectarea diferitelor mecanisme de ridicare. Astfel de mecanisme au fost folosite în Egiptul antic, Grecia, Roma și în epoca Evului Mediu european (vezi: Eseuri despre istoria tehnologiei formațiunilor precapitaliste, pp. 95, 182, 252-254).

16 p. 70. Gaff - o tijă atașată la un capăt de catarg și capabilă să se rotească în jurul acestuia. Servește pentru fixarea pânzelor înclinate.

17 S. 70, Nr. 123, 124. .. . la început pânzele erau făcute din pânză, iar apoi din scânduri de lemn.

Una dintre propunerile de utilizare a energiei eoliene pentru circulația vehiculelor terestre. O propunere similară a fost făcută de S. Stevia (vezi nota 8).

9

ECONOMIA LIFLAND

Publicată după copia greșierului (1760) a traducerii lui Lomonosov a „Economiei Lifland”, păstrată în Departamentul Manuscriselor Statului. bibliotecile URSS. V. I. Lenin (f. 96, nr. 39, filele 1-60; întregul manuscris este de 117 file). Locația traducerii originale este necunoscută.

O copie a intrat în Muzeul Rumyantsev din Moscova în 1879 din colecția faimosului profesor bibliofil de matematică de la Institutul de Ingineri de Căi Ferate din Sankt Petersburg H. P. Durova; înregistrată în Raportul Muzeului pentru anii 1879-1882, nr. 2649 (Berkov P. N. Lomonosov și Economia Livoniană. - Lomonosov, II, p. 271).

Manuscris în legatură de piele în 4°, pe fulgerul plăcii de legare de sus: „1882. Din biblioteca lui Durov. Intrare. nr. 2649”. Pe pagina de

titlu scrie: „Livlyand economie. Tradus din germană în rusă la chimie de profesorul Mihail Lomonosov la Sankt Petersburg în 1747; scos din original în 1760 din casa domnilor baronilor Cerkasov. Pe l. 1 deasupra titlului este: „Nr. 41”. O copie a traducerii a fost scrisă de mână unui funcționar pe hârtia manufacturii din Yaroslavl a lui Alexei Zatrăpezný în 1756 (?) (vezi: Klepikov S. A. Filigran și timbre ale producției ruse și străine din secolele XVII-XX. M., 1969 , p. 70). La realizarea unei copii s-au făcut erori de tipografie evidente, care au fost corectate în timpul pregătirii manuscrisului pentru publicare.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

203

În Regiunea Leningrad a Academiei de Științe a URSS, în „Lomonosovian” (f. 20, op. 4, nr. 22, 200 de coli), am descoperit o altă copie scrisă de mână necunoscută anterior a „Livlyandskoy ekonomiki”. Manuscris pe hârtie liniată, scris cu o scriere de mână a unui funcționar din secolul al XIX-lea. Pe pagina de titlu a manuscrisului este aceeași inscripție ca și pe manuscrisul păstrat în stat. bibliotecă URSS. V. I. Lenin. O comparație a acestor manuscrise a arătat identitatea lor completă. În manuscrisul Academiei de Științe din Leningrad a URSS, pe mai multe pagini apar erori minore făcute de scrib: nume de familie citite greșit, mai multe cuvinte ilizibile etc. Originea acestui manuscris și când a fost vorba de Lo-monosoviana este necunoscută. pentru noi. Poate că a fost destinat unei ediții anterioare a Lucrărilor colectate ale lui M. V. Lomonosov.

„Livland Economy” este o traducere din germană în rusă a cărții a pastorului parohiei Nataur-Malpilsky Solomon Hubertus „Stratagama economică, sau a celor care studiază agricultura, așa cum este prezentată pentru studiul necesar tinerilor fermieri fără experiență din Livonia, prin mulți ani de observații și cu părerile nobililor filozofi” (Gubertus Salomon Stratagama oeconomicum, oder Akker-Studenl, denen jungen ungeübten Akkers-Leuten in Lieflland zum nô-thigen Unterrichte vermittelt vieljâhrigen Observationibus, auch fûrosopherl8citis 8citis 1999)).

Ghidul lui Hubertus pentru agricultură și economia domestică a fost publicat pentru prima dată în germană în 1645, iar apoi în 1649, 1688 și 1757. (Hubertus a murit în 1753) retipărit, ceea ce este o dovadă fără îndoială a popularității sale. Această carte nu a fost o lucrare originală - autorul a revizuit pentru publicare un manual pentru fermieri distribuit în Livonia în manuscris, întocmit de medicul de la Riga Shtopius, se pare că în primele decenii ale secolului al XVII-lea. (Decretul Berkov P.N., soch., p. 273-274). Absența manuscrisului Stopius face imposibilă verificarea gradului de împrumut de către Hubertus din acest manual. Traducerea cărții lui Hubertus a fost făcută de Lomonosov din ediția din 1688 (Riga, G. M. Nöller, 8°/12/224SS; la subsol: „Lifländische ©economia”). La 8 aprilie 1745, această carte a fost eliberată de la biblioteca academică secretarului de cabinet Ivan Antonovici Cherkasov (evident, pentru a comanda traducerea lui Lomonosov), după cum reiese din înregistrarea făcută în protocolul Oficiului Academiei de Științe (LO AAN, f. 3, op. 1, Nr. 514, fila

164). În prezent, această carte nu se află în colecțiile Bibliotecii Academiei de Științe a URSS din Leningrad.

La pregătirea manuscrisului pentru publicare, l-am verificat cu originalul german, ediția din 1688 a cărții lui Hubertus. S-a stabilit că traducerea făcută de Lomonosov în 1747 nu conținea nicio abatere de la textul lui Hubertus. Cu toate acestea, trebuie remarcat faptul că la traducerea Lomonosov a omis prefața autorului, tabelele anuale ale răsăritului și apusului soarelui în provincia Livoniană. ca neavând valoare practică pentru proprietarii ruși de pământ, precum și referiri la unele surse. Textele poetice găsite în carte sunt redactate de Lomonosov în proză.

Unii autori, fără a verifica copia manuscrisului „Economiei Lifland” cu originalul german, au susținut fără niciun motiv că traducerea este gratuită și conținea propriile idei ale lui Lomonosov asupra problemelor economice (Chern o v S.N. Patrimoniul literar al lui M.V. Lomonosov. - Literary moștenire, M.-L., 1933, vol. 10-11, p. 338; Bak I, S. Vederi economice ale lui M.V. A. M. V. Lomonosov și rusul

Biblioteca „Runivers”

204

Note

gândirea filozofică și politică de la mijlocul secolului al XVIII-lea despre crimă și pedeapsă. - Sat. lucrări științifice Sverdlovsk. legale în- ta, vol. 1. Sverdlovsk, 1964). P. N. Berkov a sugerat că această traducere a fost făcută la comandă (decret, soch., p. 273). V. P. Lystsov în monografia „M. V. Lomonosov despre dezvoltarea socio-economică a Rusiei” (Voronezh, 1969), fără a efectua un studiu special al traducerii lui Lomonosov, a împărtășit pe deplin acest punct de vedere.

Traducerea cărții lui Hubertus constă din trei părți (23 de capitole) și adăugarea „Diferite lucruri care sunt potrivite pentru dispensare”.

Împreună cu traducerea „Livlyandskaya ekonomiki” a lui Hubertus, este legată copia grefierului a manuscrisului, luată de aceeași mână ca „Livlyandskaya ekonomiya”, „Despre șef-șef”. Despre poziția șefului bucătar. Poate că aceasta nu este o traducere, ci o copie dintr-un original scris de mână în limba rusă (filele 62-117). Acest manuscris nu are nimic de-a face cu traducerea lui Lomonosov „Livlyandskoy ekonomiki” și combinarea lor într-o singură legare indică doar faptul că ambele copii erau de importanță practică și erau în circulație împreună.

„Economia Lifland” a lui Hubertus și apoi traducerea sa în rusă de către Lomonosov au servit drept ghid pentru managementul diferitelor ramuri ale agriculturii - agricultură, agricultura de câmp, creșterea vitelor, creșterea păsărilor de curte, pescuitul, silvicultură, apicultura și, în plus, indicând cele mai multe timp calendaristic și condiții meteorologice favorabile pentru anumite munci țărănești. . Multe recomandări utile sunt conținute în manualul dispozitivului homestead.

Deși unele dintre recomandările din Economia Livoniană se bazează pe superstiție, cele mai multe sunt rezultatul multor ani de observații, semne populare și sunt folosite și afirmațiile filosofilor și naturaliștilor antici și medievali; există împrumuturi din Biblie. Cartea lui Hubertus reflectă tratatele antice ale lui Cato, Pliniu cel Bătrân și alții, precum și manuale germane despre agricultură.

Pentru prima dată, traducerea lui Lomonosov a economiei Livland este menționată în cartea lui E. S. Shchepkina „Vechi proprietari de pământ la serviciu și acasă” (Sankt Petersburg, 1890). Ea a atras atenția asupra faptului că în societatea rusă din prima jumătate a secolului al XVIII-lea. a existat un interes pentru agricultura germană, ceea ce explică distribuția acestei cărți la Sankt Petersburg (ibid., p. 62). După cum se știe, Petru I a acordat o mare importanță agriculturii intensive în procesul dezvoltării economice generale a țării, fapt dovedit de o serie de decrete emise de el privind extinderea suprafeței de teren arabil, îmbunătățirea cultivării acestora, introducerea de noi culturi și aplicând cele mai progresive forme de muncă. Acesta din urmă se reflectă în decretul său din 11 mai 1721 - de a trimite cositori din provinciile Curland și Livonia la fermele rusești pentru a-i învăța pe țărani cum să culeagă pâine în loc de seceri cu coase mici cu greble (PSZ, vol. VI, nr. 3781; Note ale lui Andrei Timofeevici Bolotov. 1738-1795. TI - Supliment la „Antichitatea Rusă” 1870, Sankt Petersburg, 1875, p., 28).

În 1726, deja după moartea lui Petru I, 92 de țărani din Curland și Livland au fost trimiși în 10 provincii și provincii ale Rusiei pentru a-i învăța pe țăranii ruși cum să recolteze cu coase mici (vezi: Alefirenko P.K. Gândirea socială rusă din prima jumătate a secolului al XVIII-lea secolul despre agricultură în cartea: Mater, despre istoria agriculturii în URSS, Sat 1. M., 1952, p. 519).

Cu toate acestea, experiența agriculturii în provinciile baltice în publicații

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

205

în limba rusă în prima jumătate a secolului al XVIII-lea. nu a fost acoperită (Catalog consolidat al cărților rusești din secolul XVIII. 1725-1800. Vol. 1-5. M., 1962-1967). Recomandări pentru agricultură, împrumutate din practica germană, au fost stabilite în Economia Florin, publicată la Sankt Petersburg în 1738, o traducere în limba rusă din cartea germană Oeconomus prudens et legalis oder Allgemeiner Klug und Rechtsverständinger Haus-Vatter, publicată sub numele F. F. Florinus (Franciscus Philippus Florinus). „Economia Flori-nova” în limba rusă a trecut prin cinci ediții: ed. a II-a - 1760, a III-a - 1775, a IV-a - 1786, a V-a - 1794 (vezi: Catalogul consolidat al cărților rusești din secolul al XVIII-lea, vol. III, R-Ya .M., 1966, p. 307-308). Dar acest manual german era mai puțin potrivit condițiilor rusești decât economia Livoniană, care nu a fost tradusă și publicată.

. Absența aproape completă a manualelor agricole în limba rusă a fost într-o anumită măsură compensată de apariția unui număr de instrucțiuni scrise de mână, de exemplu, lucrarea lui V. N. Tatishchev „Scurte note economice în urma satului” (1742), publicată abia în 1852. (vezi: Decretul Alefirenko P. S., cit., p. 514). Interesul nobilimii ruse în prima jumătate a secolului al XVIII-lea. în creșterea rentabilității și dezvoltarea agriculturii s-a reflectat în instrucțiunile și ordinele către administratorii și funcționarii moșiilor și moșiilor palatului (ibid., pp. 527-544), și deși ele conțin o serie de recomandări pentru intensificarea agriculturii, scopul principal al aceste documente urmau să reglementeze relațiile de iobăgie, realizând în același timp exploatarea maximă a țăranilor, precum și să stabilească procedura de contabilitate, raportare și muncă de birou pe moșie (vezi: Petrovskaya I. F. Despre studiul fondurilor de arhivă moșie din secolul al XVIII-lea). prima jumătate a secolului al XIX-lea - În cartea: Studii sursă Probl., vol. VI. M., 1958, p. 18-55).

Instrucțiuni și instrucțiuni separate nu ar putea servi drept ghiduri pentru tehnologia agricolă, menaj. Între timp, nevoia de astfel de ghiduri era mare. Când secretarul de cabinet al Elizavetei Petrovna, Ivan Antonovici Cherkasov, a primit satele din districtele Smolensk și Dorogobuzh în 1744, el l-a instruit pe Lomonosov în 1747 să traducă din cartea populară germană a lui Hubertus „Economia Lifland”. Aceasta nu a fost singura misiune a secretarului de cabinet la Lomonosov: la 2 februarie 1745, I. A. Cherkasov l-a instruit să facă o „probă” din diferite săruri, iar în iulie 1749 Lomonosov l-a informat pe secretarul de cabinet despre „probă” de cupru din Kamchatka. (Cronică, p. 85, 147). De asemenea, trebuie menționat că I. A. Cherkasov însuși cunoștea bine arta traducerii și era predispus la activități literare: în 1745 a editat traducerea din cartea germană a lui Wolfgang Helmgard Gohberg „Geörgica curiosa oder das adeliche Land und Feld Leben”, publicat la Nürnberg în 1716 (vezi: Dicționar biografic rus. T. Chaadaev-Shvitkov. Sankt Petersburg, 1905, p. 171-173).

În primii ani după întoarcerea din străinătate și serviciul la Academia de Științe, Lomonosov a făcut o mulțime de traduceri. În plus, omul de știință a fost adesea instruit la Academie să examineze studenții și alte persoane în cunoașterea limbilor străine, în principal germană și latină.

„Economia Livlyandskaya” în traducerea lui Lomonosov a jucat un rol progresiv în dezvoltarea economiei proprietarului. Acest lucru este dovedit de prezența unei traduceri în limba rusă a cărții de către Hubertus și alți proprietari de pământ. Așadar, în manuscrisele traducerilor de la colonelul german T. P. Bolotov (tatăl lui A. T. Bolotov), s-a găsit o transcriere în rusă a economiei livoniene a lui Hubertus, aparent făcută mai târziu, după

Biblioteca „Runivers”

206

Note

1760 (Decretul Berkov P. N., soch., p. 272-273). Este posibil ca renașterea interesului pentru cartea lui Hubertus să fi fost cauzată de retipărirea acesteia la Riga în 1757 în limba germană.

Primul manual original despre agricultura generală în limba rusă a fost publicat abia în 1771 (A f o i i i M. I. Un cuvânt despre beneficiile cunoașterii, culegerea și amplasarea solului negru, în special în agricultura arabilă. - Catalog consolidat al cărților rusești din secolul al XVIII-lea. 1725 -1800. T. 1. M., 1962, p. 68). Acest lucru confirmă încă o dată nevoia de traduceri în rusă a publicațiilor populare germane despre agricultură în prima jumătate a secolului al XVIII-lea.

1 p. 72. Deși agricultura vă este grea, nu vă plictisiți în ea, pentru faptul că Dumnezeu a rânduit-o așa (Sirah, capitolul 7, versetul 16). - Aici vorbim nu despre al 16-lea, ci despre al 15-lea verset al capitolului 7 („Nu disprețui munca grea și agricultura”) din „Cartea Înțelepciunii a lui Isus, fiul lui Sirah”, plasată în Biblie după „Cărțile lui Solomon”.

2 S. 72. ... 60 de ani ... - înseamnă probabil că fermierul nu trebuia să aibă mai mult de 60 de ani.

3 p. 72. După ce a inversat triplul – adică. e. regulă triplă inversă (pentru rezolvarea problemelor în care mărimile matematice sunt direct sau invers proporționale).

4 p. 72

5 S. 73. Strigăt - plug.

6 S. 73. Sacrul - 25 snopi așezați în cruce pe cruce.

7 p. 74. Trident - o furcă cu trei dinți.

8 S. 74. Naparya, naparya-drill.

9 p. 74. Skobel - skobel, unealtă cu lamă sub formă de suport; folosit pentru răzuit scânduri.

10 p. 76. Cu harul Tău încununești tot anul, Doamne, binecuvântează cununa verii bunătății tale, Doamne. Psalm. 65, art. 12. - Acesta nu este psalmul al 65-lea, ci al 64-lea psaltire, versetele 10, 11 și 12.

11 S. 76. Slings de mazăre - suporturi pentru uscare mazăre.

12 p. 76. ... cu o săptămână sau două înainte de Nașterea lui Hristos – adică cu o săptămână sau două înainte de 25 decembrie.

13 p. 76. După zilele lui Afanasyev ... - Sunt două zile ale lui Atanasie în ianuarie - 4 și 18. Probabil că se referă la 18 ianuarie, după care ziua sosește vizibil.

14 S. 76. ... a comanda a face ciocane cu mânere lungi pentru spargerea blocurilor pe câmp vara ... - adică a face bătători în formă de ciocan mare de lemn, un bloc de lemn cu ciocan. mâner.

15 S. 77. Theriacus (theriacus) este un antic antidot imaginar și un remediu atot-vindecător, constând din multe substanțe otrăvitoare.

16 S. 77. Cabane de vaci - funii pentru vaci (deja - o funie).

17 S. 77. Barsh - biban (german der Barsch).

18 S. 77. La decrepit - adică atunci când luna este în ultimul sfert, în defavoarea.

19 p. 77. În preajma Bunei Vestiri ... - în jurul zilei de 25 martie.

20 p. 77. botnițe - un tip de obiecte de pescuit.

21 p. 78. ...pentru vârfurile prind, de altfel, miros... - Este vorba de prinderea micilor pești de lac - mirosul - în spatele echipamentului de pescuit consacrat - vârfuri din crenguțe de salcie.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

207

22 p. 78. Ezes - despărțitori din crengi și pietre, instalate peste râu. .

23 S. 78. Dacă unde se vindecă calul. . . - dacă calul se rănește la umăr.

24 S. 79. Kalmus - calamus (Acorus Calamus, Calamus aromaticus), crescut pentru rădăcini, folosit în medicină, cosmetică.

25 S. 79. Mere măcinate - cartofi.

26 S. 80. Ruta - Ruta graveolens, Ruta Hortensius, planta cu miros puternic, se folosește în medicina.

27 p. 80. Mânjii de tauri tineri și porozitatea de doi ani ar trebui puse în funcție de pagubele lunii - adică aceste animale să fie burlac în ultimul sfert de lună.

28 S. 80. Literă - fag, negru, alb, pădure, salvie de câmp (Stachys silvatica).

29 S. 81. Ac - un mortar de metal sau de piatră de mână.

30 S. 81. Spoi - cusături, îmbinări.

31 p. 81. Pietre de moara raci - corpuri intarite sub forma de pietre rotunde, formate în stomacul racilor, în secolul al XVIII-lea. făceau parte dintr-o serie de remedii casnice.

32 S. 81. Oțet Rensky - oțet de vin.

- 33 S. 81. ... seamănă ... pe subtăieri – adică. e. pe terenurile pregătite pentru semănat după defrișare, smulgerea și arderea butucilor.
- 34 S. 82. Degilnik, degil, digil, diga, baldrian, baldyrian, baldarian, tămâia pământescă (*Valeriana officinalis*, *Valeriana minor*) este o plantă medicinală.
- 35 S. 82. Kruhmar - amidon.
- 36 S. 82. ... despre ziua lui Ivanov ... - despre 24 iunie, ziua Nașterii lui Ioan Botezătorul.
- 37 S. 82.... Zilele câinilor - așa se numea anotimpul cald al verii, când cea mai mare stea din constelația Canis a răsărit și a apune odată cu Soarele.
- 38 p. 83. . . . a da mai multe ierburi – adica a da iarba puțin câte puțin.
- 39 p. 83. Noviny - luminișuri forestiere pregătite pentru teren arabil, tăieri.
- 40 S. 83. Veronica, pârâul veronica (*Herba veronicae*, *Veronica beccabunga*) - plantă antiscorbutică.
- 41 S. 83. Renifaren - însemnând probabil debryanka (*Blechnum*; germană Ruppen-farm sau Stippenfarn), a fost folosit în medicină.
- 42 S. 83. Brunema - Brunella, folosită în medicină.
- 43 p. 83. U dran - în cartea lui Hubertus - Udrà - *Glaux maritima*, iarba de lapte, era folosită în medicina populară.
- 44 S. 83. În acest moment, ei [elani] merg de obicei... - adică, elanii au un sezon de împerechere în acest moment.
- 45 S. 84. Ultimul semănat de iarnă trebuie trimis înainte de Ziua Înălțării – adică ultima semănat a culturilor de iarnă să se facă cel târziu pe 14 septembrie.
- 46 S. 84. Kurya - râu, golf.
- 47 S. 84. După Nașterea Fecioarei – adică după 8 septembrie.
- 48 S. 84. Ienupăr (*Yuniperus communis*).
- 49 S. 84. Pământ cartilaginos - sol nisipos.
- 50 S. 84. Maghiran - *Origanum Majoranae*, planta medicinală.
- 51 S. 84. Hyssop - *Hyssopys officinalis*, plantă medicinală sunătoare.
- 52 S. 84. Cu două fețe - hermafrodiți.

Note

- 53 S. 85. Legumicole - pomi fructiferi.
- 54 S. 85. Rădăcină Alantovy - în cartea lui Hubertus - Alantwurz, folosit în medicina populară.
- 55 S. 85. Rădăcină angelică - Angelica sylvestris, plantă medicinală.
- 56 S. 85. . . . a face sfecla din sfecla – adică a fermenta sfecla.
- 67 S. 85. Ziua lui Mihai – vorbim despre ziua lui Mihai de 1 octombrie.
- 58 p. 86. În preajma zilei Ecaterinei – adică în jurul zilei de 24 noiembrie.
- 59 S. 87. Ziua Lumânăriei - adică Lumânăria, 2 februarie.
- 80 S. 88. Salakusha - hering (Ciupea harengus membranes), găsit în Marea Baltică.
- 61 S. 89. ... zambila sau corokil ... - piatra pretioasă și coral.
- 62 S. 89. ... scriitorul calendarului iulian ... - Calendarul iulian a fost întocmit de astronomul grec Sosigenes în anul 46 î.Hr. e. sub Iulius Cezar; calendarul a fost adoptat pentru socoteală în anul 325 la Sinodul Ecumenic de la Niceea.
- 63 S. 90. Spencer - în cartea lui Hubertus „Livland economy” (Riga, 1688, p. 65) - Peucerus.
- 64 S. 92. Dacă cucul încetează să plângă în preajma sărbătorii Sfântului Ioan Botezătorul, atunci gerurile vor începe devreme în toamnă; dacă țipă până în ziua lui Peter, atunci putem spera la o toamnă caldă. - Înseamnă că dacă cucul se oprește cu-. a forja până pe 24 iunie (Ziua Mijlocii verii), apoi toamna înghețurile vor veni devreme; dacă înainte de 29 iunie (ziua lui Petrov) - se presupune că toamna este caldă.
- 85 S. 92. Frog clack (cliok) - caviar de broască.
- 88 S. 92. Pelerina de ploaie (Lycopodium) este un gen de ciuperci sferice.
- 87 p. 94. . . . după cum anunță Keckerman... - Se referă la Bartholomew Keckermann (Bartholomaeus Keckermannus, 1573-1609), un om de știință din Gdansk, autor a diferitelor scrieri filozofice și studii științifice, în principal despre etică, logică, economie, politică, retorică.

88 p. 94. Iisus Sirah în cap. 12, art. 31 scrie: Pământul arabil este foarte rău când trece prin el un drum mare și, pe măsură ce merg pe el, îl călcă în picioare. - Nu s-a putut stabili din ce capitol a fost împrumutat acest citat: în capitolul 12 sunt doar 18 versete.

89 S. 95. Harpius - colofoniu, rășină tare, casantă rămasă după distilarea rășinii lichide a coniferelor.

70 p. 95. Lispund este o măsură suedeză depășită a greutateii (Lispund), egală cu 8,5 kg.

71 p. 97. Pyaly - pyaly, distanțiere.

72 S. 97. Vereya - un punct de referință, stâlpi agățați, de care este atârnat ceva.

73 S. 97. Un span este un span, o măsură egală cu lungimea dintre degetul mare și degetul arătător extins; patru trave alcătuiesc un arshin.

74 S. 99. Taur - în construcție: suport.

78 S. 99. Kokory - căpriori, bușteni cu rizom.

78 p. 99. Nu s-a putut stabili ce milă avea în vedere Hubertus. Totuși, întrucât originalul este tipărit în limba germană, trebuie să presupunem că autorul a avut în vedere mila comună germană, care este egală cu 7,422 km.

77 p. 100. Iarba de pene Persicaria - de la Hubertus Kraut Persicaria.

78 S. 100. Tăiere verde - tăietor, tăiat, tăiat (Strtiotes aloides), folosit în medicină.

Biblioteca „Runivers”

Economia Livland

209

79 S. 101. Letseckel este o plantă, Hubertus Letseckel.

80 S. 104. Sirah în capitolul 41, versetul 1, scrie: „Tot ce iese din pământ, se întoarce din nou pe pământ”. - Aceasta se referă la versetul 13 al capitolului specificat din „Cartea Înțelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah”.

81 S. 104. Cato scrie ... - Aceasta se referă la Cato Mark Porcius cel Bătrân (234-149 î.Hr.), autorul tratatului „Agricultura” care a ajuns până la noi, care spune: „Încercați să aveți o mare parte. bălegar” (M., 1950, p. 12).

82 p. 105. Rotativ - prindere cu cârlig și buclă, folosit la înhămarea unei perechi de cai.

- 83 S. 106. Frieslandii sunt rezidenți ai Frisiei de Est, care din 1654 până în 1744 a fost un principat independent și apoi a devenit parte a Prusiei.
- 84 S. 107. Kuliga - o pajiște pe malul unui râu sau al unui lac, apă izolată.
- 85 S. 107. Lot - o măsură rusă învechită a greutateii corpurilor libere; este o liră, adică aproximativ 13 g.
- 88 S. 107. ... trage apă pentru plumb ... - adică strângeți apă cu debitul.
- 87 S. 108. Ghimbirul - ghimbirul (*Zingiber officinale*), o plantă condimentată, este folosită în medicină și ca condiment pentru alimente.
- 88 S. 108. Cartilaj la fund - fund nisipos.
- 89 S. 111. Kukul - cocos, smut pe cereale (*Lilium temulentum*).
- 90 S. 111. Ocrotirea Fecioarei – 1 octombrie.
- 91 S. 111. ... Între Mijlocire și Ziua Sfântului Mihail ... - trebuie să presupunem că se înțelege intervalul de timp dintre 1 octombrie și 8 noiembrie.
- 92 S. 112. Semănatul timpuriu începe din ziua lui Egoriev ... târziu până în ziua lui Ivan ... - Durata probabilă a semănării este de două-trei săptămâni; prin urmare, înseamnă: 1) semănat timpuriu - de la ziua lui Egor (23 aprilie) până la Nikolin (9 mai); 2) mediu - de la Ziua lui Nicolae (9 mai) până la 25 mai; 3) târziu - din 25 mai până în ziua lui Ivanov (24 iunie).
- 93 S. 112. Deci nu semăna în săptămâna a 20-a după Nașterea lui Hristos – adică. e. de la 8 la 15 mai.
- 94 S. 114. Lof - o măsură a capacității pentru solide în vrac; în Livonia, lof-ul era de 68,86 litri.
- 95 S. 114. Yaritsa - pâine de primăvară (grâu și secară).
- 96 S. 115. Ziua lui Ilyin - în acest caz, se înțelege 20 iulie.
- 97 S. 115. Pliniu scrie că sămânța timpurie se usucă rareori și întotdeauna mai târziu.- Aceasta se referă la afirmația lui Pliniu cel Bătrân Gaius Secundus: „Cele mai bune semințe sunt de un an, cele de doi ani sunt mai rău, cei de trei ani sunt complet răi, cei mai bătrâni sunt zadarnici” (Pliniu cel Bătrân, Istorie naturală, Cartea XVIII, în: Cato, Varron, Columela, Pliniu despre agricultură, M 1957, p. 299).
- 98 S. 117. Domnul Kohler în cartea sa de casă îi anunță oamenilor obișnuiți... - Johann Kolerus (Johann Colerus, d. 1639), preot, autor de cărți despre agricultură și economie casnică.

99 S. 118. ... Solomon în capitolul 2 scrie: cine observă vânturile nu seamănă, iar cine se uită la nori nu secera. - În capitolul 2 al Cărții Proverbe ale lui Solomon, acest verset sau un conținut similar nu este.

100 p. 119. Lyadvi - șolduri.

101 S. 119. Laid - castrat.

102 p. 120. ... să lase caii să plece – adică să se întâmple.

14 M. V. Lomonosov, vol. XI

Biblioteca „Runivers”

210

Note

103 S. 120. Corn de capră de iarbă - Hubertus Foenum graecum.

104 S. 121. Soparla, febra aftoasa este o boala epizootica la cai si vaci.

105 S. 121. Yar - verdigris, cupru carbonic (verde strălucitor), Hubertus - Spangrün.

106 S. 121. Vostsa - lichen încăpățânat, uneori purulent, ulcer la vite.

107 S. 121. ... o grămadă la picioare. .. - adică umflare sau edem.

108 p. 121. Krashenina este o pânză pictată chiar lustruită.

109 S. 121. Var este o rășină groasă.

110 p. 121. ...scorțișoară cu fir...—Scorțișoara în tuburi era folosită și ca medicament.

111 S. 121. Dacă calul este frâu. . .-T. e. acoperite cu abraziuni.

112 S. 122. Bacon smuls - grăsime topită a animalelor marine.

113 S. 122. Por - poros, porev, cok, turun, pulpă de porc, brusture (Lappa major), folosit în medicină.

114 S. 122. Nod - fitil.

115 S. 123. Renskoe - vin de struguri albi.

116 S. 123. Cimbru - iarbă Bogorodskaya, cimbru, cimbru (Thymus serpyllum); Cernobîl - Cernobîl, pelin (Artemisia vulgaris), plante medicinale.

1.7 S. 123. ... și cei care sunt născuți între Crăciun și vrajă ... - adică între 25 decembrie și ultima zi a Marții Trioțiului, de obicei la sfârșitul lunii februarie.

118 S. 125. Alsted - Alsted (Alsted Yohann Heinrich, 1588-1638), profesor de teologie, autor a numeroase lucrări filozofice, pedagogice și de altă natură; cunoscut erudit al vremii. În cartea lui Hubertus, se face referire la opera lui Alstediu „Theologia naturali”, partea 2, p. 259.

119 S. 125. Pulmonaria - pulmonaria (Pulmonaria officinalis), folosită în medicină în tratamentul bolilor pulmonare.

120 S. 125. Limbă de căprioară - de Hubertus - Hirschzunge, folosită în medicina populară.

121 S. 125. Picioare de magpie - poate, se referă la „iarba de magpie” (Cuscuta), o plantă medicinală.

122 S. 126. Libeton - zori, libstock, iarbă de fistulă (Levistium). Hubertus Liebstocksaat.

123 S. 127. Rădăcină de devesil - elecampane, de nouă forță (Inula helenium), plantă medicinală.

124 S. 127. Kimin - chimen (Carum carvi), folosit ca medicament.

125 S. 128. Ureche – se referă la ureche.

128 S. 128. La fel - în acest caz: comun, răspândit.

127 S. 129. Drobina - groasă, rămasă după coborârea berii sau a kvasului.

128 S. 131. Sânge de Erizipel – sânge aspirat de un corn.

129 S. 131. Aruncător de minereu - un vindecător care a sângerat.

130 S. 132. ... a alunga șoarecii cu gura ... - a distruge șoarecii cu capcane.

131 S. 133. Dresva este o piatră zdrobită.

132 S. 135. Resturi - resturi rămase de la filare.

133 S. 137. Aristomah din Soleia - Filosof cilician al școlii aristotelice, autor al unui tratat despre albine.

134 S. 138. Syta - bulion de miere, miere fiartă pe apă.

Biblioteca „Runivers”

Aventurile lui Telemakovo, fiul lui Ulise

- 135 S. 138. Fenhei - fenicul (*Foeniculum*), ale cărui fructe conțin uleiuri esențiale.
- 136 S. 138. Tămâie - posibil referitor la butenul parfumat (*Myrrhis odorata*), care era afumat în scopuri medicinale.
- 137 S. 139. Vered - fierbere, durere.
- 138 S. 141. Galgan - galangal (*Alpinia officinarum*), plantă a cărei rădăcină condimentată este folosită pentru aseasonarea alimentelor.
- 139 S. 142. Rac - prima distilare a vinului din piure.
- 140 p. 142. Când vinul se dublează... – adică se distilează a doua oară.
- 141 p. 144. ...extras din cartea lui Konrad Kunrads—adică extrase din cartea „*Arta distillatoria*” realizată de Conradi Khunrads.
- 142 S. 144. Smirna este o rășină dintr-un arbore din genul *Commiphora*.
- 143 S. 144. Hellebore - hellebore, hellebore (*Liebori nigri*).
- 144 S. 144. Coriandru - *Coriandrum sativum*, plantă.
- 145 S. 144. Rădăcină Diktamnov - din Hubertus *Radix diptamini albi*.
- 146 S. 144. Chervenets, vierme - *Anchusa tinctoria*, *Anchusa officinalis*, planta coloranta.
- 147 S. 144. Gentianae, plantă.
- 148 S. 145. Neveinitsa - pâine neîncrețită, boabe cu pleavă.
- 149 S. 145. Ferme (kurl.) - interiorul cuptorului.
- 150 S. 148. Spustnik - cuva de săpun, cadă.
- 151 S. 149. Terebentină - secreție rășinoasă a plantelor conifere, gumă, constă din ulei volatil de terebentină - terebentină.
- 152 S. 150. Guma este un suc gros care iese în evidență dintr-o incizie în scoarța multor copaci; larg cunoscută gumă arabică - *Gummi arabicum*.
- 153 S. 151. Berdo este un tip de pieptene, aparținând unei fabrici de țesut.
- 154 S. 151. Bătătură - fire transversale ale țesăturii, situate perpendicular pe firele principale.

Publicat după un text scris de mâna lui Lomonosov, țesut într-un manuscris, format din 186 de foi (LO AAN URSS, secțiunea II, op. 1, nr. 91, fol. 169-174).

Publicat pentru prima dată fără numele traducătorilor în 1747 („Aventurile lui Telemachus, fiul lui Ulise. Compus de domnul Fenelon, profesor al copiilor regelui francez, care mai târziu a fost Arhiepiscop de Cambria și Prinț al Imperiului Roman . . . Sankt Petersburg, sub imp. Academia de Științe. 1747”) .

Participarea lui Lomonosov la traducere a fost stabilită de D.S. Babkin în articolul „Pagini necunoscute ale lui Lomonosov (traducerea capitolelor din romanul lui Francois Fenelon Aventurile lui Telemachus)” (vezi: Literatura rusă, 1974, nr. 4); textul din traducerea a fost tipărită și aici după autograful lui Lomonosov, indicând opțiuni individuale.

Momentul și circumstanțele transferului se stabilesc pe baza lucrărilor Cancelariei Academiei de Științe. S-a păstrat dosarul privind publicarea romanului, intitulat: „Cazul dar mandatul

14*

Biblioteca „Runivers”

212

Note

Președintele Academiei de Științe, contele Kirill Grigoryevich Razumovskov, care a fost anunțat de Majestatea Sa Imperială un decret personal privind tipărirea cărții lui Telemachus, fiul lui Ulișov ”(LO AAN URSS, f. 3, op. 1, nr. 110, l . 348). Din acest caz reiese clar că traducerea romanului i-a fost încredințată lui G. N. Teplov. Din cauza tipăririi grăbite a romanului, Teplov nu a reușit să finalizeze traducerea care i-a fost încredințată și, prin urmare, cartea a fost „nerăsucită” și distribuită în părți pentru traducere către diverse persoane, inclusiv către Lomonosov, după cum reiese din autograful publicat.

Manuscrisul lui Lomonosov este scris pe hârtie crem, care diferă ca culoare de alte foi. Manuscrisul prezintă urme abundente de cerneală de tipar și amprente ale compozitorilor, ceea ce indică faptul că a servit ca original în tipografie.

Judecând după documente, lucrările la traducere au început la 8 octombrie 1747, iar tipărirea cărții a început la 20 octombrie (vezi: Academia de Științe din Leningrad a URSS, f. 3, op. 1, nr. 110, foi). 356-359).

Interesul lui Lomonosov pentru Fenelon este binecunoscut. Pe când era încă student la Universitatea din Marburg, el a cumpărat o ediție franceză a Aventurilor lui Telemachus. În 1738, Lomonosov a atașat o traducere a odei lui Fenelon raportului despre studiile sale trimis la Sankt Petersburg („Munții doar plătesc cu îndrăzneală vârfulurile stelelor...”).

Apreciind foarte mult cartea lui Fenelon Aventurile lui Telemachus, Lomonosov a recomandat elevilor de liceu, atunci când studiază limba franceză, „să citească și să interpreteze în proza lui Telemachus” (PSS, vol. IX, p. 459, 495).

Se poate presupune că Lomonosov, din cauza urgenței lucrării, a apelat la traducerea existentă anterior a acestui roman, făcând o serie de corecții și abrevieri (vezi: Babkin D.S. Ukaz, soch., p. 104).

Este interesant de remarcat că în cărțile a 22-a și a 23-a ale romanului sunt desenate în mod viu imaginile vieții din statul ideal Salent. Agricultură înflorită în Saleit, luxul bogățiilor a fost eliminat, toată lumea lucrează, regele respectă legile.

Autograful lui Lomonosov este de un interes considerabil pentru caracterizarea concepțiilor sale socio-politice.

1 S. 159. Lovitva - pescuit, prindere, vânătoare.

2 S. 160. Rylya - o „liră” distorsionată, un instrument muzical.

unsprezece

SCRISOARE L. EULER CĂTRE PREȘEDINTELE ACADEMIEI DE ȘTIINȚE

K. G. RAZUMOVSKY

Publicată conform textului primei publicații în ediția tipărită din 1749, aflată în Biblioteca Academiei de Științe a URSS. Manuscrisul original al traducerii nu a fost găsit. Scrisoarea lui Euler în latină este inclusă în primul volum din Scientia navalis (Petropol, 1749).

Leonhard Euler (1707-1783) în 1727, la recomandarea academicianului D. Bernoulli, a fost invitat la Academia de Științe din Sankt Petersburg, mai întâi în funcția de adjunct la matematică superioară, iar apoi, în 1733, a fost numit academician în matematică superioară. „Din momentul în care a intrat în Academie, a publicat în fiecare volum câte un „Comentariu”.

Biblioteca „Runivers”

Scrisoarea -4. Euler președintelui Academiei de Științe

213

mai multe articole cu calcule ample asupra celor mai dificile întrebări din știință” (Pekarsky, vol. I, p. 253). În vara anului 1741, L. Euler s-a mutat la Berlin și a lucrat la Academia de Științe din Berlin până în 1766.

Lucrarea lui L. Euler „Scientia navalis” („Știința marină”) în latină a fost prima lucrare tipărită despre teoria navei, publicată în Rusia. Și, deși construcția de nave în Rusia a fost dezvoltată pe scară largă de mult timp, nu au fost publicate lucrări tipărite despre teoria navei. Secretele măiestriei constructorilor navale, arta și experiența

lor în construcția de nave au fost transmise direct de la maestru în maestru la șantierele navale.

L. Euler, fiind membru al Academiei de Științe din Sankt Petersburg, a abordat aproape întâmplător întrebările legate de teoria navei. Iată cum scrie despre aceasta academicianul A. N. Krylov: „În 1727, atunci, Euler, în vârstă de douăzeci de ani, a devenit membru al Academiei noastre de Științe și a rămas așa până la moartea sa, în 1783. La un moment dat (în 1733) a existat teama că Academia din Sankt Petersburg va fi desființată, apoi Euler, la propunerea contelui Sievers, la acea vreme comandantul șef al flotei ruse, a avut în vedere să intre în flotă ca locotenent...

Euler, care aproape a intrat în slujba flotei, era interesat de navă și de construcția ei și, din moment ce toată construcția de nave era concentrată la Sankt Petersburg, a avut toate oportunitățile să facă acest lucru. Oricum ar fi, în 1745 a apărut lucrarea lui Bouguer „Théorie du navire”, iar în 1749 lucrarea „Scientia navalis” trimisă de Euler de la Berlin cu câțiva ani mai devreme a apărut la Sankt Petersburg în două volume uriașe în 4°” (Krylov A. N. Amintirile mele. L., 1945, p. 414-415).

Trimițând lucrarea sa „Scientia navalis” la Sankt Petersburg pentru tipărire în tipografia Academiei de Științe, Euler a trimis o scrisoare dedicată președintelui Academiei, contele K. G. Razumovsky, adresată consilierului biroului academic, Schumacher. Într-o scrisoare către Schumacher din 25 ianuarie 1749, Euler scrie că, din ordinul președintelui, trimite o scrisoare „sub sigiliu deschis” în care încearcă nu numai să ofere un concept clar despre „Scientia navalis”, ci și, pe cât posibil, să-și precizeze în detaliu conținutul și importanța. La cererea lui Schumacher, o scrisoare către președinte a fost scrisă de Euler în latină, astfel încât, dacă este necesar, să poată fi tipărită la începutul cărții în loc de prefață (Pekarsky P. P. Știri suplimentare pentru biografia lui Lomonosov. - Împ. occidental Acad., Științe, 1865, vol. VIII, anexa 7, p. 39). P. Pekarsky scrie că la începutul cărții există o traducere în limba rusă a unei dedicații președintelui Razumovsky. „Se remarcă prin corectitudinea și minuțiozitatea sa și a fost făcută de Lomonosov” (ibid., p. 41).

Cu toate acestea, până în prezent, în Scientia navalis a lui Euler, publicată în 1749, nu a fost găsită nicio traducere în limba rusă a scrisorii de dedicație a lui Euler, în timp ce textul latin al acestei scrisori este disponibil în toate exemplarele acestei lucrări. Manuscrisul original al traducerii acestei scrisori făcută de Lomonosov nu a putut fi găsit, deși o serie de documente indică faptul că această lucrare a fost încredințată lui Lomonosov.

În regiunea Leningrad a Academiei de Științe a URSS există un concediu dintr-o scrisoare din 29 ianuarie 1749, trimisă de I. D. Schumacher lui Lomonosov:

„Domnule profesor.

Excelența Sa domnule președinte a hotărât ca scrisoarea domnului Euler, care va fi precedată de „Scientia navalis” în loc de prefață, să fie

tipărită și în limba rusă și, din moment ce sunt sigur că veți fi bucuroși să faceți tot ce va servi spre satisfacția ta.

Biblioteca „Runivers”

214

Note

la cuvintele Excelenței Sale, nu ezit să trimit această scrisoare Excelenței Voastre pentru traducere în limba rusă cât mai curând posibil.

domnule profesor Lomonosov. Aici” (Akad, ed., vol. 8. M.-L., 1948, p. 94).

Există, de asemenea, informații în Regiunea Leningrad a Academiei de Științe a URSS că, în martie 1749, Schumacher i-a scris lui L. Euler la Berlin că Lomonosov traducea din latină în rusă <acea scrisoare către Razumovsky, destinată publicării ca prefată la cartea „Scientia navalis” (Cronica, p. 141).

În august același an, traducerea scrisorii lui Euler a fost finalizată, iar la 3 august a început tipărirea cărții lui L. Euler la tipografia academică (Cronica, p. 147).

Întregul tiraj al „Scientia navalis” în aceeași lună în valoare de 625 de exemplare. (fiecare în două volume) a fost transferat la librăria academică, unde a fost vândut cu 4 ruble. pentru ambele volume (LO AAN URSS, f. 3, op. 4, nr. 137, l. 65; f. 3, op. 1, nr. 1085, l. 11).1

Faptul că lucrarea lui L. Euler „Scientia navalis”, publicată în 1749, conține o scrisoare a lui Euler către K. G. Razumovsky, tradusă în rusă de Lomonosov, este scris și de L. B. Modzalevsky: „Vorbim despre cartea lui Euler „Scientia navalis” , a fost publicat în 1749. În același an, a fost publicată următoarea parte cu același titlu. În partea I există o dedicație a lui Euler contelui K. G. Razumovsky, scrisă în latină în loc de prefată, precum și traducerea acesteia în rusă, realizat de Lomonosov (p. 1-5) ”(Acad., ed., vol. 8, p. 27 a doua pag.).

Cu toate acestea, după revizuirea lucrării lui Euler „Scientia navalis”, publicată în 1749 în latină (copii stocate în Biblioteca Publică de Stat numită după M.E. Saltykov-Shchedrin, în Biblioteca Academiei de Științe a URSS, Biblioteca de Stat a URSS numită după V.I. I. Lenin), nu am găsit o traducere în limba rusă a acestei scrisori, deși textul ei latin este disponibil în fiecare exemplar al operei lui Euler.

Căutări ulterioare au condus la o intrare de protocol în Cancelaria Academiei de Științe din 27-30 iulie 1749, care spune că traducerea în limba rusă a scrisorii de dedicare a lui Euler către președintele Academiei Razumovsky, semnată de Razumovsky pentru publicare, a fost returnată la Cancelaria, că s-a hotărât tipărirea acestei scrisori într-o tipografie pe mediana alexandriană în valoare de cincizeci de exemplare și același număr pe o hârtie de comentariu de peste mări.

Semnat de I. D. Schumacher și secretarul Peter Khanin (Materialy, vol. X, p. 57).

Astfel, scrisoarea de dedicație către Razumovsky a fost emisă ca o ediție separată în valoare de 100 de exemplare. Acest lucru este confirmat și de publicarea în „Catalogul consolidat al cărții ruse a presei civile din secolul al XVIII-lea. 1725-1780” (vol. III, Moscova, 1966), unde la p. 426 citim: „Scrisoare de la L. Euler din Berlin în care se conturează conținutul lucrării Scientia navalis..., scrisă de acesta în numele Academiei de Științe, publicată în 1749 la Sankt Petersburg. Tiraj 100 de exemplare. S-a putut găsi și textul „grefierului” al traducerii scrisorii lui Euler către Razumovsky (LO AAS URSS, f. 3, op. 1, nr. 119). Acest text conține rezoluția lui Razumovsky: „Tipărește în conformitate cu aceasta. Președintele contele Kirila Razumovsky.

Trebuie totuși spus că traducerea publicată a scrisorii diferă oarecum de textul „grefierului” menționat mai sus, mai ales din punct de vedere al terminologiei tehnice. Aceasta înseamnă că traducerea a fost corectată după tastare. Apropo, editat

1 Informații despre tirajul și prețul cărții au fost cu amabilitate furnizate de DV Tyulichev.

Biblioteca „Runivers”

Scrisoare a lui L. Euler către președintele Academiei de Științe

215

Noul text (publicat) este mult mai bun decât originalul (al funcționarului). Se pare că prima versiune a traducerii a fost făcută în grabă (vezi scrisoarea lui Schumacher către Lomonosov), iar apoi Lomonosov a editat-o.

Se atrage atenția asupra faptului că înainte de acest transfer nu se știa că Lomonosov s-a ocupat de chestiuni legate de teoria navei. Cu toate acestea, traducerea scrisorii lui Euler, care este de fapt o adnotare a lucrării sale mai mari Scientia navalis, a fost făcută cu foarte multă pricepere. Acest lucru ar putea fi realizat doar prin familiarizarea cu elementele de bază ale matematicii și mecanicii superioare.

Potrivit lui V. L. Chenakal, Lomonosov a dedicat mult timp studierii matematicii în Germania, iar în 1746 chiar a continuat să corecteze lucrarea matematică a lui Euler „Demonstrarea anumitor teoreme aritmetice”. V. L. Chenakal mai scrie că există o serie de documente care nu au atras încă atenția cercetătorilor, dar care dau motive deplină de a crede că Lomonosov nu numai că cunoștea bine matematica, ci și-a căutat să o aplice în știința naturii (vezi. Cartea: Leonhard Euler, Colecția de articole în onoarea a 250 de ani de la nașterea sa, Moscova, 1958,

p. 424).

S-a remarcat mai sus că în copiile „Scientia navalis” pe care le-am căutat și stocate în bibliotecile noastre, nu am găsit o traducere în limba rusă a scrisorii dedicate a lui Euler către K. G. Razumovsky. Acest lucru se explică prin faptul, așa cum am stabilit mai târziu, că traducerea în limba rusă a scrisorii a fost „țesută” în primul volum al operei lui Euler numai pentru trei membri ai familiei imperiale și câțiva demnitari ruși majori care au primit „fără bani”. „Scientia navalis” (A. P. Bestuzhev-Ryumin, A. G. Razumovsky, M. I. Vorontsov, K. G. Razumovsky și alții) (LO AAS URSS, f. 3, op. 1, nr. 460, filele 147-149).

Evident, una dintre aceste copii i-a dat lui Pekarsky motive să afirme că traducerea scrisorii îi aparține lui Lomonosov.

1 p. 163. ... în ea interpretează desene marine și doctrina crupilor și liniilor loxodromului - adică studiază hărțile nautice în ea, conceptele cursurilor navelor și loxodromii (linii pe o sferă care intersectează toate meridianele la un unghi constant).

2 S. 164. Greutatea ... a navei ... - adică deplasarea navei.

3 S. 164. Povara apei – adică greutatea apei.

4 S. 164. Centrul de greutate ... al navei este centrul de greutate al navei.

5 S. 165. ... când o mare parte a navei ... este scufundată în apă și toate aceste centre sunt pe aceeași linie verticală dreaptă, atunci nava trebuie să fie în echilibru - adică atunci când o parte scufundată al navei are un centru de greutate și centrul de mărime este situat pe aceeași verticală, atunci nava este în echilibru.

6 S. 166. -iar alții sunt lacomi - adică instabili.

7 S. 166. ... acestea au o cantitate suficientă de stabilitate în cea mai mare parte -

adică navele au o stabilitate suficientă.

Aici cuvântul „stabilit” este tradus prin „stabilitate”, dar mai târziu, în 1778, un asociat al Academiei de Științe M. E. Golovin, la traducerea lucrării lui Euler „Speculația completă a structurii și conducerii navelor” din franceză în rusă, a introdus termenul „stabilitate” pentru nave care s-a păstrat până în zilele noastre.

8 S. 167. ... astfel încât, prin stabilirea forței care trânteste nava din poziția sa de echilibru, să se determine unghiul la care nava ar trebui să se încline efectiv -

Biblioteca „Runivers”

216

Note

τ. e. pentru a determina unghiul de înclinare prin atribuirea mărimii forței care deviază nava din poziția de echilibru.

9 S. 167. ... efectul înclinării depinde nu atât de cantitatea forței de înclinare, cât de importanța acesteia pentru axa în jurul căreia va fi înclinarea... - adică efectul înclinării nu depinde de atât de mult pe mărimea forței de înclinare, cât pe momentul ei în jurul axei în jurul căreia are loc această înclinare.

În textul latin, Euler a folosit termenul „moment” („momentum”). Cu toate acestea, acest cuvânt ar putea fi tradus în rusă ca „mișcare”, „împingere”, „importanță”, „greutate”, etc. Lomonosov, realizând că Euler se referea la produsul forței la distanță de axa în cauză, a adoptat termenul „importanță”, poate pentru că în rusă cuvântul „import”, adică a acționa cu o „vagă”, înseamnă doar „a crea un moment cu ajutorul unei pârgii”.

10 p. 167. ... înclinarea depinde parțial de distanța punctelor medii ale navei și de dimensiunea părții scufundate. .. - adică înclinarea navei (sub acțiunea unei forțe. - Ed.) Depinde parțial de distanța dintre centrul de mărime și centrul de greutate al navei și de deplasarea navei.

11 p. 167. ... sunt înclinații foarte mici, atunci sunt proporționale cu însăși importanța forței de înclinare. - La înclinații foarte mici, acestea din urmă sunt proporționale cu momentele forțelor care acționează. Aici Lomonosov folosește din nou cuvântul „importanță” în sensul de „moment”, care este pe deplin în concordanță cu raționamentul lui Euler.

12 S. 167. ... Am pus încăpățânarea într-o asemenea cantitate încât dacă importanța forței de înclinare este împărțită prin ea, atunci numărul privat va arăta însuși unghiul de înclinare. .. - adică, momentul de restabilire (persistența) este luat în așa măsură încât dacă momentul de înclinare este împărțit la momentul de restabilire, atunci coeficientul va arăta unghiul de înclinare.

Aici Lomonosov a folosit cuvântul „încăpățânare” (în textul latin era cuvântul „stabilit”). În acest caz, acest lucru a fost evident corect, deoarece era vorba despre momentul de restabilire al navei, despre capacitatea navei de a se odihni, de a rezista forței de înclinare și de a-și restabili poziția dreaptă anterioară. Acest lucru indică încă o dată că Lomonosov nu a tradus traducerea în mod formal.

13 p. 167. Pentru această stabilitate, consider ca măsură numărul de forțe, cu importanță uniformă și deci derivate dintr-o anumită forță pe o anumită dreaptă.- Pentru stabilitate, consider ca măsură o valoare proporțională cu momentul. (forța înmulțită cu umărul).

14 p. 167. ... dacă din acest model se cunoaște stabilitatea navei pe orice axă în jurul căreia se produce înclinația, atunci din acesta se va putea afla imediat chiar înclinația care va fi dată navei de la orice forță, iar acesta este fără îndoială un mod foarte natural și foarte utilizabil de a cunoaște stabilitatea fiecărei nave. - Dacă se cunoaște stabilitatea navei în raport cu axa de înclinare, atunci este posibil să se determine înclinația în sine, care navă va primi din

aplicarea unei forțe date, iar aceasta este practic o modalitate complet acceptabilă de a studia stabilitatea navei.

15 S. 168. ... este necesar să discutăm mai ales stabilitatea dublă, dintre care una rezistă acumulării pe lungime, iar cealaltă pe lățime. .. - adică este necesar să se facă distincția între două tipuri de stabilitate - longitudinală și transversală.

Biblioteca „Runivers”

Scrisoare a lui L. Euler către președintele Academiei de Științe

217

16 S. 168. ... acest lucru se poate face în trei moduri: în primul rând, dacă punctul mediu de sarcină al întregii nave este coborât mai jos, ceea ce va fi cauzat de transferul unor sarcini mari în locurile cele mai adânci, ceea ce crește stabilitatea navei; atunci aceeași acțiune va urma dacă punctul de mijloc al părții scufundate a mărimii este ridicat în sus, care ar trebui privit înainte în structura navei în sine, astfel încât nava să nu se scufunde foarte adânc în apă. A treia modalitate de a multiplica stabilitatea navei este extinderea navei la suprafața apei. - Acest lucru se poate face în trei moduri: în primul rând, prin coborârea centrului de greutate al navei, care se realizează prin transferarea sarcinilor grele în părțile inferioare ale navei, aceasta crește stabilitatea; același efect este exercitat prin ridicarea centrului dimensiunii navei, care ar trebui prevăzută chiar în timpul construcției navei, a treia modalitate de a crește stabilitatea navei este creșterea suprafeței liniei de plutire a acesteia.

17 S. 169. ... a luat în considerare și a investigat mișcările prin care nava dintr-o poziție înclinată ia un zbor de echilibru - adică a luat în considerare oscilațiile libere ale navei.

18 S. 169. Un astfel de studiu: în știința navigației are o mare importanță, căci în navigație nu este doar o mare nevoie de a cunoaște această mișcare de balansare și este suficient să știm cum poate fi înmulțită sau redusă, dar, de asemenea, notând timpul acestor oscilații, să cunoaștem de acolo multe lucruri importante care aparțin navei. - Acest studiu este important pentru navigația navei, întrucât permite nu doar studierea ruliului navei și motivele creșterii sau scăderii acesteia, dar și, prin determinarea perioadei de rulare, să se afle multe alte puncte legate de nave.

19 p. 169. ... este necesar să se cerceteze încăpățânarea pe care o suferă nava din cauza apei - adică este necesară investigarea rezistenței apei la mișcarea navei.

29 S. 169. ... dintre care una se numește de obicei mișcare dreaptă, prin care nava se mișcă de-a lungul lungimii sau de-a lungul chilei, iar cealaltă se numește mișcare oblică, de-a lungul căreia direcția de mișcare diferă de direcția a chilei... - adică alergare dreaptă și deriva.

21 p. 170. ... după diferența axelor, în jurul cărora se produce mișcarea de rotație ... - adică în funcție de axele, în jurul cărora se produce mișcarea de rotație.

22 S. 170. ... în timp ce nava este stimulată de forțele care pot produce o astfel de mișcare; aici aparține, în primul rând, mișcarea care se produce de obicei la o navă de la cârmă. .. - adică în timp ce nava este acționată asupra unei forțe motrice, cum ar fi acțiunea cârmei:

23 p. 171. Din forța orizontală, adevărata mișcare înainte a navei se determină după reguli mecanice în așa fel încât această forță, împărțită la cantitatea sau greutatea întregii nave, să arate o accelerare a mișcării în direcția în care acționează forța ... - adică din forța orizontală mișcarea adevărată a navei înainte va fi determinată de legile mecanicii; dacă această forță este împărțită la masa navei, atunci obținem accelerația în direcția forței.

24 p. 171. ... fiind împărțit prin stabilitatea navei în raționamentul acestei axe, va arăta unghiul de înclinare, și anume arcul, care este măsura sa într-o busolă, al cărei semi-diametru se presupune că fi egal cu unu ... - adică, fiind împărțit de un moment de restabilire în jurul aceleiași axe, va da unghiul de înclinare în radiani.

25 p. 171. ... Ar trebui, de asemenea, să adună cantitățile tuturor forțelor într-o singură sumă, iar această forță combinată, împărțită prin cantitatea de încăpățănare a întregii nave în raționament i

Biblioteca „Runivers”

218

Note

aceeași axă, va da o accelerare a acestei mișcări de rotație. - De asemenea, este necesar să se adună momentele tuturor forțelor într-o singură sumă, iar această sumă, împărțită la momentul de inerție al masei navei (cantitatea de încăpățănare), față de aceeași axă va da accelerația acestei rotații. circulație.

În acest paragraf, Lomonosov traduce cuvintele „moment de inerție” în rusă ca „cantitatea de persistență”, unde înțelege inerția prin persistență.

În 1778, un adjunct al Academiei de Științe M. E. Golovin, când traduce din franceză în rusă lucrarea lui Euler „The Complete Speculation of the Structure and Driving of Ships”, traduce termenul „moment de inerție” ca „moment de lene”, care ar trebui să fie recunoscut ca fiind mai puțin acceptabil decât „cantitate de încăpățănare” adoptată de Lomonosov.

25 p. 172. ... mișcarea navei, în primul rând, se oprește din rezistență și aceasta este acțiunea sa principală, motiv pentru care și-a luat numele, după aceea de la forța verticală, de la rezistența care se întâmplă, nava se ridică puțin din apă și se presupune că

devine mai ușoară, apoi, în cea mai mare parte, se abate spre pupa și pe un curs oblic, atât înclinarea în jurul axei de-a lungul lungimii sau în lateral, cât și rotația pe verticală. axa poate apărea de acolo... - Efectul principal al forței de rezistență asupra navei este încetinirea sau oprirea acesteia; componenta verticală a forțelor de rezistență, așa cum spune, ridică nava din apă, în cele mai multe cazuri nava deviază spre pupa, iar într-un curs oblic, cu derivă, se pot provoca atât rostogolire, cât și întoarcere în jurul axei verticale. de forțele de rezistență.

27 p. 172. ... caz în care este necesar să se determine deviația cauzată de pânzele de la vânt, cantitatea de forță primită depinde de aceasta - adică atunci când se atribuie plenitudinea velei (camber), întrucât forța care acționează asupra sa depinde de ea sail.

28 S. 172. ... unul, când forțele de ghidare primite de la vânt, sunt paralele cu direcția navei, caz în care nava merge drept, iar cealaltă, când direcția acesteia este înclinată față de aceasta, care provoacă un curs oblic sau lateral - adică .unul - atunci când direcția forței vântului coincide cu cursul navei, iar celălalt - când direcția vântului nu coincide cu cursul navei, ceea ce determină o direcție laterală. circulație.

29 p. 175. Și pentru ca forțele motrice să nu producă nicio mișcare giratorie în navă în jurul axei verticale, care este reprezentată în minte prin centrul de greutate al navei, atunci direcția medie a tuturor forțelor trebuie să treacă prin această axă în sine, deoarece atunci importanța tuturor forțelor va dispărea, în raționament se ia această axă - Pentru ca forțele care acționează să nu dea navei mișcare de rotație în jurul axei verticale care trece prin centrul de greutate al navei, este necesar ca suma tuturor forțelor care acționează asupra navei să treacă prin această axă, atunci momentul tuturor forțelor relativ la această axă va dispărea.

30 p. 176. Pentru a interpreta însăși acțiunea cârmei, în primul rând, forța ei care îi este atașată, ar trebui să se cunoască cantitatea din raționament a axei trase prin centrul de greutate al navei, care, împărțită prin cantitatea de rezistență a navei în raționamentul aceleiași axe, va arăta accelerație, cui se va adresa nava. Din aceasta este clar că, deoarece cârma are cea mai îndepărtată distanță de centrul de greutate, atunci efectul său este foarte mare și, în plus, știind cantitatea de rezistență a navei, însăși mărimea cârmei este atât de ușor de determinat. că va avea efectul cerut. - Pentru a înțelege acțiunea volanului, este necesar să se cunoască momentul forțelor de direcție în legătură cu trecerea axei

Biblioteca „Runivers”

Poezii

219

prin centrul de greutate al navei și împărțind-o la momentul de inerție al masei navei în jurul aceleiași axe, obținem accelerația mișcării de rotație a navei. De aici rezultă că. deoarece cârma este situată departe de centrul de greutate al navei, efectul său este, de asemenea,

foarte mare. cunoscand momentul de inertie al masei navei este usor de determinat dimensiunile carmei astfel incat aceasta sa aiba randamentul necesar.

31 p. 176. ... ce stare ar trebui să fie nava pentru ca aceasta să aibă o anumită stabilitate în lungime și lățime, precum și fluctuațiile și oscilațiile care apar în urma impactului valurilor, acestea pot fi controlate în voie - că este, cum trebuie să existe o navă astfel încât să aibă stabilitatea necesară, atât longitudinală cât și transversală. De asemenea, este posibil să se furnizeze valorile necesare ale amplitudinilor de înclinare.

32 S. 176. ... Am descris figura acelei corăbii, care, spre curs, împotriva vântului, este acceptabilă, atât de decent făcută să fie, așa cum va fi prescris; și care, de altfel, va deveni foarte ușor de îndoit prin acțiunea cârmei - adică se arată o astfel de formă a carenei navei, care este adaptată la mișcarea împotriva vântului și are o bună controlabilitate (ascultătoare cârmei).

33 S. 176. ... multe proprietăți vor necesita nave de structură diferite și, aparent, se vor opune între ele; dar, având în vedere toate cauzele care aparțin fiecărei proprietăți, nu va fi greu, pentru orice eventualitate, să convină între ele diverse concluzii și, după ce au combinat toate proprietățile, să satisfacă atât de mult cât starea materiei în sine. permite. - Asigurarea diferitelor calități ale navelor, care pot fi contradictorii, va necesita proiecte diferite ale acestora, dar, luând în considerare acestea împreună, puteți găsi întotdeauna o soluție în care aceste calități să poată fi furnizate navei cât de complet permit capacitățile tehnice.

12

POEMI LA ILUMINARE 25 APRILIE 1742 LA MOSCOVA

Publicat conform textului primei publicații. Prima publicație: Note la Vedomosti, 10 iunie 1742, partea 47-48, p. 185. Se presupune că datează din perioada cuprinsă între 8 ianuarie 1742, când Academia de Științe a primit „Promemoria” de la Oficiul artileriei principale, solicitând „desenarea desenelor” artificiiilor și luminilor propuse cu ocazia viitoarei încoronări. a Elisabetei Petrovna, și 5 aprilie a aceluiași an, când proiectul aprobat a revenit Academiei de Științe.

Planul pentru artificiiile și iluminarea încoronării a fost încredințat trei academicieni - Ya. Ya. Shtelin, G. F. Junker) și H. Goldbach. Catrenul german plasat în descrierea artificiiilor, cel mai probabil, a aparținut profesorului de elocvență și poezie Juncker, din vremea lui Shtelin, conform observațiilor lui П. N. Berkova, folosit în toate cazurile cunoscute numai vers iambic, și nu coreic (Berkov P. N. Texte noi ale lui Lomonosov. - Izv. al Academiei de Științe a URSS, departamentul de literatură și limbă, 1961, vol. XX, numărul 6 , p. 507).

Datele documentare despre traducătorul acestui catren nu au fost păstrate, deoarece de foarte multe ori traducerile originale germane erau încredințate traducătorilor academicieni fără formalizare scrisă.

Note

Presupunerea că traducătorul acestor poezii a fost Lomonosov a fost exprimată de P. N. Berkov, invocând următoarele argumente.

1. În 1741, Lomonosov a tradus oda germană de Y. Ya. Shtelin, scrisă de ziua de naștere a Elisabetei Petrovna; a fost publicată în „Însemnări către Vedomosti” la 8 decembrie 1741 fără a-i indica numele și a fost publicată anonim ca ediție separată (traducerea i-a aparținut lui Lomonosov conform schiței supraviețuitoare: LO AAN URSS, f. 20, op. 1, nr 6, l. 1-2).

2. Acest catren a fost tradus în iambic din versurile coreice germane, iar Lomonosov, după cum știți, a fost un susținător al metrului iambic.

13

POEZII LA ILUMINARE 25 APRILIE 1743

Publicat conform textului primei publicații. Prima publicație: Sankt Petersburg Vedomosti, 2 mai 1743, nr. 35, p. 290.

Poeziile publicate sunt o traducere a „inscripției” germane de J. Ya. Shtelin în descrierea artificiilor și iluminării pentru celebrarea curții cu ocazia zilei de naștere a Elisabetei Petrovna la 2 mai 1743 „Schau, Russland, heut und stets auf dein erneu-tes Glück... ”.

Traducerea originală nu a fost păstrată; se poate doar presupune că traducerea poemelor a fost încredințată lui Lomonosov. Dovada în acest sens, dată de П. N. Berkov în articolul „Poemele necunoscute ale lui Lomonosov în Gazeta Sankt Petersburg din 1743 și 1748” (Literatura rusă, 1961, nr. 4, pp. 128-130), sunt următoarele.

1. Conform schiței supraviețuitoare a traducerii (Lomonosov AAS URSS, f. 20, op. 1, nr. 6), se știe că Lomonosov a tradus oda germană a lui Shtelin la ziua de naștere a Elisabetei Petrovna, la 18 decembrie 1741. Cu toate acestea, nu în Notele către Vedomosti, unde a fost publicată o traducere (8 decembrie 1741, p. 98-102, p. 403-408), nici numele lui Lomonosov nu a fost indicat într-o ediție separată a odei; în consecință și în acest caz ar putea lipsi semnătura lui Lomonosov.

2. Din punct de vedere stilistic și metric, aceste versuri nu contrazic maniera poetică a lui Lomonosov.

3. Nu orice traducător și-ar putea permite să se abată de la original: în Stehlin, cupletele cu rimă masculină și cupletele cu rime feminine alternează, în timp ce în traducere rimele sunt peste tot feminine.

14

[CÂND, DECORAT CU PATRU COROUNI]

Publicat după un exemplar scris de traducătorul academic V.I. Lebedev (LO AAS URSS, f. 3, op. 1, nr. 139, fol. 31v). Prima publicație: Sankt Petersburg Vedomosti, 27 aprilie 1750, nr. 34, p. 269. Probabil datat

Biblioteca „Runivers”

Poezii

221

până la 20 aprilie 1750 - ziua în care proiectul de iluminare, întocmit de Y. Ya. Nr. 139, fila 34).

Proiectul iluminării, întocmit de Ya. Ya. Shtelin în limba germană, a fost păstrat în dosarele Cancelariei Academice împreună cu traducerea rusă de V. I. Lebedev. Poeziile germane ale lui Stehlin incluse în proiectul de iluminare au fost traduse de M. V. Lomonosov și atribuite lui sub versurile lui Stehlin:

El i-a dat Elisabetei patru feluri de coroane Și a încununat-o pe a cincea Thuya cu lumină de laur. Și fericirea înconjoară cu glorie Numele, Cel mai blând temperament o împodobește cu un palmier. Și în slavă în fiecare an și în bucuria ei, Poarta Solemnă o înfățișează.

PSS, vol. VIII, p. 275

Traducerea atașată a proiectului de iluminare Shtelinsky, realizată și transcrisă curat de V. I. Lebedev pentru Cancelaria Academică, oferă versurile menționate mai sus într-o ediție revizuită:

Când, împodobit cu patru coroane,

Strălucește, domnește ca ziua, Elizabeth

De fapt, al cincilea a fost încununat cu lumină de laur

Și gloriosul nume de frunze de palmier Victorie, fericire și țara rusă Se străduiește să îndeplinească că a fost mântuită, Și în fiecare an își declară mulțumirea Că înfățișează porți solemne.

În materialele de arhivă care au supraviețuit nu există nicio dovadă că Lebedev a făcut o traducere modificată a poemelor lui Shtelin, dar scrierea de mână nu este un motiv suficient pentru a-l recunoaște ca autor al acestor opt versuri.

Este înșelător mesajul despre prima ediție a poemelor lui M. V. Lomonosov, care spune: „După cum se vede din reportajul ziarului despre iluminare (Sf. Petersburg Vedomosti, 27 aprilie 1750, nr. poezii de V. I. Lebedev ”(PSS, vol. VIII, p. 962).

Nu există așa ceva în raportul despre festivitatea curții; octogonul de mai sus este pur și simplu plasat acolo. Dacă ținem cont de faptul că Lomonosov obișnuia să-și refacă operele, fapt dovedit convingător de numeroasele variante de strofe individuale date în notele la opere

poetice (vezi: PSS, vol. VIII, pp. 147-156 etc.), atunci putem spune cu suficientă rațiune că traducerea versurilor atașate de Lebedev la iluminarea lui Ștelin este o dezvoltare ulterioară a primei versiuni a versurilor lui Lomonosov.

P. N. Berkov, care a atras atenția asupra erorii făcute în notele la această poezie a lui Lomonosov (Berkov P. N. Who owns the tradus

Biblioteca „Runivers”

222

Note

poezii pentru iluminare 25 aprilie 1750 - Izv. Academia de Științe a URSS, Dep. literatură și limbă, 1960, vol. XX, nr. 6, p. 509-511), a comparat ambele traduceri - de șase rânduri și de opt rânduri - și a arătat că aproape toate cuvintele, și uneori rânduri întregi ale primei traduceri au trecut în a doua. El credea că în fața noastră este doar o extindere a începutului de șase rânduri până la dimensiunea unui opt rând, un aranjament diferit de rime, cuvinte „suplimentare”, păstrând în același timp pe deplin elementele inițial alese ale originalului, „arbitrarul” poetic al autorului. ”.

P. N. Berkov a atras atenția asupra încă un detaliu: în versetul 4 al celei de-a doua traduceri există o incorectă din punct de vedere modern, „anti-puternic”, așa cum se spunea în secolul al XVIII-lea, accentul este pus pe frunzele de palmier. Este absent în „Materiale pentru un dicționar al limbii ruse vechi” al lui I. I. Sreznevski, „Lexiconul trilingv” al lui Fiodor Polikarpov și în alte dicționare ale secolului al XVIII-lea. Totuși, dacă îl comparăm cu cuvântul pelerin, care provine din aceeași rădăcină, și îl comparăm cu cuvintele laur, stejar, pin, molid etc., atunci putem presupune că avem de-a face cu un preexistent, dar ulterior. accent pierdut – palma.

15

[BIATA TAMIRA! VREI DOAR SA TE NASTI...]

Publicat conform textului culegerii Kazan „Poezii diverse” (GPB, Q. XIV. 123, p. 92). Locația autografului este necunoscută. Prima dată publicată în carte: secolul XVIII. sat. 3. M.-L 1958, p. 497. Datată probabil mai-noiembrie 1750, întrucât cuvintele „Vrei doar să te naști” ne permit să presupunem că epigrama a fost scrisă înainte de publicarea tragediei „Tamira și Selim”, publicată într-o ediție separată în 1750, dar la alcătuirea lui Lomonosov a început în treia mai a anului 1750 și a absolvit în noiembrie (vezi: PSS, vol. X, pp. 382-383).

P. N. Berkov a atras atenția asupra epigramei inedite și a sugerat că Lomonosov este autorul ei (vezi: Berkov P. N. Epigrama inedită a lui Lomonosov. - În cartea: secolul XVIII, sat. 3, pp. 496-497) .

După cum știți, în 1753, când Lomonosov a început o polemică literară cu poezii A. P. Sumarokov și I. P. Elagin, s-a răscolit un afiș parodic scris de acesta din urmă, unde Lomonosov era numit „Racine involuntar” (Racine malgré lui), iar piesa lui a fost ridiculizat pentru imaginile

sale hiperbolice. Această parodie era cunoscută lui Lomonosov, a fost jignit de condamnarea patosului înalt al tragediei sale, după cum se vede din scrisoarea sa către I. I. Shuvalov (PSS, vol. X, pp. 490-492) și, evident, a răspuns la atacul cu această epigramă.

P. N. Berkov consideră că următoarele trăsături stilistice ale epigramei, caracteristice modului poetic al lui Lomonosov, stau la baza recunoașterii paternului lui Lomonosov: accentul Lomonosov este folosit în cuvântul „grads”, care s-a îndepărtat de norma din acea vreme „grads”. ”; în loc de „azi” se folosește forma obișnuită pentru limbajul poetic al lui Lomonosov de la începutul anilor '50; sunt referiri, tipice pentru Lomonosov, la autoritatea scriitorilor antici.

Biblioteca „Runivers”

Poezii

223

1 S. 182. Se inventează numele „Philoktos”. Prin ipoteza П. N. Berkov, a doua parte a ei se întoarce la verbul grecesc χτείνω, care înseamnă „eu omor”, adică „cui îi place să omoare, să lovească”.

2 p. 182. Tragedia lui Lomonosov începe cu un dialog între Tamira și doica ei Cleon, stând în afara zidului orașului Kafa din Crimeea. În următoarea apariție, Tamira vorbește într-un monolog despre dragostea ei pentru Selim, „prințul Baghului danez”, pe care l-a văzut de pe zid (PSS, vol. VIII, pp. 294-296).

16

Scrisoare către domnul V...

Publicat conform textului primei publicații. Publicat anonim în revista Monthly Works, for the Benefit and Amusement of Employees (1756, ianuarie, pp. 70-71). Autograful nu a supraviețuit. În jurnalele Oficiului Academic și în procesul-verbal al Conferinței nu există nicio indicație a autorului. Datată probabil la sfârșitul anului 1755 la momentul publicării.

Problema autorului acestei lucrări nu a fost rezolvată în secolul al XVIII-lea. Au existat două versiuni: academicianul Ya. Ya. Shtelin, care credea că autorul este „consilierul L”. (adică, Lomonosov), și editorul Lucrărilor lunare, G. F. Miller, care l-a numit autor pe Adrian Dubrovsky, un student al lui Lomonosov.

Anonim „Scrisoare către domnul V...” a atras atenția celebrilor critici literari sovietici G. A. Gukovsky și P. N. Berkova. În articolul „Literatura rusă într-un jurnal german al secolului al XVIII-lea” (în cartea: secolul al XVIII-lea. Sat. 3. M.-L., 1958, pp. 397-398), G. A. Gukovsky a plasat fragmente din recenzia lui Shtelin despre cartea din ianuarie „Lucrări lunare” și dintr-un articol al lui Miller, publicat în jurnalul german „Das Neueste aus der anmuthigen Gelehrsamkeit” („News of Fine Sciences”). Această revistă este publicată la Leipzig din 1751 sub redacția celebrului critic german I. X. Gottsched, cu care Shtelin a corespondat. Vorbind despre o poezie anonimă, Shtelin a

indicat: domnia lui e. și. V. - Consilierul L. (Das Neueste..., 1756, Nr. V, S. 393).

Infirmitatea lui Miller a apărut în ultimul număr al acestui jurnal pentru același 1756. În articolul „Nachricht aus Petersburg” („Mesaj de la Petersburg”), el a scris „Un mesaj poetic către contele V. al consilierului L. Nu este nici contelei, nici consilierului L. Autorul său este Adrian Dubrovsky, profesor la gimnaziul local. Mesajul este adresat domnului V. Totuși, domnul aici nu înseamnă conte, ci maestru, iar V. înseamnă Vorontsov. Adevărat, vicecancelarul Vorontsov i s-a acordat acum conte, dar frații săi nu și au fii, unuia dintre care acest mesaj este adresat ”(Das Neueste ..., 1756, No. XII, S. 949-950).

G. A. Gukovsky a fost de acord cu infirmitatea lui Miller, iar P. N. Berkov cu raportul lui Ștelin, pornind de la faptul că niciuna dintre mărturiile biografice a lui Ștelin despre Lomonosov nu a fost respinsă sau chiar pusă la îndoială.

Luând-o pe Dubrovsky drept autor al poemului-mesaj kg. În ..., P. N. Berkov și-a fundamentat argumentul prin faptul că Dubrovsky și-a plasat lucrările în Monthly

Biblioteca „Runivers”

224

. Note

scrieri” sub semnătura sa sau sub inițialele A.D. Prin urmare, este cu totul de neînțeles de ce a trebuit să publice „Scrisoare de la Kg. ÎN...” anonim.

Atribuind această poezie lui Lomonosov. P. N. Berkov a subliniat asemănarea sa ideologică și tematică cu oda din 1747 a lui Lomonosov „Bucuria regilor și a regatelor pământului”. „După cum știți”, a scris P. N. Berkov, - oda Lomonosov din 1747 a fost un document poetic care reflectă poziția anti-război a societății patriotice avansate ruse în cel mai crucial moment al războiului pentru moștenirea austriacă ”(vezi: Opera literară a lui M. V. Lomonosov .. Cercetare și materiale.M. – L., 1962, p. 6). Destul de asemănătoare prin semnificația sa politică și socială este „Scrisoarea de la Kg. În ...”, gloriind politica pașnică a Elisabetei Petrovna. Apelul autorului către un destinatar necunoscut cu sfaturi pentru a profita de beatitudinea zilelor noastre, de calm și de liniște pentru a dobândi cunoștințe, precum și de glorificarea beneficiilor științei este în ton cu orientarea progresivă a ideilor lui Lomonosov. Argumentele tale P. N. Berkov a susținut și faptul că acest eseu, prin tematica și maturitatea artistică, se remarcă printre alte lucrări publicate în revista publicată de Miller.

Destinatarul mesajului a rămas nedezvăluit - domnul V... Miller a indicat că „scrisoarea era, se pare, adresată unuia dintre fiii unuia dintre frații vicecancelarului M. I. Vorontsov”. P. N. Berkov a clarificat că a fost, se pare, fiul lui R. I. Vorontsov - Alexander

Romanovich Vorontsov. Materialele arhivei Vorontsov oferă informații suplimentare care confirmă ipoteza lui П. N. Berkova.

M. I. Vorontsov a fost prietenos cu fratele său R. I. Vorontsov și a avut un rol important în soarta nepotului său mai mare Alexandru Romanovici, care aspira la cunoaștere. Tânărul avea abilități literare și era îndrăgostit de Voltaire, ale cărui lucrări le-a tradus chiar în jurnalul academic Monthly Works (1756, ianuarie, pp. 31-61; aprilie, pp. 330-331).

O notă autobiografică întocmită de A. R. Vorontsov în ultimele luni ale vieții sale (vezi: Arhiva prințului Vorontsov, cartea V. M., 1872, pp. 6-87), conține informații despre călătoriile sale în Europa și despre anii de studiu la Versailles. Scoala, despre întâlnirile cu Voltaire, de a cărui munca a fost foarte interesat până la sfârșitul zilelor sale. Nota indică faptul că autorul a fost unul dintre cei mai educați nobili ai secolului al XVIII-lea.

Fiul mai mic al lui R. I. Vorontsov, Semyon Romanovich, era un bărbat de alt tip. A fost interesat de afacerile moșiilor și fabricilor care aparțineau familiei Vorontsov, în 1764 a fost trimis la Viena ca consilier de ambasadă, a făcut o carieră militară în războiul turcesc și apoi, după ce a primit titlul de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar la Londra, a plecat în Anglia și a rămas în acest post până la demisia.

Astfel, apelul unui autor anonim către destinatarul său cu chemarea să stăpânească științele și sfaturile, să asculte adevărul și să înțeleagă „dulcetatea înțelepciunii” citind lucrări, „precum o albină adună mierea din flori”, se referă fără îndoială. fiul cel mare al lui R. I. Vorontsov Alexandru.

Corespondența lui Lomonosov cu M. I. și R. I. Vorontsov vorbește despre relația sa de lungă durată, strânsă, cu aceștia. În toate cazurile dificile, atunci când își desfășura activitățile științifice și organizaționale, Lomonosov a apelat la ei și a găsit sprijin pentru inițiativa sa. În scrisorile sale, el le mulțumește constant pentru „grija lor paternă”. În prefața traducerii dedicate lui M. I. Vorontsov „Vol-

Biblioteca „Runivers”

Poezii

225

Fizica experimentală Fian” subliniază Lomonosov: „În științe, cei care cred în munca lor primesc de la Excelența Voastră un refugiu de încredere și un patronaj generos” (PSS, vol. I, p. 422), iar în poezii scrise în cinstea sa, își exaltă dragostea pentru știință și cunoaștere, bunătatea, fidelitatea în prietenie și îi prezice „indispensabil”, adică de durată, fericire (PSS, vol. VIII, p. 667).

Instruirea autorului poeziei către tânărul nepot al lui M. I. Vorontsov, care a luat parte la soarta sa, are o asemănare tematică și stilistică cu dedicarea poetică a lui Lomonosov lui Vorontsov însuși.

Este îndoielnic că astfel de instrucțiuni ar putea fi date nepotului unui cancelar influent de către studentul lui Lomonosov Dubrovsky, la acea vreme încă student universitar care a fost numit în serviciul academic abia în septembrie 1756 (vezi: Kulyabko E.S. Elevi remarcabili ai Universității Academice). .L., 1977, p. 64). Prin urmare, Lomonosov, mai degrabă decât Dubrovsky, ar fi putut fi autorul „Scriorii către domnul V...”.

Nu trebuie să uităm că revista academică Monthly Works, apărută din inițiativa lui Lomonosov, a fost încredințată nu lui, ci profesorului Miller, numit redactor al revistei. Prin urmare, Lomonosov nu și-a pus scrierile în ea și abia la sfârșitul existenței revistei a publicat două poezii sub semnătura sa: „Excelenței Sale Conte G. G. Orlov, scrisoare de felicitare pentru întoarcerea în siguranță a Majestății Sale din Livonia. ” și „În satul Sarskoye la 24 august 1764”. (1764, septembrie, p. 235-239).

Neînțelegerile care au existat între Lomonosov și Miller au fost deosebit de acute în primul an al înființării revistei (1755). Prin urmare, este probabil ca, după ce a scris poezii pentru numărul de ianuarie al revistei în 1756, Lomonosov a decis să rămână anonim și să le transmită prin studentul său A. Dubrovsky, care și-a publicat lucrările în acest jurnal în genuri literare mici, iar Miller a considerat Dubrovsky autorul lucrării primite.

17

[FRUMOS O VEDEM AICI EKATERINA VZOR...]

Este tipărită după textul inscripției la portretul Ecaterinei a II-a, executată de gravorul academic E. Chemesov (Rovinsk și y D.A. Dicționar detaliat al portretelor gravate rusești. T. II. Sankt Petersburg, 1887, p. 822).). Publicat: Stepanov V.P. Poezii uitate de Lomonosov și Sumarokov. - Literatura rusă, 1978, nr. 2, p. 111-115.

Genul „inscripției” poetice în sensul larg al cuvântului este neobișnuit de caracteristic secolului al XVIII-lea. Principalele caracteristici artistice și funcționale ale „inscripțiilor” în literatura și viața de zi cu zi a secolului al XVIII-lea. sunt acoperite în lucrările lui G. E. Pavlova - „Proiecte de lumini ale lui Lomonosov” (Lomonosov, IV, pp. 219-237) și A. A. Morozov - „Despre istoria inscripțiilor lui M. V. Lomonosov” La statuia lui Petru cel Mare „ ” (Literatura rusă, 1965, nr. 4, pp. 102-114).

Unul dintre cei mai talentați gravori ai secolului al XVIII-lea. a fost Evgraf Chemesov. În 1762, i s-a cerut să finalizeze urgent un portret de profil al noii împărătese ruse.

15 M. V. Lomonosov, vol. XI

Biblioteca „Runivers”

226

Note

Ecaterina a II-a. Timpul de lucru este indicat de însuși Chemesov: „Scriș de orașul Rotary, iar E. Chemesov a făcut-o pe cupru prin vodcă puternică la Sankt Petersburg în 1762”. Pentru gravură au fost pregătite cinci inscripții, fiecare a fost gravată de același Chemesov pe o placă detașabilă separată și folosită la fabricarea unei părți din imprimeuri. Toți autorii, se pare, au primit o ofertă de la I. I. Betsky de a scrie poezie simultan și în paralel cu lucrarea lui Chemesov la portret. Conținutul inscripțiilor indică faptul că acestea au fost compilate sub impresia proaspătă a primelor trei manifeste ale Ecaterinei a II-a, emise imediat după lovitura de stat. De aceea sunt foarte asemănătoare. Una dintre inscripții, semnată „M. L., fără îndoială, aparține lui Lomonosov. Acest lucru este confirmat de o scrisoare a lui A.P. Sumarokov către I.I. Betsky, datată iulie 1768: „Dragul meu, Ivan Ivanovici, mi s-au cerut versuri pentru portretul Majestății Sale, care au fost tipărite. Acum acest tipar a apărut a doua oară cu poeziile ale regretatului Lomonosov. Că poeziile lui sunt preferate ale mele nu mă enervează, cel puțin fără a jigni nici memoria lui, nici pe mine, și a fost posibil să emit ambele inscripții compuse de noi ”(Otechestvennye zapiski, 1858, nr. 2, p. 591). Oda lui „Catherine” din 1762 și „Inscripția” la portretul ei sunt o încercare a lui Lomonosov de a îmbunătăți relațiile cu noul guvern. Această putere a fost reprezentată de I. I. Betsky. Contactele lui Lomonosov cu el pot fi urmărite clar în 1763-1764: admiterea lui Lomonosov la Academia de Arte ca membru de onoare, discursul pregătit de Lomonosov pentru inaugurarea Academiei de Arte, „Inscripția la Orfelinat” (PSS, vol. VIII, p. 772-781, 784, 786-787, 807-816; vol. IX, p. 158-161).

Ideea exprimată în aceste rânduri, oarecum neobișnuită pentru poezia solemnă a lui Lomonosov, că memoria poporului este mai puternică decât un monument din marmură sau metal, este un răspuns la un eveniment anume din 17 iulie. Senatorii, dorind să sublinieze implicarea lor în schimbările și devotamentul față de noua împărăteasă, l-au invitat pe I. I. Betsky la o ședință a Senatului și l-au instruit solemn să elaboreze un proiect pentru un monument în memoria evenimentelor din 1762. Betsky l-a atras pe Lomonosov, Sumarokov, Falcone și alții la acest caz. Totuși, Catherine, nu fără motiv, temându-se că monumentele nu vor provoca asociații secundare inutile asociate cu lovitura de stat, nu a insistat asupra implementării acestor proiecte și chiar ideea de a crea de monumente s-a stins treptat.

Biblioteca „Runivers”

Biblioteca „Runivers”

Biblioteca „Runivers”

DE LA COMPILATORI

Acest volum al XI-lea al Operelor complete ale lui M. V. Lomonosov include un index alfabetic al operelor lui Lomonosov plasat în volumele I-X. Titlurile tuturor lucrărilor sunt date numai în limba rusă; traducerile titlurilor lucrărilor scrise de Lomonosov în latină și în alte limbi sunt date între paranteze drepte în index. Separat, sunt date rubricile „Scrișori” și „Poezii”, unde literele sunt enumerate în ordine alfabetică după numele destinatarilor, iar poeziile, inclusiv traducerile, sunt enumerate în ordine alfabetică după titlu, păstrând

ortografia lui Lomonosov. În index nu sunt trecute documente, sunt date doar titlurile secțiunilor tematice, de exemplu: „Lucrări administrative și economice la Academia de Științe. [Documente]”, sau „Organizarea afacerilor academice. [Documentație]”.

O parte semnificativă a celei de-a doua părți a acestui volum este indexul subiectelor volumelor I-X din Operele complete, care include lucrările lui Lomonosov în limba rusă, note și, de asemenea, texte de la editori.

Compilerii indexului subiectelor au căutat să păstreze limbajul lui M. V. Lomonosov, amintindu-și cuvintele academicianului S. P. Obnorsky: „Un studiu cuprinzător al limbajului lui Lomonosov, pe care nu îl avem, alcătuirea unui dicționar complet pentru lucrările sale este datorită noastră de recunoștință față de numele marelui fiu al poporului rus.”¹ Indexul propus poate sta la baza unui astfel de dicționar. Dorința de a păstra limbajul omului de știință a condus la un număr semnificativ de sinonime în index, precum și la cuvinte învechite („craniul pământesc”, „izgaga”, „hidrografie”, etc.), din care se fac referiri la termeni moderni. dat.

Alegerea cuvintelor este justificată de semnificația lor pentru dezvoltarea anumitor aspecte ale biografiei creative a lui Lomonosov. La alegerea cuvintelor cheie au fost luate în considerare doar caracteristicile formale, în timp ce semnificațiile semantice sunt reflectate în subtitluri.

Toate materialele din index sunt în ordine alfabetică, excluzând conjuncțiile, prepozițiile și pronumele.

Din volumul II al Operelor complete ale lui MV Lomonosov, indexul subiectului nu include: 1) „Lista simbolurilor chimice și abrevierilor convenționale” (p. 706-709); 2) „Lista sărurilor” (p. 607); 3) „Tabelele experimentelor fizico-chimice” (p. 608-643). Planurile și materialele pentru cursul de chimie fizică au fost incluse numai sub formă de titluri ale secțiunilor individuale, de exemplu: „Chimie experimentală” (pp. 455, 457); „Khimiche

¹ Obnorsky S. P. Lomonosov și limba literară rusă. - Izv. Academia de Științe a URSS, Dep. literatură și limbă, 1940, carte. 1, p. 56.

Biblioteca „Runivers”

230

Indicatori

operațiuni în cer” fără a le enumera (p. 467, 469, 471); „Experimente fizice” (p. 471-475) etc. În mod similar, material este preluat din lucrarea „Introducere în chimia fizică adevărată”, de exemplu: „Operații chimice” fără a enumera operațiuni (p. 523, 525, 531); „Corpi de rânduri mixte” fără a enumera rândurile în sine (p. 553-565).

Paginile care conțin tabele cu diferite observații au fost omise din volumul IV (p. 178-186; 302-317; 491-709).

Din volumul V, din textul rusesc al „Catalogului de minerale”, indexul subiectelor include în principal materiale de titluri și subtitluri. Același volum nu includea explicații din textul Indexului termenilor învechiți și științifici și tehnici (p. 726-734).

Din volumul VII neinclus în indexul subiectului: 1) „Materiale pentru interpretarea cuvintelor învechite” (p. 950-957); 2) „Materiale pentru gramatica rusă” (p. 709-746).

Lucrările poetice ale lui Lomonosov din volumul VIII, cu excepția „Scrisorii despre beneficiile sticlei”, precum și descrierile proiectelor de iluminare, artificii, precum și „inscripții” la acestea (p. 283-288, 291, 365, 368, 393, 404-405, 487-497, 523-537, 545, 549-556, 566-579, 640, 646) nu sunt incluse în index.

Indexul nu include cuprinsul editorial al documentelor prezentate în Volumul IX. Titlul „Cancelaria Academiei de Științe” este exclus pentru acest volum, deoarece este repetat aproape pe fiecare pagină. Instituțiile academice (Teatrul Anatomic, Biblioteca, Biroul de Fizică etc.) sunt evidențiate în rubrici separate cu toate denumirile indicate, de exemplu: Cancelaria Academiei de Științe, Cancelaria Academică, Cancelaria.

Titlurile operelor lui Lomonosov sunt date între ghilimele fără a se indica autorul.

În toate indexurile volumelor I-X, paginile de note sunt scrise în cursive.

În Indexul denumirilor geografice și etnice la volumele I-X sunt date atât nume istorice, cât și cele moderne preluate din Note. Explicațiile („oraș”, „râu”, „oameni”, etc.) sunt date numai atunci când este necesar. Nu întotdeauna se poate clarifica la ce se referă un nume geografic preluat din operele literare ale lui Lomonosov și este dat fără lămuriri (de exemplu: Dvina).

Indexul numelor la volumele I-X include doar ortografii moderne ale numelor. De regulă, se dau scurte explicații pentru numele care nu au patronim, număr de serie sau prenume; se fac referiri la numele persoanelor care pot fi numite atât prin prenume, cât și după numele de familie.

Volumul include, de asemenea, un index separat al numelor mitologice la volumele I-X și un index adnotat al numelor la volumul XI.

Biblioteca „Runivers”

INDICE AL LUCRĂRILOR LUI M. V. LOMONOSOV LA VOLUMUL I-X

Activitate administrativă și economică la Academia de Științe.
[Documente] Anemometru care arată cea mai mare viteză a oricărui vânt și, în același timp, schimbă direcția lui, Mihail Lomonosov Introducere în chimia fizică adevărată Raport către Oficiul Academiei de Științe [21 iunie 1750] [Obiecții la disertația lui Miller] Wolffian fizică experimentală, de la originalul german la prescurtat în latină, din care Mihailo Lomonosov, membru al Academiei Imperiale de Științe și

profesor de chimie, a tradus în rusă Horizontoscope, un nou instrument optic [276 note despre fizică și filozofie corpusculară. Subiecte pentru lucrări viitoare] Disertație despre nașterea și natura salitrului [Istoria antică a Rusiei de la începutul poporului rus până la moartea Marelui Duce Iaroslav I sau până în 1054, compusă de Mihail Lomonosov, consilier de stat, profesor de chimie și membru a Academiei Imperiale și Regale Suedeze de Științe din Sankt Petersburg] Sarcină, care ar trebui propusă pentru premiu Problemă pentru premiul Academiei de Științe din Sankt Petersburg pentru 1753 Problemă pentru premiul [Academiei de Științe din Sankt Petersburg pentru 1765] Sarcini [pentru premiul Academiei de Științe din Sankt Petersburg pentru 1756] [Probleme pentru premiul Academiei de Științe din Sankt Petersburg pentru 1760.] [Notă despre observațiile fenomenelor electrice de furtună din iunie 1753] [Notă asupra echipamentului expediției] [Note și calcule la lucrarea „Indicarea căii lui Venus pe planul solar”] [Note privind „Sistemul întregii fizice” și „Micrologie”] Note despre gravitația corpurilor [Observații despre disertația lui G.F. Miller „Originea numelui și a poporului rusului”] [Observații la răspunsurile lui Miller] [Observații la primul volum din Istoria Imperiului Rus sub Petru cel Mare a lui Voltaire] [Observații la capitolele 6 și 7 din Istoria siberiană „G.F. Miller”] [Notă despre experimentele privind înghețarea mercurului] [Notă citită la o ședință a Adunării Academice din 8 decembrie 1760 cu privire la plângerile lui F. Epinus cu privire la criticile pe care Lomonosov i-a supus articolului său „Știrea pasajului iminent”. a lui Venus între Soare și Pământ”] Idei pentru picturi din istoria Rusiei X, 171 II, 205 II, 481 VI, 79 VI, 25 I, 417 IV, 399 I, 103 II, 219 VI, 163 IV, 321 III, 11 III, 487 III, 233 III, 373 III, 189 VI, 515 IV, 355 III, 491 I, 237 VI, 17 VI, 42 VI, 359 VI, 81 III, 421 IV, 325 VI, 365

Biblioteca „Runivers”

232

Indicatori

Se compun știri despre mineralogia rusă

Explicații adecvate pentru predica despre fenomenele aerului electric [Petrificarea artificială]

Testarea cauzei aurorelor boreale și a altor fenomene similare

[Catalog de pietre și fosile din Cabinetul de minerale al Kunstkamera al Academiei de Științe]

La discuția despre elasticitatea aerului. Adăugarea lui Mihail Lomonosov. [Rezumatul lucrării „Adăugarea reflecțiilor asupra elasticității aerului”]

Scurt cronicar rus cu genealogie.

0 scurtă descriere a diferitelor călătorii în mările nordice și o indicație a posibilei treceri a Oceanului Siberian în India de Est

0 scurtă reflecție asupra evaporării lui Mercur 7 mai 1761

Un scurt ghid al elocvenței. Prima carte, care conține o retorică care arată regulile generale atât ale elocvenței, adică oratoriului cât și poeziei, compusă în folosul iubitorilor de științe verbale.

Un ghid concis pentru retorică în beneficiul celor care vorbesc dulce
1751 Jurnal de laborator și note de laborator

[Materiale pentru gramatica rusă]

[Materiale de discuție „Cuvinte despre fenomenele aerului, din cauza forței electrice”]

[Catalog de minerale]

Avizul Academiei de Științe despre perle găsite în Livonia, în raionul Derpt [27 septembrie 1745]

Aviz cu privire la înființarea colegiului de stat al construcției de locuințe zemstvo [Schița planului istoriei Rusiei]

Inscripția „Către împărăteasa august Elisabeta...”

Inscripția „Dumnezeu atotputernic și sfântul Său...”

Inscripția „Binecuvântarea lui Dumnezeu...”

Inscripția „Dumnezeu Atotputernic și de neînțeleș...”

Inscripție pe statuia lui Petru cel Mare, I

Inscripție la statuia lui Petru cel Mare, II

Inscripție la statuia lui Petru cel Mare, III

Inscripție la statuia lui Petru cel Mare, IV

Inscripția pe statuia lui Petru cel Mare, V

Inscripție luminoasă 5 septembrie 1747

Inscripție luminoasă 25 noiembrie 1747

Inscripție luminoasă 25 aprilie 1748

Inscripție luminoasă 5 septembrie 1748

Inscripție luminoasă 31 iulie 1750

Inscripție luminoasă 25 noiembrie 1750

Inscripție luminoasă 18 decembrie 1750

Inscripția pe iluminare în noul 1751

Inscripție luminoasă 25 aprilie 1751

Inscripție luminoasă 5 septembrie 1751

Inscripția de pe imaginea ecvestră a Elisabetei Petrovna („După ce l-am văzut pe Apollo reprezentat în cupru...”)

Inscripția de pe imaginea ecvestră a Elizavetei Petrovna („Marele Tată și Frumoasa Mamă...”)

Inscripție pentru mascarade în 1751 („Natura, cum ai venit pe lume...”)

Inscripție pentru mascarade în 1751 („Văzând o mulțime de haine și chipuri excelente...”)

Inscripție pentru o mascarada la 24 octombrie 1754

Inscripția de pe noua clădire a satului Sarskoye

Inscripție privind acordarea celei mai înalte favoi a Majestății Sale la Moscova, 1753

V,633

III, 101

V,643

III, 481

V,9

II, 165

VI, 287

VI, 417

III, 461

VII, 89

VII, 19

II, 371

VII, 595

III, 143

V, 7

V.267   —

VI, 409

VI, 85

VIII, 525
VIII, 491
VIII, 817
VIII, 646
VIII, 284
VIII, 285
VIII, 285
VIII, 285
VIII, 286
VIII, 194
VIII, 195
VIII, 208
VIII, 210
VIII, 288
VIII, 291
VIII, 365
VIII, 366
VIII, 393
VIII, 404
VIII, 640
VIII, 640
VIII, 367
VIII, 367
VIII, 567
VIII, 614
VIII, 526

Библиотека "Рунверс"

Index de lucrări de M. V. Lomonosov

Inscripție pentru plecarea Majestății Sale de la Sankt Petersburg la Moscova, decembrie 1752

Inscripție la sosirea Elisabetei Petrovna de la Moscova la Sankt Petersburg în 1749

Inscripție pe altarul lui Alexandru Nevski, 1749

Inscripția de naștere a Alteței Sale

Inscripție despre nașterea lui Pavel Petrovici

Inscripția de pe coborârea navei „Alexander Nevsky”

Inscripția de pe coborârea navei „Ioan Hrisostom”

Inscripția „Cu mulțumiri cuvenite...”

Inscripția „Iată Elisabeta, Petru cel Mare...”

Inscripția „Acest sicriu ascunde băiatul...”

De notă naivă Experiențe electrice demne

[„Cel mai jos raport” către Senat despre colectarea pe scară largă a probelor de minerale. 1761 7 iunie]

Cel mai jos raport și o opinie nepărtinitoare către Comisariatul Imperial pentru Sarea despre problemele legate de sare, care sunt situate în locuri între Nipru și Don, și mai ales despre ambele fabrici imperiale, în Bakhmut și Tor.

O modalitate nouă, foarte ușoară și precisă de a găsi și a trasa linia de la amiază, propus de M. Lomonosov

Un nou mod de a observa refracția razelor în orice fel de corpuri transparente

Despre relația dintre cantitatea de materie și greutate

[Despre îmbunătățirea lunetelor de observare]

Despre libera circulație a aerului, notat în mine

Despre mișcarea aerului, care a fost observată de Mihail Lomonosov în gropi. [Rezumatul lucrării]

Asupra acțiunii solvenților chimici în general

Despre luciul metalic

Despre gerul care a avut loc după vremea caldă în luna aprilie a acestui an 1762 Despre starea actuală a științelor verbale în Rusia

[Despre traduceri]

Descrierea la începutul anului 1744 a unei comete apărute

Descrierea iluminării 26 octombrie 1754

Descrierea iluminării și a artificiei pentru noul 1754

[Descrierea revoltelor Streltsy și a domniei Prințesei Sophia]

[Determinarea Oficiului Academiei de Științe privind depunerea de opinii de către academicieni cu privire la depunerea lui Lomonosov cu privire la explorarea minereurilor necunoscute, a metalelor scumpe și a pietrelor în Rusia. 1761 iulie 16]

[Despre natura luminii]

Despre cauza căldurii și a frigului. Raționamentul lui Mihail Lomonosov. [Rezumatul lucrării „Reflecții asupra cauzei căldurii și frigului”]

Experiență în teoria particulelor insensibile ale corpurilor și, în general, despre cauzele unor calități particulare

Experiență în teoria elasticității aerului

Experiență de chimie fizică partea întâi, empirică

Organizarea lucrărilor geografice. [Documentație]

Organizare mozaică. [Documentație]

Organizarea lucrărilor de istorie, filologie, poezie și pictură. [Documentație]

Organizarea muncii educaționale. [Documentație]

Organizarea cercetărilor fizice, astronomice și alte cercetări de istorie naturală. [Documentație]

Organizarea cercetării chimice. [Documentație]

Pe particulele fizice insensibile care constituie corpuri naturale, în care se află baza suficientă a calităților particulare

VIII, 507

VIII, 274

VIII, 283

VIII, 566

VIII, 573

Vili, 234

VIII, 405

VIII, 786

VIII, 768

VIII, 81

III, 7

V, 349

V, 243

IV, 381

în, 441

III, 349

IV, 471

I, 315

I, 333

1, 337

1, 390

III, 469

VII, 579

VII, 765

IV, 7

VIII, 568

VIII, 536

6, 97

V, 361

III, 345

II, 57

I, 169

II, 105

II, 579

IX, 185

IX, 73

IX, 391

IX, 437

IX, 321

IX, 9

I, 279

Biblioteca „Runivers”

234

Indicatori

[Despre conservarea și reproducerea poporului rus]

[Despre metoda de a prinde scoici de perle lângă închisoarea Kola. 1745
nu mai devreme de 23 septembrie]

Despre legătura și aranjarea monadelor fizice

Recenzii

[Un extras din instrucțiunile pentru colectarea mineralelor]

[Fragment din calculul unui telescop cu o singură oglindă]

Despre gravitația corpurilor și despre eternitatea mișcării primare

Despre soluțiile chimice în general, raționamentul lui Mihail Lomonosov. [Rezumatul lucrării]

Primele baze ale științei miniere

Primele fundamente ale metalurgiei sau mineritului

Scrisoare despre regulile poeziei ruse Plan de experimente cu un barometru universal

Planuri și materiale pentru cursul de chimie fizică

Planuri si rapoarte de lucrari. [Documentație]

[Note pregătitoare pentru lucrarea „Apariția lui Venus în soare”]
Indicarea căii lui Venus pe planul solar, cum va apărea observatorilor și îngrijitorilor, în diferite părți ale lumii Maya, 26 de zile, 1761 .
Potrivit calculului Academiei de Științe a consilierului colegial, profesor de chimie și membru al Academiei Regale de Științe Suedeze ...

[Indicarea căii lui Venus pe planul solar, cum va apărea observatorilor și îngrijitorilor din diferite părți ale lumii la 26 mai 1761]

[Dedicatie și completări la cea de-a 2-a ediție a Wolffian Experimental Physics. 1760]

[Dedicatia primului volum din „Istoria Rusiei” de V. N. Tatishchev]
Prefață [la cartea „Primele fundații ale metalurgiei sau mineritului”]
Prefață despre beneficiile cărților bisericești în limba rusă

Plus. Despre Navigația Nordică spre Est pe Oceanul Siberian Al doilea Addendum, compus conform noilor informații de la industriașii din Insulele Americane și la cererea însoțitorilor, negustorul Tobolsk Ilya Snigirev și negustorul Vologda Ivan Burenin

Adăugare la Reflecțiile asupra elasticității aerului

Instrucțiuni aproximative pentru ofițerii de comandă navale care pornesc să caute o cale spre est, lângă nordul Oceanului Siberian

Note despre propunerea de terminație la plural a adjectivelor

Note [despre manuscrisul „Istoria Imperiului Rus sub Petru cel Mare” de Voltaire 1757]

Note [despre îndatoririle clerului]

Program Program [Program de Mineralogie Generală]

Programe și înregistrări de laborator ale experimentelor fizice și chimice

Proiect de iluminare 25 aprilie 1752

Proiect de iluminare 5 septembrie 1752

Proiect de iluminare 25 noiembrie 1752

Proiect de iluminare în noul 1753

Proiect de iluminare 25 aprilie 1753

Proiect de iluminare și artificii 5 septembrie 1753

Proiect de iluminare și artificii 25 noiembrie 1753

Proiect de iluminare și artificii 18 decembrie 1753

Proiect de iluminare și artificii 25 aprilie 1754

Proiect de iluminare 5 septembrie 1754 ["1. Pe planul iluminator cu felinare ... "]

VI, 381

V,263

I, 267

IX, 615

V,357

IV, 465

II, 195

I, 385

V, 365

V, 397

VII, 7

II, 339

II, 439

X, 361

IV, 377

IV, 333

IV, 343

III, 429

VI, 13

V, 391 VII, 585

VI, 499

VI, 507

II, 145

VI, 519

VII, 81

VI, 89

VI, 405

I, 531

III, 135

V, 639

II, 595

Vili, 487

Vili, 489 Vili, 494 Vili, 496 Vili, 523 Vili, 527 Vili, 531 Vili, 534
Vili, 549 Vili, 554

Biblioteca „Runivers”

Index de lucrări de M. V. Lomonosov

235

Proiect de iluminare 5 septembrie 1754 [„Imaginați-vă o clădire
magnifică...”]

Proiect de iluminare 25 noiembrie 1754

Proiect de iluminare 18 decembrie 1754

Proiect de iluminare 19 decembrie 1754

„Proiect de iluminare și artificii pentru noul an 1755”

Proiect de design pentru un barometru universal, propus de cei mai celebri academicieni Mihail Lomonosov

[Proiectul de raport al Adunării Academice către Oficiul Academiei de Științe privind examinarea pietrelor din Kamchatka trimis de la Senat. 1751 nu mai devreme de 21 octombrie]

Proiecte de reorganizare a Academiei de Științe și de eficientizare a activităților acesteia. [Documentație]

Împotriva opiniei că cozile cometelor constau din vapori

Trecerea serviciului academic. [Documentație]

Lucrări în fizică privind transformarea unui solid într-un lichid, în funcție de mișcarea unui fluid preexistent

Reflecții asupra cauzei căldurii și frigului

Reflecții cu privire la determinarea exactă a traseului navei pe mare, citită într-o ședință publică a Academiei Imperiale de Științe din Sankt Petersburg la 8 mai 1759 de către consilierul Academiei, Mihail Lomonosov

Examinarea punctelor disputate între domnul profesor Miller și domnul comisar Krekshin, prin ordinul Excelenței Sale Conte și Președinte al Academiei de Științe Kirila Grigorievich Razumovsky, efectuată de profesorii Strube de Pirmont, Vasily Tredyakovsky și Mihail Lomonosov

Un discurs despre îndatoririle jurnaliștilor în eseurile lor, conceput pentru a menține libertatea filosofiei

Discurs despre acuratețea mai mare a rutei maritime, citit în ședința publică a Academiei Imperiale de Științe Maya din a 8-a zi a anului 1759 de domnul consilier colegial și profesor Mihail Lomonosov

Discurs despre lichid și duritate. Note preliminare Discurs despre instrument incendiar catoptric-dioptric, desenat de M. Lomonosov în 1741, în luna august

Discurs despre originea munților de gheață din mările nordice Discurs despre duritatea și lichidul corpurilor

Raționament despre elasticitatea aerului oferit de Mikhailo Lomonosov. [Rezumatul lucrării „Experiența în teoria elasticității aerului”]
Calculul pentru o disertație despre nașterea și natura salitrului

[Raport către Cabinet privind studiul sărurilor și micii rusești. 1745 18 februarie]

[Raport către Cabinet privind studiul a trei probe de săruri străine. 1745 martie 5]

[Raport către Oficiul Academiei de Științe privind materialele necesare pentru testarea sării, transmis de la Cabinet. 1745 5 februarie]

[Raport către Oficiul Academiei de Științe la 16 septembrie 1749]

[Raport către Oficiul Academiei de Științe privind analiza probelor de sare și saramură autoplantate livrate de Cabinetul Medical dintr-un lac sărat nou descoperit. 1756 21 ianuarie]

[Rapoarte către Oficiul Academiei de Științe privind analiza minereurilor și a altor minerale. 1752-1755]

gramatica rusă

[Traducerea în limba rusă a Catalogului de minerale]

Un cuvânt de mulțumire pentru inaugurarea Universității

Un cuvânt de mulțumire pentru consacrarea Academiei de Arte

Cuvântul „În exordia după prima perioadă...”

VIII, 556

VIII, 571

VIII, 577

VIII, 579

VIII, 574

II, 327

V, 271

X, 9

III, 197

X, 321

eu, 5

II, 7

IV, 187

VI, 7

III, 201

IV, 123

III, 411

eu, 85

III, 447

III, 377

II, 141

II, 321

V.253
V, 259 —
V, 249
VI, 19
V, 291

V.275

VII, 389

V, 71 VIII, 677 VIII, 807 VIII, 685

Biblioteca „Runivers”

236

Indicatori

Cuvântul „Slavă mare este tronul tău...”

Cuvântul „Pe care îl onorăm ca principal...”

Un cuvânt despre beneficiile chimiei, într-o ședință publică a Academiei Imperiale de Științe din 6 septembrie 1751, rostită de Mihail Lomonosov

Un cuvânt despre originea luminii, reprezentând o nouă teorie a culorilor, într-o ședință publică a Academiei Imperiale de Științe din 1 iulie 1756, rostită de Mihail Lomonosov

Un cuvânt despre nașterea metalelor din zguduirea pământului

Un cuvânt despre fenomenele aerului, din forța electrică care se produce, propus de Mihail Lomonosov

Cuvânt de laudă către Elizabeth Petrovna

Lauda lui Petru cel Mare

[Raport privind observațiile care confirmă natura electrică a auroilor boreale]

44 Note despre coeziunea corpusculilor

0 modalitate de a măsura gradul de căldură pe fundul mării sub gheață

[127 de note despre teoria luminii și electricității]

Curtea de litere rusești, înainte de rațiune și obicei din gramatica prezentată

[Tabel de înregistrare a furtunilor pentru anii 1744-1748]

Tabelele de oscilații ale pendulului centrosopic, precum și modificările înălțimii barometrelor închise și obișnuite, observate la Sankt Petersburg

Tabele de oscilații ale unui pendul centrosopic observate la Sankt Petersburg

Tabele de oscilații ale pendulului centrosopic, modificări ale barometrului universal cu mercur, precum și ale barometrului metalic, observate la Sankt Petersburg

[Subiecte articol]

Teoria electricității, enunțată matematic de M. Lomonosov. 1756
Disertație fizică despre diferența dintre corpurile mixte, constând în coeziunea corpusculilor, care a fost scrisă pentru exercițiul de Mihailo Lomonosov, student la matematică și filozofie, în 1739, în luna martie [Problema fizică a tubului de vedere nocturnă]

Reflecții fizice asupra cauzelor căldurii și frigului. [Ediția originală a Reflecțiilor asupra cauzei căldurii și frigului]

Studii și indicații filologice, pe lângă Gramatica propriu-zisă

Note chimice și optice

Elemente de chimie matematică. 1741

Fenomenul lui Venus pe Soare, observat la Academia Imperială Maya de Științe din Sankt Petersburg în a 26-a zi a anului 1761

[Chihlimbar]

VIII,	545
VIII,	687
II,	345
III,	315
V,	295
III,	15
VIII,	235
VIII,	584
III,	477
I,	255
III,	193
III,	237
VII,	379
III,	181
IV,	513
IV,	489
IV,	663
VI,	377
III,	265
eu,	23
IV,	111
II,	63
VII,	761
IV,	405
eu,	65
IV,	361

V, 233

Poezii

„Ah, în ce pământ sunt și în ce mare mă voi ascunde? ..”

„Oh scuze! Fără tine, crinii s-au înnegrit...”

„Ah, dacă doar un extraterestru ar fi înfundat în mare...”

„Fără nicio vină numim dragostea oarbă...” „Brutus rezonabil s-a prefăcut a fi nebun...” „Fața devine albă ca zăpada”

„Feicirea societății crește în fiecare zi...” „Zeită, fiica zeităților care au întemeiat știința...” „Rolează bușteni deasupra, dă jos pietre și munți...”

VIII, 183

VIII, 164

VIII, 182

VIII, 170

VIII, 171

VIII, 181

VIII, 31

VIII, 784

VIII, 691

VIII, 32

Biblioteca „Runivers”

Index de lucrări de M. V. Lomonosov

237

„În ape se joacă minunile mării”

„Marele Alexandru era atunci mai mult el însuși...” „Anul Nou însuflețește noul an cu bucuria inimii...” „Primăvara conduce cu căldură...”

Reflecție de seară asupra Majestății lui Dumnezeu cu ocazia marilor aurore nordice

„Loialitatea te privește...”

„În zile de aur, un miel neputincios dormea cu un leu...” „Urcă, spirit vesel, la înălțimea lui...” „Deodată Neptun s-a ridicat de pe un munte înalt...” „Într-o noapte, un iubit _____ va muri cu amanta lui”

„Vreau să cânt războiul în câmpurile sângeroase ale Donului...” „Boii poartă pluguri atârinate acasă” „Să iau viermi pentru propria mea mâncare”

„Iată, Troian, câmpurile pe care le căutai în război...” „În carnea aceea mică au un spirit grozav” „Umblat la umbra de plop, furnică...” „Ai tulburat cerul și pământ fără mine...” „Înaltul Kedrov, sudul brusc s-a aplecat în sus...” „Hector însuși iese, îi conduce pe zei la luptă...” „Șarpele șarpe în cercuri prin iarbă, reînnoit în despicatorie” „Unde obișnuia să conducă, apoi el însuși fuge...” „Hekuba („cu jale, bate cu mâinile în piept...”)

„Eroism cu blândețe, cu înțelepciunea generozității...” Imn la barbă Imn la barbă pentru judecată

„Leul urmărește lupul, iar lupul urmărește capra...”

„Glozia arde deodată cu foc” Demofont

„Ești surprins că nu-ți voi da versurile mele?... ” „De îndată ce și-a terminat discursul, marea liturghie...” „De îndată ce și-a terminat rugăciunea...” „Dacă îi este frică”, care nu ar deveni imens de puternic...” „Dorind să ne ridice la templul Fericirii...” „Fier, aur, cupru, putere puternică de plumb...” S-a căsătorit cu Steele, un bătrân fără urină... Căsătorește-te bine, dar multă supărare... Pentru sănătatea ta. E ca și cum am fi la Atrid...” „Uită-te, Bellona, o, fecioară...” „De ce nu mă căsătoresc cu o soție bogată? oameni și o vârstă fără griji...” „Reconciliere rea

Zubnitsky

„Intră ginerele, egal cu Marte...”

„Scăpat de furtuni, am ajuns pe insule...”

„Din ce pământ și ce oameni ești? ..”

„Piatre aruncate înapoi din mâinile oamenilor...” „Și cum a venit armata Minerva acolo...” „Unii oameni rostogolesc pietre grele pe munți...” „Alții fug de la...” „Cântăreții iscusiți se străduiesc mereu în melodii...” „Cât de repede zboară un vârtej, smulgându-se din cătușele sale” „Pe măsură ce au trecut zece recolte, Troia a fost luată spațioasă” „Cum un foc aprig mistuie un câmp într-un vârtej furtunos...” „Ce nebunie, Troyan, te îmbrățișează?...”

VIII, 675

VIII, 173

VIII, 410

VIII, 33

„Puffy, uită-te în apa limpede aici...” „Când Mithridates s-a ferit de otravă...” „Câte inimi ard pentru Dumnezeu pentru tine...”

„Dacă pământul este fericit, dacă coroanele sunt fericite...”

Cine vrea sa fie mare...

„Cine vrea să se plimbe prin cioturi și prin mlaștină...”

"Numai zgomotul zilei a încetat..."

„Te iubesc nu pentru că ești puternic...”

„Eu, eu, sunt aici, străpunge-ți cu sabia”

„M-am născut de mama pe care o nasc”

„Cota mea nu mă servește”

„Taci, pâraiele sunt curate...”

„Șoarecele odată, iubind altarul...”

„Iarna este pe părul alb al lui Appius...”

„La răsărit, cum va străluci soarele...”

Despre inventarea muzicii cu corn

La Sarskoye Selo

„Bajocorirea cu ascuțite mai degrabă pătrunde...”

Pe o combinație de poezii rusești

Pe Frederic al II-lea, regele Prusiei

„Inscris de multe ori în valuri de alergare”

„Pentru ce plângem când îndurăm necazurile...” Despre Shishkin

„Pure Daphnis se minunează de frumusețea cerească _____”

„Nu toată lumea spune: nu muncesc degeaba...”

„Nu-și poate reține lacrimile, că nu vede lacrimi omenești” „Nu ți-e rușine să stai din nou în asediu...” „Nimfele ne înconjoară în cercuri... ■>

„În întunericul nopții...”

Oda din 1739 („Încântarea bruscă a minții a captivat...”)

Oda 1741 („Încălzită de apele blânde din sud...”)

Oda din 1741 („Lauda este în creștere pentru trupele ruse. .”)

Oda 1742 („Întregul univers se minunează acum...”)

VIII, 215 VIII, 394 VIII, 498 VIII, 557 VIII, 632 VIII, 648 VIII, 742
VIII, 751 VIII, „' VIII, VIII, VIII,

179

658

124

676

188

613

179

178

32

822

769

168

32

546 806 163

543

615

31

172

406

178

171

170

162

33

190

16

34

43

59

82

103

127

137

147

196

772

788

387

33

Biblioteca „Runivers”

Index de lucrări de M. V. Lomonosov

239

„0, nume, născut cu trandafiri...”

„El, înflăcărat de furie, a ridicat o privire aprigă...”

„0, cerule, nu mă lipsi de ochi și de auz...” „A luat aur cu forța, după ce l-a ucis pe Polydor...” „A murit de o mare boală cu viața” „Abia a reușit să spună, deja din vârful muntelui...” „Oh mâncare viermilor! 0, cenușă și praf disprețuitor! ..” Despre superioritatea artileriei

Despre pronunția îndoielnică a literei G în limba rusă „Pleacă, spirit confuz, dispreț pentru vanități ...”

„0, frică! Oh Doamne! tunet!...”

„Ca să mă răzbun pe invidioși, mă înarmează...” „Tatăl nostru” al țăranilor sași

Traducerea odei lui Bock („Natura este viclenia experienței posibile a forțelor...”). ..”) Traducerea odei lui Stehlin („Ce rază obișnuită de bucurie...”)

Traducerea odei lui Juncker („Rusia, ce spirit vesel te trăiește...”) Petru cel Mare

„Încântarea dragostei triste pe o liră ...” Scrisoare către I. I. Shuvalov Scrisoare despre beneficiile sticlei

Scrisoare de felicitare către G. G. Orlov Polidor

„În adevăr, întreaga lume poate fi numită Roma...” „Ascultă, întreb, ce s-a întâmplat cu cea veche...” „Casa este așezată pe stâlpii sorilor înalți...” Adevărata ură dă naștere Transpunerea Psalmului 70
Transpunerea Psalmului 103 Transpunerea Psalmului 143 Transpunerea Psalmului 145

„Regimentul, alungat de râu, a prins curaj pentru luptă...” „Zorii au lăsat o haină stacojie să curgă pe pământ...” „O albină care lucrează să facă miere ____”

Convorbire cu Anacreon

„Hector sfâșiat aici a înspăimântat caii aheilor” „Sfâșiat de cai Hipolytus...” „Rupe legăturile morții, Hector...”

„După ce am dus Rusia către cerul generos...” „Rusia, uită-te la noaptea aceea fericită...” Satir despre Trediakovsky

„Lumina mea, știu că arde” „Cal strălucitor al soarelui...” Porc în piele de vulpe

„Fiercios, ce ești, o, imaginează-ți ochii tăi...” „Spune-mi, în ce țări, atunci vei fi Phoebus pentru mine...” „Voi spune fără teamă și fără lingușire...”

„Doi astronomi s-au întâmplat împreună la o sărbătoare...” „Cu palmierii tineri din zilele noastre liniștite...” „Uite, aici este trofeul...”

„Uitându-se la lanțul său, el însuși a amorțit...” „Sora soarelui a uitat”

VIII, 159

VIII, 164

VIII, 783

VIII, 192

VIII, 172

VIII, 176

VIII, 184

VIII, 671

VIII, 580

VIII, 735

VIII, 627

VIII, 539

VIII, 838

VIII, 642

VIII, 661

VIII, 8

VIII, 53

VIII, 69

VIII, 696

8, 180

VIII, 289

VIII, 508

VIII, 801

VIII, 276

VIII, 169

VIII, 190

VIII, 157

VIII, 825

VIII, 369

VIII, 157

VIII, 371

VIII, 375

381

228

111

185

170

173

837

761

178

172

177

673

273

926

31

125

737

631

178

126

695

VIII, VIII, VIII, VIII, VIII, VIII, VIII, VIII, VIII, VIII, VIII, VIII,
VIII, VIII, VIII, VIII, VIII, VIII, VIII, VIII, VIII, VIII, 282 VIII,
126 VIII, 172 VIII, ■'

32

Biblioteca „Runivers”

240

Indicatori

„Printre frumosul paradis rusec, ..” „Încercând să-și potolească
foamea într-un vis...” „Ape noroioase din Stygia, mlaștini” Poezii în
tuyasok

Poezii despre privilegiul Academiei „Descendent de la zero Aurora de
aur...” „Deci acum noul an ne aduce fericire...” Tamira și Selim

„Clădirea coroanei tale, Monarchine, lasă-o să stea...” „Laurul tău
este demn de laudă veșnică”

„Creatorul tuturor, cerului și pământului...”

„Vă iubim pe toți și ne este frică de voi” „Acum un om plânge, apoi
râde de bucurie...” „El este sărac pe lumea asta, care nu a fost
niciodată sărac” „Zeus și-a scuturat părul de trei ori... .” „Zidurile

troiene sunt deja în șanțuri... „ Tu ești armata, Tu ești consiliul...”

„Ai fost acoperit cu pielea de leu în luptă...”

„Ești mai dur decât metalul ăla...” „Deja răsare, zorii revarsă strălucire pe pământ...” „Deja sudul zboară cu aripile umede...” Orașul libian curge rapid... „ Înmulțește-ți mânia acum și fii vesel, ca înainte... „ Mori pentru vinovăția ta și termină durerea cu sabia „ Dumnezeu își mișcă buzele; Voi începe să transmit cu el...” Reflecție de dimineață asupra Majestății lui Dumnezeu „Firat este mereu în păduri vânând vânat...” „Văd norocul în tine sau Venus...”

„Lăudați pe Domnul, toate limbile pământului...”

„Vreau să-l laud pe Atrid...” „Chiar dacă acum înot în valuri...” „Flori, înmulțiți fardul de obraz” „Cum mergeți departe...” „Cât de departe mergeți...” „I-am dat Elisabetei patru feluri de coroane...” „Îmi întind mâinile prin imensitatea mare...” „Ce să fac acum, disprețuitor de la troieni?... ” „Ce? Ai suferit, o, rânduială, ostenești în zadar? .. ” Cearșafurile zgomotoase înspăimântă iepurii îmbrăcați...”

„M-am născut în Grecia...”

„După ce a dezvăluit o schimbare fericită...”

„M-am gândit mult timp și am fost în îndoială mult timp...”

„Mi-am ridicat un semn de nemurire...” „Am amenințat cu răzbunare și m-am întristat cu cuvinte...” „Vreau să cânt sacramele necunoscute...”

VIII, 409

VSH, 159

VIII, 193

VIII, 7

VIII, 736

VIII, 124

VIII, 213

VIII, 292

VIII, 209

VIII, 125

VIII, 821

VIII, 168

VIII, 173
VIII, 172
VIII, 538
VIII, 160
VIII, 226
VIII, 168
VIII, 125
VIII, 164
VIII, 175
VIII, 159
VIII, 176
VIII, 166
VIII, 181
VIII, 183
VIII, 117
VIII, 168
VIII, 667
VIII, 184
VIII, 14
VIII, 170
VIII, 32
VIII, 125
VIII, 169
VIII, 275
VIII, 182
VIII, 181
VIII, 163
VIII, 170

VIII, 31

VIII, 782

VIII, 690

VIII, 770

VIII, 212

VIII, 695

VIII, 184

VIII, 187

VIII, 538

Scrisori

Betsky I.I., 1764, 7 octombrie X, 588

Barsanuphius, Arhiepiscop de Arhangelsk și Kholmogory, 1747, X,
noiembrie 435 19

Vinogradov D. I., 1741, 7 aprilie X, 431

Biblioteca „Runivers”

Index de lucrări de M. V. Lomonosov 241

Vorontsov, M.I. 63 februarie 1763, 6 martie 1763, 27 martie 1763, 18 iunie 1764, 19 ianuarie 1764, 9 mai Vorontsov R. I., 1761, 28 decembrie 1763, 5 februarie Vyazemsky 75 februarie 1764 A. eu F., 1739, a doua jumătate a lunii decembrie Golitsyn A. M., 1764, 24 ianuarie Golovina M. V., 1765, 2 martie Corfu I. A., 1737, 4 septembrie 1737, 9 noiembrie 1738, 15 martie Miller G. F. 5 G. . , 1762, 25 iulie 1764, 10 octombrie - 1765, martie Orlov F. G., 1762, 26 iulie Razumovsky K. G., 1748, 12 iulie - 3 septembrie 1753, februarie 22-23 ianuarie 1763 ianuarie 285, Sofkolo 17 iunie F.K. 24 Tatishchev V.N., 1749, 27 ianuarie Teplov G.N. 1748, 12 octombrie Formey I. G. S., 1754, 12 februarie Zanotti F. M., 1764, 9 mai Cerkasov I. A., 1749, 27 iulie 26 octombrie, 17 octombrie, Cernii, 17 octombrie. 26 Academia Suedeză de Științe , 1760, 15 iulie Shenin I.V., 1765, 3-4 martie Shtelin Ya. Ya., 1757, 27 octombrie 1757, 27-30 octombrie 1757, 27-30 octombrie 1758, 27 iunie 1758, 1 iulie - 17103 octombrie. 7-13 noiembrie 1761; 2 iunie 1761; cel târziu la 25 noiembrie 1764; 20 septembrie 1764; 9 noiembrie 1764; 497X, 499X, 515X, 535X, 543X, 555X, 555X, 55X, 55X, 65X 567X, 568X, 569X, 582X, 558X, 565X, 593X, 594X, 420X, 581X, 598X, 415X, 417X, 418X, 506X, 561X, 420X, 418X, 506X, 561X, 420X, 418X 562X, 558X, 461X, 438 X, 547X , 460X, 503X, 583X, 467X, 590X, 592X, 541X, 599X, 527X, 529X, 530X, 531X, 532X, 544X, 555X, 582X, 582X, 587X, 597X,

Biblioteca „Runiverse”

242

Indicatori

Șuvalov I. I., 1750, 1 noiembrie-28 decembrie X, 468
1751, 8 mai X, 469
1751, august 15 X, 470 X, 471
1751 septembrie 10
1752, 3 martie X, 472
1752, 3 octombrie X, 473 X, 474
1753 4 ianuarie
1753, 10 mai X, 477
1753, 10 mai X, 478
1753, 31 mai X, 480
1753, 26 iulie X, 484
1753, 23 august X, 487
1753, 7 octombrie X, 489
1753, 16 octombrie X, 490 X, 493
1753, octombrie nu mai devreme de 16
1753, 1 noiembrie X, 495
1754, 3 ianuarie X, 498
1754, 28 martie X, 505
1754, iunie-iulie X, 508
1754, 30 decembrie X, 518
1755, 10 martie X, 519 X, 521
1755 12 martie
1757, 2 septembrie X, 524
1757, 27 septembrie X, 526
1757, 10 octombrie X, 527
1757, 23 noiembrie X, 530
1759, 8 iulie X, 533
1760, 14 februarie-17 aprilie X, 537
1760, 3 martie X, 537 X, 538
1760 aprilie 17
1760, 20 aprilie X, 540
1761, 19 ianuarie X, 545
1764, 11 iulie X, 586
Șuvalov P. I., 1753, 10 mai X, 477
Schumacher I. D., 1740, noiembrie 5 X, 421
1745, 1 mai X, 433
1749, 17 noiembrie X, 468
1753, 18 august X, 486
1756, 2 aprilie X, 522
1756, 10 mai X, 523
Euler L., 1748, 16 februarie X, 436
1748, iulie 5 P, 169; X-439
1749, 27 mai X, 464
1754, 12 februarie X, 500
1754, 28 noiembrie X, 515
1765, nu mai devreme de 21 februarie X, 595

Biblioteca „Runivers”

INDEX LA VOLUMUL I-X

A

Avripigment V, 104, 655

Agata V, 97, 98

Aglian Society of Sciences vezi Royal Society of London

Admiralty (Admiralty-) colegiu, vezi Colegii

Amiraalitatea IV, 740; VIP, 1056

– ateliere VI, 620

Adjunct(i) IX, 441, 921; X, 41, 52, 53, 82, 85, 90, 123, 127, 131, 143, 153, 164

- Secția Geografică IX, 187-189, 207, 270, 720; X, 145

- alegerea X, 141

---punctele X, 142

- extraordinar X, 147

ABC VII, 671, 909, 927; IX, 457

- civil VII, 840, 841

- latină VII, 404, 843

- rusă, rusă VII, 421-424, 431, 600, 602, 689, 843, 869

--- reforma VII, 840

- Rus (Lomonosov) VII, 870

- „Slavonic” VII, 401, 843

---vechiul VII, 689

Azov campania VIII, 876, 898, 1134

Aisbergurile văd Munții de Gheață

Academicieni VII, 73; IX, 922; X, 42, 82, 85, 86, 88, 91, 116, 121, 126, 127, 132, 135-137, 141-144, 150, 153, 155, 610, 627

– vacanță X, 88

– văduva X, 163

- salariul X, 121, 123, 127, 137, 162, 163, 173

- alegerea X, 138, 627

---puncte, vot X, 142, 152, 626, 627

- apartamentele X, 132, 137, 138
- clasele X, 122, 140, 142, 144, 148, 150, 172
- IX ordinar, 922; X, 127, 128, 131, 139, 141-144, 146, 153, 163
- Paris III, 582
- corespondența X, 150, 155
- lucrările X, 153, 630
- Florentin I, 454, 588
- rangurile X, 15, 19, 53, 126, 127, 137
- extraordinar IX, 922; X, 127, 131, 142-145, 153, 163

Gimnaziul Academic vezi Gimnaziul Jurnalul academic vezi Jurnalul conferinței

Clădirea academică X, 43, 64, 136, 161, 164, 179, 536

---părțile sale X, 117

Întâlnirea academică vezi Conferință Academie(e) III, 217, 218; IV, 329;

VII, 72

- Berlinskaya 11, 662, 667; III, 540;

VIII, 1087; IX, 340, 343, 680, 784, 899; X, 126, 135, 143, 437, 450, 466. 580, 581

---Director X, 126

--- edițiile X, 143

---conținut (buget) X, 119

- Bologna, Bonon, Institutul Bologna IX, 899; X, 143, 570, 582, 585, 586, 788, 874, 876

- German II, 666

- European X, 117, 121, 591

- străin X, 116

- străin X, 63

Notă. Abrevieri acceptate: tunet. - gramatical, log. - logic, rit. - retorice.

Biblioteca „Runivers”

244

Indicatori

- Kiev, Kiev-Mohyla VIII, 1075; IX, 610, 932
- nautice IV, 161, 752
- nautice IV, 267, 269
- marină (proiect Lomonosov) IV, 162
- marina IX, 358, 467; X-458-795
- Moscova, slavo-greco-latină VII, 459, 787, 790; VIII, 864, 865, 1075, 1077; IX, 675, 849, 854-, X, 702
- experiența I, 588
- Oriental VI, 379, 596; X.50
- Parisian I, 425, 533; II, 652, 671; III, 519, 520, 582, 586-, IV, 285, 735, 736, 754, 788; V, 699; VIII, 938; IX, 77, 629, 702, 794, 899; X, 64, 77, 82, 141, 143, 580, 627, 877
- Roman IX, 702
- suedeză III, 459, 577, 578; X, 143, 850, 874

Academia de Științe din Sankt Petersburg, Sankt Petersburg, Imperial I, 536, 539, 540, 543, 545, 553, 579; III, 21, 99, 137, 343, 413, 438, 459, 463, 517, 519, 526, 530, 539, 541, 545, 556, 557, 559, 560, 75, 560, 560, 526, 530, 539, 541, 545, 556; IV, 29, 97, 109, 329, 364, 365, 718, 726, 728, 729, 732, 735, 738, 739, 762-764, 769, 771, 777, 777, 8, 8, 7, 8, 7, 8, 7, 8 815; V, 269, 406, 666, 667, 699, 704; VI, 23, 24, 42, 619-621; VII, 658, 782, 791-793, 807, 840, 842, 844, 847,851,852,854,856,870,

891, 897,902,918,928,934,946,

948; VIII, 147, 884, 888, 889, 896, 916, 918.920.921.934.938.940,

943, 945,946,949,953,955-957,

962, 968, 971, 972, 978, 979, 1000, 1002, 1008, 1013, 1021, 1028, 1042, 1045-1049, 1079, 1083, 1083, 1083, 1084, 1084, 1083, 1042, 1045 12, 1122, 1134, 1150 ,

1173, 1182, 1183, 1187, 1190; X, 13, 15-17, 21,26, 28-31,35-41,43,

47, 48, 50,52-54, 58,60, 61,69,

76-77, 79,81, 82, 87,90, 92,93,

117–119, 122, 126, 127, 131, 135– 137, 139,141,142,145, 151–153,
155–157, 160–167.171, 178.180,
427, 428,430,438,450, 458,533,
536, 537,539,548,553–555,563,
568, 571,576,577,579–581,587,
590, 597–599, 610, 613, 616, 621, 627, 630, 631–633, 635, 639, 672

- act public, vezi Ședința publică a Academiei de Științe
- casieria bugetară IX, 879, 910
- Catedra de Chimie III, 512
- casierie comercială IX, 910
- Proiectele lui Lomonosov de transformare a conacului X, 162, 628
- membri de onoare X, 39, 41, 42, 128, 150-152, 156, 158, 626
- Privilegii X, 137, 165, 167, 555, 589, 622, 628, 629, 878
- regulamentul IX, 596; X, 46-49, 69, 138, 165-167, 589, 609, 613, 614, 621, 622, 624, 626, 628, 629, 878
- Carta IX, 922; X, 25, 115, 116, 132, 135, 137, 607, 609, 622, 624, 625
- membru corespondent X, 122, 150– 152, 156, 395, 619, 620
- instituție clasa X, 76, 77, 620
- membri străini X, 122, 151, 156
- Stat, Stat IX, 596; X, 17, 18, 46, 47, 49, 50, 57, 63, 69, 116, 132, 155, 165-167, 610, 613, 622, 624-626
- regulamentul III, 545; VIII, 1049; IX, 864, 876, 883; X, 13, 14, 17, 19, 21, 24, 36, 41, 47. 51-53, 57-59, 609
- starea X, 17, 18, 22, 36, 37, 609

Academia de Arte, Academia de Științe și Arte VIII, 1034, 1181, 1182, 1191-1193; IX, 84, 85, 144, 149, 292, 406, 492, 547, 548, 583, 666, 698, 699, 704, 894; X, 23, 26-28, 63, 64, 71, 75, 117, 118, 166, 529, 530, 585, 629

- retragerea din jurisdicția Academiei de Științe X, 118
- ateliere X, 132

- cheltuieli X, 614
- Colecția, Colecția Academică de Arte IX, 123, 143, 149, 666, 700, 711
- Acatistele VII, 262
- Acvamarin V, 181
- Accentele VII, 644, 672
- Algebra IV. 163; IX, 527; X430
- mai mare X, 140, 597
- Alabastru II, 493; IV, 437; V, 198, 258, 546, 553, 597, 598, 613; VII, 352; IX, 37, 131, 167
- alb IX, 393
- Alabastriti V, 659
- Lavra Alexandru Nevski VIII, 965
- Seminarul Alexander Nevsky vezi Seminarii
- Alkanin, vezi Ankhazin
- Alegoria VII, 53, 54, 71, 249, 250, 252, 361
- mixt VII, 250, 251
- pur VII, 250, 251
- Diamant(i) 1, 11, 482, 597; II, 181; III,
- Biblioteca „Runivers”
- Index de subiect
- 245
- 322, 323, 328, 359; IV, 425; V, 173,
- 566, 599, 620, 628, 629, 718, 720; X-453
- Boemia V, 177, 206, 420
- apartament I, 585
- renal IV, 453; V, 629, 727 Alfabetul(e) VII, 401, 909; IX, 742, 757,
- 758
- provincia Voronej. IX, 757

- cărțile de recensământ IX, 246, 738, 775

---a doua revizuire IX, 317, 757, 774;

X-593-594

- Rusă VII, 786

--- civil VII, 841

- mărfuri rusești IX, 767

- Fenician VII, 842

Alchimiști, alchimiștii V, 371, 404, 613.

695; VII, 842

Alchimia V, 424; VII, 332

Alcyones V, 219

Amalgam V, 381, 413

Fuziunea I, 383

Ambergris I, 13; V, 80, 715; IX, 35

Amela (plantă) V, 605, 714

Ametist IV, 425; V, 179, 202, 204, 210,

215, 274, 420, 630, 668, 721 Amianth V, 187, 659

Anagrama VII, 209

Analiza II, 225; V, 663, 670, 671

- testul I, 568; V, 671, 691, 697, 698; IX, 655, 659~

– lichide refractometrice, cristale, pahare III, 575

- chimică II, 315

Anapest VII, 12-16, 784; VIII, 879 Anatomical IX, 45; X, 140, 141, 148, 150 Teatrul anatomic IX, 27, 548, 600;

X, 118, 131, 301

Anatomie IX, 589, 884, 905, 914; X, 9,

89, 140, 179

Piața Andreevski VIII, 1001 Anemometru I, 167; II, 205, 665, 714

- Meșteșug II, 665
- - Pendul IV, 728
- Lomonosov II, 219; X, 616, 888 pendul II, 606

Anis IX, 297

Studiu academic IX, 769, 910 Antichități IX, 106-108

Antimonitul V, 105

- cristale V, 695; vezi si minereu de antimoniu

Antlia vezi pompa de aer

Antonomasia VII, 53, 245, 248 Ankhazin I, 588

Rădăcina Ankhuz I, 455, 588

Apertura IV, 424, 426, 427, 431-433, 464; IX, 45, 692

Apocalipsa VII, 620, 975

Aproshi vede tranșeele

Apothecary VI, 396, 397

Farmacii V, 384; VI, 389, 396, 397; IX, 36, 166, 167, 667; X, 147

- Main St. Petersburg X, 677
- Moscova Main IX, 667
- Petersburg Admiralteyskaya 111.560; IX, 667

„Argenida” D. Barclay VIII, 1026, 1095; IX, 632, 949

Ardesia V, 203, 213, 220, 221, 225

- V negru, 196

Hidrometru I, 432-434; II, 245; VI, 487. 614

Arestarea lui Lomonosov VIII, 900; IX, 775

Aritmetica V, 355; IX, 150, 445, 450, 451, 456, 459, 475, 481, 489-492, 494, 501, 707, 732, 792, 871, 872, 903; X, 124, 590

Cercul Arctic I, 139

Aromatică IX, 106, 108

Arsenal Petersburg IX, 658

Arsenic V, 336, 338, 340, 342

Arterele I, 501, 502, 520 Corpul Artileriei IX, 967

Artileria VI, 465; IX, 39, 166, 618

- asediul VIII, 593

- câmpul VIII, 593

Arhivele VII, 608, 977

- Academia de Științe a URSS IV, 442, 728, 729, 775; V, 653, 654, 686, 722; VI, 600, 611, 619, 623; VII, 806, 842, 900, 902, 948; VIII, 16, 7783; IX, 62, 222, 479, 559, 642, 643, 650, 875

- Departamentul geografic, vezi arhiva Departamentul geografic

- Statul X, 148

- Mănăstirea Zaikonospassky VIII, 864

- Colegiul de Afaceri Externe X, 581

- Conferințele I, 547

- Lomonosov VIII, 7085; IX, 775, 835, 840, 867, 869

- Siberian IX, 273

- Marina Centrală de Stat VI, 608, 673

- Statul Central Istoric URSS IX, 643

- Actele antice ale statului central IX, 643, 734

Arhitectura IX, 393; X, 9

Azbest I, 479; II, 491; V, 214, 215

Asps V, 214, 215, 218, 620, 628, 778, 779

Biblioteca „Runivers”

246

Indicatori

Assafetis I, 13; vezi și Rășină mirositoare

Asteismul vezi ironie

Asterii V, 226

- V în formă de stâlp, 222

Astroit(i) V, 220

- celebrul V, 221 Astrolabul IX, 636
- hidrografic IV, 349
- cu instrumentul IX, 280, 358 Instrumente astronomice IV, 129, 374,

477

Astronomie I, 424; IV, 10, 30, 126, 140, 161, 191, 219, 269, 364, 370, 372, 374, 375, 457, 473, 475, 487, 713-715, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 8 786, 800; V, 618, 699; VI, 611; VIII, 154, 252; IX, 28, 207, 213, 220, 223, 279, 342, 343, 349, 371, 399, 527, 643, 811, 884, 927, 928; X, 9, 89, 91, 140, 145, 545, 563, 633

- curs de rusă IX, 860
- nautice IV, 744
- primele ctitorii IV, 327
- practic IX, 343, 774, 791, 810; X-606-612
- IX teoretic, 343, 791

Astronomii IV, 9, 30-32, 146, 233, 259, 327, 329, 339, 341, 345, 349, 364, 371, 372, 430, 453, 481, 718, 67, 6, 7, 6, 7, 6, 7 ; V, 382, 406, 414, 531, 535, 584; VI, 398, 619; VII, 387, 842;

IX, 207, 212, 214, 314, 343, 371, 793;

X, 138, 140, 144, 145

- antic IV, 371, 374
- Spaniol V, 537
- Parisian IX, 193, 798
- francez V, 537; IX, 793, 798
- Haldean V, 616 Astrofizica III, 505; IV, 786 Asfalt V, 320, 383, 677, 715 Athanor vezi Cuptoare

Atlas

- steaua Doppelmeier IV, 725
- Gaza istorică IX, 749
- rusă nouă IV, 365; VIII, 921, 922; IX, 190.191, 193.199-201, 203-207, 212.215-217.223.224,

233, 235, 241, 243-245, 247, 252, 253, 255, 261.265-274.276.278,

281-287, 289.296, 304.306.308,

314, 316, 317.718, 721.727.728,

741, 752; X-563

--- Ediția X, 564

---Tipărirea cărții fixe IX, 272

- alcătuit în folosul și folosul tineretului... 1737 X, 616

- vechi 1745 IX, 193, 205, 238, 280, 778, 722, 725, 727, 752; X-616

Atmosfera I, 444; II, 127; III, 35, 39, 41, 49, 83, 91, 123, 127, 171, 199, 225, 257, 293, 413, 435, 484, 579; IV, 37, 72, 78, 85, 88, 89, 92-94, 97, 133, 172, 173, 199, 291, 293, 297, 756, 772, 812; V, 306, 320, 525-527, 677

- arbori în el IV, 173, 293, 758

- superior, superior, superior III, 41, 43, 49, 53, 55, 57, 81, 87, 95, 473, 581; IV, 173, 293; V, 344; VI, 460, 461, 463; X-502

--- scufundare în III inferioară, 93

---descendenta III, 149

- vizibil IV, 94

- perturbarea IV, 757, 758

- presiunea III, 227, 228, 463, 474; IV, 440, 806, 878; VIII, 967

- mișcarea III, 33

- terestre (Pământ) III, 91; IV, 22, 43, 69, 70,, 79, 84, 97, 99

--- proprietăți IV, 64

- strat de îngheț, geros, înghețat III, 472, 475; V, 535-537, 700

- stratul inferior, inferior, inferior III, 43, 45, 53, 55, 79, 81, 85, 472, 587, 582; IV, 83, 94, 172, 291, 757; VI, 461; X-502

- modificări III, 475

- Dive and Climb III, 103

- liber III, 107

- straturile III, 471, 473, 474, 476, 582; IV, 77, 83, 87, 92

- solar III, 587; IV, 69, 70, 79, 90, 92
- compoziția și densitatea V, 778
- mediu III, 45, 51, 83, 85, 581
- stratul de gheață V, 312, 535
- sarcina (gravitatea) I, 515; III, 45, 228; IV, 287, 873
- tiraj IV, 745, 757, 758; V, 718
- electric III, 81

Atom I, 557, 557; II, 179; X-453

- aer III, 224, 542
- mișcarea I, 21
- forma III, 564
- Epicur-Gassendi I, 557

Akhat V, 185-188, 190-192, 198, 215, 216, 224, 420, 599, 628-630, 772

Pacea de la Aachen VIII, 942, 945, 949, 964, 1049, 1085

Mașină de aerodrom Lomonosov III 587; X-391-784

Aerometrie I, 75

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

247

B

Moșe, bunici VI, 389 Fluturi V, 609; IX, 327

Găleți și cărucioare V, 454, 455

Canoe VI, 451

Bicicletă IX, 766

Backout vezi lemn de Guaiac

Balancer (în ore) IV, 223, 750

Băncile

- sticlă albă IX, 34

- lemn dăltuit IX, 39

Baie cu apă IX, 654

- pentru cabana VI, 617

- nisip IX, 654

- pentru „oamenii fabricii” IX, 115, 449 Timpan II, 135

Barometru, baroscop I, 111, 452, 453, 456, 457, 459; III, 43, 53, 57, 85, 434-436, 579; IV, 29, 138, 170, 173, 287, 291, 297, 449-451, 456, 513, 723, 727, 749, 780, 783, 788, 805, 807, 807, 81 80; VI, 518, 622; VIII, 519; IX, 101, 280

— Bernoulli II, 331

- înaltimea IV, 137, 215

- închis IV, 807, 810

--- Lomonosov IV, 806

- topit IV, 813; X410

- modificări IV, 291, 293

- pentru camerele împărătesei a IX-a, 809

- variabila joasa IV, 172, 757

- metal IV, 663, 783, 808

- marina II, 341; IV, 174, 448, 455, 738, 741; VI, 517, 518, 620

--- Lomonosov IV, 295; X, 868 ---pentru predicția furtunii X, 398

- noul marina Lomonosov IV, 173, 758

- ordinar II, 341; IV, 174

- mercur IV, 801, 806; IX, 789

---universal III, 505; IV, 663, 783, 808, 810

- cu o țeavă lungă IX, 788

- universal II, 327, 329, 331-335, 341, 675, 676, 714; III, 413, 463, 479; IV, 407, 78/, 804, 806, 810; IX, 785, 788, 789

--- Lomonosov II, 677; III, 580; IV, 755, 782, 802, 809, 816

---metal IV, 810

— fizic mare IX, 339, 789, 812 Separații barometrice IX, 733 Velvet IX, 297, 766

- negru IV, 460

Fabulele VII, 54, 222, 362, 366; Vezi si

Alegorie, Narațiune

Batoscop IV, 445, 760, 788

Fugitivi VI, 402

— detectivul VIII, 1053

Naștere prematură și imatură VI, 386 Bezmen IX, 297

Beccabunga (pârâul Veronica, plantă) II, 291, 674

Albul I, 159; III, 251

Berdo IX, 297, 767

Beresto IV, 434

Beril V, 181

Un-Unirea VII, 257, 261

Bezoar V, 231, 232

Biblioteca

- academic VIII, 876, 947, 960,

972; IX, 66, 342, 343, 405, 417, 419, 421, 423-425, 433, 547, 644, 787,

815, 823, 832, 835, 926, 934, 946;

X, 13, 28, 31, 42, 64, 72, 75, 117, 118, 126, 131 ,
148.166.172.309.310,

316, 556, 626, 629, 630, 640, 678, 679

---camera IX, 392

--- decor de perete IX, 393

— Vatican X, 137

- Voltaire al VI-lea, 568, 570

Bibliotecarul X, 128, 137, 153

Biblia IV, 373; VI, 408; VII, 897, 899, 915, 926, 927; VIII, 909, 938,
981, 982, 986, 1002

- Slava IX, 830

Biorhis V, 87

Turcoaz V, 181, 182

Mărgele VIII, 513, 1018, 1079; IX, 79, 81, 82, 85, 89, 90, 95, 96, 100, 101, 106, 108, 110, 114, 115, 118, 122, 141, 147, 156, 147, 156, 156, 7, 6, 6, 7, 6 713

- greutatea IX, 142
- maestrul IX, 141-143
- materia IX, 142
- aparat de pansat IX, 99
- proba IX, 113, 691

Mărgul IX, 101

Meșteșuguri cu mărgele IX, 163

Beat V, 326, 684

Capota V, 204, 206, 326, 479, 489, 501

- lumina IV, 454; V, 425
- V negru, 117

Fulgerul strălucește III, 123

Tulpini de fasole I, 123

Castorul IX, 297

Poomanii, poomanii VI, 388;

VIII, 1001

Bol V, 73

Boală(i) III, 261; VI, 396, 397; IX, 483, 486, 515

- la ieșirea dinților VI, 389
- hernia VI, 389

Biblioteca „Runivers”

248

Indicatori

- copii, sugari VI, 388, 389

- febră V, 82
- Lomonosov, piciorul II, 681-, IV, 477;
VIII, 1004, 1083; IX, 271, 749, 914, 916, 919, 923, 928, 949, 959; X,
559, 565, 586, 589, 864, 869

- ciurma VI, 215, 397, 423, 425
- variola VI, 389
- epilepsie VI, 389, 399; IX, 483
- piele uscată VI, 389
- scorbut VI, 449

Mlaștini V, 540

Bolus II, 237, 669; V, 668 Bombă(e) VIII, 1055; X-453

- fonta si sticla II, 659; III,
435, 572; X-467

Curtea Bonov IX, 571, 592, 905 Casa Bonovsky, casa Bonov - IX, 53, 58,
668, 683, 693 Borake vezi Bura Bot VI, 611, 612 Botanic X, 131, 138,
141, 147 Botanic IV, 792; IX, 399, 596, 643,
859, 884; X, 10, 89, 140, 147 Sisteme botanice X, 147, 148 Gradina
botanica, Gradina botanica.

Grădina Botanică Academică, Grădina Academică VIII, 1007; IX, 27,
39, 40, 47, 53, 54, 77, 471, 548, 656, 660, 661; X, 118, 131, 147, 466,
867

- ore practice pentru elevii IX,
862

Botik Izmaylovsky VIII, 1052

Butoi frigorific IX, 38

Boieri VI, 218, 236; VIII, 7055 Boier Duma VI, 138, 139

Căsătoria VI, 184, 386-388

Blestemul (pânză) IX, 297, 767

Jurnalele IX, 166, 176

Bronz I, 401; II, 493

Bare de oțel, vezi Magnet

Movile V, 532

Buzui V, 664

- Astrahan V, 256, 257, 261, 262, 293, 544, 664
- V alb, 664
- gri V, 664

Buylo IX, 297

Scrisoarea(ele) VII, 398

- fără voce VII, 423, 433
- gutural VII, 865
- labiale VII, 865
- vocalele duble VII, 10, 402, 403, 423, 424, 602, 617, 671, 690, 691, 909, 928, 934
- dentar VII, 865
- străin VII, 865
- „mut” VII, 876
- Celestial VII, 865
- repartizarea VII, 690
- rusă VII, 598, 671, 865, 927
- Pronunție VII, 424-427
- Divizia VII, 423
- Alfabetul rus VII, 622
- autovocale VII, 423, 425
- Rus slav VII, 422
- consoanele VII, 423
- trivocale VII, 423
- agravarea VII, 428
- clar, vezi două vocale

- lingual VII, 865

Bookcin V, 222, 226

Bulit V, 231

pietruite vezi marmura

Lucrarea III, 337; V, 251

- Alexandrian IX, 280, 297

- olandeză IV, 411

- plafonat IX, 167

- Lyubskaya IV, 768

- nelipit V, 484, 663

- neplanificat V, 251, 663; IX, 14

- lustruire IX, 167

- gri V, 257, 262, 663; IX, 37

- negru IV, 430

Bura I, 145; III, 559; IV, 422, 423, 784; V, 304, 388, 477, 480, 483;
IX, 34. 39, 167, 176

- Venetian V, 106

Drill IX, 167

- muntele V, 630; IX, 338, 789

Furtuni Brute IV, 172

Burlaki VI, 401

Bula IX, 297

ÎN

Vacuum IV, 792; IX, 653, 662

Puțul de pământ IX, 195, 201

Deadwood V, 605

Boulder V, 436, 702

Ban IV, 437; V, 78, 80, 98, 420, 423

- aglinskiy V, 73

- maro V, 427

- V negru, 81

Varnița IX, 291, 294, 299

Nivelul cu duh I, 427; IV, 414

Vatican VIII, 1066 Introducere în adevărata chimie fizică IX, 653

Vedomosti, vezi Sankt Petersburg Vedomosti

„Vedomosti despre starea interioară a statului” VI, 601; X, 79, 620

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

249

Vedomosti Expedition IX, 405, 591;

X, 28, 117, 118, 132, 166, 629

Venus vede Cuprul

Venus (planeta) IV, 19, 21, 22, 25, 37-39, 41, 105, 336, 341, 366, 370, 375, 379, 380, 430, 464, 767, 769, 774

- atmosfera IV, 38, 368, 371, 714, 769-773, 785; X, 557, 860

- intrarea în Soare IV, 367; IX, 372

- carcasă de gaz IV, 770

- munții IV, 428

- diametrul IV, 366, 368, 379

- discul IV, 770, 771

- marginea de foc în jurul marginii discului ei IV, 769

- trecerea prin discul Soarelui IV, 327, 345, 351, 364, 365, 762-764, 766-771, 773, 774, 785

--- „Vești despre tranzitul viitor al lui Venus” Aepinus IX, 371

— — observații

-----în Irkutsk și Selenginsk IX, 727, 800; X, 557, 860

-----Lomonosov IV, 369; X-398

-----la Petersburg IX, 800, 802, 804 -----Shappa IX, 379, 807, 808; X, 557, 860

- calea IV, 335, 341, 347, 764, 765

---vizibil IV, 329

--- după Soare IV, 337-339, 349 --- adevărat IV, 347

- coarne IV, 770, 772

- lumina IV, 22

- declinarea la ecliptica IV, 329

Veneția V, 178, 179, 188, 189, 655

Ventilator (model) VI, 517, 620-622; X, 599, 887, 888

Credință

- Greacă VII, 607

- VIP greco-rus ortodox. 1061, 1070

- diferența VI, 397

- Creștin IV, 375; VI, 224, 369 Camel IX, 297

Vervier vezi lag

frânghii

- viteze măsurate ale cursului navei, vezi Laglini

- mătase III, 147

Versificare vezi Versificare

Verstele măsurate IX, 199, 204, 234

Cerc vertical IV, 132, 133, 138, 203, 205, 207, 215, 217, 219, 267, 301, 748, 749, 752

Elicopter vezi aparatul de aerodrom Lomonosov

Hârtie roată, suspendată pe un ac III, 259

Șantierul Naval VIII, 1052

- particular VIII, 1000; IX, 336, 786

Greutatea II, 101; III, 556; IV, 73, 152, 411; IX, 19, 451, 452, 457, 670; vezi și Liturghia

- sporul II, 101

- corpurile III, 309, 505; IV, 287
- crestere in timpul tragerii II, 47
- specific II, 177, 189; III, 224, 355, 359, 367, 375, 525; IX, 669; X-452-453-456
- V redus, 471, 697

Veski, scara III, 9; V, 470, 471, 499; IX, 114, 669

- mare IX, 36
- pentru cântărirea solidelor în aer IX, 57, 669
- testul IV, 152; V, 470, 477-482; IX, 34, 43
- primăvara X, 399
- sensibil IV, 152, 247
- nou X, 399

Vânt(e) II, 31, 33, 35, 53; IV, 77, 84, 97, 98, 243, 265, 271, 291, 756, 812; V, 564; VI, 453, 456, 459-462, 465, 466

- lateral IV, 152, 249, 251
- pe termen lung IV, 172
- suflarea III, 31, 45; IV, 175
- marină III, 37, 41; VI, 459
- amiaza VI, 447
- origine, IV 97
- diviziunea IV, 149
- modul V, 718
- puterea IV, 126, 158, 261
- viteza II, 666; IV, 320, 506, 728, 752;
- Coliziuni IV, 293

„Meditația de seară asupra măreției lui Dumnezeu” VII, 836, 893; VIII, 900, 909-911, 913

Substanță(e)

- fluiditate mai mare IV, 277

- combustibil V, 709
- cantitatea X, 452
- legume III, 253
- compoziția III, 575
- imobilul I, 556, 567, 562; III, 564 Item(e), rit.
- fără suflet VII, 136, 227, 245-246 270, 348, 369, 413, 637
- curent VII, 29
- animalul VII, 246

Biblioteca „Runivers”

250

Indicatori

- non-animal VII, 246
- animați VII, 103, 136, 137, 246, 348
- ca VII, 32
- urât VII, 32
- suferința VII, 29, 207 Cântărire IX, 57
- hidrostatic IX, 669
- în laboratorul lui Lomonosov V, 69I „Ode prostii” de Sumarokov? IX, 404,

878, 879

Tip(e), gram. VII, 158, 247, 408

- VII de sus, 409
- inferior VII, 409

Corpul Bizantin IX, 429

Furci de minerit V, 441, 442, 696 Victorie Vilmanstrad VIII, 885

Vin VII, 30; VIII, 510; IX, 297

- struguri VI, 446

Strugurii VII, 30; IX, 297

Distileria IX, 299

Șurub(e) III, 273

- infinit IV, 203, 205, 211, 237, 747, 748
- nivelul cu burlă VI, 464
- micrometru IV, 748
- vierme IV, 777

Viscozimetru IX, 670

Bismut IV, 409, 410, 417, 420; V, 107, 377, 379-381, 410-412, 429, 443, 501, 519, 695; IX, 35

Viss-in (țesătură) Vili. 985

Vit vezi sticla filata

Vârtej III, 31; VI, 423

- gravitațional IV, 277, 279

Vicepreședinte VI, 411; X, 29, 85, 126, 127, 139, 142, 153, 166, 537, 544, 625, 628, 846, 848, 851, 854

Ciresele IX, 297

Gust III, 239, 261, 367, 432; X-456

- acru III, 339
- Definiția II, 503
- legatura cu culoarea III, 253

Umiditate III, 10

V interior pământesc, 545, 568, 569, 575, 581, 585, 587, 614, 621, 684

Apă(e) I, 13; II, 177, 233, 519, 521; III, 9, 47, 159, 194, 228, 234, 249, 259, 273, 287, 291, 325, 326, 347, 353, 355, 357, 359; IV, 71, 73-76, 81, 169, 283, 291, 411, 416, 434; V, 575, 609; VI, 437, 440, 441, 459, 462-464, 468; IX, 33; X, 451-453, 457

- atomi I, 113
- V superior, 614; VI, 459
- călare de la ploaie V, 625
- apariția Pământului din apă (după Boyle), vezi Experiment cu un dovleac
- se apropie VI, 441

- muntele V, 561
- mișcarea I, 21; VI, 466
- ploaie IV, 437
- numarul I, 462
- congelare II, 101; III, 251
- var suprasaturat V, 722
- fierbere III, 261; IX, 778
- cheia V, 565
- cantitate, studiu Gomberg II, 249
- cristalizare I, 571
- mineral V, 367, 370, 625
- molecule II, 111
- marină III, 37, 105, 123, 456, 579; IV, 261, 752; V, 580, 603; VI, 465; IX, 777
- viteza de deplasare IV, 158
- neelectrificată III, 263
- ocean V, 714; VI, 442, 458, 467-468
- mesaj de inspecție X, 146
- palatul VI, 467
- U subteran, 714
- golul IX, 281
- proaspăt V, 316, 602, 614, 662, 713; VI, 440, 446, 462, 465
- transparența VI, 442
- dilatarea și contracția III, 415
- râu (cercetare chimică) IX, 679
- proaspăt VI, 470
- nordul VI, 468

- zăpadă IV, 437; V, 261
- conștiința VI, 470
- salinitatea VI, 442, 464
- actualul VI, 466
- punctul de fierbere IV, 726
- electrificat III, 263

Vodka I, 515

- albastru I, 455
- dublu I, 430-432, 454, 455, 460, 489, 584, 587; III, 8, 49, 336, 554
- electrificat III, 8
- pur III, 554
- auriu puternic I, 453
- acru V, 575
- clorhidric V, 575
- regal V, 419
- puternic IV, 72-76
- I puternic, 570; III, 325, 341, 423, 434, 543, 554; IV, 71, 73, 74, 76, 454; V, 115, 132, 146, 251, 255, 257, 258, 262, 369, 381, 382, 413, 418, 419, 425, 470, 473, 474, 473, 474, 474, 5, 5, 5, 6, 5, 6, 5, 6, 5, 5, 6, 5, 6 ix,

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

251

14, 19, 167, 176, 325, 653, 654; vezi și acid azotic

----fumat III, 9, 10 ----sepia V, 502

- vitriol I, 474

----puternic vezi Acid sulfuric

- amoniac, vezi alcool amoniac

- rusă IX, 36

- nitrat puternic, vezi acid azotic fumant
- sare tare III, 401
- triplu III, 127, 439; IV, 174
- franceză IX, 36
- regal I, 13; II, 191, 289; III, 13, 369; V, 698; X-457-671

Whirlpool, Whirlpool VI, 467, 469 Diver V, 577

Instalație de ridicare a apei VIII, 969 Hidrogen I, 570, 575

Guvernatorii IX, 199, 204

Elevație, rit. vezi Figures of Combustion V, 586

— minerale autentice V, 582

- flanse V, 582

Air I, 107, 155; II, 101, 111, 121,

129; III, 47, 49, 53, 55, 79, 131, 155, 169, 173, 199, 226-228, 243, 255, 285, 297, 299, 305, 347, 435, 525; IV, 56, 65, 72, 76, 78, 80, 83, 85, 87-90, 92-97, 99, 100, 137, 172, 1,73, 215, 291, 293, 749; V, 92, 95, 692; VII, 30; IX, 119, 157, 652, 653; X, 451, 457, 459

- atmosferic II, 129, 315; III, 473

— atomi II, 113, 115, 124, 125, 131, 143

- III superior, 41, 59, 103, 147; IV, 78, 104; VI, 460

---- descendenta III, 147; X, 578 ---- coborarea III, 578

----Dive III, 525

- umed III, 243

- reînviat III, 413

- III ascendent, 45; IV, 95, 98, 99, 103, 105

- și scufundarea III, 107, 125

- vâscozitatea IV, 71, 72

- densitatea III, 45, 49, 105; IV, 74, 77.

106

- presiunea III, 535; IV, 74'9

----schimbarea III, 582

---- coloane de aer specifice V, 692

- deplasarea în mine (cariere de minereu, mine) I, 317, 323; III, 43, 107, 228, 520, 543

---- V liber, 460, 461 ---- V natural, 692

- mișcările III, 33, 35, 53, 113, 335;
IV, 104; V, 521

- mutare IV, 98

- Terenurile IV, 65

- schimbarea stării stâlpilor V, 693

- mișcarea intestinală I, 588

- ieșire IV, 98

- fluctuatii IV, 277

- cantitatea IV, 137

- cantitatea pătrunsă de grindă, vezi

Măsură refractivă

- cometa IV, 65

- ceresc IV, 30, 78, 79, 90-92, 98,
103, 108, 109

--- spațios IV, 48

---subțire IV, 99

---cel mai bun see eter

---povara IV, 78

— particule insensibile II, 109

- inferior III, 41, 49, 87, 103; IV, 77

- descendent III, 45

- mai subtire IV, 77

- vaporos II, 311

— modificări IV, 173

- densitatea III, 229, 353; X-451
- mobilitate II, 109
- natura II, 107
- transparența II, 111
- puterea II, 111
- sold IV, 84
- cu corp lichid I, 449
- împrăștiat I, 363
- dizolvarea III, 35; IV, 142; X, 393
- proprietățile I, 438-450; III, 434
- forța de legare IV, 74
- sulf V, 461
- compresie III, 293
- rezistentă I, 527
- temperatura III, 228
- temperatura la Sankt Petersburg IV, 726
- teoria lui Mariotte I, 107
- cursul III, 320
- liniște IV, 166
- subțire, IV, 83, 108
- subtilitatea IV, 84
- cel mai subțire IV, 82
- sarcina I, 453, 529; III, 475; IV, 29, 78
- greutate specifică V, 692
- pecetea III, 229
- elastic III, 229
- elasticitatea I, 105, 111, 123, 129, 357, 361, 375, 383, 443, 444, 446, 511, 515,

529, 530, 563, 569; II, 107, 109, 117,
119, 123, 129, 137, 143, 171; III, 221,
226, 479; IV, 82, 85-89, 92, 96, 97,

Biblioteca „Runivers”

252

Indicatori

101, 104, 105, 806, 813-, X, 410, 450, 456

---experimentele lui R. Boyle I, 437

---și teoria X, 450

- mase reci III, 581-, VI, 458, 460

- particula IV, 72

- pur IV, 106

- otrăvitor V, 431

„Obiecție sau petimetru convertit” H. N. Popovsky VIII, 1020

Serviciul militar X, 163

Felts IX, 167, 176, 297

Război(e) IV, 175; V, 245; VI, 187, 192,

201, 202, 211, 215, 225; VII, 132,

271; VIII, 210, 284, 300, 304, 316,

340, 529, 898, 919, 953, 993, 1058, 1083, 1085, 1092, 1094, 1095

- cu Bizanțul VI, 582

- Gothic VI, 191

- Persanul VI, 191

- cu Prusia VIII, 1057

- Punic VII, 294, 835, 836

- Roman V, 614

- rusă VIII, 242

- ruso-turca VIII, 898

- ruso-suedez VIII, 927, 938, 1049
- Nordul VIII, 898, 1049, 1055, 1135, 1144
- Șapte ani IV, 759, 800; VIII, 986, 1058, 1084, 1093, 1099, 1112-1114, 1117, 1123, 1157, 1164, 1169, 1189
- Aliații VII, 836
- turco-persan VIII, 901 Vocabule IX, 489, 491
- Latină IX, 458, 494 Vocabular, Vocabular IX, 494, 624 Valuri VI, 456
- în atmosferă IV, 172
- apa III, 297
- aer IV, 173
- mișcările III, 125
- marina III, 335; V, 564, 613
- culoarea III, 247

Volovik vezi rădăcina Ankhuz

Voloki IX, 295

Fibre de cupru I, 411, 413

Parohia IX, 205

„Fizica experimentală Wolfiană”, „Fizica experimentală Wolfiană”, „Reducerea Wolfiană” VIII, 920; IX, 495, 778, 863, 872, 874; X-435-799

Magii VI, 209, 225

Societatea Economică Liberă IX, 814 Libertatea, rit. VII, 61, 275; VIII, 1118

- poetic VII, 603

Wolfram V, 424, 479, 501, 694 Cimpoi VIII, 870

Întrebări, rit. VII, 57, 245, 263, 264, 266, 287-292, 368; VIII, 1118

Guler înclinat V, 452, 455

Wax III, 65, 67, 415; V, 270; VI, 236; IX, 36, 175, 177

Exclamație, rit. VII, 61, 262, 284, 290-292

Inflamabilitatea II, 269

Înviere, rit. VII, 257

Admirație, rit. VII, 284

Alpinism, rit. VII, 257, 260, 290

Vohrah(s) V, 80, 86, 88, 108, 110, 116, 121, 124, 126, 135, 136, 138, 140, 150, 151, 153-158, 160, 160, 158, 160, 160, 160, 160, 138, 140, 150, 151 203, 205, 211, 218-220, 224, 225, 229, 420, 423, 580

- fierul V, 148

- diverse IV, 437

- V întunecat, 428

Timpul IV, 127, 130, 133, 134, 138-140, 143, 144, 147, 161, 193, 195, 205, 207, 209, 219, 229, 235, 299,

- stelar IV, 441

- masura IV, 221, 783

- adevărat IV, 141, 223, 750

- masura IV, 139

- pe meridianul navei IV, 131, 138, 193, 199-215

- momentul insensibil III, 299, 305

- la primul meridian IV, 141, 229

- diferenta IV, 164

- exact IV, 219

- sensibil III, 319

Timp, grame VII, 40, 162, 212, 244, 254, 260, 348, 414, 425, 429, 938; IX, 623; vezi și Descrieri

- viitorul VII, 433

- nedefinit VII, 493

- single VII, 493

- hotărârea VII, 931

- perfect VII, 493

- de mult trecut VII, 884, 933; IX, 622

- cantitativ VII, 30, 105, 142

- cantitatea VII, 143
- prezent VII, 231, 248, 883
- Rusă VII, 603
- pliat VII, 883
- incorect IX, 622
- trecutul VII, 231, 248, 931
- Slavonic VII, 603
- indice VII, 30, 105, 143 Universul Vili, 910
- ideea structurii heliocentrice IV, 774
- Descartes VII, 1006
- Sistemul copernican al structurii IV, 773

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

253

- sistemele III, 245

Blițurile văd aurora boreală

Introducere, pur. VII, 65

„A doua completare la „Primele fundații ale metalurgiei”” VI, 460, 609

Vulcanismul V, 693, 707-709

Export IX, 82

muștrare, grame. VII, 237, 395, 398

Vidra IX, 297

Suflant(e) IX, 107, 164

– pentru realizarea tuburilor pentru margele IX, 101 Fiction, pur. VII, 62, 220-235, 237,

252, 285, 295, 331, 363, 364; vezi și Pilda

Lucrări miniere V, 691, 692, 696

- subteran V, 692

Înălțimea luminii IV, 191, 193 --- și distanța stelelor de Lună și

Soare VI, 611; IX, 609

Discurs, pur. VII, 359

0 izbucnire, rit. VII, 395, 396, 403, 862, 863

Vâscozitatea III, 399; IV, 71, 72

G

Port IX, 290, 328

Gagat V, 383, 608, 609

reptilă(e)

- nociv IX, 203
- zborul IX, 328
- clădirea X, 148
- în chihlimbar V, 613

Gaz(e) II, 139

- desorbție pe solide I, 569
- elasticitatea III, 539

Presă

- German IX, 66
- rusă IX, 66
- franceză IX, 820

Gradele de proiecție a gazelor IX, 256, 261, 266, 747, 749, 753

Halite, vezi sare de auto-plantare

Galmei V, 501

- cuptorul V, 146
- zinc vezi Minereu de zinc Pietricele V, 702, 703, 711 Midshipmen IX, 311, 773, 927 Harpius vezi Pitch mastic Obuziere Shuvalov VII, 986 Gwartz vezi Quartz

Garoafa IX, 37

Hexamtru, hexamtru VII, 11, 12, 14, 15, 787, 942; VIII, 579

- iambic IX, 949

Heliotrop V, 191

Hematit I, 139, 553 Emisferia IV, 340

- ceresc IV, 443 cu stele VI, 614 Analogie geografică VI, 471, 472
Tapet geografic vezi Tapet geografic

Departamentul geografic VI, 603, 609; IX, 185-187, 191, 192, 196, 204, 205, 207-209, 216, 218-225, 229-233, 243, 244, 249-257, 259-257, 259-252, 259-257, 259-262, 229-233, 243, 244 282, 283, 286, 287, 296, 300, 301, 303, 307, 310, 311, 346, 350, 353, 357, 547, 587, 643, 707. , 729-731, 733-736, 738, 743, 745, 748, 752-757, 759-764, 766, 768-771, 801, 852; X, 28, 117, 118, 126, 130, 145, 302, 312, 564, 626, 633

- arhiva IX, 206, 210, 216, 218, 258, 267, 727; X, 145

- instrucțiunea IX, 281, 357, 547, 972, 913, 919, 920

- colectia IX, 187, 188, 190, 191, 263, 275, 276, 749

Geografie IV, 450, 457; V, 537, 650, 699; VI, 604, 605; VIII, 252, 402; IX, 198, 199, 204, 211, 214, 226, 238, 240, 255, 261, 268, 284, 311, 334, 335, 344. , 527, 630, 753, 871, 872; X, 9, 89, 124, 130, 140, 145, 563, 676, 633

- vechiul V, 574, 707

- Kurganova IX, 459

- rusă IX, 187, 209, 220, 235, 239, 251, 260, 269, 754

- mărire polare nordice VI, 604

- fizic V, 531, 564, 636

- economic VI, 379

Geografi IV, 364; V, 535; VI, 455, 456, 470; IX, 233, 266; X, 140, 145

— străină IX, 267

Supraveghetori IV, 808; VI, 451, 455, 608; VIII, 927; IX, 311, 721, 730, 741, 744, 745; X, 41, 130, 563

- rusă IX, 261, 266

- Senatul IX, 193

Geodezia IV, 776; IX, 192, 217, 219, 255, 259; X, 146

Geodes V, 217

Geologie V, 693, 718 Geometrul X, 140, 150

Geometrie I, 573; II, 354; III, 223, 417, 495; IV, 371; V, 355, 461, 462, 574; VII, 609; VIII, 593; IX, 344, 399, 445, 450, 451, 459, 475, 481, 489, 490,

Biblioteca „Runivers”

254

Indicatori

492, 494, 707, 732, 792, 858, 871, 872; X, 89, 124

- superior III, 222; X,140

- muntele V, 467

--- Fokhtova V, 697

- dispozițiile III, 566

- practic IX, 300; X,140

— proiectiv III, 566

- elementar III, 222

- elementele I, 543

Sistemul geocentric al lui Aristotel VIII, 1090

Stema Academiei IX, 398, 399

Herbarul X, 131

Poezie eroică în onoarea lui Petru cel Mare, vezi „Petru cel Mare”

Heraldica IX, 585, 586

Balul lui Heronov I, 530 „Gazetul științific Göttingen” IX, 421

Zambile V, 179, 630, 668, 721

Flexibilitate V, 680

- metal V, 342

— grad diferit III, 399

Higrometru sau Hicroscop I, 464, 465, 589 Hidraulica I, 75, 592; IV, 456

Hidrografie IV, 161, 269; VI, 617, 619, 622, 623

Hidrodinamică IV, 756

Hidrostatice I, 15, 21, 542; X, 428 Baze hidrostatice I, 317 Imn(e)
VII, 97

„Imnul Bărbii” VI, 600; VII, 893; VIII, 1071-1074, 1076, 1080; X-841-
843

- Vili parodii, 1073, 1074

Elevii gimnaziului VIII, 1120; IX, 150, 151, 251, 296, 311, 484, 486-
488, 491, 497, 498, 500-502, 504-506, 508, 513-516, 518-516, 518-525,
518-525, 518-520, 518-525 533, 535, 543, 544, 561, 572, 576, 577, 579,
580, 584, 585, 587, 588, 594, 853, 873, 882, 891, 91, 91, 91, 91; X,
42, 55, 128, 164

– pacienții IX, 486, 502

- liber (propriu) IX, 856

- nobilii IX, 521, 523, 856

– jurnale IX, 490

- acordat IX, 484-486, 529, 530

- proprietate de stat IX, 572, 707, 856, 877, 917

- premii, premii IX, 503-505, 520

- pedepsele IX, 503-505, 508, 512, 517, 579, 585

– pensiune IX, 580, 875, 877, 879

- îmbrăcăminte IX, 485, 590

- alimentare, nutritie IX, 485, 486, 488, 531, 532, 572, 573, 585,
905, 906

- raznochintsy IX, 856

- legalizari IX, 484, 505, 535, 868, 875, 881

- profesori IX, 461-463, 496, 500, 503, 506, 507, 512, 513, 517,
519, 520, 533, 857, 869, 925; X, 41, 42, 71, 126

- examenele IX, 500, 501, 520; X, 296, 609

gimnaziu(e)

- academic IV, 730; VII, 792, 801,

854; Vili, 1061, 1117; IX, 150, 251, 322, 422, 439, 443-447, 449, 450,
452, 454, 456-458, 461-463, 466, 473-475, 477, 487, 484, 484, 484, 484
491, 494, 495, 500, 502, 504, 505, 511, 516, 518, 520-523, 525, 528-
530, 533-535, 540, 541, 543, 545,

552, 554, 561, 563, 564, 570, 571, 574, 576-578, 581-590, 593-595, 598,

599, 601-605.640, 660.707.745,

792, 848, 850, 852, 854, 855, 857, 858, 861, 864, 865.867–
873.875.877,

880, 881, 883, 885, 890, 891, 893, 894, 897, 900, 903.908–
911.913.914,

920, 925, 926, 928-930, 954; X, 12, 13, 23, 27-29, 41, 42, 54, 57, 58,
64, 70, 71, 74, 124, 301, 302, 314, 535, 611, 616, 626, 621, 62.

-----străini IX, 855

-----Inspectorul IX, 487, 493, 499, 500, 505, 516, 518, 520-522, 525

----- clasele IX, 481, 490, 491, 493, 494, 499, 500, 502, 514, 516,
517, 519, 520, 522, 524-526, 536; X, 126, 129, 394 ----- Rusă, Rusă IX,
481, 488, 489, 491-493, 501, 502, 524, 526, 533, 868, 871, 875, 878,
878; X, 128, 403

-----Contractant IX, 526; X,128

----- Pedagogie IX, 521-523, 525, 875, 876

-----instruire către Lomonosov X, 611, 616, 786, 851

-----privilegii IX, 523, 875

----- Regulamentul IX, 477, 553, 643, 855, 867, 868-873, 876, 881, 883,
887; X,394

----- Rector IX, 488, 493, 499, -500, 516, 518-520, 522, 525; X,128

-----scolile vad clase

-----Statul IX, 524, 526, 561, 894; X-619

– Kazanskaya IX, 903, 904, 932

- Moscova IX, 443-447, 450, 452, 455, 458, 853; X-514

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

255

-----Inaugurarea IX, 853

-----Inspectorul IX, 445, 446, 448, 454, 458

-----cărți IX, 457-459, 493 -----recompense IX, 459-461 -----pedepse
IX, 459-461 -----robă IX, 449

-----regulamentul IX, 443, 853-855, 868, 870, 872-874

----- Rectorul IX, 446, 448, 454, 458 ----- Tabelul IX, 447, 448, 449
----- Carta IX, 853; X-835

-----scolari IX, 443, 445-450, 452-457

----- școli IX, 448, 451, 455-457, 459 ----- rusă IX, 450, 451, 456, 457

-----Statul IX, 444, 853

-----examele IX, 454-456

-----exercițiul IX, 452, 453

- provincial VIII, 1123, 1156

- institutie dupa oras IX, 570, 571, 902-904

Hiperbola VII, 53, 54, 249, 254

Ipoteza III, 231

– privind proporționalitatea corpurilor cu greutatea lor III, 234

Gips IV, 437; V, 597, 656, 665

Giri IX, 114

Gispukel IX, 34, 39, 659

Istoria vezi Istorie

Acasă Birou Salt vezi Birou Salt

Magistratul șef VIII, 958; IX, 729

Verbul VII, 26, 32, 50, 53, 56-58, 117, 131, 160, 207, 216, 244, 252, 253, 257, 274, 406-408, 414-416, 414-416, 414-416, 414-416, 414-416, 416, 244, 252, 253, 257, 274, 436, 479-539, 606, 625, 647, 658, 669, 679-683, 689, 692-708, 736-746, 845, 854, 872, 881-881, 881, 881, 91, 9, 9, 9 3, 918, 924, 931-933, 936-942; IX, 621, 622; X-391

Ochi(i) III, 249, 257, 299, 333, 339; IV, 113, 115, 117, 175; VII, 323

– tratamentul V, 664

- retina I, 137; IV, 736, 787 Vocale, gram. VII, 10, 240, 388, 399, 400, 624, 691, 843, 871, 920, 926, 930

Sticlă-ertz cm. Minereu de argint

Gleta, Gleta I, 397; IV, 782; V, 145, 146, 497, 499, 500, 698.

Argila IV, 434; V, 123, 125, 129, 130, 135, 354, 420, 423, 541, 545, 546, 588, 594, 595, 598, 600-603, 613, 623, 623; VIII, 511; IX, 114, 146, 176, 297, 665

– Andom al IV-lea, 437

– Alb V, 629

---Zamorskaya IX, 37

---Moscova IX, 40, 167

- Bauxita V, 713

– Voksinskaya IV, 437

– vohryanaya V, 142

– Gzhelskaia II, 685; V, 601, 713; IX» 664, 665

– ceramică

--- rusă V, 75

--- Tătar V, 75

- Delphic V, 75

- roșu glandular V, 554

- gălbui V, 443

- galben V, 623

- local IX, 37, 167

- aur care conține V, 719

- Isetskaya IX, 437; V, 598, 601, 713

- caolin, vezi Gzhelskaya

- Moscova II, 685; V, 437, 453

- German V, 251; IX, 4, 652

- refractar V, 697; IX, 652

- nisipos V, 629

- simplu IV, 437

- gri V, 596, 711

- albastru IV, 437; V, 554

- grăsimi uscată V, 80
- V tare, 660
- pentru portelan V, 713

- Cernoziomka IX, 665

- Shishkinskaya IV, 437, 453

Globus IV, 455-457, 789, 790; IX, 495

- mare pentru Pavel Petrovici IX, 228,
732, 733; X, 244, 246, 682

- Gottorp X, 282, 711, 736, 737

- terestru V, 616; IX, 734

---tipărit în rusă Lomonosov IX, 302

Glosar IX, 829

- etimologic IX, 842

Glossopetra V, 229

Gneisul V, 420, 422, 428

Decăderea II, 73, 257; III, 571

Oboi VIII, 870

Dialecte regionale IX, 830

Vocea(ele) III, 295, 320, 327

- animale III, 295

- oamenii III, 295

- corpurile IV, 166; VII, 394, 395, 862, 863

Holoscop IV, 446, 460, 788

Potter IX, 101, 107, 145

Arderea III, 261

Orizontul IV, 130, 131, 134, 137, 139"

140

- vizibil IV, 130, 137

- artificial IV, 747

Biblioteca „Runivers”

256

Indicatori

Horizonscope IV, 399, 402, 403, 737, 777, 778

„Cartea minieră” vezi „Primele fundații ale metalurgiei...”

Colegiul minier, vezi Colegiul(e) - Berg-

Claxon(e) V, 247, 370, 480, 483, 503, 509, 512, 513

- runda V, 507

- testul V, 469, 470

Oraș(e) VI, 448; IX, 194-197, 201-204, 207, 212, 216, 217, 227, 232, 234, 235, 239, 242, 244, 246, 256, 260, 261, 260, 261, 261, 234, 235, 239, 242, 244, 246, 256, 260, 261, 260, 261, 261, 260, 261, 261, 260, 260, 288, 289, 304-306, 313-315, 359-361, 723, 742

- provincial IX, 295

- capitala antică IX, 407

- hotarul IX, 202

- bulevardele IX, 312, 315

— ruinele IX, 203

- distanța dintre ele IX, 199, 234

- rusă IX, 243

— topografia IX, 270

Așezarea IX, 203

Cladirea de munte V, 693, 707

Mazăre IX, 297

Oală(uri) IV, 426; IX, 297, 692

- lut nedetonat IV, 437; V-411

- care are fundul cu orificii V, 483

- gâtul strâmb, vezi Replica

- furnica IX, 38, 659

- frasin V, 478
- topire V, 379, 380, 383, 415, 470, 482, 483, 502, 503; IX, 176
- plat V, 390, 504
- testul V, 480, 482
- fontă V, 499; IX, 43

Munții V, 93, 432, 532, 545, 577, 583, 624, 625, 720; VI, 436, 440, 449, 453, 463, 464; IX, 202, 295; X-431

- structura internă V, 726
- incendii V, 593
- vârstă V, 710
- piatra V, 542, 624, 626, 629, 720; VI, 465, 471
- acoperit cu gheață VI, 462
- creta V, 628
- marmură V, 355
- nou naștere V, 586
- trăgător de foc V, 306, 316, 330, 543, 573, 707, 720; VI, 458
- baloane V, 628
- plutitor III, 454
- subteran V, 581
- bulevardele IX, 312, 315
- minereu V, 436, 553, 554, 560, 564, 586, 594, 622, 623, 626
- flanșată V, 553, 703

Gostiny Dvor IX, 168, 201

Biroul fabricii de stat, vezi Biroul fabricilor

Economia de Stat VI, 379, 398, 596

Gotovalna IV, 456

Gravimetrul IV, 755

Gravimetrie IV, 744

Camera de gravare vezi Camera de gravare

Gravura V, 258; IX, 743

Orașul III, 39, 41, 45, 53; V, 535

Garduri orasului VI, 399

Gramatica VII, 84, 126, 257, 379, 381, 383, 386-388, 611, 644, 658, 672, 690, 691, 786, 794, 802, 839, 848, 848, 848, 848

- Gottsched IX, 459, 495
- Greacă VII, 408, 691
- Evreu VII, 842
- Laponia IV, 454
- Lebedev IX, 530
- Markhskaya IX, 530
- General VII, 420
- Peplier, Peplierova IX, 459, 495
- limba rusă IX, 903, 904
- slava VII, 10, 11, 412, 416, 691, 867; IX, 835
- Smotrytsky VII, 597, 659, 786, 787, 908, 934, 943
- franceza IX, 624, 625, 627, 940 - 942, 944
- Schlozer VII, 855; IX, 420, 421, 426, 839, 841

scrisoare rusă VII, 429, 431, 689; IX, 150, 450, 457

Grenade II, 682; IV, 425; V, 178, 179, 188, 189, 202, 203, 216, 218, 426, 627, 630, 655, 721

Camera cu fațete VI, 149

Vise (țesătură) IX, 766

Hrișcă IX, 297

Mushroomstichel IX, 400, 815

Mormânt(e)

- Petru cel Mare al IX-lea, 148, 173, 700, 704
- statul IX, 407

Furtuna III, 79, 113, 535, 536, 587

- învățăământul III, 518, 519

- fenomene IV, 757

Thunder III, 31, 33, 53, 55, 57, 61, 63, 65, 71, 75, 77, 81, 109, 111, 115, 117, 190, 191, 435, 527; V, 270, 296; VI, 207, 461; VII, 35, 181, 326; VIII, 520, 521; X-398

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

257

- metode de protecție împotriva loviturilor (Lomonosov) III, 45, 77, 79

Thunder Machine III, 514, 536

Paratrăsnet VIII, 1008

Încărcături IX, 202

Pere IX, 297

Camera de gravuri, vezi Camera de gravuri

Ronind vezi Gravura

Guvernoratul IX, 307, 723, 725, 740

gumă arabică vezi gumă

Gur II, 309; V, 210, 211, 422

Omizi V, 235

Gâște VI, 444, 445, 462; IX, 297

d

Presiune IV, 166, 758; X-452-453

- atmosferică în Sankt Petersburg IV, 726

- barometrică IV, 727

- modificarea III, 228

- ocean până la fund IV, 440

Dactilii VII, 14, 15, 784; VIII, 879 Telemetru vezi Pantometru

Tributul VI, 224, 230, 234

cadouri

- dobândit VII, 28
- natural VII, 93
- trupesc VII, 29

Două puncte, g ram. VII, 436

Mișcarea(i) I, 177, 283, 556, 558, 561;

II, 67, 183, 197, 245, 249, 251, 255, 283, 287, 291, 293, 318, 351, 361, 363, 379, 381, 436, 541; IV, 72, 90, 91, 166; X-454-455

- specia III, 289
- intern I, 151, 227, 313; II, 11, 67;

III, 221, 499

----materie de rotație II, 231, 650 ----particule insensibile II, 59
----trei forme II, 19, 21, 71

- în aer, vezi Căldura - motivul
- rotational I, 379, 381; II, 35, 227; III, 221, 222, 224, 226, 245, 303, 305, 309, 542
- producând căldură III, 222, 554
- esența universală I, 119
- tremur III, 255
- instabil III, 318, 333, 437; IV, 71

----Aer III, 327

----Eter III, 327, 328, 332

- oscilator II, 21; III, 173, 175, 247, 293, 297, 303, 305, 309

---- intern I, 227

----Aer III, 145, 295

----corp lichid III, 295

j7 M. V. Lomonosov, vol. XI

- cantitatea III, 361
- Rotary, vezi Căldura

- caloric III, 395
- în emisie III, 330, 333
- curbilinie IV, 94, 95
- circulara I, 379
- lunar IV, 812; X410
- marina IV, 165, 277
- Nevtonovo IV, 98
- primar II, 201, 715; IV, 802
- eternitatea II, 664
- progresiv II, 19, 227; III, 173, 175, 221, 243, 297, 301, 303, 305
- intern I, 227
- air III, 145
- Sveta III, 199
- derivat II, 201
- rectiliniu III, 321
- viteza III, 330
- materia proprie III, 241
- V tectonic, 651
- curent III, 319, 327; IV, 104
- caloric II, 15, 23, 51, 53; III, 397, 436; V, 308
- tremurând III, 333
- particule evadate în tot Universul III, 243
- accelerat I, 159
- floarea IV, 440
- electric vezi Lumină – mișcare
- în aer III, 77; VI, 462
- Rotary III, 330

---Materia III, 145

---eter în nor III, 145

– curent eteric III, 328

– materie eterică III, 324

castel

– Golovinski al VIII-lea, 1015

- Iarna a VIII-a, 1121

– Chineză IX, 706

– Summer IX, 292, 386, 765

- Oranienbaum IX, 706

- pe Mosia de pescuit VIII, 1001

- Tsarskoye Selo VIII, 985, 986, 1057 Biroul principal de sare al Palatului, vezi

Biroul de sare

Revoluția palatului din 1741 VIII, 979, 944, 947; IX, 914

Yards IX, 194, 195, 306

Nobili VI, 413; IX, 444, 445, 482, 502, 522, 523, 543, 564, 565, 590, 629, 854, 870, 871, 875, 918

- buletinul general IX, 539

– Corespondenții VI, 411

- necertificat X, 163

- ucraineană IX, 900; X, 164

Biblioteca „Runivers”

258

Indicatori

Nobilimea VIII, 599, 1083; IX, 128, 482, 483, 539, 545; X, 161, 163

– Diploma VIII, 1117

Dedicația X, 155

Participiile VII, 119, 371, 372, 419, 499, 516, 517, 767, 885, 949

Scafandru cartezian I, 449, 588

Declinațiile IX, 458

Deliquation II, 599

Divizibilitatea I, 161

Caz(e)

- muntele I, 565; V, 649-651, 656, 687, 690, 704, 716; X-428
- instrumental IV, 445
- cartea X, 164
- vopsirea IX, 666
- turnătorie X, 147
- hotarul IX, 707
- mozaic II, 681; III, 555; VIII, 1035;
- IX, 73, 144, 151, 165, 692
- nautice IV, 271
- marina IV, 259
- testul V, 355, 395
- meșteșug VI, 383
- minereu V, 393, 395, 433, 520-522, 575, 576, 620, 621, 635, 638, 692;
- X, 147
- sare V, 243, 661, 665, 666; IX, 652; X-411-412-792
- sticla, sticla II, 483; V, 591, 592

Demofon VIII, 1000; X, 383, 384, 389, 400, 471, 809

- opera VIII, 992

Dendrită -V, 184, 194, 221, 224

Bani

- Gotic antic VI, 442
- pătratul IX, 157, 710
- pensie de la privat IX, 525, 876

- pentru achiziționarea de echipamente de laborator IX, 14

- pe liră mozaic IX, 168

- rulează IX, 240, 241 Departament(e)

- academic IX, 185, 191, 260, 462, 463; X-568

--- legătura IX, 545, 888; X, 29, 491

---suma pentru întreținere X, 29, 167, 568

- geografice vezi Departamentul geografic

- hidrografic VI, 622

- X istoric, 639

- fizic IX, 326, 375, 547

Satele VI, 407, 408, 413; IX, 81, 139, 151, 154, 195, 202, 217, 230, 237, 242,

246, 274

- valoarea IX, 236, 306

- suflete, numărul IX, 194, 195, 266, 274, 289

- dezabonare IX, 152

- lângă Moscova pentru gimnaziul IX, 447

- premiul VIII, 1005

- pozitia IX, 306

- pentru fabrica VIII, 1004

- numărul iX, 237

- Chukhon IX, 266, 267

Arbore(i) I, 19, 502; III, 9, 273, 287, 326, 335, 337; V, 382, 585

- guaiac, guaiacovo IX, 35, 659

- putred III, 253, 287

- laur V, 114

- creierul V, 607, 610, 611, 703

- jad, jad I, 141, 486, 487, 553

- V pietrificat, 326, 385, 427, 428, 610-612
- sec III, 77
- terbentino V, 320
- obez, creștere III, 47
- fig IV, 792

Dermata V, 223

âepH V, 614

determinarea I, 175

Copii

- nobil IX, 443; X, 164, 599, 895
- „rușinos” VI, 388, 598
- țăran IX, 110, 113
- soldatul IX, 738, 895
- servil X, 609, 621

Fertilitatea VI, 384, 385

Infanticid VI, 387

Dialectisme VII, 945

Dialect(e) VI, 208; VII, 608, 763, 911, 918, 945

- Micul Rus VII, 83, 86, 608, 804
- Moscova VII, 430, 608; vezi și Limba rusă
- Limba germană. VII, 896
- regional VII, 905
- Pomeranii, vezi limba rusă
- rusă VII, 430, 606, 672, 846 847, 851, 899, 928, 945
- limba rusă VII, 896
- Nordul Rusiei VII, 851
- nordic, vezi dialecte rusești
- Sloven VII, 86, 589, 648, 786;

IX, 429

- Ucrainean VIII, 430

- Biserica VII, 899

- Chudskoy VI, 196

Digestie II, 251; IX, 654

Digestia II, 599

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

259

Digresiunea VI, 24

Dilema VII, 68, 157, 311, 330, 796 Dimetri VII, 14

Dioptra I, 97; IV, 160, 267, 752 Diplomă(e)

– adjunctele X, 142

- corespondent academic X, 77, 151, 152

– academicieni ordinari și extraordinari X, 142, 143

- Universitatea IX, 558

Litigii IX, 537, 538

- privat IX, 558

– public IX, 558, 902

--- pentru studenții IX, 570, 901, 902 Teza X, 149, 151, 153-156, 158, 159

Derivații IV, 442, 443, 449

Lungime vezi Longitudine

Fund

- marina V, 532, 541, 577, 579, 580, 584, 592; VI, 458, 459, 462

- râurile VI, 463

- decongelat VI, 459

Argumente, rit. VII, 27, 43, 68, 69, 154, 158-160, 163, 164, 166, 237

Tratate

- cu grecii VI, 206, 222, 224
- cu bulgarii VI, 237

Ploaie(e) III, 47, 49, 245; IV, 172; V, 564, 565, 567, 677; VI, 465

- piatra III, 61
- figura conică III, 67
- vitriol V, 424
- I de foc, 482
- toamna V, 568
- subteran uscat V, 328, 677

Doc (piatră) IX, 875

Dock (Kronstadt) VIII, 1001 Dovada, rit. vezi Argumente

Doctor IX, 486, 857, 873; X, 162, 163 Mucegai lung IX, 34

Longitudine(i) IV, 126-128, 130, 140, 144, 147, 148, 155, 173, 191, 193, 195, 229, 235, 299, 364, 442, 442, 442, 449, 449, 449, 449, 442, 449, 449, 449, 449, 449, 449 VI, 603, 614; IX, 212, 216, 218, 239, 260, 295, 306, 314, 334

- astronomic IX, 218, 266
- navă geografică pe mare IV, 745; VI, 677; IX, 214, 602
- adevărat IV, 193
- observat IV, 193
- definiția IX, 216, 219, 278, 279, 726, 739

---calea astronomică IV, 127

--- la mare IV, 780

--- pe vreme înnorată IV, 239

Văile V, 545, 625

Acasă)

- academic IX, 905, 926
- Volkova IX, 600, 601, 926
- Educațional VIII, 1180, 1181, 1193

- pentru iernare VI, 463
- Lomonosov pe Moika IX, 706, 789, 799, 809; X-598-884
- Lutkovski IX, 600, 601, 926
- Compus pe linia a 15-a (Troitskoye) IX, 599, 867, 926
- pentru sosirea IX, 96, 115
- Svetlitsy academic IX, 926
- Stroganov IX, 599-603, 925, 926, 928, 929
- universitatea IX, 554 Domna V, 508-510

Drum(e) VI. 413, 607; IX, 202, 737

- IX mare, 306
  - iarna IX, 291, 294
  - masura IX, 228
  - Peterhof al VI-lea, 361
  - țara IX, 306 Consiliu(e)
  - turnător V, 475
  - pentru vehicule si fortificatii IX, 297
  - cupru V, 477
  - desenul V, 697
  - numeral III, 494, 495 Dracocinia, dragonit V, 230 Drama VII, 347
- Antichitate X, 10, 172

- grecesc X, 149
- Ebraică X, 149
- descrierea X, 150
- Roman X, 149
- rusă IX, 406, 410, 427; X, 149
- popoarele nordice X, 149
- salvați X, 148

„Istoria antică a Rusiei” VI, 5b3;

VII, 899; VIII, 7000, 1002, 1017, 1130; IX, 61, 196, 197, 203, 403, 404, 408, 411, 415, 878, 822, 828, 880; X, 389, 390, 401, 471, 809
Driftograf vezi Kliseometru Dresva V, 501

Fracțiune

- cupru IV, 225
- metal IV, 143
- argint IV, 225 Dromometru IV, 129, 154, 747, 751 Dromoscop IV, 197

„Prietenul Iluminismului” VIII, 1116 Drusus V, 92, 274, 342, 420, 599, 680, 695 Stejar VI, 185; IX, 297

Explozie la suprafață V, 698

Cler VI, 407, 600; VIII, 1008,

17*

Biblioteca „Runivers”

260

Indicatori

1061, 1063, 1066, 1070, 1089, 1118;

IX, 539; X-403

- Catolic VIII, 1067

Fum III, 43

- sulf IV, 437

Fum (casă) VI, 230, 234; IX, 196, 230

Pepeni V, 534

- pietrificat V, 208

Pepeni, godynki, khodynki, vezi Sables

E

Evangelia IV, 374; V, 617; VI, 190

Unanimitate, rit. VII, 257, 260, 291

Unicorn V, 228, 549; VI, 433

Unicorn (armă) VIII, 686, 1112, 1113 Lucrări lunare VIII, 1061, 7062; IX, 418, 420, 819, 835; X, 30, 76, 81, 548, 552, 677

Eolipyla I, 457

Naturalist III, 220; V, 722 Etroscop III, 413, 566

ȘI

Larks IX, 297

Salariu IX, 525, 526

- văduvele X, 163, 164
- elevii gimnaziilor IX, 252, 484, 520, 521, 525, 526, 528, 531
- profesori de gimnaziu IX, 585
- dublu IX, 356
- Lomonosov IX, 10, 776
- mozaiciști IX, 693
- observatori IX, 240, 241
- surplus (pentru expediții) IX, 255 Genuri
- Literar VII, 793, 895
- Clasificarea Lomonosov VII, 894
- VII poetic, 785; VIII, 7018 Căldura X, 454
- subteran V, 568, 572, 577, 608, 613 Bagheta IV, 414, 439, 450
- marina IV, 414, 445, 744, 781, 784; VI, 673, 614; X-399
- Lomonosov IV, 413, 433, 748, 783 Dorinta, rit. VIII, 281

Gelatina I, 11

piatră(e) de fier

- maro V, 668, 698
- spar V, 698

Fier I, 11, 403; II, 101, 493-III, 51, 259, 261, 287, 324-326, 341, 437; IV, 80, 81, 166, 451, 783; V, 95, 101,

124, 153, 160, 161, 163, 224, 371, 374, 375, 378, 380, 383, 389, 390, 393, 407-410, 413, 415, 415, 415, 415, 415, 415, 415, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4 8 , 441, 445, 511, 513, 519, 558, 561, 611, 623, 659, 698; VIII, 592; IX, 57, 138, 175, 297, 338

- forjat V, 375

- turnat, vezi fontă
  - oxid IX, 683
  - lustruit III, 9
  - fâșia IX, 132, 133, 166
  - tija IX, 166
  - rusă (export) VIII, 1050
  - autohton V, 409, 705
  - compuși (studiu de Lomonosov și rolul lor în colorarea ochelarilor) II, 684
  - structură și proprietăți V, 688 Galben napolitan IV, 411, 782 Gall III, 253; V, 232; VII, 323 Bilă de sticlă vezi Spumă de sticlă Perle V, 88, 225, 274, 666-668
  - Boemia V, 269
  - est V, 269, 270
  - prinde V, 667; VIII, 977 Perle livoniene V, 269, 270 Armăsar IX, 297
- Piatra de moară IX, 32
- Jertfa VI, 183, 185-187, 252 Sărbătoarea Jertfei VI, 187
- Pictori III, 335; IV, 11; V, 82, 379, 415, 608; VII, 126; IX, 77, 131, 132, 180, 406
- Pictură, pictură II, 363; V, 258, 370; VII, 94; VIII, 7006; IX, 408, 643
- mozaic IX, 119, 135, 137
  - zidul IX, 138
  - email IX, 48
- Animale III, 16, 339; IV, 117; V, 613, 614; VI, 462
- apa, transformată în piatră V, 222-227
  - noaptea IV, 115
  - animat III, 139
  - lacul V, 541
  - V împietrit, 385

---marin craniu V, 342

Fluid I, 155; III, 226, 245, 249, 251, 415, 419, 432, 542, 564; IV, 724; IX, 57, 670

- rătăcitor II, 109, 655
- I instabil, 13
- inelastic I, 540
- constanta I, 13
- preexistente I, 13, 19, 21
- cel mai subțire I, 243
- gravitațional I, 243, 558; II, 187;

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

261

III, 367, 369; X-456-457

- elastic II, 139, 311
- elasticitatea II, 117
- eteric II, 189; III, 353, 367; X-456

Lichidul și soliditatea corpurilor, dependența lor de dimensiunea particulelor III, 395

Miez(e) V, 433, 447, 451, 461, 501, 561, 625, 626, 636, 696, 721; VIII, 519

- în picioare V, 433
- gips V, 659
- V principal, 434, 443, 444
- lungime si adancime V, 437
- fier IV, 273
- aur V, 443, 622, 719
- nenorocit I, 519
- V abrupt, 437

- culcat V, 434, 437, 443, 444, 447
- metal V, 326, 433, 555, 622
- metal V, 369, 689
- mineral V, 355, 564
- caracteristici comune V, 438, 439
- semne particulare V, 439
- intersecția V, 436
- ardei V, 586
- V plat, 433
- latura V, 434
- sfârșitul V, 433
- mină fără scop V, 440
- originea și vârsta V, 693
- V gol, 437

*- diferență de-a lungul liniei verticale V, 434 ----- de-a lungul orizontului V, 433

- minereu V, 324, 334, 336, 342, 431, 438, 441, 442, 553, 586, 611, 624, 627, 629, 703
- vechiul V, 437
- în picioare V, 434
- grosimea V, 435
- dimineața V, 433
- coada V, 434, 435, 437, 439
- cristalul V, 128

Wen green (steatit) V, 668

Preoții VI, 187, 205, 206, 209, 210, 253

- Elen IV, 371

Gândacii IV, 454

Jurnal(e) III, 217, 218

- academic vezi jurnalul conferinței
- cabinet academic IV, 811; IX, 647
- Departamentul geografic IX, 186, 188-190, 216, 218, 287
- științific străin IX, 792
- nava IV, 269, 293
- Krasilnikova și Kurganova IV, 365
- laborator IX, 10
- Lomonosov II, 680; III, 555; IV, 780; VII, 930
- Leipzig III, 539, 540
- meteorologic VI, 518, 622
- Călătoria IX, 315
- chimică IX, 20, 58
- Expedițiile IX, 349

Jurnalist(i) III, 218-220, 222, 224, 225, 227-232, 541

3

Plant(e) V, 722; VIII, 1050; IX, 80, 115, 119, 121, 140, 142, 144, 168, 177, 201, 288-290, 294, 746, 766

- distilerii IX, 291, 294
- Gdansk Amber V, 82 de ani
- Hercynian II, 361
- muntele V, 718; VIII, /7/8
- fier V, 393; IX, 196, 288, 1050
- aur V, 626
- ore V, 568
- imperial (Bakmut și Tor) V, 243, 245, 661
- proprietate de stat V, 722; IX, 290
- Kolyvanovoskresensky V, 626, 718, 722; VIII, 966
- Krasnogorskie V, 82 de ani
- cupru V, 393; IX, 196, 288

- metalurgică în Urali V, 670
- Misnian II, 361, 680
- Petrovsky (Olonets) V, 722
- Pulbere V, 520
- Revelskie V, 73
- rus V, 635
- minereul V, 494, 528, 546; IX, 126, 201, 290, 293
- salpetru V, 543
- argint V, 626; IX, 196
- Armeria Sestroretsk III, 547; IX, 670
- Sileski Gozelsky V, 125
- sărare, sare V, 520, 664; IX, 291, 294; X-411
- pahar IV, 452; IX, 35, 71, 682, 686, 688, 705
- Muntele Ural V, 722
- Freiberg I, 317; V, 521
- privat V, 722

Crescătorii V, 626, 635, 636, 638

Ghicitori VII, 54, 251

Sarcini

- și premiile X, 70, 92, 93, 157-159
- pentru premiul Academiei de Științe III, 234, 375, 544, 556, 557, 588
- Chimie I, 545

Biblioteca „Runivers”

262

Indicatori

Drept, rit. VII, 270, 288, 292, 368, 369; VIII, 7/78

Concluzie, pur. VII, 68, 301, 303, 307

Legea(le) III, 222

- aerometrie III, 155, 228
- Boyle, verificat de Lomonosov II, 659
- Boyle-Mariotte, derivație elementară a lui Lomonosov II, 655
- universal III, 224
- natura universală, formularea lui Lomonosov II, 185; III, 363, 383; X-455
- V geometric, 599
- geometrie și fizică III, 443
- cristalografie geometrică V, 712
- optică geometrică IV, 737
- geometri I, 75
- hidrostatic, hidrostatic I, 319, 565; III, 228; IV, 73, 243, 283; V, 522, 692
- mișcările III, 323; IV, 43, 101
- natural III, 43, 65, 329; V, 614; VII, 325
- evaporarea lichidului IX, 942
- Lomonosov III, 557
- forta magnetica IV, 149, 241, 750
- Matematica III, 324
- mecanica I, 73, 285, 297, 546, 556, 568; IV, 281
- mecanic III, 320, 329, 330; IV, 167, 281
- naturala V, 442, 626
- naturi imuabile III, 45
- optica III, 301
- natura I, 161; III, 165, 169, 173, 590
- conservarea greutății materiei III, 563 materiei și mișcării II, 657, 662;
713; III, 562; IV, 802
- materia și mișcarea universală Lomonosov III, 563

- trigonometrie I, 95
- gravitația III, 163; IV, 281
- gravitația III, 173
- Fizicienii I, 565
- fizic I, 568; III, 13
- corpuri sensibile III, 245
- forta centrifuga in corpurile I, 281
- electric III, -51, 91
- forta electrica III, 29
- Yaroslavovs ("Pravda rusă") VII, 899

Închiderea lunilor lui Jupiter IX, 280, 335

Depozit rambursabil, gram. VII, 883, 931, 932

Zamaran V, 172

Înghețare III, 401, 415

- limita III, 41, 45, 105, 107; V, 312; IX, 777

Intenții, rit. VII, 46, 48, 49, 208, 209 Poruncile IX, 457, 492

- biserica VII, 396; IX, 484, 506 Interzicerea, rit. VII, 59

Puncte de solicitare IX, 247, 285, 304 Cereri geografice IX, 196, 198, 199, 204, 206, 212, 217, 227, 233, 234, 239, 242, 260, 260, 260, 261, 261, 261, 261, 242, 260, 261 14, 723, 724, 725, 727, 733

- academic IX, 736, 769, 772
  - răspunsuri IX, 239, 241, 261, 296, 305, 306, 316, 741, 761, 772, 774, 769
  - formularul IX, 307, 772, 773
  - forma IX, 201, 203, 725 Virgulă, gram. VII, 381, 436, 874
- Zarnitsa III, 57, 83

Zorii III, 83, 127; IV, 442; VII, 132

- seara III, 85, 87; IV, 19, 51
- lumina IV, 47
- slab IV, 78

Avanposturi pentru sarcini pe apă și pe uscat

IX, 295

Declarație, pur. VII, 61, 279

Hare IX, 297

Stele (nume)

- Algenib IV, 12, 725
- Aldebaran IV, 413
- Algol IV, 777
- Andromedina cap IV, 12, 15, 17-19, 725
- Andromedin umăr IV, 14
- Markab IV, 12, 20, 22, 24, 725
- Lumile IV, 12, 16, 725
- Cântecul IV, 16, 18, 19, 21, 37
- Pleiadele IV, 27, 722
- Polyarnaya IV, 138, 139, 215, 217; VI, 423
- Sirin IV, 16, 126
- Sirrach IV, 725
- Capul IV, 12, 725

Steaua(e) IV, 14-16, 127, 129-135,

139, 144-146, 148, 160, 161, 199,

201, 203, 205, 207, 209, 219, 221,

233, 235, 265, 267, 383, 385, 387,

395, 439, 441-444, 447, 450, 460,

722, 746, 748, 750, 752; V, 7/9; VII, 315, 318; VIII, 120, 921

- azimut IV, 776
- mărimea a doua IV, 14, 27, 35, 37
- înălțimea IV, 385, 776
- mișcarea IV, 209, 213

- diametre IV, 433
- închiderea de pe Luna IX, 279, 335
- Observațiile IV, 128, 443
- nemișcat III, 171, 347; IV, 12,

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

263

14, 19, 24, 32, 36-38, 43, 47, 58, 61, 65, 79, 100, 130, 140, 176, 199, 215, 259, 299, 414, 483, 7; V, 574; VIII, 578; IX, 870

- noros III, 97
- prima magnitudine IV, 15, 37
- acoperire IV, 144, 229
- pozitia IV, 127
- constanta IV, 301, 433, 458, 785
- diferite marimi IV, 414
- apropiere IV, 209
- lumina III, 127
- strălucire IV, 433
- declinarea IV, 441
- cursul IV, 137
- a treia magnitudine III, 153 Link V, 537

Fiarele IX, 202, 203

- prinde VI, 463, 534
- clădirea X, 148

Companii industriale din St. John's VI,

616 Soneria IV, 166, 295

- clopot III, 79, 532 Sonoritate II, 475, 493

Sunetul I, 125; II, 131, 135; III, .157, 255,

295, 299, 367

– Lira III, 295

- Distribuția III, 175, 307, 534

- nasterea III, 293

- în focarul arcului eliptic III, 259 Agricultură, agricultură V, 621; VI,

383, 600, 601 Sondaj IX, 208 Sondaj V, 531

– muntos V, 467 Geografi IX, 197 Cutremur, scuturarea pământului III, 552;

IV, 729; V, 298, 300, 306, 564, 567-570, 572, 573, 577, 579, 581, 582, 586, 593, 598, 602, 611, 614, 687, 687, 687, 687, 687, 608 VIII, 7006, 7007 Pământ (planeta) II, 103; III, 249, 320,

328; IV, 9, 10, 33-36, 38, 40-44, 46-51, 54, 58, 65, 69, 70, 76-79, 81, 87, 89, 98, 99, 104, 105, 107- 110, 164, 165, 168, 273, 275, - 281, 283, 291, 338-340, 349, 376, 429, 440, 753, 754, 761, 765, 802; V, 73, 558, 584, 658, 677, 700, 709; VIII, 518, 7008

- astronomic IV, 371

- rotație în jurul axei IV, 804 anual în jurul Soarelui IV, 371

– structura geologică a feței V, 706

– câmp gravitațional IV, 754

- mișcarea IV, 167, 279, 371, 804, 812;

VIII, 517

– solidificarea globului (Lomonosov) V, 777

– istoria V, 693, 706, 709, 778

– deformații de maree lunisolare IV, 755

– magnetism IV, 277

– miez metalic (Lomonosov) V,

777

- începutul dezvoltării atmosferei și vulcanismului V, 714

- orbita IV, 754

--- anual IV, 279

- axa de rotație IV, 168; V, 531, 698,

778

- cuplurile IV, 79, 105
- compresie polară V, 699
- calea IV, 32
- „relieful V, 708
- corpul IV, 273
- curs (anual și zilnic) III, 335
- figura V, 531, 575, 698, 699
- centrul III, 355; IV, 167; V, 332, 612, 776; IX. 785; X-454-455
- Severitatea IV, 754, 803

este excentricitatea orbitei V, 778

Teren(e)

- ampelit V, 385
- lipsit de gust V, 575, 707
- bolul II, 239
- grăsime de argilă și V moale, 73-77
- grăsime V, 604
- celebrul V, 554
- pietros și margas V, 81-84
- roșu siberian V, 656
- – Flowerfelden V, 78
- vitriol V, 656
- medicinal V, 129, 370, 420
- mama V, 543, 583, 593; VI, 421. 439, 451, 453, 455, 459, 469; IX, 142^ 203, 746
- aluviala V, 332, 432, 677
- gradina V, 540
- X oriental, 147

- arabil V, 540
- V semifosilizat, 720
- stâncile V, 601
- salpetru II, 289
- sulfuric V, 118
- gri talc V, 142
- V negru, 621, 627, 770
- ardezie silty bold V, 429

Sondajele Zemstvo IX, 233, 245

Oglindă(e) I, 471, 477, 495, 497; III, 249; IV, 133-135, 145, 146, 148, 176, 201, 205, 209, 231, 233, 239, 279, 299.401, 402.407.411.431,

Biblioteca „Runiverse”

264

Indicatori

434, 455, 462, 467, 469, 737, 747 - 749, 784, 796, 797

- IV mare, 207, 414, 421, 426, 427, 432, 463, 479
- Viletovo I, 548
- concav I, 496; IV, 11, 418, 724
- contor IV, 460
- convex I, 495, 496
- incendiar I, 472, 494, 548, 585, 589-, II, 49, 95; 475; III, 251, 326, 328, 338, 547; IV, 104, 413, 445, 455, 457, 780, 787; IX, 397
- verde IV, 450
- conic I, 496
- mic IV, 454, 456, 479
- reflectorizant IV, 475
- metal IV, 132, 136, 203, 211. 213, 237, 383, 475, 477, 748, 749, 776, 780-782, 784, 788, 789; IX, 788, 799

- făcut de Leitman IV, 799
- ghid IV, 479, 481, 487
- obiectivul IV, 424, 479
- IX optic, 692
- apartamentul I, 547; IV, 213, 424, 445, 450
- pivotant IV, 460
- pivotați în conducta IV, 459
- argint IV, 413, 445, 748, 782, 788; VI, 613
- sistemul IV, 746
- pahar IV, 748

--- acoperit cu mercur III, 249

- sferic IV, 782
- Focus III, 249; IV, 430
- cilindric I, 495
- negru IV, 450

Zimz, iarnă, zimzy IX, 668, 815

Cabana de iarnă VI, 446, 448, 503; IX, 203 Sinter V, 420-422

Zmilax (plantă) VII, 349

semne

- astronomic VII, 842
- orașele IX, 256
- satele IX, 256
- drumurile IX, 256
- Zodiacul VII, 728
- hotarul V, 697; IX, 155
- Justiția VIII, 571

Semn(e), gram. VII, 429

— încăpător VII, 437

- interogativ VII, 437
- unificarea VII, 437
- indicele VII, 429, 437, 671, 927
- punctuația minusculă VII, 671
- minuscule VII, 429, 436
- uimitor VII, 437

Prevestire, rit. VII, 261, 937

Zola II, 225; III, 465; IV, 781; IX, 297

- copaci II, 235
- osul I, 569
- aspen IX, 96

Aur I, 13, 407, 433, 568, 576, 577, 587; II, 189, 682; III, 13, 141, 159, 161, 234, 336, 337, 347, 353, 355, 357, 359; IV, 72-75, 443, 781; V, 87, 89, 108, 114, 122, 124, 127, 128, 145, 161, 166, 180, 182, 191, 282, 283,

324, 334, 336, 340, 354, 370-373,

380, 381, 383, 401, 403-406, 432,

441, 444, 473, 474, 479, 488, 489,

497-499, 502, 504, 505, 514-516,

563, 593, 594, 611, 612, 615, 620-624, 626-628, 656, 659, 679, 694,

695, 697, 698, 719; VI, 227, 427;

VIII, 1006; IX, 136, 178, 408, 677, 683, 823; X-452-453-457

- Arab V, 373
- zdrăngănit I, 512
- prada V, 671
- Spaniola V, 373
- depozite de vene primare V, 779
- colorant I, 133; II, 683
- fila V, 372, 404
- depozit în Mexic V, 707 în Urali VIII, 940

- Oloneț V, 626

- nisip V, 334

- autohton V, 406. 423

- frunza I, 518; IX, 298

Scrofula V, 98, 108, 125, 148, 150, 152, 154-160

- V alb, 77

Cinder IX, 101

Zoologie IX, 643; X, 10, 148 Viziunea III, 320, 333; VIII, 815

- linia IV, 48-50

- noaptea IV, 117, 737

- avariat IX, 483

- limitele IV, 54-56, 58, 60

- unghiul IV, 113

Dinții V, 229, 615; VI, 444; IX, 297

- rechinii V, 703

- fiara V, 229

- morsa V, 191; VI, 435,459; IX, 298

- fildeș V, 229

Zybi IV, 155

ȘI

Iveren III, 526; V, 486, 610, 630

Acuț IX, 297

- magnetic I, 506, 508-510; IV, 161;

IX, 323

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

265

Igot III, 495, 597; VII, 583

Igrischa VI, 184

Igrometru sau igroscop vezi Higrometru sau higriscop

Idei, rit. VII, 25, 35, 67, 100, 102. 110, 111, 114, 115, 123, 125, 127, 139, 140, 154, 214, 220, 236, 293, 81

- simplu VII, 27, 30, 33, 36, 43, 64, 100, 109, 110, 116, 118, 120, 121, 126

- pliat VII, 26, 27, 36, 57, 64, 100, 110, 116, 117, 127, 154, 237, 274

„0 idee pentru picturi din istoria Rusiei” VIII, 1002

Idiotii, rit. IX, 623, 624 Idolatrii VI, 235, 582

Idolii VI, 185, 186, 201, 206, 209, 211, 252, 253, 268, 269, 367; VIII, 996

Hidrografie vezi Hydrography of Hieroglyphics VII, 690

Izba VI, 446

- V pliabil, 486

Știri

-Geografic IX, 199-201, 203, 204, 206, 207, 219, 233-235, 237, 239, 241-244..246, 258, 301, 304.305, 307, 308, 316, 722, 724, 728

--- formular de colectare IX, 307

- din provinciile și orașele X, 79, 736

- istoric V, 617; IX, 197, 416, 417; X,148

— pentru cărțile IX, 762, 763

scriitori străini despre afacerile rusești IX, 845

Lime I, 468, 577; III, 325; V, 204, 207, 210, 211, 218, 223-225, 500, 510, 544, 596-598, 613, 659, 712; IX, 297, 405

- var nestins I, 489; II, 267

- pur IX, 37

Cabbers IX, 168

Izgaga (arsuri la stomac) V, 571, 707

Mucegai conic vezi castelul de vânătoare Gispukel Izmailovsky VIII, 1030 Măsurători

- înălțimea stelelor IV, 127
- geometric III, 228; V, 531
- gradul V, 698, 699
- indici de refracție ai corpurilor transparente IV, 785
- forța mareelor IV, 816
- distante IV, 144
- viteza navei IV, 153
- temperatura IV, 750
- centrul de greutate IV, 812 Imagine, pur. VII, 282, 290 Imagini de stat IX, 406, 821,

822

Invenție, pur. VII, 25-49, 99, 100

Invenții X, 155

Spunând, pur. VII, 263, 368 Smaralde IV, 425; V, 181, 420, 566, 620, 630, 718, 721

Explicații adecvate Predicii despre fenomenele aeriene VIII, 1016

Iconologia rusă IX, 406

Caviar IX, 297

Țara V, 79, 80, 88, 545, 594, 596, 604, 613, 614, 623, 627, 7/7; VI, 458

– ozerny V, 607

– turboasă V, 711

Iluminare, Iluminare IX, 666; X, 387-389, 392, 401, 438, 567, 800, 870

Teatrul Iluminărilor VIII, XXX Imatrskiy kukly cm. Sist argilos Imenie Lomonosov VIII, 1010, 1017 Imenniki (sect) VII, 116, 815 Imny cm. Imn

Nume, nume, gram. VII, 12, 50, 53, 103, 123, 160, 244, 252, 253, 274, 371, 406-408, 418, 428, 436, 438-478,

. 642, 647, 648, 689

- verbul VII, 669
- femela din produsul masculin VII, 645
- animale, terminații VII, 472

- augur VII, 46, 209
- străin VII, 647, 671
- domestic VII, 471
- de origine tătară și persană VII, 670
- cazurile indirecte VII, 376
- mângâiere VII, 473
- meșteri, sfârșitul VII, 472
- masculin VII, 649
- substantivele comune VII, 52, 248, 409, 651, 925
- verbal VII, 407, 617
- paternă, educație VII, 469
- domestic VII, 248, 461, 645 masculin VII, 925
- substantivele comune primitive VII, 647 schimbare VII, 52
- disprețuitor VII, 473
- adjective VII, 374
- Anexa VII, 29, 203
- derivate IX, 623
- rusă VII, 606
- specific VII, 103
- declinarea VII, 708, 878
- colectiv VII, 409, 457, 671
- propriu VII, 29, 52, 53, 248, 409, 651, 924
- râuri, orașe etc. VII, 461, 647
- lucrarea VII, 458, 557, 568

Biblioteca „Runivers”

266

Indicatori

- lupe și diminutive VII, 412, 473-475

Inerția I, 285; II, 187; X-456

- Puterea I, 171, 173, 181, 283 Echipa de ingineri IX, 245 Castelul de inginerie VIII, 966 Ingeri IX, 214 Neamuri VIII, 1077

Revizuirii de inspecție IX, 517 Instrucțiuni IX, 351, 356, 361, 778, 720, 755, 760

- Departamentul geografic IX, 186, 206, 209, 221, 222, 719

- Lomonosov 1737 X, 418, 419, 794

- Observatori IX, 278, 280, 348

- Președintele IX, 461, 855

- despre colecția de minerale V, 354, 686

- Universitatea Shuvalov din Moscova IX, 853, 854

- expedițiile IX, 214, 215, 219, 223, 357, 439; X, 145

Instrument(e) III, 25, 443.445.472,

474; IV, 450; V, 370; VI, 612, 614, 622, 623, VIII, 591; IX, 310, 312,

315, 335, 338, 343, 346, 347, 349- 354, 356, 359 , 365, 367, 380, 468,

472-475, 609, 677.696.734.735,

737, 799, 809, 810; X, 140, 145, 156, 158, 557, 598

- astronomic IV, 148, 197, 440; IX, 22, 190, 271, 279, 300, 342, 358, 801; X, 131, 146

---marin IX, 363, 799

- Gadleyev IV, 213

- X geografic, 146

- V geometric, 369

- arc IV, 408

- incendiar IV, 787

- topografia X, 140

- buzunar IV, 456

- topografia minelor IX, 809

- Matematica VIII, 571; IX, 344, 397, 460, 636; X, 27, 43

- meteorologic III, 435; IV, 456; VI, 534; X-566-869

--- drumul IX, 314; X-563

--- buzunar IV, 455

- navigabil IV, 744; IX, 798

- marina IV, 159

- muzical III, 295

- la observarea stelelor IV, 131

- pentru observatorii IX, 220, 230, 254, 610

- de la observatorul IX, 366, 368, 373, 802, 810

- pentru instruirea navigatorilor IX, 610, 932

- pentru a determina longitudini pe mare IV, 781

- optic IV, 115, 401, 737, 759, 778, 792; X-534

- testul V, 289

- diferit V, 470, 471

- pentru minele V, 463, 689

- mineri V, 445, 446, 562

- sticla mic IX, 326

- fizic I, 594; IX, 397

- centrosopic IV, 872; X-398

- pentru expedițiile IX, 223, 224, 248, 262, 278, 796

instrumentele lui Lomonosov

- pentru a studia vâscozitatea materialelor lichide II, 477, 693

- incendiar catoptric-dioptric I, 85, 93, 546, 547; VIII, 1007

- pentru observarea stelelor pe aceleași cercuri verticale IV, 201

- pentru determinarea exactă a timpului, latitudinii și longitudinii de către Luna pe mare IV, 176

Informatorii IX, 451

Hyperbaton VII, 249, 257

Hyperbole vezi Hyperbole

Iridium V, 694

Ironie, rit. VII, 53, 55, 249, 256, 257 Scânteie electrică III, 25, 57, 61, 71, 117, 191, 192, 241, 275, 514, 516, 519

Art(e) III, 23, 277; IV, 473; VII, 94

- tunieri III, 336; IV, 153
- geodezic IX, 279
- grațiosul IX, 956
- elocvența VII, 892
- mozaic IX, 118, 178, 640, 642
- navigație IV, 189
- oratoriul VII, 812; VIII, 1006; IX, 490
- moașa VI, 389
- testul V, 395, 430; X430
- Spagiric I, 415
- sticla III, 247
- chimică IX, 48, 51

Evaporare V, 662, 673

„Testarea cauzei luminii nordice și a altor fenomene similare” IX, 873

Cercetare

- microscopic I, 499, 500, 502, 518
- firele III, 23
- chimică IX, 23

Expirarea III, 243, 245

– electric III, 243 Interpretare, rit. VII, 67, 326 Istoricii VII, 229, 360; IX, 643, 829;

X, 140, 141

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

- antic VI, 209; X, 148

- Antichități X, 140

Istorigraf X, 17, 50, 140, 148-150 Colecția istorică VIII, 1026, 1082-1084; IX, 34, 45, 196, 333, 474, 476, 535, 536, 624, 723, 820, 850-852, 866, 882, 883, 896, 934, 936, 9, 4, 9, 4, 9, 4, 9, 9 951, 953-, X, 611 Istorie(e) IV, 791; V, 574, 618, 707;

VII, 23, 24, 96, 97, 392, 844, 914;

VIII, 252, 1035; IX, 198, 399, 430, 527, 645, 753, 827, 858, 859; X, 148, 150, 175, 535, 548

- Popoarele răsăritene X, 140

- Greaca veche X, 140

- X vestic, 10

- mineral V, 393, 636

-----natural V, 352, 689; IX, 9, 10

- naturala V, 548, 597, 604, 636, 654; IX, 527, 619, 884; X, 89, 147, 148

■—nou IX, 467

- domestic IX, 829

- călătoriile europenilor IV, 765

— dezvoltarea continentelor și a mărilor, explicația tectonică V, 795

- adevărul VII, 354

- Roman VII, 294, 835

- rusă, rusă VII, 848; VIII, 292; IX, 416, 427, 428, 431, 597, 828, 830, 831, 871; X, 10, 140, 148, 673

— universal IX, 526, 544; X, 140

- limbi ale Europei de Vest VII, 896 „Istoria Rusiei”, vezi „Istoria Rusă Antică”

Ihtiokol V, 238

LA

Kabak al VI-lea, 391

Boar V, 232, 624; vezi si Zvena

- piatră sălbatică pârjolită V, 627 Mistreți IX, 297

Cabinet(e) e.i. V. VIII, 965, 966-997, 1089; IX, 14, 652, 656; X, 412, 598, 639, 806, 810, 845

- Mineralny Kunstkamera a Academiei de Științe, Mineralnaya Camera V, 105. 172, 274, 394, 406, 407, 424, 552, 654, 656, 662, 663, 665, 667, 665, 667, 6, 7, 2, 6, 7; IX, 69

– X mineralogic, 147

- mozaic IX, 78

Cabotaj IV, 452

Kadauri, cadavrele IX, 589, 946

Cadet(i) VIII, 972, 1114; IX, 213, 214, 226, 311, 773; X-548

- antrenament IX, 226*

Corpul I Cadet, 594; IV, 327; IX, 255, 305, 467, 894, 903; X, 43, 53

- Inginerie IX, 961
- marină, vezi Corpul nobiliar naval
- teren, vezi corpul de gentry

Colecția Kazan VIII, 1098, 1121

Taxe de stat IX, 687

Trezorierul X, 128, 137

Executarea VI, 234

Calamine I, 401

Calendar(e) IX, 735; X, 49, 156

- Academic VII, 854
- Academia din Berlin VI, 207
- buzunar IX, 735; X, 558, 861, 862
- IX astronomic parizian, 371, 803
- pentru 1747 X, 435
- franceză IX, 644

Kalenitsa IX, 101

Potasiu, potasiu

- tartrat acru V, 697
- sulfuros I, 576
- acid carbonic I, 571; V, 697; IX, 13
- clorura V, 697
- cianura V, 697

Calculator (clasa de astronomie) X, 17, 49, 56

Caligrafie VII, 842, 935

Calcul VIII, 865

Calcinarea II, 597; III, 558; IV, 454

Gum, .comed IV, 782; V, 241; IX, 37 Ulei de piatră vezi Ulei de piatră
Insulele de piatră V, 542

Clădiri guvernamentale antice din piatră IX, 201

Piatra, pietre I, 11, 431, 432; III, 297; IV, 166; V, 419, 545, 558,
594-600, 620, 631, 678, 686, 711, 717; VI, 437; IX, 114, 297; X-428

- belemnii V, 90
- din Beluga V, 230
- V alb, 101
- Bolognese III, 548
- vitriol de vin II, 235, 669
- V completat, 106
- în apele înnăscute V, 659
- mirositoare V, 553
- vokhryany V, 136, 207
- lemn V, 145
- scos din porumbel V, 230
- argilos V, 138
- muntele V, 485

Biblioteca „Runivers”

Indicatori

- IX cu fațete, 148
- Groovy V, 86 de ani
- V sălbatic, 576, 594, 595, 598, 602, 603, 608, 613
- nisipos V, 420, 423, 720
- gri IV, 437
- dragă, scumpă V, 173-192, 354, 370 ^ 628, 629, 659, 707
- lemn cu mica IV, 437
- fierul V, 141, 143
- glandular V, 679
- muntele V, 424
- ființe vii II, 225; V, 228-232, 659
- cereale integrale V, 216, 218
- calcaros V, 659
- cunoscut IV, 437; V, 209, 220, 221, 223-226, 228, 232, 236, 492, 509, 542, 546, 548, 553, 558, 559, 594, 597, 594, 597, 598, 7, 6, 7, 6
- alb V, 420, 423, 597
- Pudozh V, 598, 702
- limos V, 86
- Kamchatka V, 668
- de la crap V, 230
- chist V, 659
- ochi de pisică V, 183
- V roșu, 554
- silicios V, 123, 658
- piatră de sânge V, 116, 154, 163-165, 427, 428
- V rotunjit, 545

- runda V, 545
- plămâinii V, 659
- arctic V, 273
- Lician V, 383
- V cu frunze, 659
- Malatsenskiy V, 232
- manats! V.232
- V metalic, 420, 422
- creierul V, 659
- cerebelul V, 659
- vezica V, 659
- natural IV, 437
- poros III, 77
- numismatică V, 660
- din măgarul V, 230
- cădere din cer V, 704, 705
- nisipos IV, 437; V, 105, 326, 542, 558, 559, 594, 596, 658, 659
- ficat V, 659
- placa IV, 437; V, 546
- renal V, 191, 659
- test negru V, 668
- V gol, 622
- din raci V, 230
- fisionabil V, 659
- Rensky V, 257
- excitat V, 208
- Ruditsky IV, 453
- minereul V, 562

- V putred, 553
- carne de porc V, 231
- gri V, 158, 554, 557, 627
- V albastru, 443
- V stâncos, 658
- V stratificat, 613
- mica V, 143, 156, 213, 225, 228, 658
- sare V, 559
- valoare medie V, 629
- talc V, 139
- V zdrobit, 592
- măcinare V, 559, 598, 613, 627, 777, 720; IX, 57
- eel V, 230
- creț V, 217, 660
- Trac al V-lea, 383
- din chalidonium V, 230
- cristalul V, 102
- V colorat, 629
- uman II, 313; V, 231
- ardezie V, 554

Camera obscura IV, 338, 415, 421, 454, 778, 780, 789; IX, 280, 315

- întuneric III, 257
- fizic I, 536

Chamber Fourier Journal VIII, 1001

- ceremonial și marș 1750,

VIII, 984

Kamlot IX, 766

Kammertz III, 191; IV, 454

Camfor I, 59, 458; II, 671; IX, 36 „Istoria Kamchatka” vezi Abrevieri
„Descrierea ținutului Kamchatka”

Canal(e)

- Volga-Don VIII, 1053
- Vyshnevolotsk VIII, 1053
- în Kronstadt VIII, 1001
- Ladoga V, 660; VIII, 1053, 1192;

IX, 765

- clădirea IX, 295

Funia IX, 297

Rosin III, 415

birou

– Academia de Științe, Academică

Iariya, Cancelaria I, 556, 594; II, 678; III.513.515.528.561.567,

568, 570,584,585; IV, 329, 718-

720, 731,739,741,742,759,761,

763, 767,768,789,790,796,797,

802, 805, 810, 813, 814, 815; V, 251, 273,277, 279-293, 363, 654, 662,
663, 668-671, 686, 687; VI, 19, 25, 600,

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

269

601, 611, 612, VII, 806-808, 847, 848, 850-852, 855, 856, 893, 928,
947-, VIII, 916, 918, 920, 922, 922, 94, 93, 94, 94 -962 964 965 967
970 971 976-978 983 986 987 989-992 994-999 1004 1005 1009-1015 1032
1033 1033 1033, 1035, 1035, 1032, 1035, 1004 61, 1083, 1084, 1091,
1092, 1114, 1120, 1127 -, X, 16, 17, 25-31, 37, 39, 43, 44, 49, 53, 60,
61, 63, 65, 66, 72, 75-79, 82, 85, 117, 119-123, 119-121 ,

166, 171-175, 178.434.529.530,

536, 551, 552,556,573,588,598,

610-613, 616.618.620-624.627,

629, 632, 634-639

– arhiva IX, 188

– medical VI, 397, 598

- moneda VIII, 488; X, 26 Recurs IX, 655

Capel I, 569; V, 476, 478, 479, 482, 515, 516, 623; vezi si creuzete

Cavități capilare III, 465 Templul VI, 185-187, 201 Kapusta IX, 297

Picătura V, 561, 562, 612; vezi și Stalactite, Stalagmites

Creion V, 82, 145, 146 Carbuncule V, 177-180

Suspensie cardan, vezi balanțe de busolă

Caryophyllites V, 222

Karkun (corb) IX, 297, 767 Karmazin (pânză) IX, 297, 767 Carniol(i) V, 179, 180, 188, 189, 202 Hartă(e) VI, 439, 444, 450, 454, 475 .608 ; IX, 186-188, 190, 195,

206, 207, 209, 210, 215, 216, 218,

219, 221, 224, 237, 240, 244, 250,

253, 254, 256, 257, 259, 261, 265.

266, 270, 274-277, 282-284, 286-288, 292, 295, 297, 300, 302, 306, 311, 721, 722, 727, 728, 732, 733, 741, 743, 744, 747, 747, 747, 747, 747, 747, 747, 747 749, 750, 756, 762. 763, 765, 770, X, 77, 130, 155, 563, 565, 63, 63

- arhiva IX, 259

– Beringova al VI-lea, 618

– în format mare IX, 244

- General al Rusiei IX, 190; X-633

- granițele statului rus X, 633

- cearta IX, 256, 743

- periferia Orientului Îndepărtat a Rusiei VIII, 922

- IV ceresc al lui Doppelmeir, 12, 725

- Ingermanland IX, 746, 750

– Catalogul IX, 289

- Timbra propusa de Lomonosov IX, 249

- copierea vechiului IX, 244
- critica IX, 265
- runda geografică VI, 625
- Livonia IX, 746, 750, 762
- magnetic IV, 265
- Mercator Arctic VI, 517, 518. 625
- mări X, 633
- marina IV, 364
- partea de sus a Volga IX, 211
- drum german IV, 750
- noi descoperiri în Oceanul Pacific VI, 607
- Nordskaya VI, 604
- Inventarul IX, 188
- Petru Sişkin al VI-lea, 678
- tiparul IX, 256
- polar VI, 455, 457, 517, 602, 603, 605, 606
- I Lomonosov VI, 679
- II VI, 609, 619
- nou VI, 614
- marginile polare VIII, 922
- produse ruseşti IX, 287, 293, 299, 304
- proiecţia IX, 257, 265
- diverse părţi ale pământului spălate de Oceanul Arctic VI, 607
- taierea IX, 769
- Golful Riga IX, 746
- la Atlasul rusesc IX, 269-271
- siturile miniere IX, 288
- provincia Sankt Petersburg. IX, 249, 743, 747

- Siberia, partea asiatică IX, 762 nord-est IX, 770
- compilație care indică râuri și orașe IX, 767
- special IX, 778
- provințele IX, 231
- Turcia X, 633
- fabrici IX, 288
- Finlanda IX, 762
- Golful Finlandei IX, 746, 750
- costele X, 633
- Marea Neagră X, 633
- patru părți ale lumii IX, 228
- Suedia X, 633
- economic VI, 379
- Estland IX, 746, 747, 750, 762 Demoni cartezieni vezi scafandru cartezian Imagine(e) IX, 132, 158
- la monumentul IX, 156
- zidul istoric IX, 137
- pentru probele IX, 167

Biblioteca „Runivers”

270

Indicatori

- din istoria Rusiei X, 581 Cartografie IX, 707, 749; X, 616
- Cartelă busolă IV, 752 Calcul Cassinian V, 542, 701 Catalog(e) IV, 443; IX, 778
- cometa IV, 728
- mineral V, 658
- stele fixe IV, 140, 205, 219, 389
- stele permanente IV, 389
- Publicația IX, 860

Catachreza, pur. VII, 53, 245, 249 Catehismul IX, 492, 873

Calitati II, 463

- intern I, 79

- tel III, 351

---chimic V, 712

- privat I, 169, 207, 211, 213, 287, 303, 309, 313, 556; II, 193, 489-505, 575-577; III, 589

Cadranul(i) IV, 135, 145, 146, 153, 176, 209, 233, 251, 299, 387, 389, 441, 444, 450, 746; V, 465-467; VI, 518; IX, 280, 795, 811

- academic în l'/a picior VI, 621; IX, 358

---big IX, 383, 810, 811

- engleză, engleză IV, 146, 205, 235

--- cu oglindă IV, 127, 193

---. Lucrare de rol IX, 348, 352, 354

- astronomic IV, 385, 391, 751, 776; VI, 620; IX, 636, 749, 810

- Gadleev IV, 127, 133, 137, 144-146, 193, 229, 233, 413, 441, 748; VI, 517, 620, 621; IX, 602, 609, 611, 613; X, 590, 592, 879, 880

- marina VIII, 571

--- lunar Lomonosov IV, 445

- de la Academia Navală IX, 358

— pentru determinarea refracției în corpuri chimice transparente III, 445

- pentru a determina Soarele și Luna IV, 438

- dreapta IV, 453

- zidul IV, 432

- instalația IX, 811

. — de Fuchy IV, 748

Apartament

- Lomonosov IX, 673, 828; X, 286 Quartz IV, 421-423, 437; V, 102, 107,

111, 114, 116, 118, 119, 122, 123,

125-134, 136-140.142-145.148,

150, 153,154,157,158,190,193,

199, 201-204,206,207,210-212,

214-216, 228, 326, 334, 420, 424- 426, 428.437.477.501.561.562,

656, 697

– ametist V, 205

- alb V, 101, 103, 105, 108-110, 121, 151, 153-155, 158-160, 162, 165, 168, 170, 656

- gălbui V, 109-110

- V verzui, 427

- V multicolor, 121

- cristalul V, 108, 129, 152

Alum I, 476, 590; II, 353; V, 78, 106, 387, 388, 390, 415, 416, 429, 599, 604, 659, 695; IX, 33, 37, 766

- aluminiu \, 714

- din pământul alb V, 714

- din apa V, 714

- din acid sulfuric V, 714

Fermentarea III, 47

Mortar Kegornov VI, 524, 625 Kerzhentsy VIII, 1069

Consistoriul IX din Kiev, 245

Kiev Sinopsis VI, 26, 46

Kiz, kiz, kizi V, 141, 202-207, 224, 229

- culoare auriu și argintiu V, 85 - 93

Kiel IV, 150, 153-155, 251

Kymatometru IV, 197, 253

Cărămidă(e) IX, 167,176, 297

- Moscova albă IX, 166

--- Gzhel IX, 39, 659, 664

- producție la locul IX, 96
- pană IX, 96
- refractar IX, 50
- vatra IX, 50

Acid III, 341

Acid(i) I, 542; III, 249, 255; V, 604, 609, 712; IX, 662

- azot I, 55/, 568; II, 669, 679, 689; III, 543; V, 697, 698; IX, 13, 652.653

--- fumat I, 474, 590; V, 372 --- concentrat vezi Vodka puternică

kaya

--- zbor I, 570

- boric III, 559

- tartru IV, 782

- universal I, 577; II, 245

- vitriol I, 399

--- V gros, 695

---pur III, 251

- zbor II, 255; V, 318, 676

- mineral IV, 434

- deschis III, 339

- primordial I, 577

- nitrat II. 247

- sulfuric I, 399, 417, 467, 487, 488, 542, 551, 570, 589; III, 547; V, 388, 609, 695, 716

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

271

--- puternic III, 554, 695

- sulfuros V, 695

- sare I, 568, 577; II, 670; III, 336, 423, 544; V, 684
- chihlimbarul V, 610, 716

Aciditate II, 239; V, 672

Kisnutye II, 339; V, 318

- animale și creșterea V, 676

Ambasada Chinei VIII, 877

Kita V, 308, 541; VI, 433.434.442.458; IX, 297

- alb VI, 435
- negru VI, 435; IX, 297

Lipici IX, 166, 176, 297

Celuloză, carouri (țesătură) IX, 297, 767

Kliseometru IV, 129, 153, 249

- auto-înregistrare IV, 251

Climate(e) IV, 444, 449; V, 396, 534-536, 565; VI, 423, 424, 440, 462; X, 147

- V umed, 710
- modificări geologice V, 693, 718
- istoria V, 718
- V rece, 312, 615

Cowl VI, 387

Cheile V, 614; VI, 184, 186

- medical V, 308
- vitriol V, 520
- vitriol V, 418
- mineral V, 418
- venerația VI, 186
- sare V, 418, 559

Kneiz, kneiza, kneise V, 118, 205, 206 Cartea(e) IX, 220, 460, 776, 835; X, 72, 150, 156, 164, 175, 433

- alfabetul IX, 242
- Liturgica VII, 895, 897, 915
- Geneza VII, 59
- geografic VII, 347
- muntele IV, 455, 457
- civil VII, 405, 804
- – scris de mână VII, 84
- sigiliul civil VII, 905
- pentru longitudine, vezi Rod of the Sea
- spiritual VII, 866
- sigiliul de peste mări IX, 529, 878
- Zohar al VII-lea, 815
- istoric VI, 203; VII, 899; IX, 420, 431, 432
- Chineză IX, 421, 423, 836
- compendiu pentru clasele de latină IX, 878
- Pilot V, 618
- Cronica III, 61
- hotarul IX, 152, 155, 156, 708
- V metalurgic, 459
- primele lucrări colectate ale lui Lomonosov
- IX, 702
- recensământul IX, 230, 274, 729; X, 146
- tipărit IV, 433
- vânzarea X, 156', 164
- pedigree străin VI, 12 rus VI, 10
- pentru clasele de rusă IX, 878
- rusă scrisă de mână VI, 15; IX, 417; X, 174
- Rușii VII, 690

- sacru VII, 588, 897
- călătorii în nord, vezi „Scurtă descrierea diferitelor călătorii___”
- Slava VII, 405, 496, 690, 691
- serviciul IX, 429
- vintage VII, 383, 763, 946
- puterea IV, 401
- Decretul VII, 84
- manualele IX, 909
- antrenament VII, 24, 97
- fizic francez I, 159
- chimic V, 704; IX, 15, 16, 22; X-431
- biserica VII, 237, 262, 383, 386, 429-431, 585, 587-591, 897, 899; IX, 458, 873
- anticul VII, 811
- Slavic VII, 219, 590, 897
- pentru expedițiile IX, 224

„Cartea lucrărilor mele” vezi „Fizica experimentală Wolfiană”

Cărți memoriale IX, 407

Librăria academică I, 556;

IV, 718, 720; VIII, 918, 920, 972, 1127, 1153; IX, 282, 322, 343, 344, 403, 408, 530, 547, 548, 554, 579, 580, 583, 600, 816, 817, 908, 953; X, 11, 30, 39, 42, 43, 45, 60, 72, 117, 118, 132, 156, 164, 166, 295, 296, 301, 316, 716

- instrucțiunea X, 617
- Moscova IX, 243, 356, 742 Camera de carte a Academiei de Științe, vezi Cartea

magazin academic

Venituri de carte IX, 591, 603; X, 164 Vanzare de carte X, 166, 167, 629 Cobolt, cobalt, cobalt IV, 454; V, 98-100, 224, 428, 429, 444, 501, 553, 555

- skully, kobolds V, 411, 694 Carpet IX, 297

Pielea I. 518; V, 381, 413, 496; IX, 297 roți

- cupa de apă V, 395
- pentru pietrele de moară IX, 114, 115
- treapta II, 229

Biblioteca „Runivers”

272

Indicatori

- cu aripi II, 207
- pentru utilajele IX, 114
- pentru cadre de ferăstrău IX, 114

Kolkotar II, 261, 672

Consiliu(e) IV, 327; X, 126, 127, 163, 167

- Amiralteyskaya IV, 365, 738, 739; VI, 450, 606, 608, 610-613, 615-625;

VIII, 899; IX, 225, 226, 239, 253, 262, 279, 289, 290, 293, 326, 348, 352, 354, 558, 566, 602, 609, 610, 609, 610, 326, 348, 352, 354, 558, 566, 602, 609, 610, 326, 348, 352, 354, 558, 566, 602, 609, 610, 326, 348, 928, 931

- Berg-VIII, 958; IX, 290, 293, 766, 809; X, 38, 670, 722
- Militar IX, 290, 293, 578, 579, 586, 758
- Patrimoniul IX, 156, 689
- Construcția de locuințe Zemsky VI, 411-413
- Afaceri Externe VIII, 10, 37; IX, 66, 432, 627, 832, 836, 889, 939, 940, 943, 944; X, 119
- Camere, Comor- IX, 217, 229, 237, 238, 242, 243, 246, 260, 262, 270, 284, 291, 299, 578, 734, 738, 739, 738, 739, 738, 739, 738, 739, 738, 739, 738, 739 – 759, 775
- Comert VI, 616; IX, 31-33, 166, 290, 293, 299, 657
- Manufaktura- VIII, 958; IX, 79, 82, 85, 87, 88. 94, 118, 139, 143, 290, 294, 687, 690, 709, 713, 766
- Medical VI, 599
- economie X, 558, 559, 863

Clopot III, 9, 121, 145, 147, 220, 221;

IX, 297

Clopot III, 9, 295

Colofonia I, 472

Culoare IV, 140, 219

- echinoctiul IV, 138, 139, 215, 412, 749, 782

Pirita, pirita I, 403; V, 161, 281, 436, 444, 492, 558, 562, 704, 716.

- arsenal V, 342

- alb V, 425, 428, 429, 500, 553.561, 563, 704

---V unghiular, 340, 679

- fierul V, 428, 627

--- gri I, 407

- galben V, 426, 501, 519, 561, 563, 704

--- sulf V, 340

--- V sferic, 340

- V granular, 595

- fuzibil V, 500

— gri V, 556

- unghiular, vezi Marcazit

Inele de rupere IX, 38

- din paie IX, 39, 659

Comedii VII, 97, 194, 222, 332, 354, 589, 898

Cometa(e) III, 91, 95, 131, 153, 157, 159,

165, 171, 199, 347, 518, 526, 527; IV, 9, 11, 15, 19, 21-23, 25-27, 29, 30, 34, 36-38, 41, 42, 44, 48-51, 54-61, 69-71, 78-81, 84, 85, 87, 91, 96, 98-101, 106-110, 718-720, 721,

725, 727; VI, 223, 586, VII, 35, 181; VIII, 7006, X, 398

- atmosfera III, 93, 95, 125, 127, 153, 161, 167, 169, 173; IV, 11, 14, 17, 19-23, 25-26, 30, 38, 43, 45, 46, 48, 54-59, 61, 63-69, 80-82, 84, 86, 88, 92, 96-100, 103-106, 108, 125,

726, 727

--- sus IV, 107

--- diametru (1744) IV, 724

--- cantitatea de materie III, 171

---densitatea III, 173

--- lumina partea IV, 18

---straturile IV, 101

---grosime III, 171

- valoarea IV, 27

- cap III, 93, 125, 131, 133, 163; IV, 11, 12, 14, 17, 21, 24, 25, 48, 60, 62, 87, 720, 726

- mișcarea IV, 36, 38, 82

- diametrul coamei III, 155

- coroana IV, 67, 68

- Recurs III, 335; IV, 259

- orbita III, 167

- iluminat IV, 43, 46

- perechile III, 131, 157, 159, 169

- periheliul III, 151, 155, 167; IV, 727

- clauza IV, 12

- calea IV, 9, 30, 31, 33, 35, 60, 61, 96, 109, 110

- lumea IV, 10, 16, 19, 22, 23, 27, 35, 38, 44, 62

- siyanie III, 177

- satelitul IV, 107

- corpul III, 95, 125, 149, 153, 163, 165, 167, 169; IV, 14, 16, 18, 20, 23, 25, 26, 35, 37-40, 43, 45, 63-66, 68-70, 79-82. 84, 92-96, 99, 100, 104, 107.

110, 725, 727

- teoria IV, 10, 31, 47; X, 828 Nevtonova III, 522; IV, 62, 68
- cursul IV, 32, 33, 35, 36
- figura IV, 39, 40
- cozi I, 481; III, 91, 95, 97, 125, 127, 131, 133, 149, 151, 161, 165.167. 169, 171, 175, 177, 179, 199, 251,524, 589; .IV, 11, 12, 15-20, 24, 25, 27, 30. 46-48, 52, 54, 55, 58-61, 64, 65,

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

273

67, 68, 84, 87, 88, 92, 98, 100, SW-105, 720, 727; X, 503, 828

----valoarea IV, 41, 49-51, 53, 56

---- lungimea III, 153

----curbura III, 153

----pozitia IV, 12

----natura III, 530

----originea III, 93; IV, 63

---- compoziția III, 155, 157

---- studii spectroscopice IV, 721

----Teoria III, 93, 532, 538, 543

----culoarea IV, 24

- miezul IV, 14, 720

Comisariatul Imperial al Sării V, 243, 245, 661

Comisarului IX, 547

Comisariatul IX, 356, 553, 567, 584, 898; X.72

Comision(e) IX, 754; X,152

- Amiraalitatea X, 570
- construcția de locuințe zemstvo VI, 600, 601
- despre clădirea de piatră din Sankt Petersburg și Moscova IX, 712

- clerical X, 536
- curier X, 167
- pentru respingerea exceselor din Academia X, 10, 608, 716, 717
- Flotele rusești și consiliul de amiralitate VI, 606, 610, 613, 615, 616
- ancheta VIII, 899, 900; X, 171, 172, 629-631, 707-709
- din clădirile din Sankt Petersburg IX, 717, 770
- pentru o instituție de clasă a VI-a agricolă, 600
- privind înființarea magazinelor de stat IX, 281

„Comentarii” ale Academiei de Științe VI, 21, 198; IX, 23, 330, 583, 596, 679, 803, 959; X, 32, 70, 81, 89, 90, 144, 149, 152, 154, 155, 171, 535, 548, 572

- Volumul XIV X, 577, 616

Comerț IX, 287, 713

Companie

- Negustorii englezi VI, 437
- Negustorii olandezi VI, 443

Busola I, 506, 508; II, 211, 215; IV, 126, 131, 149, 150, 191, 201, 241, 243, 247, 251, 265, 267, 746, 747, 752, 753; V, 466, 467; IX, 173, 228, 280, 358, 397

- muntele V, 435
- cu dioptrii IV, 165
- Lomonosov IV, 275
- auto-înregistrare IV, 129, 150, 151, 197, 243, 746, 747
- declinația IV, 59, 263, 267; VI, 518, 622

13 M. V. Lomonosov, vol. XI

Congruență termică III, 261

Statuia ecvestră a lui Petru I al IX-lea, 162, 711, 712 Konovaly VI, 396

Cannabis IX, Biroul 814

- Arhanghelsk al VI-lea, 611, 617

- bancar IX, 153, 709
- Berg- (Moscova) V, 288, 289, 722
- Patrimoniul IX, 92, 155, 689, 708
- Regele de arme IX, 578
- Magistrul-șef IX, 697, 698
- Camera-, camera- IX, 294
- Afacerile livoniene și estoniene IX, 934
- Magistratskaya IX, 705
- Fabrica - IX, 82, 94, 95, 100, 110, 112, 113, 117, 120, 121, 146, 147, 150, 153, 154, 156, 157, 163, 8, 8, 6, 8, 8, 6 , 692, 695-697, 699, 702-709, 713, 766
- Medical IX. 589
- Biroul Guvernatorului Curții IX, 93
- Revizia- IX, 945; X,6/7
- Reketmeisterskaya IX, 691
- Senatul Moscova IX, 742
- Senat (Senat) IX, 242, 243, 590, 591, 592, 686, 687, 759
- Sarea IX, 291, 294, 299, 300, 768
- Statistici- (Stat-) IX, 157, 241, 347.

348, 350, 352-354, 357, 358, 438, 578, 584, 701, 709, 714, 739; X, 37, 38

- imobilele IX, 717

Conferința Academiei de Științe, Conferința Academică, Conferința, Adunarea Academică, Adunarea, Adunarea Generală a Academicienilor I, 536, 543, 550, 555, 565, 570, 573, 574, 579, 593-595; II, 647, 668, 675; III, 13, 177, 432, 435, 463, 512, 513, 516, 517, 523-525, 527, 528, 531, 533-

535, 540, 543-545, 552, 556, 557, 559-561, 565, 567, 568, 572, 575, 579-583, 585, 587, 588; IV, 327, 329, 719, 724, 729, 730, 732, 736, 739-742, 758-760, 764, 775, 798, 802, 803, 808, 809, 809, 81, 81, 81, 81; V, 273, 363, 667, 668, 673, 688; VI, 611, 612; VII, 659, 791, 792, 801, 802, 805, 806, 810, 847, 948; VIII. 891, 922, 936, 937, 1009, 1010, 1044-1046, 1082, 1126; IX, 24, 27, 45, 60, 65, 66, 230

536, 547, 593, 609, 615, 624, 655, 657, 665, 671, 673, 677, 679, 680, 750, 751, 825, 826; 933,

Biblioteca „Runivers”

274

Indicatori

942, 955, 959; X, 12, 25, 28, 30, 32,

37, 40, 45, 57, 59, 61, 63, 64, 66, 70,

72, 81, 82, 85, 87, 117, 120, 121.136, 138, 141, 143, 144, 149, 150,
152-154, 156-159, 162, 162, 162, 162, 162, 162, 71, 7, 16, 7, 7
434, 460, 536, 539, 540, 551, 571, 598, 607, 609-613, 616-621, 626, 627

- arhivele IX, 66, 342
- revista X, 86, 153-155, 157
- sala IX, 391-400, 547, 815
- întâlnire privată X, 70
- compoziția X, 66, 67
- stat (starea) X, 64
- membrii X, 139
- urgență X, 153
- adunarea extraordinară IX, 254, 746; X.609

Conferinta la curtea imperiala, Conferinta la curtea lui e. i. V. VIII,
1057, 1085, 1087, 1119, 1122; IX, 148, 558, 702, 895

Conjugări IX, 458

Minele

- argint V, 512
- sare V, 558
- Polon V, 558, 559
- gazon V, 607

Lancea VI, 183, 233

Scoarta terestra

- rolul geologic al mișcărilor V, 694
- mișcări oscilatorii V, 706

- diverse tipuri de vibrații V, 693
- grosimea V, 693, 708 Cursul navei VI, 455
- metoda de determinare IX, 331 Navigatie IV, 740, 744, 746.747, 751

Nava(e) IV, 150, 152-154, 197; VI, 228, 419, 423, 424, 426-429, 432-434, 436, 438, 439, 443-447; IX, 290, 328, 779; X-471-809

- „Alexander Nevsky” VIII, 953
- mișcarea IV, 443, 444
- lungimea IV, 263
- Egiptean VII, 352, 353
- leagăn IV, 127, 148, 159, 221, 225, 239, 263, 748, 750
- clătinare pe mare IV, 141, 193, 201, 205, 253, 747
- curs pe mare III, 588; IV, 251, 253
- inclinatiei IV, 155
- directia IV, 191, 239
- axa IV, 150, 153
- abaterea IV, 249
- pozitia la mare IV, 126, 191
- calea IV, 155, 255, 259
- viteza IV, 26, 191, 251
- deriva din cauza derivei vântului IV;

751

- descendența VIII, 987, 988
- clădirea IX, 293
- shakes IV, 135, 142, 209
- managementul pe suprafața mării IV.

148, 247

- suedeză IX, 172

Coral I, 63, 117

Corgi VI, 461, 471

Scortişoară IX, 37

Lucrările VI, 612, 613

Corolarul VII, 12, 787 Corolarul IV, 409, 410, 417, 782; V

96, 199, 202, 203, 215, 379, 411

– antimoniu I, 145, 554; II, 49, 101; IV,
417

---fier sau cupru I, 401 Corpuscule I, 25, 79, 147, 159, 163,
375, 395, 409, 541, 543, 550, 551.559;

II, 157, 505; III, 225, 239, 247, 303,

305, 365, 369, 499, 553; IV, 801; X, 410, 452, 453

– Divizia Boileau I, 553

– mărimea I, 145; III, 367

– vody III, 369

---figura III, 367

- aer III, 224

- neted III, 224

– Descartes I, 557

- divizibil I, 159

– lichid şi volatil III, 247

- pământesc III, 247

- aur III, 369

- calităţile I, 25

- indivizibil I, 141

- concedierea I, 61

- omogen I, 27

- derivate I, 35

– eterogen I, 27

- combinația II, 669; III, 551
- ambreiaj I, 23, 31, '47, 559, 560
- flogistul I, 115
- forma I, 107, 141. 151, 251; II, 23
- rugozitate I, 123
- Eter III, 245, 307

Osul(ele) IX, 167, 176, 297

- vechii locuitori V, 612
- ars IV 416; V,- 476
- Mamontova V, 548
- morsa III, 191; VI, 448
- oaie V, 476
- arici pietrificați V, 660
- elefantul I, 524; V, 239, 548, 614,615
- vițel V, 476

Întăritori de oase VI, 396

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

275

Cafea, cafea VIP, /006; IX, 297

Kochi VI, 449, 452

- Siberian vechi VI, 443

Krap IX, 31-33

- străină IX, 657, 665
- producția din materii prime interne IX, 657

Urzica I, 499; IX, 874

Coloranții II, 681, 684

- curcumină I, 587; IV, 788

Vopsea(e) II, 373; IV, 416, 454; IX, 31-33, 48, 51, 131, 147, 168.280.297, 663, 665, 666

- aranik IX, 166, 715
- cormoran venețian IX, 665, 666; X-381
- apa V, 416; IX, 406
- varză V, 403, 429; IX, 35, 166, 175, 715
- - V topit, 103
- pentru pictura IX, 48
- indigo rusesc IX, 51, 52
- examinarea lui Lomonosov IX, 665, 666
- carmin II. 605, IX, 666
- cinabru I, 139, 145, 409; II, 352, 605; IV, 411; V, 104, 117-118, 146, 383, 415, 429, 484, 703; IX, 176
- cobalt IX, 35, 329
- regi roșii IX, 35
- azur, Berlin azure II, 605; IV, 411; IX, 48, 381, 665
- mostre iX, 50, 51, 666
- mineral V, 689
- portocaliu IX, 33
- Serpuk IX, 33 de ani
- bara albastra, vezi Indigo Russian
- tehnologie de fabricație IX, 663
- crisocola V, 83

Piața Roșie VI, 57/

Pridvorul Roșu VI, 140, 141, 143, 146, 371

Elocvența III, 19; VII, 91-94, 96, 97, 99, 115, 128, 167, 169, 219, 220, 257, 293, 311, 792, 805, 809,8/0,82/; VIII, 1048, 1096; X, 148-150, 526, 535, 544, 559

- civil VII, 205
- Greacă IX, 556

- mai vechi de VII, 587
- latină VII, 792
- X prozaic, 140
- Roman VII, 790
- rusă VII, 792
- Judecătoria VII, 205
- Manuale rusă VII, 813
- Biserica VII, 8/2; VIII, 1029 „O scurtă istorie a conducerii Academiei al Cancelariei Cehe” VI, 601; IX, 673, 720
- „Un scurt cronicar rus” VIII, /002, 1037, 1113, 1114, 1130; IX, 405, 769, 821; X-401-882
- „O scurtă descriere a diferitelor călătorii în mările nordice” VI, 6/5, 623; IX, 301, 733, 769, 927; X-570-872
- „Experimente artizanale” IX, 472, 863 Kremalera IV, 385
- Flint I, 499; IV,. 437; V, 75, 85, 87, 88, 90, 91, 96, 99, 101, 108, 114, 118, 128, 141, 145, 158. 422, 594, 599, 629, 630, 712
- Kremlinul VI, 133, 134, 139, 140, 144-146, 148, 150, 571; VIII, 1000; IX, 267
- Inclinometrul IV, 747
- Cetatea(e) IX, 202, 245, 295, 745
- Admiralteyskaya VIP, 953
- Azovskaya VIII, 948
- Kizlyarskaya IX, 729
- Noua Serbie VIII, 1037, 1058
- Novodvinskaya VIII, 1136
- Noteburg VIII, 1145
- Orenburg al VIII-lea, 1002, 1058
- Petru și Pavel al VIII-lea, 1000, 1033, 1091; IX, 140
- Pressburg VIII, 1052

- Sankt Petersburg VIII, 496; IX, 123, 144, 148
- Sfânta Elisabeta VIP, 1002

Țăranii VI, 393, 394.400, 401, 412.413; VIP, 932, /067; IX, 152, 155, 156, 164, 168, 199, 204, 482, 687-689, 706, 708, 7/0; X-245

- VIP de stat, 11, 1053; IX, 482, 870
- Palatul Vili, 1053; IX, 482, 870
- iobagii VIP, 1052, 1117; IX, 444, 481, 482
- VIP monahal, 1095
- a angajat IX. 142
- odnodvortsy VIII. 1053
- scapă de VIP. 1052
- proprietar VIP, /095
- admis la Gimnaziul IX, 867
- imposibil, posad VIP, 1053
- Ust-Ruditsky, vezi fabrica Ust-Ruditsky, țărani
- VIP tuns negru, 1053

Țărănimea VIII. 1053, 1095

Botezul VI. 235, 236. 251, 264, 265, 267, 268, 270. 368; VIP, 1068

Cristalizare I, 377; II, 287; IV, 434, 437, 453; V, 599, 628, 672, 720
18*

Biblioteca „Runiverse”

276

Indicatori

Cristal(ele) III, 249, 555; IV, 785; V, 659, 695, 721

- diamant brut V, 712, 721
- structura interioara V, 712
- islandeză III, 255
- tălpile III, 261
- hexagonal II, 287

Kritsa V, 513

Sânge I, 31, 503, 515; V, 100; VI, 187; VII, 323

- încetarea mișcării în corpul animal III, 361, 381

- curs (examen microscopic) I, 502

Crocus fier III, 253

Cherestea rotunda, vezi Pietricele, Betonuri

Dantela IX, 297

Crupele IX, 297

Rotor II, 666

Ridges V, 545

Mortar Kugornov vezi mortar Kegornov Fierare(i) IV, 426; V, 247; IX, 164.601

- academic IX, 338

Bătălia de la Kulikovo VIII, 882, 973, 975, 1049

Kumach IX, 297

Marten IX, 297

Kunstkamera VIII, 940, 947, IX, 62, 66, 69, 169, 342, 348, 351, 547, 710.778, 787, 790, 810, 815, 876, 926, 926; X, 13, 39, 64, 72, 75, 126, 148, 278, 282, 316, 556, 557, 626, 629

- turnul IX, 340, 790, 870, 811, 815

- cumpărarea de „lucruri curioase” IX, 348, 351, 795

- servitorii Kunstkamera IX, 301, 600; X.39

Font VI, 236

Comerciant(i) VI, 224, 393, 430, 443; IX, 147, 167, 303, 304, 870

- breasla a doua IX, 299

- sufragerie sute IX, 299

- „campanieri” VI, 618

- breasla a treia IX, 299

Comercianții VI, 184, 190, 197, 202, 228, 383, 421-423, 442, 444, 582; VIII, 77, 248, 255, 592, 7038

- European VIII, 513

Vitriol I, 488; V, 92, 93, 161, 224, 281, 387, 388, 415-419, 423, 429, 484, 519, 520, 556, 659, 695; IX, 176

- aglinsky IX, 48

- V alb, 390

- fierul V, 389

--- șapte ape V, 695

- verde III, 253; V, 94, 478

- Cipriot V, 388

- arama sau turca V, 389; IX, 37 de cinci ape V, 695

— German IX, 666

- Rusă IX, 48, 666

- autohton V, 94, 159, 162

- pantof V, 388-390, 429, 473, 504; IX, 37

Vitriol vezi Acid sulfuric puternic

Kuppersticks IX, 567, 898, 899 Turmeric, turmeric I, 587; II, 605; IV, 451, 788

- rădăcina I, 428, 455, 587 Cursograf vezi busola cu auto-înregistrare Kutya VI, 393

Sash IX, 297

L

Labirint VIII, 970, 971 Laborator(e) III, 247

- casa IX, 787

- instrumental IX, 601, 603

- mecanic X, 117, 118, 126, 626

- portabil IV, 440

- testul V, 670

- Laboratorul de chimie Lomonosov, vezi Laboratorul de chimie Lomonosov

-----Henkel X, 421, 429

- central la Colegiul Berg V, 670 Lag IV, 191, 746
- Venetian II, 605
- tip rotor mecanic inferior, vezi Dromometru
- Cernikeeva IV, 747

Laglin IV, 153, 154, 251; VI, 518 Tămâie vezi rășină de chiparos Azure V, 125, 183, 190

Lac negru III, 251; V, 387 Lala V, 177, 178

Harta peisajului, vezi Harta(e) Peisaje mozaice IX, 77 Lapominka, vezi Roz

Bast pantofi IX, 297

Aramă vezi Cupru „verde” Latină vezi limba latină

Lebedele IX, 297

Leukas II, 685; V, 83, 421, 554, 665 Lumina I, 502, 519-521

Gheață (gheață) I, 15; III, 8, 249; IV, 425;

V, 542, 545, 564. 601, 684; VI, 423, 429, 432-437, 440, 444-447; ' 449, 450, 452, 453, 456-458, 461, 463, 465, 466, 475, 478-480, 484, 488, 490, 501, 504, 505, 531, 603, 6

- eternul VI, 463
- specii din Mările Nordului III, 454

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

277

- mișcarea VI, 466
- calități și diferențe VI, 466
- cantitatea VI, 610
- masa (calcul Lomonosov) V, 706
- VI mic, 444, 464, 510
- intemperii prin îngheț și lucru V, 706
- marina (clasificarea Lomonosov) III, 579

- superficial VI, 468
- plutitor III, 456
- polar III, 579
- originea VI, 457, 463, 610
- grăsime VI, 463, 464
- în picioare VI, 450, 452, 453, 467, 530
- topirea VI, 726
- solid VI, 610
- zdrobit II, 101
- grosimea VI, 465
- punctul de topire IX, 778
- mers pe jos VI, 450, 463, 504

Bătălia de gheață VIII, 997

Munții de Gheață III, 455-458; V, 706; VI, 462, 463, 465

- plutind, vezi Padun
- originea III, 454; V, 706

Câmpuri de gheață III, 455-457; Vezi si

Medicamente PI, 257, 261; V, 384, 387, 411, 604; VI, 389, 395-397; VIII, 511; X, 164

Medicul VI, 389, 396, 397

Lexicon(ele) VII, 689, 763; IX, 295-830

- Dandolo IX, 621-624, 627, 939, 940, 943, 944
- Kondratovici IX, 616, 934-X, 381
- germano-latină IX, 865
- Noi călători, călători IX, 405, 820, 821
- cuvintele germane primitive IX, 474, 865
- rusă VII, 247; IX, 294
- Primitivii Rusi VII, 688, 947
- Steinbachov IX, 474, 864

Lector X, 135

Prelegeri VIII, 1061; IX 76 324 325.431 440 441 466 468 471 472 501.502 513 3, 683, 777.778, 850, 859-864, 892, 900, 91, 91, 91; X, 10, 12, 37, 38, 41, 45, 132, 138

-- anatomic IX, 571, 720

■- X astronomic, 563; IX, 192

— catalog IX, 468, 469, 593, 860, 919, 920

- despre elocvența IX, 467, 859

- matematică X, 571

— metafizic IX, 904

- public X, 123

--- în fizică VPI, 920; IX, 777

---la Universitatea IX, 537, 902; X, 131, 137

- despre istoria universală IX, 423

- universitatea IX, 159, 591, 805, 867-864, 866; X.70

- fizic IX, 375, 571, 603, 904;

X-571

- IX filosofic, 571

— chimică VIII, 1000; IX, 56, 442, 472, 664; X, 387, 388, 782

Prelegeri ale lui Lomonosov IX, 658, 675

— public în fizică VII, 876

- „Despre poezia și calmul limbii ruse” VII, 797

- chimica III, 443, 576; IX, 56, 664, 852

- în chimia experimentală X, 387,

782

Len IX, 297, 874

Leneș vezi cuptor, atanor

Pădurea(e) V, 589, 606, 610, 614, 621, 667; VI, 184, 186, 379, 430, 445, 451, 453, 501; IX, 81, 93-95, 202, 685

- veşnic verde şi subtropical V, 778

– Harts V, 440

- doborârea IX, 93-95

– salvarea V, 607

Ranger VI, 411, 601

Scara V, 449, 450

Cronicar(i) IX, 196, 203

- Bryusov al VI-lea, 11

- Novgorod VI, 27, 38, 177, 189, 215, 580, 582, 586

- Pskov IX, 835

- Freiberg III, 75, 527

- Hholmogorski al VIII-lea, 1055

Analele V, 704; VI, 20, 28; VII, 946

- rusă VI, 20; VII, 899; IX, 431

- Ruşii IX, 828, 830

- Sveisky V, 618

- Nordul Rusiei VIII, 1130

- Solovetsky al VIII-lea, 1130

- Kholmogory VIII, 1130

- biserica V, 618

Platica IX, 297, 767

Rândul IV, 207, 211; IX, 460, 855

- cu freza IV, 415

Lentila(le) IV, 424, 481, 783, 784

- concav sau convex IV, 458

- biconvex IV, 119

- galben IV, 438

- incendiar I, 87

- obiectivul IV, 433

Biblioteca „Runivers”

278

Indicatori

- colectiv I, 87, 547; IV, 119
- pahar IV, 475
- cilindric IV, 800

Linia

- Parisian I, 119, 552; II, 155
- amiaza IV, 381, 383, 385, 389, 391, 393, 395, 775, 776

Linden V, 605; IX, 297

Vulpi VI, 446; IX, 297

Frunză(e) V, 236

- Anatomie I, 501
- putrezire 111, 253

Hambar de turnătorie VIII, 1000, 1001 Turnătorie IX, 290, 293

Literatura VII, 775

- secolul al XVIII-lea geografic. V, 699
- Greco-bizantin V, 7/6
- Cabalistica evreiască VII, 815
- străin VII, 785
- schismatic al secolului al XIX-lea VIII, 901
- rusă VII, 773, 785, 811
- franceză VII, 889
- Biserica VII, 895; VIP, 1067, 1124 Literele X, 594
- statul de plată IX, 882
- rusă VII, 386; X, 593
- cursivă VII, 691

Litomarga V, 83

Casting IX, 290

- arme de foc IX, 293 Persoane, gram. VII, 429

Licențiații X, 162, 163

Logaritmi IX, 344, 345

Logic IX, 459, 495, 872; X, 124 Barcă(e) VI, 433, 449; IX, 295

- hummock VI, 464, 518 Loxodrome line VI, 618 Fragilitate de diferite grade III, 399 Royal Society of London, London Scientific Assembly I, 425; III, 586; IV, 772; IX, 349, 899; X, 143, 450, 580, 581

Lama spirală IV, 253

.Lamele roții de umplere vezi Pene de somon IX, 297

Lot III, 194; V, 541

Cal(i) VI, 187; IX, 157, 297, 347 Luds V, 540, 542, 568

- capace V, 580

Luca IX, 297

Luna II, 329; III, 133, 177, 328; IV, 15,

16, 20, 24, 38, 39, 42, 44, 51-53, 105, 129, 144-146, 160, 168, 213, 233, 235, 281, 299, 319, 7, 4, 7, 7, 7, 7, 7, 7 802, 815; V, 583, 584, 618, 708; VI, 398, 611, 619; VIII, 92, 150, 335, 518; IX, 602, 609, 810

- înălțimea munților IV, 434

- mișcarea IV, 277

- actul IV, 261

- eclipsa IV, 351; IX, 214

- măsurarea poziției IX, 811

- observarea distanțelor față de stelele fixe IV, 229

- inconstanța IV, 441

- bazele teoriei mișcării IV, 745

- diferența de înălțime dintre ea și steaua IV, 231

- relief V, 708

- puterea IV, 173, 283

- curent IV, 165

- Efemeride IV, 745

Raza(le) III, 245, 255, 257, 261, 322, 323, 445; IV, 461, 467, 469, 479, 481, 483. 485; V, 601

- actul III, 249, 251

- focul pământesc III, 131

- în Camera Obscura IV, 458

- roșu III, 247

- lunar III, 251

- omogen IV, 439

- stele îndepărtate III, 131

- paralelism IV, 213, 429

- densitatea I, 548

- dens III, 299

- refracția III, 241, 544; IV, 64, 297, 368, 412, 415

- refractat VIII, 517, 519

- dreapta IV, 113

- împrăștiere IV, 428

- reflecția IV, 434

- lumini III, 299

- solar III, 27, 49, 53, 93, 127, 131, 151, 161, 163, 243, 324, 326. 332, 333, 347; IV, 29, 43, 44, 46, 65, 78, 80, 81, 83, 87, 101, 103, 104, 106, 172, 195, 291, 407, 408, 434, 782; V, 308, 614; VI, 458

- – greutate specifică I, 129

oameni

- fără pașaport VI, 401

- intravilan IX, 233

- zemstvo IX, 227, 233

- artizani IX, 107, 115, 122, 140, 153, 166, 177, 299, 692, 808

- proprietarii de pământ IX, 543

- orășeni IX, 227, 482
- industrial IX, 203
- lucru IX, 165, 177, 696
- cuprinsul IX, 167, 168

m

Magazin (în colibă de iarnă) VI, 503, 617 Magdeburg emisferele I, 542

Biblioteca „Runivers1”

Index de subiect

279

Magistrat

- Șeful IX, 303, 304
- provincial Novgorod IX, 98

Masters X, 163, 538, 85/

Magma II, 603

Magnesia II, 287, 303, 685; IV, 454; IX, 35, 167

Magnetism IV, 753

- Terenurile IV, 275, 744, 753, 754, 792
- modificarea IV, 275

Magneti V, 698

Magnet(i) I, 504, 506, 508, 585; III. 191, 437, 438; IV, 149, 150, 163, 165, 166, 241, 273, 275, 277, 279; V, 163, 169, 170, 375, 483; VIII, 1006} IX, 776

- terestre IV, 165
- artificial III, 574; IV, 243 primind (G. Knight) III, 573
- natural III, 574
- setul IX, 523
- modificări ale declinațiilor și înclinațiilor IV, 149
- forța de atracție I, 504
- declinația IV, 175; IX, 322, 397

- antimoniu V, 105
- forta de control I, 504

Magnet (minereu de fier) IV, 164

- piatra I, 503; V-428

Mașină magnetică cu ace magnetice din oțel VI, 621

Ace magnetice III, 438; IV, 161, 175, 267, 273, 750; VI, 433; IX 776

- înclinare și declinare III, 489; IV, 164, 751, 752
- oblic IV, 738
- directia IV, 275, 277, 297; VI, 622
- modificările IV, 129, 165, 241
- fenomene IV, 197

Mahomedanismul VI, 176

Macroscop IV, 460, 792

Malahit V, 158, 182

malf vezi rasina

Masacrul de la Mamaev VIII, 975

Mamut V. 7/8

Manometru I, 456, 457, 478; III, 561

- Herikkian I, 457
- marina IX, 788
- X nou, 397
- greu IV, 455

Separării de gabarit IX, 733

Manuscrise X, 179

- Rusă IX, 432, 433, 846 Fabrica IX. 79, 289

Curtea Maraksin IX, 592

Marga V, 117

- White Tomsk V, 76

- încrețit V, 78
- Kamenskaya pestriță V, 75 de ani
- V roșu, 78
- vitriol V, 79

Mangan IX, 297

Marguerite V, 230

Madder, Marion IX, 31, 657, 665

- Kizlyarskaya IX, 33 de ani

Marcasite, marcasite V, 88, 89, 93, 100 -

103, 118, 130, 131, 141, 426

- aur V, 149
- V cubic, 148, 340

Marte vede Fier

„Sticlă Maryino”, vezi Tencuială

Mascarada VIII, 567, 977

- public VIII, 1038 Maslenitsa VI, 391, 393-395

Uleiul III, 253, 415; IV, 416; V, 607;

IX, 297

- cuișoare I, 474; III, 10; IX, 13
- amar V, 320
- maro V, 606
- V negru, 607
- combustibil V, 610
- V de lemn, 382; IX, 38
- piatra V, 79, 320, 382, 384, 414, 608, 610, 677, 715; IX, 35
- bold V, 458
- Siberian V, 93, 656
- cânepă IX, 38, 288

- vitriol I, 59, 399; II, 103, 113,

233, 269, 417, 542, 551, 669; III, 251, 341, 403, 423, 547, 554; vezi
și Acid sulfuric puternic

- lenjerie I, 401, 576; IX, 38, 176 fiert IX, 166, 7/5

- migdale, instant distant I, 155, 453, 588

- prima distilare V, 609

- terebentină III, 417

- sare V, 106

esențial III, 49

Masa II, 101, 175; III, 241, 353; X-451-452

- materia III, 558

- volumul II, 157

- raport cu greutatea III, 558; IX, 782

– porțelan IX, 53

Maestru(i) IX, 696, 705

– străină IX, 147, 703

- instrumental IV, 796; VI, 625;

X.81 _

- stuc IX, 177

- lucrare de mozaic IX, 167

- compoziții mozaic IX, 145; Vezi și

Compoziții în mozaic

Biblioteca „Runivers”

280

Indicatori

– tipografie X, 594

- testul X, 289, 472, 473, 477

– VERBAL X, 594

- compozit IX, 78
- „accelerarea mărgelilor” IX, 703 Artizani, vezi Atelier(e) de artizani Oameni
- academic IV, 738
- casa Lomonosov IV, 789; IX, 8/3
- Leitman IV, 799
- X mecanic, 131
- mozaic Lomonosov (pe Moika) IV, 805; IX, 706
- legarea IV, 797; X, 117
- turnare de cuvinte IX, 660
- Fabrica Ust-Ruditskaya IX, 114, 146 Mastic IX, 76, 116, 132, 145, 146
- rasina IX, 329, 780

Matematică I, 75, 494; II, 353, 354; III, 19, 391, 413; IV, 135, 157, 161, 269; V, 394, 573, 618; VI, 434, 611; VIII, 253, 518; IX, 207, 252, 272, 314, 374, 399, 491, 526-528, 558, 732, 884, 927, 959; X, 9.125

- mare IV, 55, 163, 271; X, 9
- IX superior, 527; X, 140
- practică IX, 57
- aplicat IX, 89
- appendicele la fizică III, 222
- la chimie I, 545
- X pur, 89, 144

Matematicieni I, 153; III, 221, 417, 542;

IV, 129, 197, 235, 255, 372, 375 Materiale

- pentru Voltaire IX, 832
- confiscat de la Miller X, 636
- mozaic pentru casa Oranienbaum X, 588
- prin contracte la Academia de Științe IX, 295
- prin contracte către Judecătoria IX, 295

- pentru construirea de corăbii și porturi IX, 293
- pentru munca fizica X, 131

Materia(ele) I, 107, 173, 283, 556, 558;

III. 8, 45, 47, 67. 239, 285, 303, 322, 355, 436; IX, 455

- alcaline, vezi Alkaline
- alcalin I, 488; V, 255, 262, 294, 318, 342, 672, 676
- arsenal V, 318, 676
- asfalt V, 124
- greutatea IX, 782
- specia II, 67
- umed III, 9
- apa, apa III, 51, 123.357; X-452
- V ars, 624
- curățat X, 19
- ipotetic II, 656
- muntele V, 367, 625
- obez V, 32
- V grea,- 609
- amar gras V, 419, 695
- combustibil I, 397, 399; III, 333, 336, 339; V, 308, 330, 338, 342, 585, 587, 601, 685, 709, 712
- acru III, 257
- muntele V, 609
- caustic IV, 71-78; V,318
- animalul II, 255
- lichid I, 163, 431; III, 127, 318, 323, 330, 353, 393; IV, 72, 80, 166; V, 576, 613
- insensibil III, 283
- miezul V, 443-444

- gras II, 257; III, 47, 63, 123; V, 556, 558, 603
- pământesc II, 237, 670
- oglinda IV, 424
- picant I, 469, 589
- celebrul V, 318
- piatra V, 336, 679
- acru III, 247, 330, 333, 335, 336, 339, 341; V, 255, 262, 294, 318, 342, 418, 601, 607, 672, 676, 712
- zbor V, 575, 707
- numărul I, 181; III, 353, 361
- cantitate, vezi Greutatea corpurilor
- regele V, 106
- vitriol V, 98
- plămânii III, 277
- volatili III, 47
- magnetic I, 125, 505, 508
- maro ulei V, 608
- V negru, 608
- creta V, 308
- mercurial, vezi mercur
- metal V, 624
- mineral V, 573, 575, 606
- mozaic IX, 116, 122, 133, 145
- nedesenat IX, 139
- ordinar IX, 146
- desen IX, 139
- imponderabil II, 189; III, 367; X-456
- insensibil III, 139

- foc II, 51; III, 325
- parov III, 159
- primar Aristotel I, 119
- initiala III, 332, 333, 337; V, 676
- V ascuțit, 684
- fuzibil V, 592
- densitatea II, 177; III, 365-367; X, 451-453, 455
- grăsime subterană V, 320

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

281

- limita constantă I, 15; II, 11; X-452
- străin I, 191
- curgătoare II, 11, 177; X-452
- prelungirea III, 365
- Separarea IV, 78; IX, 19
- corpuri înroșite pe pământ III, 245
- mercur III, 332, 333, 336, 339; V, 318, 601, 772
- nativ IX, 19
- lumini III, 167, 253, 255, 299, 318, 323
- luminos I, 550
- luminos III, 347
- corp racordat II, 1 1; III, 357; X-451
- făcut IX, 19
- sulfuric III, 332; V, 310, 330, 678
- zbor V, 612
- asemănător I, 127
- mixt III, 341

- rasina III, 29; V,322
- propriul I, 191; III, 222
- combinat cu razele III, 249
- solo V, 255, 256
- sare III, 332; V,680
- marina V, 342
- esența I, 119
- curent III, 109
- putere calorică I, 109, 121, 127, 466, 471, 482, 483, 508, 550; II, 41, 51, 61, 93, 95, 101, 657; III, 259, 325, 326, 436, 437, 572; V, 312
- special III, 389
- încălzirile I, 121
- subțire II, 103, 109; III, 131, 283
- cel mai subțire văd Ether
- gravitațional I, 127, 395, 550; 11,185, 197, 201; III, 365, 391; IV, 166, 167, 277, 281, 416, 803; X-455-456
- fizic X, 573
- chimic X, 573
- refrigerare II, 51, 101
- electric III, 10, 67, 69, 121, 139, 149, 151, 241, 243, 285
- foc elementar II, 41, 51
- Eter II, 41, 55, 103
- eteric III, 321, 322, 328, 333, 338
- otrăvitoare III, 249
- Matochnik V, 270
- Matricea IV, 454; X-594
- Marinari, marinari VI, 443, 616·, IX, 167 Vehicul(e), motoare III, 271; V, 369, 370, 395; IX, 140, 149, 166; X,146
- condus de apa V, 453, 454

- turnare apa V, 459
- aer I, 331; V, 521, 528, 692
- pentru confecționarea mărgel IX, 99, 697
- condus de cai V, 452, 453
- Muşenbrokov III, 113, 526
- „proaspăt inventat” IX, 101
- pentru pietrele de fațare V, 287, 670
- optic pentru creșterea luminii IV, 732
- Papinova II, 475, 478, 694; III, 241, 261, 547; IV, 453; IX, 39, 57, 58, 61, 659, 662, 669, 670
- paralaxa IV, 455
- cu țeavă de șase picioare IV, 365
- pentru topirea minereurilor V, 689
- ridicarea V, 451-455
- blocurile IX, 167
- clădirea IX, 167
- spălătorie V, 689
- pentru măcinare IX, 57, 670
- pentru refracția IV, 489
- se toarnă apă din minele V, 458-461
- mea V, 689
- pentru a îngroșa lumina Lomonosov, vezi tub de vedere nocturnă
- cum se ridică lingourile pe cuptorul V, 517, 518
- bătător de perete VI, 244
- cotitură IV, 454, 463, 789
- divertisment IV, 401
- măcinare IV, 463; IX, 54, 55, 139
- electric III, 29, 31; IV, 442;
- IX, 330, 780, 787

- electrostatic III, 514; IV, 797; VIII, 7008
- elimină aerul rău din gropi V, 458-

461

Macerăția II, 307

Pendul(e) III, 558; IV, 141, 142, 287, 456, 755, 802, 805, 870, 877, 875;

X -451

- orizontală IV, 755
- modificări IV, 319
- Lomonosov IV, 803
- meridianul IV, 319
- abateri IV, 804
- instalația IX, 790, 799
- centrosopic III, 413, 505; IV, 783, 800, 807, 804, 805, 807, 808, 870, 812-814; IX, 334, 785, 799; X, 411, 585, 797
- tabele de fluctuații X, 876
- Instalația IX, 790
- santinelă IX, 370

Honey IX, 297

Medalie

- aur pentru rezolvarea problemelor X, 92
- argint IX, 460
- instituție de participare la ședințele academice X, 82, 85, 88

Biblioteca „Runivers”

282

Indicatori

- în cinstea inaugurării IX, 568, 899 Urși VI, 445, 446

Medvedna IX, 297, 767 Medic(s) V, 294, 379; VI, 397; X, 140

- academic X, 1b4

Medicină II, 357; VIII, 253; IX, 527, 589; X, 147, 148

Calămarul IX, 44, 177

Cupru III, 249, 325, 337, 341, 435; IV, ,409-411, 415-417,420,430,433,
457; V, 89, 94, 95, ,101,104,155,
158-161, 170, 278.282.283.288,
289, 320,340,371,373,374,376,
378, 380,383,389,390,403,405,
407-410, 412, 413,417,418,425,
427, 438,441,472,479,481,482,
497.503.508.514.517.519.553 ,
558, 561,563,611,612,656,679,
690, 698; IX, 57, 178, 191

- alb V, 407
- European V, 374
- „verde” IV, 416, 417, 451
- falsificat IX, 174
- rosu IV, 461; IX, 106, 175
- turnare IX, 174, 683
- turnare IX, 298, 683
- arsenic I, 411
- dizolvare în vodcă tare II, 137; III, 227
- autohton V, 157, 407, 656
- compuși (studiul rolului lor de către Lomonosov în colorarea ochelarilor) II, 684
- pelvin V, 156, 161, 370, 371, 407, 415, 428, 501
- negru V, 480.481, 506-508, 516.698
- pur V, 481; IX, 37
- japoneză V, 374

Interjecții, gram. VII, 28, 59, 284, 408, 417, 418, 429, 553, 611, 757, 943

Studiu de teren IX, 151, 152, 156 Apă joasă IX, 202

Survey Board IX, 227 Surveyors IX, 155, 255

Mel(s) IV, 437, V, 79-81, 390, 420, 423, 475, 480, 614; IX, 37, 298, 766

- alb III, 340; V, 668

- V negru, 558

Meli V, 577; VI, 437, 461, 467; IX, 193

- nisipos V, 588

Ochii mici văd Microscop(i) Mill(s) V, 487-489, 623; IX, 101, 114

- apa IX, 196, 201

- ferăstrău IV, 456; IX, 107, 196, 201, 291, 294, 696

- împingător V, 396

- pâinea IX, 196, 201

șlefuire IX, 96, 107, 139 Măsura IX, 19

- arshin IX, 242

- Verstnaya IX, 239

- geodezic IX, 279

- sazhen IX, 242 Permafrost V, 684, 706 Meridian I, 510; IV, 126, 127, 160, 167,

444; VI, 622; X-280

- adevărat IV, 750

- nava IV, 127, 130, 135, 138 - 140, 144, 191, 217, 219, 229

- direcția IV, 775

- inițială IV, 765

- definiția IV, 397

- primul IV, 144, 146, 191, 193, 205, 217, 229, 235, 746

-----celest IV, 447 -----despre căutarea observării stelelor

IV, 144, 229

- diferența IV, 165 Mercur vezi Mercur marca lui Messerschmid V, 73, 80 Locuri

- V neted, 545

- cristalin V, 544

- V înclinat, 545

- egal V, 431, 545

- minereu V, 334, 431, 610, 612, 620, 635; IX, 289

-----semne în Rusia V, 638

- mineri V, 420

- V aspru, 545

Loc, gram. VII, 35, 105, 162, 212, 213, 254, 348, 670

Pronume, gram. VII, 12, 37; 621 Depozite

- miezul V, 690

- minereu V, 651, 690, 719, 720 "Lucrari lunare" vezi "Lunar eseuri"

Metalepsis, rit. VII, 53, 245, 249

Metal(e) I, 11, 391, 569, 570, 576; III,

8, 9, 13, 65, 67, 77, 139, 191, 223, 227, 273, 325, 397, 543; IV, 71, 73, 411, 454, 724; V, 210, 298, 330, 334, 336, 338, 340, 342, 354, 367, 370, 471, 568, 586-589, 604, 612, 620, 621, 623-625, 628, 631, 656, 659, 679, 680, 689, 691, 697, 698, 712, 716, 720; VII, 30; VIII, 592 939; IX, 57, 131, 148, 290, 294, 653, 670, 672, 683; X-428-457

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

283

- nobil I, 391, 393, 568, 569, 574;

V, 627, 671, 691, 698

- minerit IX, 658

- strălucire I, 389, 393, 395, 397, 573, 574

- greutate după precipitare IX, 675, 676
- recuperarea I, 393, 397
- topirea V, 367, 431, 432
- V mare, 371, 611, 695
- adâncimea V, 563
- scump V, 363, 435, 558, 561, 620, 622, 671, 686, 704
- oglindă IV, 421
- corpusculi I, 415
- mort V, 336
- câmpurile V, 709
- ignobil I, 393, 395, 397, 409, 568, 569, 574
- V inferior, 611
- mic I, 391
- fântâni insensibile III, 69
- nou-născut V, 613
- zgură II, 49, 99
- Departamentul V, 395
- primirea V, 697
- natura V, 685
- mostrele V, 677
- productie si curatenie V, 691
- originea V, 611
- calcinare I, 395
- simplu, ticălos V, 371, 430, 480-483, 626
- dizolvarea I, 353; III, 465
- în acizii I, 569; III, 571; IX, 662
- frecare IX, 57
- prelungirea IV, 783

- nastere V, 324, 344, 611, 612, 614
- nativ V, 340
- dintr-o bucată, divizia V, 514-520
- Compoziția V, 685
- aliaj IV, 441
- curat V, 393
- fenomenul de pasivare I, 570

Metalurgie II, 483; IV, 457; V, 367, 368, 393-395, 402, 414, 420, 431, 531, 649-651, 656, 687, 690, 691, 697, 704; IX, 67-69; X, 9, 419, 430, 607

„Metalurgie” vezi „Primele fundații ale metalurgiei”

Metaforă, rit. VII, 51, 53, 245, 246, 250, 253

Metafizica IX, 459, 495, 872

Meteoriți V, 704, 705

Meteorologie I, 453; II, 217, 666; III, 413, 506, 530, 582; IV, 744; VIII, 986; IX, 314

- studiu de Lomonosov III, 578

Metoda(e)

- Gomberg III, 375, 559
  - înflorire pentru obținerea fierului din fontă
- V, 698
- Matematică I, 55, 561
  - Nonius IV, 211

Metonimie, rit. VII, 52, 245, 247, 250 Meh(a) VI, 202, 236

Mecanica-Practica X, 131

Mecanica I, 73, 81, 213, 593; P, 354; III, 323, 329, 351, 355, 495; IV 161, 269, 371, 456; VIII, 253, 593, 986; IX, 173, 399, 468-471, 527, 860; X, 9, 89, 91, 140, 144, 146, 147, 428, 452

- practica IX, 960
- Limbi dure și lichide V, 574
- limba cea mai subțire III, 245

- American V, 641
- Marele Rus V, 641
- muntele V, 500
- combustibil V, 367, 370, 382-387, 558
- boabe de lemn V, 627
- European V, 641

- miezul V, 586
- gras V, 97-100, 414, 415

Biblioteca „Runivers”

284

Indicatori

- Indian V, 641
- obtinerea artificiala V, 650
- adevărat V, 645
- cuarț care conține II, 683
- metal V, 506
- metoda de colectare și studiu V, 651
- arsen V, 696
- învățământul V, 693
- mostrele V, 685
- sistem comun V, 721
- colorarea V, 655
- staniu care conține V, 696
- parogeneza V, 694
- platină del Pinto IX, 677
- amestecuri naturale V, 689
- V liber, 438
- rar V, 638
- minereul V, 561
- sulfuros I, 576
- arderea sulfului V, 583
- Siberian V, 641
- sistemul rus V, 641
- înrudit V, 721

- semne chimice pentru a le distinge V, 696
- otrăvitor V, 601

Mineralogie I, 391; V, 355, 394, 636, 649, 651, 656, 668, 687, 704, 711,722; IX, 68, 69

- general, programul V, 639, 721
- regională a întregului glob V, 722
- rusă V, 635, 638, 650

--- planul V, 636

- minereu V, 704
- experimental IV, 786

Cabinet de minerale al Kunstkamera, vezi Cabinet de minerale

Minerografie V, 609, 716

Miniaturi în mozaic IX, 697 Mintzkabinet V, 274

Lumea VI, 225, 227, 229; VIII, 236, 248, 528, 578, 935, 937, 1092

Mitologie IX, 858

Sugari VI, 390, 391

Calea Lactee III, 484

Polyunion, gram. VII, 257, 261

Pluralitatea lumilor locuite IV, 374; VII, 893; VIII, 970, 913, 1061, 1062, 1124

Model al statuii lui Petru al VIII-lea, 966; IX, 711 Mozhdak IX, 175

Mozaic(i) II, 681; III, 432, 445, 551 571; VIII, 511, 1079; IX, 73, 114, 121, 125-127, 130, 133, 137,141,143. 156, 160, 164, 171, 178, 180, 694, 698-701; X-598

- Atelierul Lomonosov
- - „Capturarea Azov” IX, 171, 172, 716
- - „Apostolul Pavel” IX, 716
- „Apostolul Petru” IX, 102, 106, 150, 694, 706

----„Povestea lui David și a lui Bat-Șeba” („Povestea lui David și a urinei”) IX, 107, 112, 694, 696

---- „Catherine II” IX, 713; X-569

872

---- „Elizaveta Petrovna” IX, 112, 120,

122, 139, 140, 145, 160, 164, 694, 697, 700, 702, 704-706; X, 537, 840

– – „Peisaj despre Ruders” IX, 112, 696

---- „Madona din Solimena”, „chipul mozaic al Maicii Domnului” IX, 58, 59, 74, 75, 671, 683; X, 502, 828

---- „0 persoană nobilă” (P.I.

Șuvalov) IX, 120, 139, 702

---- „Chipul lui Dumnezeu Tatăl” IX, 112, 696 ---- „Mântuitorul nu este făcut de mână” X, 778,

873

---- „Muntele care suflă foc” IX, 107, 694 ---- „Paul (Marele Duce)” IX, 692 ---- „Petru cel Mare” IX, 84, 97, 102,

112, 690, 691, 693, 694, 696

---- „Peter Fedorovich” IX, 139, 702 ---- „Bătălia Poltava” IV, 455.457,

790; IX, 150, 164, 166.169.692.706,

709, 710, 714, 716, 717; X, 587, 875 -----Portretul lui Lomonosov al IX-lea, 692 ----- „Tsarevna Anna Petrovna” IX,

112, 696

- Roman III, 432

- tigai IX, 116, 132, 133, 181.697

- adaosul IX, 53

- schițe IX, 131, 171, 180, 701, 716 Mozaiști, mozaiști IX, 168, 177,

710, 715, 717

Fabrica de mozaic vezi fabrica Ust-Ruditskaya

Maestrii mozaic deținut de stat, vezi mozaiști

Pentru compozitori de mozaic, vezi Mozaicists Mosaic Images IX, 76, 77, 83, 85.

115, 122

Creier III, 249, 329, o330 Cerebel de piatră V, 81 Molecule V, 106

- conexiuni reciproce I, 11
- pământ II, 271 Rugăciunea, rit. vezi Petiție

Fulger III, 31, 33, 53, 55, 57, 59, 61, 63,

65, 67, 69, 75, 77, 81, 113, 115, 117,

121, 147, 191, 435, 578, 527; VI, 207;

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

285

VII, 30, 317, 326; VIII, 132, 520, 1012; IX, 701

- tunetul III, 277
- natura, natura, vezi scanteie electrica
- cauza III, 519
- Puterea III, 145
- greva III, 145

Lapte

- Luni (catalog de minerale) V, 81
- sulfuric I, 407, 576; V, 416
- rece (experimente) I, 515

Monad(s) I, 117, 161, 557, 556, 558, 563, 564; III, 417, 589, 590; IX, 782; X.467, 503, 805

- Leibniz I, 557
- fizic I, 219, 221, 249, 251, 273, 557, 557, 560, 561

Monadologie IX, 782

Mănăstire(e) IX, 194, 197, 198, 202, 262, 724

- Alexandru Nevski al VI-lea, 545

- Învierea VIII, 7001; VI, 161
- Fecioara VI, 361
- Kiev-Pechersk VI, 204, 556
- Nevski al VIII-lea, 1055
- descrierea IX, 260
- Savvin Zvenigorodsky VI, 95, 120, 151
- Simonov al VIII-lea, 7051
- Solovetski al VIII-lea, 1136-1139
- Spassky al VI-lea, 96
- Tihvin IX, 236, 239
- Treime-Serghie al VI-lea, 151-153, 158, 159, 318
- Treime Alexandru al VIII-lea, 283 Monahi VI, 387

Monahismul VI, 387

Mondin vezi Tinereu

Monetărie din Sankt Petersburg V, 670; IX, 674, 813

Monstrul IX, 644

Monument

- în memoria urcării pe tron a Ecaterinei II IX, 158-161, 777, 772
- Elisabeta Petrovna a IX-a, 161, 162
- Petru cel Mare, vezi statuia ecvestră
- Petru cel Mare (mozaic) IX, 123, 124, 126, 127, 129, 133, 137, 138, 148, 149, 156, 157, 165, 703, 708, 716, 717
- modelul IX, 123, 131, 144 ---descrierea IX, 173-175, 776
- proiectul IX, 123, 124, 144, 700-703, 776; X-545
- deviz IX, 703, 705; X-863
- împrumut IX, 153, 704, 708, 709
- decoruri IX, 125, 130, 133, 148, 154, 165, 704, 715; X-534-846
- finanțare IX, 775, 776 ---preț IX, 137, 138, 707

Sea(s) IV, 428, 438-440; V, 583-585, 593, 613, 614, 677, 705, 773; VI, 423, 424, 427-430, 433, 437, 438, 443, 449, 450, 452-454, 456, 458, 460, 463-465, 469-471; IX, 287, 288

- marele VI, 468
- adâncimea IV, 166
- mișcarea VI, 466
- mai vechi de V, 714
- deschis IV, 172, 189, 756; VI, 444, 446, 460-462
- spatios VI, 471
- salinitatea VI, 518
- cursul IV, 157, 175; V-429
- încălcări și regresii V, 706

Navigație IV, 125, 126, 168, 171, 173, 191, 265, 269, 337, 345, 457; V, 401; VI, 421, 422, 424, 428, 432, 434, 439, 440, 442, 445, 451, 452, 604; IX, 173, 331, 788; X-570

- securitatea IV, 162, 269
- est-nord VI, 420
- om de știință IV, 129, 157, 161, 197, 259, 267, 740, 744, 751

Navigatori IV, 139, 146-149, 157, 160, 161, 163, 165, 173, 175, 176, 197, 219, 235, 239, 241, 265, 267, 295, 295, 267, 295, 299, 750; V, 532, 533, 582; VI, 429, 436, 438, 440, 456; VIII, 7002

- Veneția VII, 352
- Notele V, 541
- traseele IV, 269

Morsa VI, 459

Frost VI, 446, 459, 460, 462, 464, 465

- brusc X, 576, 578

Joc de mare, vezi Pietre numismatice Spuma de mare I, 472; V, 219

Ofițeri de marina VI, 450 Tămâie marină vezi Chihlimbar

Corpul nobilimii navale VIII, 1119; IX, 219, 225, 226, 253, 262, 311, 348, 352, 354, 732, 746, 753, 760, 773, 927

Mortar cu furtunuri VI, 517, 627 Lopata de mortar IX, 405 Moskovsky Vestnik X, 599 Moscow Telegraph VI, 670, 617;

VIII, 7076

Podul IX, 202, 295

- Anichkov al VIII-lea, 1000
- Izmailovski IX, 161
- Piatra IX, 772, 773
- pontonul IX, 713
- Semenovski IX, 682

Biblioteca „Runivers”

286

Indicatori

Mușchi (mușchi) V, 604, 606, 614; VI, 445

- V mic, 606, 214
- parazitar V, 605
- subteran V, 606
- gazon V, 605, 607

Marmură(e), Marmură I, 119, 145, 149, 155;

V, 45, 85, 87, 98, 193-199, 216, 218, 287, 402, 420, 423, 546, 597, 620, 628-630, 659, 718; IX, 48, 227, 393, 766

- moale V, 597
- Numidian VII, 351
- parsky VII, 351
- Talsi VII, 351
- Florensky V, 193, 194
- negru III, 340; V, 220 rusă IX, 174
- nodul V, 198

Muzeul V, 704

- Artele plastice la Moscova IX, 706

- Statul istoric IX, 684, 696
- Academia de Științe Lomonosov a URSS V, 790; IX, 671, 694, 696, 700, 813
- Academia de Științe Mineralogice a URSS V, 656, 694
- Statul Rus IV, 790, 791; IX, 694, 700, 702, 704, 706
- Schitul de Stat IX, 690, 694, 702, 706

Muzica III, 253; VI, 187, 369; VIII. 546, 1006, 1031

- corn VIII, 546, 1030-1032 Tonuri muzicale III, 253, 295 Mulm V, 159

Mullures V, 133, 701

Furnici V, 235, 609; VII, 215 cazul Musiya, vezi cazul Mosaic Musya, mussia II, 364; III, 245; V, 194;

VII, 351; VIII, 1018; IX, 48, 73, 107, 148, 298; X-535-720

- Kiev IV, 440, 787; vezi și Mozaic

Moscovitul vezi Mica

Mosc V, 156

Mufă, sau sobă fără fund, vezi Furnaces Mukha V, 235, 236, 609; IX, 327

- nociv, vezi Sinips Muscat culoarea IX, 37

Săpun II, 263

Arsenic I, 411; IV, 409, 457, 781; V, 99, 100, 294, 377, 378, 381, 410, 411, 415, 424, 426, 428, 429, 458, 485, 489, 505, 506, 654, 655, 66; IX, 329

- alb V, 383, 411
- galben V, 143, 444
- nativ I, 489; V, 378, 379; IX, 35
- V roșu, 378, 379
- si antimoniu cu minereuri V, 104, 105
- trisulfuros I, 577; V, 659

Moliciune diferit grad III, 399 Myatik vezi Gheață fină

H

Observatori IV, 209, 387, 395, 397; vezi și Observatori

Observații IV, 163; VI, 466; IX, 209, 218, 221, 313-315, 330, 348, 351, 359, 367, 370, 777; X, 51, 151, 154

- astronomic IV, 133, 144, 205, 229, 364, 365, 367, 414, 770; V, 531; VI, 611; IX, 207, 219, 239, 254, 255, 261, 278, 279, 284, 306, 310, 312, 334, 349, 376, 726, 800; vezi și Observații

- longitudini și latitudini IV, 397; vezi și Longitudine, Latitudine

- antrenajul marinarilor VI, 612

- Popova X, 860

- clădire pentru ei IX, 240

- în Siberia IX, 807, 808

- Shappa X, 557, 860

- pe Ezel IX, 785

- stele permanente astronomice și fizice IV, 429

- barometrică IV, 215; IX, 789; X-557

- înălțimile luminilor IV, 193

- IX geografic, 217, 223-225.230, 232, 243, 246, 253, 278, 279, 310.311, 335, 349, 360, 739

- Hoffmann II, 287

- închideri și manifestări ale planetelor superioare IV, 146

- închideri de pe Luna stelelor nobile IX, 313

- eclipsele lunii lui Jupiter IX, 313

- stele IV, 137, 239

- meteorologic I, 451; III, 566, 587; IV, 726, 872; VII, 854; IX, 280, 314

- în Siberia VI, 459

- la eclipsa de soare X, 397

- membri ai Academiei din Paris din Peru III, 572

- microscopic I, 503; V, 591, 714 plămân I, 520

- stabilirea orei pe navă IV, 140

- plumb IX, 872

- schimbări de plumb, tabelele IV, 178-186

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

287

- deplasarea centrului pământului X, 585
- Popova X, 557
- tranzitele lui Venus IX, 346, 357. 360, 363
- Mercur Krasilnikov IX, 371
- distanțele Lunii față de stelele fixe IV, 144
- luminarii cerului IV, 364
- peste temperatura din peștera Besançon V, 684
- termometre X, 557
- termometric V, 312
- X fizic, 629
- centrosopic IV, 140, 781, 812, 814
- Lomonosov IV, 801, 808, 810-814, 816
- cu pendul și barometru IX, 384
- aer electric III, 514 Compozitori IX, 78, 145, 600, 706; X, 594
- Navigation IX, 193, 732; X, 89, 140 Inundații V, 567; VI, 398; X-403
- primăvara IX, 202
- toamna IX, 202

Navtils V, 224

Premii

- Lomonosov pentru Oda VIII, 946
- pentru rezolvarea problemelor X, 158, 159

Încălzire III, 271

- V lung, 708

inscriptii

- la statuia ecvestră a lui Petru I al VIII-lea, 966; IX, 159, 163

- pietre funerare IX, 407
- despre cancerul VIII, 965

Scale V, 562, 612, 704

- muntele V, 561
- calcaroase în izvoare carbonatice V, 712

Înclinație(e), gram. VII, 108, 109, 257, 260, 931, 938; IX, 622

- infinitiv VII, 494, 495, 883, 931, 941
- forma nedeterminată VII, 931
- nedefinit Vil, 688, 883
- excelent VII, 209
- imperativul VII, 257, 493, 494, 515, 688, 691, 935, 936

Dispozitie

- la orizontul I, 510; IV, 165
- magnetic IV, 160, 269
- acul magnetic IV, 160, 265; VI, 620

Naval cu două ciocane și dalte IX, 36

Tensiune, rit. VII, 279, 289-291, 396 Accretion, rit. VII, 279

Adverb(e), gram. VII, 12, 30, 31, 36, 37, 43, 50, 56, 61, 131, 244, 371, 374, 407, 408, 417, 418, 429, 436, 550, 10, 6, 10, 10, 10, 10 644, 753-755; VI, 209, 211

- ascendenții VII, 120, 360
- locurile VII, 144
- îndoieli VII, 626

Oameni(e) VI, 174, 176-178, 183-186, 189, 197, 209, 215, 225, 237, 383-385; VIII, 140, 589, 1085; IX, 200, 201, 203, 204; X, 148

- X de Est, 150
- înmulțirea VI, 385
- iluminismul VI, 600 Narts VI, 452, 454, 464 Aspect pământesc V, 540, 544, 545 Insecte V, 232, 235

Populația IX, 832, 833

- recensământul VIII, 1052
- impozabil VIII, 1053; IX, 734 Pompă(e) IV, 453, 789; V, 455
- aer I, 45, 127, 139, 363, 377, 436-438, 444, 445, 450, 459, 460. 473, 514. 515, 517, 570; II, 107, 143, 157, 315, 655, 705; III, 131, 169, 221, 255, 434; IX, 19, 47, 57, 337, 652, 662, 778. 787
- R. Boyle I, 542
- pliat V, 456, 457, 696
- topografi pentru alcătuirea hărților terestre IX, 250
- despre calcule diferențiale și integrale IX, 171
- în stilul latin al elocvenței IX, 471
- referitor la scrierea de mână IX, 492 Scrisoarea afirmativă de birou VI,

11.514 _

Știință(e) II, 351, 352; III, 19, 21, 23; IV, 126, 197, 473, 487, 773; V, 402, 618, 619, 686; VII, 21, 23, 72, 73, 92, 93, 126, 168, 178, 262, 775, 813, 848, 889, 891, 892; VIII, 203, 206, 209, 240, 241, 248, 252, 253, 255, 284, 395, 402, 502, 504, 510, 528, 572, 577, 572, 577, 584, 395, 402, 502, 504, 510, 528, 572, 577. 36 , 1064, 1097; IX, 438, 443, 539, 552, 630, 640, 641; X, 144, 147, 151, 160, 161, 165, 450, 458, 535, 540, 544, 546-548, 569, 570, 574, 575, 587, 590, 6

- despre schimbările atmosferice IV, 271
- militar VII, 350
- IX geografic, 225, 229
- geologic V, 649, 693
- muntele V, 367, 368, 370, 649, 687;

X-431

- naturala II, 107, 173, 185; III,

Biblioteca „Runivers”

288

Indicatori

219, 231, 351; IV, 475, 479, 8/2; VII, 659

- astrolog VIII, 253

- despre Pământul V, 711
- inspector IX, 227, 253
- istoria V, 693
- IX matematic, 267, 322
- despre cele mai mici particule III, 371
- despre metale I, 573
- despre minerale V, 619
- nautice IV, 741, 743, 788-, IX, 349
- nautice IV, 191, 269
- natural I, 437; III, 25, 432; V, 531; IX, 9
- moralizator V, 618
- domestic IX, 551
- despre mina locurilor de minereu V, 619
- despre natura III, 223
- testul V, 369, 689; IX, 69
- verbal VII, 92, 579, 581, 582, 592, 691, 814, 828, 888, 890-892, 901, 919; IX, 83, 621, 953; X, 89, 141, 149, 540
- Spagiric I, 75, 546
- ucraineană IX, 393
- fizic II, 223; III, 539, 553, 556, 578; VI, 605, 614
- chimic II, 485; III, 539; IX, 597, 924
- economic II, 483

Naționalitatea IX, 483

Începuti I, 81; III, 245, 553

- mecanica III, 255
- fizic I, 568

Început, grame. VII, 428

clorură de amoniu I, 469, 545; V, 388, 419, 504; IX, 37, 167, 176

- nativ V, 106

Eroare neutonă vezi Căldură, Frig pe planete și pe Lună

Măruntaiele pământului IV, 173; V, 300, 308, 314, 326, 332, 344, 346, 353, 355, 402.437, 545, 558-560, 564, 567, 568, 573, 574, 6, 6, 8, 6, 6, 6, 6 13.617 620, 621, 707, 719

Copiii nelegitimi văd Copii rușinosi

Nervii VII, 323; VIII, 519

- optic III, 249, 333, 339; IV, 117
- limba III, 330

Nerpa (Nerpa) IX, 298, 767 Impermeabilitate I, 173, 281-283

Uleiul III, 8; V, 320, 382, 384, 414, 608, 609, 677, 701; IX, 35, 766

Nivelarea între Marea Neagră și Marea Caspică IX, 213

- rec X, 146

Nictoscop vezi Trâmbița de noapte Niștad pace VIII, 886, 1049 Cronicar din Novgorod vezi Cronicarii „Noi note literare Göttingen” IX, 678

„Comentarii noi” X, 408, 409, 616 Anul Nou IX, 513

Noul Testament IX, 492

„Un mod nou și scurt de a compune poezia rusă” VIII, 869

Nord Journey VI, 604, 605 Normanismul IX, 831

Notar sau arhivar X, 129

Cazare permanentă pentru trecători și călători VI, 400

Morala, rit. VII, 96, 167

Morala VI, 176, 397

– corecții VI, 379, 383, 600 Zero absolut II, 651, 657 Newtonieni III, 299, 301

DESPRE

Tragerea II, 99, 101; V, 485, 506 Nor(i) III, 33, 49, 57, 59

- continuu III, 75
- apa III, 51
- furtuna IV, 757; VIII, 1008
- forța care acționează III, 71

- ploaie III, 41, 115
- terestru IV, 65
- inferior III, 49, 51
- luminos III, 163
- întuneric III, 191
- subțire cu smocuri III, 191
- electric III, 53, 61, 73, 75, 117 Tapet geografic pentru Palatul de Vară

IX, 292, 765; X-588-877

Simțul mirosului II, 323; III, 330 Învățămant, rit. VII, 396, 398
Recurs, rit. VII, 266, 268, 269 Cotizațiile IX, 105, 152

Riturile VI, 209, 216

- biserica VIII, 958; IX, 429 Observator(e) IV, 235; IX, 365
- Academic IV, 338, 364, 365, 761; VI, 6/2, 622; IX, 22, 27, 189, 214, 279, 300, 311, 343, 348, 358, 366-370, 372-377, 383, 547, 606, 609, 773, 773, 709, 773, 773, 709, 709, 773, 709 806, 810; X, 61, 118, 145, 147, 563
- turnul IX, 340, 383
- astronomic IV, 364

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

289

- la Greenwich IV, 745
- Universitatea din Moscova IV, 720 -- Berlin IX, 784
- Brownie Grisheva IX, 342
- European IV, 338, 364
- în Irkutsk IX, 365
- nava IV, 133, 145, 176, 177, 205, 231
- marina IV, 137, 213
- pentru observații marine IV, 301

- fix IV, 146, 233
- Nicolae al IV-lea, 754
- pentru pregătirea observatorilor marini IV, 176
- Paris IV, 171
- Poltava gravimetric IV, 755
- practica IX, 189
- ■ auto-înregistrare meteorologică IV, 173, 293, 758; IX, 331; X, 502, 828 Observatori IX, 216, 218-220, 223.232, 240, 248, 254, 261, 278-280, 312, 314, 346-355, 357, 365, 370, 372, 379, 735, 738, 739, 795, 806; X, 41, 146; vezi și Observatori
- Observațiile IX, 212, 219, 224, 239, 311, 313, 321, 323, 335, 341, 348, 350, 351, 354, 356, 359, 360, 366-36, 366-36; vezi și Observații
- la Observatorul Academic IX, 373
- IX astronomic, 220, 223, 235, 260, 609, 786
- botanică IX, 321
- hidraulic IX, 786
- Griseva IX, 341, 342
- pentru longitudine la închiderea stelelor IX, 334
- optic IX, 321
- fizic IX, 321
- centric IX, 301, 733
- Obsidian V, 668
- Circumstanțele, gram. VII, 31, 107, 162 Lentila(le) IV, 467, 481
- oglinda IV, 420
- deschidere liniară IV, 418
- Anuntul VI, 392
- Plebei IX, 201, 204
- Vama VI, 184, 216, 221
- Ovăz IX, 298
- „Despre libera circulație a aerului, remarcată în mine” VIII, 900

Legume de grădină IX, 142

cenușă, vezi zgură

Oglaz IV, 427, 431, 433, 454, 464, 798 Incendiu(i) I, 13, 19, 471, 473; II, 507;

III, 8, 9, 61, 65, 67, 111, 137, 183,

241, 243, 259, 261, 269, 283, 285.287,

În M. V. Lomonosov, vol. XI

289, 291, 293, 325, 326, 327, 389, 436; IV, 454; V, 545, 568, 601; VIII, 996, 1006, 1124; IX, 75; X-457

- terestru V, 308

- ceresc III, 77

- în măruntaiele lui VI, 458

- subteran III, 456; V, 306, 308,

310, 320, 342, 344, 614, 627, 677

- distracție VIII, 550, 552 pe apă IV, 153

- electric II, 615; III, 33, 111, 275, 483

- elementar II, 101

---Aristotelian III, 389

- Sf. Elma III, 521 Oirads IX, 194

„Oda victoriei asupra turcilor și tătarilor și prinderii lui Khotyn în 1739” VII, 781, 786, 795, 796, 799, 800, 819, 827, 828, 830

„Odiseea” VIII, 1134

Oda(e) IV, 455; VII, 24, 97, 589

- absurd IX, 878, 819

- parafrastic VII, 328, 837

- solemn VII, 15, 785 Lichefierea I, 17, 19

Lacul(e) V, 584, 585, 596, 613, 705; VI,

462; IX, 195, 201, 267, 287, 746

■ - nisip V, 713

- sarat V, 78, 291, 620, 662, 664, 671
- sare auto-reglabilă V, 673 Cântare de fier V, 476
- cupru IX, 166, 175
- staniul I, 397

Fosile V, 645, 654, 702, 708, 722 Ocean IV, 175; V, 713; VI, 467

- curent principal VI, 466
- mișcarea VI, 466
- vastitatea VI, 469
- deschis VI. 460
- suprafata V, 531; VI, 458, 459
- creșterea salinității V, 714
- evoluția fizico-chimică V, 713, 714

Oceanografie VI, 605

Ochi vezi ochi

Okonnichniki V, 628 grame. VII, 428, 872, 875 Transeuri IV, 401, 778

Octant vezi Quadrant

Octoechos, vezi Cărțile liturgice Ocular IV, 799, 800; vezi si Oglaz

- lentile IV, 475, 477, 485, 487
- distanta focala IV, 418 Cerb(i) IX, 298
- sălbatic VI, 462

Biblioteca „Runivers”

290

Indicatori

- nordul V, 605

Jocurile Olimpice VI, 379

Tin I, 11, 145, 411, 581; III, 326,415;

IV, 409-411, 415-417, 420, 421, 430, 457; V, 107, 216, 371, 375, 376, 380, 381, 403, 408, 412, 413, 420, 432,478, 482, 506, 558, 611, 696;
IX, 57

- Aglino V, 103, 334, 376; IX, 37
- electrificat III, 245
- nativ V, 408

Despre o mai bună economie de stat VI, 383, 601

Ombria sau broncia lui Tarnienne V, 59.

230

Vâscul o vede pe Amela

„Despre luciu metalic” X, 397, 873 Omonime VII, 913, 915, 917, 935, 946
Onix V, 183, 187, 199, 274, 668 Onomatopee, rit. VII, 245, 825 Opal(i)
V.J82, 599, 712

- est V, 182
- Saxon V, 217, 421

Descriere(e)

- IX geografic, 212, 226
- orașe X, 563, 564 --- regiunile IX, 238
- Rusia IX, 354-356, 718, 795
- geodezic X, 77
- topografic IX, 255, 312 „Descrierea pământului Kamchatka”
Krashennikov VI, 614; IX, 632, 957, 952
- Recenzia lui Lomonosov IX, 951

„Descrierea revoltelor Streltsy” VIII, 7002, 1140, 1141, 1/42

„Descrierea lucrărilor Petrovilor” X, 537 Descrieri, rit. VII, 104,
161, 164, 332,

347-372, 590

Opoka V, 83, 109, 597

- talc V, 111

Definiție, rit. VII, 292

- logic VII, 32, 262
- retorica VII, 57, 108, 262

Optica I, 75; II, 354, 501; III, 499; IV, 370, 457, 475, 784; VIII,
519; X,9

- instrumental III, 505; IV, 787;

IX, 860

- cursul IX, 932

- regulile IV, 479

- teoretic și practic IV, 780;

IX, 782

- fiziologic IV, 736 Camera optică X, 282 Omisiuni, III, 341

Omisiune, grame. VII, 419

Experimentele VIII, 1004, 1008; IX, 16, 45, 49,

84, 119, 158, 345, 777, 959; X, 151, 152, 154, 428, 598, 629

- Boyle II. 97, 99

- în vid și la presiune normală IX, 653

- Winkler IX, 330, 781

- fara aer I, 19; IX, 19

- deasupra aerului I, 436

- cu Thunder Machine VIII, 1063

- apa înghețată III, 579

- în vase închise III, 369

- pentru fabricarea coloranților

VIII, 984

- prin schimbarea centrului de greutate IX, 789

- prin măsurarea modificărilor gravitației

IX, 790

- despre studiul fulgerului VIII, 7012

- cu pui (public) IX, 325, 778

- Lomonosov

- în vase sigilate III, 563

- pentru cercetarea ochelarilor multicolori

III, 342

--- optic III, 575, 577

--- obținerea „probe de porțelan” V, 773

--- asupra refractiei in lichide III. 255 --- și Richmann despre studiul electricității atmosferice III, 579

-----cu apă înghețată II, 659

- Magdeburg I, 437, 587

- magnetic I, 503; IX, 19, 323

— cu pendul IX, 790

- meteorologic I, 560; VI, 603 deasupra apei din Oceanul de Nord VI,

603

- mecanic I, 521

- cu modele ale Pământului IV, 275

— cu pompa de aer I, 519

- pe foc V, 660

- optic I, 476; III, 445

--- Marriott III, 334

- suprarăcirea și solidificarea corpurilor lichide II, 704

— cu pendula IX, 786

- cu fierastrau X, 391, 784

— la primirea sticlei colorate IX, 663

- la obținerea cristalelor artificiale IV, 786

- despre pori (la Tyummig) I, 25

- peste refracția III, 247

- peste păsări I, 518; IX, 778

— în gol II, 473

- cu grau si secara IX, 386, 387, 814

- cu propagare a sunetului IV, 458

- despre dizolvarea metalelor în vodca tare IX, 653

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

291

- pentru frecarea diverselor corpuri IX, 670
- Richman III, 423, 568
- cu comprimarea aerului prin forța frigului în bombe II, 661
- Roberval I, 111; II, 113
- cu aer puternic comprimat II, 149, 151
- într-un cuptor de sticlă IX, 75
- ciocnirea corpurilor X, 451
- precizia III, 493
- cu doveac (Boyle) V, 712
- antrenamentul IX, 863
- fizico-chimic V, 607, 617, 619-625, 631, 643, 702-704; IX, 58, 652, 667
- fizic I, 536; II, 471-475, 604, 605, 700, 701; III, 476, 576; VIII, 1017, 1186; IX, 56, 61, 324, 325, 378, 658, 778, 863, 904
- sub apă IX, 325, 777
- despre sărurile II, 596, 600
- Supliment la Chimie V, 223
- Academicienii Florentini III, 566
- chimica III, 47, 339, 443; V, 336, 338, 601, 605, 608-610, 612, 715; VIII, 1017, 1186; IX, 9, 22, 27, 40, 45, 54, 56, 61, 68. 472, 658; X, 377, 378, 387
- pentru teoria culorii X, 389
- cu bombe din fontă II. 155
- electric III, 31, 222, 234, 239, 241, 436, 549
- cu mașină electrică IX, 781

- Yungnikelev I, 59/
- Orangeria IX, 548; X, 147
- Casa Oranienbaum, vezi Palatul Chinezesc
- Vorbitor(i) VII, 61, 221, 232, 266, 287; IX, 953, 956; X, 141
- academic pentru adunări publice
- X, 149
- Greacă VII, 205
- antic VII, 129
- Latină VII, 205
- biserica rusă VII, 813; VIII, 1063
- Oratorio VII, 97, 295, 392, 805, 809, 810, 844, 862; VIII, 1029; IX, 527
- Organe III, 239
- pentru mustrare VII, 399
- ședința III, 295
- sentimente III, 287
- Hoarda VI, 308-320, 369
- Nuc(e) IX, 298
- cedru IX, 297
- Orchestra de corn VIII, 1030-1032
- „Despre nașterea Salpetrului” X, 397
- Ortografie, ortografie VII, 777, 842; IX, 489, 629
- German modern VII, 884
- polonez VII, 842
- Tunuri navale VIII, 571
- pentru lansarea rachetelor, vezi Mortar cu furtunuri
- Armă VIP, 240

- militar VIII, 571
- împușcătură VIII, 1050
- frig VIII, 1050

Proiectul II, 373; V, 711; vezi și Descents chemical

- diageneza V, 694
- plastic V, 693

„Despre domnia metalelor” X, 409, 577

Iluminat III, 261

Sturion VI, 459; IX, 298

„Despre păstrarea artei militare în timpul unei păci de lungă durată” VI, 383, 6/5

Abandon, pur. VII, 61

Vitrificare I, 347

Osteocola V, 89

- V alb, 82

Osteologie IX, 905

Ostracoderm V, 222-225

Insulă(e) V, 532, 540, 543, 577, 593; IX, 202, 203, 267

- V plutitor, 552

Ostrog(s) VI, 447-449

„Despre găsirea latitudinii unui loc” VI, 613 Plumb(s) I, 522; IV, 285; VIII, 571

- din notele Academiei din Paris IV, 169
- Lomonosov IV, 169, 170
- săgețile IV, 319

Răspuns, pur.” VII, 264, 265, 287

Dezgust, pur. VII, 58

Patria VI, 15; VIII, 247, 248, 252, 254, 401, 596; IX, 49, 119, 200, 204, 212, 233, 641; X, 147, 160, 164, 173, 539, 546

Realing V, 486

Refuzul IX, 689

Cărți de refuz IX, 92, 689

Otkuty IX, 734

Reflux II, 676; IV, 169, 283; V, 532; VI, 437, 441, 442, 466, 467

Depozitele V, 702, 709, 710, 714

Scrimă IX, 151, 152, 156, 708 Adancime VI, 471

Anulare, rit. vezi Reconciliere

Reflecția I. 585; III, 255, 381

- secundar IV, 483

Demisia lui Lomonosov VIII, 1182; IX, 761, 763, 919; X, 560, 870, 872

19*

Biblioteca „Runivers”

292

Indicatori

Repulsie III, 241, 245; vezi și Fenomene electrice

- particule reciproce III, 225

- electric III, 277

Dezghețuri III, 35, 37; VI, 459

„Despre înmulțirea abundenței interioare” VI, 379

Ophites V, 192

Vânătoare

- canin VIII, 1031

- regal al VIII-lea, 1030

Ocru I, 145; V, 668

Ochapy V, 455-457, 459, 470, 496, 518

Punctele VIII, 515

Sentiment

- lumini III, 285, 287

– serii III, 285, 287

P

Caz(e) Gram. VII, 119, 120, 131, 244, 260, 371, 372, 411, 413, 419, 425, 429, 634, 644, 867, 934; IX, 624

- acuzativ VII, 431, 433, 460, 464
- dativ VII, 431, 887
- vocativ VII, 460, 673, 929
- nominativ VII, 426, 430, 432, 433, 461, 673, 875
- indirect VII, 466, 653, 690; IX, 624
- prepozițional VII, 412, 431, 460, 920
- genitiv VII, 119, 252, 253, 419, 427, 431, 433, 463, 647, 670, 672, 875, 876
- descriptiv vezi prepozițional
- creator VII, 119

Padun VI, 436, 437, 445, 464-466, 46.8, 475, 481

- originea VI, 464, 465

Camerele

- academic IX, 342
- - ars IX, 340, 790; vezi și Kunstkamera
- Gravura IX, 271, 277, 283, 385, 744, 770; X-629
- Instrumental II, 676; IV, 802; IX, 344, 363, 364, 547, 601, 603, 670-692, 775, 787, 788, 792, 803, 813, 926, 960; X,146
- piatră pentru cutii de mozaic IX, 168
- ateliere IX, 185, 583; X,145
- X mecanic, 146
- nou construit IX, 340
- Legatoria IX, 529
- Punson VII, 866
- Salonul IX, 692, 877; X, 522 Tâmplărie IX, 691

- Judecătoria X, 175

Grădina din faţă IX, 201

„Fierul Pallas” V, 705

Halibut IX, 298

Monumentul Ecaterinei a II-a a IX-a, 712

Panegiric VII, 70-72

- Împărăteasa Elisabeta, vezi „Un cuvânt lăudabil. .. Elizabeth Petrovna ”

- în memoria împăratului Petru cel Mare, vezi „Un cuvânt de laudă lui Petru cel Mare” Pantometrul IX, 960

Aparat Papi nova vezi Aparat Papi nova

Cazanul lui Papin vezi Dispozitivul de paralax al maşinii lui Papin IV, 383 Parafraza VII, 53, 54, 249, 252, 294, 297, 299, 302, 308, 326

parchet(e)

- din pietre multicolore IX, 126

- smalt IX, 706

Naviga

- recolta VI, 223

- pavolochie VI, 223

- pozitia IV, 126, 191, 263

Parusinetts IX, 298

Nava amiral IX, 766

Cupluri III, 175, 199; IV, 57-62, 66-72, 76, 77, 79, 80, 83, 90-92, 94-96, 99, 100, 103, 104, 106, 108; V, 714; VI, 463

- verticala IV, 444

- sus III, 27, 51

- umed III, 53

- apa III, 41, 47, 49; IV, 96, 104

- combustibil III, 47, 49, 51

- gras III, 59, 61

- subteran V, 528
- sulf V, 612, 625
- subțire IV, 79, 84, 105
- elastic III, 226
- sensibil IV, 78

Pașaportul lui Lomonosov pentru călătoria la Moscova IX, 86, 686, 687

Păianjen (pânză la microscop) I, 123, 499; V, 235, 609

Teren arabil VIII, 1124; IX, 152

Pedel(s) IX, 857; X, 130, 137 Pectinite V, 223

Ponce V, 668; IX, 176

Spumă

- marina V, 668
- sticla V, 176, 480
- V zdrobit, 477

Pendul IX, 334, 340, 785, 790; vezi și Pendulum

- în camere academice (instalație) IX, 340, 790

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

293

- în casa Lomonosov IX, 334, 340, 789
- Lomonosov II, 475; IV, 170, 428, 804, 808
- Model IX, 364
- cupru nou inventat IX, 785
- simplu VI, 517; IX, 240
- al doilea IV, 452
- decor pentru el IX, 364
- centrosopic IV, 809
- cutie pentru el IX, 790

Pensiunea IX, 846

- Lomonosov X, 560

- Schlozer IX, 431, 432

Pentametre VII, 11, 12, 14, 787; VIII, 879

Câneșă IX, 296, 298

Cenușă IV, 787; V, 605, 607, 675, 677, 687 „Primele temelii ale metalurgiei” VIII, 1123, 1177-, X, 565, 569, 869

Traducători IX, 296, 592; X, 29, 37, 42, 81, 171, 172

- X chinezesc, 17

- Manchu X, 17 ani

- încurajarea IX, 522

- Tătar X, 17 ani

Traduceri VII, 622, 763, 765, 767, 846, 897, 900, 910, 916, 948, 949; IX, 451, 591, 592, 617, 618

- Chineză IX, 423, 425

- Cărțile Manciu IX, 421, 836

Transport VI, 235; IX, 202, 295

Perevolki IX, 202, 282

Distilarea III, 415; V, 370, 502, 605, 608, 663; IX, 652, 659

- analitic I, 31, 543

- semimetale V, 689

- chimic I, 387; V, 604

Trecerea de la un râu la altul pe uscat IX, 291, 294

Burnout V, 369

Recristalizare V, 663, 664, 713 Modificări

- aer III, 23, 25, 55, 486, 587

- globul terestru V, 603

- poveri pe globul pământesc IV, 811

- chimica III, 432; X, 147

Transfer, gram. VII, 419

Prepelița IX, 298

Recensământul sufletelor IX, 305

Vară uscată IX, 202, 295

Punct, rit. VII, 36, 37, 119, 121-125, 127, 128, 132, 237, 244, 258, 370-378, 419, 872, 876

Conceptul peripatetic X, 428

Periscopul IV, 777, 778; vezi si Field-moscope night

Campania persană a VIII-a, 876, 948, 1055

Pene V, 453, 696

Cântecele VI, 252; VII, 14, 589, 785

- popular VII, 905; VIII, 7037

Nisip(i) IV, 143, 423; V, 124, 126, 541, 545, 546, 579, 588, 591, 593, 594, 598, 603, 613, 614, 621, 622, 629, 707, 717, 717, 717, 717, 717, 717; IX, 37, 167, 175, 298, 685

- alb IV, 422, 437; V, 477, 615, 710 cuarț V, 770

- V galben, 7 7 0

- V purtător de aur, 566, 622, 623, 705, 779

- rosu IV, 437; V, 7 7 0

- cupru IV, 143

- metal IV, 143

- origine (Lomonosov) V, 77 7

- spălarea în apă V, 622, 623

- râul V, 120

- argint IV, 143; V, 622

- gri V, 710

- V colorat, 592

- Șișkinski IV, 422, 452, 784

Cutii cu nisip IX, 122

Gresie, vezi piatră de ajit

Petimetre VIII, 1023, 1024

„Petru cel Mare” (poezie) VIII, 1002, 1115;

X, 393, 537

Petreus V, 208

„Petriada” vezi „Petru cel Mare”

„Comisie îndurerată” VIII, 1167

Imprimare(e)

- adjunctele X, 143, 152
- academicienii X, 142, 143
- clerical X, 174, 175
- mica universitate IX, 446
- universitatea IX, 558

Sigiliul civil VII, 383, 386, 404, 866

Academicice sobe IX, 50, 91, 689

Cuptor(e) IV, 426; VI, 446, 463; IX, 16, 22, 27, 149

- Athanor IX, 654
- V mare, 481, 482
- Harmaharskaya V, 518
- distilare V, 470, 473, 474
- runda V, 514
- Laboratorul Lomonosov, vezi Laboratorul Chimic Lomonosov, cuptoare
- mufă I, 569; V, 469, 515
- recoacere V, 489, 490, 492
- arderea V, 396
- topitoria IV, 143; V, 370, 371, 396, 469, 482, 493-495, 505, 508, 512, 515-517

Biblioteca „Runivers”

Indicatori

- testul I, 345, 393, 569; V, 468, 469, 472, 475-478, 480, 481
- aproximativ cinci guri pentru colectarea sulfului V, 492, 493
- fabrica de sticlă V, 477
- ciment V, 504

Peșterile V, 330, 529. 545

- Besancon V, 312, 684
- Varangian VI, 584

Bere VIII, 510; IX, 176

Pisolite V, 216

Piitika VIP, 864; X, 10, 608

- clasa a IX-a, 439
- scoala IX, 441

Saw, dosarele IX, 38, 167, 176, 298

Pingita V, 81

Roz VI, 434, 611, 612, 617; IX, 326-329, 779

Pirit(e) V, 659

- cupru I, 407

Pirometre II, 475, 507, 509; IX, 38, 57, 670

Pirotehnica IV, 251

Pyrhic VII, 12, 14, 787, 788; VIII, 879

Scriitori VI, 209

- Harz V, 395
- Greacă IV, 401; VIII, 973; X, 149
- vechiul V, 300, 579
- Moscova istorică VII, 432
- Latină VIII, 973
- Roman X, 149

- Rușii VII, 890, 896
- Saxon V, 395
- nordul VI, 177
- fizic III, 495
- VIP păgân, 1097

Scribe IX, 243; X, 130

Scrisoarea(ele) VII, 73-75; IX, 644, 649

- prietenos în proză VII, 589
- poetic VII, 589
- hieroglifa VII, 405
- plata concediului de odihna IX, 443, 444
- rusă VII, 405, 422
- X olograf, 175
- Rușii IX, 493
- circulară despre Dalila X, 634

„Scrisoare de la un ofițer al marinei ruse...” Miller VI, 603

Litere, grame.

- Fără voce VII, 241
- originea VII, 689
- Divizia VII, 671
- rusă VII, 379, 383, 425, 689, 839, 840, 845, 873, 901, 902
- consoanele VII, 690
- confluența VII, 245

„0 carte scrisă despre posibilitatea navigației în Oceanul Arctic. ..”
vezi „Scurtă descriere a diferitelor călătorii. ..”

Scrierea IX, 830

- monumente ale Rusiei vechi IX, 832 „Scrisoare despre beneficiile sticlei”, „Scrisoare” VIP,

977, 1063, 1090; X, 390, 400, 782 „Scrisoare despre regulile poeziei ruse” VII, 797, 824, 835, 866, 899, 945; VIP, 869, 878, 902, 1027; IX, 950

„Scrisoare despre trecerea nordică către Ostyndiya de lângă Oceanul Siberian” VI, 603; X-392-785

„Scrisoare despre asemănările și schimbările limbilor” VII, 926, 944; VIP, 7056; X, 392, 785 Cartea scrisorilor lui Kurganov VIP, 933; IX, 732

Food VI, 391-395, 397

Topitoria V, 336, 507

Topitoare V, 396, 493, 495, 498-500, 510

Topire V, 486, 494, 497-503, 511 Plan(uri) VI, 444; IX, 152, 155, 156, 197, 198, 255, 708, 795, 858; X-633

- Arhangel'sk X, 633
- Astrahan X, 633
- orașele IX, 234, 312
- Kronstadt X, 633
- Leipzig IX, 345
- Moscova IX, 303 1739 IX, 769
- Narva X, 633
- Petersburg IV, 455; VIP, 7070; ix,

250, 778, 744; X-633

----- Academic 1753 X, 899

- Revel X, 633
- Rigi X, 633
- provincia Sankt Petersburg IV, 457
- clădirile clădirii academice IX, 546, 547
- județe

-----Koporsky IX, 745

-----Shlisselburg IX, 745

- Shlisselburg X, 633

Planeta(e) II, 103; III, 317; IV, 31, 34, 41, 42, 55, 57, 65, 78, 105, 106, 168, 237, 259, 275, 281, 421, 434, 753, 769; V, 304, 377, 574, 618; VIP, 122, 517, 518

- atmosfera IV, 105, 106
- superior, sateliți IV, 235, 237, 750 769
- înălțimea IV, 148
- superior, sateliții IV, 147, 785
- mișcarea IV, 167, 487; VIP, 516

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

295

- mutarea IV, 166
- Marte IV, 105; V, 701; VIII, 150
- Mercur IV, 79, 105, 430, 772, 781 pasaje pe discul Soarelui IV, 351, 364, 367; VIII, 150; IX, 83
- VIII locuit, 1070
- Recurs III, 335; IV, 428
- calea IV, 30
- pete variabile în ele IV, 105
- lumina IV, 105
- curent IV, 166, 167
- Jupiter, figura IV, 39; VI, 514

Planimetrie IX, 489

Rochie

- munteni V, 446
- antic X, 581
- V de lână, 535; IX, 157

Planșele IX, 48

- turnat IX, 140, 702

Fertilitatea VI, 186; IX, 281, 282

Densitatea III, 247

- materia corpurilor III, 357

- legat II, 173

Jardiniera marine V, 219

Dansurile VI, 187, 252

Pnite vezi, wap negru

Suprafața pământului III, 27, 39, 49; V, 328, 342, 530-545, 568, 573-575, 580, 581, 586, 587, 589, 601, 603, 604, 606, 612, 614, 620, 70, 70, 70

- oscilația V, 298

- modificări VI, 514, 690

- scade si creste V, 567, 587

- relief V, 720

- coajă V, 674

- figura V; 540, 589

Suprafața marină V, 535, 536, 579; VI, 459

Narativ, pur. VII, 347, 354, 365, 368, 369, 371, 372

- fictiv VII, 358, 361, 381 Povești VII, 222, 354, 361, 362, 914 „Povestea anilor trecuți” VI, 587 Fad VI, 397, 398

Repetiție, rit. VII, 257, 258, 287, 289-292

Vremea IV, 271; VI, 434, 444; VIII, 961; IX, 335, 350, 788; X-403

- modificări III, 23; IV, 751

- pronosticul III, 25, 582; IV, 171, 173, 293, 751

- starea IX, 314

Suspensie cardan, vezi balanțe de busolă

Conexiuni IX, 248, 254, 255, 280, 347, 348, 350, 351

Subiect, gram. VII, 117-121, 123, 155, 204, 206, 244

Asemănarea, rit. VII, 107, 216, 262, 305, 307, 309

Hems văd munții plat

Taxa de votare VIII, 1053; IX, 482, 870

- salariul IX, 609, 614
- listele IX, 482, 871

Sub-navigatori IX, 609

Grefier VIII, 1121; IX, 78, 958 Foc(i) IV, 457; VI, 397, 398; VII, 181; VIII, 947, 1015; IX, 778, 779, 795

- Kunstkamery IX, 795; X, 281, 282, 711
- în pădurile V, 564, 568
- Moscova VIII, 948
- Pirineii V, 568
- subteran V, 608

Vertebrele cetacee V, 225

Cunoașterea III, 495

Restul I, 153, 283; II, 9, 37, 199

- I absolut, 233; II, 183; X-455
- cauza III, 363; X-454
- floarea IV, 440

Câmp(ele) IX, 156, 202

- geomagnetic IV, 753
- gravitație IV, 754
- viziunea IV, 237
- electric III, 579
- în atmosferă III, 514, 536

„Distracție utilă” VIII, 1099, 1108 Polemoscop IV, 401, 402, 457

- nocturn IV, 455
- noaptea IV, 427, 445, 737, 738, 785; vezi și Periscop

Lustruire IX, 116, 133, 176, 177

- pietre cu docul IX, 400

Politica X, 140

Sarcinile poliției IX, 539, 885 Poliția IX, 299, 537, 539, 885 Jumătăți VI, 385

Canvas IX, 298

- de casă, vezi celuloză

Semimetale I, 570; V, 340, 342, 367, 370, 374, 377-382, 393, 410-415, 423, 697, 694; X-428

- modul de separare de minereuri V, 518-520

- mostrele V, 483, 484

Pol(ii) III, 85, 149, 436; IV, 138-140, 168, 219, 293, 340, 349, 385, 395; V, 306, 314, 531, 536, 542, 616, 698

-- înălțimea IX, 280

--- în locul navei IV, 221, 385

Biblioteca „Runivers”

296

Indicatori

- magnetic I, 504; IV, 461, 792; VI, 518

- Mira IV, 782

- nord IV, 24, 138, 215; VI, 440, 456, 460, 462, 468, 473, 487, 505, 511, 527, 528, 610, 614

- sudic III, 454; V, 543

Cercul(e) arctic III, 39, 85, 88, 153;

IV, 217; VI, 530

Proprietarii VIII, 7052, 7053; IX, 237, 274, 482

Preoții VI, 387, 390, 391, 393, 408; X, 129

- văduvele VI, 96, 388

Mitchell float vezi Salometer Thresholds VI, 246, 437, 440; IX, 295

- tabelul numelor lui Lomonosov VI, 32, 556, 557

Rase

- V vulcanogen, 702

- muntele V, 668, 693, 711
- marin antic V, 713
- sedimentar V, 774
- miezul V, 703
- mama V, 727
- transformări fizice și chimice în ele
V, 714

Vicii, rit. VII, 28

Praf de pușcă I, 473, 476; II, 315; III, 435; V, 374, 383, 407, 446, 630; VI, 627

- apa V, '136, 137
- incendiar II, 147
- împușcătură II, 223, 233

Pulbere III, 417

- zdrăngănit I, 512
- aur IV, 76
- kizovy V, 206
- tablă IV, 454

Portul IX, 290, 293

Portretul IV, 457

- ceară (Petru I în Kunstkamera) IX, 169
- Lomonosov X, 530, 843
- mozaic IV, 455

Porfir II, 682; V, 197, 274, 402, 420, 668, 703

- riolit V, 720

Porfirit V, 198, 208, 214-216, 628 Pore X, 452, 453, 455-457

- vezica animală I, 569

Așezări rusești (bazinul Amurului) VIII, 939

Proverbele VII, 237, 251, 905, 914

- Latină IX, 489
- metaforic, vezi Alegorie
- X rusesc, 400

Ambasadorii VI, 197, 224, 226, 229, 239

aștepta

- militar IX, 688, 885
- soldatul IX, 88

Post(e) VI, 393; VIII, 958

- marele VI, 391, 393, 394, 396 Ware IX, 47, 54, 122, 139, 705
- glazurat (portelan), vezi pret
- laborator V, 708
- cu cuptoare V, 472
- multicolor (culoare) IX, 74, 112
- paharul IX, 705
- porțelan IX, 48
- email IX, 48
- cristalul IX, 74
- ceninskaya IX, 298, 768

Colete, jurnal. VII, 154-157, 197, 311-315, 319, 320, 328

Potasa I, 415, 487, 488; II, 255, 257, 261, 669, 682; IV, 422, 423; V, 106, 318, 320, 378, 387-389, 415-418, 475, 477, 483, 502, 550, 556, 557, 591, 605, 607, 676, 709; IX, 35, 43, 80, 166, 176, 298

- V uscat, 595

Administrația de potasiu a biroului Pochinkov V, 281, 669

Amuzant VIII, 593

cursuri

- verticală aeriană III, 518
- lavă V, 701

Inundațiile V, 564, 567, 578, 708, 717; VIII, 897

drumeții

- Gothic VI, 204, 205
- Drevlyane VI, 237

Sol(e) III, 243; V, 710, 717; X-431

- mlaștina V, 710
- luncă întunecată V, 710
- negru, origine V, 710

Poezia VII, 18, 24, 97, 392, 805, 844: VIII, 1000, 1018; IX, 490, 526, 643

- antic V, 715
- mare VII, 899
- Rus vechi VII, 784
- străin VII, 785
- Lomonosov VIII, 1018, 1025
- Instrucțiunea IX, 442
- științific VIII, 1005
- German VII, 782
- rusă VII, 785; VIII, 543, 1006
- francez VII, 13

Poezii VII, 24, 96, 97, 785

- mare VII, 232
- eroic VII, 205, 222, 228, 347, 589, 896
- Didactic VIII, 1005

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

297

- despre Dmitri Donskoy VIII, 1087
- istoric VII, 354

- despre câmpul Kulikovo VIP, 1087
- despre praful de pușcă VIII, 1006
- despre curcubeul VIII, 1006
- teatrul VII, 331
- despre mecanismul VIII, 1006
- despre șah VIII, 1005
- despre viermii de mătase VIII, 1005
- epopeea VII, 354

centura(e)

- munții V, 709
- fierbinte IV, 757-758; V, 565, 569, 615
- V polar, 535, 542
- subtropicale 778
- tropical V, 718, 757

Legea(le) IX, 527; X,140

- IX civil, 467
- natural III, 217
- pentru vacanțele de vară pentru studenți și studenți IX, 885
- natural IX, 467, 859
- Rus antic X, 149

---nou X, 149

- Rusă IX, 884

Regula(rile) IX, 514

- aerometric III, 43
- V geometric, 461
- hidrostatic, hidrostatic IV, 169; V,576
- gramatical VII, 120, 236, 827, 844; IX, 451, 621, 622; X-535
- Huygens IV, 467, 793

- asupra presiunii corpurilor lichide I, 446
- despre mișcarea corpurilor, de la lovitura survenită I, 522
- V mecanic, 576, 584
- ortografic 1733 VII, 802, 803
- ortografie VII, 690
- refractii III, 255
- retorică VII, 24, 108, 109, 348, 370, 419, 792; X-535
- sferic IV, 138
- Trigonometrie IV, 467
- electric III, 65

Ortografie' VII, 381, 388, 429-437, 610, 689-691, 842, 843, 934, 935

- Greacă VII, 612, 912
- rusă (rusă) VII, 606, 840, 846

Sărbătoare(le) VI, 269, 392, 395; IX, 771

Lenevia VI, 393

- exterminarea VI, 379, 383, 398

Prasius V, 181, 202

Practica IV, 481, 487; VI, 440, 469; IX, 15, 48, 663

- astronomic IV, 453
- geodezic IX, 256
- nautice IV, 213
- chimica III, 342; V, 714; IX, 60 Metamorfoza, rit. VII, 206, 230, 657

în rusă" VII, 910-912, 914, 916, 927, 933, 934, 944-946; VIII, 1096; X-400-790

Strămoșii VI, 67, 191, 252, 259, 267; X, 149, 165

Prepozițiile VII, 12, 26, 31, 110, 116, 119, 120, 144, 371-375, 406, 408, 413, 417-419, 427, 429, 434-436, 529, 529, 529, 529, 529, 529, 529, 529, 525 5, 756, 888, 912, 913

Propunerea(ele) VII, 117, 238

- VII principal, 374, 375
- indirect VII, 117
- logic VII, 122, 127
- generalul VII, 118
- special VII, 118, 119
- negativ VII, 118
- afirmativ VII, 118 Prezentare, rit. VII, 59 Preşedintele IX, 750, 752-754; X-126
- 127, 139, 142, 628 Încetarea, rit. VII, 61 Refracţia I, 139, 585; II, 111; III, 251, 257; IV, 439, 442, 481
- cantitatea IV, 137, 215, 749
- coeficient III, 574 corpuri transparente III, 575
- razele I, 487, 492, 518; III, 319, 375; IV, 130, 137, 176, 211, 749; IX, 959
- măsura IV, 137, 749
- razele incidente ale corpului luminos III, 234
- indicatori IV, 785
- lumina in corpuri transparente III, 574, 575 Schimbare, rit. VII, 280
- Premiul Academiei de Ştiinţe III, 13, 445, 545, 577; IV, 732, 733; IX, 673, 674 Regimentul Preobrazhensky VIII, 1050, 1051 Punctuaţie, rit. VII, 691, 935
- litere mici şi titluri VII, 689, 927 Tipografii IX, 636
- niyam metalurgia "" VI, 604 "Adăugarea la" Fenomenul lui Venus "..."
- VIP, 1124
- Instrument(e) IX, 669
- X astronomic, 131
- pentru strivirea si comprimarea corpurilor IX, 57, 670

- incendiar II, 13
- pentru a măsura viteza de mișcare a apei de mare IV, 158

Biblioteca „Runiverse”

298

Indicatori

- să studieze refracția razelor în diferite lichide III, 544
- Lomonosov
- gravimetric IV, 754, 755
- pentru măsurarea forței electrice III, 121
- pentru experimente de chimie fizică II, 479
- să obțineți picături identice și să le numărați IX, 57
- refracție IX, 57
- fizic I, 593; IX, 777, 779, 863; X, 131
- electric III, 29
- măsurare electrică III, 511, 514
- navigație electrică IV, 747 Instrumentație IV, 713-715, 747; ix, 640, 643, 863

Adancul VI, 471

Destinatorii văd destinatarii

Prisma IV, 408, 411, 459

- din oglinda IV, 415
- paharul III, 324

Semnează, rit. VII, 31, 106, 149, 150, 163, 215

Oficialii IX, 230, 237, 238, 242

Aventurile lui Telemachus de F. Fenelon VIII, 1097

Adjectivul VII, 56, 83, 84, 86, 87, 120, 123, 131, 246, 252, 253, 257, 371, 372, 409, 417-419, 430, 432, 466, 468, 474, 634, 644, 648, 653, 675, 801, 802-804, 843, 845, 868,

873, 875, 876, 901, 903, 911, 919,

929, 945; IX, 615

- grade VII, 410, 466. 467, 474, 478, 623, 864, 867, 878, 922, 929

Tides II, 329, 676; IV, 169, 283, 754, 803, 804, 812; V, 532, 578, 706;
VI, 433, 435, 437, 439, 441, 442, 466-468, 471

Aplicație, pur. VII, 364, 365, 371, 372 „Instrucțiuni exemplificative
pentru comandanții de navă” VI, 612, 614

„Însemnări către Vedomosți” VIII, 883, 884, 887, 898; IX, 327, 780,
835, 836; X-616

Note geografice IX, 254

- fizic X, 162

— economic X, 629

Prince Metal V, 380, 407, 412

Principii) '

- Gughenievs IV, 453

— motiv suficient III, 220

- combinație de particule III, 580

--- - omogen III, 535

- static IV, 755

Natura III, 277, 293; V, 693

În plus, rit. VII, 262, 274, 368, 369

Pier VI, 235, 443, IX, 295

- nava IX, 295

- comerciant IX, 202

Abordare, rit. VII, 297, 299, 301, 307 Influx IX, 116, 133

Parabolă, rit. VII, 54, 222, 361-365 Producția posesivă VII, 469-473

Atracția X, 454, 455; vezi și Fenomene electrice

- forțe reciproce, vezi Gravitația - motivul

- toate problemele pentru Soare III, 255

- latente III, 255

- lunisolar IV, 816
- puterea pură III, 361
- pur II, 185; III, 363
- electric III, 277

Parohiile bisericesti IX, 195, 201

Împărtășanie, gram. VII, 50, 56, 117, 131, 371, 372, 374, 407, 408, 414, 417-419, 429, 496, 516, 546-550, 679, 689, 896, 896

- timpul VII, 496, 498, 546

Motiv, rit. VII, 31, 106, 163, 214, 297, 302, 308

Assay Science VIII, 871

Assay Capela V, 117

- bol V, 475, 477, 479, 480, 482, 671, 697
- tona V, 697

Plăci de testare cupru IX, 34

- obloane IX, 38
- ace IX, 34
- greutate IX, 34 dopuri IX, 38

Probele IX, 62, V, 721; vezi și Experimente

- lut pentru aur V, 624
- pentru argint V, 624
- fier la argint V, 479
- metale X, 396
- pe piatra de încercare V, 471, 472
- diferite materiale pentru argint V, 478, 479
- saramură VI, 614
- tăiere pe sticlă IX, 113
- argint pentru aur V, 479
- săruri X, 396

- ochelari IX, 50, 62
  - portelan II, 683; IX, 50, 665
  - vopsele chimice V, 671; X-396
  - în cupru negru complet V, 480-482 Provincia IX, 190, 194-196, 200, 202-
- 205, 214, 216, 217, 219, 220, 230, 231, 237, 240, 274, 307, 723, 725

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

299

Firma IX, 36, 167

- fier II, 207
  - cupru IX, 132, 133
- g argint V, 372
- electrificat III, 439

Proгноza fenomenelor meteorologice, vezi Fenomene meteorologice

„Program” Lomonosov 1746 VIII, 920

Program

- predarea în şcoli proiectate de I. Shuvalov IX, 904
- predare la Universitatea (Lomonosov) IX, 884
- lucrarea la fabricarea „ochelarilor de diferite culori” IX, 663
  - 1750 Universitatea (Teplov) IX, 884
  - experimente de antrenament IX, 863

Produse ruseşti IX, 287, 303, 304, 784

- registrul IX, 297-299
- transport IX, 288

Proza VII, 12, 13, 24, 96, 97, 221, 245, 295, 347, 589, 809

- oratoriul Lomonosov II, 679
- impetuos VII, 372

procurorul IX, 45; X, 131, 137

Produs (produs) la grade vezi Universitatea - studenți, profesori

Pronunție VII, 77-79, 86, 237, 388, 602, 621, 657, 688, 690, 800, 810, 842, 934, 946

- cuvinte străine VII, 671

- cuvinte noi VII, 607

- natural VII, 10

- Oratoriul rus VII, 623

---simplu VII, 623

„Originea poporului rus și a numelui” Miller IX, 835, 847

Calcinare vezi Calcinare

Pescuit(e) VI, 447, 450, 461, 604-, IX, 196, 201

- perla V, 270

- animal, hiperic VI, 429, 676

- aur V, 626

- morsa VI, 434

- minereul V, 624, 720

- peste VI, 429, 614

- salotopenny VI, 676

- sămânța VI, 434

- argint V, 626

- sare IX, 923

Industriașii V, 548, 625; VI, 450, 510, 670, 672, 673; X.591.879

- Grumants VI, 676

- Indian V, 629

- Kamchatka VI, 530

- Novaia Zemlya VI, 501, 676

- Pomeranii VI, 673

- registrul VI, 673

- Rusă VI, 443, 444, 447, 448 Industrie
- prelucrarea metalelor VIII, 1050
- metalurgic VIII, 1050
- prelucrare VIII, 1118
- Mineria Rusă V, 690
- sifon V, 662
- salină V, 662

Fire IX, 79-82, 85, 89, 90, 95, 96, 100, 101, 106-110, 114, 115, 118, 122, 139, 147, 156, 163, 703

Threader IX, 161

Caietele rusești IX, 492

Predici VI, 190; VII, 24, 69, 71, 97;

VIII, 7029, 1076, 1095, 1096; IX, 539 Proportionalitate între masa corpurilor și

greutatea lor II, 177; III, 543; X, 452 Iluminismul VI, 379; VIII, 253, 572,

592, 935, 1172; IX, 543; X, 149, 160, 163

Millet IX, 298

Vernacular, vezi Calm simplu Nasty, rit. vezi Chria Stretch I, 199, 281 Stretch, gram. vezi Profesor(i) de depozite IX, 47, 61, 593, 595; X,

16, 44-46, 126, 127, 135, 137, 140, 141, 171-174

- Secția Geografică IX, 187, 220
- Limbi orientale X, 17 Petiții, rit. VII, 244, 282 Proces(e)
- atmosferică IV, 757
- recuperare V, 698
- geologic V, 693, 711
- dinamica V, 703
- vital II, 65
- acumularea de materie vegetală V,
- formarea coloizilor de silice V, 772

- chimică IX, 10, 74

Tijă magică (legendă) V, 690

- Fier III, 111, 115 Richmann III, 145

- metal III, 65, 73, 75

- electric III, 109

Campania Prut din 1711 VIII, 1175 Fire IX, 298, 813

Psaltirea IV, 375; IX, 157, 873

Biblioteca „Runivers”

grădină zoologică

Indicatori

Păsări VI, 234, 430, 431, 459, 462;

IX, 202, 778

- curte IX, 142

- zborul VI, 187

- clădirea X, 148 „Gheare de pasăre” vezi Dinți de rechin Colecția publică a Academiei de Științe,

Adunarea Publică Academică, Sesiunea Publică a Academiei de Științe, Adunarea Publică a III-a, 513, 515, 516, 535, 544, 552, 556, 557, 561, 565, 581, 582, 590-, IV, 74-73-4, 798, 812, 813; VIP, 891, 954, 1042, 1046; IX, 56, 61, 285, 330, 331, 385, 391, 392, 566, 626, 630, 781, 782, 787. 790, 808, 878, 942, 946, 946; X.59

– proiecte de reorganizare Lomonosov X,

90-92, 126, 149, 157-159, 630 butoane IX, 298 vezică(e)

- oaie III, 434; IX, 38, 325

- gal V, 230, 232

– mistreț V, 231

- din sticla verde IX, 34 Fused gloanțe III, 334 Punchman X, 594

Bump (la marginea Soarelui) IV, 368, 370,

379, 770

Purpuriu mineral II, 682, 685 Vidul II, 111; III, 255, 285; IV, 454

- Boylevskaia I, 15, 542

Deșerturi nisipoase V, 541 Călătorie(e) VI, 448, 455, 607; ix,
212, 220, 223, 835

- Alpinskoye III, 107
- IX geografic, 208
- marina IV, 125; VI, 429
- Nordic IV, 455, 457
- descrierile IV, 269
- Austin V, 597
- marină de nord VI, 448; X-398
- Siberian I. G. Gmelin V, 654, 655 Calea
- terestre IV, 33
- cometa IV, 58, 69
- nava IV, 157, 364
- marina IV, 125, 149
- definiție pe mare IV, 345
- lumina I, 129; III, 255 Pooh IX, 298
- Swan IX, 297 Cannon Yard VIP, 1055 Cannons VIP, 1055

„Albină” vezi „Albină industrioasă” Grâu IX, 386, 387, 814 Tortura VIP,
921, 958

Locul curios VI, 571

Beția VI, 392, 398, 399; IX, 518

Rusaliile VI, 608

R

Sclavia VI, 218, 255; IX, 543

Sclavii VI, 201, 224, 228, 236

Echilibru(e) III, 259

- busola IV, 142, 225, 237, 747, 750
- nava IV, 209

Radelnadel IX, 875

Radii V, 222

Breakers IX, 78

Tâlharii VI, 197, 399-401 Ruine

- vechiul VI, 177, 208

Conversație, rit. VII, 62, 262, 331-333 Separare, rit. VII, 206, 274, 602 „Reflecții asupra cauzei căldurii și frigului” VI, 609

Greutăți IX, 114

Raznochintsy IX, 443-445, 564, 565, 854, 870, 918; X, 163, 164, 599, 629

„Scrieri diverse ale consilierului și profesorului domnului Lomonosov, volumul II” IX, 817

Rayna o vede pe Rhea

Rachete răsucite VIP, 1011

Shell(e) III, 191; V, 223, 270, 548, 577-579, 598, 602, 612, 660

- Venus V, 223, 226
- perla V, 265, 666, 667
- creion V, 223
- marina V, 544, 580
- colorația III, 251

Cadrele IX, 166, 167

- pânze de ferăstrău IX, 101, 114

- la mozaicul „Petru I” IX, 690, 691 Grad(i) VIP, 1117; IX, 441; X, 19, 163,

458, 801-803

Schisma VI, 148-150, 379; VIP, 1065, 1089, 1090

Disidenti VI, 148, 150; VIP, 1065, 1069, 1072, 1077, 1080, 1090, 1140, 1144

- VIP Arkhangelsk, 1077
- lupta cu ei VIP, 1070
- Kerzhensky VIP, 1077

- Pomeranii VIII, 1139
- Solovki (călugări) VIP, 1133 Locație, rit. VII, 64, 99, 273, 293-295, 311, 315, 331, 347, 368, 370

Distribuție, rit. VII, 27, 38, 43, 127, 128, 131, 132, 237

Biblioteca „Runivers1”

Index de subiect

301

Saramură(e) V, 662, 673

- cheia IX, 291, 294, 300
- uterin II, 287, 664, 672; vezi si Rapa
- marina IX, 291, 294, 300
- lacul IX, 291, 294, 300
- subteran V, 662

„Discurs despre acuratețea mai mare a traseului maritim” VI, 604, 613; IX, 410, 728, 782, 788, 790, 798; X, 585, 784, 785, 828, 875

„Discurs despre originea munților de gheață din mările nordice” VI, 604, 610

„Discurs despre diviziunile și asemănările limbilor” X, 400, 790

Dizolvarea I, 339, 349

- monede de aramă I, 363, 365; IX, 652
- mijlocit I, 383
- în vid IX, 23
- în lichid sărat III, 253
- chimica III, 415, 539

Solvenți I, 17, 341, 363, 375, 381, 401, 415, 542, 567, 568, 570; III, 226, 227; IV, 724

Soluțiile I, 387, 572; II, 373, 387; III, 257

- hematoxilina III, 547
- aur II, 683

- acru IV, 454
- natural V, 704
- chimic III, 330, 560; VI, 603

Plantele I, 501; II, 225, 291-293; V, 614

Prelungirea II, 37; III, 415

Ratovishche VIII, 975

Primăria IX, 299

Reactivi chimici IX, 660, 662

Realgar vezi Sandarak

Rubarba IX, 298

- copite IX, 36
- taiere IX, 36

Reverb II, 601

Timp de revizuire X, 146

Revizia IX, 196, 230, 305, 482, 871

- al doilea IX, 734
- al treilea IX, 771

Auditorii X, 146

Reguli

- Amiralul X, 164
- General IX, 462, 583
- Marin Petru I al VIII-lea, 1052

Regulus IV, 415, 416, 420, 421, 782; V, 379, 381, 411, 503, 695; vezi
și Korolek și metalul antimoniu

Registru(e) IX, 194, 195, 260, 262

- IX alfabetic, 753
- state și pământuri IX, 191
- Duș pentru bărbați. IX, 270
- știre transmisă Corpului IX Cadet Terestre, 772

- eseuri pentru al doilea volum al lui Lomonosov IX, 401, 817

Cutter IV, 414

- gravura IX, 400, 815

- curba IV, 454

Campania Rinului VIII, 958, 1117

Ordinul Reiter VI, 134

Râul(e) V, 593, 614, 622, 719; VI, 440, 442, 448, 450-452, 465, 471;
IX, 193-195, 201, 202, 217, 231, 266, 282, 287, 288, 291, 295, 306, 746

- băncile IX, 192, 193, 281

- adâncimea IX, 192, 193, 315

- împlinește IX, 315

- rusă V, 667

- Siberian III, 457

- vechiul IX, 203

- actualul VI, 471

Truse de recrutare VIII, 1052, 1083; IX, 832, 833

Religia IX, 503, 505

Raport asupra insulelor de pe creasta Aleutiană găsită de compania
comercială VI, 617

Meseria VI, 388; IX, 196, 201

- camera cazanelor V, 393

- fierarul V, 393

Curele IX, 298

Republica Științei I, 107; III, 218, 230 Retina, vezi Materie
compatibile cu razele

- în ochiul III, 247

Retorică vezi Retorică

Replica(e) V, 251, 257, 377, 378, 381, 388-390, 410, 413, 416-420, 470,
484, 489, 502, 516, 557, 610, 610; IX, 19, 35

- lut V, 473, 518; IX, 35

- sticla V, 414, 474

Reflector, vezi Telescop reflex Refractometru III, 575-577; IV, 780, 789

- Lomonosov IV, 785

Refractometrie III, 547, 576

Refracția IV, 193, 299, 393, 395, 421, 439, 440, 448, 449, 463

- astronomic IV, 749

• - în atmosfera lui Venus IV, 769

- atmosfere IV, 776

- modificări IV, 213

- masura IV, 215

- inconstanța IV, 199

- diferența IV, 199

Proverbe, rit. VII, 237, 403, 602, 909

- două semnificative VII, 243, 946

Biblioteca „Runivers1”

302

Indicatori

- Nesterov, Novgorod VII, 763,

946

- unul-semnificativ VII, 132

- portabil VII, 250

- derivate din VII, 872

- rusă VII, 428 noi VII, 946

- Scitia VI, 200

- Slava VII, 688, 891, 927

- indicele VII, 269

- Chudsky al VI-lea, 20

Discurs(ele) VII, 91; IX, 493; X-548

- academic VII, 72
- mulțumirea e.i. V. IX, 540
- introductiv, rit. VII, 360, 362
- ornat, rit. VII, 45, 46, 48, 71, 204-219, 237, 295, 331
- scris în limba rusă veche IX, 824
- complicat, rit. VII, 49, 209
- indirect, rit. VII, 355, 360
- științific și literar VII, 894
- non-liric IX, 489
- moralizator VII, 295
- privat VII, 73, 810
- proza VII, 589
- linii drepte VII, 355, 360
- public IX, 781
- la actul public X, 92
- colocvial VII, 811, 906; VIII, 1025 rus VII, 793
- satiric VII, 51
- IX poetic, 489
- Judecătoria VII, 109

„Discurs despre perturbațiile gravitației” IX, 384 „Discurs despre schimbările gravitației pe globul pământesc” IX, 872

„Discurs despre originea numelui și a oamenilor

Rusă” Miller VI, 19 „Discurs despre asemănarea forței electrice cu magnetic” Aepinus IX, 787 Rețete (medicale) X, 164 Destinatar V, 251, 484, 502, 516, 663;

IX, 14, 35, 652

- lut V, 519
- sticla V, 473

Sita de staniu pentru cernerea plumbului zdrobit IX, 38

Rea III, 57, 111, 521; IX, 298, 767 Jugul roman VI, 190

Desenul IX, 490-492; X, 363, 367 Desene IX, 119

- pentru carta IX, 895

- la luminile lui Lomonosov VIII, 1042

Rhetor III, 261; VII, 23, 25, 26, 38, 51-53, 57-60, 65-67, 69, 71, 72, 76, 78, 79, 99, 127, 166-171, 176, 179,

183, 191, 196, 240, 792, 794, 812, 821; VIII, 1046

Retorică(e) VII, 23, 24, 79, 97, 99, 108, 109, 115, 257, 419, 691, 791, 800, 805, 868, 887, 890, 892; X, 124

- latină VII, 257

- Lomonosov VII, 776-778, 781, 785,

786, 790-793, 805, 809, 811-814, 836, 837, 844, 845, 850, 855, 861,

873, 890, 891, 894, 901, 911, 926,

945, 946; VIII, 890, 897, 900, 909, 912, 913, 918, 922, 923, 925, 930,

933, 945, 947, 950, 955, 956, 974,

978, 1063, 1091, 1095, 1096, 1112, 1118; X-783-784

---cartea a doua VIII, 1029 ---ediția a doua a IX, 403 ---ediția întâi a VIII-a, 914

- manual VII, 792-794

Pasajele retorice VII, 27, 32, 34, 35, 108, 110, 115, 131, 139, 158, 204, 206, 224, 262, 294, 311, 326, 330, 366

„Rimologia Rusiei” X, 399, 790 „Psaltirea rimată” a lui Simeon din Polotsk VIII, 951

Rima V, 618; VII, 12, 13, 767, 949

- dactilic VII, 784

- feminin VII, 15, 16, 784, 789; VIII, 1027

- Lomonosov VIII, 1019

- masculin VII, 15, 16, 784; VIII, 1027

- polonez VII, 16 Rov IX, 195, 201 Rovduga IX. 767

Coarne de vânătoare VIII, 1032

Corn(e) V, 223; IX. 298

– Gammonov V, 224-226

- unicorn V, 228, 229

- cerbul I, 59, 545; V, 388; IX, 36 Rogovin VI, 186

Rogoji IX, 167, 298

Gen, gram. VII, 23, 24, 27, 28, 68, 102, 158, 247, 388, 408, 409, 413, 438-440, 644, 673, 928, 931, 938; IX, 622

- rusă VII, 268

Genealogie (genealogie) IX, 629 Parental Sambata IX, 407

Secara IX, 298, 386, 814 Secara VI, 391, 393

Romanele VII, 354

- Franceza VII, 222 Roua(e) III, 79

- epilepsie III, 435

- otrăvitor VI, 398 Wolverines IX, 298

„Pictură pentru eseuri și alte lucrări de

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

303

Vetnik Lomonosov” VI, 605, 614; IX, 812, 1126; X-396

„Exerciții de pictură din acest 1759”

VIII, 1110, 1111, 1116; IX, 867 „Rossiada” Hheraskov VIII, 1130 „Gramatica Rusă” VII, 774, 776,

777, 803, 804, 810, 811, 816, 827, 828, 843, 894, 898, 900-945, 949-951; VIII, 922, 1047, 1087, 1096;

IX, 402, 877, 839-842, 878; X, 389, 391, 392, 400, 785, 787

- materiale la acesta VII, 595, 900-943, 950; VIII, 1043

- traducere germană VII, 778, 885, 915, 950; IX, 418; X-400-876

– caracter normativ VII, 860

– planul VII, 606

- la depunerea la presa IX, 402

– Frontispiciu VII, 848

„Gramatica rusă” în germană Schlozer IX, 428

„Istoria Rusiei” vezi „Istoria Rusiei Antice”

Rossiyskiye Vedomosti (tipărire) X, 78 Rossiyskiy Magazin VIII, 1001
Colecția Rusă, Colecția Rusă la Academia de Științe VII, 782-784;

IX, 547, 950; X, 15, 17, 27, 29, 49, 64, 71, 74, 75

Placers V, 696

– aur V, 719

- învățământul V, 694

Mercur I, 57, 121, 139, 155, 427, 428, 430, 433, 434, 441, 442, 482,
483, 527, 529, 587; II, 181, 211, 215, 331, 343; III, 35, 37, 41, 53,
57, 105, 287, 328, 359, 397, 413, 415, 417, 427,

520, 565; IV, 29, 137, 170-172, 215, 291, 295, 297, 423, 434, 449, 450,
726, 758, 781, 806, 807, 809, 813;

V, 109-112, 115, 340, 369, 372, 377, 380-383, 405, 410, 412, 414, 415,
429, 484, 489, 502, 505, 558, 623,

679, 684, 688; IX, 37, 176, 670, 778;

X, 397, 453

- în barometrul IV, 173, 393

- pentru barometrul IX, 339

- sublimarea I, 145; IV, 792

- urcușul II, 231

- distilare în gol IV, 464

- viu (lichid, nativ) V, 703

- îngheț VI, 390; X-399

- înghețare I, 557; III, 568; V, 695; IX, 345, 792

----- experimentele III, 401, 403, 405, 407, 409,

505, 559, 560, 562; V, 688

-----Brown III, 379, 423

-----Lomonosov III, 423, 425, 567 -----Sf. Petersburg III, 566

– evaporare III, 579, 580 experimente III, 465, 467

- ca colorant II, 685

- distilare I, 395

- trecerea la perechile III, 463

– dizolvarea III, 251

– strălucind în gol III, 255

– compuși, rol în paharele II, 685

- asemănare cu argintul X, 397

- în termometrul V, 695; IX, 345

Rubin IV, 425; V-424

Minereu(i) V, 89, 279, 281-285, 308, 330, 332, 338, 340, 342, 355, 363, 368-370, 395.396.418.423-430,43

436, 437,440,442,445, 451,452,

454, 461,471,478,487-490,493,

498, 500,505,510-512, 518,519,

558, 562,563,586,625, 636,659,

671, 678-680,686,689, 695,698,

705, 719, 721, 722; IX, 298; X-419-797

– analiza V, 668, 670

– anti-bani V, 104, 655

- mlaștina V, 678

- bismut V, 126, 150, 429, 483, 484, 659

- feminin V, 324, 437, 439

- fericit V, 448, 696

- glandular V, 554

- fier IV, 273; V, 93, 99, 116, 119, 163-172, 204, 207, 394, 423, 427, 428, 483, 491-493, 501, 508, 659

----mlaștină V, 324, 334 ----recuperare I, 575 ----V dințat, 428 ----câmp V, 324 ----V suedez, 150

- aur V, 394, 423, 424, 444, 479, 487, 489, 493, 497, 499, 500, 502, 622, 655, 659; VI, 427
- și aur V, 116-120
- veneale V, 354
- separare V, 501–503 ----spălare V, 488, 489 ----nisip V, 354, 424
- prelevare V, 477–479
- alaun V, 95, 96, 386, 484, 520 gri V, 424
- cinabru V, 112-115, 483, 484
- cobalt V, 98, 99, 659
- regele V, 115, 165
- vitriol V, 91, 93-95, 131, 389, 423, 484, 555

Biblioteca „Runivers”

304

Indicatori

- marcasite V, 145
- cupru V, 108, 112, 122-124, 126-128, 137-139, 141, 142, 144, 145, 147-162, 183.282.283.288.326, 394, 423, 426, 427, 443, 480, 482, 491, 493, 500, 501, 506, 659, 668, 670, 698
- maro V, 427
- galben V, 553
- V gri, 427
- V albastru, 427
- flansa V, 553
- metale V, 326, 370, 626, 659
- arsen V, 428, 429, 501
- nefuzibil V, 494, 496, 501

- mostre VIII, 1079
- tablă V, 107-112, 324, 394, 424, 426, 443, 444, 478, 482, 487, 493, 659, 720
- Lumpy V, 426
- descrierea V, 635, 689
- recoacere V, 490-492
- transport V, 432
- spalare V, 433, 487, 488, 502
- nisip I, 575
- fuzibil V, 494, 496, 501
- topire V, 485-493
- stâncile V, 638
- semne în Rusia V, 638
- al meu V, 689
- referire la Lomonosov V, 722
- mostrele IX, 667
- originea V, 705
- cernerea V, 787
- analizarea V, 485, 486
- mercur V, 429, 483, 484
- lumina V, 612
- plumb V, 92, 99, 103, 109, 114, 118, 121, 123, 126, 127, 129-131, 134-146, 150-154, 169, 394, 425, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 3, 4, 4 492, 493, 500, 501, 506, 655, 659
- V stratificat alb, 426
- verde V, 425
- lumina, vezi alb de pirita
- luminos V, 205–207
- topire V, 505

- argint V, 117, 118, 121-134, 151, 326, 340, 394, 423-425, 443, 444, 478, 479, 482, 486, 493, 497, 490, 497, 491, 25, 6, 6, 6 659

----V alb, 425

---- pal V, 425

---- roșu, „rotgulden” I, 415; V, 122, 424, 444

----pistol V, 425

----V negru, 425

- sulf V, 423, 483

- Siberian V, 277, 668

- „sticlă” I, 409

- antimoniu, antimoniu V, 428, 483, 484, 659, 695

- Triostrovsky V, 626

- Ustyug V, 280

--- analiza V, 669

- ardezie V, 506

- zinc I, 575

mine III, 228; IV, 171; V, 332, 336,

338, 369, 395,429,431,432,440,

445-448, 454,458-461,464,466,

467, 485, 520-524,527,528,552,

561-564, 586.625.696.718.722;

X, 419, 428, 430, 431, 797

- ventilatie I, 565; V,691

- masura V, 461-467

- epuizat V, 612

— Kolyvanovoskresenskiye V, 623

- argint cositor V, 696

- descrierea V, 689

- rusă V, 638

- Saxon V, 692
- tiraj natural în ele V, 692, 693 Minerii V, 352, 431-433, 438 Minerii V, 321, 332, 396, 435, 437, 442, 444, 445, 447, 448, 458, 485, 486, 523, 562, 612, 625, 631, 694 Pușca VI, 465, 473, 511; IX, 298, 767
- împușcătură IX, 290

Manuscrise

- IX antic, 832
- IX istoric, 417
- Lomonosov IV, 814
- Colecția Mukhanovskoe VII, 944 Russkaya Pravda IX, 830 Russkiy Vestnik X, 561
- Brooks VI, 430, 462, 464, 465 Pești I, 519; IV, 440, 725, 728; V-302 308, 544, 613, 711; VI, 458; IX, 202, 325, 778
- marina V, 604
- V fosilizat, 225, 422
- clădirea X, 148

Stigmat, vezi tăietor de gravură

Lynx IX, 298

Rândurile de tranzacționare IX, 196, 201

CU

Grădinile VIII, 511; IX, 596, 677; X-598

- imperial la Palatul de vară IX, 386, 814

Grădinarul X, 131

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

305

Salo

- morsa VI, 444

- carne de porc IX, 298

Salo vezi gheață

Salometru IV, 129, 197, 263, 747, 752 Autovoce, gram. VII, 402, 403, 405, 434, 435, 872

Autopropulsat, vezi Cuptoare

Auto-imolare VIII, 1069 Sinucidere VI, 384

Sangarak IX, 176

Lemn de santal (vopsea) I, 428, 488, 587 Sandarak V, 415

Sankt Petersburg Vedomosti VII, 806, 856, 888, 892; VIII, 875, 946, 949, 978, 1046, 1085; IX, 667, 777, 814, 816, 853, 854, 880; X, 119, 869

„Buletinul Sankt Petersburg despre treburile oamenilor de știință” X, 32

Santaloni I, 587

Topituri (topire) V, 103, 495

Sardes V, 179, 215

Sardonychus V, 188, 215

Twill IX, 298

Sarcasm, rit. VII, 257

Sater IV, 454

„Satiră pe petimetru și cochete” Elagin VIII, / 079, 7020

Satire VII, 97, 194, 589

Saturn vede plumb

Saturn III, 133, 177, 255, 347; IV, 19, 21, 30, 37, 79, 99, 451, 726

- diametrul IV, 14, 38

- inelul IV, 14, 40

- lumina IV, 17, 23, 25

- sfera IV, 99

Safir V, 181

Sofranul II, 697

Sugar IX, 298

Piles IX, 167

– palplanse IX, 114

Forajul IX, 337

Prăbușirea vezi duritatea

Lumină I, 115, 131, 149, 157, 159, 476, 483, 498; III, 8, 9, 123, 153, 241, 249, 255, 259, 269, 277, 283, 285, 287, 289,

291, 293, 297, 301, 305, 318, 320,

322, 323, 327, 332, 338, 340, 347, 367, 552;
IV.115.166.279.407.415,

451, 456; IX, 75

- curgătoare (femelă) III, 275

- corpurile principale IV, 164, 166

– vodcă albastră IV, 439

- gradatia IV, 727

- trosnet III, 275

- Mișcarea III, ' 153, 241

20 M. V. Lomonosov, vol. XI

- zilnic IV, 117; VI, 446

– lumânare galbenă IV, 439

- zodiac (zodiac) IV, 17,

20, 27, 69, 70, 78, 79, 90, 91, 726

- roșu cărbune IV, 439

– Propagarea newtoniană IV, 460

- noaptea IV, 117

– Propagarea newtoniană III, 243

- reflectat de gheața de mare IV, 434

- refractat de prisme III, 335

- refractat IV, 175
- natura III, 549, 550, 554
- cauza III, 324, 326-328
- originea III, 321; IV, 167
- căile IV, 430
- Distribuția III, 157, 175, 303, 307, 534
- îngroșare IV, 115
- puterea IV, 136, 213
- solar III, 125, 261; IV, 42, 43
- compactat I, 585
- doctrina I, 548
- electrice III, 57, 79, 81, 275, 326 cauza III, 483
- in tuburi fara aer IV, 446 Luminari III, 255; IV, 137, 146, 345, 429,
- 481, 752, 794, 795, 799
- cota deasupra orizontului IV, 127
- inaltimea IV, 126
- mișcări IV, 128 etern IV, 195
- Observația IV, 483
- ceresc IV, 149, 158, 337, 372, 751;
- V,618
- noaptea IV, 137, 213
- goniometru IV, 752
- dispozițiile IV, 195
- natura IV. 475
- trecând prin meridianul IX, 280
- Învățătura IV, 479
- Lumânări IX, 43; X,131

- sebasee IX, 288

Plumb I, 432, 486; III, 259, 325, 326, 415; V, 112, 117, 118, 144, 145, 285, 286, 371, 376, 377, 379-381, 383, 403, 406, 409-411, 413, 415, 414, 4, 2, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 475, 477-482, 497-500, 506, 508, 515-517, 558, 561, 563, 611, 612, 67/, 698, 781; IX. 37, 57, 298, 659

- boabe V, 671

- foaia I, 621

- metal I, 569

- tragerea III, 251

- oxidare III, 563

- oxid V, 698

- ars, vezi Minium

Biblioteca „Runivers”

306

Indicatori

Proprietăți, rit. VII, 46, 150, 208, 209

- vital VII, 46, 103, 109, 110, 112, 113, 137, 204, 253, 348

- materialul VII, 28, 102, 112, 113, 135, 136, 204, 348

Preotul vede fundii

Sfânta Scriptură IV, 372, 374, 375, 773; V, 616, 619; VII, 69, 899; VIII, 1061, 1062

Aurora III, 81, 83, 85, 87, 93, 97, 121, 123, 125, 131, 133, 147, 149, 151, 153, 157, 177, 179, 251, 179, 251, 5, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 508, 518, 524, 526, 584-587; IV, 20, 26, 27, 47, 69, 385, 726; VI, 458, 460-462, 467, 517; VII, 315, 318, 837; VIII, 972, 1006, 1063; IX, 385; X, 398, 585

- despre gravura desenelor IX, 385, 813

- placi de cupru IX, 813; X-588

- arcade III, 483

- observatia X.398

- dezonorabil III, 485

- explicația lui de Meran IV, 68

- natura III, 579, 530, 532, 582, 583;

VIII, 973

- cauza III, 525

- desene de Lomonosov IX, 385, 873

- comparație cu cometa III, 175

- tabelele X, 877

- culorile III, 87, 89, 91, 125, 489

- energie electrică III, 583; VI, 517

Decret secret privind organizarea expediției de către Oceanul de Nord
14 mai 1764 VI, 623

Sextant, sextant IV, 385, 389, 746, 751, 776

Două curte sector IV, 451

Selenita II, 491, 697; III, 255; IV, 425; V, 92, 187, 218, 420, 421,
658

Salpetru I, 397, 469; II, 221, 233, 267, 269; 309; III, 191; IV,
421-423; V,

106, 200, 201, 203, 205-208, 258,

262, 388.419.473.475, 504.516,

543, 545, 591, 599, 604, 695, 697;

IX, 37, 167, 176, 298

- gătit V, 520

- putere explozivă II, 223, 309, 319

- detonarea cu solide II, 269

- adevărat (potasiu) II, 235, 669

- distilare II, 233

- pregătirea II, 277-289

- natura constituenților II, 239

- producția II, 277

- soluția II, 233

- dizolvare în apă III, 259

- nasterea II, 277; III, 589; X-437-450

- combinație cu metale III, 465

- structura cristalină II, 273

- cristalul V, 177

Satul IX, 81, 194-197, 201, 202, 217, 230, 237, 242, 246, 260, 274, 305

Hering VI, 459; IX, 298 Somon IX, 298 Semințe X, 147

Regimentul Semyonov VIII, 1051 Seminari IX, 850

Seminarul VIII, 946; IX, 441

- Alexandru Nevski al IX-lea, 440, 849

- Kazanskaya VIII, 1070

- Neva IX, 324, 439, 777

- Novgorodskaya IX, 324, 777, 849

- Sinodal IX, 596

- Smolenskaya IX, 849

Senatul, Guvernarea Senatului I, 536, 579, 580, 593, 594; IV, 327, 364, 718, 776; V, 269, 273, 285, 351, 353, 355, 363, 667-669, 685, 686, 721; VI, . 600, 608; VII, 233, 805, 890; VIII, 597, 884, 916, 918, 958, 1004, 1034, 1054, 1056, 1067, 1112, 1113, 1170, 1175, 1176, 1182, 1187; IX, 24, 27, 28, 82-86, 99, 104, 105, 110, 118-121, 123,136,140,143-145, 148,

- 149, 151,152,154,155, 157, 159.

163-165, 171,178-180, 192-194,

196, 197,199-201,203-206, 210,

214, 218-220, 226, 227, 230, 233-235, 237-243, 245-248, 253-255, 260, 261.270.278.280, 283-285,

289, 293, 304-307, 316, 317, 324, 346-357, 359-361, 364-369, 371- 374, 377, 378, 417, 419, 421-361, 364-369, 371- 374, 377, 378. ,578,617,648 ,

649, 655,656,666,667,684,686.

691, 700-703,705,709,711,712,

70-717, 721.723-725.728.730,

734, 738,742,747,753,762,763,

770, 774,777,794,795,797,801,

802, 804, 831-833, 836, 838, 848, 865, 894, 898, 899, 901-903, 917,
921, 923, 924, 934; X, 25, 32, 35 - 37, 43, 62, 79, 80, 88, 119, 156,
166, 172, 530, 532, 534, 556, 558, 564, 607, 610, 607, 610, 610, 610,
610 631, 632

Sensitiva (plantă) III, 29, 519; VIII, 494

Sulf I, 21, 143, 145, 403, 405, 472, 475, 542, 575, 576; II, 243; III,
241, 247. 271, 279.281.415, V, 95-97.308,

310, 326,336,338,342,344,383,

388, 390. 414-417, 423, 424, 426-429, 438,443,458,479,480,484,

485, 489-493,503,505,506,518,

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

307

519, 545, 556, 558, 570, 586, 601, 609, 624, 627, 658, 675, 695, 698,
707; IX, 298; X-428

- sublimarea I, 395
- învierea din acid sulfuric II, 225
- îmbrăcat V, 659
- combustibil V, 378, 379, 382, 414, 543, 585; IX, 36
- fier V, 112
- V galben, 93
- metale I, 415
- mineral III, 336; V, 314, 586, 709
- nativ V, 94, 104, 382, 656, 659, 668
- Colecția V, 492, 493

Carnelian V, 179, 180, 183-189, 198, 274, 599, 628, 630, 655, 668, 712

Inima I, 502, 503, 519, 520

Argent I, 475, 568, 581; III, 425; IV, 443, 459, 782; V, 87, 102-104,
107, 128, 138,143,144,147,150, 151,

153, 160,161,189,269,277, 278,

280, 282,283,285,286,288, 289,

326, 336, 371-373, 378, 381, 383, 401, 403,405,406,408,411-413,

415, 424,441,444,471-474, 478,

497-499, 503, 506, 507, 515, 517, 518, 563,593,611,612,620-622,

626-628, 656, 659, 671, 679, 719; VI, 227; VIII, 940, 966; IX, 37, 125.
136, 298, 671; vezi și metale înalte

- prada V, 671
- fila IV, 409
- depozite în Mexic V, 707
- arsenic I, 413
- separare de minereu V, 505, 516, 517
- recoacere V, 515, 516
- V nativ, 424, 505, 626, 656 V pur, 406, 694

Ficat de sulf I, 576; V, 415, 695 Serpentine V, 187, 192

„Istoria Siberiei” Miller IX. 273, 425, 467, 620, 859, 936; X, 553, 563
Istoria siberiană a lui Fisher IX, 838 Ordinul siberian IX, 348

Sig IX, 298

Siderostat IV, 776 Forța III, 542

- tunetul III, 77, 83, 103, 524; IX, 331
- electric III, 69, 71, 77, 121, 486, V, 296; VIII, 912
- mutare (deplasare, mutare) I, 430; II, 11; III, 255
- viu III, 255
- apa de congelare I, 470
- magnetic I, 506, 510; III, 437; IV, 164-166, 175, 241, 279, 750, 752, 753; VI. 163
- V de foc, 625
- respingător II, 89; III, 269, 273
- subteran intern V, 586, 624, 720
- marea II, 677; IV, 755

- atractiv III, 273, 319, 363, 379, 381, 383, 385, 437
- atractia IV, 755, 804
- liantul IV, 75
- combinație de particule III, 565
- rezistentă III, 273
- ambreiaj I, 9; III, 291, 293
- putere calorică I, 548; II, 111
- greutate, greutate, împovărătoare III, 291, 293, 505; IV, 167, 168, 810, 86
- schimbarea IV, 804, 806
- centrifugă I, 259; III, 257
- centripet III, 279
- electric III, 8-10, 23, 27, 29, 31, 33, 35, 47, 51, 55, 59, 63, 65, 67, 69, 71, 75, 79, 81, 83, 85, 87, 91, 93, 95, 97, 111, 111, 111, 111, 111, 113
- 125, 137, 139, 145, 149, 153, 183,
- 190-192, 245, 269.271.273.277,
- 279, 281, 283, 330.407.479.514,
- 536; IV, 408, 757; V, 298, 565
- air III, 111, 121
- studiu cantitativ III, 511 ---natural III, 57, 111
- în nori III, 73
- original III, 139 ---obținerea III, 271, 438 ---derivat III, 51, 61, 139 ---cauza III, 103, 137
- Silogism, log. VII, 68, 154, 156, 157, 197, 311-313, 331, 836
- incomplet VII, 313
- pozitiv VII, 156
- dreapta VII, 155
- separarea VII, 156, 311, 326, 328; VIII, 937

- prescurtat vezi Enthymeme
- condițional VII, 156, 157, 311, 319 Sinecdoca VII, 245, 246, 250

Sinipy V, 385

Sinod IV, 773; VI, 60; VII, 870, 893, 894; VIII, 965, 1054, 1059-1062, 1065-1074, 1076, 1078, 1079, 1081, 1089; IX, 194, 197, 198, 206. 260, 262, 406, 407, 557, 648, 721, 722, 724. 753, 821, 849; X, 21, 123

- „cenzură” VIII, 1061

20*

Biblioteca „Runivers”

308

Indicatori

Sinonime VII, 763, 914-919, 926, 927, 946

Sinopsis Kiev VI, 9, 10, 23, 30; VIII, 1002

Sintaxa VII, 933

- Reguli majore IX, 491
- Rusă VII, <3/2, 891, 900, 907, 945 Sinteza II, 225, 315; IX, 23

Sinter V, 205-207

Xin V, 154-160

Sirop violet V, 294, 388, 672

Sistem(e)

- pe pământ IV, 372
- Copernic IV, 371; VIII, 1062, 1063
- măsuri metrice V, 697
- „minerale comune” Lomonosov V, 722
- V mineralogic, 394
- lumea lui Tycho Brahe IV, 774
- optică Lomonosov-Herschel IV, 799
- planete, planetare IV, 32, 43, 79, 88, 90
- sexual IV, 458

- Natura III, 241
- lumini VIII, 518
- montat pe perete cu înclinări orbitale IV, 421, 784
- solar IV, 371, 372, 769
- modele de construcție IV, 784
- mișcarea calorică III, 397, 437
- fizica Lomonosov III, 432 Strălucire
- Zodiac III, 97
- Lunar IV, 24, 47
- electric VI, 461
- arta produs III, 91
- sudic III, 125

„O legendă despre naștere, creștere și denumire. ..” N. Krekshina VI, 570

Povești VII, 905, 914

Povești VI, 253; VII, 222, 361, 362; IX, 199, 204; vezi și Narațiuni fictive

- rusă VII, 223
- franceză VII, 223

Predicat, gram. VII, 117-121, 123, 155, 204, 206, 244

Fete de masă IX, 298

Terebentină 1, 430, 467; V, 320

Depozite (silabe), gram. VII, 237, 242, 396, 403, 404, 409, 602, 691, 866, 909

- Abisinian VII, 866
- durata VII, 11
- Evreu VII, 866
- concizia VII, 11
- și zicale VII, 427-429, 671, 689

- rusă VII, 427
- în rusă VII, 10

Declinație, gram. VII, 383, 425, 440-455, 457, 465, 642, 645, 657, 846, 847, 912, 914, 927, 930-, IX, 489, 491, 621

- incorect IX, 458
- regulile VII, 455, 466, 646, 669 Declinarea
- la orizontul I, 510; IV, 160, 165, 751, 752
- gradul IV, 153
- magnetic III, 588; IV, 160, 750, 751
- autentic IV, 153

Viteza I, 456; III, 225, 351; IV, 154, 167

Scorpionul V, 184, 186, 191

Scott IX, 202

- cauza VI, 398

Slavismul VII, 891, 895, 896

Slate(e)

- ardezie (ardezie) V, 719
- bituminos V, 715
- argilos V, 7 / /
- cupru, vezi ardezie Eisleben

Consecință, log. VII, 154, 155

Lăcătuș IX, 601

Dicționarul lui A. I. Bogdanov IX, 934, 940 Cuvânt(e) VII, 23, 91, 132, 133, 135, 198, 201; IX, 76, 426

- Greacă VII, 897; IX, 824
- străin VII, 606, 622, 846, 900, 910, 930, 946
- transformarea în rusă VII, 675
- rădăcina VII, 872
- primitivii germani IX, 474, 865

- nou inventat IX, 624
- VII nou, 607
- eponimul VII, 55
- monosilabic VII, 11, 12
- olinfic VII, 280
- modificări VII, 56
- polonez VII, 16
- derivate IX, 616, 943
- plebei VII, 763
- rusă VII, 391, 427, 431, 930, 946
- civil VII, 607, 946
- primitivele VII, 606, 846, 933; IX, 616, 943
- vechea biserică VII, 607, 946
- rus natural VII, 896
- artistic VII, 775
- Slava VII, 897
- adaosul VII, 606
- îndoială semnificativă VII, 232
- vechiul VII, 910
- cursul VII, 236, 240, 242, 245

Biblioteca „Runiverse”

Index de subiect

309

- franceză VII, 897
- părțile a IX-a, 221
- ascendent VII, 123
- auxiliar, lucrare VII, 568-574
- principal VII, 408

- Semnificativ VII, 405-418
- inseparabile VII, 398, 402-405
- indeclinabil VII, 689
- adaosul VII, 418-420
- oficial VII, 408, 540-553, 903
- Compoziția VII, 554-578

Cuvânt(e) (vorbiire)

- piatra funerara Vii, 72
- lăudabil IX, 331, 460
- public VII, 69, 810
- retorica VII, 50, 238

„Un cuvânt despre principalele schimbări în atmosferă și despre predicția lor” Brown IX, 954, 955

„Cuvântul meu despre fenomenele electrice din aer”, vezi „Un cuvânt despre fenomenele aeriene. , .”

„Un cuvânt despre beneficiile chimiei” VIII, 984; IX. 56, 402, 669; X, 388, 390, 400

„Un cuvânt de laudă... către Elisabeta Petrovna...” 1749 VIII, 978, 1047-, IX, 947; X, 400, 779, 780

„Un cuvânt de laudă... lui Petru cel Mare...” IX, 331, 401, 782; X, 392, 400, 836

„Un cuvânt despre originea luminii...” IX, 332, 782, 783, 784; X, 377, 393, 410, 580, 874

„Un cuvânt despre nașterea metalelor...” X, 397, 409, 791

„Un cuvânt despre flori” vezi „Un cuvânt despre originea luminii...”

„Un cuvânt despre fenomenele aerului...” VI, 460, 586, 604, 609; VIII, 1016; IX, 402, 688, 777, 787, - X, 398, 409, 577, 784, 827, 828, 873

În plus, gram. VII, 409, 428

Straturi

- în munți orizontală V, 324
- celebra piatră V, 557
- piatra V, 577

- Mansfeld sau Wittenfeld V, 703
- piatra de nisip V, 557
- nisipos V, 720
- minereu sau filoane V, 560
- cărbune V, 555, 556
- ardezie V, 558
- piatra de ardezie V, 557

Straturile pământului V, 530, 566, 575, 589, 594, 609, 613, 620, 626, 630, 641

- mâinile omului deschise V, 545-564
- deschis din fire V, 564-573

Elefanții V, 228, 548, 613, 615, 616, 628, 718

Mica IV, 423, 456; V, 96, 117, 126, 129, 130, 134, 139, 140, 153, 158, 160, 211-213, 663, 665, 666; IX, 167

- alb V, 101, 158, 159
- muntele IX, 37
- giryalskaya V, 255
- ars V, 258, 665
- muntele V, 154
- V verzui, 105
- Keretskaya V, 626, 720
- Lavisskaya II, 282
- romboid, vezi gips
- V negru, 149
- negricios V, 158

Smalt(s) IV, 787; IX, 682, 684, 694

- mozaic III, 555
- pentru basoreliefurile din marmură ale Palatului Chinezesc IX, 706

- panouri IX, 706

- lamelar IV, 791

Smalt bars IX, 688

Condamna la moarte VIP, 921, 958, 1117 Resin I, 472; III, 9, 29, 271, 415; V, 270, 320, 382, 384, 567; VI, 192; IX, 298, 329, 659

- muntele V, 385, 414, 608

- lichid V, 611

--- mineral V, 384

- Evreu, vezi Asfalt

- chiparos V, 610

- chiparos V, 387

- mineral V, 382, 383

- mirositoare I, 541

- transparent V, 609

Smolchug (smolchug) IX, 288, 298, 767 Moscow Troubles VI, 569

Zăpada II, 101; III, 35, 39, 239; V, 535, 542, 545; VI, 434, 436, 440, 446, 459, 463, 464; X-451

Câini (călărie) VI, 453

Sobol VI, 190, 443, 582; IX, 298

Catedrale

- Arhangelsk la Moscova VI, 157

- Petru și Pavel al VIII-lea, 1186, 1189; IX, 150, 165, 173, 700, 701, 708, 714-717

- Sofia de Sf. în Kiev al VI-lea, 283, 284 în Novgorod al VI-lea, 96

--- în Tsargrad VI, 264

- Trinity VIP, 1051, 1091

Ansamblu(e)

Biblioteca „Runivers”

Indicatori

- IX geografic, 191, 275, 276, 749
- academicieni generali, vezi Conferinta
- Privat vezi Conferinta
- profesoral, vezi Conferință

„Opere diverse adunate în versuri și proză” IX, 712

Combinația II, 231; III, 239, 257, 261, 329, 415, 465, 546, 553

Consoane, grame. VII, 10, 240, 241, 388. 399, 405, 624, 645, 843, 871, 872, 924, 926, 930

- gutural VII, 400
- labiale VII, 400, 401
- dentar VII, 400
- variabila VII, 424
- soft VII, 241, 401, 402, 424
- fuzibil (neted) VII, 241, 424
- palatin VII, 400
- majorat VII, 872
- pronunția VII, 401, 426
- Divizia VII, 424
- greu VII, 241, 401, 402, 424
- lingual VII, 400 Acord, pus. VII, 257, 261 Decădere III, 339
- animale III, 47; V, 318, 676
- creștere III, 47; V, 676
- ierburi și frunze V, 320, 677 Compus, rit. VII, 206

Constelațiile IV, 12

- Andromeda IV, 12, 16, 17, 429, 725
- Antinos IV, 429
- Gemeni IV, 336, 429
- Ursa Major IV, 397, 429, 777

- Marele Câine IV, 429
- Balanta IV, 33, 109, 110, 429, 727
- Vărsător IV, 36, 58
- Carul IV, 429
- Bootes IV, 429
- Corbul IV, 429
- Hercule IV, 429
- Hidra IV, 429
- Câini IV, 429
- Fecioara IV, 429
- Delfinul IV, 429
- Dragon IV, 397, 429, 777
- Manz IV, 429
- Iepurele IV, 429
- Ophiuchus IV, 429
- Șarpele IV, 429
- Casiopea IV, 429
- Trusa IV, 429
- Capricorn IV, 429
- Nava IV, 429
- Coroana IV, 429
- Cygnus IV, 429
- Leon IV, 429
- Lyra IV, 17, 413, 429
- Vulpe cu găscă IV, 429
- Ursa Mică a IV-a, 138, 397, 429.777; VIII, 933
- Câine mai mic IV, 429
- Berbec IV, 12, 15, 17, 36, 429, 725, 728

- Vultur IV, 429
- Orion IV, 429
- Pegas IV, 12, 15, 429, 725
- Perseus IV, 397, 429, III
- Cancer IV, 429
- Pești IV, 20, 429
- Scorpion IV, 32, 429
- Săgetător IV, 32, 429
- Taur IV, 429, 725, 728
- Cepheus IV, 429
- Eridanus IV, 429

Making Worlds III, 484

Soymennost vezi Suc(e) Uniname

- alcalin V, 387, 388
- vital în nervi III, 329
- V îngrosat, 367, 370, 387-390
- V călit, 659
- acru V, 387, 388
- mineral V, 388
- plante, gust III, 283
- mediu V, 387, 388
- pahar IX, 35

„O prescurtare asupra vieților țărilor Mihail, Alexei și Fedor” VI, 569

Abrevieri, rit. VII, 405, 691

Abrevieri pentru „Descrierea Țării Kamchatka”

X, 533, 540, 845, 850

„O scurtă descriere a afacerilor suveranilor. ..” VI, 569; X-839

„O descriere abreviată a impostorilor” VI, 568, 569; X-527-840

Truse de soldat VI, 401, 599

Soldații VI, 192, 193; IX, 579, 586; X, 131

- academic IX, 690

Sărare V, 667, 662, 665; IX, 652

- în Pomorie VI, 614

Saline, saline V, 246, 662; VI, 614; IX, 201

- Kama V, 626

- Pomeranii de lângă Marea Albă V, 665; VI, 614

Soarele vezi aur

Soarele II, 103, 329; III, 27, 29, 31, 39, 49, 53, 55, 93, 95, 97, 131, 155, 159, 167, 171, 249, 253, 255, 257, 317, 3192, 1, 3192-3 328, 338; IV, 9, 10, 18, 19, 22, 25-27, 30, 32-35, 37, 39, 40, 42-50, 53, 54, 56-62,

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

311

64-69, 78, 80-82, 84-86, 88-92, 94-96, 98-101, 104-110, 128-130, 145, 146, 160, 167, 168, 199, 23, 23 279, 281, 319, 340, 341, 349, 370, 373, 379, 393, 429, 430, 444, 445, 450,

460, 487, 720, 722, 726, 727, 749,

754, 761, 764, 766, 769, 770, 772,

7A4-776, 802, 816-, V, 618, 719; VI, 446, 458, 464, 611, 619; VII, 446, 458, 464, 611, 619; VIII, 121, 141, 150, 516-518, 897, 910, 996, 1008-, IX, 346, 602, 609, 793, 797, 800, 803; X-557

- urcarea IV, 442

- înălțimea deasupra orizontului IV, 213, 391;

VI, 443

- mișcarea IV, 277, 293 zilnic IV, 395

- actul IV, 261

- diametrul IV, 366

- discul IV, 347, 349

- eclipsa IV, 351; VI, 398
- intrarea IV, 442
- fluctuatia activitatii V, 778
- razele III, 159
- paralaxă, definiție IV, 765, 769;

V,701

--- Valoare V, 707

- suprafață, procese IX, 97 7
- pete IV, 90
- roșie, miteria III, 245
- lumina III, 157
- puterea IV, 173
- atractia IX, 789
- declinarea IV, 335, 366
- curent IV, 165
- fotosfera VIII, 977
- energie, utilizare VIII, 1007 Solovetsky scaun VIII, 1138

Malt IX, 298 Mlaștini sărate V, 544

- Astrahan V, 603

Sare(e) I, 469, 489, 577; I, 103, 223; III, 228, 357, 454, 456; IV, 71; V, 78, 79, 105, 106, 245-247, 251, 255, 293, 340, 342,388,477,480,483,489,

504, 543,544,575,599,601,603,

604, 614,659,662,666,672,673,

675, 680, 698; VI, 614; IX, 37.166,

167, 176, 291, 294, 298-300, 662

- aglinskaia V, 388
- azot-plumb IV, 782
- alcalin III, 341, 554; V,366

- amoniu II, 283
- tartru, tartru I, 115.
- 263; II, 231
- fierbere V, 9, 370, 599, 662
- muntele V, 294, 314, 316, 546, 552, 555, 558, 559, 602, 713; IX, 201, 291, 294, 300
- Abisinian V, 558
- amar V, 664
- strain V, 665
- peste mări V, 261, 262, 293, 666
- Iletk V, 559; IX, 37
- piatra V, 663
- natural V, 255-258, 261, 262, 293
- inima V, 261, 262, 293, 664
- Lacul Inger V, 256, 257, 261, 262, 293
- spaniolă, spaniolă V, 261, 262, 293, 663, 665, 666
- Studiul II, 601-605, 701
- sublimarea II, 591
- cristalizarea solutiilor II, 585-587
- precipitații II, 589
- vitrificare II, 589
- calcinarea II, 587
- - dizolvarea II, 583
- Fizico-chimic II, 581
- piatra (muntele) I, 379; V, 418, 419, 559, 662, 664, 666
- fosila V, 713
- cinabru V, 659
- rădăcină, vezi starosadka
- siliciu potasiu II, 682

- cristalizare I, 63
- volatil I, 377; V, 387, 388
- uscat acru vezi Acid succinic
- magneziu V, 695
- magnezia V, 673
- mineral V, 415, 416
- moleculele I, 21
- marină II, 235; V, 316, 320, 419, 602, 677, 695
- urinar II, 283
- - zbor II, 698
- amoniac V, 251; IX, 14
- uzina nouă V, 664, 672
- lacul V, 95; IX, 201
- Obelian V, 257, 261, 262, 293
- lichefiere în apă I, 379
- perechile III, 227, 228
- Permian V, 257, 261, 293, 664
- permyanka V, 294; IX, 37
- bucataria II, 101; IV, 782; V, 672 cristale cubice^!!, 273
- subteran V, 342
- porii III, 543
- mostrele V, 662, 671
- analiza IX, 23, 652
- dizolvarea I, 13, 381

Biblioteca „Runivers1”

312

Indicatori

- solubilitate II, 627-629, 704; V, 666

- V solubil, 673
- soluțiile V, 294
- în apa Nevei II, 705
- rusă V, 261, 663, 665
- nativ V, 87; IX, 294
- autoplantare V, 291, 293, 294, 544, 602, 671, 713; IX, 291, 294, 300
- autoaterizare V, 664, 666, 672
- vând V, 664
- Santutskaya V, 261, 262, 293, 666
- sulfat de potasiu I, 576
- sulfură de sodiu I, 576
- vechea planta V, 664, 672
- esențial II, 253, 255, 698
- doctrina X, 428
- figurile III, 239
- V pur, 502
- Spaniolă IX, 37
- „alcalin” III, 465; V, 575, 707, 708
- constantele alcaline II, 237, 249, 255, 669; V, 707
- Yakut IX, 678, 679
- Îndoială, rit. VII, 277
- Mesaj, rit. VII, 60, 273
- Sopki V, 532
- Conjugare, rit. VII, 151
- Sorit, log. VII, 157, 311, 319, 330
- Compoziție
- mozaic IX, 58, 59, 74-76, 78, 101, 102, 115, 132, 164, 180

---ca marmura IX, 130

--- mostrele IX, 58, 671

---multicolor IX, 74, 163

– paharul IX, 80, 83

„Conservarea și reproducerea poporului rus” VI, 384

Lucrările IX, 451, 537, 538; X, 148

- IX geografic, 232

- Lomonosov, vol. II VIII, 1047

---Tipărire IX, 401

- Manchu IX, 838

– despre regiunile polare VI, 603

- Profesorii IX, 537, 538

„Lucrări și traduceri, în folosul și amuzamentul salariaților” VI, 608, 609; IX, 794, 802; X-611

Sindicate, gram. VII, 12, 26, 36, 37, 43, 116, 119, 120, 124, 125, 140, 156, 216, 261, 370, 375-377, 406, 408, 417, 408, 417, 5, 5, 5, 2, 4
756, 757, 839, 888, 943

- clasamentul VII, 794, 886

- diverse utilizări ale VP, 609 Spagyriki II, 221, 668

Spat vezi Spat

Speckstein V, 274

Alcool(i) IV, 297, 788; V, 418, 504; IX, 47, 662

- fermentație II, 307

- greutatea specifica II, 243

- vinul I, 542; II, 101; III, 251, 257, 417; IV, 75

--- rectificat II, 243, 257

- alaun V, 416, 417

- acid vezi Acid azotic

- acru I, 569; II, 99; V, 316, 318, 342, 389, 416-418, 695; vezi si acid clorhidric

- sulf V, 338, 390
- pictat IX, 325
- vitriol II, 670; V, 388-390, 474; vezi și acid sulfuric
- amoniac I, 455, 588; II, 301; IX, 13
- vapori de III purificat, 169
- sare de masă, vezi acid clorhidric
- solvent metalic I, 355
- salpetru I, 109, 403, 417, 551, 568; II, 235, 295-297, 669; III, 249, 417; vezi și acid azotic
- sulf II, 670; V, 383, 388-390, 414, 417, 695
- clorhidric I, 415, 568, 577; II, 299; III, 249, 547; V, 419; vezi și acid clorhidric, acid universal
- acru V, 338
- în termometrul II, 101
- etil, vezi vodcă dublă

Listele IX, 445

- adresele IX, 899
- comenzi pentru fiecare navă VI, 672
- puncte de expediție IX, 773
- registrele sufletelor sexului masculin IX, 284
- clădirile sinodale IX, 194, 197, 206
- fabrici și fabrici IX, 294

Blițurile văd aurora boreală

Spongite V, 219, 220

Marele VII, 11, 12, 787

Conjugări, gram. VII, 383, 416, 425, 433, 644; IX, 489, 491, 621, 622

- incorect IX, 458

Coborâri chimice III, 341, 554 Comparație, rit. VII, 32, 369

Luptă

- Kunersdorf VIII, 1093, 1094
- Poltava VIII, 886, 898, 948
- Stavuchany VIII, 875
- pe lacul Peipus VI, 369

Stalagmite V, 703

Stalactitele V, 210, 211, 659, 703

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

31 3

Oțel III, 437; V, 171, 375, 409, 425,

445, 513; IX, 37, 167

- magnetizat IV, 150

Stamed (țesătură) IX, 298, 767 Stamuhi VI, 443, 464-466, 474 Loom

- la greutatea IX, 43
- pentru turnarea barelor de smalt IX, 688
- bare tetraedrice de sticlă (pentru mozaic) IX, 89

Stațiile poștale IX, 718

Pahar(e) I, 11, 145; II, 385; III, 139, 251, 253, 271, 281, 325, 438, 465;

IV, 213, 421, 442, 460; V, 105, 146, 371, 374, 629, 659, 665; VIII, 508, 510-521, 7007; IX, 48, 73, 114, 120, 664, 670, 683; X, 529

- ochiul IV, 426; IX, 692
- albastru IV, 440
- cu două fețe III, 245
- galben IV, 461; V, 380
- incendiar I, 471, 473, 485, 486, 489, 490, 492, 548, 549, 585; III, 287
- focus IV, 408
- Chirngauzovy I, 499
- afumat (afumat) IV, 145, 231,

367, 426, 432, 770

- sfărâmat IX, 664
- verde III, 253; IV, 452; V, 423, 668
- vizual IV, 11
- arta pictată II, 365
- V roșu, 440
- runda a IX-a, 959
- microscopic IV, 438
- oftalmic IV, 426, 431-433
- pictat III, 445
- ocular IV, 414, 485, 784
- optic I, 489; IV, 781; IX, 331, 782, 783
- „profitabil” V, 430, 714; IX, 19
- transparent IV, 784
- producția IX, 640, 664
- filat IV, 440; IX, 148, 705
- descompunerea V, 708
- multicolor III, 555; IX, 62, 79, 80, 143, 146, 163, 165; vezi si colorat
- pentru muzica IX, 106
- compozițiile IX, 83
- pentru decorarea Kunstkamera IX, 62
- tăiere V, 628, 629
- retete VIII, 1004; IX, 62
- rubin III, 269
- aur II, 682, 683
- rețetă Kunkel I, 552
- plumb V, 412, 475, 477-479, 671, 698

- din pulbere otrăvitoare gri V, 379
- albastru IV, 461; V, 100
- colectivul I, 585
- cu minimum IV, 439
- telescopic IV, 731
- răzuit IV, 440
- V zdrobit, 477
- amestecat cu rășină IX, 329
- din paharele IV, 439, 454, 455, 789
- colorat III, 551; IV, 784, 787; VIII, 970, 1004
- desen IX, 116, 133, 705 ---confectionare IX, 48, 73, 74 ---
- tehnologia de productie III, 506 ---slefuire IX, 73

Topitoare de sticlă IX, 145

Bugle(e) III, 251; IV, 455, 457, 790, 791; IX, 79, 80, 82, 85, 89, 90, 95, 100, 101, 106, 108-110, 115, 118, 122, 156, 165, 703, 713

- stacojiu (probă) IX, 113
- linii întrerupte și neîntrerupte IX, 147
- „Metode de aducere la o stare mai bună” IX, 112

Zidul orașului IX, 227

---dimensiunea IX, 227

- lemn IX, 201
- piatra IX, 195, 201
- salpetru II, 325

Stennitsa II, 291

Cartea de grade a Patriarhului Nikon VI, 12

Proiecție orizontală stereografică, vezi Proiecția gazului

Sterlet VI, 459

Confluență, rit. vezi Tensiune

Stil VII, 293, 689, 767, 844, 846, 847, 851, 890; X-535

- alegoric VII, 252
- important (înalt) VII, 461, 589, 648, 857, 891, 886, 898
- Istoric VII, 609, 898
- didascalic VII, 609, 898
- Chineză IX, 837
- „Latina” VI, 24
- Literar VII, 894, 895
- Lomonoșov poetic VII, 896 învățătură VII, 891
- German IX, 619
- jos VII, 589, 897, 896
- Piitic VII, 609, 898
- „mediocru” VII, 897
- ordinul VII, 606, 970, 977
- simplu VII, 609, 898
- diverse VII, 672, 857

Biblioteca „Runiverse”

314

Indicatori

- retorica VII, 347, 609, 898
- rusă VII, 581, 590, 897-899; IX, 458
- mijlocul VII, 589, 891, 896
- vintage VII, 608, 911
- impetuos VII, 372
- puritate VII, 236, 811, 813, 895, 946

bursa Lomonosov X, 431, 796 Stichar IX, 440, 441

Versetele VII, 13, 24, 97, 245, 295, 347, 372, 809; IX, 621; X-496

- Anacreontic VII, 838
- anapestic VII, 13

- Maica Domnului VII, ' 262
- bucolic VII, 200
- stil liber VII, 14, 788
- mare VII, 221, 372
- dactilic VII, 14
- lungimea VII, 784
- „Iroan sau cu șase dimensiuni” VII, 787
- benzi desenate VII, 16
- masculin VII, 789
- incorect VII, 14, 788
- Ovidiu al VII-lea, 10
- corecta VII, 13, 15
- dimensiunile VII, 785
- rusă VII, 11, 15, 784, 817, 898 corectă VII, 12
- rusă(e) IX, 493
- reforma VII, 784
- sistemul VII, 782
- - teoria VII, 783
- satiric VII, 16; IX, 621
- silabică VII, 897; vezi și Versificare
- adaosul X, 535
- mixt VII, 14
- teorie și practică VII, 773, 782
- tonic VII, 787; VIII, 869; vezi și Versificare
- accente VII, 783
- coreic VII, 14; IX, 949, 950
- iambic VII, 13, 15; IX, 949, 950 Element de foc I, 468; V, 312, 675 Stih V, 618; VII, 9, 10, 12,

13, 15, 17, 97, 221, 404, 786, 810, 890; VIII, 252, 253, 621, 938, 953;
IX, 949; X, 803

– latină VIII, 864

– Sistemul Lomonosov IX, 957

– rusă VII, 12, 782, 785, 789, 790;

VIII, 864, 869; IX, 493

---sistemul VII, 773, 784

---silabic VII, 783, 784; VIII, 869; IX, 957

---silabic-tonic VIII, 878, 879;

IX, 950

– principiul tonic VII, 782-785 Poemul vezi Poezii Poezii VII, 178,
232, 248, 257,

266, 269, 285, 287, 331, 347, 369; X, 141

- antic VII, 225, 227, 230

- latină VII, 11

- rusă VII, 9

- anticul VII, 228

- Elen IV, 376

Sticle de sticlă, sticle de sticlă, sticle de sticlă IX, 34, 35

Stâlpii de aer V, 525-528

Stâlpul Norului III, 63 Tabel(e) IV, 455, 457

- navigator IV, 750 Foot(s) VII, 11-13

- disilabică VII, 12, 783, 784

- trisilabic VII, 12, 784

- coreic VII, 783, 788

- iambic VII, 788 Watchman IX, 525; X, 131

Suferință, rit. VII, 104, 161, 164 Patima, rit. VII, 28, 167, 169, 171-
196 Gardă (tijă) VIII, 870

Săgeată(e)

- Thunder III, 59, 479

- fier III, 73
- sondarea IV, 277
- electric III, 77, 83, 113, 117, 587

Arrow Revolts VI, 132, 153, 570; VIIIÎ, 1055, 1128; X-527

Mișcări Streltsy din 1682 VIII, 1131 Ordinul Streltsy VI, 133, 135, 147, 148 Săgeată nautică IV, 241, 750

- otel IV, 149, 241

Streltsy VI, 133-155, 158, 160, 161;

VIII, 1054, 1055, 1141-1143 Strombii V, 223, 226 Strug IX, 295

O sfoară care vibrează în gol și în întuneric III, 259

Elevii VIII, 946, 1061, 1120; IX, 49, 54, 68, 76, 244, 251, 252, 255, 259, 261, 296, 324, 439-441, 467, 469, 470, 472, 474, 476, 472, 474, 476, 472, 474, 476

526, 533, 534, 537, 543, 544, 552,

555, 556, 566, 567, 571, 572, 574,

576, 577, 579-581, 584, 585, 592-596, 604.732.745.777.850.852,

859, 861-864, 866, 877, 882, 887, 888, 891, 892, 898, 900-902, 905, 907, 915, 917, 921, 923, 924; X, 10, 12, 16, 22, 23, 37, 41, 51, 54, 55, 81, 124, 129, 159, 162, 164, 533, 535, 536, 547, 548, 548, 548

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

315

- VIP academic, 937; IX, 63, 466, 471, 473, 860, 922
- certificatul IX, 476, 477
- clasa a II-a a IX-a, 441
- numărul IX, 539
- Departamentul geografic IX, 74, 189, 208, 270, 302, 718, 769
- indemnizația bănească IX, 907
- Plângeri IX, 905, 907
- călătorii de afaceri în străinătate IX, 846, 922, 924; X.70

- ore de fizică experimentală
- IX, 860
- clase (cursuri) IX, 441, 884
- controlul învățării X, 152
- Moscova IX, 953
- răsplătirea cu săbii IX, 470
- supravegherea IX, 888
- indemnizație în natură IX, 848, 907
- uniformă IX, 590
- recenzii ale lui Lomonosov despre succesele lui IX, 442
- clasa întâi a IX-a, 441
- despre transferul de la seminarul IX, 324, 777
- mâncare IX, 905, 907
- exerciții practice IX, 902
- receptia IX, 537, 539; X.70
- produs în gradele IX, 537-539;
- X, 70, 162, 163
- jurământul IX, 555
- rus X, 38, 41, 631
- furnizare de manuale IX, 579, 908, 909
- cuprinsul IX, 537, 539, 567
- clasa a III-a a IX-a, 441
- concediere IX, 569
- legalizări IX, 539, 558
- ucraineană IX, 932
- în laboratorul de chimie (prelegeri) IX, 10, 34
- penalități X, 15
- examenele IX, 471, 866, 915, 953

– exercițiile IX, 537, 539

Chill I, 468, 469; II, 59; III, 325; IV, 750; VI, 457; IX, 345; X, 377, 378, 393, 397

- subteran V, 314

Scaun ridicat IV, 427, 798

Mortar IX, 35, 670; vezi si Igot

Suvorins V, 89, 90

Tribunalul VI, 223; IX, 505

- IX civil, 461

Navele Astrakhan IX, 35

- Spaniolă IX, 35

Scaunele judiciare X, 161

Navă, nave VI, 221, 226, 284, 438, 439, 443, 449, 453, 454, 463, 464, 608,

610, 612, 614, 615; IX, 195, 291, 294, 295, 347, 351

– Greacă VI, 223

- insigne IX, 295

- negustor VI, 422

- Pomeranii VI, 617

- industrial VI, 462

– Romanovka IX, 295

- Naval rusesc VIII, 1037

- Volane IX, 786

- expediția marină nordică VI, 623; IX, 927

trecerea navei

- marina VI, 450

- de-a lungul râurilor IX, 202, 281, 282, 291, 294

Stofa IX, 52, 298

- roșu subțire IX, 297, 767

Sublim I, 487; V, 115; X-429

Etrier IV, 783

Căsătorie VI, 384, 385, 390

- preoți văduvi VI, 388
- violent VI, 388
- inegalitate (inegal) VI, 385, 388 Ceară de sigiliu III, 271, 281, 438

Surik III, 465; IV, 421-423, 452; V, 370, 376, 409, 591; IX, 166, 175, 298

Antimoniu I, 139; III, 336; V, 377, 379, 380, 410-412, 428, 444, 477, 484,

611, 655, 659, 695; IX, 35, 167, 176, 298

- ace ca V, 340, 679
- Regele IV, 782
- metal V, 695
- oxid IV, 782

Corpul nobiliei terestre, corpul nobiliarii VII, 892; VIII, 972, 1114; IX, 235, 261, 304, 307, 308, 311, 316, 736, 737, 771-773, 881, 934, 957, 958; X, 162

Substantiv, gram. VII, 56, 84, 120, 131, 252, 257, 409, 419, 432, 436, 458, 459, 607, 649-651, 710-730, 804, 872, 2, 909, 2, 903, 903 941

Esențele sunt simple I, 153, 563

Sferă

- sunetul IV, 277
- ceresc IV, 27, 764; VIII, 571
- gravitațional IV, 164, 166-168, 279, 754
- materia gravitațională IV, 166

Ambreiaj I, 255, 263, 267; III, 273, 293, 311, 415, 417, 564

- formula algebrică III, 413
- picături I, 475
- am fost de acord eu, 257

Friabilitate. diferite grade III, 399

Biblioteca „Runivers”

316

Indicatori

T

Tutun IX, 296, 298

Foi de pontaj(e)

- elevi cool la gimnaziu IX, 455, 499
- total pentru jumătatea anului IX, 500
- IX lunar, 456
- despre gradele pentru oameni de știință IX, 884; X, 458, 801-803
- performanta academica IX, 499
- de scoli (scoala) IX, 450, 454
- pentru examen (examen) IX, 455

Tabelul gramatical VII, 597, 846, 863, 872, 908, 912, 933

Tabelele IV, 441, 444, 448, 450

- astronomic IV, 766
- alb IX, 314
- ascensiuni solare pentru tot anul IV, 443
- Răsăritul și apusul Soarelui IV, 449
- pe meridianul londonez IV, 447
- modificări ale barometrului universal cu mercur iX, 789
- Cassino IV, 338, 766
- oscilații ale pendulului centrosopic IX, 769, 785, 812
- V logaritmă, 467
- Lomonosov IV, 146, 233
- lunar IV, 146, 233; VI, 517
- formule pentru calcule IV, 235

- titluri de funcții, atribuții, grade și salarii în Academia de Științe X, 127-131
  - erori de ceas maritim pentru fiecare minut IV, 414
  - discursuri despre schimbările de sarcină IX, 385
  - genealogii IX, 408, 424
  - solar de la Calle IV, 366, 774
  - observații centroscopice iX, 30
  - Sateliții Jupiter VI, 517, 619 Tagan(i) pentru metale dizolvate IX, 34
  - runda a IX-a, 36
- Talc, talc IV, 781; V, 83, 84, 100, 102, 117, 128-131, 138, 140
- „Tamira și Selim” X, 383, 400, 492, 758, 759, 780, 807, 808
- Vama VIII, 1117; IX, 288
- Dancemaster IX, 525, 526
- Dansurile IX, 490-492, 873
- Taras IX, 114, 697
- Rată
- taxa IX, 295
  - vama Vili, 1053
- Taft IX, 292, 298, 766
- Duritate III, 415, 432, 564; IX, 57;
- X -453
- gradul II (Becher) I, 11
  - cauza I, 153
- Teatrul Rus al VIII-lea, 957, 992
- Telescop(e) V, 708; VIII, 516
- Herschel IV, 799
  - orizontal IV, 776
  - Grigore al IV-lea, 724, 792

- oglinda IV, 424, 784
- lentila IV, 784
- Lomonosov IV, 113, 115, 119, 731.

795-798   _

---Oglindă IV, 424, 429, 793-796 ---Oglindă unică IV, 781, 785, 789,
793, 799; V, 708; IX, 808, 810

- cu oglindă rabatabilă IV, 799, 800
- Oglinda Newton IV, 424, 793
- Newton și Gregory două oglinzi IV,
799

---Oglinda IV, 784, 794, 799

- oglinda unică IV, 465, 780, 792,

796-798   _

- reflectorizant IV, 418, 420, 798
- refractie IV, 418
- deschidere IV, 724

Corpul I, 171, 205, 281; II, 465, 467; ix,
57; X, 454-456

- albul materialului III, 337
- alb III, 247, 249
- structura internă III, 283
- Universul III, 253
- natural IX, 23
- animale V, 676
- — împietrit V, 322
- animale III, 257
- lichid 1, 7, 235, 427, 428, 526, 540;
III, 223, 293, 297, 383, 463; VIII, 511

- fila și rezervorul V, 703
- sondarea III, 255; IV, 277, 458
- pământesc III, 327; IV, 163
- Studiul IX, 57
- artificial IX, 23
- calcinat II, 191; III, 369, 558; X-457
- acru I, 409
- spațiul IV, 754
- roșu III, 257
- cristalizare IX, 669
- electric III, 8, 9, 243, 245, 273
- ceresc III, 245; IV, 24, 63, 64, 79, 113; VIII, 910
- anorganic II, 553
- opac II, 495
- măsura de omogenitate I, 345
- omogen III, 245, 347, 351, 353;

X-451-452

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

317

- pictat III, 251
- organic II, 553
- culoare variabila III, 247
- dens III, 301
- translucid II, 497
- duritatea III, 234
- poros III, 463
- natura I, 177, 183

- transparent II, 495; III, 241; IV, 442, 445, 575
- vegetativ V, 676
- permeabilitatea I, 193
- întindere I, 185
- heterogen III, 245, 351, 353; X-451-452
- luminos III, 299, 301
- sulfuros II, 698
- puterea X, 452
- similar I, 215, 299
- viteza X, 452
- mixt I, 543
- schimbarea I, 77; II, 505-511
- definiția I, 31, 81, 215; II, 233, 487
- diferența I, 23, 35
- genul II, 553-565
- compoziția II, 225
- permeabilitatea I, 193
- compusul I, 81
- solid I, 7, 9, 21, 153, 275, 431, 433, 521; III, 51, 69, 277, 291, 383, 415, 562; IV, 71; V, 576
- cântărire în apă IX, 57
- în aer IX, 57
- ambreiaj II, 87; IX, 670
- duritatea și lichidul III, 379, 389
- transparent III, 544
- hard III, 542
- fluiditate II, 89
- direcția gravitațională IV, 285
- grea X, 455

----Calitate X.450

- - proprietăți X, 452
- severitatea I, 557, 558; IX, 331
- elastic I, 525

---- mișcarea I, 524

- chimic V, 342, 680
- calitati private I, 563; III, 371, 499; X450

----proprietăți X, 452

- negru III, 340
- sensibil III, 239, 297, 303, 307, 332, 333, 337, 389, 399
- sferică, aranjament III, 311
- electrificat III, 59, 243, 271, 275, 283, 484
- electric III, 281

--- Primar III, 243, 279, 281

--- derivate III, 279, 283

Corpul uman X, 148

- nutriție brusc variabilă VI, 393 Tema, rit. vezi idei stivuite
- în autoclava IX, 669
- în regiunile polare VI, 617

Regiunea de temperatură II, 509, 511

Teoria(ele) III, 239, 251; IV, 27, 481, 752; VI, 442, 460, 466; IX, 959; X-457

- astronomic IX, 192, 341, 720
- substanta atomistica I, 543
- substanțe de foc, vezi flogiston
- elefanți de război V, 777
- valul IV, 745, 758

--- lumina III, 553

- mișcările apelor oceanice IV, 157, 752 în jurul globului corpurilor lichide

IV, 172, 291, 756

- Oceanul IV, 259

- bunătatea IV, 453

- Originea cernoziomului Dokuchaevskaya

V, 710

- modificări ale acului magnetic IV, 275, 753

- declinație și înclinare magnetică adevărată IV, 241

- gaze cinetice II, 654, 655, 713

- dizolvarea corpusculară I, 568

- magnetic III, 574; IV, 163, 269; IX, 323, 777

- fluide magnetice și electrice fără greutate III, 549

- general despre modificările forței magnetice IV, 165

- optic IV, 481, 485

- aurore III, 505

- propunerile VII, 812

- refractii IV, 137, 749

- maree II, 677

- atractia III, 558, 562

- pur (critica lui Lomonosov) III, 556

- soluțiile I, 568

- lumini III, 505, 546, 553

- unda Huygens III, 554

- Descartes III, 554

- Newtonov despre separarea prin refracția razelor III, 334

- Newton III, 547, 548, 554

- Expirația newtoniană III, 551

- si culorile III, 557; IX, 784

- legătura cu practica II, 619
- declinația și înclinarea magnetului IV, 149

Biblioteca „Runivers”

318

Indicatori

- caloric, critică II, 43, 47, 651
- putere calorică III, 539
- serii III, 539; VI, 457, 609
- curenții mărilor IV, 129, 165, 166, 197, 277
- elasticitatea III, 226
- Aer II, 105; III, 589; X450
- fizic X, 452
- flogiston (Stahl) V, 712
- chimică IX, 948
- ciclogeneza norvegiană IV, 757 Teoria(e) lui Lomonosov
- atomistic I, 546, 556; III, 590
- ciclogeneza valului IV, 756
- despre libera circulație a aerului în minele I, 331; V, 528
- Tunetul III, 69
- caldura cinetica I, 556
- cozi de cometă IV, 724
- calzile molecular-cinetice II, 651, 713; III, 539, 564, 572
- - combustibili fosili de origine vegetală V, 715
- cărbune V, 715
- Turba V, 715
- lumină și culori III, 506
- structuri ale materiei III, 539
- trei stiluri VII, 773, 895

----culori II, 697; III, 437; V, 601, 713

----câmp electric eteric III, 546

---- fenomene de electricitate atmosferică III, 518, 524

Căldura I, 229, 465, 466, 468, 474; II, 15; III, 27, 69, 247, 249, 259, 261, 287, 293, 301, 305, 307, 309, 319. 324-328, 331, 332, 336-341, 43, 5, 43; IV, 71, 82, 86, 87, 89, 91. 92,94, 104, 106, 414, 750; V, 310; VI, 390, 438, 446, 461; IX, 327, 345; x.393

- intern III, 221; VI, 459

---- terestru V, 308; VI, 462

----Suprafața terenului VI, 457

- Învățătura lupului III, 572

- selecția I, 367

- demonstrație matematică II. 27-35

- natural III, 29

- subteran III, 37; IV, 172, 291, 756; V, 314; VI, 457-461

- natura, natura IX, 345

- cauza I, 576; II, 9, 11, 13, 21, 53, 73, 79; III, 67, 221, 259, 324, 326-328, 436, 437, 521, 554; X-408

- originea IV, 756

- repartizarea I, 109, 163; II, 303

- nordul VI, 467

- puterea I, 231

- apă ascunsă VI, 598

- solar III, 303; IV, 172, 757; V, 314; VI, 457

- consta in miscarea materiei II, 23, 59, 65, 79, 103, 121

- gradul II, 19, 85; IV, 81, 92, 93, 102; IX, 57, 670

- - cel mai mare este imposibil II, 37, 89

- si frig III, 379, 432; IV, 142, 143 pe planete și pe Lună IV, 434

- fund dezghețat VI, 459

- calitate privată I, 207

Terminologie

- Lomonosov V, 692
- V mineralogic, 651
- științific V, 655; VII, 773, 906, 909, 946
- rusă V, 690

Termenii VII, 26, 29, 30, 33, 35, 38, 110, 112, 115, 118-120, 155, 315, 634

- botanic VII, 906, 910
- Latină IV, 721, 906
- științific VII, 946
- German IV, 721
- V tehnic, 655
- fizic VII, 910

Termometru(i) I, 109, 123, 454, 455, 466, 468, 469; II, 53, 101, 333, 475, 507, 509; III, 35, 37, 41, 53, 85, 105, 194, 325, 401, 403, 407, 413, 415, 417. 425, 435, 475, 520, 581; IV, 29, 170, 174, 287, 295, 319, 448, 449, 455, 723, 738, 788, 807; VI, 517, 518, 620, 622;

IX, 38, 101, 280, 358, 601, 670, 778;

X, 121

- Aerul Amontonov, vezi Barometru fuzionat
- vodcă IV, 451
- aer IV, 174, 295
- Delisle III, 525, 565, 568, 582; IV, 29, 726; VI, 670; IX, 325, 777, 778
- Buzunar X, 399
- pentru camere e.i. V. IX, 809
- Lomonosov II, 705
- scara IX, 670
- metal IV, 414, 780, 783; X-399
- pentru coborare în apă IV, 738; VI, 518, 620

---pe partea de jos VI, 517

- simplu IX, 57

Biblioteca „Runiverse”

Index de subiect

319

- mercur III, 423; IV, 806; IX, 57, 788

- alcool IV, 295; IX, 788

- greu IV, 451

— Fahrenheit II, 53, 257

— Florentin I, 454-456, 465 Diviziuni termometrice IX, 733

Terebentină V, 609; IX, 35, 175 Tetrametre VII, 14, 16, 17 Echipament militar VIII, 1113

—■ Turnătoria VIII, 1124

Curent(e) VI, 466, 467, 469, 471; IX, 228

- apele VI, 441

- liber VI, 468

- marina III, 455; IV, 157, 197, 259, 263, 279, 757; VI, 518

----- motivul IV, 271

-----Mod V, 718

-----Viteza IV, 159

- Oceanul IV, 167, 169; VI, 466, 469

- mare deschisă VI, 442

- râurile V, 564; IX, 192, 210, 281 navigabil IX, 295

- viteza IV, 752

Crezetele V, 251

- gri Hessian IX, 34

— negru IX, 34, 39, 659

Tina V, 210, 541

Tipografie

- Academia de Științe, academic IV, 347, 719, 742, 767, 789, 791, 798, 813, 814; V, 654, 690, 721; VII, 87, 801, 806-808, 813, 848, 850, 851, 855, 856, 866, 885, 893; VIII, 918, 954-956, 983, 999, 1000, 1045, 1046, 1083, 1084, 1098, 1127, 1158, 1168, 1170; IX, 196, 203, 324, 332, 405, 532, 548, 599, 600, 603, 604, 783, 808, 816-818, 820, 839, 840, 929, 937, 938, 949, 950, 956; X, 11, 23, 29, 39. 42, 43, 60, 79, 117, 118, 132, 155, 166, 167, 716

----- instrucțiunea X, 617

- vistieria „X, 164

- Corpul nobiliarii marini VIII, 1173

- nou IX, 926

— Senatul X, 594, 883 Printers X, 156 Vise IX, 670

- pentru stoarcerea ierburilor IX, 39

Titluri vezi Abrevieri

țesătură(e)

- rare în carouri, vezi Abuz

- brocart IX, 298 Afid I, 197, 291

Bunuri IX, 195, 201, 202, 290, 291, 293,

294

- import și export IX, 832

- proprietate de stat IX, 734

- rusă IX, 294, 767

Turner IX, 167

Apăsați X, 454, 455

- original II, 664

- seismic V, 708

Topaz IV, 425; V, 180, 190, 202, 203,

205, 206, 213, 420, 630, 721 Știri topografice IX, 772 Topografie IX, 262 Torgov VI, 421; IX, 299 Hummocks VI, 491, 504, 512, 525, 526

Hummock karbasiki VI, 484, 485 Hummocks vezi Walking gheață Turba vezi Turf

Ascuțitor II, 476, 693; V, 630; IX, 670 Polizoare IX, 78

Punct

- astronomic IX, 311
- incendiar I, 497; III, 338; IV, 104, 105, 724
- polar VI, 469 puncte, gram. VII, 437, 874
- cu virgula VII, 436, 874 Gravura IV, 71, 74
- chimic IV, 71, 72 Fitoterapii uscati X, 147

Iarba(e) III, 27, 29; IV, 454; VI, 398,
427, 445, 462; IX, 670

- American, vezi Sensitiva
- Indian V, 616
- străin X, 147, 614
- X medicinal, 140
- medical X, 147
- lepăd de pădure IX, 32
- marina V, 303, 604; VI, 458
- tăietura V, 221
- ruby tinctoria IX, 31, 32
- floarea soarelui III, 27 Tragedii VII, 222, 332, 354

Traseul IX, 232, 347, 348, 350, 360, 365

- primul și al doilea IX, 235, 236
- de la Petersburg la Moscova IX, 765 Friction III, 27, 245, 249, 261, 271, 279,

309; IV, 150; VI, 460

- sursa de energie electrică III, 271
- vapori în aer III, 31
- corpuri sensibile III, 269
- electrice III, 45, 87, 95, 123 vapori III, 33

Tripel vezi Tripel Cod IX, 298, 532, 880 Tretchiki VI, 385

Trivocale, trei vocale VII, 16, 424

Biblioteca „Runivers”

320

Indicatori

Trigonometrie IV, 219; IX, 475, 489,

872

- apartament VI, 300, 611, 927
- sferic IV, 140; VI, 300, 611, 927

Trizna VI, 184

Trimetrele VII, 14

- iambic VII, 17

Triodi vezi cărți liturgice

Tripel V, 82, 83, 668; IX, 176

Poarta Triumfală VIII, 524 Trinity-Sergius Lavra (Sfânta Treime
Sergius Lavra) IX, 473, 864

Trinity Compus IX, 571, 574, 599, 601, 602, 926

Căile VII, 50, 52-55, 66, 67, 71, 72, 237, 292, 311, 829

- propunerile VII, 237, 238, 249-257
- zicale VII, 237, 256, 245-249

Tub(e), tub(e) IV, 380, 432, 453, 455, 460, 464, 467, 477, 750; VI,
446, X, 592

- anatomic I, 517, 518
- deschidere culisanta IV, 460, 792
- ziua astronomică IV, 788; IX, 601

---- vizual I, 494; IV, 132, 147, 148, 203, 237, 475, 730; VI, 620,
621;

VIII, 518, 571; IX, 280, 959

- mare nemișcat ceresc Lomonosov IV, 383, 776
- mare IV, 445, 479, 481
- lucrarea IV, 455

- fără aer IV, 456
- hidroscopic IV, 760; X, 399, 534, 846
- hidrostatic I, 323; V, 523
- homeroastroscopic IV, 445, 788
- vizual gregorian IV, 11, 16-19, 21, 23, 25, 365, 407, 414, 483, 487, 724, 784; VI, 517; IX, 810
- la eliberarea către Lomonosov pentru experimente IX, 383
- în 2 picioare fără micrometru VI, 620
- două oglindă IV, 780
- cu micrometrul X, 358
- Popova IX, 383
- dioptrie IV, 408
- Dollonda IV, 452
- pe tija IV, 444
- vizual I, 480, 494; III, 506; IV, 10, 14, 25, 37-39, 42, 105, 411, 427, 429, 471, 737, 739, 760, 770, 793
- engleză IV, 734; X-845
- aproximativ două pahare la 4° picioare IV, 367
- Pământul I, 494
- oglinda IV, 481
- Lomonosov IV, 784
- — pentru observațiile nocturne IV, 136
- capilara I, 121, 611; III, 463
- catadioptric IV, 481, 483; IX, 380, 809; X-399
- oglinda, mostre pentru ele IV, 409
- Lomonosov IV, 407, 781
- Newton și Grigore al IV-lea, 477
- despre o oglindă IV, 412

- - oglindă optică X, 399
- Lomonosov IV, 414, 467
- mic IV, 457
- manometric III, 105
- cupru IV, 433
- pentru observații în întuneric IV, 117, 119
- apa IV, 432, 455, 798 ceresc IV, 239
- Neutonian IV, 407, 414, 428, 467, 477, 483
- corectare de Lomonosov IV, 423
- nictoscopic IV, 731
- nocturn IV, 111, 121, 434, 442, 445, 455, 457, 730-735, 737-739, 785, 787; VI, 621; X, 533, 719, 845
- noaptea a IV-a, 740
- Newtonian, vezi telescopul cu oglindă a lui Newton
- Newtonian-Gregorian-Lomonosov IV, 445, 452
- o oglindă IV, 445, 787
- optic IV, 748; IX, 280
- axa IV, 469
- vânătoarea VIII, 546
- lipire II, 573
- promițător IV, 738
- roți pivotante către el IV, 432
- lunete IV, 738; VI, 517, 620 militari vezi Plemoscop
- simplu în 8 picioare IX, 358
- colorat IV, 460
- alunecarea IV, 434
- înroșit IV, 440
- gabarit ușor IV, 786; X-399
- auditiv III, 295

- amurg VI, 527, 624, 625
- vreo trei pahare IX, 788
- Torricelieva I, 441, 447, 450, 452 - 454, 588
- fotometric IV, 445, 457
- pentru a compara lumina stelelor IV, 434
- Shartova, Shortova IV, 430, 786
- geam dublu de șase picioare IV, 365 „Albină Industrioasă” VIII, 1098, 1099;
- IX, 878, 819, 957, 958; X-534
- încheierea VIII, 1121

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

321

tremurând

- fundul mării V, 582
- pământesc (pământeni) V, 304, 314, 316, 320, 324, 326, 334, 344, 567, 573, 596, 614, 677, 705, 707; VII, 31, 170, 181, 357

Tubulara V, 219

Tuzluk V, 291, 294, 544, 671-673

Lemnul Gouy I, 157

Mist VI, 453, 464

Tundra V, 541

Tura mare V, 580

Turkand V, 181, 182

Turf V, 546, 549-552, 604-610, 627, 714

Tuff, tof V, 84, 198, 659

- vokhryany V, 145
- vulcanic V, 668
- calcar V, 668

Nor(i) II, 113; III, 31, 53, 145

- tunetul III, 245

- tunetul III, 49, 51, 53, 57, 59, 61, 73, 75, 77, 79, 117, 123, 331, 536; V, 565

Tucia nativ V, 162

Sigilii V, 232; VI, 458, 464

Închisoarea IX, 461

Proiect gospodării țărănești VIII, 1052 Povara, sarcina IV, 755; X-456

- perturbarea IV, 872, 813

- pământesc, centrul IV, 168

- direcția IV, 732, 755

- schimbări pe globul pământesc IV, 870, 872

- natura IX, 782

- puterea II, 189; IV, 754, 810

- corpurile I, 155, 243; II, 664-, III, 225, 245, 255, 293, 351, 357, 367, 556, 558, 564; IV, 807, 802, 872, 873

Gravitație, gravitație III, 261, 361, 363; IV, 74, 172

- perturbarea IV, 277

- universal IV, 802

- pământesc IV, 807-803; IX, 785

- nebunia în el IV, 166, 754

- cauza II, 181; III, 359, 361; X, 453-455

- puterea IV, 281

- sfera IV, 754

- corpurile X, 454

- centrul IV, 319

La

Crimă, crimă VI, 224, 399 Creștere directă IV, 427

Cărbune(i), Cărbune V, 251, 342, 475, 546,

21 m. V. Lomonosov, v. XI

608, 697; IX, 16, 38, 39, 43, 50, 54, 57, 168

- activ I, 569

- maro V, 710

- muntele V, 320, 326, 553, 556, 557, 585, 607, 608, 614, 677, 714

--- Wettin V, 555

--- Zwickavian V, 555

- woody I, 576

- arderea V, 432

- Animale și plante II, 225

- piatra V, 76, 92, 140, 157, 382, 384, 385, 414, 429, 552, 554, 555, 558, 608, 610, 627, 662, 770; VI, 446

--- genial V, 703

--- origine (Lomonosov) V, 714

--- din tuf V, 720

- V stâncos, 97

--- V lucios, 607

-----V pur, 556

-----negru solid V, 555

- câmpurile V, 694

- V împietrit, 320

- pin V, 385

- zdrobit IV, 142

Accent, gram. VII, 237, 244, 245, 404, 425, 432, 606, 642, 657, 689-691, 694, 846, 863, 880, 891, 922, 933, 937

Lovituri puternice III, 331

- electric III, 488

Județul IX, 194, 195, 203, 205, 217, 230, 237

Indicator(e)

- vânturi de fier III, 77
- Drometric IV, 253
- electric III, 29, 33, 75, 115, 117, 479, 520, 526, 536
- Richmann III, 577

Decor, pur. VII, 50, 99, 236, 238

- descrierile VII, 370
- narațiunile VII, 370

Decorație(e)

- carduri IX, 215, 728
- Biserica Petru și Pavel X, 534
- clădiri publice IX, 119, 121, 694
- sticlărie IX, 705
- casa de agrement (camere) in Oranienbaum IX, 150, 163, 706

Otet I, 415, 511; IV, 787; IX, 176, 298

- dublu V, 373
- V puternic, 416, 504
- bere Novgorod IX, 37
- Rensky I, 489; IX, 37

Melci (în ore) IV, 223, 413

„Codul țarului Alexei” VIII, 1037 Umbra V, 152

Biblioteca „Runivers”

322

Indicatori

„Aritmetică universală” (Prelegeri Newton) IX, 322, 776

Universitatea Academică, Universitatea Academică, Sankt Petersburg (Sankt. Petersburg) Universitatea I, 578; IV, 730, 808; VIII, 940, 946, 1061, 1117, 1120; IX, 69, 225, 410, 422, 425, 439, 443, 447, 462-464, 491, 500, 519, 528, 537, 539, 540, 542, 551, 542, 551, 542, 551, 542, 551, 551,55-65 568, 570, 574, 576, 577, 579, 581-585, 587,593,595-599,601-603,

611, 663,801,838,848,851,852,

859, 860,862,864,866-868,870,

873, 875,877,883,885,886,890,

891, 893, 897, 898, 900-904, 908-910, 914,915,919,920,923,925,

926, 928, 932, 953, 954; X, 13, 19-21, 27-29, 41, 42, 55, 56, 58, 60,
63, 64, 67, 68, 70, 73, 117, 118, 122-124, 127, 132, 156, 160, 163,
164, 166, 539, 547, 551, 609, 611, 616, 617, 619, 626, 629, 630

- litigiile IX, 570, 907, 902; X.70

- inaugurarea IX, 9, 537, 539, 540, 558,

566-568, 884, 885, 890, 898, 899 ----- descriere IX, 899

----- Cuvântarea lui Lomonosov VIII, 1119, 1120;

IX, 899

- instrucțiunea IX, 852

- infirmeria IX, 548

- Cursurile IX, 566, 859-862, 882, 891,

892

- premii X, 70

- privilegii IX, 537, 539, 540, 558, 565, 748, 851, 883, 889, 896;
X,539

----- actul VIII, 1116, 1117, 1120; ix,

883, 884

----- carta IX, 558, 565, 890-896, 898; X, 539, 540

-----semnarea VIII, 1122; IX, 896 ----- proiect VIII, 1119; IX, 875

-----luare în considerare în conferința a IX-a,

565, 566 -----procedura IX, 895 -----articolele IX, 558, 565 -----forma
vezi carte

- prorector IX, 540, 552; X, 75, 123,

185

- profesorii IX, 537, 538, 557, 558, 561; X, 123, 138

- Actul public IX, 558

- regulamentul VIII, 1116; IX, 441, 537, 538, 540, 546, 551, 553, 576, 853, 869, 871, 876, 883-885, 889, 890, 894, 901; X, 13, 24, 29, 41, 60, 460, 551, 677
- Observațiile lui Lomonosov asupra obiecțiilor IX, 542-545
- transfer la recenzii IX, 540, 541, 857, 852, 888
- Programul didactic IX, 884 ---- Proiectul Miller IX, 883
- suma pentru întreținere IX, 583-585, 893, 897
- Carta VIII, 7777; X, 128, 625
- facultățile IX, 552, 557, 884, 893; X, 123
- medical IX, 538, 562, 567; X, 67, 68, 74, 123, 162, 176
- Filozofic IX, 538, 554, 558, 562, 563; X, 67, 68, 123, 163
- legal IX, 537; X, 67, 68, 73, 123
- stat, stat IX, 537, 543, 562, 563, 875, 883, 884, 893, 894; X, 41, 160, 619 ----nou IX, 896, 897
- amenzi X, 70
- Universitatea din Moscova VII, 805, 808, 892, 894, 900; VIII, 922, 1047, 1087-1088, 1112, 1191; IX, 120, 146, 147, 443, 569, 853, 857, 901, 902, 932, 954; X, 28, 513, 514, 537, 539, 832, 833, 848, 853
- directorul IX, 443, 445, 446
- Elevii IX, 569, 590, 592, 907, 977, 978
- elevi (gimnaziali) IX, 465, 857, 858
- Instituția VIII, 1035, 1156; IX, 854, 902; X-833
- Facultăți X, 513, 514, 834, 835 Universități
- Bonn IX, 830
- Galic I, 425
- Göttingen IX, 836
- X european, 126
- străin X, 164
- Königsberg VIII, 7087
- Madrid IX, 899
- Paris VII, 875

- Edinburgh IX, 899

- Erlangen III, 539

Asemănarea, rit. VII, 41, 45, 150, 218, 369

Director(i) de fabrică IX, 167, 177

- fabrica IX, 689

Elasticitatea III, 399, 432; X-456

Ecuatie, rit. VII, 42, 45, 108, 152, 165, 262, 466-469, 645

Urina I, 476, 515, 590; V, 504, 526, 553 Tract IX, 202, 205, 207, 306

Usolye IX, 201, 294, 299

Fabrica Ust-Ruditskaya, cu mărgelile, bi

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

323

plante sulfuroase, mozaic, sticla colorata, sticla colorata VIII, 1000, 1004, 1011, 1012, 1018, 1079, 1098, 1187; IX, 79-81, 87-95, 97-

100, 102-105, 108-113, 115, 117-122, 133, 138, 139, 141-144, 146, 147, 150-152, 156, 157, 163-18, 163-18, 163-18, 163-18, 5 290, 588, 642, 684-690, 692-694, 696, 697, 699-706, 710, 713, 717, 833, 868-, X, 532

- contabil IX, 115

- teren(e) Lomonosov IX, 98, 151, 152, 154-156, 707, 708

- produsele IX, 78, 80, 82, 84, 101, 106, 108, 113, 122, 139, 140, 147, 148, 699, 702, 705, 708; vezi și Mărgelile, Fire, Smalts, Bugles

-----ware IX, 112, 113, 122, 140, 705 -----probele IX, 108, 113, 147, 148 -----mese turnate IX, 139, 702 -----mozaic IX, 78, 706

- capital IX, 114, 120, 121, 696

- Comisarul IX, 78, 689

- țărani IX, 81, 88, 92-99, 104, 105, 151, 152, 155, 156, 687-689, 707, 708

- laborator IX, 95, 101, 114, 146

- un magazin pentru vânzarea produselor IX, 117,

120, 122, 139, 147, 697, 702, 705

- oameni din fabrică IX, 115, 143, 163, 168
- moara IX, 101, 139, 696; X-502
- cuptoare IX, 81, 91, 95, 96, 101, 109, 110, 114, 146
- barajul IX, 96, 114; X-502
- o încăpere, o încăpere în care sunt depozitate compoziții de sticlă multicoloră IX, 114 în care sunt așezate mozaicuri IX, 114 pentru artizani IX, 548 pentru măcinare fină și sculptură pe sticlă IX, 114
- pentru agățarea compozițiilor de sticlă IX, 114
- privilegii IX, 104, 105, 151, 152, 694
- muncitori, muncitori IX, 78, 146, 167, 692
- săpături arheologice IX, 685
- libertate pentru oamenii din fabrică IX, 101, 115
- starea și lucrarea IX, 163, 164
- împrumut IX, 82, 108, 110, 111, 685, 694-697, 699, 700, 704, 708, 709
- imobil, imobil IX, 90, 685
- decretul de atribuire VIII, 1010
- domnitorul IX, 167, 177
- elevii IX, 102, 103, 692
- Gura VI, 448-450, 452, 457, 462, 465; IX, 315
- Agravare, rit. VII, 257, 259, 287, 292, 657
- Mustață IX, 298
- balena VI, 435
- Stâncile VI, 463
- „Meditația de dimineață...” VIII, 900, 910, 911
- Urechea III, 295, 320; IV, 175; V, 236 Învățătură

- heliocentric IV, 773; VIII, 910, 913, 1063, 1070, 1124
- peripatetic VII, 299
- Stoic VII, 195
- fizic III, 432, 495; VIII, 591
- Biserica IV, 773

Ucenicii IX, 167

- Departamentul geografic IX, 707-745, 769
- gimnaziile IX, 462, 848
- marca IX, 498
- Despre Recepția IX, 564
- a acordat IX, 451
- neaprobat IX, 451
- pe sprijinul statului IX, 903
- Lomonosov II, 696
- mozaic IX, 177
- Moscova IX, 858
- elevii pe cheltuiala lor IX, 481
- desenul IX, 600, 684; X.28
- seminarul VIII, 937; IX, 848
- concediere IX, 908
- navigație IX, 609, 927

Savanții Societății X, 156

„Gazeta științifică florentină” X, 582, 587, 875, 877

Școală(i)

- educațional VIII, 1181
- X european, 162
- pentru predarea afacerilor maritime IV, 161
- departamentul sinodal IX, 443; x.10

profesori

- Teologia IV, 375
- elocvența antică VII, 298
- Evreu VII, 115
- Creștin IV, 371, 376
- biserica IV, 375; V, 616

Cheile VI, 462, 464

F

Fabrică

- vopsea bar IX, 666, 667
- vodca IX, 291, 294

21*

Biblioteca „Runivers”

324

Indicatori

- lapidar Peterhof IX, 706; X-877
- maro IX, 658
- colorat IX, 665
- listele IX, 294

Producători VIP, 1034; IX, 703 Porțelan V, 592, 601; VIII, 511, 970, 984; IX, 50, 298, 664, 848

- vitraj VIII, 1007
- Olandeză I, 472
- probe I, 665
- experimentele lui Lomonosov II, 683
- rusă V, 713

Faianta IX, 664

Artificii IX, 568, 899; X, 392, 393, 533, 845

Fernis vezi Ulei de in fiert Ferulea, ferula, ferulea vezi Riglă
Figura(i)

- cristalin V, 679; IX, 57
- drept sferic IV, 414
- Diferența III, 357
- particule III, 223
- insensibil III, 387

Cifre, rit. VII, 232, 283, 289, 311, 368, 377

- gramatical VII, 658
- propunerile VII, 261-286
- zicale VII, 238, 257-261
- VIP retoric, 1118-1119
- compusul și amestecul VII, 287-292
- VII poetic, 657, 810, 925, 926

Fizica I, 153, 424, 453, 535, 536, 549, 573, 581, 592; II, 223, 485;
III, 19, 93, 179, 223, 227, 329, 342, 351, 371, 387, 399, 432, 438,
505, 511, 539, 541. 546, 551; 570, 571, 580; IV, 71, 97, 104, 163, 456,
475, 713-715, 753, 801, 810, 814, 815; V, 296, 394, 522, 573, 618, 649,
650, 709; VI, 603; VII, 905; VIP, 252, 900, 921, 1035; IX, 9, 10, 15,
76, 343, 399, 527, 643, 872. 942; X, 91, 147, 451, 535, 548, 574

- Wolfian III, 431
- dogmatic I, 540, 544
- Nevtonov IX, 322, 776
- teoretic I, 540, 570; IX, 556; X, 9, 89
- experimental I, 425, 426, 540, 544, 578-580, 593-595, III, 570;
IX, 468, 526, 556, 558, 860; X, 9, 89

Fizicienii III, 25, 27, 79, 151, 223, 261, 295, 320, 355, 357, 385,
387, 463, 525, 580; IV, 129, 149, 197, 241, 364; V, 334, 584, 601, 722;
VI, 441; X, 140, 146

- Cercetători II, 107
- X ordinar, 147

Studii fizico-chimice IX, 653, 678

Fiziolog X, 140, 148

Fiziologie X, 9, 607, 608

Chimie fizică I, 568; II, 461, 483, 573, 668, 713; III, 241, 443, 511, 575, 576; V, 691; VIII, 7000

- cursul II, 687; IX, 60, 102, 664, 669;

X- 387-782

- Lomonosov-fondator II, 697

- Sistemul Lomonosov III, 342

Camera experimentală de fizică vezi Cabinetul de fizică

Cabinetul fizic al Academiei de Științe, Camera fizică. Camera de Fizică, Camera de Fizică Academică I, 548, 549, 590, 593; III, 577; VII, 905; IX, 19, 57, 330, 601, 603, 653, 662, 777, 778, 780, 781, 785, 791, 863, 926; X, 118, 146

Filologie VII, 593, 776; VIII, 7035; IX, 643, 859

- rusă VII, 774

Filosofia I, 423; III, 19, 217, 546, 562; VII, 167, 303, 392, 844; VIII, 253;

IX, 450, 467, 471, 490, 526, 527, 544, 610, 611, 631, 877, 872; X, 10, 148, 172, 608

- corpuscular I, 103, 545, 549, 563; III, 371, 589, 590; IV, 807; VIII, 900;

X -451

- cursul IX, 471, 556

- materialist III, 590

- natural, vezi Fizica

--- Wolf 1, 540

--- Leibniz-Wolf III, 539

- moralizator VII, 23, 167

- primele temelii IX, 451

- practic IX, 459; X, 89, 140, 872

- X teoretic, 89

- Fizicienii III, 506

Filozofii III, 91, 220, 222, 285; V, 575, 616; VII, 388; IX, 956

- antic V, 306, 600; VII, 307, 836

- egipteanul V, 616

- Catolic V, 618

- Nominalisti II, 875 Filtrarea V, 663

Finift II, 373; VIII, 511; IX, 48, 298, 692

Scuturi cu fitil VIP, 1033

Flaute VIII, 870

Flanse V, 558-560, 562, 564, 586, 610, 626, 627, 703

Phlogiston 1, 107, 143, 345, 397, 399.

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

325

401, 407, 417, 575; II, 47, 243, 245,

247, 257, 261, 263; III, 249

- vin II, 295

- - - ANIMALE IV, 454

- corpusculi II, 271

- impregnare IV, 454

- salpetru II, 319

„Gazetul Științific Florentin” vezi.

„Gazeta științifică florentină” lucrare florentină IV, 457, 791 Flota VI, 424, 428, 444, 606; VIII, 240,

285, 286, 564, 572

- Arabă VI, 423

- Atenian VIII, 478

- rus VI, 419; VIII, 92, 248, 255, 598, 599, 893, 959

- - galera VIII, 893, 898; IX, 172

- Turc VI, 423

- suedeză IX, 129

Flux, flux(i) V, 92, 93, 101, 148, 156, 182, 475, 497, 501, 515, 516, 697; IX, 113, 696

- ametist V, 134

- alb V, 95, 101, 475, 482, 697

---metal V, 102

- bismut V, 127

- glandular V, 141

- fier V, 152

- V gras, 506

- combinat V, 697

- cristalin V, 208

- fuzibil V, 698

- marcasite V, 122

- moale V, 500

- mica V, 141

--- alb V, 134

- cristalul V, 102, 107, 112, 121. 124-130, 132-135, 138-144, 149, 150, 152, 160, 190

---alb V, 104, 105

- negru I, 397; II, 697; V, 475, 480, 482, 483, 502, 697

- metal pur V, 91

Lanterna magică I, 494

Fântâni I, 526; IV, 790

- Geronov I, 530, 584

- mercurial X, 399

- pe râul IV, 456

---metode X, 399

- cret IV, 456; X-399

- în Tsarskoye Selo VIII, 969

Forma silogistică II, 648; VII, 331, 342

Formele de picurare IX, 39, 659

– creuzetul IX, 38

Fortificația IX, 492, 618 Forshmaster vezi Forester

Fosfor I, 109, 475, 476, 482, 590; III, 9, 245, 287, 326, 328, 336, 438; V, 338

- inflamabilitate I, 143

- Flacăra III, 249

Fotometru stelar IV, 780, 786 Fotometrie IV, 433

Expresii, rit. VII, 657; IX, 623, 624

Franz(s) IX, 174, 716

Friction IV, 453, 457, 791 Frit II, 681, 685 Fuzei vezi Gun Fungita V, 220

X

Chazy (galoni, dantelă) IX, 298, 767 Calcedonie, calcedonie V, 184, 185, 215, 655

Calcedonie, calcedonit V, 183, 186, 188, 198

Carientismul vezi Ironie

Hart V, 214

Chimist I, 69, 71; III, 49, 220, 332, 387; V, 374, 381, 388, 406, 408, 410, 413, 415, 575, 601, 604, 609, 611, 716;

VII, 387, 842; IX, 19, 59, 65, 683; X, 138, 140, 141, 147, 150

Lucrări chimico-tehnologice IX, 675 Disertația chimică a lui Klementiev IX, 60, 675

Laboratorul de Chimie Lomonosov, Laboratorul Academic, Laboratorul I, 415, 593; II, 565-569, 649; III, 443, 445, 547, 551, 555, 563, 572, 574-576; V, 282, 284-286, 288, 289, 293, 714; VII, 233, 890, 901, 905;

VIII, 946, 970, 1000, 1004; IX, 9-13, 15-17, 22-25, 27, 31, 39, 40, 43, 44, 46, 47, 49, 54, 58, 60, 62-64, 66-68, 70, 83, 84, 87, 91, 102, 103, 146, 324, 598, 640, 642, 651-654. 656, 658-660, 662-664, 667-669, 673, 676, 677, 678, 681-683, 685, 923; X, 118, 131, 147, 713, 714

- audiența IX, 654
- inventarul IX, 39, 48, 659
- scule IX, 14, 34-38, 63, 660
- laborator(e) (asistent de laborator) IX, 44-46, 49, 51, 52, 60, 62, 67, 103, 661, 667, 676
- jurnalul de laborator IX, 58, 682, 683
- materialele IX, 10, 16, 34-38, 40, 47, 54, 659, 679; X, 147
- mobilier IX, 543, 660
- inventarul IX, 656, 677, 678

Biblioteca „Runivers”

326

Indicatori

- perestroika IX, 668
- cuptoare II, 569, 571, 698, 699; IX, 16, 22, 27
- Athanol IX, 654
- distilerie vezi distilare
- fier IX, 38
- - - pentru fabricarea porțelanului și experie-

Tovarășul IX, 50, 664

- toca vezi distilare
- reflectorizant vezi distilare
- Distilarea boltită IX, 654, 655
- topitorie IX, 655
- - foc IX, 654, 655
- test IX, 34, 39, 654, 655 ----- reverberant, vezi distilare ----- autosuflant, autosuflant, vezi topire
- planul IX, 654
- clădirea VIII, 920; IX, 40, 656

- feluri de mâncare IX, 16, 34, 35, 47, 54, 659;

X, 147

- preparate IX, 662, 678
- aparate IX, 659, 660
- proiectul IX, 16, 657
- reparație IX. 40-43, 53, 54
- elevii IX, 10, 47, 48, 663, 664 orarul IX, 49 „Note chimice și optice” VI,

604

Operații chimice I, 563; II, 467, 469, 471, 523, 525, 531, 533, 535, 537, 539, 541, 543, 545, 547, 549, 705; III, 589; IX, 23, 28, 60, 64, 67, 653; X, 450 Jurnal chimic IX, 23

Chimie I, 115, 540, 545; II, 223, 353, 354, 362, 367; III, 247, 283, 340, 342, 432, 499, 539, 563; IV, 375, 457, 714, 715; V, 373, 405, 418, 521, 573, 575, 591, 618, 649, 650, 661, 692. 695, 709; VII, 905; VIII, 253, 401, 593, 1018, 1035; IX, 9, 15, 22-24, 28, 34, 46, 48, 49, 60-62, 66, 67, 69, 83, 324, 399, 442, 443, 527, 619, 668, 67, 67, 67. 884, 914; X, 9, 89, 140, 147, 428-430, 535, 548

- analitic V, 691
- sarcina II, 489
- metalurgic V, 419, 574
- Știința I, 67; I, 223 privind modificările I, 546
- experimentat II, 455, 457
- practic IX, 49, 471, 664
- partea practică I, 69
- Premiile IX, 671
- discursul IX, 675
- paharul III, 443
- teoretic IX, 34, 49, 471, 664
- partea teoretică I, 69
- tehnic II, 483; V, 697
- experimental IX, 57, 669 Chirurg X, 131, 137

Chirurgie, Chirurgie Science IX, 589, 975; X,9

Pâine IX, 281, 298, 387

Progresul navei IV, 337

Hodomer VI, 517, 518 Hills V, 532, 545

Rece II, 103; III, 293; VI, 438, 446,

454, 462; X-453-454

- absolut II, 129, 656

- cel mai înalt grad II, 39, 89, 91, 657

- artificial (experimentele lui Lomonosov) III, 413

Kholopy VIII, 7053; IX, 482

Pânză IX, 117, 298, 780

Gulerul IX, 298

Coreea VII, 11, 12, 14, 15, 784, 787;

VIII, 879

Templele VI 200, 201

- Sfântul Marcu al VII-lea, 837

- Jupiter V, 702

Ridges mare V, 545

- localizare geografică V, 709 Crisocola V, 108, 140, 168, 190, 218,

427

Chrysolite V, 630, 721

Creștinii VI, 248, 252, 269 Creștinismul VI, 253, 259, 262, 270;

IX, 824

Hria, rit. VII, 65, 295-311, 313, 342. 870

- real VII, 297-299

- incomplet VII, 298

- dezonorabil VII, 298

- complet VII, 298, 307

- decent VII, 298
- corect VII, 307
- verbal VII, 296, 299, 301
- mixt VII, 296, 307 Cronograf(e) IV, 401
- Roman IX, 629 Cronometru(i) IV, 745, 746, 750
- marina IV, 750

Cristal(ele) III, 341; IV, 425, 453; V,

92, 108, 110-112, 117, 118, 125, 127, 130, 133, 140, 141, 143, 145, 147, 156, 173-177, 211, 213, 420, 559, 562, 563, 594, 594, 595, 628; IX, 298

- alb V, 102, 103, 110
- Boemia V, 177
- cireș V, 668
- est V, 420, 704
- muntele III, 191; IV, 421, 431; v.

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

327

189, 200-208, 210, 274, 340, 599, 668, 704

Cartilajul vezi pânza

Art I, 679; II, 359; III, 19; IV,

126; V, 393; VI, 383, 601; VII, 94,

848, 889; VIII, 241, 248, 285, 528,

572, 591, 927; IX, 15, 16, 47, 48, 393-395, 512, 548, 858, 946; X, 13, 587

- barometric IX, 100, 792
- departamentul X, 167
- instrumental X, 81
- mozaic (mozaic) III, 342, 432. 555; IX, 84, 102, 109, 118, 140, 141, 144, 148, 153, 165, 178; X, 558.

- optic IX, 792
- sculptat IX, 407
- desenul IX, 528, 692
- termometrul IX, 100, 792
- strunjire cu freza IX, 400

Artiștii IV, 141; V, 372, 404, 615;

VIII, 284; IX, 48

c

Flori, flori I, 117, 157, 484-489, 498, 500, 518; III, 239, 249, 253, 261, 269, 318, 337, 339, 341, 342, 432, 553. 573; IV, 166, 368, 380, 408, 411, 415, 439; IX, 58, 75, 84, 119

- galben IV, 461
- dependența de mișcare I, 137
- — la temperatura X, 784
- pământesc III, 339; IV, 461
- schimbarea I, 139
- scânteii III, 536
- natura III, 443; IV, 780
- tocitura III, 261
- cauza III, 245, 328; IX, 84
- originea III, 342
- simplu I, 105; II, 499, 501
- curcubeu, irizate III, 263; IV, 737
- diviziunea I, 131; IV, 459
- diferența III, 245, 247
- nasterea III, 257
- albastru IV, 461
- sistemul originii lor (Lomonosov) III, 334
- complexul I, 105; IV, 459

- mixt I, 489; II, 499; IV, 412
- amestecare IV, 459
- mediu II, 501
- corpuri (origine) III, 257
- Teoria III, 445, 505, 546, 550-553; IV, 440, 782; IX, 62, 83-84; X, 377, 398, 503, 778, 827, 828
- – Marriott III, 554, 573
- nou IV, 729; IX, 331
- - Newton III, 554-573
- trei principale IV, 445
- trei elemente simple, trei chimice simple
- triplu număr III, 334, 335
- actiuni chimice III, 340
- sentimente III, 341
- elementar III, 553

Flori

- fierul V, 172
- palmele IV, 797
- din smalt (flori) IX, 107 Caesura VII, 15, 788

Întregul, rit. VII, 102

Ciment V, 160, 503-505, 598 Cenzor(i) IX, 879

- Biserica Vili, 1063

Cenzură

- Academic VII, 848
- spiritual VII, 893; VIII, 970, 7062, 7064
- Biserica VIII, 7008 Ceracoites V, 219, 220

Biserica(le) IV, 773; V, 619; VI, 226,

272, 274, 390; IX, 202, 227, 260, 262, 406, 407, 724

- Creștin Răsăritesc V, 617
  - lemn IX, 195, 201, 306
  - Creștin occidental V, 617
  - imagini în ele, realizând copii IX,
- 822 .
- piatra IX, 195, 201, 306
  - Catolic VII, 875
  - Ortodox IV, 373, 773
  - reprezentanți, lupta împotriva științei VIII, 973, 7008
  - parohia IX, 194, 197
  - Rusă VII, 591
  - catedrala IX, 194, 197
  - decor IX, 79, 119
  - Blachernae VI, 219
  - Zeciuiala VI, 253, 275, 368
  - Eleutheria St. VI, 229
  - St. Mamanta. în Tsargrad VI, 222, 228
  - Nicolae al Sf. în Kiev VI, 211, 220, 221
  - Petru St. catedrala apostolului si pavel
- IX, 123, 124, 140, 144, 148, 153
- Petru și Pavel al VIII-lea, 1168
  - Schimbarea la Față a Domnului IX, 162
  - Preasfânta Maica Domnului la Kiev VI,
- 270
- Sofia VI, 284; VII, 145
  - Adormirea Maicii Domnului în Vladimir VI,
- 270

Biblioteca „Runivers”

328

Indicatori

Bisericii VI, 600; VIII, 1066, 1067, 1090; IX, 314

Cidara V, 224

Cicloscop IV, 460

Cilindru

- hidrostatic (din chihlimbar) V, 240

- paharul III, 277

Cimatometrul IV, 129, 154, 747

Zinc I, 575; IV, 409-411, 415-417, 420, 421, 430; V, 377, 380, 381, 410, 412, 413, 695; IX, 35, 175

- oxid V, 695

- semimetal V, 501

- nativ V, 412

Mat IX, 298, 768

Busola III, 494, 495

- micrometric IV, 451

H

Cartea Orelor IX, 457, 873

Părți ale lumii V, 532, 533

Particulă(e) X, 453, 456, 457

- valoarea III, 395; IV, 441; X-452-456-457

- apele III, 261, 293; X-457

- apa IV, 72, 76, 77

- aer cel mai jos III, 225, 257, 293, 307; X-457

- V gras, 601

- rotunjime III, 243

- cel mai mic III, 241, 351; X-452

---corpi solide X, 455

- inseparabil III, 385
- incompatibil III, 329
- insensibil I, 169, 195, 211, 311, 555, 556, 558; II, 9, 651; III, 221, 326, 329, 385, 389, 393, 432, 542, 562, 580, 590; IX, 669; vezi și Monade fizice
- Newtonian III, 255
- omogen II, 229
- primar III, 222
- initiala III, 342; IX, 782
- cunoștințe III, 223
- atingere III, 305
- material extins fizic, vezi Monade
- puterea X, 453
- echilibru IV, 74, 77
- eterogen II, 229
- locația X, 452
- lumina III, 301
- comunicare II, 505
- contractia III, 401; IX, 57
- forța combinației III, 395
- corpuri originale mixte III, 341
- articulatia III, 329
- sare V, 601; X-453
- sferic III, 222
- neavând formă sferică III, 222
- ambreiaj IV, 227, 369, 375, 542; X, 57, 457
- figura X, 452, 457
- fizic I, 195, 567
- impenetrabil I, 295

- - locația I, 275
- sferic III, 311
- sfericitate universală III, 309
- elementar III, 223

Particulele sunt indeclinabile, grame. VII, 606

Orele IV, 129, 134, 142, 161, 197, 223, 225, 239, 247, 366, 395, 440, 441, 456, 776, 788; IX, 312, 346, 350, 352, 353, 359

- automat IV, 227
- antrenat de arcuri IV, 195, 221
- astronomic VI, 517, 621; IX, 358 vertical VI, 620; IX, 280
- reconciliere și comparație IV, 395
- vrac IV, 142-144, 227-229 metal IV, 143
- buzunar IV, 142, 144, 221, 225, 229; VI, 517, 518
- cu secunde IV, 133, 205; VI, 517, 620; IX, 280
- argint cu secunde VI, 620
- cu pendul IV, 193, 221, 227
- marina IV, 127, 128, 133, 148, 193, 195, 205, 413, 452, 783
- Părțile IV, 428
- - erupție cutanată IV, 225
- primăvara IV, 225
- drept IV, 451, 453
- pur IV, 414
- cu plumb și greutate IV, 128, 141
- nisipos, nisipos III, 273; VI, 518; IX, 36
- credinta IV, 443
- actionat de arcuri IV, 128, 141 - 143, 150, 153, 243, 251
- primăvară mare VI, 517, 620
- diverse IV, 451

- interschimbabil IX, 279
- solar IX, 601; X, 121
- deadlifts VI, 620
- exact IV, 193

--- astronomic de perete IV, 143 Bol de fier cu fund rotund IX, 38 ---
fontă IX, 43

Cupele IV, 414, 432; IX, 122, 298

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

329

— evaporatoare din sticlă albă IX, 35

---de sticlă verde IX, 35

- fier V, 499; IX, 43

- sub nisip IX, 35

- fontă IX, 35

Omucidere VI, 384

Viermi VI, 423-425

- în abdomen VI, 389

- navă (moluște lamelare) V, 226; IX, 326, 328, 779, 780

--- Măsurile de control IX, 329, 330, 780

--- reproducție IX, 779, 780

Cheren IX, 291, 294

Craniul Pământului V, 624, 627

Țestoasa IX, 298

Piei de craniu V, 579, 580, 598, 660

- marina V, 548, 576, 577, 613, 615

- V fosilizat, 545, 702

Cerneală (cerneală) I, 488; III, 340, 341

- simpatic I, 488, 489 Cernobîl II, 291

Cernoziom VI, 320, 326, 437, 540, 541, 545, 553, 588, 601, 606, 621, 710

- originea V, 589, 590, 613

Blackness III, 337, 340

Blackness I, 159; III, 247, 249, 251

- Cerneală III, 257

Desen(e) X, 158, 280, 729

- geografic V, 636
- orașele IX, 203, 217
- terestru V, 534, 540

— declinații magnetice IV, 160 Cheti-Minei VIII, 1090 Linte(e) III, 249; IX, 298

- optica heveliană III, 161
- gheață I, 157
- pictat III, 257

Ordinele lui Lomonosov IX, 748; X, 537, 561, 562, 848

Cifrele, grame. VII, 475-477, 607, 634, 643, 645, 648, 676, 708, 879, 880, 903, 920, 924

Număr(e), grame.

- Hotentot VII, 652
- dual VII, 410, 931
- singurul VII, 247, 410
- Chineză VII, 652
- Mexican VII, 652
- plural VII, 247, 410, 411

Sentiment

- viziunea I, 157; III, 337; IV, 113; VII, 323
- atingere II, 53

Fontă V, 171, 284, 289, 375, 509, 511-513, 690, 698; IX, 298

- cum se eliberează V, 511, 512 dintr-un furnal
- cum se topesc minereurile de fier V, 510, 511

Mortar mare din fontă cu pistil IX, 34 Dulap IX, 298

w

minge(e)

- lichid rotativ V, 698
- pământesc III, 39; IV, 164, 368, 769, 812; V, 308, 428, 531, 574, 575, 583, 584, 603, 612, 613, 616, 709, 716; VI, 470; VIII, 135
- schimbarea V, 601
- corp IV, 164
- arc IV, 255
- Cometa III, 95
- din care se trage aerul III, 81
- magnetic IV, 165, 753
- cupru IV, 158
- paharul III, 9, 51, 159, 277; VIII, 1008
- slab III, 79
- electric III, 81, 407; IV, 457, 797
- cu mașina IX, 330
- sticla fara aer III, 123

Biele V, 457

Șah IX, 299

Al meu, al meu I, 319; III, 228; V, 446-448, 450, 452, 454, 456-460, 464-466, 486, 521, 522, 524, 528, 554, 561, 704; X-431

- V vertical, 692
- V superior, 455, 527
- V mare, 461, 525
- mai mare I, 321; V, 523
- adâncimea III, 228

- V inferior, 461, 527
- V scăzut, 525
- I inferior, 321; V, 523
- ascuns I, 321; V, 523, 526, 698
- cum se întărește V, 449, 450
- gura V, 692

Schwermers (rachete) VIII, 1012

Mătase I, 498 III, 29, 65, 281; V, 535; IX, 299

Lână V, 476; IX, 37, 299

- la microscop I, 499

Hornets monadistic III, 590; X, 503 Triple și zece trepte IV, 440

- vierme IV, 777

Shipera IV, 444, 445

Shirl V, 424, 479

Biblioteca „Runivers”

330

Indicatori

Latitudine, lățime IV, 126, 127, 130, 134, 138-140, 193, 207, 215, 299, 364, 445, 447, 725, 740, 746-VI, 603; IX, 207, 209, 216, 218, 219, 221, 239, 266, 295, 306, 314, 315, 334, 726

- astronomic IX, 266
- geografic IV, 746
- gradul IX, 266
- Cometa IV, 110
- nava IV, 199, 217

---definiția IV, 139

- la mare IV, 139
- definiția IX, 191, 212, 219, 261, 739
- nord și sud IV, 757

Shist V, 169

Ardezie I, 139; IV, 437; V, 320, 326, 420, 422, 424, 427, 437, 556, 560, 594, 627, 7/5

- din silt V, 720
- nisipos V, 444
- originea V, 595, 596
- V albastru, 554
- V negru, 196, 553
- lutul V, 553
- Eislebensky V, 596, 77 7

Taxa II, 682

Shkvarina, vezi Zgură

Shkits văd schițe pentru mozaicuri

Școală(i)

- Aristotel III, 320
- aritmetica IX, 848
- garnizoana IX, 242, 738, 742, 848
- IX civil, 903
- instituție după oraș IX, 570, 571, 903, 904
- Moscova VII, 12, 787; VIP, 1081
- învățământul general la Rostov VIII, 1089
- desen academic IX, 693
- Sinodal VI, 387; IX, 458; X. 12 Neva X, 12
- Novgorodskaya X, 12
- Spassky VIII, 974; X, 12, 37, 39, 479, 482, 813 vezi și Academia din Moscova

Elevii

- pentru ștergerea alfabetelor IX, 243, 757, 758

Furtun VI, 518

Zguri IV, 782; V, 697-698

- vulcanic IV, 782
- plumb I, 489

Slefuire IX, 116, 132-133, 177, 181, 7/5

Schlich aur V, 655

Gateways IX, 114

Pălării IX, 299

Schmalt, vezi sticla albastra

Swords IX, 861

Tapiserii IX, 299

Spar I, 145; V, 96, 99, 103, 122, 125, 133, 145, 157, 205, 207, 212, 219, 224, 326, 422, 424, 426

— alb V, 121, 151, 154, 156, 169 Fonturi IX, 492

---tipografic mic IX, 882

Foreman V, 448, 704; X-431

Stein V, 698

Marca poștală IV, 413, 432, 782; X.85

Calm vedea stilul

Adit(e) V, 447, 448, 456, 458-461, 464-467, 521-523, 554, 561, 612, 692, 720

- V superior, 525
- orizontală V, 445
- V inferior, 525
- deschis I, 321; V, 523, 528
- ascuns I, 319
- cum se întărește V, 450, 451

Damasc (pânză) IX, 299, 766

Navigator(e) IX, 602, 609, 622, 926-928, 932-, X, 590, 878

- antrenament VI, 6/2, 620; IX, 602, 606, 609, 774, 927, 931

– examenul IX, 926, 927

sch

Dărâmături VI, 465

Leșia V, 318, 416, 476, 561

- alaun V, 520

- vitriol V, 519

- salpetru II, 283

Alcalii I, 591; III, 257; IV, 454; IX, 662

- sare de mare II, 669

- urinar II, 235, 669

- organic II, 554

- constanta II, 139

- propriul salitre II, 669

Bristle IX, 299

Forceps III, 220; V, 251; IX, 14, 36

– primăvara IV, 160

uh

Eugropyła V, 231

Ecuadorul III, 39, 85, 436, 471, 472; IV,

26, 27, 134, 165, 167, 168, 173, 283,

293, 340, 349, 389, 395, 438, 448;

V, 306, 535, 536, 538, 542, 616, 7/8;

VI, 423, 613

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

331

- Terenurile IV, 168

--- AVION IV, 281

- cometa IV, 40
- însorît IV, 792
- - declinarea IV, 461

Ecliptica IV, 15, 20, 34, 36, 58, 61, 109, 110, 168, 281, 283, 327, 336, 339, 347, 725, 727, 728, 764; V, 616; VI, 514

- lunar IV, 144
- înclinatie IV, 335
- planul IV, 33, 168
- avionul IV, 32, 49, 58, 69, 229, 340, 341, 349
- declinarea IV, 453

Egloguri VII, 222, 331, 589 Lexiconul Economiei VI, 612; ix, 301, 303, 733, 766, 769

Expedițiile IV, 769; IX, 212, 213, 217-219, 223, 224, 226, 230, 232, 239, 240, 243, 253.262.280, 289.309.311,

312, 315, 348, 352-354, 356, 728,

734, 735, 738, 772, 776, 794, 795,

797, 799

- astronomic VI, 621-, IX, 640, 727, 737, 732, 739, 794, 796, 798, 873; X-545

---Șapa către Tobolsk IX, 807

- Bering IV, 753; VIII, 899

- Wrangel IV, 753

- latitudine mare (proiecte) V, 706; VI, 605

- geografic VI, 621; IX, 248, 262, 270, 271, 278, 279, 283, 284, 310, 317, 375, 727, 739, 747, 752, 760, 77/, 773, 774; X, 146, 627

- Kamchatsky IV, 364; VIII, /036, /037, /052; IX, 240; X, 37, 45, 175

--- al doilea III, 566; VI, 603, 608;

VIII, 922, 939; IX, 720; X, 633, 707 --- primul VI, 618

- Krenitsina, secret VI, 623-625 întâlnire cu expediția de la Chichagov

VI, 623, 625

- Kruzenshtern IV, 753
- Lisiansky IV, 753
- F. Litke IV, 753
- Orenburg al VIII-lea, 957
- Academia de Științe din Paris V, 699
- G. Sarychev IV, 753
- Marea Nordului Lomonosov-Chichagova IV, 738, 739; VI, 606, 607, 609-611, 614, 616-618, 620, 623, 625; IX, 926, 927; X-592-880

---alocarea VI, 6/5

---ruta(e) VI, 483, 606, 6/0, 6/5, 6/8

Expediții

- conform Colegiului Militar IX, 203
- intendent VI, 62/
- laboratoare de afaceri mecanice și instrumentale IX, 775
- mecanic IX, 325
- traducere IX, 547; X, 64 Camera experimentală IX, 776 Experimente vezi Experimente

„Extract despre revoltele Streltsy” VI, 94, 568

Elaborarea IX, 476, 860

Elev, elev IX, 527; X, 145

- în colecția X, 87

Elegiile VII, 589

Electr vezi Amber

Electrificare II, 599; III, 5/9 Putere electrică VI, 398

- noi moduri de măsurare IX, 331, 782
- asemănare cu magnetic IX, 336
- teoria III, 483, 586; X, 874 Puncte electrice X, 586 Încărcare electrică III, 520 Lumină electrică vezi Aurora boreală

Electricitate III, 241, 243, 245, 273, 277, 279, 5/3, 579, 535

- atmosferic III, 505, 5/8, 524, 584;

VII, 902; VIII, 1008, 1017, 1153 ----- Explicația lui Lomonosov a
curenților verticali de aer III, 533 ----- Experimentele lui
Franklin III, 524

- Furtuna III, 147

- Thunder III, 273

- natural VIII, 1008

- frecare artificială a vederii

- istoria III, 506

- primar III, 269

- natura III, 549

- natural III, 277

- cauza III, 279, 283, 285

- derivat III, 269

- discursul VIII, 1012, 1013

- static III, 510; IX, 78 / experimentele lui Richmann III, 511

- teoria III, 137, 281, 528, 529, 546, 549

--- adevărat III, 271

--- eteric III, 549

- Învățătura III, 269, 271

Electrometru, vezi Indicator electric

- absolut III, 511

Descărcări electrostatice VIII, 1008

Elementele I, 25, 79; vezi și Începuturi

- apa III, 226

- migrația V, 694

- lichide inelastice III, 226

Biblioteca „Runivers”

Indicatori

- trei substanțe chimice simple III, 55/
- chimică, simboluri Lomonosov IV, 781

Elovention X, 10, 608

Alungirea IV, 776

- două sau mai multe stele IV, 397
- stele fixe IV, 395
- stele circumpolare IV, 776 Accentul VII, 249, 253, 829 „Eneida” Virgil VIII, 1082

Enthymeme VII, 68, 156, 157, 311, 313-315

- separarea VII, 157

Eolipylus, eolipyla III, 295, 550; IV, 96, 727

Epigramele VII, 194, 205

- divertisment VII, 589

Aethites V, 217

Etrioscop, vezi Etroscop

Efemeride IV, 235, 329, 367, 766

Eter I, 113, 117, 121, 123, 153, 261; III, 79, 83, 91, 123, 125, 151, 167, 173, 199, 241, 245, 247, 249, 259, 261, 269, 285, 301, 303, 303, 1, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3 328, 332, 336, 338, 339, 341, 483, 547, 549; IV, 41, 55, 56, 68, 70, 78, 79, 84, 86-89, 92, 96, 99, 106

- presiunea I, 259
- mișcarea III, 79, 93, 97, 285, 287, 289, 320, 323, 549; IV, 90-92; VII, 837; VIII, 913
- electric III, 95, 285; vezi si cauza electricitatii
- vibratie oscilatoare III, 151
- mișcare de rotație în ea III, 330
- corpusculi III, 241
- interplanetar IV, 721
- molecule III, 291

- dens III, 353
- natura III, 285, 564
- liber III, 85
- proprietățile III, 287
- cursul III, 340
- trei genuri III, 335, 340
- gravitația III, 165
- doctrina celor trei tipuri de mișcare Lomonosov III, 550
- particule III, 257, 259, 261, 307, 309, 310, 326, 331, 337, 339
- – masa III, 247
- pur III, 81, 83, 95, 123, 473
- sferic IV, 88

Efor (supraveghetorul) IX, 851

Echinita, echinita V, 223, 224

YU

Jupiter vezi Tin

Jurisdicția universitară IX, 885 Jurisprudența X, 149

Jurisprudența VII, 392, 844; IX, 527, 914

- străin X, 10
- cursul IX, 860
- rusă X, 10

Avocat X, 140, 149

Iurte vechi VI, 453

Yuft IX, 299

eu

Apple IX, 299, 327

Fenomen(e)

- aer III, 25, 157, 476

- geologic V, 693, 7/5
  - furtuni, originea III, 530
  - artificial III, 269
  - capilar, studiu III, 580
  - magnetic III, 261
  - meteorologic, prognoza III, 506, 518
  - pe cer X, 146
  - ceresc, previziuni IV, 371, 372
  - natura III, 239, 269, 351, 353; V, 693
  - lumina III, 553
  - simpatic III, 239
  - jante întunecate și deschise IV, 772
  - radiatia termica III, 553
  - fizic III, 351; X, 573, 574 în atmosferă, studiat de Lomonosov III, 518, 524
  - chimica III, 563; X-428-573-574
  - „picătură neagră” IV, 772
  - electric III, 23, 25, 81, 137, 139, 141, 245, 281, 283, 285, 483, 506, 511, 517, 549, 553
  - aerian VI, 460, 461 „Apariția lui Venus pe Soare” VIII, 911, 1008, 1097; IX, 378, 807
- Otrava(e) V, 294
- zbor V, 458, 696
- miez(e)
- cometa IV, 727
  - tunul III, 334
  - zapada (grindina) III, 41
  - cupola de sare V, 663

Limbă(e) VII, 236, 763; IX, 299, 446,

590

- Engleza vezi engleza
- Alarbey VII, 658
- engleză VII, 413, 450; IX, 451

Biblioteca „Runivers”

Index de subiect

333

- Aramaica VII, 815
- bulgar VII, 10, 609
- Britanic VII, 591
- „Vandal”, Vendian VII, 609
- Varangian VI, 36, 61
- Marele Rus VII, 83, 86, 87, 432, 803
- Ungur VI, 202
- IX de est, 431, 884 , X, 10, 50, 89, 140, 150
- Gal VII, 591
- Getic VII, 10, 787
- olandeză IV, 450
- grec VI, 29, 182, 362; VII, 11, 13, 50, 219, 391, 411, 412, 415-417, 471, 587, 588, 591, 608, 652, 659, 897, 909-, IX, 409, 409, 8, 8; X, 125, 129, 140
- Daneza VI, 361
- Ebraică VII, 842, 897
- Moravia veche VII, 897, 899
- Literatura rusă veche VII, 899, 946; IX, 824, 825, 830
- Ebraica VII, 414, 416, 417, 658
- European VII, 16, 414, 606, 812, 869, 910; IX, 457, 502, 902; X, 10

- - modern IX, 491
- străin X, 174 nou X, 174
- italiană, italiană VI, 361; VII, 391, 412, 413, 606, 659, 910; IX, 451
- spaniolă, spaniolă IV, 450; VII, 391, 591
- Castilian VII, 862
- Chineză IX, 423; X, 50, 676
- Curland VI, 30, 209; VII, 659
- Curonian VI, 53, 54
- latină VI, 29, 182, 362; VII, 11, 13, 139, 257, 391, 411, 414-417, 471, 588.591.611.652.658.659, 767, 790,792,793,801,812,842, 897; VIII, 865, 1005; IX, 9, 125, 193, 251, 332,423,440,445,450,451, 453, 456,459,469,481,489,490, 494, 495,497,501,543,544,610, 611, 622,623,627,732,860,865, 866, 871, 918, 921; X,23
- elocvența IX, 556; X, 23, 41, 77, 90, 124, 126, 128, 140, 158, 571, 599
- letonă VI, 53 de ani
- Letsky VI, 208, 209
- Lituanianul VI, 53, 208, 209
- Manchu IX, 423; X, 50, 616
- Moravia VI, 60
- German IV, 720; V, 396, 667; VI, 54, 361; VII, 13, 346, 391, 404, 412, 417, 588.622.652.659.851.854, 871, 897,928,947;IX,188,378, 428, 445,451,456,459,465,490, 491, 495,502,617,618,858,865,

866, 869, 872, 918; X, 125, 129, 158. 416, 571

----vechiul VII, 412

- Persan X, 50

- Peceneg VI, 36

- polonez VII, 467, 590, 608, 609, 658, 660, 977

- oamenii de rând VII, 896

- Prusac VI, 208, 209 antic VI, 53

- rusă, rusă V, 416, 661; VI

24, 34, 35, 49-51; VII, 9, 10, 13, 34, 83, 86, 99, 117, 241, 360, 391, 392, 401, 412, 414, 415, 417, 420, 422-423, 422-423, 423, 423, 423, 423, 440, 461, 496, 499, 539, 551, 585, 588, 590,

608, 609, 631, 634, 652, 658-660,

690, 755, 763, 767, 773, 775, 784-787, 792, 803, 804, 807, 811, 841,

846-848. 851. 854. 855. 862. 868,

870, 890, 891, 895, 897, 899, 900,

907, 919, 925, 943, 944, 946, 947,

949; VIII, 872, 878, 879, 951, 7775, 7776; IX, 9, 60, 68, 172, 174, 176-178, 188, 193, 195, 324, 332, 336,

378, 401, 409, 410, 416, 420, 423,

425, 426, 429-431, 439, 440, 451, 453, 458, 467, 469, 481, 489, 490,

493, 497, 574, 592, 617, 618, 622,

623, 627, 628, 824, 838, 854, 869,

871, 938, 946; X, 36, 78, 90, 124,

125, 144, 158, 174, 438, 533, 538,

630

---- structura gramaticală VII, 861, 906, 919

----Istoria VII, 907

---- metodele de predare ale lui Lomonosov IX, 457, 458, 854

---- Norma VII de la Moscova, 857

---- Poporul VII, 841

- colocvial VII, 896
- fond de vocabular VII, 895, 896, 898, 899
- literar VII, 773, 774, 785, 793, 811, 861, 894-896; VIII, 957, 1025; IX, 824, 830, 859
- Sarmatian VII, 10
- Sârbă VII, 609
- Scandinav VI, 30, 31
- Scitia VI, 198, 199
- slavo-morav antic VII, 897

Biblioteca „Runiverse”

334

Indicatori

- slavă, slavonă, slovenă VI, 28-30, 33-36, 54, 62, -177, 182, 198, 209; VII, 10, 11, 83, 387, 411, 457, 461, 550, 587, 588, 591, 606, 609, 631, 660, 767, 786, 803, 842, 842, 842, 842, 609, 631, 660, 767 897, 899, 909, 910, 946 IX, 824, 829

---Biserica VIII, 1025

- Slovacă VII, 609
- slavona veche bisericească VII, 899
- Tătarul VI, 61 de ani
- finlandeză VI, 198, 199; VII, 652
- franceză VII, 391, 412, 413, 417,

622, 659,767,768,862,871,915;

VIII, 868.871.1077; IX.445.451,

456, 459,465,481,490,491,495,

502, 528,624,858,866,872,918;

X, 41, 125, 129, 158, 173, 174, 176

■- Cehă, Cehă VII, 609

- Slavona Bisericească VII, 659, 763, 793, 811, 841, 842, 895, 896, 899, 919, 945, 946

- Chudskoy VI, 177

- Suedeza VI, 361

- Elen VII, 587, 658

Limbile fiarei V, 229

„Limbi de șarpe sau de piatră” vezi Dinții de rechin

Ou(e) IX, 325, 327, 328

Ancora IX, 299, 766

Yalap (plantă) IX, 35, 659

Yambs VII, 12-16, 784, 787; VIII, 879 Yamskaya Chase IX, 88, 688

Cărucior Yamskaya IX, 240

Cariere miniere V, 211, 330, 418, 421, 425

Chihlimbar III, 271, 279, 281, 438; IV, 452, 454; V, 98, 233-241, 274, 382, 414, 567, 610, 611, 654, 668, 704, 715. 716; VII, 215; IX, 299

— legende V, 715

- IX mic, 35

— depozit Pribaltiyskoye V, 715

- fals V, 609

- natura V, 7/5, 716

- originea V, 322, 385-387, 609, 610, 716

---conform lui Lomonosov V, 716

— geneza chimică V, 716

Luminozitatea imaginii IV, 479

Yarmanka (târg) IX, 195, 196, 201; X, 366, 429, 794

Yar V, 162, 427, 504, 561; IX, 299

- verdigris I, 588; IX, 37

- nativ V, 159

- verde deschis V, 161

- I decojit, 455

Jaspids îl văd pe Jasper

Yakhont(i) V, 181, 566, 620, 628, 629, 7/8

- albastru floarea de colt V, 630

- V roșu, 177, 178

- vierme V, 630, 721

Orz V, 534; IX, 299

Jasper II, 682; V, 187, 191, 199, 274, 420, 668, 719; IX, 299, 766

Biblioteca „Runivers”

INDEXUL GEOGRAFIC

ȘI NUMELE ETNICE LA VOLUMUL I–X

Abashov (Siberia) V, 93, 656

Abashova (râu) V, 76, 82, 97 Abertamia I, 405

Abisinia VII, 56, 131; vezi și Etiopia

Munții Abyssinian (Munții Abisinii)

V, 537 Abisinii VII, 405 Abo IV, 769; VIII, 900 Avari vezi Aubrey

Sfântul Augustus Muntele V, 127

Austria VI, 75; VIII, 877, 937, 974,

994, 1084, 1113

Agarienii văd turci

Adrianopol, Andrianopol VI, 193, 226, 241

Marea Adriatică, Golful Adriatic V, 548, 625, 683; VI, 177, 179, 188, 211, 294

Azagorie (oraș) VI, 214

Popoare asiatice, popoare asiatice, Asiatici V, 614, 717; VII, 398, 400, 401, 430, 865

Asia II, 308; III, 472, 520; IV, 168, 283, 402, 778; V, 302, 533-535, 583, 588, 684, 700; VI, 175, 179-181, 187, 188, 198, 200, 201, 212, 294, 295,

448, 451, 472, 474, 498, 593, 603,

604, 607; VII, 49, 170, 343, 345,

357, 430, 827, VIII, 36, 222, 393;

X.50

Azov VI, 335, 340, 343, 567, 590; VII, 624, 641, 675; VIII, 222, 948, 1134; IX, 128, 172, 208, 213

Marea Azov III, 21; V, 304, 533, 683;

VI, 47, 294, 419, 567; VIII, 877 Azore V, 569

Acarnania (regiune din centrul Greciei)

V, 302, 683

Aquapulc (port din Mexic) VI, 439

Alans VI, 26, 43, 44, 46, 47, 198, 209–

213, 295, 573

Alatyr IX, 211

Alakhshak vezi Alaska

Alba vezi Elba

Aley (râu) V, 626

Alexandria (Egipt) VI, 265, 587

Alekseevskaya (satul provinciei Moscova) IX, 275

Aleksin (oraşul) VII, 647

Alep, Alep VII, 58; VIII, 28, 877 Insulele Aleutine VI, 512, 617-619, 623 Munţii Alpin, Alpi II, 367; III, 471; V, 532, 533, 538, 545, 579, 702; VI, 179, 463; VII, 343; IX, 426

Altai V, 671, 719, 722; VIII, 940 Altdorf V, 556

Altenberg V, 107

Alta (râu) VI, 276, 280

Alaska (Peninsula) VI, 509-511, 512, 608, 609, 623, 625

Amazon, Amazona V, 120; VI, 472 Amaxovii (oameni) VI, 27, 210 Golful Ambraciei V, 302, 683

America I, 179; III, 147, 347, 435, 472; IV, 171, 337, 345; V, 443, 505, 543, 544, 568, 603, 612, 618, 696, 707; VI, 422, 494, 604-608, 610; VII, 122; VIII, 144, 393, 513, 518, 887, 7007, 7008, 7778; IX, 329; X-570

America de Nord vezi America de Nord

– Centrală, vezi America Centrală

- Sud vedea America de Sud

Insulele Americane vezi Insulele Aleutine

Amsterdam III, 540; V, 546; VI, 444, 554, 559, 580, 592; VIII, 7052, 7766, 7792; IX, 780; X, 430, 780

Amu (Amu-Darya) V, 534

Cupidon V, 534; VIII, 204, 939, 1037, 1162 închisoarea Anadir VI, 449

Anadir gura VI, 456

Anadir (râu) VI, 449, 450

Anadyrsk VI, 608

Biblioteca „Runivers”

336

Indicatori

Anatolia VIII, 292, 973

Anaf, Anafi (insula) V, 300, 681 Angermania (provincia suedeză) I, 403 englezi IV, 269, 394; VI, 37, 204, 427, 429, 434, 435, 437, 440, 513; VII, 400, 607, 640, 865; VIII, 180 Anglia I, 437, 443, 452, 457; III, 19, 35, 245; IV, 128, 162, 195, 364, 734, 746; V, 97, 109-111, 324, 383, 387, 541, 553, 557; VI, 26, 211, 425-431, 433, 435, 437, 457, 470, 620, 621; VII, 64, 574; VIII, 937, 974, 1050, 1058, 1084, 1085, 1113; IX, 271, 596, 811; X, 122, 150, 593-595 Andoma (râu) V, 702 Anzi vezi Cordiliera

Insulele Anzerskie Vili, 1137 Ankadinovo V, 83

Anvers VIII, 1066

Antilele V, 569 popor antiohian VII, 196, 822, 823 Antiohia VI, 205

Antirria (peninsula) V, 302, 683 Antes VI, 176, 177, 183, 188, 193 Apenini V, 700, 702

Arabia (Peninsula Arabă) V, 534, 543, 701; VII, 132

Marea Aral V, 534, 541, 584, 625; VI, 470

Arap VII, 471, 640; VIII, 513

Arapul V, 77

Argun (râu) V, 626 Arensburg VI, 342 Arintsy VI, 60 Armenia V, 183

Armenii VI, 181; VII, 344 Artemovsk vezi Bakhmut Arhangelsk VI, 609, 616 Arhangelsk, Arhangelsk, Arhangelsk III, 35; IV, 351, 360; V, 134; VI, 91, 92, 196, 421, 450, 459, 478, 484, 485, 495, 497, 504, 567, 566, 610-613, 616, 617; VII, 575, 576, 611; VIII, 430, 591, 1051, 1095, 7737, 1133-1137; IX, 208, 214, 219, 236, 239, 310, 311, 726, 779; X, 430, 591, 633

Arhangelsk, provincia Arhangelsk VI, 675; IX, 528, 740

Ascalon (oraş) VI, 200 Țara Astică vezi Attica provincia Astrakhan IX, 740 Regatul Astrakhan VI, 325; VIII, 876, 1157; IX, 126

Astrahan IV, 337; V, 664; VI, 325, 329, 336, 337; IX, 208, 211, 213, 219,

224, 236, 239, 267, 309, 311, 729; X-633

Atalanta (Talantonisi, insula) V, 302, 682

Atlantida V, 683

Oceanul Atlantic, Marea Atlantic III, 456; V, 302, 569; VI, 434, 439, 442, 451, 466, 468, 472, 482, 511; VIII, 887

munții atlanti (Atlas) III, 472; V, 532; 699; VII, 54, 798; VIII, 48

Athodona (oraş) VI, 214

Attica, Attic teren VI, 193; VII. 353

atenian, atenian, atenian, atenian VII, 168, 180, 184, 279, 280, 287

Muntele Atena IX, 426

Atena V, 684; VII, 124, 274, 303, 569, 672, 675, 676; VIII, 29, 414, 417, 425, 434, 450, 467, 877

Africa II, 309; III, 472; IV, 168, 283; V, 533, 537, 583, 700, 719; VI, 204, 423, 468, 470, 472; VII, 289, 343, 344, 355; VIII, 393, 887

African VII, 343

Ahaia, Ahaia (regiune din sudul Greciei) V, 302, 534, 683, 700; VIII, 883

Bagdad, Bagdad VIII, 107, 332 Regiunea VIII Bagdad, 907 Județul Baden I, 405

Basel V, 776; VI, 552, 579, 580, 582, 593, 604

Baikal V, 625; VI, 470

Bactrians VII, 361

Baku V, 707

Peninsula Balcanică VIII, 1036

Marea Baltică I, 606; III, 21; V, 567, 775; VI, 11, 22, 27, 29, 31, 33, 34, 36, 55, 58, 65, 66, 174, 175, 184, 189, 203, 208, 211, 212, 255-2, 9, 2 459, 470, -471, 553; VII, 210, 258; VIII, 36, 74, 79, 95, 244, 247, 368, 877, 885, 1053; IX, 785, X, 633 Baskunchak V, 664

Bassaya (râu) V, 78

Baturin VIII, 7779; IX, 977

Golful Baffin, Golful Baffin, Marea Baffin VI, 442, 468, 470, 473, 475, 505, 511, 527, 528, 531

Istmul din Baffin VI, 482

Baffins VI, 496

Bahmut V, 243, 246, 667, 662; IX, 208, 213, 219, 235, 239, 309, 310

Lacul Bashkir V, 95

Bashkirs V, 156

Biblioteca „Runivers”

Indexul numelor geografice și etnice

337

Beirut IV, 769

Alb (râu) V, 626; IX, 208, 211, 213, 309

Belaya Vezha (oraș) VI, 237

Belaya Rusia, Belaya Rus, Belorussia VI, 36, 208, 295, 599

Belgorod, Belagorod, Belegorod VI, 125, 156, 256, 272, 273; IX, 208, 213, 219, 234; 235, 309, 310

Belgorod, provincia Belgorod VI, 566; IX, 233, 740

Lacurile Belinsky V, 664

Beloberezhye la gura Niprului VI, 229, 246

Portul Belovovolskaya IX, 211

Marea Albă III, 21; V, 580, 625, 626; VI, 196, 340, 419, 441, 448, 459, 464, 467, 472, 475-478, 484, 614; VIII, 877, 1133, 1137, 1145, 1162; X, 633-

Districtul Belozersky V, 286

Belozertsy VI, 29

Strâmtoarea Mării Albe VI, 441

Coasta Belomoriană VIII, 1136, 1055 Beloozero, Belaozero, Belo Ozero (ob-

stat și oraș) VI, 29, 197, 217-219, 356; IX, 236, 239, 309

Belarusi VI, 36

Benders VIII, 877

Bencola (Benculen) IV, 335, 339, 765

Beotia V, 302, 304, 682

Bergen (Ducat) V, 78

Berezov IX, 369

Berestov VI, 256, 275, 281

Insula Bering VI, 456

Strâmtoarea Bering VI, 606

Berlin II, 649, 662, 663, 667; III, 530, 540; IV, 109, 339, 731; VI, 207, 208, 585, 603; VIII, 7058, 7099, 7775, 1144, 1157; IX, 683, 959; X, 573, 576-578

Bernard Lake VI, 440, 473

Besbik (insula) V, 302, 682

Beshkul (un grup de lacuri) V, 664

Biarmia vezi Permia

Boemia V, 100, 166, 447, 499; VI, 174, 210, 239, 293, 585

Mila divină (pelerina) VI, 428

Bulgaria VI, 174, 237, 241, 293, 586 pământ bulgar VI, 70, 71, 227

bulgară VI, 38, 71, 72, 175, 177, 188, 194, 226, 227, 229, 237, 240, 241, 243, 254, 259, 264, 270, 271, 8, 79, 8, 72; VIII, 580, 7036, 7756

– Volga VI, 253, 298, 306

– Dunărea VI, 298

– Kamsky al VI-lea, 254

22 M. V. Lomonosov, T. XI

•– Nizovsky VI, 254, 256

– Slavic VI, 29

– negru VI, 229, 586 Bolivia V, 720

Bologna III, 548; IV, 337, 338, 351, 360, 765, 766, 769; V, 684; IX, 568, 899

Bolsheretsk (oraş) VI, 677, 678 Big Bassinskoye (lac) V, 664 Big Korduvanskoye (lac) V, 664 Bononia vezi Bologna

Borisov VII, 675, 929 Borisoglebsk VII, 638; IX, 208, 213, 219
Borystenopol vezi Olbia

Borovici (tract) VI, 230 Borovsk VII, 638; IX, 317, 758

Grapa (lacul) V, 79

Bosfor IV, 778, 779; V, 304, 683 ~ Bosforul Cimerian (Kerch pro-
liv) V, 683; VI, 188

Bosforul trac, vezi Golful Bosfor Botnia VI, 470; VIII, 82, 897 Bochna
V, 558

Brazilia V, 120; VI, 470, 472 Brazilian Cape VI, 470 Brandenburgians VI,
205, 295 Brest (Franţa) VI, 428

Bristol VI, 426

Marea Britanie vede Anglia

Brocken (munte) VIII, 74, 893

Bronnitsy V, 773 Brundusia (oraş) VII, 289, 835

Bug Western VI, 182

Southern Bug VI, 175, 252, 255, 279 Budintsy, Budins VI, 180, 201
Buzhan VI, 29, 175, 296

Bura (oraş) V, 683

Insula Bourbon din Marea Indiei

vezi Reunion Buttenberg V, 447 Bukharin V, 534

Babilon V, 616 Babilonieni V, 304

Vaga (râu) VII, 470, 471 Vagan, Vagan (oraş) VII, 638 Vager Bay VI, 437
Vagria (regiune) VI, 185 Vazhesky district V, 282

Vaigach (insula) VI, 443, 450, 480 Vaigach (strâmtoarea) VI, 444, 467,
479 Valahi VIII, 7036

Lacul Valstadt III, 107 Vandali VI, 46, 47, 179, 194, 557 Vag.ova
Shchel, Vapovy Shchel V, 76, 81 Warwick (Cape) VI, 429

Varzuga (râu) VI, 476

Biblioteca „Runivers”

338

Indicatori

Varta (râu) VIII, 1113

Varșovia VI, 569; VIII, 1138, 1148

Varangi VI, 11, 22, 23, 30-33, 35-37,

44, 45, 47, 53, 54, 56, 60-66, 76, 77, 168, 203, 204, 212-215, 217,
219-221, 226, 248, 250, 250, 282, 02, 258, 215, 217 283, 293, 295, 298,
300, 551, 553, 584; VIII, 1156; vezi si scandinavi

Varangiani Rus, Varangiani Ross, Varangiani Russ

VI, 33-36, 40, 53, 65, 59, 65, 66, 78, 168, 175, 205-210, 214, 215,
217, 221, 293, 295, 297, 553, 553, 553.

Marea Varangiei vezi Marea Baltică Vasilev (oraș) VI, 272

Vasil (oraș) IX, 211

Insula Vasilyevsky (Petersburg) IX, 464, 465, 683, 861; VIII, /007,
1191

Vezuviu III, 23, 519; V, 95, 306, 328, 569, 573, 582, 717

Vesulan (munte, Ducat al Toscana) I, 405

Velaskovo (lacul) VI, 440

Mare (râu) VI, 462

Marea Britanie vede Anglia

Rusia Mare V, 548; IX, 212, 286,

287, 762; vezi si Rusia Mare

Marile Chei în Regatul Peru V, 547, 702

Marele Luca al VI-lea, 190; IX, 208, 213, 219, 235, 239, 309, 310

Gabenech Mare (sat) V, 98

Marele Maranion vezi Amazon Mare Oceanul vezi Oceanul Pacific Marea
Rusia VI, 566; IX, 932 Marii ruși, Marii ruși VI, 36; VII, 86; IX, 483

Wieliczka (oraș lângă Cracovia) V, 558

Viena IV, 769; VI, 130, 160, 558, 583;
VIII, 1054

pământul maghiar VI, 583

Ungaria V, 103, 115, 143, 150, 160, 302, 499, 563; VI, 202, 239, 241, 277; vezi și Ugry

Unguri, Unguri V, 394; VI, 33, 557, 583

Golful Vendia VI, 176

Veneds VI, 174, 176, 177, 179-181, 183, 184, 188, 210, 293, 294

Coroana Pământului (Shkantsy) VI, 310 Venetian IX, 703

Veneția, posesiunea venețiană VI, 294;
VII, 351, 352; IX, 703

Vereya (orașul) VII, 470, 638

Verres (provincia) VII, 140

Superior (lac, America de Nord) V, 602

Lomov de Sus IX, 208, 213, 235, 239,
309, 310

Verkhoturys IX, 358

Toate (tribul) VI, 197, 218, 219, 296 Vetka (râu) VI, 402, 599

Vetluga (râu) VI, 401; IX, 208, 214,
219, 236, 239, 309

Bizanțul vezi Constantinopol Bizanțul VI, 578

Viliya (râu) VI, 179 Vilmanstrand VIII, 48, 244, 886, 887,
959

Vina (râu) V, 282, 669

Vineta (oraș) VI, 175, 184, 185 Virginia V, 538

Vistula VI, 33, 36, 70, 72, 175, 176, 182, 190; VIII, 27, 74, 222, 223,
560, 877, 948, 1036

Vitebsk, Vytepsk VI, 36, 587 Wittenberg (oraș) IX, 749, 936 Vitteleva
(sat) VIII, 969

Bitinia (provincia) V, 682; VI, 58,

226; VII, 345, 357

Vladimir, Volodimer VII, 647; VIII, 997, 1055; IX, 208, 213, 219, 236, 239, 309, 310, 407

Vladimir Zalesky (pe Klyazma) VI, 92, 93, 270, 273, 306-310, 314, 315, 350, 587

Vodla (râu) V, 702

Vozhvoromy VII, 672 Vozdvizhenskoye (sat) VI, 121, 127, 152,

158

Voksa (Vuoksa, râu) V, 596, 711

Volga V, 96, 533, 538, 656, 664, 701;

VI, 188, 209, 210, 211, 237, 254, 277, 320, 321, 336, 340, 401, 472; VII.

28, 102, 374, 576, 617, 913; VIII, 202, 497, 501, 1053, 1069; IX, 32, 192, 193, 210, 211, 721, 727

Vologda VII, 470, 611, 888; IX, 208,

214, 219, 236, 239, 309, 311 Volokhi (oameni) VI, 37, 70, 71 Volhov V, 538; VI, 32, 189, 218, 252,

269, 270, 282, 296; VII, 647; VIII, 1145, 1192; IX, 765

Volyn (oraș și regiune) VI, 175, 274,

279

Volhyniens (popor) VI, 175

Vsrzovka (râu) V, 282, 669 Vorobiev (sat) VI, 119, 151; VIII,

1055

Voronej al VI-lea, 566; VIII, 1134; IX, 208,

213, 219, 235, 239, 309, 310 provincia Voronezh IX, 274, 317, 740, 742, 753, 774

Indiile de Est, vezi Indiile de Est

Biblioteca „Runivers”

Indexul numelor geografice și etnice

339

Marea de Est vezi Oceanul Pacific

Oceanul de Est vezi Oceanul Pacific

Bosforul Cimmerian vezi Bosforul Cimmerian

Votyaki VI, 195, 294

Wrangel land VI, 609

Mâna VI, 247, 248, 672

Vyborg VI, 312, 325, 342; VIII, 885, 886, 897, 7053; IX, 219

provincia Vyborg IX, 743, 762

Vyg (râu) VI, 476

Râul VI, 189, 443; IX, 208, 214, 219, 236, 239, 309

Vystrya (râu) VI, 270

Vytegra (râu) V, 702

Vyshgorod VI, 235, 256, 276, 277

Cherry Volochek IX, 309

Vyazma VII, 386

Vyatichi VI, 175, 190, 221, 254, 270

Vyatka (oraşul) VII, 470.611; IX, 358, 729 Vyatka (regiune) VI, 92, 566

Vyatka (râu) V, 533; VI, 237

Haga III, 522; VI, 592; X, 430

Haarlem IV, 769

Gala cm. Halle

Galateni VI, 179, 188

Halicarnas V, 302, 682

Galich VI, 304, 307; IX, 208, 214, 219, 311

Halle VI, 554; VIII, 874; X, 433, 572

Galia VI, 179; VII, 265, 289

Galia VII, 180, 343

Halona (insula) V, 302, 687

Hambra, Gambia (râu) V; 537, 707

Hamburg III, 586; V, 696; VI, 582, 595

Gange, Gange V, 534; VI, 472

Hanovra X, 433

Gardaricia (provincia) VI, 75

Harz, Munții Harz II, 680; IV, 171;
V, 156, 501, 553, 580, 703; VIII, 893

Gaspe (Peninsula) V, 571, 707

Gatchina V, 702

Guadelupa (insula) I, 553

Guineea 424

Gdańsk, Gdańsk I, 470; VII, 788; IX, 377, 806

Ebraică (râu) VI, 191

Hecla V, 306; VI, 458

Gelon (oraș) VI, 201

Helsingfors VIII, 958

Hem VI, 242

Hepedi VI, 194

Herculaneum, Herculaneum V, 613, 707, 777

Germania I, 462, 554; II, 361, 680; III,
19, 547, 590; V, 269, 326, 383, 411,
421, 440, 552, 554, 606, 694, 696; VI
205, 407, 555; VII, 346, 574, 576,
590, 640, 782, 785, 837, 897; VIII,
878, 893, 7027, 7030, 7048, 7058,
7748, 762, 7208; IX, 10, 22, 24, 28,
59, 375, 431, 596, 822, 823, 827 Teutoni VI, 22, 46, 47, 176, 580; VII,

180; vezi și germani, prusaci Heruli (popor) VI, 213

Hesse X, 430

Landgraviate of Hesse V, 396 Landgraviate of Hesse V, 326, 580
Göttingen IV, 769; VI, 557, 583; ix,

430, 844

Geții văd pe goți

Gzhel (sat) V, 773

Gibanda (Gibanda, insula) V, 302, 682 Strâmtoarea Gibraltar VI, 442

Uriaș (munte) V, 189

Hydria (Idria, depozit) V, 558, .

703

Guishpania vezi Spania

Guishpanii văd spanioli

Gluhov IX, 208, 213, 219, 235, 239, 309,

310, 794, 852, 900 Glukhovsky District VIII, 895 Hohenstein County V,
553 Goldenberg Land V, 129 Holland III, 19; V, 541, 549, 550; VI

443, 444; VII, 640; VIII, 937, 7733, 7736; IX, 31, 328, 596, 780; X,
122, 430

olandeză V, 550, 607; VI, 443, 445,

462, 488, 513, 604

Holmgardia sm. Kholmogory Holstein vezi Holstein

Golubovitsy (sat) VI, 599; IX, 98,

103, 151, 152, 154, 156, 708 Holstein VI, 34; VIII, 889, 890, 1067,

1160, 1163., IX, 687

Gore Valdai, Gorya Valdai (intestin) IX,

92, 685

Deal ars, vezi Kamchatka

Horn (Capul) VI, 468

Goth vezi Suedia

Gotha V, 703; VI, 557, 583 Coasta gotică a se vedea Suedia

Goții, Goții VI, 22, 27, 33, 38, 40, 46,

47, 77, 78, 179, 193, 194, 204, 212,

213, 293, 295, 557, 558, 573, 582,

583; VII, 275, 283, 833; VIII, 89,

92-94, 153, 220, 223, 287, 580, 7044 Orașul Petrov, vezi Petersburg

greci V, 538, 578; VI, 26-29, 31, 44,

46, 48, 49, 54, 63-65, 170, 175, 177, 181, 183, 185, 189, 197, 199,
201-203, 206, 214, 221-229, 213-229, 4

22*

Biblioteca „Runivers”

340

Indicatori

245, 248, 263, 264, 284, 294, 297, 298, 363, 367, 371, 579; VII, 12,
47, 63, 91, 96, 160, 187, 224, 225, 237, 254, 264, 287, 306, 345, 363,

387, 400, 401, 404, 411-413, 429, 471, 592.618.640.786.829.842,

865, 872; VIII, 161, 174, 187, 417-419, 427, 428, 430, 432, 436-438,

442, 445, 460, 461, 464, 473, 474,

993, 1036

Gremyachevo (Gremyachinsk, oraș) VII, 639 Groenlanda V, 718; VI, 427,
428, 430, 432, 433, 452, 457, 458, 467-470, 473, 479, 482, 483, 512,
521, 525-527, 531, 6

Groenlandezi VI, 427, 496

Grecia II, 364; V, 385, 684; VI, 39, 64, 74, 178, 199, 202, 204, 213-
215, 219, 220, 223-225, 227, 228, 230, 239,

■246, 250, 253, 258, 264, 266, 268,

270, 284, 293, 295, 297, 303, 343,

363, 395; VII, 288, 307, 345, 356,

569, 588; VIII, 416, 440, 442, 448

- nordul V, 683

- sudul V, 683

Greenwich (oraș) IV, 769 Grodna (Grodno) VI, 33 Gross-Egersdorf VIII, 1093' Grumant vezi Svalbard Grumant Marea VI, 501

Goodson Bay VI, 425, 434, 435, 440-442, 470, 497, 512

Strâmtoarea Hudson VI, 432, 436, 438, 441 Gunnyland VI, 75

Hunii VI, 21, 184, 194, 201, 202, 583 Huronii VIII, 580, 1044

Guryev IX, 208, 213, 219, 224, 236, 239, 309, 311

Regiunea Guryev V, 664

Davis Bay cm. Golful Devisa

Strâmtoarea Davis cm. Daguerret al lui Devise Proliv (aramă) IV, 364

Daghestan VI, 202

Dago (insula) IV, 364

Daki VI, 198

Dalai (Dalainor, lac) V, 626 Dalmatov (insula) VI, 456

Dalmația, Dalmația VI, 174, 176, 182, 188, 190, 293

Orientul Îndepărtat VI, 591; VIII, 939, 940, 1052, 1137, 1188

Damasc VIII, 28, 877

Damm (insula) I, 405

Danemarca III, 21; VI, 216; VII, 640; VIII, 959

Danzig VIII, 877, 1148; IX, 929 Strâmtoarea Dardanele V, 302, 681; VII, 345

Darya (râu) V, 120

danez VI, 65, 72, 91, 195, 196, 214, 438, 558; VII, 640

Dvina (râu) V, 628; VII, 28, 102, 374, 470, 576, 611, 913; VIP, 222, 497, 501

- Zapadnaya V, 538; VI, 33, 34, 36, 175, 182, 190, 208, 215, 296; VIII, 1054, 1188

— Nord V, 283, 667, 669; VI, 29, 92, 95, 196, 340, 442, 448, 476, 565; VIII, 1136

provincia Dvina VI, 91

Districtul Dvinsk IX, 528

Davis Bay VI, 431, 497
 Strâmtoarea Devisa VI, 428-431, 433, 434, 441, 442
 Delaplata, Laplata, Plata V, 120; VI, 472
 Delos (insula) V, 300, 681
 Strâmtoarea Delyamerov VI, 468
 Insulele Derazid V, 302
 Derbent VI, 202, 344; VIII, 1055; IX, 130
 Dorpat vezi Iuriev
 Județul Derpt V, 667
 Desna VI, 175, 190, 270
 Dezolare, Desalación (Insula) VI, 428 Golful De Fontov VI, 470
 Strâmtoarea De Fontov VI, 470
 Golful De Fukov VI, 470
 Strâmtoarea De Fukov VI, 470
 Diabat vezi Halona
 Diggs (insula) VI, 432
 Dijon VI, 578
 Diu (orașul) VI, 434
 Dmitrievsk IX, 729
 Nipru V, 243, 245, 538, 661; VI, 25–
 27, 32, 36, 38, 46, 48, 49, 70, 71, 80,
 175, 182, 190, 198, 211, 214, 219–
 221, 229, 235, 238, 246, 253, 268,
 270, 278, 283, 296, 372, 595; VII,
 28, 102, 374, 647; VIII, 88, 202, 222,
 223, 276. 279-281. 324. 325. 497,
 501, 963; IX, 267; X. 26
 Rapid Nipru V, 588; VI, 32, 298, 556, 557

Capul Bunei Speranțe IV, 335, 337, 339, 351, 360; V, 543; VI, 426, 468, 472; VII, 228; VIII, 1137

Don V, 243, 245, 533, 661; VI, 25-27,

29, 46, 48, 180, 201, 336, 368; VII, 345, 374, 575, 647, 888, 924; VIII,

Biblioteca „Runivers”

Indexul numelor geografice și etnice

34/

39, 87, 222, 292, 321, 324, 325, 974, 1134; IX, 193, 721

Doneț IX, 193, 72/

gura Donskoy VI, 340; VIII, 1134

Dorohic al VI-lea, 249

Dorostol, Dorostol VI, 243, 244 Drakovanov kuliga V, 283

Drevlyane VI, 29, 175, 184, 190, 219, 221, 225, 230-234, 236, 247, 296-298; VIII, 1002

Drevlyane land VI, 230, 232, 235, 240, 247, 273, 277

Dregovichy VI, 175, 190, 296

Dresda VI, 548, 556; VIII, 873 Dromiscus (c. Milet) V, 302, 682

Duleby VI, 175, 221

Dunărea VI, 29, 37, 38, 69-71, 174-177, 181, 182, 184, 188, 190-192, 199, 202, 225, 227, 237-243, 245, 243, 245, 243, 245, 243, 245, 245 ; VII, 41, 49, 590, 618, 795, 796; VIII, 24, 223, 948

Dunayce (sat) VIII, 885

Duro (râu) VI, 457

Dunamind (oraș) VI, 342

Eubea (Negropont, insula) V, 302, 682 Euganei (popor) VI, 179

Evksinsky pont vedea Marea Neagră

Evreii VI, 31, 54, 259-261, 264; VII, 248, 387, 411, 413, 603, 677, 690, 842, 867, 909, 931, 934; VIII, 909, 971, 1093

Europa I, 179, 423, 424; II, 368; III, 25, 35, 343, 347, 471, 516, 585; IV. 168, 175, 283, 299, 759, 771; V, 302, 346, 351, 384, 533, 538, 558, 613, 615, 618, 681, 701, 717; VI, 91, 175, 180, 181, 187, 198, 205, 212, 294,

340, 341, 402, 472, 498, 565, 570,

593, 602; VII, 21, 307, 391, 581, 821;

VIII, 144.180.210.219.245.282,

306, 347, 349, 350, 393, 404, 431,

487, 496, 499, 514, 516, 521, 556,

565, 567, 589, 674, 703, 837, 883,

898, 964, 1099, 1161; X, 40, 41, 63, 152

- Vest IV, 728, 786; V, 696, 706, 715; VIII, 874, 919, 946, 1006, 1054;

IX, 640, 697, 701

- Nord V, 718

Popoare europene, popoare ale Europei, europeni, locuitori europeni II, 349; IV, 125, 189; V, 537; VII, 404, 412, 581

Eufratul V, 384; VI, 472; VII, 58; VIII, 28, 298, 313

Aegean vezi Aegean

Egipt V, 534, 537, 583; VI, 200, 213, 265, 470, 472; VII, 151, 214, 265;

VIII, 152, 520

egiptenii V, 617; VII, 52, 247, 256, 300, 405, 640

Edinburgh vezi Edinburgh

Ezel vezi Ezel

Ekaterinburg V, 161; IX, 208, 213, 219, 224.236.239.309.311

Regiunea Ekaterinburg V, 625

Ekguzen (oraşul) VI, 444

Insula Yelagin (Petersburg) VIII, 1121;

IX, 957

Vezi Eleusis. Eleusis

Helespont cm. Strâmtoarea Dardanele

Elicia (Helica, un oraş din Grecia Antică) V, 304, 683

În Grecia vezi în Grecia

Yelton cm. Elton

Elbing cm. Elbing

Ems cm. Ems

Eneti VI, 179-181, 294

Yenisei III, 457; V, 75, 77, 78, 93, 534, 656, 705; VI, 459, 472, 473, 480; VIII, 223

Limanul Yenisei VI, 450

Eolian, Insulele Eoliene vezi Insulele Eoliene

Epidaur vezi Epidaur

Epopon vezi Epopey

Yerushalaim a văzut Ierusalimul

Estonia vezi Estonia

Estonienii văd estonieni

Estonia vezi Estonia

Estonienii văd estonieni

Etna vezi Etna

Țara Efesului (Efes) V, 302, 682, 683

Etiopia vezi Etiopia

Etiopienii îi văd pe etiopieni

Galben (râu) V, 534

Geneva I, 542; II, 657; III, 519, 571;

VI, 565, 593, 598; VII, 842

Insula Femeilor (în largul Capului Sanderson) VI, 433

Zhmud (regiunea) VI, 174, 207, 208, 211,
553

Zhmud (oameni) VI, 205

Transbaikalia V, 671

Zabolotskaya volost VIII, 1069

Zavidovo (un sat din provincia Moscova) IX, 275

Zagorie (sat) VI, 41

Zakamskaya linia IX, 21 1

Biblioteca „Runivers1”

342

Indicatori

Zambra (Zambezi, râu) V, 537, 707 Dvina de Vest vezi Dvina de Vest
Oceanul de Vest vezi Oceanul Atlantic Zaporozhian Sich IX, 208, 213,
219, 235, 239, 310

Zaporojie VI, 268; IX, 309

Zaraysk VII, 638

Zarum (oraş) VI, 214

Zvenigorod VII, 470; IX, 758

Zelanda VI, 444

Capul Verde (insula) V, 306; VI, 470

Zephyria (Capul) V, 302, 682

Siegen X, 430

Coasta de iarnă a Mării Albe VI, 441

Cornul de Aur (golful) IV, 778

Zyryan VI, 195, 294

Iberia vezi Spania

Iberici, Iberici VI, 181; VIII, 135, 917 Ivangorod VI, 328

Satul Ivanovskaya (provincia Moscova) IX, 275

Yen VI, 582

Hiera (Automate, insula) V, 302, 681 Ierusalim VI, 205, 259, 348; VII,
621 Izhora (oameni) VI, 296; vezi şi Ingra Izborsk VI, 22, 217, 219;
VII, 470, 639 Izvorskaya Manor IX, 94

Izmailovo VIII, 1031, 1052

Ilek (râu) V, 559

Ilefeld V, 553

Ilion vezi Troia

Iliri VI, 181, 183, 189

Iliria (provincia) VI, 29, 177, 181, 182, 188-193, 293, 294

Ylva vezi Elba

Ilmen (lacul) V, 602; VI, 27, 36-38, 71, 190

Imatra rapids V, 7 7 7

Ingria V, 548, 598, 702; VI, . 195, 294; IX, 151, 252, 271, 277, 746, 747

Lacul sărat Inger (Inger) V, 544,

664

Ingolstadt IV, 769

Ingria vezi Ingria

Inglyane, Ingrian VI, 33, 293

Ind V, 534; VI, 472; VIII, 397

Indienii V, 572

Indigirka VI, 448, 453, 472, 670

Oceanul Indian, Marea Indiană IV, 283; V, 533, 534; VI, 468; VIII, 917

India I, 405; II, 37; IV, 171, 189, 337, 345, 757, 765; V, 534, 543, 603, 621, 629, 775, 779; VI, 420, 422, 423, 428, 435, 437, 438, 443, 455, 483, 484,

604, 605, 610-, VII, 210, 300, 345; VIII, 203, 254, 308, 883, 939, 1019, 1026, 1118, 1137, 1161

- Est V, 117, 120, 165, 572, 578;

VIII, 7737, 7762

Ioannopol vezi Pereyaslavets

Johans Meyens (Insula Jan Mayen) VI, 458

Insulele Ionice V, 683

Marea Ionică, Marea Ionică V, 302, 682, 683; VII, 225; VIII, 174

Heraclius (Heraclea) VI, 226

Irgis (râu) IX, 211

Insula Irgis IX, 211

Irkutsk, Irkutsk IV, 337, 339, 351, 358, 360, 769, 785; VI, 459, 460; VIII, 624, 641, 7762; IX, 346, 349, 350, 353, 355, 356, 358-360, 794, 796, 797, 800; X-557-591

Poporul irochez (irochez) V, 570;

IX, 837

Isa (râu) V, 384

Iset (râu) V, 626, 773

Iskorosten, Iskorest (oraş) VI, 230, 232, 233, 367, 595; VIII, 7002

Islanda I, 405; V, 306, 543; VI, 427, 431, 457, 458, 468, 485, 486; VII, 56

Hispaniola (Haiti, Insule) VI, 470

Spania V, 383, 534, 538, 666, 775; VI, 27; VII, 289, 343, 645; VIII, 917, 1036; X, 122, 150

Spaniolă, Marea Spaniei VI, 468

spanioli, spaniol IV, 125, 189; V, 707; VI, 423, 428, 438, 440; VII, 471; IX, 329

Issaburg vezi Izborsk

Estlandii văd estonieni

Istria (regiunea) VI, 38, 176, 558

Ischia (Enaria, insula) V, 682

Italia I, 331; II, 364; III, 59, 111,

548, 571; V, 302.304.383.529.543,

610; VI, 27, 38.179.193.211.213,

558; VII, 61, 186, 190, 192, 193, 250,

270, 284, 289, 290, 314, 343, 430, 640; VIII, 184, 7005; IX, 74; X, 122, 150, 569

Orkromia \7 702

Italienii VII, 400, 412, 413, 430, 471, 640

Evreii văd evrei

Iudeea V, 383

222, 553

Kavazhskaya cm. Kovazhskaya Miza

Caucaz, Caucaz VIII, 74, 108,

Munții Caucazieni II, 367; III, 472; V, 532, 533, 537, 568; VI, 202; VII, 124

Biblioteca Runiverse

Indexul numelor geografice și etnice

343

Cadiz VIII, 1036

Kazanka (râu) IX, 211

provincia Kazan IX, 740

Districtul Kazan IX, 211

Hanatul Kazanului III, 876

Regatul Kazan VIII, 1157; IX, 126

Kazantsy VI, 318, 321-324, 327

Kazan VI, 318, 320-324, 370; VII, 577; VIII, 7075; IX, 208, 210, 211, 213, 219, 224, 236, 239, 309, 311, 365, 729, 903, 904

Cairo VII, 58; VIII, 28, 877

Kay gorodok, Kaygorod IX, 208, 213, 219, 224

Cayenne (oraș) V, 701

Kalguev (Kolguev, insula) VI, 476

California VI, 428, 439, 452, 470, 512 California, California IX, 92, 98, 104, 151, 152, 685, 707

Kalka, Kalka (râu) VI, 307

Kaluga IX, 309

Calcutta IV, 769

Kama V, 285, 533, 664, 669-, IX, 211, 721 Kamenka (orașul) V, 165

Kamenka (râu) V, 79, 656

Kamenka (sat?) V, 80, 95, 130, 143 Kamensk (oraș) V, 713

Satul Kamenskoye V, 656

Golful Campania vezi Golful Napoli

Kamchadals VI, 449, 530; VII, 640

Kamchatka III, 35, 472; IV, 364; V, 273, 668; VI, 363, 423, 449, 451, 452, 455. 456, 470, 473, 474, 482, 494, 498,

505, 511, 512, 528, 529, 531, 533,

566, 593, 594, 603, 606, 608, 609,

614, 618, 623, 625; VII, 947; VIII, 939; IX.369.778.926.939.951;

X540 _

Kamchatka (râu) VI, 451, 490

Kamchatka Ranges V, 306

Portul Kamchatka VIII, 95

Marea Kamchatka vezi Marea Okhotsk Kamchatka gura VI, 509, 623 Canada V, 538; VI, 211, 470 Canare IV, 765

Kandalaksha IX, 208, 214, 219, 236, 239, 309-311

Kandalaksha (buza) VI, 476

Kandalaksha (râu) VI, 476

Kandurcha (râu) IX, 211

Kanin (peninsula, nasul Kanin) VI, 467, 476

Cannes VIII, 1108

Canozero V, 702

Cantsy VI, 341

Kapic VI, 249

Capua VII, 346 -

Karavaldai, Karevaldai, conacul Karevaldai IX, 88, 95, 98, 121; X-532

Kargopol V, 596; VII, 638; IX, 208, 214, 219, 236, 239, 309-311

Districtul Kargopol VIII, 1069

Karela (oameni) VI, 310

Karelia V, 596, 711; VI, 195, 294, 566; VIII, 886

Munții Carpați V, 386, 533, 538, 610 Carrara (oraș) V, 700

Marea Kara VI, 444, 462, 467, 480

Cartagina, Cartagina VII, 54, 252, 346, 355, 798, 829; VIII, 1104, 1108

Cartaginesi V, 578; VII, 343 Karyapolya V, 279

Kasimov (oraș) VI, 324; IX, 208, 213 Kaskova Gora (sat) VI, 41

Marea Caspică, Lacul Caspic III, 21; V, 306, 541, 584, 625, 701; VI, 201, 202, 336, 337, 344, 419, 470; VII, 575; VIII, 23, 79, 877, 948; IX, 213, 267; X-633

Kassel V, 167, 580

Portul Katerin (portul Catherine) IV, 739; VI, 495, 614

Kaunisari (insula Berezovy, Sankt Petersburg) III, 195

Kafa vezi Feodosia

Kachama V, 83 de ani

Kashin VII, 470

Kashira VII, 638

Lacurile Kashkashi V, 664

Kayaskhebe (lacul) V, 662

Quebec V, 570-572, 707

Kverbukht (Warneck Bay) VI, 444

Provincia Peruviană Quito (Highland) III, 55, 472; V, 538, 625, 701

Ksvrolsky District VI, 442

Kegsholm, Kegskolm VI, 342; VIII, 897; IX, 310

Kekurskoe poziția VI, 478

Köln VI, 587

Kem (râu) V, 720; VI, 476; IX, 208, 219, 236, 239, 309-311

Königsberg VI, 552, 556, 581, 584; VIII, 1087; IX, 590, 918

Kenugardia cm. Kiev

Keret (râu) V, 720

Keretsky Volost V, 720

Kerzhenets (râu) VIP, 1069

Kiev V, 536; VI, 9, 23, 26; 28, 30, 36, 39, 40, 45, 46, 48, 49, 51, 58, 63-65, 78, 175, 204, 214, 215, 219-223, 227, 228, 220, 220, 2-3 246, 248-253, 264, 267-270, 274-283, 286, 296-298, 300-306, 337, 362, 372,

Biblioteca Runiverse

344

A fi specificat

544, 553, 595; VII, 574, 575, 624, 641; VIII, 1090; IX, 208, 213, 219, 235, 239, 245, 309, 310, 407, 932

Kievlan VI, 28, 61, 220, 232, 233, 249, 250, 280, 305

provincia Kiev IX, 740, 741

Kievan Rus IX, 830

Munții Kievului VI, 175, 271

Fetele IX, 32, 657

Pasajul Ciliciei VII, 181

Cilicia VII, 345, 361, 794

Kildin (insula) VI, 423, 443, 476, 478, 495

Cimbri (oameni) VI, 595

Kimisa (râu) IX, 310

Kimry (sat) IX, 721

Kinezhma VII, 639

Kipen IX, 94

Cipru VI, 205, 470; VII, 51, 58, 247; VIII, 28

China, Chinas, State of China V, 312, 534, 535, 567, 715; VI, 335, 442, 443, 564; VIII, 222, 563, 877, 883, 939, 948, 1161, 1162; IX, 424, 568, 836, 837, 899; X, 122, 150, 633

Zidul Chinezesc VIII, 29, 40, 883

chineză, chineză V, 534, 552, 617; VII, 374, 375, 401, 405, 607, 640, 690; VIII, 222, 511, 639, 1007

Quito vezi Quito

Golful Balenelor (strâmtoarea) VI, 433

Lacul Kleshchino VI, 197

Pana VII, 470, 638

Klokbai, Golful Klombayskaya, debarcaderul VI, 502-504, 521, 531, 615, 617

Klyazma VI, 270, 587

Kobi (Desertul Gobi) V, 534, 535, 541, 579, 700

Kovazhskaya, Conacul Kovashskaya IX, 88, 90, 92, 93, 95, 98, 104, 109, 121, 139, 146, 151, 154, 685

Kovasha (râu) IX, 685

Kovda (râu) VI, 476

Satul de piele V, 79

Cazacii VI, 330, 335, 458

Kozars, Kozars (Khazars) VI, 28, 32, 188, 214, 219, 221, 237

Cola (oraş şi regiune) III, 484, 586; V, 667; VI, 447, 503, 505, 521, 530, 533, 606, 677, 672, 676, 677, 627, 622, 625; VII, 690; VIII, 7736; IX, 208, 214, 219, 236, 239, 267, 309-311; X.591.599

Kolmogory vezi Kholmogory

Kolodozero V, 702

Kolomna VI, 119, 126, 151, 157

Kolomna VII, 638

Colofon (oraşul) VII, 822

Columbia V, 694

Colchis (oameni) VI, 181

Kolberg VIII, 1155

Kola Bay VI, 614

Închisoarea Kola V, 265, 270, 666

Kolyvanskoye (lacul) V, 626

Kolyvan (oraşul) VI, 45

Kolyma, Kovyma, Kovymya VI, 448, 450, 452, 472, 481, 482, 496

Gura Kovskoe (gura Kolyma) VI, 450, 453

Komandorsky (insula) VI, 509

Konasset (oraş) VI, 440 Constantinopol vezi Tsargrad

Kopaev (insula) VI, 453, 455, 608, 609 Copenhaga IV, 769; V, 694; VI, 566, 589 Koporsky district IX, 80, 88, 93, 95, 98, 104, 110, 121, 139, 151, 154, 156, 684, 685, 745; X, 162

Koporye IV, 437; VI, 328

Cordiliera III, 472; V, 532, 537, 538, 568, 696, 699

Cordova V, 666

Xrely VIII, 1145

Golful Corint V, 302, 304, 683

Korosten vezi Iskorosten

Korsun land VI, 229

Korsun VI, 227, 229

Korsun (oraş) VI, 267; VIII, 974

Spit (insula) VIII, 1167

Kosogi VI, 237, 281

Kostroma VI, 334; VII, 470, 471, 613;

VIII, 1067; IX, 236, 239

Cracovia V, 558; VI, 585

Muntele Roşu V, 78, 80, 143, 159

Conacul Roşu pe Lacul Peipus VI, 341 Marea Roşie V, 533; VI, 260, 423

Red Village V, 78, 80

Krasnoyarsk VIII, 1067

Red Yar IX, 729

Kremenka (sat) IX, 211

Kremnica V, 435

Krems-Minster V, 552

Krivichi VI, 29, 62, 63, 175, 184, 219-221, 226, 270, 296

Creta V, 302; VI, 470; VII, 51, 58, 247; VIII, 28, 877

Krolevets al VI-lea, 553

Kromna (oraș) VI, 179

Chromes IX, 219, 309

Kronstadt, Portul Kronstadt III, 578; VI, 341, 677; VIII, 958, 1001, 1052, 1053, 1188; IX, 128, 267, 326, 329, 644, 680, 779, 927; X-633

Crimeea V, 245; VI, 109, 124-126, 155-157, 237, 322, 338; VIII, 292, 297,

Biblioteca „Runivers”

Indexul numelor geografice și etnice

345

298, 301, 316, 321, 326, 344, 346, 349, 360, 363, 975

Munții Crimeii VIII, 299

Hanatul Crimeei VIII, 1145

Crimeea VI, 321-323, 325

Cuba VI, 470

Kubenskoe, Lacul Cuban VIII, 599, 1052

Kuvarshina Curia V, 78

ulciorul V, 79

Kuzmodemyansk, Kozmodemyansk IX, 208, 214, 219, 224, 236, 239, 309-311, 358

Insula Cumberland VI, 433

Kunnersdorf VIII, 1091, 1112, 1113, 1121

Kuraostrovskaya volost IX, 528

Apele Kuril VIII, 135

Insulele Kurile VI, 474, 498; VIII, 939

Capul Kurile (Capul Lopatka) VI, 456 Smokes V, 304

Kurland, Kurland, Kurland VI, 65, 211, 215, 295, 584

Courlanders VI, 30, 34, 174, 210

Curons (oameni) VI, 53

Kurostrov VII, 575, 625, 647, 916; VIII, 1135

Golful Kursk VI, 206, 208

Kutumova (râu) IX, 211

Kymen, Kymmene (râu) VIII, 898

Kustrin VIII, 1093, 1113

Kyakhta VIII, 1185

Ladoga (oraș) VI, 175, 217, 333, 334; VIII, 1145; IX, 208, 214, 219, 236, 239, 309, 311

Ladoga (râu) VII, 470

Lacul Ladoga V, 602, 625; VI, 189, 470, 471; VII, 886; VIII, 959, 1144, 1146

Lacedaemon VII, 300

Lacedemonieni VII, 296, 836

Laponia, Lapponia V, 151, 699; VI, 92, 195, 294, 467, 566, 593

Latini VI, 29, 48, 348; VII, 237, 405, 413

Lacha (lacul) V, 596, 711

Latsiarskaya (muntele) VII, 266

Swan (oraș) V, 302, 681

Cuib de lebede VI, 432

Leucada (insula) V, 302, 683

Leucosia (insula) V, 302, 682

Lacurile Ledenet V, 664

Arctic, Icy Sea II, 362; III, 579; V, 312, 534, 567; IX, 203; vezi și Oceanul Arctic

Oceanul Arctic III, 456, 458; IV, 739;

VII, 248; X, 570; vezi și Oceanul Arctic

Lezb, Lesbos (insula) V, 302, 682

Leiden III, 579; IV, 769; VI, 556, 579;

VIII, 1005

Leipzig III, 541, 568, 586; IV, 769; VI, 543, 544, 548, 554, 556, 557, 578, 579, 589, 592, 595, 607; VIII, 1059;

IX, 345, 793; X-427-429

Lemley, Lumley, Lumley (Intrarea în Golful Hudson) VI, 429, 430

Lemna, Lemn (insula) V, 300, 681

Lena III, 457; V, 534, 542; VI, 448, 450, 452, 459, 472, 473, 477, 496; VIII, 203, 223

Leningrad VI, 578, 602, 608, 609, 613, 625; VIII, 966; IX, 706, 716

Lesnaya (sat) VIII, 596, 1051; IX, 706

Lefortovo VIII, 1015

Lehi, polonezi, vezi polonezi

Liban VIII, 231

Deșerturile nisipoase libiene V, 579

Libia II, 361; V, 541

Livonia III, 21; V, 666, 667; VI, 92, 93, 195, 255, 283, 294, 309, 325, 328, 336, 339, 344, 566, 567, 584

Livonieni (Livonienii) VI, 199, 207 Liv (oameni) VI, 296

Liguria V, 775

Lima V, 304

Limoges IV, 769

Lyon VI, 592

Lipara V, 306

Insulele Eoliene V, 302, 543, 681, 701

Lipovaya (sat) IX, 92, 685

Conacul Lisenskaya IX, 94

Lisabona IV, 769; V, 681

Lituania VI, 129, 160, 174, 206-208, 211, 313, 401, 553

Lituania (trib) VI, 33, 51, 195, 205, 308, 322, 362

Littich, Littich, Lottich vezi Liege

Livonia IV, 364; V, 122; IX, 206, 266, 286, 746, 762, 786, 831, 834; vezi si Livonia

Loktovka (râu) V, 626

Lomonosov (oraș) IV, 797; IX, 706; cm.

, de asemenea Oranienbaum Longobarzi VI, 194 Londra III, 587; IV, 11, 337, 339, 351, 360, 430, 777, 724, 729, 769, 786, 799; VI, 497, 554, 589, 608; IX, 568, 776, 870, 899

Lopari VI, 92, 394, 565, 566, 593, 598;

VII, 640

Biblioteca „Runivers”

346

Indicatori

Lorena X, 578

Luga (râu) VI, 235

Lugansk V, 662

Luda (Usolye) VIII, 1137

Munții Lunii (Africa) III, 472

Lutichi VI, 190

Luha IX, 729

Lutsk, Lutsko VI, 274

Liege IX, 568, 784, 899; X580

Lybid (râu lângă Kiev) VI, 257 Lubeck VI, 580; IX, 70

Lyubech VI, 220, 222, 278

Lucerna V, 702

Coastele Mauritane VII, 144 Munții Mauritanieni VIII, 106 Strâmtoarea Magellan (Magellans) V,

308, 542, 543; VI, 468 Magnezia, Magnezia (peninsula) V, 168,

302, 304, 682, 683 Madagascar V, 406; VI, 470 Madera VII, 144 Madrid, Madrid IV, 769; VIII, 1036;

IX, 568, 899 Maghiari vezi Unguri Mazowshan VI, 190 Mayen (insula) V, 306 Makarovo (lângă Kiev) VIII, 1090 Macedonia VI, 174, 176, 293; VII, 357 Macedoneni VI, 226; VII, 288, 344, 356 Malabar (insule) VI, 423 Asia Mică V, 681-683; VI, 226; VIII,

973 Micul Buharin V, 535 Mica Rusia vezi Ucraina Malinovskoe Lake V, 664 Little Bassinsky Lake V, 664 Little Korduvan Lake V, 664 Mica Rusia

vezi Ucraina Micii Rusii vezi Ucrainenii Malta, Malta V, 78; VI, 205
Maltsevo (sat) VIII, 1069 Maly Yanovich (oraș) V, 74 Mangazeya (oraș)
VI, 459, 478 Manzhury VIII, 204, 939 Manchester IV, 755

Marburg I, 539-544, 576; II, 674; III, 546, 570; V, 580; VI, 579; VII,
427, 790, 791; IX, 416-419, 429-431, 438; X-571-865

Marienberg V, 425 Marienburg VI, 341; VIII, 1148 Marienwerder VIII,
1112 Markvashka (râu) IX, 211

Massagetar VI, 200 Massilians, Masilians VII, 144

Massilia V, 7/5

Mastia (oraș) VI, 179 Matngora VI, 41; X, 598 Meandru (râu) V, 682, 683
Medvedeva (sat) V, 705

Ursul (râu) IX, 193, 208, 213, 219, 224, 236, 239, 309, 311, 721

Ursul (insula) III, 455; V, 126, 134, 351, 626; VI, 445, 461, 468, 481

Insulele Urșilor X, 591, 879 Mezen Bay VI, 441, 442 Mezen Estuary VI,
441

Mezen (râu) VI, 476, 485; IX, 208,

214, 219, 310 Meissen II, 680 Mexic V, 707; VI, 211, 470, 512 Golful
Mexic, mare V, 533, 569;

VI, 470 Melibok vezi Brocken

Melon (Melos, insula) V, 300, 681 Melville (golful) VI, 433 Melnichny
(insula) VI, 433 Memel VI, 66; VIII, /057 Mendozin, Capul VI, 438 Marea
Meotică, Meotis vezi Azov

mare

Marea Moartă sau Sodsme V, 383, 608 Măsura VI, 62, 63, 197, 219, 221,
296 Mesopotamia VIP, 901

Miass (oraș) I, 7/3 Media VI, 188, 189, 200

Medes VI, 180, 181, 183, 188, 189, 294;

VII, 344

Misisippi, Mississippi V, 538; VI, 472 Misia vezi Misiune

Milano I, 558, 584 Milet V, 302, 682

Mind (oraș) V, 302, 682 Mindanao (insula) V, 572 Minsk Voievodatul VI,
36 Mintsia (râu) VIII, 963 Misia VI, 28, 212 Mitava VI, 341; VIII,
1188 Mytilene vezi Lezb Modena V, 547, 548, 702 Mozhaïsk VII, 470, 638,
647 Moika (râu, Petersburg)'IV, 319; ix,

706; VIII, 1186 Moinaksky ulus V, 75 Molvits VIII, 1058 Munții Moldovei VII, 60; VIII, 20' Mologa (râu) VI, 555 mongoli VI, 60 Morava (popor) VI, 29, 175 Moravia VI, 174 Mordva VI, 195, 197, 294 Mordova (sat) IX, 211

Biblioteca „Runivers”

Indexul numelor geografice și etnice

347

Morzhovets (insula) VI, 441

Moscova III, 5/5; IV, 337, 351, 360, 364, 7/8; V, 536, 694; VI, 20, 91, 92, 94, 105, 106, 112, 115, 119, 121, 123, 124, 127-131, 137, 138, 144, 147, 151, 151, 151, 151, 151, 151, 151, 151, 151, 151, 150 181, 306, 311, 313-317, 319, 321, 324, 326-328, 330-337, 342, 370, 372, 373, 544, 545, 547, 545, 547, 555, 65, 65, 6, 5, 5, 6, 5 574, 578, 595, 598, 602, 609, 625; VII, 16, 29, 52, 103, 470, 471, 574.576.577.592.608.611,

781, 782, 791, 795, 798, 808, 816,

819, 824, 826, 828, 830, 832, 833,

835, 881.893, VIII, 49.224.240,

274, 323, 496, 497, 499, 507, 523,

535, 536, 542, 559, 563, 577-579,

586, 877, 878, 891, 921, 934, 944, 948, 949, 952, 955-958, 961, 974, 998, 1003-1005, 1009-1014, 1009-1014, 1014, 101, 101, 101, 101, 1, 1 034, 1052, 1054, 1132, 1135, 1142, 1144, 1149, 1171, 1192; IX, 84-86, 168, 172, 208, 213, 219, 236, 239, 242, 258, 259, 295, 303, 309, 310, 355, 356, 358, 371, 39, 1, 371

403, 407, 643, 675, 686, 687, 704,

706, 712, 738, 742, 751, 752, 754,

758, 759, 797, 803, 817, 821, 822, 839, 849-851, 858.901.903.940.943,

953; X, 36, 37, 44, 538, 547, 566, 639

Moscova (râu) VI. 95 Moscoviți VI, 554 Moscova Gubernia IX, 230, '240, 242, 243, 247, 275, 317, 774, 775

provincia Moscova IX, 758 districtul Moscova IX, 758 Moskhi (oameni) VI, 181

Moskhiniya VI, 181 Moyanoe (lacul) V, 662

Marea Marmara IV, 402, 778, 779; V, 302, 682, 683

Meta VI, 235

Voievodatul Mstislav VI, 36 Insulele Muksalmsky VIII, 1137 Munții Lunii (munti, America de Nord) V, 700

Moore VI, 269, 273, 277; IX, 407, 729 Murom (oameni) VI, 219, 296 Murom pământ VI, 219

Mutnaya (râu) vezi Volhov

Nagai (oameni) VI, 329; VIII, 580

Hope Cape (Desires Cape) VI, 490, 614 Namur, Namur VII, 13, 285, 788; VIII,

869

Narva (oraș) IV, 364; V, 702; VI, 96, 325, 340, 341, 564, 565, 568; VIII, 595, 1051, 1053, 1055, 1146, 1147; IX, 213, 219, 235, 239, 309, 310, 696; X-633

Nartecuza (Capul) V, 302, 682

Strâmtoarea Nassau VI, 443 Natolia vezi Anatolia

Nea (insula) V, 302, 681

Golful Napoli V, 302, 682, 685 Napoli V, 383, 534, 583, 682, 701;

VII, 640

Neva, IV, 97, 456, 728; VI, 175, 292, 312, 340; VII, 28, 58, 102, 210, 258, 798, 824, 830; VIII, 34, 82, 95, 130, 162, 200, 201, 217, 222, 224, 395, 497, 501, 953, 959, 966, 985, 997, 999, 114, 114, 114, 114 1 ; IX, 130, 162, 679, 712, 713, 786, 864, 925

- Big IX, 861, 864, 925

Nijin VII 647

Neideburg prusac V, 167

Neishtat V, 553

Nelsonsgafen (portul Neisol, golf) VI, 432, 436

Neman, Nemen VI, 33, 34, 36, 65, 66, 206, 211

pământul german V, 396; VI, 412; IX, 31, 66

Germanii V, 396, 424, 690; VI, 34, 205, 209, 301, 308, 310; VP, 12, 13, 160, 401, 404, 405, 408, 412, 413, 424, 588, 590, 617, 639, 640, 864, 867, 897, 907, 907, 907

Nepryadva (râul) VIII, 321, 974

Nerchinsk IV, 335, 339; VI, 459; IX, 346, 347, 349, 350, 353, 356, 359

Niagara Rapids V, 711

Nigeria (Sudan) V, 541, 701 provincia Nizhny Novgorod IX, 740 provincia Nizhny Novgorod VI, 93

Nijni Novgorod, Nijni, Nijni Novgorod VI, 371, 566; VIII, 1075; IX, 208, 214, 219, 236, 239, 309, 310, 358, 407

Nicolae Ball VI, 462

Nicomedia VI, 226 Nicomedia VII, 357

Nil V, 537, 700; VI, 472; VII, 51, 52, 151, 247; VIII, 135, 152, 203, 247, 327, 337, 396, 399, 883

Nile Rapids V, 588

Nișlot IX, 219

New England V, 538; VI, 211

Teren nou (insula) III, 451-458; V, 312; VI, 430, 443, 445-447, 459, 461,

Biblioteca „Runivers”

348

Indicatori

462, 464, 467, 468, 479-483, 485, 488-490, 495, 501, 502, 606, 607, 610, 612, 613, 615

Novaya Zemlya, Prima Vista (America de Nord) VI, 427

Noua Spanie vezi Mexic

New Mexico VI, 438

Noua Franță vede Canada

Novgorod, Novgorod, Novogorod, HoÈe-gorod VI, 11, 27, 33, 38, 39, 45, 58, 71, 80, 96, 124, 155, 175, 177, 189, 190, 202, 120, 202, 20 , 215, 217-220, 240.248.249.252.256.269,

270, 273,274,277,280-283,285,

296, 297,302,308-310,312,314,

315, 318, 319, 333, 334, 362, 370, 443,

552-555, 580,582,586,591,608;

VII, 407; VIII, 949, 1135; IX, 85, 208, 211, 213, 219, 227, 228, 236, 239, 309, 311, 407, 849

provincia Novgorod IX, 206, 740, 743 districtul Novgorod IX, 96

Novgorodienii VI, 23, 34, 36, 37, 62, 63, 73, 168, 189, 180, 196, 202, 208, 214, 215, 218, 240, 269, 274, 269, 274, 8, 274, 8, 274, 8, 8, 2, 8, 297, 300, 307, 308, 310,

316, 318, 319, 326, 356, 370, 579 Novgorodek VI, 36

New Holland Cape VI, 468 New York VI, 512 New Oskol XI, 234

Norvegia II, 361; VI, 442, 444, 461,

467, 470, 485; VII, 640 Oceanul Norvegian VI, 476 Capul Nord Norvegian (proa) VI,

430, 468, 474

Marea Norvegiei III, 456

norvegieni VI, 65, 72, 195, 203, 328;

VII, 640

Capul Nord III, 456

Normanzii, Normanzii VI, 33, 75, 197, 204, 211; vezi si scandinavi

Norman, Marea Normandă, Oceanul VI, 459, 466, 475, 476, 478, 480, 482

Noteburg vezi Schlisselburg Newfoundland IV, 769 Nürnberg IV, 769

Nyukhcha al VIII-lea, 1145

Încurajarea (capela) VI, 433

Oboyansk IX, 234

Aubrey, arr. VI, 202

Golful Ob III, 457; VI, 450, 480

Ob III, 457; V, 79, 534; VI, 189, 443,

459, 472, 473, 480; VIII, 88, 202, 223

Auvergne VIII, 870

Tierra del Fuego, Tierra del Fuego V, 542;

VI, 470

Oder, Odra VI, 175, 184; VIII, 1113 Oikanova (râu) V, 77

Oka VI, 29, 93, 175, 190, 237; IX, 211 Oxford II, 657; III, 571

Octa V, 156, 161

Olbia (oraș) VI, 214

Olimpul VII, 349

Oloneț V, 160, 162, 351, 656; VII, 470; IX, 310

Districtul Oloneț, regiunea V, 288, 670, 702 Olyutorka (râu) VI, 449

Onega (râu) V, 596, 711; VI, 476; VII, 470

Lacul Onega, Onega V, 602, 625, 702;
VI, 470; VIII, 1145; IX, 267

Onega gura IX, 310, 311

Opole (sat) IX, 80

Oranienbaum IX, 90, 150, 156, 163, 164, 685; VIII, 967

Orenburg VI, 566; IX, 208, 213, 219, 224, 236, 309; X.77

provincia Orenburg IX, 730, 740; X.76

Orekhov, Oreșek (insula) VIII, 1144

Nut vezi Shlisselburg

Orierskoe (lacul) V, 602

Orik (oraș) V, 302, 683

Eaglets V, 628

Orme (insula) VIII, 133, 917

Ossa (munte) VII, 349; VIII, 882

Ostașkov VII, 465, 678

Ostashkovskaya Sloboda IX, 729

Indiile de Est, Ostyndia VI, 417, 423, 426, 430, 434, 442, 457, 477, 603, 605-607; VII, 609; VIII, 1114; X-570-872

Ostrogardia VI, 75

Ostyaks VI, 202

Ohotsk III, 35 de ani; VI, 459, 625; X-591

Golful Ohotsk VI, 494

Marea Ochotsk V, 542; VI, 450, 492, 494; VIII, 877

Ochakov VII, 624

Palestina V, 534; VI, 200, 265

Paliostones vezi Iera

Panaruki (oraș) V, 572

Pannonia VI, 202

Paraguay VI, 472

Paris I, 470, 509; III, 438, 524, 573; IV, 335, 337, 339, 351, 360, 762, 769, 815; V, 701; VI, 390, 554, 560, 564, 577, 579, 586, 587, 592, 593, 607;

VII, 116, 875, 889; VIII, 911, 949,

Biblioteca „Runivers”

Indexul numelor geografice și etnice

349

1002, 1005, 1058; IX, 362, 568, 793, 807, 899, 947; X, 179, 561

Pgrfians VI, 198 Paphagonia VI, 179, 188, 226 Paphlagoni VI, 181, 294
Pakhinha (munte) V, 572

Beijing IV, 337, 339, 351, 360, 769; VIII.

1185

Peloponez V, 683; VIII, 883 Penei (râu) VII, 349, 350, 916 Marea
Penzhinskoye (Godul Penzhina din Marea Ochotsk) III, 35, 520

Penza IX, 208, 213, 219, 224, 236, 239, 309, 311

Perevolochna VIII, 1049 Perekuli (sat) IX, 92, 685 Przemysl VI, 254
Pereyaslavets-pe-Dunăre VI, 237, 240, 242,

243

Pereyaslavl Zalesky VI, 311; VIP, 1052

Pereyaslavl Ryazan IX, 236, 239, 407 Pereyaslavl pe râul Trubej VI,
222, 228, 272

Pereyaslav land VI, 197 Permia (regiunea) VI, 195, 196, 294, 583
Permogorsk volost V, 283 Perm provincia V, 664

Permians VI, 197 Permians VI, 35, 59, 60 Perna V, 302, 682

Pernov (Pärnu, oras) VI, 208, 342;

IX, 209, 221, 334, 786 Persepolis VII, 356 Golful Persic VIII, 917
Persia VI, 189, 334, 339, 344; VII, 356;

VIII, 907, 948, 967; IX, 73, 74

perși, preot V, 617; VI, 557; VII, 150, 344, 413, 603, 607, 639, 640;
VIII, 22, 287

Peru III, 39, 520, 572, 582; V, 537, 572,

681, 699; VI, 470, 472

Regatul Peru III, 472; V-443

505, 544, 572, 626, 696 Peschana (râu) VI, 25-4 Petersburg I, 543, 578;
III, 35, 125, 141.

486, 514, 528, 530, 560, 568, 578,

584; IV, 329, 335, 337-339, 351, 358, 360, 366.489.513.663.718, 726,

727, 761, 762, 764, 769, 771-773,

783, 790, 799-801, 804, 805, 808.

810, 814, 815; V, 353, 354, 360.536,

635, 636.654, 655.661.670.705;

VI, 91, 165, 341, 361, 459, 461, 506, 514, 521.533, 534.547.552.562.

565, 568, 570, 574, 589, 592, 593,

598, 600, 608, 610, 612, 617, 618, 624;

VII, 427, 781-783, 791, 795, 798-800, 816, 819, 824, 826, 828, 830,
832, 833, 835, 841, 844, 863, 863, 898; VIII, 63, 64, 93, 101, 224,
274, 283, 285, 507, 557, 558, 561, 577, 584, 869, 873, 874, 878, 889,
889, 89, 89, 89, 89, 89 939. 1121, 1144, 1161, 1175, 1187-1189, 1191-
1194; IX, 68-70, 80, 117, 128, 142, 166, 169, 248, 295, 303, 304, 334,
355, 358, 385, 523, 587, 674, 674, 6, 6, 6, 7, 6, 6, 7, 6, 7 696. ,

845, 858, 860, 862, 868, 876, 903,

912, 927, 932, 953, 957, 961; X, 38, 121, 156.430.433.436.457.534,

543, 544, 559, 567, 570, 583, 586,

587, 594, 598, 633

Peterhof (orașul) I, 594; VI, 91, 361; VII, 318, 837; VIP, 1091, 1149,
1150; IX, 160, 231, 896

Petrov grad vezi Petersburg

Petrovskoe (un sat din provincia Moscova) IX, 275

Petrokrepost vezi Shlisselburg Portul Petru și Pavel IV, 364 Petropol
vezi Petersburg

Pecenegii VI, 36, 60, 169, 226, 227, 238, 239, 241, 242, 244, 246, 248,
250, 271, 272, 280, 283, 298, 298, 298, 283, 298, 29, 248, 250, 271,
272; VIII, 1156

Pechora (oameni) VI, 197

Pechora (râu) V, 533, 702; VI, 189, 443, 467, 472; IX, 236, 239, 309

Pigmeii VII, 229 Pico (munte) V, 573

Muntele Pilat V, 545, 702 Țara Pilemeniană, vezi Paphagonia Pindus VIP,
18, 37, 41, 882

Pinega (râu) VI, 442; VII, 470 Pirinei, intervalele III, 471; V, 533,
538, 568

Pithecuses (insula) V, 302, 682 Piton de la Fournaise (vulcan) V, 70 /
By V, 702

Povenets VIP, 1145 regiunea Volga VI, 583 Podlyakhia VI, 206, 207
Polovtsy VI, 169, 301, 302, 306 Polota (râu) VI, 190, 296

Polotsk, Polotsk VI, 36, 175, 215, 218, 219, 222, 257, 258, 273, 325,
369

Biblioteca „Runivers”

350

Indicatori

Polotsk land VI, 249

Polochan VI, '175, 190, 296

Poltava VI, 91, 341; VIII, 46, 153, 534, 535, 577, 578, 586, 596, 886,
1000, 1049, 1051; IX, 158, 170

America de la miezul nopții vezi America de Nord

Polonia III, 21; V, 245, 419, 533, 559; VI, 36, 48, 49, 51, 93, 174,
195, 279, 281, 283, 285, 293, 304, 320, 325, 331, 335, 336, 339, 336,
339, 345, 803, 345, 80, 45, 8, 4 593; VII, 12, 16, 575, 590, 640, 787;
VIII, 592, 948, 958, 967, 1036, 1037, 1145, 1148; X, 122, 633 Poli VI,
26, 29, 48, 49, 51, 155, 160, 169, 175, 190, 205, 207, 221, 226, 254,
280, 295, 3, 3, 3, 3, 2 362, 371, 373, 580, 599; VII, 83, 588, 869,
871; IX, 174

Poiana VI, 28, 29, 175, 184, 190, 214, 215, 219, 220, 296

Pomerania III, 21; VI, 185, 211, 339, 343 Pomorie (pe Marea Albă) V,
610; VI, 614

Pomors, Pomeranii de-a lungul Mării Albe VI, 448, 609, 613, 615, 616
 Pomeranii, Pomeranii, Pomeranii (locuitori din Pomerania) VI, 29, 190
 Pompei V, 707, 717
 Pondicherry IV, 335, 337, 339, 351, 360, 765
 Pont V, 304; VII, 41, 49, 60, 232, 270, 283, 307, 357, 795, 796, 799, 834; VIII, 318; vezi și Marea Neagră
 Marea Pontică vezi Marea Neagră
 Porta vezi Türkiye
 Porto (oraș) VI, 457
 Portugalia V, 120; VI, 457; VII, 640, 927; X, 122
 Munții Portugaliei VII, 144
 portugheză IV, 125, 189; V, 120; VI, 423; VII, 148, 229, 927
 Porhov VII, 647; IX, 227, 228 Marea Mediterană Potidea (oraș) Marea Mediterană VII, 152
 Potosi (Potosi) V, 443, 505, 696, 707, 720
 Pochaina (râu în Kiev) VI, 236, 268, 367 Pozzuoli cm, Puteoli
 Pregel, Pregla (râu) VIII, 652, 7093 Predslavino (lângă Kiev) VI, 257
 Preobrazhenskoe (un sat din provincia Moscova) VI, 127, 158
 Țările Baltice VIII, 1188 Privoshnaya (sat) V, 105 Regiunea Nipru VI, 553
 Priene (orașul) VII, 307, 308, 836
 Insulele Prinților IV, 779
 Pripyat VI, 175, 190, 296 Provence V, 567
 Pronska VII, 639
 Propont, Propontida, Propontis, vezi Marea Marmara
 Prokhira, Prokhita (insula) V, 302, 682 Prusia III, 21; V, 322, 386, 567; VI,
 33, 34, 66, 95, 205, 207, 208, 210,
 211, 216, 295, 313, 557, 584, 585,
 595, 599; VIII, 937, 949, 959, 974,

994, 1036, 1057, 1058, 1084, 1085, 1087, 1113, 1144

– Belaya VI, 208

– Verkhnyaya VI, 208

– Răsărit VI, 597; VIII, 806, 1144, 1161

– Nijna VI, 208

Prusacii, Poroşii, Porusii VI, 30, 34, 53,

205-207, 208, 295, 308

Prut VI, 342

Pskov VI, 23, 190, 221, 270, 274, 313,

319, 321; IX, 208, 213, 219, 227,

228, 235, 239, 309, 310, 407 Pskovici VI, 335

Regiunea Pskov VI, 236, 346

Pudozh (sat) V, 702

Pudost (sat) V, 702

Pulonga V, 720

Arabia goală (Roba el Khali, pu-

mirişte) V, 541, 707

Pustozersk V, 702

Hollow Lake IX, 309, 311

Teritoriile Pustozersky V, 548, 702 închisoarea Pustozersky IX, 208, 214, 219,

236, 239, 310

Puteoli (oraşul) V, 328, 543, 685, 702 Puşkin (oraşul) IV, 452; V, 702
Puşkino (lângă Moscova) VI, 121, 152 Pyasiga (Pyasina, râu) VI, 450
Pyasigsky (Pyasinsky, cap) VI, 480–

482

Raa vezi Volga

Radimichi VI, 175, 184, 221, 254 Rammelsberg munte loc V, 440

Rannienbaum vezi Oranienbaum

Rănile vezi Rugen Slavs

Revel IV, 364; VI, 45, 342, 677; VIII,

977, 7036, 1049, 1085; X, 633 provincia Revel IX, 740 Regensburg I, 437; V, 269 Redet (oraș) VI, 242 Reggio (oraș) I, 548, 702 Rezoluție (insula) VI, 432

Rin, Wren III, 457; VI, 46, 494; VIII,

Biblioteca „Runivers”

Indexul numelor geografice și etnice

351

27, 560, 877, 937, 942, 946, 949, 1036, 1049, 1085; IX, 193

Repino VII, 678, 931 Repulse (Golful) VI, 441

Reuniunea (insula) V, 543, 597, 701

Rzhev VII, 462; IX, 219, 666

Rjev V, 629

Rzheva Gol V, 538

Riga IV, 364; VI, 58, 170, 194, 213,

214, 263, 264, 554, 580-582; VIII, 1053, 1054, 1135, 1188; IX, 171, 172, 934; X, 179, 633, 635

Guvernoratul Riga IX, 740 Golful Riga IX, 277, 746

Roma III, 432, 571; IV, 769; V, 161; VI, 58, 170, 194, 213, 214, 263, 264, 554, 580-582; VII, 29, 96, 104, 170, 194, 209, 256, 258, 303, 314, 343, 569, 588, 820; VIII, 38, 184, 511, 594, 885, 1005, 1012, 1094, 1101, 1104, 1105; IX, 76, 80, 84, 109, 165, 543, 698; X, 529

Romani V, 588, 578; VI, 21, 28, 37, 38, 46, 70, 170, 181, 183, 192-194, 211, 212, 216, 263; VII, 12, 91, 147, 172, 173, 200, 276, 280, 283, 404, 592, 786, 834, 843; VIII, 90, 532, 1008; X, 148

Imperiul Roman, Statul Roman, Roma V, 618; VI, 28, 171, 176, 178, 188-192, 194, 204, 212, 213, 320, 545, 556, 557, 584; VII 290, 820

Munții Riphean, creasta Riphean, vezi Ural

Strâmtoarea de coarne vezi Melville

Rodnya, Rodna (oraș) VI, 249, 250 Rodos, Rod V, 300, 681; VI, 205; VIII, 1167

Rozhdestvenskoye (sat) IX, 211 Roxalani, Roxolieni, Ruși (popor) VI, 22, 25-30, 33. 36, 37, 41, 43-47, 65, 66, 198, 209, 212, 5, 42, 5, 42 .578

Romovo (oraş) VI, 211 Ropsha IX, 93-95, 689 Rosbakh VII, 889

Rossa (râu) VI, 20, 552 Rossan VI, 210-212, 548

popor rus, ruşi, ruşi, ruşi, popor rus, ruşi, Rus' V, 353, 395; VI, 8, 11, 15, 20-22, 24-34, 36, 37, 39-49, 54, 58-60, 63, 65, 66, 74, 77-80, 168, 169, 174, 188, 189.204.206-209, 211-213,

215, 216.218-220.222-224.226,

228, 229,235,237,240-246,249,

259, 266,271,272,280, 284,292,

293, 295,320,330,336,363,369,

370-373, 380.383.384.424.456,

462, 463, 498, 539, 546, 547, 550-552, 554.558.562.572.573.577,

578, 582,595,597,604,607;VII,

150, 232, 247, 255, 391, 404, 412, 413, 588-590, 607, 610, 618, 672, 851, 927; VIII, 20, 22-24, 38, 50, 63-65, 84, 90, 109, 129, 136, 148, 198, 206, 219, 244, 246, 285, 286, 302, 286, 302, 302, 302, 206, 219, 244, 246 401, 491, 505, 533, 536, 561, 566, 587-589, 594, 595, 896, 956, 974, 1160, 1163, 1172, 1174; IX, 51, 67, 68, 81, 159, 251, 419-421, 425, 641, 828, 829, 835, 845, 904, 922, 948; X, 37, 44, 46, 52, 141, 142, 149, 158, 536, 537, 539, 552, 553, 563, 587, 609, 619, 627, 631

Rusia, stat rus, stat rus, Rus', stat rus I, 421, 578, 580, 594; II, 361, 362, 368, 665; III, 19, 432, 456, 570, 529, 571; IV, 364, 487, 726, 746, 759, 769-771, 777, 786; V, 324, 344, 346, 351-355, 363, 401, 402, 533, 570, 606, 607, 621, 628, 630, 635, 636, 638, 658, 658, 6, 6, 6, 6, 6, 6, 6, 6, 6, 6 719, 722; VI, 14-16, 19-22, 25, 28, 32, 35, 36, 39, 41-43, 47, 49, 55-61, 63, 64, 72, 74-77, 79, 92, 117. 148, 169-171, 173-176, 190, 195, 206, 207,223,224,229,238,239,

245, 248,251-256,259,266,269,

270, 283-285,291,293,297,300,

302, 307, 314, 316, 319, 321, 322, 325, 329, 332-336,343,344,350, 352,

359, 362-364,367,384,389-391,

395, 401, 407,420-422,424, 448,

509, 512,513,530,532,533,539,

540, 542-545,550,551,553, 555,

557, 562, 566,568,573,576-579,

581–583, 587–593, 595, 597–599,
603, 605, 617; VII, 12, 21, 43, 52, 62, 63, 91, 92, 131, 159, 248, 267,
268, 280, 374, 387, 422, 430, 579, 581,
592, 602–607, 785, 800, 811, 812,
814, 817, 828, 834, 848, 854, 865,
866, 888, 901, 922; VIII, 29, 30, 34, 43–45, 51, 54, 55, 59, 62, 68,
70, 81, 85, 86, 105, 109, 133, 134, 138, 143, 147, 150,
153, 154, 198, 200,
203, 208, 221, 224, 240–243, 245–248, 251–254, 273, 282, 285, 292,
320, 329, 365, 393, 401, 408, 410,
496, 497.503–505.524.529.543,
554, 559.565, 569.570.573.584,
586, 588.591–593.595–597.599,

Biblioteca „Runiverse”

352

Indicatori

830, 831, 873, 874, 877, 882, 885,
886, 890, 892–894, 898, 901, 917,
918, 938–940, 944, 948, 953, 956,
957, 959, 962, 964, 974, 988, 990, 1026, 1027, 1030, 1031, 1036, 1038, 1055,
1067, 1070, 1083, 1085–1087, 1113,
1132, 1133, 1144, 1145, 1156, 1157,
1159–1165, 1172, 1173, 1185, 1186,
1192, 1208; IX, 33, 51, 61, 68, 79, 84, 104, 119, 125, 142, 143, 163,
173, 191, 193, 194, 197, 200, 201, 203 ,
206, 207, 209, 212, 216, 218, 221,
226, 227, 237, 238, 248, 254, 260,
270, 278, 279, 288, 290, 291, 294,
299, 304, 347, 350, 354, 360, 375, 406, 409, 416.419–
423.425.426.431,
433, 528, 543, 544, 594, 598, 672,

674, 677, 680, 683, 687, 699, 713,

717, 718, 720, 725, 726–728, 729,

730, 732, 734, 735, 737, 739, 765, 773, 783,
793, 796, 798, 823, 824, 827,

829, 831–833, '835, 838, 839, 843,

845; X, 13, 15, 19, 29, 31, 36, 38, 40, 44, 48, 50, 53, 55, 63, 81, 88,
116, 122, 142, 147, 165, 433, 433, 54 546, 547, 565, 569, 585, 590,
611, 616, 627, 632–634, 639

Marea Rosskoye vezi Marea Neagră

Rostov VI, 218, 219, 222, 269, 270, 273, 313; VII, 470; VIII, 1052,
1089; IX, 407

Ținutul Rostov VI, 197

Lacul Rostov (Pereyaslavskoe) VIII,

599, 1052

Rostock III, 522

Ros (râu) VI, 211, 249 Rotala (oraș) VI, 208 Rotenburg V, 94

Rotterdam VI, 444; X, 430 Rouen IV, 769

Rugdev, Rugodiv vezi Narva Rugen (Rügen) VI, 185, 186, 208 Rugnia
(regiune) VI, 213 Rugiyane VI, 213

Ruditsa (râu) IX, 685 Ruditsa vezi Ust-Ruditsa Ruza (oraș) VII, 638

Rusa (râu) VI, 33, 36, 206, 211, 295 pământ rusesc, pământ rusesc, vezi
Ros-

acest

Ruzzol V, 96

Saardam VIII, 7052

Sabirs VI, 202

Savalshina, Savadshina, Savolshina (sat) IX, 98, 104, 151, 156, 708

Saguenay, Saguenay (râu) V, 571, 707 Zacatecas V, 707

Saxonia II, 680; IV, 171; V, 395, 396, 412, 421, 432, 521, 524, 548,
563, 615, 649, 665, 692; VI, 614; VIII, 873, 948, 1058, 1085, 1093; IX,
652, 672; X-433

Sașii, Sașii V, 352, 394; VI, 185;

VIII, 283, 7058

Salamina VII, 822

Salinas Gran des Cm. Velikie Klyuchi Samara V, 96, 656; IX, 211, 219, 224, 236, 239, 309, 311

Samoyed VI, 92, 394, 496, 565, 566 Sanaga (râu) V, 537, 707

San Domingo (oraș) I, 553 Sankt Petersburg cm. Petersburg

Provincia Sankt Petersburg IV, 455, 790; IX, 205, 206, 230, 237, 247, 249, 740, 743

Districtul IX Sankt Petersburg, 745 Saratov IX, 211, 219, 224, 236, 239, 309, 311

Sardic (oraș) VI, 192, 193

Sardinia III, 111, 640

Asiatic Sarmatia VI, 188 Sarmatia, European Sarmatia VI, 176, 177, 554; VIP, 240

Sarmații VI, 26, 29, 173, 176, 177, 180, 183, 188, 189, 198, 209, 293-295, 573, 578; VII, 786, 787; VIII, 223, 287, 504, 564

Sarskoye Selo vezi Pușkin

Marea Suevă vezi Marea Baltică Svvia (oameni) VI, 33, 293

Sviyaga (râu) VI, 321; IX, 211 Sviyazhsk VI, 324; IX, 365

Sf. Gheorghe (oraș) V, 125

Râul Sf. Lawrence V, 538, 570, 707; VI, 472

Arhipelagul Sf. Lazăr VI, 439 Insula Sf. Elena IV, 335, 339, 769 Capul Sfânt, nasul VI, 452, 467, 478 Sevastopol VI, 58

Asia de Nord III, 457

America de Nord IV, 168, 283, 339;

V, 533, 537, 538, 570, 602, 707; VI, 420, 426-429, 431, 438-440, 451,

452, 455, 456, 466, 469-475, 477,

479, 482, 483, 493, 496, 498, 501,

504.505.509.511.513.525.527 ,

594, 603, 605, 606, 618, 619, 623;

VIP, 899, 939

Dvina de Nord vezi Dvina de Nord

Oceanul Arctic, Oceanul de Nord, Marea Nordului III, 37, 123, 455, 560; IV, 787; V, 308, 533, 541,

Biblioteca „Runivers”

Indexul numelor geografice și etnice

353

580; VI, 177, 202, 417, 420, 424-426, 442, 444.449-451.455-459,

461, 466-469, 471-474, 476, 477,

480-484, 488, 490, 494, 498.499.512,

513, 519, 540, 603-608, 610, 615,

618, 622-, VIII, 877, 1114, 1137, 1161, 1162-, IX, 926; X-570

Northern Hoc III, 105 Arhipelagul Nord-American VI, 608 Seversk land VIII, 1157

Nordici, nordici VI, 175, 184, 190, 219, 221, 282, 296

Sejm, Seven VI, 175, 190

Sequana vezi Sena

Selenginsk IV, 769, 777; IX, 797, 800; X-557

Seleph VII, 32, 794

Sena VIII. 44.201, 560.885, 938, 1036 Serbia VI, 174, 293; VII, 422

Sârbii VI, 29, 38, 71, 175

Sermaksa (sat) VIII, 1145 Serpuhov VII, 462, 470; IX, 317, 758 Ceppo Gordo (munti din Bolivia) V, 720 Ceppo Rico (munti din Bolivia) V, 720 Sssta (oraș din Tracia) VIP, 412 Sister River VII, 886

provincia siberiana IX, 317, 740, 742, 758, 775

Oceanul Siberian vezi Oceanul Arctic

Siberian Northern Cape VI, 505 Marea Siberiei vezi Oceanul Arctic

Siberia III, 37, 105, 457, 566; IV, 329, 338, 347, 424, 763, 764, 783; V, 77, 79-83, 90, 93, 97, 98, 142, 149, 150, 155-158, 162, 167, 168, 170, 171,

312, 351, 352, 414, 419, 427, 535,

548, 563.613-615.623.654.658,
 704, 714, 718; VI, 24, 60, 83, 84, 93, 190, 202.327.448.450.453.459,
 460, 465-467, 471, 472, 474, 477-479, 481,482,485,494,496-498,
 501, 510,511,533,551,553, 560,
 561, 567, 594, 608, 618; IX, 207, 212, 215, 249.286.312.346.349-355,
 357, 360, 364, 365, 379, 718, 723, 728, 739, 747,762,794-796,798,
 808,
 838; VIII, 898, 1118, 1162; X, 45, 77, 545, 591
 Silezia V, 74, 101, 111, 158, 166; VIII, 1093
 Munții Silezia VIII, 1094 Simbirsk, Sinbirsk IX, 211 Simbirsk district
 IX, 211 Albastru (râu) V, 534, 700
 23 M. V. Lomonosov, vol. XI
 Sipylus (munte și oraș din Asia Mică) V, 304, 683
 Syracuse VII, 59
 Sirensky (Sirena, pelerină) V, 302, 682 Siria V, 302, 534; VI, 200
 Sisim (râu) V, 705
 Sicilia III, 111; V, 82, 302, 304, 567, 588, 681, 684, 701; VI, 470;
 VII, 31, 105, 139, 196, 197, 217, 289, 640
 Munții Stâncoși vezi Cordiliera Scandinavia VI, 33
 Scandinavii VI, 21, 30-32, 40, 41, 53, 60, 72, 76, 77, 80, 551
 Sciții VI, 21, 27, 46, 58, 173, 180, 197-201, 293, 294, 361, 552, 573,
 578, 583, 593; VII, 233, 345, 361; VIII, 411
 - Don VII, 47, 796
 Scutari (oraș) IV, 402, 778-779 Slavensk (oraș) VI, 38, 177, 194, 202,
 203, 296, 555
 Slavi, trib slav, popoare slave, slaveni, popor slav 80, 167,
 168,173-185,187-195, 198-
 204, 206, 208-210, 212, 214,217,218,
 220, 223,226,235,271,293-298,
 300, 361,363,539,544,550, 553,
 557, 573,574,578,581,582, 589,

593; VII.160.248.401.404, 422,

547, 587, 821, 870, 899; VIII, 1036, 1156

- Vagrian al VI-lea, 185, 573

- Vendi VI, 573

- anticul VII, 588

- Dunărea VI, 190, 271

- Western VI, 175

- Novgorod VI, 29, 180, 184, 197, 207, 214, 217, 221, 270, 294, 295

- Pomeranian VI, 185

- Rugen VI, 210

- nordul VI, 189, 214, 219

- sudul VI, 175, 214, 219 Slavyanka (râu) VIII, 393, 985 Slavyansk
vezi Tor Slobodskaya IX, 729

Slovenii dunăreni VI, 70, 71 Smirna VII, 133, 170, 224, 821, 822

Smolensk VI, 175, 220, 273, 277, 286, 296, 314, 317, 321-333; VII, 470;
VIII, 1145; IX, 208, 212, 219, 235, 239, 309, 310, 407

provincia Smolensk IX, 740 regiunea Smolensk VIII, 1157 Smyadyn VI, 277

Sozh VI, 175

Biblioteca „Runivers”

354

Indicatori

Sok (râu) IX, 211

Solikamsk V, 664

Insulele Solovetsky, Solovki VI, 328;

VIII, 1138, 1139, 1144

Tesalonic (oraș) VI, 192, 193, 386

Sol Kamskaya, Solikamskaya V, 625; IX, 208, 213, 224, 236, 239, 309,
311, 358

Solfatare (crater vulcanic c. Napoli) V, 702

Conacul Sosnitskaya IX, 94

Muntele Sofia IV, 402, 778, 779

Spasskoye (satul Guberniei Moscovei) IX, 275 Marea Mediterană III, 111; V, 533, 583, 666; VI, 188, 204, 442, 470; VII, 105

Stabin (oraș) V, 777

Stavuchany VIII, 874, 877

Istanbul IV, 778; VII, 41, 58; VIII, 19, 20, 28

Staraya Russa, Staraya Rusa VI, 27, 36, 38, 190, 208, 211; IX, 227, 228, 597, 923, 924

Starița (orașul) VII, 639

Stary Oskol IX, 234

Stockholm, Stokolny III, 586; IV, 454, 769; V, 168; VI, 343, 558, 593; VIII, 44, 45, 49, 885, 900, 946, 947, 959

Strasbourg VI, 556; IX, 596, 923

Stugna (râu) VI, 270

Studenets (lacul) VI, 186

Sudomyr (râu) VI, 281

Statul Sudo (districtul Belozersky) V, 286, 670

Suzdal VI, 269, 356; IX, 407

Ținutul Suzdal VI, 270

Suzdaltzy VI, 29

Sula VI, 175, 190, 235, 270

Sulyntsa (râu) VIII, 876

Suma (râu) VI, 328

Sumatra IV, 765

Sumsk VII, 638

Sumy (oameni) VI, 296

Sura (Reka) IX, 211

Lacul Sukhoi V, 662

Scirry, Scirry VI, 46, 213

Syzran IX, 211

Syr (Syr-Darya) V, 534

Politica VI, 471; VIII, 1192

Tabinsky nu vede Capul Chukotskiy Munții Taurici, crestele Taurice
III, 472; V, 537, 568

Tag (Tahoe) VIII, 560, 1036 Tazovskaya guba VI, 480

Tamura, Taimyra (râu) VI, 450, 473 Tarmentsky cupru V, 571

Tarnovici V, 95 de ani

Tarusa IX, 317, 758

Tatar VI, 35, 60, 155, 169, 188, 198,
202, 307, 308, 310, 313-315, 317,
321, 322, 324, 330, 333, 335, 363, 369-371, 563, 576, 588, 593-, VII,
603, 639, 640, 909; VIII, 16-18, 21, 362, 593, 974; IX, 409
- Tyumen al IX-lea, 33 de ani

Portul Tashevskaya IX, 211

Tverskaya, provincia Tferskaya VI, 93 Tver, Tfer VI, 313; IX, 208, 213,
219, 236, 239, 309, 310, 407 Texel VI, 430, 443, 444 Thames VI, 431,
432; VIII, 7056 Tenerife (insula) V, 573

Ter, Tera (Santorini) V, 302, 304, 687 Terasium (insula) V, 302, 687

Terrenian, Marea Tireniană V, 306, 687, 682, 701

Coasta Tersky a Mării Albe V, 720; VI,
441, 472

Tibet III, 472; V, 534-536, 538, 583 Tiberius VI, 221, 226

Tigrul VII, 41; VIII, 19, 20, 40, 337, 883, 901

Tir VII, 345, 387, 569, 842

Tikhvin, Tikhfin VI, 356; IX, 208, 214, 311

Oceanul Pacific, Oceanul Pacific V, 533, 534,
578, 588; VI, 422, 432, 434, 435, 439,
449, 451, 468, 470, 472, 482, 494,

505, 510, 602-604, 607, 610, 618, 619; VIII, 108, 939, 1037

Thia (insula) V, 302, 687

Tmutarakan VI, 273, 281, 282

Tobol V, 626

Tobolsk, Tobolsk IV, 769, 777; V, 165; VI, 459, 510, 678, 625; VII, 462, 624, 639, 641, 647, 675, 976, 929; IX, 354, 358, 359, 807, 835

Toima (râu) V, 282, 669

Toma (râu) V, 76

Thomas Wilcome, Wielcome land VI, 434.

435, 441, 442

Tomsk IV, 755, V, 78, 80, 98, 371, 407;

VIII, 7069

Tom (râu) V, 78, 79, 82

Tomy (Constanța) VII, 10, 787 Tonnen (sat) V, 548

Toper (oraș) VI, 191

Top V, 243, 246, 667; 662

Torzhok IX, 666

Torquay (oameni) VI, 254

Toropets VII, 470

Districtul Toropetsky VIII, 1054

Torskoe (lacul) V, 662

Torun VIII, 1148

Biblioteca „Runivers”

Indexul numelor geografice și etnice

355

Trieste V, 703

Trei Insule (Marea Albă) V, 720; VI, 441; IX, 236, 239, 310

Three Rivers (lângă Quebec) V, 707

Troitsk V, 664

Troitsko-Bainovskoye (sat) V, 713

Troia III, 111; VI, 179, 180, 188, 211, 294; VII, 30, 47, 48, 53, 54.143.

151 187.190,'210.212.249.254,

355, 363,577,798,829;VIII,164

Troieni, Troieni VI, 179; VII, 190, 197, 212, 224,248,257,264,278,796,

798, 800, 830

Trubesh, Trubezh (râu) VI, 270-272

Tula IX, 208, 213, 219, 235, 239, 310 Tula (râu) VIII, 1136

Turcii VI, 39, 74, 169, 202, 219, 237, 241, 298, 325, 334, 335, 337, 342, 343; VII, 413, 471, 603, 640; VIII, 16, 17, 24, 25, 287, 593, 877, 1156, 1175

Turov (oraş) VI, 273

Turciling VI, 213

Turcia, „la turci” VI, 339, 342, 343;

- VII, 52, 248; VIII, 28, 873, 874, 876, 883, 898, 901, 948, 967, 1036, 1037, 1175; X-633

Golful Tuska V, 302, 682

Tushino VII, 465

Tfer (Tvertsa) VII, 470

Tyumen VIII, 86

Killl (râu) V, 705

Uglich VI, 318, 328; VIII, 1141; IX, 311 Ținutul Ugrian VI, 70, 71

Ugorskoe (lângă Kiev) VI, 220, 221 Ugra (râu) VI, 320, 583

Ugry, Ungry VI, 169, 202, 215, 221, 296, 583

Uda (râu) VI, 494, 498

Uibat (râu) V, 78

Ucraina V, 548; VI, 51, 125, 156, 335, 337, 387; VIP, 999, 1119, 1145, 1157; IX, 186, 262, 286, 287, 461, 544, 547. 741, 753, 762, 765, 901, 906, 932; X.26

ucraineni VI, 362, 593; VII, 83, 431, 804; IX, 932
 Umnak (insula) VI, 509, 511, 530, 617, 619; X-591
 Una (râu) VIII, 1137
 Unalaska (insula) VI, 617
 Golful Unskaya VIII, 1134, 1137
 Uppsala IV, 769, 772; V, 161; VI, 559 Ural, Munții Urali, Lanțul Ural
 V, 532, 533, 588, 625, 670, 671, 699,
 704; VI, 33, 583; VIII, 88, 205, 533,
 555, 898, 940 Urmyane vezi Normanny Usa (râu) IX, 211 Usolye V, 664
 Ust-Borovskaya V, 664 Ust-Elmskaya sloboda IX, 208, 214, 219 Ust-
 Rudytsa (sat) IV, 424; VI, 599;
 IX, 90, 92, 93, 95, 109, 110, 146, 147, 685
 Ustyug VII, 647; IX, 208, 214, 219. 236, 239, 309, 311
 Ustyuzhna District VIII, 7069 Ustyuzhna VII, 639, 921
 Ustyuzhna Zhelezopolskaya IX, 219 Ustyuzhskaya provincia V, 282 Uton
 (insula) V, 168
 Utrecht V, 549
 Ufa IX, 208, 211, 213, 219, 224, 239, 309 Uftyuga (râu) V, 283, 669
 Ukhta (râu) IX, 309
 Feodosia VI, 265-267, 303; VIII, 292, 298, 973
 Ferro (insula) IV, 335, 765; VI, 509,
 Tesalia VII, 349
 Theba VII, 345, 672, 676; VIII, 29, 877 Philadelphia III, 103, 587
 Insulele Filipine V, 569
 Fenicia VII, 842
 Fenician V, 578
 Finisterre, Finisterre (cupru) III, 456; VI, 468
 Finlanda, Finlanda, Finlanda III, 21; V, 166, 324; VI, 195-197, 294,
 557, 565, 578, 593; VIII, 886, 895, 898, 949; IX, 277, 286, 762

finlandeză, finlandeză, finlandeză VI, 92, 196, 197, 199, 296, 557, 565, 578, 593; VIII, 898

Muntele finlandez VII, 271; VIII, 99

finlandeză, finlandeză, Golful Finlandei III, 105; VI, 176; VII, 886; IX, 277, 746, 747; X-633

Lacul Vierwaldstet V, 702

Flandra V, 550

Florența I, 588; II, 660; IV, 769 Capul Florida VI, 427

Fontanka (râu) VIII, 1000; IX, 682 Forevel, Farevel VI, 433, 436, 438 Vochtland V, 270

munții Traci VIII, 223, 484 Traci VI, 180, 226; VIII, 472 Tracia VI, 176, 188, 191, 192, 226, 241;

VIII, 411, 422

23*

Biblioteca „Runivers”

356

Indicatori

Frankenberg V, 326

Franci VI, 37, 47

Frankfurt pe Main VI, 555, 557, 567, 569, 595

Frankfurt an der Oder VIII, 1093-, X, 430 Franța I, 443, 452, 462; III, 19, 473;

IV, 364, 815; V, 195, 312, 538, 675, 698; VI, 27, 348, 494; VII, 574, 576, 581, 640, 889, 890, 892; VIII, 877, 898, 937, 949, 1005, 1036, 1058, 1084, 1113, 1166; IX, 212, 371, 375, 596, 720; X, 122, 150, 180, 181, 633-635, 637

francez V, 571; VI, 22, 92, 513; VII, 13, 400, 401, 408, 412, 413, 424, 471, 789, 864, 867, 869, 949; VIII, 1058

Freiberg II, 674; V, 412, 421, 432, 562, 692, 704; VII, 781; VIII, 873, 875, 878; IX, 949, 950, 957; X, 38, 427, 429, 433

Frigieni VIII, 437

Strâmtoarea Frobisher (Golful) VI, 427

Haldea V, 617; VII, 690

Alep vezi Alep

Harkov (Harkov) IX, 234

Khatanga (râu) V, 76, 81

Herson VI, 198, 237, 265; VII, 152

Healy (Chile) VI, 472

Hina vezi China

Zidul Khinean vezi Zidul chinezesc

Chins văd chineză

Chios VII, 822

Khlynov IX, 208, 213, 219, 224, 236, 239, 309, 311

Dealul IX, 227, 228

Kholmogory, Kholmgardia VI, 41, 74, 196;

VII, 471; VIII, 1072, 1073, 1135, 1136 Khoper, Khoper IX, 193

Croații (Croatia) VI, 293

Croații VI, 221, 271

Khotin VII, 624, 781, 916; VIII, 16, 17, 27, 869, 870, 873-875, 877, 883, 884, 886

Tsaritsyn IX, 32, 208, 211, 218, 236, 239, 309, 311, 729

Tsarskoye Selo VI, 91; VIII, 394, 398, 968, 969, 984, 985, 1030, 1056, 1057, 1190; X, 569; vezi și Pușkin

Tsargrad, Tsargrad IV, 402, 778; VI, 28, 39, 63, 65, 194, 213, 215, 219, 221, 226, 235, 245, 246, 253, 259, 263, 264, 266, 267, 266, 267, 8, 27, 8, 27, 27, 27, 27 300, 305, 348, 362, 371,

556, 519, 593, 595; VII, 160, 820; VIII, 39

Zveitin, Sventin (râu) VIII, 1163

Ceylon VIII, 36, 289, 512

America Centrală III, 847; VIII, 887 Cea (insula) V, 304, 684

Tzibot (munte din Asia Mică) V, 304, 683 Tsydn (râu) vezi Seleph

Ciclade V, 302, 569, 681, 684 Cimmeria VI, 201

Poporul zimmer (cimerienii) VI, 200 Cirul VI, 191

Zorndorf VIII, 1094

Buza de ceai V, 567

Chebarkul (lac, Uralul de Sud) V, 7/3 Cheboksary IX, 210, 211

Chelsea IV, 769

Worms (Cherven, oraș) VI, 254, 280, 283

Chervonnaya Rusia vezi Chermnaya Rus Cheremisy VI, 195, 197, 294, 322, 324 Cheremshana (râu) IX, 211

Cherkask, Cherkassk IX, 208, 213, 219, 224, 236, 239, 309, 311

Black Rus' VI, 36, 175

Marea Roșie vezi Marea Roșie

Chernaya Dolina în Crimeea VI, 125, 156 Conacul negru pe lacul Peipus VI, 341 Chernaya (râu) VI, 219

Cernigov VI, 222, 228, 270, 282, 286, 302; IX, 407

Provincia Cernihiv VIII, 895 Muntenegreni VIII, 1037

Marea Neagră V, 302, 533, 602; VI, 22, 27, 29, 36, 58, 175, 176, 188, 189, 194, 202, 213, 221, 259, 294, 974;

VII, 787; VIII, 20, 24, 39, 74, 75, 131, 292, 324, 337, 417, 424, 440, 470, 471, 475, 479, 877; IX, 213; X-633

Black Muds (sat al provinciei Moscova) IX, 275

Insula neagră (Intersharsky) VI, 490. 614

Black Yar IX, 729

Cehii VI, 29, 175, 189, 194

Ținutul Ceh VI, 258, 281, 300

Chir, Chira (râu) V, 283, 669

Lacul Peipus V, 602; VI, 341, 369;

VIII, 997

Chud VI, 63, 168, 173, 195-201, 203, 205, 215, 217, 218, 220, 221, 235, 269, 270, 293-298, 300, 583, 589

Chukotsky, Chukotsky, Chukochi nas VI, 423, 444. 449-451, 455-458, 469,

Biblioteca „Runivers”

Indexul numelor geografice și etnice

357

471, 473, 479, 482, 483, 490, 492, 494, -

496 497 505 608 610 , X , 42, 80

Shadrin V, 83

Shalagsky (Capul Shaletsky) VI, 610 Shamo vezi Kobi

suedezi V, 394; VI, 30, 36, 40-42, 65, 75, 169, 195, 203, 204, 214, 285, 308, 312, 325, 332-334, 342, 343, 557; VII, 610; VIII, 46, 48, 50, 62, 887, 900, 919, 958, 959, 966, 997, 1000, 1014, 1049, 1051, 1055, 1136, 1138, 1146; IX, 132, 174

Elveția I, 405; V, 544, 702; VII, 640 Suedia I, 576; III, 21; IV, 772; V.85

94, 137, 147, 152, 168, 324, 492, 544, 567, 658; VI.216.339.343.470;

VII, 271.840, VIII, 22.246.876,

885, 897, 892, 895, 897-901, 919,

946, 949, 953, 957, 959, 988, 994,

1051, 1054, 1132, 1133, 1135, 1145; IX, 568, 596, 899; X, 122, 150, 561. 633

Shelon IX, 228

Muntele Shilskaya V, 158

Shishkina, Shishkino (sat) IV, 784;

VII, 678, 937; X-92-685

Schleswig IX, 672

Shlisselburg VI, 312, 325, 333, 341, 471; VIII, 1144, 1145, 1149; X-633

districtul Shlisselburg IX, 745

Munții Schlon vezi Munții Sileziei Schlotenburg V, 105

Golful Schmidov (strâmtoarea Smith) VI, 433 Marea Scoției III, 456

Svalbard III, 455, 536; VI, 430, 457-488, 461.462.467-471.473.480,

481, 483, 502, 503, 505, 509, 511,

512, 521, 524, 526, 527, 530, 531,

606, 607, 610, 612, 613, 615-619.

623; X-591

Spree VIII, 7058, 1144, 1157

Stettin al VI-lea, 343

Stockholm vezi Stockholm

Schekovitsa (muntele din Kiev) VI, 225

Egee V, 306, 681, 682, 684

Edinburgh VII, 425; IX, 568, 899

Ezel (Saarema) IV, 364; VI, 208, 344;

IX, 191, 334, 335, 785

Eide Merides (Bay) IX, 779

Eisenach X, 433

Ensleben V, 711

Eleusina (oraș) V, 304, 684

Hellas VI, 58; VII, 187; VIII, 161 Elsterga (râu) V, 270

Elba (insula) I, 405

Elba (râu) VI, 29, 175, 194; VIII, 7056

Elbing (oraș) VI, 342; VIII, 1148 Elton V, 664

Ems (râu) V, 552

Epidaur V, 302, 683

Epic (vulcan) V, 302, 682

Erestfer (conacul) VII, 7057

Erie V, 707

Erfurt V, 548

Estonia IV, 364; VI, 195, 197, 255, 294, 344, 566; IX, 206, 266, 277, 268, 746, 747, 762

Estonieni VI, 197, 199, 203

Etna, Eta V, 306, 328, 330, 573, 582,

677, 684; VII, 31; VIII, 19, 37, 44,

141, 400, 510, 882, 979

Etiopia V, 304, 419, 775; VIII, 1000 de etiopieni VIII, 499

Ugra land, Yugora VI, 202, 583 Ugra vezi Ugry

America de Sud IV, 367; V, 306, 533,
537; VI, 439, 468, 470, 472

Dvina de Sud a se vedea Dvina de Vest Marea de Sud a vedea Oceanul
Pacific

Oceanul de Sud vezi Oceanul Pacific Yukagars (Yukaghirs) VI, 496

Iuriev IV, 755; VI, 283, 325, 341; ix,
209, 221, 334

Iuriev Polski IX, 729

Yurievets Polsky VI, 307

Java V, 572

Yaik V, 544, 626; VI, 361, 593; IX, 208,
213, 219, 224, 236, 239, 309

Yakan, Yahan (Capul) VI, 609

Yakutsk, Yakutsk III, 413; VI, 448, 452,
472; VIII, 1067; IX, 347, 349, 350,
353, 356, 359, 797; X-591

Regiunea Yakutsk II, 129

Jamaica I, 553

Yamburg VI, 328

Districtul Yamburg IX, 745

Groapa VI, 296

Yana, Yana (râu) VI, 448, 452, 453, 472

Ianskoe gura VI, 453

Yang Tzu Vezi Albastru

Biblioteca „Runiverse”

358

Indicatori

Japonia, Japonia, Japonia VI, 422, 457, 477, 606; VIII, 939, 1118, 1161; X-570

japoneză, japoneză III, 77; VIII, 79 Iarensk IX, 219, 236, 239, 309-311 Iaroslavl VI, 372; VII, 386, 470; VIII,

1067, 1069; IX, 208, 214, 219, 236,

239, 267, 309, 310, 407

provincia Iaroslavl VI, 93

Yasy (oameni) VI, 237

Yotvingieni (oameni) VI, 254

Yauza VIII, 1052

Biblioteca „Runivers”

INDEXUL NUMELOR LA VOLUMUL I–X

Abov HH VI, 589; IX, 934

Avvakum Petrovici VI, 116, 148; VIII. 716, 828

August falsul print al VI-lea, 93

Augustus Gaius Julius Caesar Octavian V, 616, 685; VI, 29, 216, 254; VII, 30, 35, 105, 161, 168, 787, 794, 820, 821; VIII, 611, 665, 684, 949, 1082, 1103, 1107, 1109

Augustus II cel Puternic VI, 342; VIII, 1049, 1148

Augustin al V-lea, 617; VII, 893; VIII, 518, 1008, 1063, 1090

Augustus Romulus VI, 213

Avramov I. V. IV, 873, 874; VI, 594, 605, 606, 609; IX, 229, 232, 300, 301, 469, 470, 593, 733, 768, 769, 920-, X, 353, 761, 762

Autonius Sofistul VII, 299

Agafia (Conchaka) VI, 312, 353

Agafia Mstislavna VI, 351

Agafia Semenovna VI, 29, 132, 357

Agn VI, 196

Aguilar M. d' (d'Aguillar M.) VI, 438

Agricola (Bauer) G. (Agricola G.) I, 316, 317, 334, 335, 565; III, 213, 229, 543; V, 81, 395, 454, 461, 467, 521, 522, 657, 689, 692, 716-, X, 753

Agricola Gnaeus Julius VII, 180, 822

Agrippa Marcus Vipsanius VII, 161, 820 Agrippina cm. Julia

Adelgeida VI, 349

Adodurov V. E. VII, 691, 782, 783, 802, 842, 859, 934; VIII, 874; IX, 974, 978; X, 676, 630, 704, 851

Adolf al VI-lea, 353; VIII, 959

Hadrian Publius Aelius VI, 28, 212, 555, 585

Aepa Osenev VI, 351

Aspy Oseneva fiica VI, 351

Aebad al VI-lea, 191

Azinius Pollio VII, 94, 874

Alaric I VI, 204, 213, 586

Album G. Ya. (Ahlbom GJ) VIII, 7797; X, 176

Algöwer D. I, 462, 589 Aldey VI, 248

Aldrovandi U. V, 316, 675, 684

Alexandru, fiul lui Petru I al VI-lea, 358

Alexandru, împărat bizantin al VI-lea, 222, 223

Alexandru, rege macedonean al V-lea, 616; VI, 21, 189, 212, 291, 580, 582; VII, 29, 32, 47-49, 104, 108, 157, 181.184,

205, 210, 211, 213, 218, 233, 274,

288, 342-346, 356, 360, 362, 561,

794, 797, 823, 833, 837; VIII, 37, 40, 173, 662, 664.673.729.887.883,

7707, 7705, 7706, 7709

Alexandru Danilovici al VI-lea, 352, 354 Alexandru Ivanovici al VI-lea, 354

Alexandru Mihailovici al VI-lea, 313, 352, 353 Alexandru Jagiellon al VI-lea, 353, 355

Alexandru Iaroslavîn Nevski VI, 308, 309, 352, 357, 369; VIII, 234, 282, 490, 491, 569, 570, 606, 727, 748, 857, 965, 966, 987, 996, 997, 1075, 1148, 1156

Alexandra Bryachislavna VI, 352 Alexandra Dmitrievna VI, 354
Alexandrova E. V. VI, 599

Alekseev V. A. VIII, 1200

Alekseev M. P. VIII, 845, 7006 Alekseev H. IX, 179

Alekseev F. vezi_Popov F. A.

Alexei, Mitropolitul Kievului și al Rusiei VI, 314

Alexei, Țarevici VI, 94, 357

Alexei I Comnenos al VI-lea, 303, 349, 369, 586, 587

Alexei Mihailovici al VI-lea, 51, 94, 335, 337, 356, 357, 569, 577, 597; VIII, 240. 260, 504, 564, 569, 570, 592,

Biblioteca „Runivers”

360

Indicatori

715, 720, 748, 958, 7037, 1039, 1145,

1157; X-527-840

Alexei Petrovici al VI-lea, 358 de ani; VIII, /055

Aler P. IX, 879

Alcaeus VII, 314

Ambrozie al VII-lea, 146, 199, 818, 823

Amman J. V, 654; VIII, 887;

X, 742, 768, 794

Ammianus Marcellinus VII, 357, 838

Amiu VI, 212

Amontoi G. (Amontons G.) I, 443, 452;

IV, 873; X-407-410

Amosov F. VI, 453

Anacreon VII, 222, 366, 767, 838, 949;

VIII, 761-765, 849, 871, 963, 1165-

1167; X, 371, 375, 773

Anaxagoras VII, 296, 307, 836

Anastasius, împărat bizantin al VI-lea, 177, 194

Anastasie, preot al VI-lea al lui Teodosie,

Anastasius (Nastas) Korsunian VI, 268,

363

Anastasia VI, 353

Anastasia (august) VI, 354

Anastasia Vsevolodovna VI, 349, 350 Anastasia Petrovna VI, 355

Anastasia Romanovna (Zakharyina) VI,

11, 326, 356, 357

Anastasia (Agmunda) Yaroslavna VI, 348, 349

Andreev A. I. VI, 540, 566; IX, 952;

X, 696, 697, 709

Andreev A. IX, 107, 115

Andreev S. X, 879

Andrei I, regele Ungariei al VI-lea, 348, 349 Andrei Alexandrovici al VI-lea, 310, 352 Andrei Vasilievici Bolșoi al VI-lea, 355 Andrei Vasilievici Mai mic al VI-lea, 355 Andrei Vladimirovici Dobry al VI-lea, 350 Andrei Dmitrievici al VI-lea, 354

Andrei Ivanovici, prinț. Borovski și Serpuhov al VI-lea, 353

Andrei Ivanovici, prinț. Staritsky VI, 12, 355

Andrei din Creta VII, 219

Andrey Yurievich Bogolyubsky VI, 306,

351

Andrei Iaroslavici al VI-lea, 352, 357

Andrey Vladimirovici Bună soție

VI, 350

Anemal (Anema) Brave VI, 244, 245 Ankudinov G. VI, 449

Anna, soția lui Boguslav cel Mare al VI-lea, 353 Anna, Bizant. Prințesa VIII, 974

Anna Alekseevna, fiica țarului Alexei Mi-

Khailovici al VI-lea, 94, 357

Anna Alekseevna, născută Koltovskaya („Daria Ivanovna”) VI, 356

Anna Vasilievna, fiica prințului Vasily al VI-lea de Vitebsk, 351

Anna Vasilyevna, fiica lui Vasily I Dmitrievich VI, prinț al Moscovei, 12, 354

Anna Dmitrievna al VI-lea, 352

Anna Ivanovna, împărăteasa a V-a, 662; VI, 357, 597; VII, 58, 781, 786; VIII, 16, 20, 23, 27-30, 36, 45, 51, 873, 877, 886, 887, 940, 1194; X, 39, 165, 274, 326, 338, 340, 738

Anna Ivanovna, fiica lui Ivan cel Groaznic al VI-lea, 356

Anna Leopoldovna VI, 597; VIII, 45, 50, 883, 886, 887, 889, 891

Anna Mihailovna al VI-lea, 356

Anna Petrovna, fiica lui Petru I al VI-lea, 358, 597; VIII, 60, 62, 611, 752, 775, 890, 1056, 1084, 1114, 1160, 1175; IX, 112, 696

Anna Petrovna, fiica lui Petru al III-lea Fedorovich VI, 358 de ani; VIII, 632, 633, 1082, 1084

Anna Romanovna VI, 258, 266, 267, 275, 285, 299, 346, 347, 367

Anna Jagiellonian VI, 353

Anna Janka al VI-lea, 349

Anna (Agnesa) Yaroslavna VI, 285, 348, 349, 350

Anthing F. IX, 575

Antholm (Antheaulme) III, 573 Anton-Ulrich de Brunswick VIII, 887, 897

Antonov S. IX, 587

Apele VII, 560; VIII, 511, 1167 Apraksin F. M. IX, 172

Apraksins VI, 100, 133

Apollonius din Alabama (Caria) VII, 93, 814

Apronius Quintus VII, 140, 141, 878

Apuleius Lucius VII, 220, 222

Arago D. F. (Arago DF) IV, 770 Aratio VI, 193

Arghamakov A. M. IX, 853, 850

Arinkin F. IX, 721

Aristarh al IV-lea din Samos, 371; VIII, 516, 1008

Aristides Publius Aelius VII, 133, 170, 224, 817, 821, 826

Aristov N. Da. VI, 569; VIII, 1140, 1142, 1143

Aristogiton VII, 130, 816

Aristotel I, 118, 119, 423, 458, 466, 582; III, 258, 259, 320; VII, 307, 344, 800, 820; VIII, 1090; X, 753

Arcadius VII, 196

Biblioteca „Runivers”

Index de nume

361

Armenopoulos al VI-lea, 386

Arminius vezi pe Herman

Arnkiel M. (Arnkiel M.) VI, 185, 582, 595

Arnold J. Ch. III, 539; X, 229, 516-518, 673

Arnold din Lübeck VI, 177, 206, 573, 580; X-389

Arsenie Matseevici VIII, 1089

Artemiev A. I. VIII, 1121, 1207

Archius Aulus Licinius VII, 177, 178, 188, 189, 279, 288, 822, 834, 835; VIII, 940

Askold (Oskold) VI, 23, 28, 40, 78, 215, 219, 220, 235, 271, 297, 363

Askocenski V. I. VIII, 865, 866

Assemani I. S. (Assemanus JS) VI, 581

Astahov AM VIII, 974, 975

Astrid VI, 255

Atlasov V. VI, 449

Mansarda Titus Pomponius VII, 814, 825

Attila VII, 29, 104; VIII, 662, 1101, 1105

Atanasie, Arhiepiscop VI, 118, 149

Afanasy Danilovici al VI-lea, 352

Atanasie Iaroslavici al VI-lea, 352

Afanasiev AH VIII, 1073

Afonasiev A. IX, 531-533

Akhmet (Akhmat) VI, 319, 320, 370; VIII, 730

Ash F. X, 343

Babaev V. VI, 611

Bavy Mark VII, 257

Bagrov L. S. VI, 618

Bazhenov V. I. VIII, 1191; IX, 858

Bayer (Beyer) G. 3. (Bayer GS T.)
VI, 21, 27, 30-33, 40, 41, 53-59, 78, 198, 552, 554, 556, 583; VIII, 1134; IX, 831, 887; X, 233, 507

Bylot P. VI, 432, 439

Backmeister G. L. X. (Backmeister HL Ch.)
VI, 578; IX, 772

Balakirev VIII, 828

Vrac AM X, 344-346, 757

Balk S. M. X, 345

Balbus Lucius Norbanus V, 302, 681

Balbinus Caelius VII, 821

Banduri A. VI, 362, 556, 579, 593

Bantysh-Kamensky HH VIII, 877, 939, 1162, 1185

Baranov H. IX, 578, 911

Baranov P. eu. X, 825

Barents V. (Barents V.) VI, 433-445,
447, 469, 480

Barclay D. (Barclay J.) VII, 222, 223, 354, 355, 362, 784, 825; IX,
632, 949, 950

Barkov I. S. IV, 760; VII, 847, 848, 850; VIII, 618-620, 622, 625, 830,
832, 1057, 1059, 1071, 1205, 1206;

IX, 110, 141, 440, 850, 866; X, 666

Inteligența D. (Barlow D.) VI, 435

Barsov A. A. IX, 849; X, 712, 806

Barsov A. S. VIII, 902, 918, 920, 999, 1000, 1195; IX, 404, 405, 819,
848;

X, 203, 225, 238, 670

Barsov T.V. VIII, 1062, 1195; X, 646

Bartenev P. eu. VIII, 1111

Barhwitz E. X. (Barchwitz E. Ch.) I, 404, 405, 576

Batoni P. D. (Baioni PD) IX, 993

Bathory Ștefan al VI-lea, 353

Butonul T. (Butonul T.) VI, 432

Batius VI, 87, 307-309, 352, 563, 576;

VIII, 73, 329, 893, 996; IX, 408

Batyushkov K. H. II, 679; VIII, 975, 1127, 1137

Baumgarten 3. Da. (Baumgarten SJ) VI, 554

Baffin W. VI, 432, 434, 605

Bashilov S. VI, 577

Bashurinov K. IX, 587, 768

Beatrice al VI-lea, 349

Bezborodov M. A. II, 683-685; IX, 664, 665, 686; X, 705, 706, 878

Bezobrazov P. V. VII, 889; VIII, 949 Bayer V, 562

Beckenstein JS X, 36, 267, 826

Beketov A. P. VI, 595

Belikov S. IX, 721

Belinsky V. G. VIII, 852, 855, 875, 1128; IX, 841

Bellingshausen I, G. (Ivan Fedorovich) VIII, 912

Belov M. I. X, 879

Belle P. (Bayle P.) VII, 862

Belsky B. Ya. VI, 327

Belsky I. F. VI, 322

Belyaev A. IX, 344, 792

Belyaev I. IX, 92

Belyaev I. I. IV, 738, 739, 741, 796, 797; VI, 625; IX, 100, 338, 344, 380, 682, 691, 783, 788, 792, 799, 806, 808, 809

Bengesco G. VI, 592

Benois AH VIII, 969, 985, 986, 1057; X-807

Berg L. S. V, 713, 717; VI, 609, 610; X-879

Bergman T. O. (Bergman T. O.) IV, 772

Biblioteca „Runivers”

362

Indicatori

Berd D. IX, 810

Bering V. (Ivan Ivanovici) IV, 753; VI, 423, 451, 452, 455, 473, 482, 505, 510, 512, 609, 618, 619; VIII, 502, 899, 1036; X, 278, 287, 709

Berkov P. H. IV, 760, 799; VII, 782, 888; VIII. 096, 1098 1099, 1121, 1151, 1169, 1196, 1202-1204, 1206-1208, 1209; IX, 956; X, 821, 849

Berman G. F. (Bârmann GF) X, 507, 508

Berman L. (Bă.mann L.) V, 81, 657 Bermileev I. eu. IX, 993

Bernard al VI-lea, 439, 473, 474

Bernoulli D. (Bernoulli D.) II, 146-149, 152, 153, 156, 157, 166, 167, 659, 660, 677; X, 18, 36, 51. 267, 311, 465, 466, 753

Bernoulli I. (Bernoulli J.) I, 452, 481, 482, 591

Bernoulli H. (Bernoulli N.) X, 267, 311 Bernoulli Ya. (Bernoulli J.) I, 186, 187, 258-261, 557, 560

Bernier F. (Bernier F.) V, 535, 700

Beroldingen F. C., (Beroldingen F. C.) V, 715

Berthelot X, 305

Sus B. H. VI, 610, 613, 615, 617

Bess VII, 184

Bestuzhev-Marlinsky A. A. VIII, 854 Bestuzhev-Ryumin A. P. VII, 889; VIII, 937, 948; IX, 336, 786, 939

Bestuzhev-Ryumin K. H. IX, 831

Bettiger F. V, 289; IX, 52, 60, 103, 667, 668, 676; X-523-524-839

Beethoven Ludwig van (Beethoven L.) VIII, /037

Becher X, 209, 220, 236, 658,

668

Becher JJ I, 10, 11, 400, 401, 541, 575; II, 476, 477, 692; V, 109, 110, 424, 657, 658, 696; X, 369, 370, 374, 375, 769, 771

Bechius Ph. I, 565

Bekhteev F. D. VII, 627, 889, 917; VIII, 1058; IX, 228; X, 682

Betskoi I. eu. VI, 594, 598; VIII, 1180, 1181, 1191; IX, 292, 710-712, 716, 717; X, 581, 588, 737, 878

Bsshtonov M. eu. V, 143

Beant VII, 307, 308, 836

Bibov E. VIII, 873

Bilbao V. A. IX, 831, 834; X, 876 Bilfinger G. B. (Bülfinger G. W.) III,

580; X, 36, 267, 561, 701

Bilyarsky P. S. I, 538, 564, 579, 580, 592, 594, 595; II, 649, 667, 678, 679, 681, 694-696, 701; III, 573-5/6,

5/8, 527, 541.551.555.560.561,

563, 568, 570, 576, 582, 584, 585,
589; IV, 720, 73/, 733, 736, 740-742, 761-763, 767, 789, 790, 802,
808, 810, 811, 813, 814, 817; V, 663,
667, 669, 67/, 686, 687, 690; VI, 541, 546, 549, 551, 552, 559-563,
573-576, 588, 590, 597, 601-603, 605, 606, 612, 614; VII, 897, 944,
945, 947; VIII, 941, 949, 989, 1009-1012, 1120, 1178, 1180, 1187, 1193;
IX, 651-653, 659.660, 662.669.670,
676-678, 684.686-689.698.700,
702, 707, 719.721, 726.727.730,
731, 733-735, 737-739, 742, 743,
745, 748, 749, 751, 754, 756-764,
767, 769, 773-778, 780, 783, 786,
788, 789, 791, 799, 801, 805, 808,
809, 812, 818, 821, 822, 825-828,
831, 834-836, 843-845, 850, 852,
864, 866-868, 876, 877, 880-882,
885, 887, 889, 892, 895, 903, 905-908, 910, 912, 913, 921, 925, 926,
929-931, 935, 936, 940, 958; X, 143, 151, 157.608.609.611.612.616,
620, 621, 623-625, 629, 648, 650, 656, 657, 662, 666, 669, 671, 679,
686, 688, 689, 690, 692, 693, 697, 698.705.708.718.720.721,
723, 727, 728, 732, 737, 740, 743,
744, 746, 748, 754, 756, 757, 762-763, 766, 779, 786, 798, 800, 801,
.803, 807, 810, 812, 813, 817, 820,
830, 847, 852, 867, 869, 873, 875, 878
Bion H. (Bion N.) I, 370, 371, 374, 375,
57/

Biron E. I. VIII, 882, 891, 894, 896, 1012, 1121, 1155, 1159

Blagoy D. D. VIII, 85/, 1124, 1129, 1130 Blinov A. D. VIII, 986, 1112

Blinov L. K. V, 714 Blond F. (Blondus F.) VI, 188, 582 Curvie VI, 249,
250

Blumentrost L. L. (Blumentrost L.) X, 36, 44, 267, 268, 271, 312, 639, 644, 699-, 700, 701, 732, 733, 749

Bobynin V. V. X, 887 Bogaciov V. IX, 644 Bogdanov A. I. I, 578; VI, 589, 590;

VIII, /00/ ; IX, 417, 421, 616, 624, 833, 835, 836, 934, 940 ■

Biblioteca „Runivers”

Index de nume

363

Bogdanovich I. F. VIII, 1203

Bogin I. (Bauhinus J.; Bauhin J.) V, 90, 91, 657

Bogoslovski M. M. VI, 572; VIII, 1050–1052, 1054, 1055, 1133–1137, 1140, 1143

Bohuslav cel Mare al VI-lea, 347, 353

Bohuslav II VI, 347

Boyle P. (Boyle R.) I, 14, 15, 58, 59, 122, 123, 132, 133, 134, 135, 142, 143, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 154

155, 258, 259, 424, 437, 441, 443,

457, 461, 482, 511, 542, 544, 553,

554, 555, 560, 568, 587, 589, 591-, II, 44, 46, 47, 95–99, 136.137.226,

227, 310, 311, 486, 487, 648, 652,

655, 657, 668, 674; III, 26, 27, 208, 223, 240.241.434.519.542.546,

563, 564, 571, 580-, IV, 745; V, 109,

110, 600, 712, 723; X, 392, 480, 753, 814

Boch G. I. (Boch HJ) X, 711

Bock JG VIII, 642, 1087, 1088

Bolesław I Viteazul VI, 51, 254, 275, 279, 280, 283, 300, 347, 597

Boleslav al II-lea cel Îndrăzneț VI, 258, 347, 348 Boleslav al III-lea cel Îndrăzneț VI, 304, 347, 350

Boleslav IV Curly VI, 348, 350 Boleslav I Viteazul fiica VI, 51 Bolotov A. T. VIII, 895, 992, 995, 1018, 1083, 1094

Boltin I, H. VIII, 1133, 1136-1138 Bolhovitinov E. (Evfimiy Alekseevich)

VIII, 956, 1065, 1072, 1074, 1100, 1194; IX, 949, 952

Bomstein G. I. VIII, 915, 1008

Bon G. I. IX, 53, 58, 571, 592, 668, 683, 693, 905, 926; X, 28, 237, 523, 667

Bondy S. M. VIII, 852, 869, 1163 Bonecki D. VIP, 992

Borelli D. A. (Borelli G. A.) I, 588;

111, 580; V, 328, 329, 684, 685 Boretskaya Martha VI, 318, 319, 370

Boretsky I. A. VI, 318

Boris al II-lea al VI-lea, 240, 246 Boris Vasilevici al VI-lea, 355
Boris Vladimirovici al VI-lea, 258, 269, 273, 275-278, 280, 282, 299, 346

Boris Vsevolodovici al VI-lea, 351

Boris Danilovici al VI-lea, 352

Boris Svyatoslavich al VI-lea, 349

Boris Fiodorovich Godunov VI, 93, 327-329, 330, 356, 371, 562, 567;
VIII, 702, 712, 1137; X, 232, 674

Boris Yuryevich VI, 351 Borisyak N. D. V, 662 Bornovolokov P. VI, 677
Borovsky Ya. M. IV, 189, 345, 467, 473 Brahe T. de IV, 725, 774
Bratkovsky I E. II, 696; IX, 442, 852;

X-781

Brown A. E. IX, 588, 973; X-484-485-488-876

Brown I. A. (Braun J. A.) I, 557; II, 675; III, 144, 145, 378, 379,
412-415, 422-425, 576, 523, 530-532, 559-561, 563, 566-568; IV, 736,
741, 742, 760; V, 686, 687, 695; VI, 560, 598; VIII, 967; IX, 232, 345,
369, 440, 467, 470-472, 540, 542, 557, 558.570.571.588.604.611,

634, 734, 735, 737, 750, 781, 792,

807, 849, 850, 851, 859, 862, 866,

869, 882, 886, 887, 889, 891, 892,

896, 902, 904, 905, 913, 929, 944, 954, 955; X, 61, 98, 119, 228, 229,
242, 283, 293, 306, 563, 677, 623, 651, 661, 682, 713, 719, 724, 726,
724, 726, 8, 7, 8, 7, 8, 8, 8 816, 819, 867, 885 Brevern K. X, 38, 312
Bredikhin F. A. III, 578; IV, 777 Bradley J. IX, 877; X, 727 Bradley J.
IX, 383

Breyn J. Ph. V, 38, 208, 658

Britkin A. S. VIII, 986

Brochus Titus VII, 186

Bromel O. (Bromei O.) V, 660

Bruckmann F.E. (Bruckmann FE) I, 404–
407, 576

Brunner M. D. V, 161

Bruno G. I, 557; VIII, 1070, 1207

Brutus Mark Junius VII, 192, 284, 822, 827; VIII, 181

Brehme JF X, 172, 675, 630

Bruins VIII, 1142

Bruce J. W. IV, 786; VI, 11, 544; ix,
710; X.700

Bryachislav Izyaslavich VI, 281 Bryachislav Svyatopolkovich VI, 350
Boileau-Despréaux N.

VII, 13, 285, 788, 835; VIII, 869, 877, 872, 7729, 1134, 1137; X-493-
494-823

Bouguer P. III, 435, 472, 520, 572, 582; IV, 786, 875; V, 531, 699
Bugur D. (Bouhours D.) VII, 862 Budilovici A. S. III, 536, 537, 555,
587, 583; IV, 777, 793, 877; V, 722; VI,

Biblioteca „Runivers”

364

Indicatori

600; VII, 900; VIII, 925, 968, 1029, 1056, 1086, 1111, 1120, 1190,
1195, 1196; IX, 710, 767, 898; X, 791, 822 Budy VI, 279

Buckingham IX, 836

Bulich S. K. VII, 899; IX, 841, 842 Bourbon VI, 348

Burg JF IX, 878 Boerhaave H. I, 14, 15, 18,

19, 32, 33, 58, 59, 108-113, 132,

133, 164, 165, 540, 541, 543, 551; II,

42, 43, 48, 49, 98, 99, 136, 137, 236,

237, 254, 255, 258, 259, 266, 267,

290, 291, 310–313, 456, 457, 474,
475, 651, 652, 656, 657, 669, 671,
672, 688, 691; V, 406; X. 369. 370,
374, 375, 769, 771

Bourdalou L. (Bourdaloue L.) VII, 821 Bourdelin K. L. (Bourdelin C. L.)
II,

256-261, 264, 265, 672, 692 Burdin S. M. VIII, 1137 Burenin I. VI, 617,
618 Burnet D. VI, 69 Burchard VI, 349

Butaric E. P. (Boutaric EP) X, 734 Buturlin I. I. VI, 127, 158

Buhvostov H, IX, 591

Buhvostov S. L. VIII, 1050

Buchner A. (Buchner A.) X, 769 Bushuev P. IX, 169

Bykov S. X, 226

Bychkov A. F. VIII, 406, 407, 543, 580, 583, 615-620, 622-625, 628,
630, 659, 660, 737-741, 826-831, 834, 834, 834, 834, 834, 834, 834,
1043, 1057, 1059, 1071, 1072, 1097, 1151, 1202, 1205, 1208

Bacon F. V, 716

Buache F. VI, 439, 455, 456,

603, 607, 609

Buot J. I, 470

Buffon J. L. L. (Bouffon GLL)

III, 571

Vavilov S. I. III, 547, 554, 562, 573; IV, 113, 729, 733, 760, 781,
799; VIII, 846, 860; IX, 650; X-814-845

Vagin M. VI, 452, 453, 454

Vadguz D. VI, 431

Vadim VI, 218

Wayland VI, 196

Waxel S. X, 709

Valeriani D. VIII, 1191; IX, 698, 701 Valeriano JP (Valerianus JP)
VIII, 1066, 1067

Valois VI, 348
 Valdemar I cel Mare VI, 350
 Valdemar II Câștigător VI, 350 Van Gaden D. (Daniel von Gade) VI,
 110-112, 114, 115, 142-147
 Van Gaden M. D, VI, 111, 115, 143 Wargentini P. V. (Wargentini PV) III,
 578; X-579-580
 Varda Sklyar VI, 241 Varro Guy Terence VIII, 664, 666,
 1106, 1107, 1110
 Barsanuphius VIII, 1131; X, 435, 799 Varyazhko VI, -250
 Vasile, guvernator VI, 242
 Vasily, Prinț Vitebsk VI, 351
 Vasile II Porphyrogenitus VI, 62, 266,
 267"
 Vasily II Vasilyevich Dark VI, 317, 318, 354, 355
 Vasily III Ivanovici al VI-lea, 320, 355; VIII, 504
 Vasily IV Ivanovici Shuisky VI, 331, 332, 356, 373, 591; VIII, 1144
 Vasily Alexandrovici al VI-lea, 352 Vasili Vasilievici Shuisky VI, 355
 Vasile cel Mare sau Capadocia
 IV, 372, 374, 376; V, 616, 716; VIII, 658, 1097
 Vasili Danilovici Hholmski al VI-lea, 355
 Vasili Dmitrievici, prinț. Suzdal și Gorodets VI, 354
 Vasili Dmitrievici, prinț. Vladimir și Moscova VI, 12, 316, 354
 Vasily Dorofeev vezi Lomonosov V.D.
 Vasili Konstantinovici al VI-lea, 351
 Vasily Mihailovici, fiul prințului. Mihai
 Iaroslavici al VI-lea, 352
 Vasily Mihailovici, fiul țarului Mihail
 Fedorovici al VI-lea, 356

Vasily Svyatoslavich al VI-lea, 351

Vasile Seleucie VII, 141, 205, 818

Vasile Teodorican VI, 284

Vasili Iurievici al VI-lea, 351

Vasily Yuryevich Kosoy VI, 317 Vasily Yaroslavich VI, 309, 310, 352

Vasily Vasilyevich Shuisky soția VI,

355

Fiica lui Vasily Dmitrievich VI, 354 Soția lui Vasily Konstantinovich VI, 351 Fiica lui Vasily Svyatoslavich VI, 351 Vasilisa Vasilievna VI, 354

Vasiliev A. IX, 179

Vasiliev M.V. IX, 102, 103, 107, 115, 157, 181, 684, 692-693, 704, 706, 708, 709, 710; X, 848, 868

Vasilev F. IX, 555

Vasilko (Vasili) Rostislavich VI, 302 Vasilchikov A. A. VIII, 963, 964, 1119;

Biblioteca Runiverse

Nume director

365

IX, 921; X, 642, 665, 711, 715, 718, 848

Vasco da Gama VI, 426; VIII, 703

Watcher I. G. (Wachter JG) IX, 412, 414

Wenceslas IV VI, 347

Vaschugin V. VI, 611, 612

Vedensky P. eu. IX, 344, 475, 524, 792 Vedensky S. eu. VI, 575; IX, 469, 470, 533, 534, 818, 880; X, 226, 227, 671 Weide A. A. VIII, 1051

Weidler JF X, 370, 375, 769, 770

Weymouth G. VI, 429

Weiss IX, 686

Weissel M. (Waisselius M.) VI, 207, 210, 211, 573, 584, 585; X-389

Weissmann E. (Weissmann E.) VII, 934

Weitbrecht J. I, 543; V, 667, 701; IX, 31, 33, 392, 655, 657, 664; X, 40, 44, 135, 138, 271, 273, 520, 675, 701, 703, 838

Veligin I. VI, 453

Wendeburg X. IX, 690, 691

Vendelin G. III, 132, 133 Verburg VI, 68, 557

Verheyen Ph. X, 372, 376, 775, 776

Virgil Maron Publius I, 404, 405; III, 56, 57, 111, 521; V, 322, 323, 684; VII, 52, 151, 158, 190, 191, 201, 213, 216, 220, 221, 223, 225, 228, 230, 243, 247, 248. 267, 269, 277, 278, 284, 331, 333, 347, 355, 362, 368, 369,

392, 554, 592, 658, 659, 795, 797-799, 819.820.822.823.825.826,

828-834, 837.838.900.925.926,

942; VIII, 406, 696, 697, 924, 925, 926, 927.928.929.930-933.963,

993, 1015, 1036, 1082, 1126, 1129, 1132, 1134; IX, 459, 494; X, 373, 377, 491, 778, 843

Verevkin M. I. VIII, 864

Verelius O. (Werl O.) VI, 73, 559 Vernadsky V. I. V, 710, 714; VIII, 1007

Vernier P. IV, 748

Verres Gaius VII, 130, 139, 140, 197, 217, 233, 271, 876-878, 823, 825, 827, 832

Vertkoe K. A. VIII, 7037

Verhoslava Vsevolodovna VI, 351 Veselago F. F. VIII, 987

Veselovski K. S. IX, 742, 743 Vespasian Titus Flavius VIII, 1108
Viviani V. (Viviani V.) I, 588

Wiegel E. S. X, 799

Vida M. eu. (Vida M. G.) VIII, 7005

Videvitus VI, 210

Vidomir VI, 213

Vidonov S. S. VIII, 986

Willett F. (Villette F.) I, 86, 87, 100, 101, 547, 548

Willis T. (Willis T.) I, 521

Wilde I. X. (Wilde J. Ch.) X, 280, 675 William of Occam

VII, 875

JH Winkler III, 120, 121, 526; IX, 330, 787

Vinogradov V. V. VII, 841; IX, 830

Vinogradov D. I. I, 539, 547; V, 713; VI, 579; VII, 791; VIII, 877, 872; IX, 665, 848; X, 37, 273, 275, 362, 363, 365, 367, 431-433, 705, 706, 767, 793, 797, 798

Winsheim A. M. vezi Strube de Pyrmont A. M.

Winsheim XH (Winsheim Ch. N.) I, 579; II, 650, 654, 675, 676; V, 667; VI, 547; IX, 258, 259, 618, 619, 630, 654, 718, 720, 935; X, 17, 49, 61, 173, 174, 176-178, 186, 190, 279, 330, 488, 675, 676, 678, 632, 635-638, 709, 709, 709, 709, 709, 709, 709, 709, 709, 675, 676, 678, 632

Vignerón, Veneroni J. X, 372, 376, 775

Wierach X, 324, 325

Virgil vezi Virgil Maron Publius Visbur VI, 196

Vytautas VI, 317

Witt IX, 405

Vladimir Andreevici al VI-lea, 356

Vladimir Andreevici Viteazul VI, 354, 355

Vladimir Vladimirovici (Volodarevici) VI, 305

Vladimir Vsevolodovich Monomakh VI, 10, 65, 285, 302, 349, 350, 369, 597;

VIII, 320, 569, 747, 974, 1156

Vladimir-Dmitri Vsevolodovici al VI-lea, 351 Vladimir Konstantinovici al VI-lea, 351 Vladimir Mstislavici al VI-lea, 350

Vladimir Svyatoslavich VI, 9, 10, 19, 64, 87, 168, 196, 197, 207, 238-240, 248, 249-260, 261-268.270-275.277,

278, 285, 295, 299, 346, 362, 363,

367-369, 544, 563, 587, 595; VII,

590; VIII, 569.747.882, 973, 1156;

IX, 824

Vladimir Iurievici al VI-lea, 352

Printul Vladimir Iaroslavici. Galician VI, 305 Vladimir Yaroslavici, Principe. Novgorod VI, ' 283-285, 348

Fiica lui Vladimir Svyatoslavich VI, 347

Biblioteca „Runivers”

366

Indicatori

Soția lui Vladimir Svyatoslavich („Bulgară-Rynya”) VI, 346

Soția lui Vladimir Svyatoslavich („călugăriță greacă”) VI, 346

Soția lui Vladimir Svyatoslavich („Primul ceh”) VI, 346

Soția lui Vladimir Svyatoslavich („A doua cehă”) VI, 346

Vladimir Iaroslavici, print Novgorod soția VI, 348

Vladislav I German VI, 347

Vladislav IV VI, 332, 353, 373 Vladislav Lokotok VI, 347

Vlasov H. IX, 152

Voznițin P. B. VI, 95

Volder B. I, 441

Volkov IX, 600, 601, 603, 926; X, 221, 237, 238, 244, 249, 251, 301, 316, 667, 668, 682

Volkov A. S. X, 669

Volkov B. A. I, 547; III, 570; IX, 524, 591

Volkov D, V. IX, 894

Volkov I. IX, 300

Volkov HE VIII, 7030

Volkov П, X, 692

Volkov S. I. IX, 469, 470; X, 213, 656 Volkov Ya. T. IX, 118, 120, 245, 249,

256, 287, 308, 772; X-679

Volodar Rostislavich VI, 349 Volodar Rostislavich fiica VI, 349

Voloskov T. I. IX, 666

Volostovici al VI-lea, 303

Coadă lupului VI, 254

Volchkov S. S. V, 663; VII, 845, 897; IX, 405, 628, 629, 820, 821, 919, 945, 946-, X, 260, 690, 691, 744, 747

Volynsky A.P. VIII, 1121

Volvo IX, 167

Voltaire A. F. M. (Voltaire AF M.) III, 254, 255, 548; V, 699, 717-, VI, 89, 92, 93, 95, 359, 361, 364, 539, 564-570, 572, 575, 581, 592-594, 598, 603; VIII, 615, 1047, 1057, 1058, 1129, 1130, 1134, 1135, 1139, 1140-, IX, 495, 832, 872; X, 473, 474, 524, 525, 810, 811, 839-841, 845, 876

Lup. IV, 11

Wolf K. F. (Lupul K. F.) X, 628

Wolf X. (Wolf Ch.) I, 8, 9, 14, 15, 16, 17, 26, 27, 34-37, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 52, 53, 56, 57, 68, 69, 72-77, 114, 115, 124-129, 132, 133, 140, 141, 164, 165, 238, 240, 320-323,

326, 327, 354, 355, 425, 441, 455, 480, 483, 487, 493, 494, 498, 502, 503,

519, 520, 521, 522, 528, 529, 539,

540, 541, 542, 543, 544, 546, 551.

552, 556, 557, 558, 569, 578, 579,

587, 588, 589, 592; III, 207, 222,

256, 257, 438, 539, 542, 546, 548,

569, 570-572, 590; VIII, 920; IX, 459, 495, 782, 873, 874; X, 275, 325, 361-363, 366, 368, 370, 372, 373, 375, 376, 377, 418, 419-421, 425, 430, 432, 433, 432, 433, 433, 405, 7, 5, 7, 5, 7, 5, 7 .580 704 706 741 743 767 768 770 771 774 775 776 777 793 794 797 798 799 814 815 828 872 A. VIII, 940 Voronin E. VIII, Voron 85, Voront IX, VIII, Voron 85, Voron IX, Voronin 8, Voron 85 885 Vorontsov I. I. X, 869

Vorontsov M. I. I, 421, 578, 579; III, 431, 570, 571; IV, 809; VI, 555, 576, 605, 606, 614; VII, 889, 917, 933;

VIII, 667, 920, 946-948, 1023, 1040, 1057, 1058, 1083, 1097, 1098, 1110, 1111, 1149, 1154, 1184; IX, 76, 684, 710.726.756.764.820.895.914,

939, 953; X, 240, 298, 402, 470, 477, 488, 497.499.515.535.543.555,

556, 559, 563, 565-569, 582, 586,

676, 677, 696, 710, 762, 763, 786,

788, 808, 812, 819, 825, 827, 836,

841, 846-850, 860, 864, 865, 868-872, 885

Vorontsov M.S. X, 763, 812, 819, 825, 827, 836, 846, 850, 860, 862, 864, 868, 869-871, 874, 875

Vorontsov R. I. VIII, 989; IX, 952; X, 538, 558, 565, 678, 817, 863, 869

Vorontsovs X, 788, 860, 868 Tedder VI, 83

Wortmann XA (Wortmann Ch. A.) X, 530,

843

Voskresensky G. A. VIII, 865 Wrangel F. P. IV, 753 Vratislav II-VI, 347, 349 Vsevolod III Yurievich Big Nest

VI, 306, 307, 351, 352

Vsevolod Alexandrovich VI, 353 Vsevolod Vladimirovich VI, 258, 273, 346 Vsevolod Konstantinovich VI, 351 Vsevolod Mstislavich VI, 350

Vsevolod Olgovich VI, 304, 351 Vsevolod Yaroslavich VI, 284, 286, 301, 348, 349

Soția lui Vsevolod Konstantinovici VI, 351 Soția lui Vsevolod Yaroslavich VI, 284, 349 Vsevolodsky-Gerngross V. H. VIP, 992 Vseslav Vsevolodovna VI, 351

Biblioteca „Runivers”

Index de nume

367

Brodat VI, 284

Vyshatich Ya. VIII, 1156

Vysheslav Vladimirovici al VI-lea, 256, 257, 258, 273, 346

Vysheslav al VI-lea, 347

Vysheslav Viaceslavovna. VI, 348

Vyshovaty A. VI, 587

Vyshovaty B. VI, 587

Vyazemsky A. A. VIII, 7788; X-593

594, 883, 884

Vyatka Ya. VI, 452, 454

Viaceslav Vladimirovici VI, 304, 305, 350, 351

Viaceslav Iaroslavici VI, 286, 348

Haak (Haak) VI, 556

Gabinus Aulus VII, 291

Gabinus Capiton Publius VII, 290

Gavi VII, 197

Gagarin T. IX, 569, 907

Gadley D. (Hadley J.) IV, 127, 133, 137,

144-146, 193, 213, 229, 233, 413, 433, 741, 746, 748; VI, 677-673, 620, 621, IX, 602, 609; X, 590, 592, 879, 880

Privește I. M. IX, 256, 261, 266, 747, 749,

753

Haydn I. (Haydn J.) VIII, 7037

Galileo G. (Galilei G.) I, 424

Gall P. H. X, 226, 227, 677

Halley E. I, 511; IV, 110,

729, 765, 769; VI, 586; IX, 803

Hamberger GE I, 118-121, 256, 257, 282, 283, 557, 560, 564

Hamel J. Ch. X, 686 Ganander H. IV, 454, 789 Hannibal V, 614; VII, 342-346; VIII,

601, 7702, 7706

Taniuskin IX, 465, 858

Harald Gardraade cel Sever VI, 285, 348,

349

Harald Pulchric VI, 196

Gardeball S. V, 273

Harnack J. IX, 857

Harrison J. IV, 746 Hartknoch Ch. VI, 34, 185, 557, 582, 595

Hartmann I. A. (Hartmann JA) VII, 790

Gassendi P. I, 557, 568;

III, 318, 319, 324, 554, 564

Gauss K. F. IV, 753 Gvozdev M. S. VI, 451, 608

Goebel A. G. V, 656

Gebenshtreit I. X. (Hebenstreit J. Ch.) II, 675; IV, 741; IX, 470, 471, 666,

862; X, 212, 238, 520, 660, 667, 667, 675, 694, 838

Hevelius J. III, 131-133, 484, 526, 527, 587; IV, 778

Hedwig VI, 347

Ghedeon al lui Krinovsky al VIII-lea, 1063, 1064, 1070, 1071, 1095, 1096, 1097

Gediminas VI, 353

Gediminas fiica VI, 353

Geilman I. F. IX, 839, 840 Geinzelman I. G. V, 105

Gainsius G. (Heinsius G.) I, 130, 131, 382, 383, 577, 572; III, 126, 127, 156, 157, 577, 578, 526, 530, 534; IV, 717-729; IX, 258, 259, 568, 778, 720, 752, 899; X, 272, 280, 572, 703, 752

Heinsius N. X, 778, 827 Gellert Ch. E. I, 570; II, 456, 457, 476, 477, 688; IX, 653, 655, 662; X-675-753

Helvetius D. K. (Helvetius DC) VIII,

Helmold VI, 177, 184, 202, 208, 210, 573, 580, 582, 585; X-389

Helmont J. B. V, 82 Henel H. (Henel N.) V, 94, 657

Henckel JF I, 412, 413; II, 268, 269, 298, 299, 476, 477, 674, 692, 695; V, 562, 704, 708, 711, 716; X, 38, 275, 389, 420-422, 425, 426, 428, 430, 431, 705, 743, 793, 795-797

Gennady G. H. VIII, 7789; IX, 973

Henrietta Maria VI, 348

Henric al VII-lea, 144

Henric al VI-lea, 285, 348, 349

Henric al IV-lea al VI-lea, 350

Henric al V-lea al VI-lea, 348

Henric al VII-lea al VI-lea, 426

Henric al VI-lea al Boemie, 275

Georgi JG VGP, 7001, 7030; X-803

Gheorghe al VI-lea, 276

Heraclit din Efes VII, 259

Gerasimov N. IX, 475, 524

Gerber JG X, 674

Gerber T. IX, 32

Herennius Gaius VII, 277, 879, 833

Guericke O. I, 48, 49, 424, 437, 450, 456, 457, 542, 544, 587, 588; II, 655

Germanus (Arminius) VI, 192, 193

germană (Kontsevici) X, 323

Hermann J. X, 36, 267, 311, 596, 886

Biblioteca „Runivers”

368

Indicatori

Hermanrich VI, 212

Hermogenes VI, 373

Herodot din Halicarnas (Herodoti Hali-carnassei) IV, 458, 79/; V, 384, 616, 688; VI, 173, 180, 181, 198-201, 214, 573, 58/, 583; VII, 275, 347, 833; IX, 429

Eroii I, 530, 584; VII, 8/6

Herostratus VIII, 827, 947, 1080; X, 282, 711

Herzen A. I. VII, 791; VIII, 1203 Ducele I. X. (Herzog J. Ch.) X, 778

Herschel F. V. (Herschel FW) IV, 770,

798, 799

Hesiod VII, 338

Gesner J. M. X, 769 Goethe Johann Wolfgang (Goethe JW)

V, 705 Gibbon VI, 432 Gigin Guy Julius VIII, 992, 993 Gizel I. VI, 544

Gilbert sau Gilbert W. (Gilbert sau

Gilberte W. IV, 753

Ghiliarov F. A. VI, 555

Ginrichs I. X. (Hinrichs J. Ch.) VIII,

1030, 1031, 1032 Hipparh I, 424 Hipocrate VII, 281; VIII, 155 Hirtius Avl VII, 94 Glaucius Mallius VII, 232, 827 Glauber JR (Glauber JR) I, 120,

121; IX, 674

Gleb Vladimirovich VI, 258, 269, 273,

277, 278, 282, 300, 347 Gleb Rostislavich VI, 306 Gleb Svyatoslavich VI, 349 Gleb Yurievich VI, 351 Glebov A. eu. VIII, 1176; IX, 763 Glinka M. eu. VIII, 1031 Glinka St. H. VIII, 1186 Glotov S. G. VI, 509, 6/8

Hmelin I. G. (Gmelin JG) I, 580, 581;

V, 654-658, 667; IX, 31, 33, 355, 416, 655-657, 780, 835; X, 44, 135, 138, 182, 231, 271, 279, 280, 340, 342-344, 520, 6/5, 673, 694, 701, 710, 711, 750, 711, 750, 750, 750, 750, 750, 83, 83, 8, 8, 8 N. eu. VIII, 1150

Gnucheva V. F. VI, 599; VIII, 922; IX

707, 718, 719, 721, 727, 731, 744,

746, 748, 770, 798, 914; X, 683 Gogol H.V. VIII, 846, 910, 982 Godenti P. (Godenti P.) IX, 525 Hoxby F. (Hauksbee F.) I, 459, 482,

483, 589

Golenevski I. K. IX, 635, 958 Golenishchev-Kutuzov A. K. IX, 203

Golikov I. I. VIII, 1052, 1055, 1144 Golitsyn A. M. VI, 594, 595; X.541.874

Golitsyn B. B. III, 5/8

Golitsyn V. V. VI, 124-128, 155-159

Golitsyn M. A. VI, 95, 156, 572

Golitsyn M. M. VIII, 717, 725, 726, 1147, 1148; IX, 169, 710

Golitsyn M. M. IX, 686; X, 190, 285, 643

Golitsyn P. A. X, 700

Hollandus I. I, 414, 415, 577

Golovin E. F. X, 599, 886

Golovin M. E. IX, 921; X, 598, 886, 887

Golovin N. F. X, 277, 700

Golovin F. A. VI, 95; IX, 172

Golovina M. V. X, 598, 599, 886

Golovkin A. G. X, 425, 430

Golovkin G. I. VIII, 1051; X, 851 Golovkinsky H. A. V, 706

Golovtsyn E. A. X, 887

Golubtsov I. I. V, 173, 653, 654; VI, 560; IX, 524, 792, 848, 874, 936; X, 206, 274, 655

Golynin P. O. II, 665; IX, 775, 776

Golberg L. (Hollberg L.) VII, 396, 863 Goldbach X. (Goldbach Ch.) I, 547; X, 281, 299, 644, 711, 742

Homan I. B. IX, 749

Homberg W. I, 441, 476, 590; II, 242, 245, 250, 251, 67/, 692; III, 374, 375, 559

Homer VII, 47, 52, 178, 186, 197, 205, 210, 220, 223, 255, 288, 339, 341, 480, 555, 560, 587, 592, 680, 680, 68, 8, 8, 8; VIII, 41, 83, 658, 696, 897, 924, 928, 973, 992, 1015, 1086, 1096, 1129, 1134; X-491

Horace Flaccus Quintus VII, 196, 314, 340, 591, 592, 658, 659, 823, 836, 900; VIII, 43, 885, 924, 931, 949, 950; IX, 459, 494, 543, 633, 634, 953; X-829

Gorbunov M. IX, 40

Gordeev D. I. V, 711

Gordian III Pius Felix VII, 170

Gordon P. VI, 130, 161; IX, 172

Gorin A. IX, 595, 923

Gorlanov A. P. VI, 549; X-702

Gorlitsky I. S. IX, 624, 625, 940-942, 944; X, 171, 172, 276, 707,

Corn A. B. VIII, 723, 1146

Gorohov I. VI, 120, 152

Horrox J. IX, 370

Gorter J. X, 661

Goriuskin G. VI, 111, 143

Biblioteca „Runivers”

Index de nume

369

Gostomysl VI, 11, 20, 23, 215, 296, 346, 553, 586; VIII, 39

Gottwald X. (Gottwald Ch.) V, 658 Hetman A. (Hotman A.) VIII, 1066
Gottfried IV din Bouillon VI, 205 Gottsched J. K. (Gottsched J. C.)
VII, 791.

816; VIII, 871, 872, 1048, 1123; IX, 459, 495, 874

Hoffmann F. II, 248, 249, 286, 287, 474, 475, 670, 673, 691;

VI, 389, 598; X, 371, 375, 772, 773 Hoffmann JH (Hoffmann JH) X, 277,
707

Gradici F. P. VIII, 1168; IX, 408, 890 Gratius VII, 279

Grevius I. G. (Graevius, Grave, Graeffe

JG) X, 769

Grigore D; (Gregory J.) IV, 11, 16, 17, 19, 21, 365, 407, 414, 424,
445, 452, 475, 477, 483, 487, 724, 729, 781, 729, 781, 475, 452, 475,
477, 483, 487, 724, 729, 781, 92, 47, 92

Grekov A. A. IX, 385; X, 227, 294, 720 Grekov A. A. IX, 821, 822, 907;
X, 253,

719, 720

Grekov B. D. VI, 553, 578 Gremyslava Yaroslavna VI, 352 Griboyedov A.
S. VIII, 1177 Griboyedov S. VI, 101, 133 Griboyedov F. eu. VI, 588
Grigore I cel Mare VI, 38, 558 Grigore Nazianzen VII, 129, 179, 205,

219, 816, 822 Grigoriev T. IX, 107, 115 Grimaldi F. M. (Grimaldi F. M.)
I, 480 Grimmel I. E. VII, 886; VIII, 983,

1042, 1191; IX, 684, 692, 698, 858 Verde G. VI, 431

Grishov AH (Grischau, Grischow AN)

III, 146-149, 156, 157, 515-517, 523, 524, 530-533, 535; IV, 364, 730, 736, 737, 741; IX, 186, 187, 191, 206-210, 213.216, 220-222.224, 225, 254,261,265, 271,287,310, 331, 334,335,341-343,371,374, 718, 719.725-728, 730.731.754, 757, 785,786,790, 791,793,803, 810; X, 61. 190, 221, 234, 259, 265, 306, 307.394.486-488.618.661, 667 , 716 , 728 , 781 , 818 , 819 , 831 Грот Я. К. VII, 840; VIII, 1128, 1174; IX, 819; X, 810, 820, 837, 840, 843, 850, 853, Гроций Г. (Grotius H.) X, Грумер Г. Г. (Grummer, Grummert GH) IX, 959 ГүбҗҮк Я. (Gruter или Gruytère J.) VI, 556 Губа VI, 213 24 В. Ломоносов, т. XI Гугон VI, 285, 348 Гудсон Г. (Hudson H.) VI, 429, 430- 432, 434,605 Pearl A. (Huitfeldt A.) VI, 69 Pearl P. (Hooke R.) I, 437.587 Гуковский Г. А. VIII, 902, 1100, 1203 А. Ф. В. (Humboldt AFW) VIII, 951 Leviticul VIII, 1051 Leviticul VI, 213 Guryev M. M. V, 363; IX, 64-67, 194, 196-200, 210.211, 217.218.220, 223-225, 228.229, 231-235.238, 241-243, 246-254, 256.257.275 277, 282, 283.287, 292.300-305, 308, 316, 317,338-341,344,345, 349, 352, 357,362-364,366,367, 369, 372, 373,377-379,383,385, 405, 406, 408, 410, 417, 418, 541, 542, 555, 556,564,566,567,569-571,

573, 577.578-580.583.585-590,
 592, 598,604,610,611,636, 737,
 758-760, 770, 773, 804, 920; X, 80, 206, 210-215,218,225,227, 240,
 241, 243,244,257,267,316, 353,
 7/8, 737
 Guriev N. IX, 368
 Gustav al II-lea Adolf VIII, 898
 Gutmensch VI, 110, 111, 115, 142, 143, 147 Hales S. I, 358, 359, 570;
 II,
 136, 137, 312-315, 657, 674; III, 434, 571
 Hübner J. VI, 544, 590; X, 369, 371, 374, 375, 769, 773
 Huygens Ch. I, 424,453,470, 478, 502, 522, 590; III, 318, 319, 548,
 554; IV, 467, 760, 786, 793; VIII, 517; X-753
 Huyssen H. VIII, 1147, 1148 Günter J. Ch. VIII, 1203, 1204; IX, 459,
 495; X, 371, 375, 773, 798
 David Petrovici X, 231
 David Svyatoslavich VI, 349
 Dagon VI, 196
 Dalin O. von (Dalin O. von) VI, 69
 Dahl V. I. VIII, 1070, 1137; IX, 905
 Damaskin, vezi Rudnev D.S.
 Dandolo G. VII, 845, 948; IX, 621, 627, 939, 940, 943, 944
 Dandulin I. S. IX, 224, 225, 229, 231, 238, 250, 257, 345, 554, 555,
 566, 636, 766; X, 192, 240
 Daniel (Danilo) Alexandrovici al VI-lea, 311, 352
 Biblioteca „Runivers”
 370
 Indicatori
 Daniil Dmitrievici Tverskoy VI, 354, 355
 Danilevski V. V. V, 661, 722; IX, 685 Danilo Yaroslavich VI, 352

Danilov M. V. VIII, 934

Danskoy A. IX, 203

Danko E. Ya. VIII, 871, 872 Darius I Hystasp VII, 356

Darius III Kodoman VI, 21; VII, 48, 184, 210, 345, 361, 561, 824;
VIII, 729 Darshmit IX, 661

Dacier A. (Dacier A.) IX, 628, 629, 946 Dacier A. (Dacier A.) X, 773

Dahritz K, (Dachritz S.) IX, 671-674 , X, 286

Dashkova E. R. VII, 948; VIII, 1186, 1187

Dvigubsky I. A. IV, 793; V, 716

Davis D. VI, 428, 431, 434 Devovich S. IX, 568, 569, 900, 901, 932;

X, 642, 856

Degner I. G. (Degner JH) V, 7/5 Dedov I. IX, 666

Dezhnev S. I. VI, 448, 449, 608 Desaguliers T. (Desaguliers T.) I, 485
Desideri I. (Desideri J.) V, 535, 700 Deiotar VII, 282, 834

Descartes R. I, 423, 449, 550, 551, 588; III, 258, 259, 318, 319, 553,
554, 564, 574; VIII, 1006; X, 406, 410, 731, 753

De-Castin S. IX. 631 De Lavie G. IX, 525

De L'Isle JN III, 525, 565, 582; IV, 29, 364, 726, 727-, VI, 439, 455,
603, 607, 609, 610; VIII, 1002; IX, 31, 258, 259, 369, 655, 722, 778,
835; X, 36, 173, 174, 176-185, 259, 265, 272, 276, 279, 280, 287, 306,
520, 632-635, 637, 639, 672, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 8 728, 838, 847,
856, 857

Delisle de la Croyer L. (De L'Isle de la Croyère L.) IX, 355, 369; X-
306-728

Demidov AH VIII, 966

Demidov HA X, 250, 688

Demidov X, 211, 660

Democrit al VII-lea, 259

Demostene VII, 52, 53, 130, 152, 167, 180, 184, 195, 205, 277, 279,
280, 287, 288, 587, 816, 819, 820, 820, 82, 82, 82, 83, 82; VIII, 658,
1095, 1096

Denis S. (Dunn S.) IV, 772

Derham W. I, 124, 125, 452, 511, 552, 59/

Derzhavin G. P. VIII, 875, 897, 1100, 1128, 1174

James T. VI, 434

Gillams 3. (Gillams Z.) VI, 435 Jones W. (Jones W.) VIII, 901

Diehl E. VII, 830; VIII, 929 Dimitrie, vezi D. A. Sechenov.

Dimitri Rostovsky, vezi Tuptalo D.S.

Dimitrie din Falersky VII, 256, 830; VIII, 929

Diogene X, 480, 814

Diogene Laertes VII, 836

Diodor Siculus V, 616

Dio VII, 296, 297, 836

Dionisie cel Tânăr VII, 59, 60, 296, 297, 836

Dioscoride Pedanius V, 81, 657

Dir VI, 23, 28, 40, 78, 215, 219, 220, 235, 271, 297, 363

Dietmar Merzeourgsky (Dietmar) VI, 65 Dlugosh J. (Dlugosz J.) VI, 211, 543, 585 Dmitrevsky I. A. VIII, 992

Dmitriev-Mamonov F. I. VIII, 737, 1151 Dmitri Alexandrovici VI, 310, 352

Dmitri Alekseevici VI, 94, 357 Dmitri-Vsevolod Yuryevich vezi Vsevolod III Yuryevich Big Nest

Dmitri Zavidovici al VI-lea, 350

Dmitri Ivanovici al VI-lea, 355

Dmitri Ivanovici Donskoy VI, 12, 315, 316, 354, 370; VIII, 39, 292, 302, 321, 324, 325, 359, 367, 569, 570, 748, 973, 1087, 1149

Dmitri Ivanovici, fiul lui Ivan al III-lea al VI-lea, 355 de ani

Dmitri Ivanovici, fiul lui Ivan al IV-lea cel Groaznic al VI-lea, 328, 356; VIII, 712, 1141

Dmitri Konstantinovici VI, 315, 354 Dmitri Mihailovici VI, 312, 352, 353 Dmitri Rostovski vezi Tuptalo D. S. Dmitri Yuryevich Shemyaka VI, 318 Dobrogneva vezi Maria Vladimirovna Dobrolyubov N. A. VIII, 848

Dobrynin N. K. vezi Nikita Pustosvyat Dobrynya Nikitich VI, 240, 252, 254, 269, 280, 346

Dobs A. VI, 435

Dovatur A. I. VIII, 923

Dove G. V. (Dove HW) IV, 756 Dokuchaev V. V. V, 710

Dolgoruky V. S. IX, 960

Dolgoruky M. Yu. VI, 107-109, 140, 142, 57/; VIII, 710, .712, 1141

Dolgoruky Ya. F. X. 462, 804 Dolgorukov Yu. A. VI, 100, 109, 133, 141
Dolgorukova M. V. vezi Maria Vladimirovna

Dolgoruky M. Yu. soția VI, 110, 142 Dollond J. IV, 452, 455

Biblioteca „Runivers”

Index de nume

371

Acasă S. G. VIII, 1127 Domițian VII, 218, 825 Domozhirev S. IX, 591

Donat Elius VIII, 1201, 1202 Doppelmaier I. G. (Doppelmaierus J. H.)
IV, 12, 725

Dosifey Nemchinov VIII, 1136-1139 Dokhturov A. VI, 111, 143

Drebbel C. I, 454 Driva VI, 196

Druzhinin P. IX, 83, 683, 685, 686-, X,

390 Dubrovsky A. I, X, 655 Dubinsky F. Ya. VIII, 1089 Dudin O. X. IX,
528, 876 Dudin P. O. IX, 527, 528, 867, 876, 877 Dudin Kh. P. IX, 876

Duying Yu. I\ (Duyzing JG) X, 361- 363, 366, 705

Duncker JF VIII, 1191-,

IX, 701 Dutikov I. X, 323 Dyakov F. IX, 569, 907 Daly R. O. (Daly R.
A.) V, 714 Duhamel J. B. (Du Hamel J. V.) I, 110.

111, 557

Duvernoy JG X, 36 Duhalde J. B. IX, 837 Du Clos S, K. II, 48, 49,
98, 99, 652, 692

Duperron de Castéra L. A. (Duperron de Castéra LA) VII, 818, 819, 826

Evdokia Alexandrovna al VI-lea, 357

Evdokia Alexandrovna (Nagaya) VI, 356

Evdokia Alekseevna VI, 94, 357

Evdokia Bogdanovna VI, 356

Evdokia Dmitrievna al VI-lea, 354

Evdokia Ivanovna al VI-lea, 355

Evdokia (Avdotya) Lukyanovna VI, 93, 356, 595

Evdokia Mihailovna al VI-lea, 356

Evdokia Feodorovna VI, 127, 158, 345, 358; VIII, 7055

Eupraxia Vsevolodovna VI, 350

Evreinov T. G. IX, 365

Eutropius al VI-lea, 584

Euphemia VI, 350, 597

Euphrosyne Andreevna VI, 355

Ediger Magmet VI, 324

Ezra al VII-lea, 620

Ecaterina a VI-a, 348

Ecaterina I Alekseevna VI, 292, 343, 344, 358, 544; VIII, 55, 58, 97, 128, 143, 196, 201, 221, 240, 255, 260, 367, 492, 569, 611, 674, 692, 743, 745,

773, 899, 917, 938, 958, 997, 1003, 1086, 1114, 1122, 1175, 1184-, IX, 124-126, 129, 391, 396; X, 165, 351

Ecaterina a II-a Alekseevna IV, 790, 791,

798; V, 401, 727; VI, 358, 419, 420, 513. 529, 535, 594, 600, 606, 609-611, 615, 616, 618, 622, 623; VII, 832, 838, 889, 902; VIP, 127. 129, 134, 505, 557, 565, 633, 751, 760, 772,

774, 776, 778, 783, 786-789, 791-

793, 798, 800, 802, 805, 806, 815, 817, 890, 916, 938, 952, 967, 1086, 1089, 1091, 1114, 1156, 1156, 1156, 1156, 7, 111, 7, 7, 7, 9 1192; IX, 154, 158, 159, 160, 711-713, 715.716.761, 814, 846, 847.896, 914.919.921.926,

960; X, 357, 605, 624, 653, 677, 678, 691, 693.696, 697.717.727.728,

731, 732, 762-766, 832, 864, 865,

868-870, 872, 876, 878

Ekaterina Alekseevna, fiica țarului Alexei Mihailovici al VI-lea, 94, 357 de ani

Ekaterina Vsevolodovna IV, 350 Ekaterina Ivanovna VI, 357, 597
Ekaterina Jagiellonka VI, 353 Ekaterina F. VI, 612

Elagin I. P. VII, 892; VIII, 881, 882, 939, 1018–1026, 1121, 1202,
1203;

IX, 900, 957; X, 492–494, 762, 820, 821, 822, 823

Elagina M. I. VIII, 1024 Elena, fiica lui Tugorkan VI, 350 Elena, soția
lui Ivan Danylovich Kalita

VI, 353

Elena, soția lui Yaropolk Vladimirovici al VI-lea, 350 de ani

Elena Vasilievna VI, 322, 323, 355; VIII, 504, 7002

Elena Ivanovna VI, 12, 353, 355 Elena Petrovna VI, 356

Elena Rostislavna VI, 348, 349 Elisabeta, Regina Angliei VI, 427;

VIII, 76, 894

Elisabeta, Regina Ungariei VI, 347 Elisabeta Petrovna II, 362, 368,
369,

564, 565; III, 98, 99, 343, 408, 409, 559; IV, 759; V, 346, 347, 401,
673;

VI, 87, 292, 295, 358, 402, 541, 547,

563, 564, 573, 574, 588, 591, 617;

VII, 232.268.270.271.275.280,

318, 392, 592, 795, 798, 799, 816,

817, 819, 824, 826-828, 830-835,

838, 839, 848, 888, 940; VIII, 53, 54, 56-59, 69, 71, 82-84, 87, 89,
93, 94, 96-102, 127, 128, 135-140, 142-144, 147, 148, 15, 15, 15 194,
196, 198, 199, 202, 212, 215, 217, 218,

24*

Biblioteca „Runivers”

372

Indicatori

235, 236, 242-245, 247, 251, 253-255, 257, 262-265, 267, 268, 270, 271,
273-277.279, 282.283.285,

288, 289, 365, 367, 393-398, 401-405, 410.490.492, 493.497.498,

501-505, 525.531-533.535-537,
552-554, 557.564.567.570-573,
576, 578,584,586-589,608,611,
612, 614,632-635,637,639,640,
642, 646-648, 650, 656, 657, 672- 674, 677,684,688,689,691,699,
718, 719,733,735,742,744,749,
750, 752-754, 756,768,773,774,
776, 780, 786, 789, 799, 805, 814, 884, 887-889, 89/,
893.894.896.899,
900, 9/7-92/, 935.937.938.940,
942, 944, 947, 948, 950, 954, 956, 958, 960-970, 976, 978, 984-987, 989
- 99/, 994, 900,998-/030 ,
1009-1011, /0/4,/024,/028,/030,
1032-1034, 1036,1039,1041,1047,
1049, 1056, 1057, 1070, 1084, 1086- 1089, 1093, 1111,1113,1114,1122,
1128, 1149, 1150,1154,1155,1157,
1159-1161, 1167,1172,1183-1185,
1193; IX, 79, 87, 92, 98, 104, 108, 117, 118,120,140,141,143,145,
146, 151, 153, 158, 161, 163, 165, 391, 458,
565.652.69/,694.696.697,
700, 702.704-706.894-896.947,
955, 956; X, 63, 133, 136, 165, 166, 276, 284,285,289,298,314,326,
337, 339,354,400,402,471,500,
502, 677,680,687,708,7/4,779,
780, 806-808, 813, 824, 825, 830,
832, 840,844,852,859,860,862
Elizaveta Yaroslavna VI, 285, 348, 349 Emgurchey VI, 325
Yermak Timofeevici VI, 190, 327, 448, 560 Eropkin П. М. X, 233
Esterman G. IX, 524 Efimov A. V. X, 632
Efimov G. IV, 426, 432, 462, 785, 797;

IX, 107, 113, 115 Efimov K. VIII, 1178; X, 762

Anual H. F. (Gillet NF) VIII, 1191

Jhirmunsky V. M. X, 88/

Jukov A. П. VIII, 782, 1175, 1176 Zhuravlev V. VI, 6/2

Zabelin I. E. VI, 552

Zagromosa X, 282

Nisip X. (Nisip Ch.) VI, 587

Zaozerskaya E. eu. VIII, 1050, 1145

Zarutsky I. M. VI, 372 Zakharyin-Yuriev HP VI, 357 Zakharyin-Yuriev VI, 542

Zboromirsky S. V. VII, 807, 808, 856;
VIII, 972; IX, 282, 530, 580, 908,
909; X, 30, 202, 653, 86/

Zbyslava Svyatopolkovna VI, 350

Zenger T. G. VIII, 1206

Zenon VII, 195

Zernov N. E. II, 647

Zinoviev V. VI, 6/2

Zinoviev A. VI, 122, 153

Zoil VII, 246

Zonara J. VI, 271, 284, 573,
578, 586-588; VIII, 1156; X, 390 Zubarev I. V. V, 277, 668; X, 8/0
Zubnitsky X. VII, 789; VIII, 1065,
1072-1074, 1076-1080, 1115, 1205 Zubov A. F. VIII, 1014

Suess E. V, 706

Iacov, episcop de Cherson VI, 267

Iacob al V-lea, Regele Scoției al VI-lea, 349 Ivan, Regele Boemiei al VI-lea, 349

Ivan (Eluon) VI, 193

Ivan Adolf din Holstein al VI-lea, 353

Ivan I al Poloniei vezi Ian I Albrecht

Ivan al II-lea al Poloniei vezi Ian II Cazimir

Ivan III Vasilevici VI, 318, 355, 362, 363, 370, 544, 563, 576; VIII, 569, 570, 748, 1148, 1157; IX, 409

Ivan IV Vasilievici cel Groaznic al VI-lea, 9-12, 87, 202, 322, 323, 326, 355-357, 362, 363, 370, 560, 563, 591, 593, 595; VII, 432; VIII, 504, 569, 570, 706, 730, 748, 876, 1138, 1148, 1157

Ivan V Alekseevich al VI-lea, 94, 95, 99, 101, 103, 104, 106-109, 115-118, 120-124, 126, 128, 129, 132, 134-137, 134-137, 134-137, 1394, 1, 4, 1, 4, 1, 4, 151, 153, 154, 155, 157, 159, 160, 338, 357, 570, 572; VIII, 708-710, 1143; IX, 127, 171

Ivan al VI-lea Antonovici al VI-lea, 591; VII, 797, 848; VIII, 34, 35, 37, 41, 43, 50-52, 880-882, 884, 886, 887, 889

Ivan Vasilevici, fiul condus. carte. Vasili Dmitrievici al VI-lea, 354

Ivan Vasilievici, prinț Belski al VI-lea, 355 Ivan Vsevolodovici al VI-lea, 351

Ivan Danilovici Kalita VI, 92, 313, 352, 353

Ivan Dmitrievich, fiul lui Dmitri Donskoy VI, 354

Ivan Dmitrievici, prinț. Pereyaslav al VI-lea, 311, 352

Biblioteca „Runivers”

Index de nume

373

Ivan Dmitrievici, prinț. Suzdal-Nijni Novgorod al VI-lea, 354

Ivan Ivanovici, fiul lui Ivan al III-lea Vasilevici al VI-lea, 355

Ivan Ivanovici, fiul lui Ivan al IV-lea Vasilievici cel Groaznic al VI-lea, 326, 356

Ivan Ivanovici Meek VI, 314, 353, 354

Ivan Ivanovici Micul VI, 354

Ivan (Ioan) Manuilovici vezi Ioan al VIII-lea Paleolog

Ivan Mihailovici al VI-lea, 356 de ani

Ivan Semenovici al VI-lea, 354

Ivan Iurievici al VI-lea, 351

Fiica lui Ivan al III-lea Vasilievici VI, 355

Ivan Danilovici Kalita fiica VI, 354

Ivanov A. H. V, 703, 708-709, 718

Ivanov V. IX, 40

Ivanov V. A. VI, 108, 141

Ivanov G. IX, 555

Ivanov D. IV, 797; IX, 107, 115

Ivanov E. IX, 792

Ivanov I. X, 340

Ivanov Larion VI, 108, 141

Ivanov Luka X, 702

Ivashev A. H. IX, 770

Ignatiev S. A. X-277

Igor Olgovici al VI-lea, 305

Igor Rurikovici VI, 168, 220, 221, 225, 227-236, 240, 247, 274, 297, 298, 346, 574; VIII, 39, 849, 882-, X, 392

Igor Yaroslavici al VI-lea, 348

Jensen A. III, 577, 579

Ieronim al V-lea, 617

Isabella (Elizabeth), regina Angliei VI, 348

Isabella, regina Angliei VI, 348

Isabella, regina Spaniei VI, 349 Izotov A. A. V, 699

Izyaslav Vladimirovici, fiul lui Vladimir Svyatoslavich VI, 257, 258, 273, 281, 346, 368

Izyaslav Vladimirovici, fiul lui Vladimir Monomakh al VI-lea, 350 de ani

Izyaslav Davidovici al VI-lea, 351

Izyaslav Mstislavici VI, 305, 350, 351

Izyaslav Yaroslavich VI, 286, 301, 348, 349

Fiica lui Izyaslava Davidovich VI, 351
Fiica lui Izyaslava Mstislavich VI, 351
Soția lui Izyaslav Mstislavich al VI-lea, 351
Soția lui Izyaslav Yaroslavich VI, 349 Ikmor VI, 244
Ilarion al VI-lea, 300
Ilibald VI, 213
Ildizg VI, 194
Ilyin I. F. IX, 197, 339, 406, 603, 928; X, 692
Ilinsky I. Yu. X, 171, 172
Ilya Fedorovich VI, 99, 132, 357
Inar A. (Isnard A.) X, 632-634
Ingwar VI, 197
Ingeburg VI, 350
Ingor IV VI, 350
Inohodtsov P. B. IX, 279, 595, 907, 921, 923; X, 300, 726
Ioachim (Korsunian) VI, 270, 555
Ioachim (Ivan Savelov) VI, 103, 116-118, 121-123, 127, 136, 137, 148-150, 153, 154, 157, 158; VIII, 708, 716; IX, 171, 923
Ioan, Duce al Danemarcei VI, 330
Ioan I Tzimisce VI, 240-246, 298, 363, 586, 594
Ioan al II-lea Comnenos al VIII-lea, 748^ 7756
Ioan al II-lea, regele Ciprului, al Ierusalimului și al armeanului VI, 349
Ioan al III-lea vezi Ivan al VI-lea Antonovici
Isaia III Sobieski (Jan Sobieski) V, 59, 230
Ioan al VIII-lea Paleologul VI, 12, 354, 355
Ioan Evanghelistul VIII, 1133
Ioan Damaschinul IV, 373; VII, 219, 587
Ioan Gură de Aur al VII-lea, 129, 138, 173, 179, 196, 214, 232, 876, 817, 821, 822, 823, 825, 827; VIII, 403, 987; X-471

Iov, Patriarhul VI, 328, 371

Jordanes (Jordanes sau Jornandes) VI, 38, 44, 176, 181, 188, 212, 213, 558, 573, 579, 585, 586; X-390

Ihre J. IX, 412, 414

Irina VI, 263

Irina (Ingigerda) VI, 285, 348

Irina Mihailovna VI, 356

Irina Fedorovna VI, 327, 356, 371

Isaac Comnenos al VI-lea, 584

Iustin al VI-lea, 193

Kaau-Burgav A. (Kaau-Boerhaave A.) IX, 673, 862; X, 18, 40, 41, 51, 61, 190, 191, 284, 290, 368, 374, 553, 596, 598, 673, 675, 678, 644, 664, 718, 718, 718, 718

Kaau-Boerhaave H. X, 644

Cabot, Caboto D. VI, 426

Cabot S. (Cabot S.) VI, 427 Kadzievsky V, 60, 232

Casaubon J. VI, 556 Kazarinov V, 672

Cazimir I Restaurator VI, 258, 285, 347, 349

Biblioteca „Runivers”

374

Indicatori

Cazimir al III-lea cel Mare al VI-lea, 347

Cazimir IV VI, 353

Calatinus Aulus Atilius VII, 285

Kalachov H. V. VI, 578

Paddle VII, 180

Kalokir VI, 237, 241, 242

Kalchak Paşa VIII, 27, 877

Kalmar G. (Kalmar G.) VII, 842 Calpurnius VII, 200, 823; VIII, 925
Calpurnius Piso Caesoninus Lucius VII, 250, 291, 829, 830

Cambise VII, 275
 Kamenevici-Rvovsky T, VI, 555
 Kamer M. (Camer M.) X, 276
 Camillus Marcus Furius VII, 285
 Camoens L. (Camões L.) VII, 144, 150, 228, 818, 819, 826; X, 491
 Kanitz F. L. (Canitz FL) IX, 459, 495 Cantemir A. D. VII, 767; VIII, 1062, 1194; IX, 621
 Canute (Cnut) VI VI, 350
 Capețian al VI-lea, 348
 Capitolinus Iulius al VII-lea, 821
 Capitolul VIII, 1144
 Caravaque L. IX, 704; X-825
 Karamzin H. M. VI, 555, 582, 591; VIP, 1128, 1156
 Karzinov A. IX, 465, 858
 Carol al VI-lea, 196
 Carol I de Anjou al VI-lea, 348
 Carol I Stuart al VI-lea, 348, 434
 Carol al V-lea al VII-lea, 391, 862; VIII, 7066
 Carol al XII-lea al VI-lea, 91, 291, 292, 340-343, 361, 565, 591-593; VII, 476; VIII, 49, 595, 673, 719, 721, 728, 729 885-889, 948, 1049, 1114, 1135, 1148; IX, 169, 170
 Carol Robert al VI-lea, 347
 Carol Frederick al VI-lea, 353, 358, 591; VIII, 1114, 1175
 Karpinsky A.P. V, 662, 706
 Karpov VIII, 725, 1147
 Cassius A. (Cassius A.) V, 424, 695, 696
 Cassini GD I, 588;
 IV, 338, 766; V, 542, 698, 701
 Cassini J. I, 481, 591

Castro J. IV, 751

Catiline Lucius Sergius VII, 56, 66, 151, 161,
172, 193, 194, 198, 200, 240,

256, 259, 263, 270, 280, 281, 283,

290, 291, 350, 592, 798, 800, 819,

821, 823, 828, 830–832, 834, 835,

837

Cato cel Tânăr sau Utic Mark Portia VI, 179; VII, 195, 306; VIII, 540,
611, 763, 764, 1166, 1167

Cato cel Bătrân Mark Portia VII, 288, 301

Kafengauz B. B. VIII, 1049

Kachalov G. A. IX, 978

Kachenovsky M. T. VIP, 1047

Kashak al VI-lea, 324

Kva'sov A. V. VIII, 986, 1057

Kvetnitsky F. VIP, 864, 866

Quinctius Publius VII, 265, 273, 283, 837, 834

Quintilian Marcus Fabius VII, 195, 794, 798, 823, 827, 829, 834; VIP,
7207

Kehorn M. (Coehorn M.) VI, 524, 625

Kedrin G. (Cedrenus G.) VI, 203, 215, 240, 242, 245, 362, 578, 584,
586, 587, 593; VII, 145, 878; VIII, 7756

Keyserling G. C. VIP, 897; X, 275, 312, 424, 429, 705, 733, 796

Keill J. I, 114, 115, 557

Keir D. (Keir J.) I, 570, 577

Kelreiter I. T. (Koelreuter JT) IV, 741, 760; X, 212, 238, 292, 311,
553, 660–662, 675, 694

Kaempfer E. (Kämpfer E.) III, 74, 75, 522; V, 707

Kenevici V. F. IX, 822–826, 828–834, 836–843

Koenig I. U. (König JU) IX, 864, 865; X, 775

Kentman I. (Kenntmann J.) V, 81, 657

Kepler I. (Kepler J.) I, 424; II, 676;
III, 132, 133, 527; IV, 104, 335, 372, 777; VIP, 577
Kern X, 425, 430
Kesarev P. IX, 792
Kestner A. G. (Kästner AG) III, 539, 577; X, 507
Cyaxares VI, 198, 200
Kinderov H. IX, 440
Kinitz C. G. IX, 604, 605, 929, 930
Kint X, 208, 209, 220, 236, 658, 667, 668
Ciprian Fascius Caecilius VII, 824, 825 Cyrus cel Bătrân VII, 276
Kirillov A. VI, 111, 143
Kirilov I. X, 694
Kirilov I. K. VI, 608; X, 321, 323, 738, 739
Kirov S. M. V, 779
Kircher A. (Kircher A.) I, 330, 331, 566
Claudian Claudius IV, 376, 768; VP, 296, 836; VIP, 545, 7029, 7725
Clarke S. I, 424
Închiderea X, 593, 883
Cleant IV, 371; VIP, 517, 518, 7008
Biblioteca „Runivers”
Index de nume
375
Klein JGF IX, 333, 334
Kleinfeld M. X, 41, 553. 554, 615, 753, 854, 859
Kleist E. G. (Kleist E. G.) X, 875
Klembken I. M. IX, 66, 67, 597
Klementiev V. I. II, 694, 696, 697; IX, 60, 62, 63, 103, 442, 472, 664, 668, 675-679, 852; X, 41, 393, 397, 524, 781, 785, 839

Cleopatra al VIII-lea, 1063

Clercon VI, 255, 256

Clairaut A. C. III, 580 Clement VII Medici VIII, 1066 Clement Smolyatich VI, 305 Kliengenstierna S. IX, 635, 959

Klingstedt T. (Merzian von Klingstedt) VI, 566

Klinkenberg D. (Klinkenberg D.) IV, 720 Cletus Cherny VIII, 664, 1103, 1106, 1109 Klopstock F. G. (Klopstock FG) VIII, 1134

Cluentius Habitus Aul VII, 257, 830, 833 Knecht von (Knecht von) X, 421, 429 Kniazhevich A. M. VIII, 618, 619, 622, 624, 1060, 1065, 1074

Kozhik Ya. IX, 475, 525

Kozelsky F. X, 642

Kozelsky Ya. П. IX, 169, 933

Kozitsky G. V. II, 679; III, 550; IV, 742; V, 686; IX, 332, 422, 425, 524, 541, 556, 558, 570, 594, 783, 861, 886, 891, 893, 902, 907, 932; X, 213, 214, 215, 231, 297, 309, 655, 662, 664, 724

Kozlov I. eu. IX, 846; X, 881

Kokovtsov P. K. VIII, 982

Kokorinov A. F. VIII, 1167, 1181, 1182 Collesso V. X, 773 Collinson P. III, 524 Kolodinsky A. VI, 587

Koloman al VI-lea, 352

Kolotoshin A. I. IV, 426, 431, 432, 451, 462, 741, 779, 785, 797; IX, 338, 340, 346, 353, 355, 359, 386, 788, 790, 797, 799, 813

Columb Cristofor (Colombo Ch.) VI, 603; VII, 36; VIII, 518, 598, 703

Kohl JP X, 700

Komarov M. VIII, 967

Commodus Lucius Aelius Antoninus VII, 170, 224, 827

Condamine Sh. M. (de la Condamine Ch. M.) III, 435, 472, 520, 572, 582; V, 699; IX, 568, 899; X, 561, 578, 581, 873, 874

Kondratov S. IX, 587, 768

Kondratovici K. A. VII, 946-948; VIII, 7728; IX, 616, 933, 934, 943; X.381

Kondratiev S.P. VI, 582

Konerov I. IX, 73, 682

Conradi J. I, 470; X, 361, 362

Constantin VI, 193, 194

Constantin, Patriarhul VI, 361, 593 Constantin (Chiril) VI, 260, 261, 263 Constantin I cel Mare VI, 263, 554; VII, 160, 555, 820, 886; VIII, 57, 888, 974

Constantin IV Pogonat VI, 263

Constantin VI VI, 263

Constantin al VII-lea Porphyrogenitus VI, 32, 175, 213, 226, 227, 267, 362, 536, 556, 558, 579

Constantin IX Monomachus VI, 9, 284, 349

Constantin al XII-lea Paleologul VI, 355; VII, 160, 820

Constantin Vasilevici al VI-lea, 354

Konstantin Vsevolodovici al VI-lea, 307, 351

Constantin Dmitrievici al VI-lea, 354

Konstantin Mihailovici al VI-lea, 352

Konstantin Yaroslavich VI, 352 Soția lui Konstantin Vsevolodovich VI, 351 Konstantinov A. A. X, 655

Konstantinova E.M. X-599-805

Kontsevici, vezi Herman

Sapă VI, 453

Copernic H. (Kopernick M.) IV, 371, 372G725; VIII, 517, 695, 7062, 7063; „X, 878

Kopin IX, 742

Kordt V. A. X, 632

Cordier M. (Cordier M.) IX, 529, 878 Korelin S. IX, 417, 421, 494, 835, 836 Korelsky П. IX, 44

Korelsky S. X, 875

Coriolanus Gnaeus Marcius VIII, 989

Cornelius Gaius VII, 192

Cornelius Nepos al VI-lea, 179; VII; 836; IX, 459, 493, 494, 619, 936

Cornelius Severus V, 328-330, 677, 685 Cornelius X, 345

Kornilov A. K. III, 484, 586; VI, 461, 502, 609, 613, 616

Cortazzi I. E. IV, 755

Korf I. A. (Korff J. A.) I, 539; IX, 877; X, 312, 415, 417, 418, 639, 644, 733, 793, 794

Korf H. A. IX, 806

Korf H. F. VIII, 889

Cossen H. (Caussin N.) VII, 791, 816, 817, 820, 831; X-432-433-798

Cossigny JF Ch. V, 312, 313, 684

Biblioteca „Runivers”

376

Indicatori

Kotelnikov S. K. I, 579; III, 570; IV, 736, 741, 760, 808; V, 686; VI, 601;

IX, 207.220.222.253.257.261,

470-472, 556.558.573-578.581,

585-587, 589.590.593.597.603,

611, 707, 731, 737, 745, 746, 763, 781, 784,
818.862.873.874.902.904,

906-909, 911-913, 916, 917, 920,

923, 925, 926, 929; X, 38, 80, 98,

119, 132, 135, 138, 214, 215, 242,

282, 283, 500, 502, 508, 627, 623,

628, 661, 663, 712, 715, 723, 753,

827, 831, 832, 885

Kotovich A. H. VIII, 1061, 1063

Cotes P. (Cotes R.) III, 564 Kotsel VI, 271

Kochnev S. T. VIII, 865 Krabtree (Krabtree) IX, 370, 803 Kravets T. П. VI, 132 Kreisky П. VII, 790

Cram R, B. (Crum R. B.) VIII, 1005 Cramer A. B. (Cramer A. B.) X, 615
Cramer I. A. (Cramer J. A.) II, 476, 477, 692

Kranz A. VI, 573

Krahtz G. IX, 530, 879; X-390

Krasilnikov A. D. III, 412, 413, 566;

IV, 364, 365, 762, 769, 770; VI, 611,

612; IX, 189.207.208.213.217,

219, 223, 224, 239, 240, 254, 275– 277, 282, 283.291.294.300.311,

335, 366-374, 376, 606, 609, 610,

731, 737, 739, 747, 759, 768, 773,

794, 800-805, 927, 928, 931, 932;

X, 41, 244, 259, 303, 305, 306, 563, 615, 655, 681, 682, 693, 694,
727– 730, 868

Krasilnikov V. D. VI, 625 Krasilnikov M. D. X, 739 Krasotkina T. A.
VIII, 923, 925 Cratipus VII, 303

Kratzenstein X. G. (Kratzenstein Ch. G.) II, 675, 676; VIII, 956; IX,
666; X, 40, 488, 507, 718

Kraft W. L. (Kraft WL) X, 628

Kraft G. B. (Kraft GW) I, 132, 133, 543, 547, 548, 552; II, 665; III,
517, 518, 530; IV, 29, 97, 726-728; V, 708; VIII, 1193, 1194; IX, 392,
472, 792, 863, 874, 887; X, 44, 135, 138, 258, 265, 271, 272, 279, 280,
615, 693, 694, 701, 703, 708, 709, 742, 752, 768, 768, 774

Krachkovsky I. Yu. VII, 850, 866 Krasheninnikov S. П. II, 679; III,
577;

V, 668; VI, 55, 69, 547-550, 553,

559, 566, 614; VII, 947; VIII, 939;

IX, 10, 328, 627, 629, 630, 632, 667,

779, 780, 848, 865, 943, 945-948,

951, 952; X, 37, 46, 190, 231, 272,

280, 283, 287, 533, 551, 641, 645,

675, 702, 707, 712, 713, 751, 752,

798, 845, 857

Krayukhin V. Da. IX, 249, 743 Cresus VII, 52, 248, 275, 573

Krekshin P. H. VI, 7, 9-12, 69, 541-544, 547, 555, 569-572; VIII, 7737, 1140-1144; X, 286, 714

Krenitsyn P. K. VI, 528, 530, 567, 623, 625

Krivetsky P. IX, 610, 932, 933 Kromarenkov V. IX, 469, 470

Cromer M. VI, 177, 188, 189, 205, 206, 211, 254, 285, 573, 578, 580, 582, 584, 585, 587, 588;

X, 389

Croix de C. E. Vili, 7057 Kruzenstern I. F. IV, 753

Crusius XA (Crusius Ch. A.) I, 573; VIII, 934, 936; IX, 857, 953; X, 180, 182, 280, 520, 675, 710, 750, 759, 798, 838

Krupenikov G. IX, 569, 907

Krylov AH I, 556; II, 664; III, 522, 558

Krylov I. A. VII, 896

Xenia VI, 352

Ksenia Borisovna Godunova VI, 330, 331, 356

Ksenia Ivanovna Romanova VI, 357 Xerxes VII, 356

Ctesifon VII, 277, 833 Kudaigul Ibrahimovich VI, 355 Kuznetsov P. S. V, 777

Kuznetsov S. IX, 595, 923 Kuzyakov G. VI, 453, 454 Kulikovski P. G. V, 777

Kulyabko E. S. IX, 643, 868, 920 Kunik A. A. I, 539, 540, 541, 544, 545,

576; II, 674, 692; III, 538, 570; V, 667; VII, 781, 784, 902; VIII, 870, 877, 883, 943, 1127; IX, 841; X, 704-706, 740-742, 744, 760, 766-768, 792, 794-797, 848

Kunkel I. (Kunckel von Löwenstern J.) I, 132, 133, 398-401, 552, 575; II, 268, 269, 673, 683

Kuntsevici G. 3. VIII, 7790; IX, 876, 877; X-840-862

Cumpără I. (Kupi J.) X, 296, 722 Kupriyanov V. V. X, 675

Kupfer A. Ya. IV, 753

Kurakin A. B. VII, 897; VIII, -7087

Biblioteca „Runivers”

Index de nume

377

Kurakin B. A. X, 559, 864

Kurakina A. I. VIII, 1081

Curas G. IX, 459

Kurbatov V. Ya. VIII, 966

Kurganov N. G. IV, 364-366, 762, 769, 770; VIII.737-741.892.933.967,
1151; IX, 225.226.239.240.252,
253, 262.279.311.366-369.371,
373, 374,376,732,739,746,760,
773, 800-809; X, 303, 305, 306, 681, 682, 693, 694, 728-730

Curius Dentatus Manius VII, 285

Kurkui VI, 244

Curtius Rufus Quintus VI, 179, 580; VII, 157, 181. 184, 211. 267, 347,
356, 360, 362, 368, 369, 790, 794, 796, 797, 818, 820, 822, 824, 825,
827, 832, 838, 890; VIII, 90, 883; IX, 459, 493, 494

Fumatul VI, 246

Kuchko Ya. S. VI, 306

Kuchum VI, 202

Labien Titus VII, 273

Lawrence al VI-lea, 93

La Harpe JF VIII, 911, 912

La Hire G. Ph. I, 136, 137, 553

La Hire Ph. I, 424, 462, 466, 589; IV, 165, 275, 335, 336

Lagrenée JJ VIII, 1191 Lahure VI, 564, 592

Lajecnikov I. I. X, 822

N. L. Lacaille (de la Caille NL) IV, 366, 774, 787; IX, 793, 798

Lacombe J. VIII, 911

Laxmann K. G. (Laxmann E. G.) V, 717; X, 628"

Lactantius Lucius Caelius Firmian VII, 159, 260, 820, 831

Lalande JJF (de la Lande JJF) IV, 739

Lamansky V. I. VI, 579, 589; VII, 902; VIII, 974, 991; IX, 651, 724, 771, 772, 827, 830, 842, 892, 903; X, 609, 672, 673, 695, 696, 697, 746, 778, 806, 809, 837, 874

Lambert JH (Lambert JH) IV, 739 Lange I. (Langius I.) VII, 801, 803
Lange KH (Lange KN) V, 708 Langeron de (Langeron) VIII, 13, 870
Lancaster D. (Lankaster D .) VI , 429 Laptev D. Ya. VI, 450, 603, 608

Laptev Kh. P. VI, 450, 481, 603, 608 Lassi A. P. VIII, 898

Lassinius P. VI, 608

La Fe (La Fe) IX, 630, 631, 947

La Fontaine J. VII, 363,

838; VIII, 770, 932, 1151, 1169, 1170 La Fosse A. (La Fosse A.) X, 773
Lebedev A. V. VIII, 1157

Lebedev V. I. V, 73, 653, 655; VI, 560;

VIII, 935, 936, 941, 944, 945, 961, 962, 964, 970, 976, 983, 987, 990, 991, 994; IX, 530, 619, 620, 751, 792, 848, 935, 936; X, 274, 655, 750, 800, 806

Lebedev D. M. X, 632

Leon al VI-lea cel Înțelept IV, 401, 778; VI, 222,
223, 224

Leon X Medici VIII, 1066

Leu Diacon VIII, 1156

Lev Simonovici X, 245, 685

Lewenhaupt A.L. (Lewenhaupt AL) VI,
91, 341; VIII, 1051

Leeuwenhoek A. (Leeuwenhoek A.) I, 502 Levitsky N. E. VI, 564, 569, 592; Vili, 1048

Levrin X, 810

Levski A. X, 240

Easy D. D. IX, 555, 595, 923

Leibnitz GW I, 424, 430, 557, 556, 557; III, 539; IX, 782; X-753

Leibovici L. I. VIII, 1002

Leupold J. I, 482; IV, 451, 788
 Leutmann JG I, 498;
 IV, 477, 799
 Lecca Mark Portia VII, 193
 Leclerc N. G. (Le Clerc NG) VIII,
 1128, 1133, 1134, 1139
 Leksel A. I. (Lexell A. I.) X, 628
 Leli Gaius-tatăl VII, 192
 Lelius Gaius-fiul VII, 192, 288; VIII, 1202 Lehmann JG V, 686,
 709; VI, 601; VIII, 7769; IX, 67, 69, 70, 589, 597, 680, 681, 915, 923,
 924
 Lemery A. (Lemery L.) II, 254, 255, 260, 261, 276, 277, 288, 289, 300,
 301, 672, 673, 692
 Lemery N. I, 568, 575; II,
 236, 237, 474, 475, 669, 691, 692
 Lemery cel mic, fiul lui H. Lemery (Lémery, le cadet) I, 476, 590
 Lemmlein G. G. V, 708, 712, 777
 Lemontey R. E. VII, 896 Le Mort J. II, 476, 477, 693;
 X-771
 Lehms G. H. VII, 876 Lemierre A. M. (Lemierre A. M.) VIII, 977
 Biblioteca „Runivers”
 378
 Indicatori
 Löhneyss GE I, 404, 405, 576; V, 408, 694
 Lentulus Publius Cornelius Sura VII, 290 Leon VI, 349
 Leon (Leu) Gramatica VI, 573; X-390
 Leon Moise ben Shemtob VII, 815 Leonid VII, 272
 Leontie al VI-lea, 270
 Leontiev A. IX, 469, 470

Leontiev A. L. IX, 421, 836; X, 256, 308, 688

Leopold al VI-lea, 357, 597

Leopold I al VI-lea, 545

Leopold JF V, 660 Lepekhin I. I. V, 706, 708, 717; VIII, 864, 865, 1138; IX, 475, 476, 555, 593, 596, 865, 871, 891, 907, 914, 920, 921; X, 300, 726, 727, 847

Lepidus Mark Aemilius cel Tânăr VIII, 1107, 1109

Lermontov M. Yu: VIII, 919

Leroa VI, 627

Le Roy PL IX, 31, 655, 778; X-632-759

Lerkh I. Ya. V, 172

Leskov H. S. VII, 863

Lestok I. G. X, 707, 710

Lefebvre, stareț (Lefèvre) IX, 955-957; X-849

Lefèvre H. (Lefèvre N.) II, 476, 477, 693 Lefèvre T. (Lefèvre T.) X, 773

Lefort F. Da. VI, 95, 564, 567; VIII, 1134; IX, 171, 172

Leshner M. G. (Löschner M. G.) IX, 619, 936

Leshko cel Alb VI, 352

Leshshinsky S. vedea Stanislav Leshchynsky Fals Dmitri I (Grigory Otrepyev) VI,

93, 330, 331, 353, 371, 562; X, 232, 674

Falsul Dmitri al II-lea (hoțul Tușinski) VI, 93, 332

Livanova TH VIII, 977, 1032

Lieven A. G. (Liven AG) VIII, 81, 857, 894, 895

Lieven A. M. VIII, 894, 895

Lieven G. P. (Liven GR) VIII, 81, 894, 895

Livy VIII, 81

Livy Titus III, 111, 525; VI, 68, 179, 580; VII, 347; IX, 459, 494; X, 148

Ligarius Quintus VII, 121, 185, 186, 264, 275, 276, 291, 816, 822, 831, 833, 835

Lycurgus VII, 262

Linnaeus K. (Linnaeus, Linné C.) IX, 749; X, 51, 230, 561

Linchevsky M. 3. VIII, 864, 865

Lisyansky Yu. F. IV, 753

Ca F.P. IV, 753

Lihaciov AT VI, 104, 137

Lihaciov D. S. VI, 586, 587; IX, 830

Lobysevici A. K. IX, 568, 569, 900, 901, 932; X, 642, 856

Lovetsky A. A. V, 776

Lowthorp J. I, 462, 589

Locke J. I, 424

Lomov A. VI, 677, 672

Lomonosov V. D. VI, 670; X, 321, 322, 323, 481, 739, 799

Lomonosov E. A. III, 585; IX, 695; X-599

Lomonosov E, M. vezi Konstantinov

Lomonosov I. S. X, 481, 875

Longinus Dionysius Cassius VII, 797; VIII. 871, 872

Longomontan X. C. (Longomontanus Ch. S) IV, 777

Losovikov I. IX, 440, 849

Lubin E. VIP, 872

Lucian de Samosata VII, 223, 331, 332, 333, 342, 346, 352, 817, 830, 837, 838

Lucretius Car Titus I, 554; V, 441, 696;

VII, 63, 228, 800, 825, 826, 942;

VIII, 7723

Lucullus Mark Licinius VII, 284

Lukyanov P. M. V, 667, 663, 665, 670;

IX, 657, 667

Lundblad JF VIII, 885, 886

Lutkovski IX, 600, 601, 603, 926; X, 221, 237, 238, 244, 251, 301, 667, 668, 682

Lucius Paul Aemilius VIII, 1106, 1108

Lykov al VI-lea, 127, 158

Lykov AE IV, 767, 873, 814; VI, 575, 576, 577, 588; VIP, 7727, 7753; IX, 197, 378, 406, 418, 725; X-654

Lyubetsky N. I. IX, 408

Lyubimov H. A. III, 578; IV, 770, 771; IX, 784

Ludwig al VI-lea, 567

Ludwig XT (Ludwig Ch. T.) III, 541

Ludovic I de Anjou al VI-lea, 348

Ludovic I cel Mare al VI-lea, 347

Ludovic al XIV-lea al VI-lea, 348; VII, 788; VIP. 898

Ludovic al XV-lea al VI-lea, 348; VII, 476; VIII. 616; X, 633, 734

Ludovic cel Cuvios al VI-lea, 558

Luc J. A. V, 775

Lauta VI, 247

Luther M. (Luther M.) VII, 897

Biblioteca „Runiverse”

Index de nume

379

Contesă de Lützelburg VIII, 1057

Liaşcenko P. I. VIII, 1053, 1118

Magadi Mirza Mohammed VIII, 901

Magdalena VI, 348

Magellan F. VIII, 578, 703

Magmet-Amen VI, 321

Magnitsky A. F. IX, 876

Magnus F. IX, 525

Madius al VI-lea, 200

Maetsy K. L. (Maelsius CL) X, 771 Mazepa I. S. VI, 125, 156; VIII, 697, 1049, 1051

Mayer F. Ch. III, 174-177, 534

Makarenko HE IX, 684, 692, 710, 714-716

Makarov V. K. VIII, 1086; IX, 671, 682, 683, 691, 692, 694, 696, 697, 700, 702-704, 706, 713, 714, 717; X, 781, 782, 813, 840, 848, 875, 878

Makarov F. V. VIII, 1067

Machiavelli N. X, 316, 595, 597, 737. 886

Maximus Mark Clodius Pouprien VII, 170, 821

Mal VI, 230, 231, 232

Malafeev O. I. IV, 800

Malezieu N. I, 196, 197, 290, 291, 557, 564

Malen IX, 589

Malherbe F. VIII, 946, 1019, 1020, 1099; IX, 938; X, 492, 82,1

Malk Lubechanin VI, 240, 346 Malozemov A. IX, 440

Malusha VI, 240, 346

Malebranche N. 1, 258, 259, 560

Malpighi M. (Malpighi M.) I, 424

Malygin H. VI, 450, 452, 603

Malygin S. G. VI, 608

Malyuta Skuratov, vezi Skuratov-Belsky-Malyuta G. L.

Mamai VI, 316, 317, 370; VIII, 39, 292, 301-305, 307, 315, 318-332, 334, 335, 337, 341-351, 353-357, 359-364, 973, 974

Mamfort X, 325

Maneke I. IX, 46, 49, 52, 661, 662, 667

Manjos I. IX, 569, 901

Manilius Gaius VII, 265, 274, 276, 289, 831, 833, 835

Mankiev A. I. VI, 580, 583

Manlius Gaius VII, 194

Manuel I (Emanuel) Comnenos al VI-lea, 12

Manfredi E. IV, 338, 765,

766

Marax IX, 592, 926

Maraldi D. F. (Maraldi GF) I, 462 Margarita, fiica lui Petru I al VI-lea, 358 Margarita, Regina Angliei VI, 348 Marggrav X. (Marggrav Ch.) X, 771 Maresh I. A. (Marech J. A.) VIII, 1030,

1032

Marianna de Pedre Juan VI, 69 de ani

Marivaux P. K, (Marivaux P. S.) X, 371,

375, 772

Mari Gai VII, 285, 836

Marina VI, 350

Mariette E. I, 106, 107,

130, 131, 443, 485, 522, 550-553, 591; III, 334, 437, 548, 553, 554, 573; V, 459; X, 406, 410, 753 Maria, Regina Ungariei VI, 347 Maria, soția lui Daniil Alexandrovici

VI, 352

Maria, soția lui Vsevolod al III-lea Iurievici

Big Nest VI, 351

Maria Alexandrovna VI, 354

Maria Alekseevna VI, 94, 357

Maria Andreevna VI, 12

Maria Borisovna VI, 355

Maria (Dobrognova) Vladimirovna VI,

258, 285, 347

Maria Vladimirovna Dolgorukaya VI, 93.

356

Maria Grigorievna VI, 331, 356

Maria Ivanovna, fiica lui Ivan al IV-lea cel Groaznic al VI-lea, 356

Maria Ivanovna, fiica țarului Ivan Alekseevici al VI-lea, 358 de ani

Maria Ilyinichna (Miloslavskaya) VI.

104, 136, 357

Maria Temryukovna VI, 356 Maria Theresa VIII, 1085 Maria Feodorovna VI, 356

Maria Yaroslavna VI, 355 Marc VI, 270

Marcu, fiul lui Cicero VII, 301

Marcus Aurelius Antoninus VII, 170, 224, 821

Marcu Antonie al VII-lea, 175, 256, 258, 284, 289, 290, 817, 822, 830, 834, 835;

VIII, 90, 1063, 1107, 1109 Marcian Flavius VI, 263 Markov A. VI, 453, 454 Martel A. (Martel A.) VIII, 855 Martinelli A. VIII, 966, 1086 Martini J. X, 588, 877 Martynov M. V. VIII, 1050 Marfa Alekseevna VI, 94, 357 Marfa Vasilievna (Sobakina) VI, 356

Biblioteca „Runivers”

380

Indicatori

Marfa Vasilievna, fiica lui Vasily II cel Întunecat al VI-lea, 355

Marfa Matveevna VI, 100, 105, 106, 111-113, 132, 137, 139, 143-145, 357, 577

Marfa Mihailovna VI, 356

Marcellus Marcus Claudius tatăl VII, 192. 285

Marcellus Mark Claudius fiul VII, 192, 285

Marcellus Marcus Claudius nepotul VII, 192, 285

Marcellus Marcus Claudius VII, 138, 374, 817, 839; VIP, 611

Martial Mark Valery V, 775; VII, 139, 205, 207, 214, 218, 817, 825, 900, 926; VIII, 923, 927, 928; IX, 493; X, 371, 376, 773

Maskow I.Ya. VI, 69

Matveev A. A. VI, 568, 569, 571, 572;

VIII, 7737, 1141, 1142, 1144

Matveev A. IX, 115

Matveev A. S. VI, 103, 105-109, 136-138, 140, 142, 570; VIII, 710, 712, 1141

Matveev V. IX, 555

Matveev K. IV, 426, 432, 463, 785, 797;

IX, 107, 115

Matveev S. IX, 768

Matvey Mekhovsky vezi Mekhovsky M.

Mathesius J. V, 107, 447, 657

Maffei J. P. (Maffei J. R.) VII, 148, 819

Makhaev M. I. VIII, 965, 966, 996; IX, 303, 899; X, 227, 861

Mevius VII, 257

Medvedev IX, 766, 769

Medvedev V, 705

Medvedev S. A. VIII, 7737, 1140-1142, 1144

Medici I. (Medici I.) VIII, 1066

Medler I. G. (Mädler JG) IV, 769

Meyer T. (Mayer, Meyer T.) IX, 383, 877; X-507

Meletius VIII, 7736, 7738, 7739'

Melissino P. I. IX, 635, 957.

Moller A. (Moller A.) III, 74, 75, 527 Melger D. (Melguer D.) VI, 457, 606, 609

Melnikov E. IX, 107

Melnikov ET IX, 102, 103, 107, 115, 157, 684, 693, 704, 706, 710; X-848

Melnitsky N. H. VIII, 1114

Menantes X. F. G. (Menantes Ch. FG)

X, 371, 373, 376, 377, 773, 777

Menshikov A. D. VIII, 1148; IX, 169; X-878

Menshutkin B. H. I, 539, 542, 545, 549, 555, 567, 568, 572, 573; II, 657, 653, 659, 667, 668, 680-683, 685, 686-688, 690, 693-695, 696, 699-705; III, 570, 514, 518, 545, 548, 553, 556,

557, 565, 574, 577, 582, 583, 585, 588; IV, 383, 744, 760, 799, 817; V, 687, 688, 708, 723; IX, 652, 653, 655,

658, 659, 664, 669, 783, 812; X, 753 Meran JJ III, 484,

587; IV, 27, 68, 69, 107, 720, 726; X-561

Merzlyakov A. F. VIII, 896, 1128 Merling G. (Meurling G.) X, 675
Mersenne M. (Mersenne M.) I, 504, 511 Messerschmidt D. G.
(Messerschmidt DG)

V, 73-80, 97, 130, 143, 171, 658 Metella VIII, 611

Metiga VI, 267

Mekhovsky M. (Miechowsky M.) VI, 211, .

585

Mechtilda VI, 349

Mecenas Gaius Zilny VII, 592, 658,

659, 900, 926; VIII, 522, 567, 684, 697

Meshko (Mecislav) I VI, 254, 587

Meshko (Mecislav) II VI, 349

Meshko (Mecislav) III Vechiul VI, 347 Meshkov M. IX, 157

Meitserinov I. A. VIII, 1139 Mihind F. (Mygind F.) X, 675 Middleton Co.
(Middleton S.) VI, 435 Misere X, 853

Müller X, 325

Miller G. F. (Muller GF) I, 547; IH, 523, 544, 567, 568; IV, 729, 736, 741, 761, 775, 794; V, 667, 687; VI, 9-12, 17, 19-23, 25-33, 35-46, 48-53, 55, 56, 60, 61, 66-68, 70-72, 74, 75, 77-81, 83, 539, 541-556,

558, 562, 568, 578, 581, 583, 586,

592, 593 , 601-604, 606, 608, 609;

VII, 792.806.807.852.854.855,

856, 899, 934, 947; VIII, 857, 891,

954-956, 1026, 1043, 1045, 1059, 1060, 1072, 1080, 1081, 1084, 1088, 1154, 1162, 1188, 1199, 1200; IX, 31. 60, 61, 186, 187, 206, 209, 210, 220-222, 232, 253.257-259, 261.262,

265-273, 275, 277.280-283.285,
286, 340, 342,355,362, 363,377,
411, 420-423,425,427, 428,432,
434, 466, 476,477,540, 542,591,
609, 618-620.655.672-675.677,
680, 711, 718, 719. 722, 723, 725-

Biblioteca „Runivers”

Index de nume

381

727, 730,731, 734–737,746,747,
749, 750.752–757.760–763.793,
798, 806,822–832,835,838,843,
845, 847, 850, 852, 854, 856, 858– 860, 866, 869, 871, 883, 885–887,
889, 890.893, 896.897.904,91
915, 918–940, 928–931, 935, 936, 944, 951, 955, 956, 959; X, 17, 24,
25, 28, 30, 44, 45, 50, 61, 76, 81, 93,
135, 138, 173–185, 189–195, 198,
202, 203, 206, 213, 214, 228–233, 260, 268,271,272,279,280,283,
286–288, 292, 294, 299, 300, 302– 305, 307–310,312,317,342,344,
347, 348,394,506,538,545,548,
551–553, 563,564,595,597,598.
608, 610, 611, 615, 618-620, 622, 627, 628, 634-639, 641-643, 645-651,
653-656,661-663,672-674,
676, 677,683,690,694,700-703,
709, 712.714-716.720.724-728,
730, 732, 737, 738, 755, 756, 759, 765, 804, 817.826.831.838.847,
851,
853, 855-859, 867, 868, 880, 884, 885

Milovici I. IX, 933

Milo Papian Annus VII, 238, 259, 266,

292, 799, 828, 830, 831, 835 Miloslavsky VIII, 708, 709, 1141
Miloslavsky A. I. VI, 104, 107, 137,

139

Miloslavsky I. M. VI, 104, 107, 119,

136, 137, 139, 150

Minin K. 3. VI, 333, 371 Minin F. VI, 450, 603, 608 Minikh B. X. V,
660; VIII, 891, 893,

896, 958; X, 273, 411, 700, 703 Migne JP VII, 816-818,

820-825, 827, 831 Mit A. M. X, 799 Mithridates VI cel Mare Eupator VI,
28,

212, 295, 554; VII, 218; VIII, 173 Mitchell A. IV, 747 Michael VI, 267-
270, 363, 367 Michael III VI, 62, 219

Mihail Alexandrovici al VI-lea, 315, 316, 353,

354

Mihail Vasilievici al VI-lea, 354 Mihail Vsevolodovici al VI-lea, 351

Mihail Fedorovici al VI-lea, 11, 83, 93, 333, 356, 544, 564, 569, 594,
595; VIII, 240, 260, 563, 569, 570, 720, 958, 1037, 1039, 1137, 1144;
X, 525, 527, 581, 840

Mihail Iurievici al VI-lea, 351

Mihail Iaroslavici VI, 309, 311, 312, 352 Mihail Iaroslavici Viteazul
VI. 352 Mihailov P. VI, 452, 454

Mihailov Ya. IX, 115

Michaelis D. F. (Michălis DF) X, 325 Mihai I. VI, 612

Michaelis cm. Michaelis D. F.

Michurin I. F. IX, 769

Michaud J. F. (Michaud JF) X, 730 Mnishch M. Yu. VI, 331

Mogut VI, 368

Modelul I. G. (Model JG) III, 560; X, 240, 677

Moderach K. F. (Moderach K. F.) VI, 553. 560; VIII, 70/5; IX, 461-464,
466, 472, 473, 475, 477, 528-535, 540-542, 567, 569-577, 580-583, 587,
856, 857, 856, 857, 818, 686, 858, 686 871, 878, 880-882, 886-889, 891,
892, 898, 902, 904-909, 911, 912, 917; X, 206, 229, 236, 297, 533, 615,
655, 723, 724, 845

Modzalevsky B. L. IX, 972; X, 733, 814, 815

Modzalevsky V. L. VIII, 895

Modzalevsky L. B. I, 593, 594; II, 697, 693; III, 534, 535; IV, 760, 775, 799, 817; V, 666-670, 722, 723; VI, 562, 589, 590, 601; VII, 807, 840, 902;

VIII, 925, 977, 1000, 1021, 1022, 1111, 1182, 1198-1202, 1205, 1206;

IX. 951, 959; X, 631, 637, 746, 757, 781, 792, 799, 801, 817, 830, 844. 866

Mozheim cm. Mosheim I. L.

Moliere J. B. P. (Molière J. V. P.) VIP, 7026; IX, 459, 495; X, 811

Monseniorul P. A. (Monsigny R. A.) VIII, 992

Mooser P. A. VIII, 992

Maupertuis P. L. M. (Maupertuis PL M.) V, 531, 699

Mai multe L. T. (Mai multe LT) X, 814

Morepas JF (Maurepas JF) X, 633 Moritz of Orange VI, 444

Morley X. L. (Morley Ch. L.) X, 777 Morozov I. X, 176

Morozov S. IX, 145 Morsochnikov A. X, 322

Mosheim JL VII, 182, 190, 812, 821, 822; IX, 459, 495

Mothonis HH V, 686; IX, 422, 425. 524, 541, 542, 594, 861, 886, 891, 907, 933; X, 213, 214, 232, 297, 309, 662, 724

Mozart Wolfgang Amadeus (Mozart W. A).

VIII, 1031

Biblioteca „Runivers”

382

Indicatori

Mstislav Vladimirovici VI, 303, 350, 357

Mstislav Ieyaslavich VI, 349

Mstislav Mstislavich Udaloj VI, 352 Mstislav Svyatopolkovich VI, 350

Mstislav Iurievici VI, 351, 352

Fiica lui Mstislav Vladimirovici VI, 350 Soția lui Mstislav Vladimirovici VI, 350 Mstislavsky F. M. VI, 355

Moula F. X, 615

Mummius Lucius VII, 192

Munch J. VI, 438

Moore W. (Moog W.) VI, 436, 437

Muraviev M. H. VIII, 844, 1056, 1128 Muravyov S. V. VI, 608

Muratov M. V. V, 709

Muratori L. A. (Muratori L. A.) VI, 68, 202, 557, 558, 573, 584, 586-, X, 390

Murena Licinius Lucius VII, 195, 273, 281, 823, 833, 834'

Murchison R. eu. (Murchison RI) V, 710 Mukhanov P. A. VI, 600; VII, 944

Mukhin A. VI, 611, 612

Musschenbroek P. I, 370, 371, 498, 571; II, 150, 151, 154, 155, 156, 157, 246, 248, 249, 258, 259, 660-661, 670; III, 112, 113, 414, 415, 526, 566, 580; X, 482, 815

Mushketov I. V. V, 713

Muykens T. (Muykens T.) X, 772 Myasnikov P. VI, 616

Nabucodonosor al II-lea VIII, 1072

Nadir Shah (Tahmasi-Kulihan) VIII, 883, 901

Nazarius al VI-lea, 193

Nazianz Grigore al VI-lea, 386, 598

Nazika Publius Cornelius Scipio VII, 334

Cavalerul G. III, 438, 573; IV, 150

Nakvasin D. X, 805

Nartov A. K. I, 594; VIII, 896, 986. 1142; IX, 775; X, 37, 189, 276-278, 281, 311, 316, 496, 498, 568, 641, 643, 655, 704, 706-709, 745, 746, 826

Naryshkin A. K. VI, 105, 106, 108, 122, 137, 138, 141, 154; VIII, 711, 1141

Naryshkin V. F. VI, 111, 143

Naryshkin I. K. VI, 103, 105, 106, 109, 112-115, 122, 136, 137-139, 141-144, 145, 147, 154; VIII, 713-715, 1143

Naryshkin K.P. VI, 95, 103, 112, 113,

122, 136, 144, 145, 154; VIII, 713, //42

Naryshkin L. K. VIII, 713, 1142 Naryshkin M. K. VIII, 713, 1142

Naryshkin S. K. VIII, 546, 1030 Naryshkin F. K. VIII, 713, 1142

Naryshkins, familia boierească VIII, 709, 1 171 09

Naryshkins, fiii mai mici ai lui K. P. Naryshkin VI, 113, 145

Naryshkins, rudele împărătesei Natalya Kirillovna VI, 99, 105, 107, 108, 111, 132, 137, 139, 140, 143

Natalya Alekseevna, sora lui Petru I al VI-lea, 94, 119, 151, 357, 567

Natalya Alekseevna, nepoata lui Petru I al VI-lea, 358

Natalya Kirillovna VI, 105, 107, 108, 113, 115, 119, 122, 126, 127, 138, 140, 145, 146, 151, 154, 157, 158, 571; VIII, 1002, 1142, 1143; IX, 171

Nattier J. M. IX, 149, 706

Neukirch V. (Neukirch V.) X, 371, 376, 773

Neumann K. II, 252-257, 268, 269, 476, 477, 671, 692, 693 Nekrasov IX, 112

Nemtinov M. VI, 617; X, 879 Neofit, Episcop de Cernigov VI, 270 Neofit, Mitropolit al Efesului VI, 369 Neplyuev I. I. VIII, 957, 1002

Nepos Cornelius VIII, 611; IX, 459, 493, 494, 619, 936

Nesterov F. IX, 157

Nestor VI, 22-24, 28, 31, 33-35, 39, 40, 44, 61-65, 69, 71, 72, 78, 80, 173, 175, 177, 181, 182, 184, 188 ,

190, 197, 202, 204, 206, 213-217, 219, 222, 223, 225, 230, 232, 236,

237, 241, 245, 246, 249, 251, 253,

254, 256-258. 263. 269-270. 275,

279, 284-285, 296, 361, 552, 556,

559, 573, 577, 581; VII, 899; IX, 415; X-389

Neustroev AH X, 630, 826

Nechaev I. VI, 128, 159

Nikita Pustosvyat VI, 117, 118, 148, 150; VIII, 828, 1205

Nikita Romanovici-Yurievici Zakharyin al VI-lea, 357

Nikita Sirakuzyanets IV, 371 Nikitenko A. V. VIII, 932
 Nikitin A. IV, 427, 432, 445, 462,
 785, 797; IX, 107, 115, 710
 Biblioteca „Runivers”
 Index de nume
 383
 Nikiforov IX, 465, 858, 913
 Nikiforov S. IX, 150, 151, 587, 588,
 707, 768, 913
 Nicodim Celius VI, 545 Nicola Chrysobulus VI, 363
 Nicolae de Cusa (Nicolaos de Cusa) I, 551
 Nikon VI, 12, 336, 545, 556, 559, 578, 587
 Novikov N. I. VIII, 988, 989, 1055, 1088, 1089, 1127, 1131, 1134-1136,
 1138, 1139; IX, 819; X-724
 Nonius sau Nunez P. (Nonius P.) IV, 136, 211, 748
 Nordstet I. I. VII, 863 Norov A. S. X, 841 Nosov I. VIII, 992
 Nostitz V, 74
 Numa Pompilius VI, 258
 Newton I. I, 178, 179, 190,
 191, 286, 287, 466, 480, 485, 486, 490, 511, 522, 556, 557, 589, 590,
 591; II, 70, 71, 172-175, 334, 335, 664, 676; III, 90, 91, 154-161,
 172, 173, 175, 246, 247, 254, 255, 258, 259, 318,
 319.324.334.352.353.380 ,
 381, 437, 522, 534, 538, 547, 548,
 553, 554, 558, 562-564, 573, 574-,
 IV, 47, 62, 68, 81, 98, 99, 100, 104, 107, 372, 407, 414, 423, 424, 428,
 442, 445, 452, 460, 467, 475, 477,
 483, 720, 737, 745, 781, 784, 793,
 794, 799; V, 698, 699; VIII, 206, 517; IX, 322, 776; X, 440, 451, 480,
 507, 731, 753, 814, 828, 832
 Obnorsky S. P. IX, 830

Obrecht K. (Obrecht S.) VI, 556

Ovid Naso Publius VII, 10, 47, 53, 62, 133, 134, 142, 143, 147, 200, 205, 208, 211, 213, 214, 221, 223, 226 ,

230, 268, 283, 285, 347, 796, 800,

817, 818, 823–826, 832, 834, 837,

942; VIII.897.923-928.930.931,

993, 1016; IX, 459, 493; X, 373, 377, 491, 777

Ovtsyn D. L. VI, 603, 608

Oda Leopoldovna al VI-lea, 349

Odoacru VI, 204, 213

Odoevskaya E. P. VI, 356

Ozeretskovsky N. Ya. VIII, 7, 864, 865

Ozerov VI, 104, 137

Ozerov F. VI, 611

Okonnishnikov I. VI, 611, 612

Okulov IX, 617, 618, 934

Okuchin I. VIII, 1138

Olaf VI, 197, 255, 256

Olaf Sfântul VI, 196, 285, 348

Olaf Trygvesson VI, 197, 255, 285, 348 Olgerd VIII, 302, 974

Oleg VI, 63, 167, 206, 215, 220, 221– 225, 227, 229, 297, 346, 372, 574, 595; VIP, 890, 938

Oleg Ivanovici VIP, 302, 974

Oleg Sviatoslavich, n. Drevlyansky VI, 238, 239, 240, 247, 248, 273, 284, 299, 346

Oleg Sviatoslavich, n. Cernigov VI, 349; VIII, 1156

Oleg Svyatoslavich, fiul lui Svyatoslav Yaroslavich VI, 303

Olimpiada VII, 49

Olsufiev A. V. V, 721; VIII, 1089

Olga, fiica lui Yuri Dolgorukov al VI-lea, 351 Olga, soția lui Igor Rurikovici al VI-lea, 23 de ani,

30, 93, 168, 230-236, 238-240, 259, 264, 271, 298, 346, 367, 553, 566, 586, 594; VIII, 503, 569, 1002; X-392

Olga, soția prințului Vladimir Sviatoslavici

VI, 256

Olgerd VI, 314, 315, 353

Onichkov K. VIII, 1138

Orange vezi Moritz din Orange

Orlov A. S. IX, 958

Orlov A. Ya. II, 677; IV, 755

Orlov V. G. VII, 948; X, 628, 657, 697

Orlov G. G. III, 585; IV, 790, 812-814;

VII, 902; VIII, 801, 803, 992, 1174, 1175, 1180, 1187-1190; IX, 748, 896, 924; X, 560, 561, 586, 589, 696, 697, 865, 866, 868

Orlov G. I. VIII, 805, 1189

Orlov I. IX, 196, 333, 571, 582, 583, 909; X, 210

Orlov F. G. IX, 748; X, 561, 866 Toamna VI, 351

Ostwald W. II, 697

Osterman A. I. VIII, 896, 948, 958, 1012; X, 700, 709

Osterman I. A. X, 278, 822

Auston VI, 197

Otho Salvius Marcu VI, 212

Otrepiev Grigory vezi False Dmitri 1

Otto I, împăratul german al V-lea, 440; VI, 28

Otto I, margrav de Brandenburg al VI-lea, 350

Oughtred W. I, 432, 587 Okhtensky F. A. IX, 279, 346, 350, 353, 355, 356, 358, 720

Biblioteca „Runivers”

Indicatori

Paul Diacon al VI-lea, 573, 584-, X, 390, 720

Paul Lucius Aemilius VII, 192, 285

Paul I al III-lea, 343; VI, 291, 358, 419-420, 589, 591, 602, 606; VII, 391 844, 847, 917; VIII, 557, 561, 562, 566, 568, 570, 572, 573, 590, 612, 633, 647, 751, 755, 781, 793, 797, 798, 897, 798, 612, 633, 647, 751, 755, 781, 793, 797, 798, 897, 798, 612, 633, 647, 751, 755, 781, 793. 042 , 1049, 1091, 1114, 1119, 1164, 1175, 1185; IX, 228, 231, 402, 692, 735, 769, 821; X, 237, 254, 255, 392, 395, 569, 570, 682, 693, 720, 732, 766, 836, 861, 878

Pavinsky E. A. IX, 346, 350, 353, 355-358, 720

Pavlov A. P. V, 705

Pavlov E. IX, 139

Pavlov I. P. VII, 906 Pavlov M. V. VI, 608 Pavlov M. G. IX, 784
Pavlutsky D. I. VI, 450, 608 Pacuvius Mark VIII, 992 Pallas P. S. V, 705, 717

Panin N. I. VIII, 946; IX, 231, 733;

X.255 —

Panin P. I. VIII, 1156

Pankov M. IX, 344, 792

Pankratiev I. P. IX, 64, 339, 349, 356, 470, 530, 531, 534, 555, 567, 898; X 227

Panov N. VI, 611

Pansa Gaius Vibius VII, 94

Panteleev I. IX, 94 Panteleev R. IX, 94 Panfir VI, 226 Paramon VI, 278

Paracelsus F. T. von Hohenheim (Paracei-SUS Ph. T.) V, 712

Parmenion VII, 360, 361

Parrhasius VII, 124

Pascal B. (Pascal V.) I, 441, 587; X-753

Paterculus Velleius Mark VII, 213, 825 Pahomius Logothetes. VIII, 658, 1096 Paccoco P. (Rasesso R.) IX, 596, 636, 960

Pekarsky A. P. I, 580; II, 662, 678, 679; III.514.515.543.544.561, 562.565.587 ;IV.731.740.742,

792, 817; V, 654, 661, 669; VI, 543, 545, 546.561-562.575-577.589,
596, 597,605,619;VII,784,791,
803, 813,840,845,870,888,897,
902, 914,948,949;VIII,407,618,
620, 622, 623, 627-629, 737-741, 830-835, 884, 913, 944, 945, 951, 952,
960, 966, 971, 988, 989, 990, 1009, 1025, 1026,1032-1034,1039-1042,
1060, 1061,1071,1073,1078,1081,
1088, 1115,1151,1164,1170,1177,
1186, 1189,1194,1199,1205,1206;

IX, 667, 662, 665, 666-668, 671, 672, 674, 675, 683-685, 693, 697,
711, 716, 719, 722, 768, 719, 722, 768, 719, 722, 768, 719, 722, 768,
719, 722, 768, 719, 722, 768, 719 798, 802, 812, 815- 818, 819, 822,
833, 835, 838, 847, 853, 867, 875, 883, 886, 895, 904, 909, 93, 9, 9,
9, 9, 9, 9, 9 54 , 955;

X, 609, 615, 619, 621, 622, 625, 629,
630-632, 634,638,639,641,644,
645, 662, 668,671,673,675,676,
677, 678, 680,688,. 690.691.700,
702-704, 707-711,713,715,725,
733, 745, 747, 752, 755, 756, 757, 758, 761, 779-781,
796.798.803.804,
805, 810, 815,816,817,820,824,
825, 828, 830, 838, 843, 852, 857, 858, 859, 866, 871, 883, 886

Pelageia Mihailovna al VI-lea, 356

Pengre A. G. (Pingré AG) X, 306, 729-731

Peneloss VI, 439

Penchko H. A. IX, 853, 854, 858, 870, 901, 902. 932

Peplier IX, 459, 495, 874, 945; X, 371, 376, 773, 774

Perevalov V. A. VI, 606, 611-613, 619, 625; X, 764, 879, 880, 887, 888

Perevoshikov V. M. VII, 902; VIII, 844, 1128

Perevoshchikov D. M. III, 518; IV, 770; V, 705, 710; IX, 784

Peresvet Alexandru VI, 370; VIII, 975 Peretz W. H. VIII, 1065, 1073, 1074, 1077, 1078

Peringskiold J. VI, 203, 558, 584

Permyakov J. VI, 452, 454 Perry D. VI, 564

Perrault K. (Perrault S.) I, 470, 589 Persia Flakk Avl VII, 296, 836 Pestrikov A. IX, 94

Petru, Regele Bulgariei VI, 237, 240 Petru, Mitropolitul VI, 313

Petru al II-lea, 421, 535; II, 362, 368, 680; III, 16, 17, 22, 23, 96-99, 343, 408, 409, 579; IV, 487, 744, 798; V, 161, 401, 694; VI, 14, 16 31, 56, 59, 80, 87, 89, 91, 93, 94-96, 99, 101-105, 107-109, 112, 115-118, 120-130, 132, 132 , 144, 146-147, 148, 149-151, 153, 154-160, 291, 292, 337-341, 345, 357-359, 361, 371,

Biblioteca „Runivers”

Index de nume

385

422, 513, 539, 541, 543, 556, 563, 565, 567-572, 575, 581, 588, 590-592, 595, 603, 605, 616-, 616-, 29, 21, 4, 2, 2, 2, 2, 4 ,232,265,270,280,318,374,393,437,592,607,839,840 97, 98, 100, 101, 105, 106, 108-110, 128, 133, 13, 3, 13, 3, 1, 3 145, 147, 148, 153, 196, 197, 200, 201, 218, 221, 222, 224, 234, 236, 237, 241, 244, 252-255, 257, 258, 260, 263, 269-271, 274, 283-286, 391-286, 391-255, 257, 258, 260, 263, 269-271, 274, 283-286, 391-286, 391-286 502, 505,533-535,537,557. 645- 647, 655, 673, 674, 680-682, 684, 692, 695-705, 707, 708, 710, 710, 72, 7, 2, 7, 2, 7, 7 7-729, 731, 733, 743-745, 751-753, 756, 759, 768, 773, 775, 780, 789, 797, 800, 802, 805, 806, 809, 814, 809, 814, 85, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8 , 890, 892, 89 6-898,900,901, 917, 918, 921, 938, 948, 954, 957, 959, 960, 966, 967, 997, 999, 104, 103, 104, 103, 104 9, 1043, 1044, 1 046-1056, 1066, 1069, 1086, 1091, 1098, 1114, 1115, 1118, 1122, 1125-1127, 1129-1148, 1155, 115, 115, 115, 115, 115, 112, 112, 112, 112, 1125 1175, 1184, 1186, 11 88 , 1189, 1192; 9, 61, 79, 84, 97, 101, 102, 107, 112, 123-127, 129,

131, 140,144,148,153,157,158,

162-165, 169.171-174.178.292,

331, 396,399-401,684,690,693,

694, 696,700,701,703,704,708,

710-712, 715, 765, 782, 956; X, 36, 40, 133, 134, 136, 137, 165, 193, 216, 247, 276,311,314,357,387,392,

393, 400, 462-464, 475, 496, 516, 517, 524,531,537,554,558,630,

645, 674, 680, 685, 687, 700, 706,

735, 749, 782, 787, 804, 812, 830,

836, 839, 840, 844, 848, 850, 852

Petru al II-lea Alekseevici al VI-lea, 358, 569; VIII, 1155; X, 700

Petru al III-lea Fedorovici IV, 487, 798; VI, 353, 358, 545, 591; VII, 21, 91, 267, 791, 795, 797, 799, 800, 808, 816, 824, 827, 829, 832, 837, 838; VIII, 59-62, 65, 103-105, 109, 127, 129, 134, 136, 505, 557, 565, 612, 633, 647, 673, 751, 760, 889, 98, 98, 9, 9, 8 967, 1003, 1036, 1040, 1049, 1091, 1114, 1119, 1157, 1159-1163, 1170-1176, 1184, 1188; IX, 139,

25 M. V. Lomonosov, vol. XI

696, 702, 894; X, 677, 832, 851, 862, 863, 869

Petru Dmitrievici al VI-lea, 354

Peter Courtney al VI-lea, 348

Petru Mihailovici al VI-lea, 351

Peter Petrovici, fiul lui Petru I al VI-lea, 358 Petru Mihailovici fiica lui VI, 351

Petreius de Erlezund P. (Petreius de Erle-sunda P.) VI, 579; X-432-433-798

Petril VIII, 829

Petrov V.P. VIII, 1126

Petrov I. IV, 426, 431, 462, 785, 797;

VI, 622; IX, 100, 107, 115, 691, 692, 710; X, 522, 838, 839

Petrov N. I. VIII, 1074, 1075

Petrov A. H. IX, 705; X, 816, 848 Petrov F. IX, 770

Petrovsky I. IX, 555

Petrovsky F. A. I, 554; VII, 219; VIII, 43

Petronius Arbiter VII, 220, 223

Petsch J. IX, 618, 935

Picard B. IX, 172

Picard J. I, 466, 482, 589 Pilimen VI, 179, 294

Pindar VII, 587; VIII, 82, 532, 658, 795. 877, 946, 1018-1020, 1096, 1099, 1127; IX, 938; X-492-827

Pieper V, 165

Pyrrhus V, 614

Pistorius I. VI, 580

Pitagora I, 424; V, 618; VII, 285, 332 Plautus Titus Maccius VII, 310, 338 Plantius П. VI, 444

Platon I, 424; III, 496, 497; V, 302, 683;

VII, 59, 60, 167, 336, 337, 875, 820;

VIII, 206

Platon Levshin VIII, 1192

Platon Malinovsky VIII, 965

Plats GF X, 371, 376, 774

Plenisner F. X. VI, 625; X, 591, 879 Plehanov G. V. VIII, 848, 850, 910 Pleshcheev M. VI, 120, 152

Pliniu Gaius Secundus (Bătrânul) III, 22, 23, 62, 63, 111, 579, 527, 525; IV, 129, 197, 747; V, 300-302, 304, 305, 569, 674, 687, 683, 707, 715; VI, 26, 46, 173, 176-177, 179-180, 182, 209, 493, 554, 580, 581, 585, 593, 614; VII, 339, 347, 817

Plinius Caecilius Secundus Gaius (cel Tânăr) V, 707, 717; VII, 132, 205, 877; VIII, 1047, 1050, 1051, 1056; X, 373, 377, 777

Plottsov H. IX, 978

Biblioteca „Runivers”

386

Indicatori

Plutarh VII, 159, 160, 794, 797, 820, 821, 823, 836, 845; IX, 628, 945, 946

Pogodin M. P. VI, 598; X, 842, 844, 851, 853, 859, 860, 877, 882

Podvysotsky A. I. Vili, 1116-, IX, 905 Pozharsky D. M. VI, 333, 336, 372-373; VIP, 719

Pozvzd VI, 258, 274, 347

Pokrovsky A. A. VIII, 899, 1036 Polevaev A. IX, 121

Polenov A. Ya. IX, 469, 470, 907, 914; X, 299, 300, 725-727

Poletika G. A. VIP, / 079; IX, 932; X, 191-193, 611, 646, 647, 649

Polidorsky I. D. IX, 251 Polyperkon VII, 361 Polonsky P. Ya. IX, 591, 592, 918 Polyakov A. I. IX, 848; X, 707, 709 Poliakov I. IX, 82

Pomey F. A. (Pomey FA) VII, 791, 798, 799, 817, 820, 829, 831; IX, 529, 878; X, 371, 376, 774

Pompei cel Mare Giey VI, 211; VII, 151, 213, 289, 290, 831, 833, 835

Pomponius Mela VII. 347 Ponomarev S. VI, 617, 618

Pontoppidan E. L. (Pontoppidan EL)

III, 484, 586

Papa A. (Papa A.) IV, 773; VIP, 1060, 1062; X, 487, 505, 818, 831

Popov N. I. II, 658, 679; III, 154, 155, 516, 517, 523, 530-533; IV, 363, 364, 730, 737, . 741, 760, 763, 784, 785; VI, 55, 62, 69, 79, 547, 548, 559, 611, 612, 621; VIP, 1010, 1080, 1084, 1162; IX, 192, 207, 208, 214, 217, 219, 223, 224, 239, 240, 247, 248, 254, 275-277, 279, 283, 312, 343, 312, 343, 34, 34, 34, 3, 3, 3, 3, 3 365, 369, 371, 375, 379, 383, 467, 470, 471, 606, 609, 610, 627, 629, 630, 720, 731, 732, 737, 737, 737, 737, 737, 737, 737 86

794-797, 799.808.810.811.813,

818, 827,848,862,891,927,928,

931, 932,943,945,946,948,951;

X, 46, 203, 232, 235, 244, 259, 273, 274, 276, 288, 307, 544, 545, 557, 563, 654, 661, 675, 681, 675, 681, 7, 7, 6, 7, 6, 7, 7, 6 819, 860, 868

Popov F. X, 703

Popov F. A. VI, 448-450

Popovsky HH VIP, 1013, 1020, 1041, 1062, 1064, 1072, 1080; IX, 442, 633, 849, 852, 953, 954; X, 10, 387-389, 400, 469, 487, 492, 505, 712, 808, 818,

819, 821, 822, 830, 831, 844

Poroshin S. A. VIII, 1164, X, 578

Portia Cato (Utic) Mark vezi Cato cel Tânăr sau Utic

Posnikov A. IX, 529; X, 199 Posoškov I. T. VI, 598; VIP, 1052 Posselt M. F. VI, 567

Potonié H. V, 7/5

I. G. Pott (Poti JH) I, 408, 409, 410, 411, 414, 415, 577; II, 246, 249, 302, 303, 476, 477, 670, 674, 692

Poyarkov A. VI, 6//

Praskovia Ivanovna al VI-lea, 358

Praskovia Mihailovna al VI-lea, 356

Praskovia Feodorovna al VI-lea, 354

Praskovya Fedorovna (Saltykova) VI 357; X,216

Predslava VI, 257, 278, 347, 591

Presser S. VIII, 918; IX, 343, 529, 580, 878, 909; X, 277, 316, 737

Preissler JD X, 793 Premysl VI, 347

Prenner G. G. (Premier GG) IX, 692 Presnyakov AE VI, 587

Pretich VI, 238

Pretorius M. (Praetorius M.) VI, 206, 208-210, 213, 216, 573, 584-586; X-390

Pribyslav al VI-lea, 349

Pricket A. VI, 432

Prozorovsky P. I. VI, 95

Procopie din Cezareea VI, 38, 46, 176,
181, 183, 191, 194, 202, 213, 557, 573, 579, 582-584; X-390

Prokopovici F. VI, 57; VII, 174, 813, 821; VIP, 1135, 1148; X-462-663

Pronchishchev V. M. VI, 481, 603, 608 Pronchishchev P. IX, 721

Protasov A. P. I, 577, 579; II, 653, 666;
III, 570; V, 686; VII, 790; VIP, 914, 953, 955; IX, 10, 558, 571, 652, 817, 893, 904, 905; X, 38, 209, 210, 215, 231, 242, 266, 283, 298, 299, 309, 314, 628, 659, 661, 663, 664, 682, 694, 682, 694, 7, 2, 7, 7, 7
753, 885

Protopopov P. X, 322

Pretotius VI, 200

Prytkov I. IX, 469, 470, 524, 533, 534, 861, 881

Pryanishnikov IX, 44, 660, 661

Psametichus al VI-lea, 200

Ptolemeu Claudius I, 424; IV, 372, 774; V, 699, 700; VI, 173, 176, 177, 179,

182, 188, 190, 209, 214, 362, 573, 579, 581, 582; VIP, 695; IX, 429

Publius Sextius al VII-lea, 835

Biblioteca „Runivers”

Index de nume

387

Pugaciov E. I. VIII, 847

Pupien vezi Maxime Mark Clodius Pupien

Puffendorf S. VIII, 855, 886

Pușkin A. S. VII, 828, 896; VIII, 844. 845, 847, 849, 980, 985, 1006, 1023, 1069, 1074, 1077, 1130, 1134, 1206; IX, 639; X, 783, 817, 854

Pușkin V. VI, 120, 152

Rabirius Gaius VII, 833

Rabus P. (Rabus P.) X, 772

Radegast VI, 204, 213

Radishchev A. H. VIII, 846-848, 853, 854, 875, 956, 1007, 1128

Radkevici E. A. V, 719

Razin S. T. VI, 336; VIII, 1139, 1145 Razumov A. IX, 469, 470; X, 213, 656 Razumovskaya E. eu. VIII, 964

Razumovski A. G. IX, 937; X, 201, 770 Razumovsky K. G. I, 414, 415, 536, 594, 595; II, 678; III, 513, 515-517, 527; IV, 763, 798; VI, 7, 541, 542, 547, 550, 562, 575; VII, 810, 841, 851, 852; VIII, 276, 918, 922, 923, 955-957, 962-964, 989, 1042, 1045, 1046, 1081, 1091, 1093, 1119, 1120; IX, 47, 86, 97, 103, 185, 186, 194, 196, 200, 205, 209, 220, 223, 268, 274, 281,

310, 317, 357, 372, 373, 379, 402,

404, 419, 422, 461, 466, 468, 471, 528, 530, 531.534.535.549.551.553,

555, 561, 564, 566, 580-583, 602,

603, 610, 649, 656, 661, 673, 686,

690, 719, 721, 722, 724, 729, 730,

747, 751, 759, 773, 793, 794, 808,
 816, 819, 823, 831, 833–835, 839,
 840, 843–845, 848, 852, 855, 856,
 861, 868, 877, 879, 880, 882, 885,
 890–892, 895–896, 901, 906, 907,
 910, 911, 917, 919, 921, 922, 926, 928, 931, 932. 937. 939–
 941. 943. 947,
 948, 953; X, 26, 76, 172, 178, 200, 204, 243. 246. 257. 279. 312. 350,
 458, 476, 489, 495, 522, 536, 537,
 540, 544, 552, 562, 573, 589, 608,
 617, 620, 622, 631, 632, 635, 636, 638, 640, 642, 643, 649, 655–658,
 660–663, 665, 676, 677, 676, 677, 68, 68, 68, 6, 6, 6, 6, 8 1, 695,
 711–713, 715–719, 721, 722, 733, 756, 758, 778, 799, 802, 815, 817,
 818, 824, 825, 829, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8 5 2, 855, 858,
 859, 864, 867, 868, 872, 876, 878
 Raiser VS X, 274 Raiser GU I, 539, 547;
 X, 37, 38, 274–276, 362, 364–367, 432, 433, 705, 706, 740, 767, 793
 Raykov B. E. VIII, 1062, 1068, 1090; X–887
 Wright E. IV, 749
 Cadru X, 325 Rammel V, 440
 Ranquillo VI, 439
 Racine J. B. VIII, 972;
 IX, 459, 495; X, 493, 494, 811, 823 Fals Dimitrie I Rastrelli K. B.
 VIII, 966; IX, 711 Rastrelli F. B. VIP, 985, 986, 1057:
 X -807
 Ratikova N. A. VIII, 1024
 Reas VI, 255
 Regulus Mark Atilius VSh, 611 Rededia VI, 281, 368
 Redi F. I, 588 Reingold X, 727
 Zborul X, 421, 429, 796
 Reaumur PA (Réaumur R. A.) I, 122, 123; X–753

Restant P. IX, 624, 625, 940, 941, 944

Rigvald Borisovich VI, 351 Riep Ja. K. VI, 445, 447, 469 Riksa, Regina Cehiei VI, 347 Riksa, Regina Suediei VI, 350 Rinaldi A. (Rinaldi A.) X, 877 Richman W. IX, 588, 913; X, 816, 819 Richman G. V. I, 592, 593, 594; II, 146, 147, 154, 155, 659, 661, 675, 676;

III, 22, 23, 60, 61, 76-79, 112, 113, 116, 117, 144-147, 422, 423, 506,

510, 511, 513-515, 519, 520, 522,

524, 526, 527, 536, 568, 572; VIII,

956, 1008, 1012, 1013, 1017, 1063; IX, 31, 33, 323, 324, 326, 588, 626. 655, 657, 776-778, 785, 863, 913, 942; X, 61, 190, 258, 265, 285, 390, 465, 466, 482, 484-488, 615, 618, 693, 694, 714, 733, 784, 799, 818

Richman F. IX, 588, 913; X, 485, 816, 819

Richard al II-lea al VI-lea, 348

Roberval G.P. I, 110, 111, 551; II, 112, 113, 656

Robert VI, 285, 348'

Roberts I, 511

Robins B. II, 170, 171, 314, 315, 659, 663; X, 439, 450, 465, 466, 805

Rovinsky D. A. VI, 591, 595; VIP, 945 Rogachev F. VI, 616

Rogvolod VI, 54, 249, 273, 346

25*

Biblioteca „Runivers”

388

Indicatori

Rogneda (Gorislav) VI, 249, 256-258,

273, 346-347, 368, 587, 595 Rogozhin V. H. X, 827 Rogozhin F. IX, 157 Rozanov I. H. VIII, 1196 Rosenberg F. IV, 797; VIII, 1016; X,

238

Rosenbusch von Butenant VI, 569-571;

VIII, /732, 1141-1143

Rozengan I. X. IV, 718, 719

Rokotov F. S. VIII, 1167; IX, 704; X-526-840

Rouley IX, 348, 352, 354 Rollin Ch. VIII, 1100 Roman VI, 240
 Roman I Lecapene VI, 227
 Roman II VI, 49, 558
 Roman Vasilievici al VI-lea, 10, 11, 544
 Roman Vladimirovici al VI-lea, 350
 Roman Mstislavich VI, 350, 544
 Roman Rostislavich al VI-lea, 544
 Roman Svyatoslavich al VI-lea, 349
 Romanov (Iuriev-Zakharyin) A. H. VIII, /737
 Romanov N. I. VIII, 7052
 Romanov S. IX, 157
 Romanov, familia boierească VI, 329, 542 Romanov, dinastia VI, 10, 11, 371,
 541-543, 588, 594; VIII, 1037, 1141 Romodanovsky, fiul lui G, G.
 Romodanovsky
 VI, 109, 141
 Romodanovsky A. G. VIII, 1141 Romodanovsky G. G. VI, 109, 141; VIII,
 712, 1141
 Romodanovsky M. VI, 125, 156 Romodanovsky F. Yu. VI, 95, 129, 160,
 567; VIII, 7055, 1134
 Rossokhin L, K. IX, 421, 836; X, 17, 50, 256, 308, 616, 655, 688
 Rostislav, Prințul Dunării VI, 271 Rostislav Vsevolodovich VI, 349
 Rostislav Mstislavich VI, 304, 305, 350 Rostislav Rurikovici VI, 351
 Rostislav Iurievici al VI-lea, 351
 Rostislav Iaroslavici VI, 351
 Roscellin I. (Roscellinus J.) VII, 116, 875
 Rothgacker I. (Rothacker J.) X, 487 Roth-Scholz F. (Roth-Scholtz F.) X,
 771 Rubinstein H. L. VIII, 1095
 Rudnev D. S. (Damasc) III, 567; IV, 373; VII, 783, 785; VIII, 817,
 7089, 1090

Rudolf al VI-lea, 349

Rolul Publius Servili VII, 259, 830 Rumovsky S. Da. II, 696; IV, 363, 737,

736, 737, 741, 760, 763, 768, 771. 814,

815; VI, 611, 612, 619; VII, 948; IX, 247, 248, 275, 276, 279, 300, 311, 312, 333, 336, 341-343, 346, 349, 352-361, 365, 374, 375, 37

442, 470-472, 524, 606, 609, 610,

737, 739, 742, 743, 760, 768, 773, 774, 784, 787, 790, 791, 794-796, 797,

799, 808, 819, 849, 852, 862, 875,

927, 928, 931, 932, 959; X, 93, 234, 235, 244, 259, 298-300, 303, 306, 307, 544, 545, 557, 596, 597, 628, 655 661, 675, 675, 307, 544, 545, 557, 596, 597, 628. 6, 730-732, 765, 781, 845, 852, 860, 884, 885

Rumyantsev-Zadunaisky P. A. VIII, 1155. 1156

Ruprecht F. eu. V, 770

Rousseau J. B. (Rousseau J. V.) VIII, 661.

7099, 1109-1111 Rutilius Lupus VII, 833 Rufinus Turanius VIII, 1029, 1125 Rybakov B. A. VIII, 927 Ryleev K. F. VIII, 7730

Rychkov P. eu. V, 713; VIII, 7769; X

76, 77, 228, 679, 620, 655, 672, 675 Ruesch F. (Ruysch F.) X, 369, 374, 769 Rurik VI, 10, 11, 22, 27, 28, 30-37,

39, 41, 55, 63, 64, 74, 76, 77, 87, 167, 173, 177, 184, 197, 206-208,

214, 220, 293, 295-297, 346, 353,

544, 551, 553, 563, 574, 577, 588,

589, 591, VIII, 39, 569; X, 391, 392

Rurikovichi, dinastia a VI-a, 541, 588, 591 Ryabinin M. eu. VI, 677

Savich D. V. IX, 932

Gramatica saxona VI, 20, 73, 175, 195, 208, 215, 548, 551, 552, 559, 579, 585

Salmazy K. (Salmasius S.) VI, 556

Saltykov M. G. VI, 373

Saltykov P. M. VI, 109, 141

Saltykov P. S. VIII, 653, 1094

Saltykov F. P. VI, 109, 141

Saltykov-Şchedrin ME X, 882

Salvius IV, 454, 789

Salhov U. X. (Salchow U. Ch.) III, 572; IV, 760; IX, 59, 61-66, 471, 472, 671-677, 678, 679-681, 864, 882; X, 220, 229, 286, 597, 598, 667, 667, 714, 886

Samoilovici I. VI, 121, 125, 152, 156

Santorotsky I. K. (Santoroc J. K.) X, 504, 505, 829

Capitolul VI, 212

Sardanapalus VII, 564

Sarychev G. A. IV, 753

Biblioteca Runiverse

Nume director

389

Satarov M. П. X, 171, 172 Satirul VII, 199, 823 Saturninus Apuleius VII, 273 Sapachireus VI, 321-323, 370 Sapachireus VI, 324, 370 Safo VII, 256, 830; VIII, 929; X, 371,

375, 773

Saharov I. П. VI, 570-572; VIII, 773/ Saharov S. IX, 89

Svegder VI, 196 Swedenborg E. (Swedenborg E.) I, 404,

405, 408, 409, 575, 576 Sveneld VI, 230, 233, 246-248 V. A. Svetov. IX, 87/; X, 695 Suetonius VII, 825; IX, 459, 494 Swigell VI, 242-244 Svin'in P. P. V, 663 Svirskaya V. P. VI, 540, 673, 621 Swift J. VII, 223; X-371

375, 772

Svyatava al VI-lea, 347

Svyatopolk, Prințul Dunării VI, 271 Svyatopolk I Vladimirovici VI, 51, 65,

168, 258, 273, 275-281, 283, 299,

300, 346, 347

Svyatopolk II (Mikhail) Izyaslavich VI,

302, 349, 350

Svyatopolk Mstislavich VI, 350 Svyatopolk Vladimirovich soția VI, 347
Svyatoslav Vladimirovich, fiul prințului. Vladi-

Pacea lui Monomakh VI, 350

Svyatoslav Vladimirovici, fiul prințului. Vladimir Svyatoslavich VI,
258, 273, 277, 278, 282, 300, 345

Svyatoslav Vsevolodovici, fiul prințului. Vsevolod Olgovici al VI-lea,
351

Svyatoslav Vsevolodovici, fiul prințului. Toate-

loda III Cuibul Mare VI, 351 Svyatoslav Igorevich VI, 168, 230, 233,
235-246, 247, 274, 298, 346, 372,

587, 595; VIII, 569, 747

Svyatoslav Izyaslavici al VI-lea, 351 Svyatoslav Iurievici al VI-lea,
351 Svyatoslav Iaroslavici al VI-lea, 286, 301, 304,

348, 349, 372

Svyatoslav Yaroslavich, fratele lui Alexandru

Nevski al VI-lea, 309 Sviatoslav Igorevici soția VI, 346 Severgin V. M.
V, 722, 726-728, 730,

734

Sextus Roscius America VII, 232, 260, 273, 274, 277, 371, 372, 377,
827, 831, 833, 838, 839

Sextius VII, 130 Selifontov I. O. VIII, 618-620, 622-

625, 822-824, 832, 836, 858, 1059, 1195, 1205

Semen Alekseevici VI, 94, 357

Semion Dmitrievici al VI-lea, 354

Semyon Ivanovici al VI-lea, 355

Semyon Ivanovich Proud VI, 314, 353" 354

Semen Semenovici VI, 354

Semyon Ivanovici Mândră fiică VI, 354 Semenov A. V. IX, 666

Semenov M. IX, 115

Seneca Lucius Annaeus cel Tânăr III, 32 33, 520; VII, 48, 63, 199, 203,
205, 210, 212, 231, 797, 798, 800, 823, 824, 827; VIII, 763, 885, 925,
929, 973-1111, 1166; IX, 493; X, 373, 377, 396, 778

Seneca Lucius Annaeus cel Bătrân VII, 814, 816

Saint-Prest (Sf. Pré, Saint-Prest) VII, 947 Servilius Gnaeus Gemin III, 111

Sergheev M. IX, 587

Serebrennikov X, 345

Serkov V. VI, 616

Sertorius Quintus VII, 159, 160, 820

Sestius Publius VII, 291

Sechenov D. A. VIII, 1074-1077, 1079, 1170

Sivess K F IX 957.

Siegesbeck JG V, 667; IX, 657; X, 520, 838

Sigismund, împărat german al VI-lea, 347

Sigismund I cel Bătrân VI, 353

Sigismund al II-lea august VI, 353

Sigismund III VI, 353

Sigurd VI, 255, 256

Sidorov N. I. IX, 685, 688, 690

Silan Mark Junii V, 302, 681

Sylvester Kulyabka VIII, 630, 857, 1022, 1065, 1074-1077, 1079, 1170

Simeon al VI-lea, 225, 226

Simeon Polotsky VIP, 951

Simokatta vezi Teofilact Simokatta Simonov I. M. IV, 753

Sineus VI, 22, 30, 197, 214, 215, 217. 218, 297; VIP, 39

Sinclair G. II, 42, 43, 651, 652

Cyrano de Bergerac Savinien VIII, 1125

Skvortsov V. E. VI, 599; IX, 152, 156 Scialva VI, 196

Skoropadskaya U. Yu. VIII, 895

Skoropadsky VIII, 81

Skoropadsky M. V. VIP, 895

Scott B. (Scott W.) X, 643

Skrogs D. VI, 435

Skuratov A. VI, 450, 608

Skuratov-Belsky-Malyuta G. L. VI, 356

Biblioteca „Runivers”

390

Indicatori

Skurke I. K. (Scurke J. C.) IX, 377,

Sloane G. X, 480, 815 Slare F. I, 475, 590 Smera I. VI, 264, 587

Smirdin A. F. I, 592; VII, 944; VIII, 1128

Smirnov D. IX, 210, 569, 727

Smirnov I. IX, 569, 901

Smirnov S, K. VIII, 7, 864, 865, 1077 Smith F. VI, 436

Smotrytsky M. VII, 10, 11, 412, 416, 597, 691, 786, 787, 859, 867, 908, 909, 920, 934, 943; IX, 876

Snegirev I. VI, 507, 617, 618; X, 591 Snell W. III, 574 Snetkov AT X, 588, 878

Snigirev I. vezi Snegirev I.

Snius VI, 196

Retragere VI, 28

Sobol S. A. V, 714

Soymonov F. I. V, 701; VI, 604-606, 609, 610; VIII, 7/62

Sokolov A. VI, 612

Sokolov A.P. VI, 602, 622

Sokolov I. IX, 185

Sokolov I. A. III, 112, 113, 526; IX.

666, 858; X-824-825

Sokolov A. IX, 93

Sokolov F. K. IV, 323, 759; IX, 243, 246, 356, 714, 742; X-558-863

Socrate I, 424; VII, 213, 304, 306; VIP, 664, 1103, 1106; IX, 954-

Solimena F. IX, 75; X, 78/

Solin Guy Julius VI, 179, 580

Solovyov S. M. VI, 578; VII, 889; VIII, 885-889, 892, 893, 895, 898, 900 901, 916, 917, 919, 920, 937, 946, 948, 949, 953, 957-959, 957-959, 917, 919, 91, 91, 91, 91, 91, 91 1034, 1036 1037 1051 1055 1069 1075 1077 1084-1086 1089 0, 1172, 1187, 1188, 1192; X, 674. 678, 686, 851, 876

Solomon al VI-lea, 349

Solomon al VI-lea, 352

Solomonina (Saburova) VI, 355 Soniel VI, 212

Sopikov V. S. VIII, 1099, 1189; IX, 8/7;

X.819.827

Sofronov M. IX, 524, 664, 675, 787 849, 875; X, 554, 616, 655, 712, 713, 859

Sofia al VI-lea, 353

Sofia Alekseevna VI, 94. 103, 105-108,

112; VIII, 706, 708-711, 715, 716, 1002, 1055, 1140-1143; IX, 171

Sofia Vitovtovna VI, 354

Sofia Dmitrievna VI, 354

Sofia Ivanovna VI, 355

Sofia Mihailovna VI, 356

Sofia Mstislavna VI, 350

Sofia Fominishna VI, 320, 354, 355 Sokhansky K. IX, 932

Spartianul Elius al VI-lea, 28, 29, 212, 555, 556, 585

Spassky G. I. VIII, 966

Spassky M. F. III, 5/8

Spiridonov A. V, 273

Spiridonova E. V. VIII, 1052-1054 Stadukhin V. VI, 453, 454

Stanislav, Prinț de Smolensk VI, 258, 273, 347

Stanislav Leshchinsky VI, 361, 565, 595; VIII, 1148

Staniukovici T. V. X, 711

Staffenhagen I. L. (Stavenhagen JL) V, 667; VI, 601; VII, 851, 852, 854, 855. 887, 928; IX, 333, 405; X, 176, 190, 253, 349, 530, 532, 533, 609, 610, 639, 640, 670, 759, 760, 779-782, 842, 843

Statius Publius Papinius VII, 296

Steller G. V. (Steller GW) IX, 951; X, 6/5

Stenbock M. vezi Steinbock M.

Steno N. I, 588

Stepanov F. V. VIII, 1033

Ștefan, fratele împăraților bizantini Roman și Constantin al VI-lea, 227

Stefan, regele Ungariei VI, 275 Stefan Batory vezi Batory Stefan Stefan Kalinowski X, 739

Ștefan cel Viteazul VI, 355

Ștefan Viteazul fiica VI, 355

Stephanus G. IV, 79/

Stilicho Flavius VII, 836

Stojkovich A. I. V, 705

Strabon V, 700; VI, 27, 29, 48, 173, 180, 181, 209, 212, 214, 548, 554, 573, 581, 585; IX, 429

Strallenberg F.I. (Strallenberg FY) VI, 564, 593, 594

Streshnev H. I. IX, 555, 914, 915

Streshnev TH VI, 95, 129, 160; VIII, //34

Streșnev al VI-lea, 595

Biblioteca „Runivers”

Index de nume

391

Stroganov A. S. IX, 956; X, 538, 539, 849, 851

Stroganovs IX, 598, 599, 601-603, 605, 864, 925, 926, 928, 929-X, 300, 301, 695

Struve O. V. X, 729

Strumilin S. G. VIII, 1050

Strykowski M. (Strykowski M.) VI, 23.

40, 78, 258, 544, 553-, VII, 10, 786, 787

Studinsky M.V. IX, 524

Sturleson S. (Sturluson S.) VI, 91, 195– 197, 203, 255, 442, 551, 558, 565, 578, 583, 587·, IX, 431

Suvorov A. V. VIII, 1156 Sudislav VI, 258, 273

Suleiman II el Canani VIII, 23, 876 Sulla Lucius Cornelius VII, 289, 836;

VIII, 611, 662, 1101, 1105

Sumarokov A. P. VII, 784, 804, 821, 841, 843, 847, 851, 873.887.891.892; VIII. 81 , 1097-1100,

1115, 1116,1121,1127,1128, 1133,

1153, 1165,1169,1176,1196, 1202,

1204, 1206, 1208; IX, 620, 621, 634,

635, 818,819,859,860, 900, 937,

939, 949, 950, 956–958; X, 191, 201, 202, 460,493,494,534, 545-547,

647, 653,720,803,820–823, 846,

849, 853, 854

Sumbek VI, 324, 370

Sukhomlynov M. I. IV, 771; VI, 579, 596; VII, 790, 806, 809, 818, 845, 897, 934, 947, 948; VIII, 857, 858, 867, 1022, 1028, 1097, 1197; IX, 848; X, 608, 647, 663, 664, 712, 713, 802, 820 I. Sukhotyn VI, 120, 152

Sukhtelen P. K. X, 839 Sushkov H. V. IX, 901 Scolastic VI, 193

Scevola Gaius Mutius VII, 21 1

Scipio Africanus Publius Cornelius cel Bătrân VII, 192, 285, 301-303, 342, 344, 346, 836

Scipio Aemilian Africanus Publius Cornelius cel Tânăr VII, 54, 192, 252, 285, 288, 798, 829

Scipio VIII, 611

Tavleev A. IX, 51, 666

Tamarinsky F. IX, 440, 849

Tarquinius cel Mândru Lucius VII, 132, 269, 817; VIII, 181

Tacco T. (Tasso T.) VIII, 1134 Tatarinov M. VIII, 939

Tatishchev B.N. V, 717; VI, 13, 544-546, 549, 552, 555-557, 579, 581, 588; VII, 813; VIII, 950, 951, 978, 1002, 1131, 1140; IX, 722, 828, 829, 830, 832; X, 309, 389, 461, 490, 578, 803, 804, 820

Tatyana Mihailovna VI, 94, 356, 567 Taubert I. I. IV, 763, 814; V, 363,

686; 6, 568, 592, 600; VII, 782, 783, 840, 843, 855, 870; VIII, 874, 889, 1097-1099, 1115, 1120, 1154, 1174, 1179, 1180, 1187; IX, 60-67, 69, 186, 188, 190-192, 194-200, 210, 217, 218, 220, 223, 228-235, 238, 241-244, 246-244, 246-216, 246-216 269, 271, 273, 274, 282, 283, 285-287, . 292, 294, 300-305, 308, 316, 317, 333, 334, 336-341, 344, 345, 349, 352, 357, 362-364, 366-373, 373, 373, 373, 373, 373, 373, 366, 373, 373, 373, 349, 352, 357 404, 405, 408, 410, 417-418, 421, 417-418, 432-434, 461, 463, 465, 466, 468- 477, 527, 528, 527, 528, 532-434, 461, 463, 465, 466, 468- 477, 527, 528, 527, 528, 535, 535, 535, 535 569, 571, 580, 583, 585, 587-589, 592, 598-599, 604, 630, 636, 676-681, 711, 719-724, 726, 728-73, 728-73, 728-737 752-765, 768-772, 774, 785, 788-793, 795-802, 804, 806-810, 812, 819-826, 832-841, 845-846, 858, 846, 856, 856, 856, 856, 876, 879-883, 885, 886, 888, 890, 893, 897, 900, 904, 906-908, 910-921, 923, 926, 928- 932, 944,95, 945,91 X, 30, 40, 77, 79-81, 93, 192, 193, 195, 201- 215, 218-222, 225-230, 232-238, 241, 243-245, 247-25, 247-25

257, 260, 267.273, 277.278.283,

286, 289-301,303-314,316,350,

351, 353, 495.534, 545.551.554,

556, 559, 562, 564, 565, 568, 596-598, 611,613,615-617,619-624,

638, 648-650,652-672,678-689,

691, 692, 694, 695, 697, 699, 703, 708, 709, 711.718-720, 721.724, 725,

727-729, 732, 734, 735-737, 758, 759, 761-764, 824, 825, 837, 847, 852, 853,856,859, 864,866, 87,

876, 877, 880

Taubert E. D. X, 495, 824

Tacitus Publius Cornelius II, 361, 680; V, 707, 715; VI, 28, 29, 176, 212, 555, 580, 585; VII, 180, 347, 822; IX, 459; X,148

Teuber I, 498

Biblioteca „Runivers1”

392

Indicatori

Teichmeyer HF (Teichmeyer HF) X, 361, 362, 370, 375, 767

Telegin A. X, 695

Tentzel V. E. (Tentzel WE) V, 549, 703

Theon Luthien III, 540

Cald B. E. IX, 627, 941, 944, 945

Cald G. H. I, 547; II, 649; VI, 547-550, 561; VII, 806, 851, 852, 894;

VIII, 918, 923, 937, 940, 941, 943, 955, 956, 978, 1045, 1061, 1081, 1119, 1154, 1174, 1193, 1198, 1198, 120;

IX, 285, 286, 631, 752, 762, 764, 816, 823, 846-848, 850-852, 854, 872, 873, 883, 884, 900, 901, 91, 91, 91, 91, 91, 91 943, 944, 948-950, 960;

X, 17, 40, 49, 60, 61, 69, 173, 174,

176, 178, 181, 185, 186, 190, 191, 238, 245, 283.284 , 285.287-290.292,

297, 313.436-438.519-521.547,

549, 552.672-678.627, 630-632,

635-644, 672, 684, 685, 711, 712, 715, 716.718, 719.724, 728.733,

743, 756.758, 778.800, 802.806,

807, 815, 818, 824, 837, 838, 855 - 859, 864, 871, 873

Terentiev I. IX, 533, 534, 887

Terence Afr Publius VII, 272, 832;

. VIII, 7200-7202

Tertulian L. IX, 303, 766, 769, 770, 918 Tertulian Quintus Septimius Florența

VII, 165, 820

Tiberius Claudius Nero VIII, 666, 950, 1107, 1110

Tigranes II VII, 274, 833

Timkovski I. F. VIII, 1028; X, 850 Timmerman F. F. VIII, 1134; IX, 171
Timofeev D. T. VIII, 1178; IX, 61-63, 106, 185, 230, 231, 245, 333,
334, 336, 463, 465, 466, 468-472, 475-477, 528, 530, 530, 538, 538,
531; X, 30, 192, 195, 199, 201, 203, 351

Thirutin F. H. IV, 796, 797; IX, 337, 363, 364, 380, 636, 697, 697,
787, 789, 799, 808, 809, 960, 961; X, 765

Titus Livius cm. Livy Titus

Titus Flavius Vespasian VIII, 664, 1102, 1108

Titov A. A. VIII, 1135 Tihomirov M. H. VI, 557 Tikhonravov H. S. VI,
597, 600; VIII, 7795; X, 879

Tolstoi D. A. X, 645, 712

Tolstoi I. A. VI, 104, 137

Tolstoi H.A. IV, 786

Tolstoi P. A. VI, 104, 107, 137, 139, 577; VIII, 708, 709

Toma al VI-lea, 627

Tomasov Yu. IX, 115

Tomashevskiy B. V. VIII, 845

Tonkova R. M. IX, 958

Tora VI, 349

Torelli S. (Torelli S.) VIII, 7797 Thoret VI, 196

Torricelli E. (Torricelli E.) I, 441, 527, 588; X, 753

Thorolf VI, 255 Totila VI, 193 Townley P. (Townley R.) I, 462, 589
Tokhtamish VI, 316

Traian Marcus Ulpius VII, 132, 165, 205, 877; VIII, 594, 7050

Trediakovsky V. K. VI, 7, 541-543, 547, 550, 560; VII, 782-784, 787-
789, 790, 801-803, 825, 826, 841, 845, 873, 875, 891, 894, 898; VIII,
542, 543, 659, 660, 826, 827, 843, 845, 852, 854, 866, 868, 869, 870,
874, 869, 883, 874, 881, 883, 888, 881, 883, 888, 881, 883, 888, 881,
883, 888, 902, 998, 905, 909, 933, 9943, 946, 996, 1022-1027, 1068,
1072-1027, 1068, 1072-107, 1072-107, 1072-107, 1072-107, 1072-1074
1099, 1100, 1108-1110, 1115, 1116, 1129, 1134, 1163, 1200-12 04; IX,
31, 467, 468, 615, 624, 625, 627, 629, 630, 632, 634, 655, 849, 850,
851, 859, 933, 934, 934, 934, 934, 94, 94, 94, 94, 94, 94 953, 957; X,
173-178, 186, 287, 460, 461, 534, 637, 632, 635-638. 720, 752, 759,
798, 803, 837, 846 Trezini P. A. (Trazzini P. A.) IX, 11;

X, 216

Tretiakov V. X, 702 Tressan L. E. VI, 593 Troekurov I. B. VI, 128, 159
Trubetskoy D. T. VI, 333

Trubetskoi H. Yu. IV, 778, 779; VIII, 719, 903, 1142

Truvor VI, 22, 30, 197, 214, 215, 217, 218, 297; VIII, 39

Truscott I. F. VI, 603; IX, 185-189, 209, 216, 221, 222, 229, 231, 244, 250, 251, 253, 257, 261, 265, 271, 272, 292, 302, 292, 302, 7, 302, 7, 7, 8, 8 73b. 732, 733, 737, 741, 742, 744, 74b. 754, 757, 765, 766, 770; X, 41, 237, 246, 254, 255, 312, 675, 682, 732, 746, 824

Tu de J. (de Thou J.) VI, 67 Tubero Quintus Elius VII, 275, 291
Tugorkan VI, 350

Tullius Cicero Mark vezi Cicero Mark Tullius

Tumansky I. G. IX, 932

Tumansky F. O. VI, 569, 570; VII, 381,

Biblioteca „Runivers”

Index de nume

393

382, 386-388, 839, 840, 902-VIII, 1131, 1147.

Tuptalo D. S. VIII, 646, 857, 1069, 1088-1090

Thümmig L. Ph. I, 254, 255, 425, 540, 544, 560, 569, 578, 579, 581, 582, 585, 587, 589, 590-, III, 431, 5709; IX, 459, 472, 495, 529, 778, 863, 872, 874, 878; X, 372, 376, 775

Turenne Henri de la Tour d'Auvergne (Ti-renne H.) VII, 174, 276, 821, 833

Tyapkin I. VI, 120, 152

Oudin F. VIII, 1005, 1006

Udeşov IX, 465, 858

Uliana Alexandrovna, fiica lui Alexandru Mihailovici din Tverskoy VI, 353

Ulyana Dmitrievna VI, 355

Ungebauer I. Yu. III, 466, 467, 580, 585 Walker I, 511

Wolstenholm J. VI, 433 Ustinov D. IV, 815

Ustryalov N. G. VI, 570, 571; VIII, 1131, 1132, 1136, 1141-1144, 1146-1148 Ushakov E. VI, 6/2

Ushakov D. H. VIII, 1203

Faber B. (Faber V.) X, 369, 374, 769 Fabius Maxim Quintus VII, 192, 285
Fabius Maximus Cunctator Quintus VII, 192, 285, 821

Fabre J. C. VII, 947 Fabri O. (Fabri H.) III, 564, 580 Fabricius Luscin
Guy VII, 285 Falarides VII, 299

Falconet E. M. (Falconet E. M.) IX, 772 Fannius Mark VII, 371

Farvarson A. D. (Fargwarson H.) IV, 364 Fahrenheit G. D. (Fahrenheit
GD) 1.455 Farnabius T. (Farnabius T.) X, 778 Fassman D. (Fassmann D.)
VII, 346, 837 Părintele X. (Vater Ch.) X, 369, 374, 769 Fedor VI, 93

Fedor Alexandrovici al VI-lea, 353

Fiodor Alekseevici VI, 87, 94, 96, 99, 101, 104, 110-112, 132, 134,
136, 137, 142-144, 337, 357, 544, 563, 576; VIII, 708, 1140; X, 527,
840

Fedor, Borisovich Godunov VI, 330, 331, Fedor Danilovici VI, 352

Fedor Ivanovici al VI-lea, 11, 327, 333, 356, 357, 371, 591; VIII,
1037, 1138

26 M. V. Lomonosov, T. XI

Fedor Nikitich Romanov cm. Filaret

Fedor Olhovici al VI-lea, 354

Fedor Rostislavici Cherny VI, 369

Fedor Iaroslavici al VI-lea, 352

Fedorov B. M. VI, 597

Fedorovich G. F. IX, 558, 566, 896, 897;

X, 229, 242, 299, 300, 564, 682, 725, 726, 868

Fedorovski I. H. II, 696; IX, 442, 443, 664, 675, 852; X, 78/

Fedotiev V. IX, 555

Fedru al VIII-lea, 770

Velten M. X, 273, 703, 704

Fénelon F. I, 540; VII, 220, 222, 223, 354, 355, 362, 782, 826;

VIII, 8, 857, 867, 869-871, 1097; X, 370, 375, 705, 752, 768, 771

Teodor, episcop de Rostov al VI-lea, 270 Teodor Stratilates al VI-lea,
226

Feodora Alekseevna VI, 94, 357
 Feodora Iurievna al VI-lea, 352
 Teodosie I cel Mare VI, 263
 Teodosie al II-lea cel Tânăr al VI-lea, 263
 Feodosia Alekseevna VI, 94, 357
 Feodosia Dmitrievna VI, 354
 Feodosia Ivanovna VI, 358
 Feodosia Mstislavna VI, 352
 Feodosia Fedorovna VI, 356
 Teocrit VII, 332, 333; VIII, 963 Teofan VI, 226
 Teofan Mărturisitorul VI, 573; X, 390 Feofan Prokopovych vezi
 Prokopovych F. Theophilus of Antiochia V, 617 Theophylact of Simokatta
 VII, 818 Feofilov П. P. IV, 786
 Fessar E. (Fessard E.) X, 843
 Filaret VI, 93, 329, 332-334, 357, 371, 567, 594
 Filip al VI-lea, 285, 348
 Filip II al VI-lea, 21 de ani; VII, 32, 108, 124, 125, 152, 180, 184,
 279, 287, 288, 794, 819, 822, 833-835; VIP, 39, 88/
 Filip II Augustus VI, 350
 Filip al III-lea al Spaniei IV, 745
 Filip IV al VI-lea, 349
 Filippov M. IV, 426, 464, 785, 797;
 IX, 107, 115
 Filolau al IV-lea, 371
 Philostratus cel Tânăr VII, 222, 358, 838 Philotus VII, 267
 Findeisen H. F. VIII, 1031
 Focul VIII, 706, 1138, 1139
 Firsov M. IX, 192, 337, 473, 474, 554;
 X, 202, 245, 255, 684
 Fitingof O. 'G. (Vietinghof O. H.) X, 504, 505, 829

Francisc I al VIII-lea, 1066 Freygang A. B. III, 578 Freyesleben X, 423. 429 Freind J. I. 382. 383. 571:

II, 476, 477, 691, 692; X, 371, 375, 772

Friedrich, regele Suediei VIII, 885 Frederick, landgrave de Hesse X, 425, 429

Frederic I, regele Danemarcei și Norvegiei

VI, 347, 353

Frederic I Barbarossa VII, 32, 108, 794 Frederic al II-lea cel Mare VIII, 615, 648, 650, 857, 916, 917, 953, 974, 1058, 1087, 1092-1094, 1092-1094, 1092-1094, 1117, 1117, 1117, 1117, 1117, 1175; X, 473, 810, 811

Frederic al III-lea, regele Danemarcei și Norvegiei VI, 353

Friedrich IV, Duce de Schleswig-Holstein-Gottorp VÎ, 353

Friedrich Wilhelm, Duce de Curland

VI, 358

Frisi P. (Frisi P.) III, 530; X, 202.

634

Fritsch (Fritzsche) IX, 697; X-222

Frisch JL X, 371, 376.

774

Frobisher M. (Frobischer M.) VI, 427,

428

Fromond L. (Fromondus, Fromont, Froidmond L.) III, 111, 525, 526

Froston VI, 196

Frothon VI, 208

Fuca de Juan VI, 438, 452, 511 Tucidide VI, 68

Fulgentius Fabius VIII, 993

Furius Philus Lucius VII, 288

Fouchy JP IV, 748

Khanin P. I. VIII, 1042, 1045; IX, 938;

X, 42, 174, 175, 289, 676, 716, 717

Hartsoecker N. I, 502

Khaustov Y. IX, 578, 585, 586, 977

Hvostov A. S. VIII, 7200

Heemskerck J. VI, 444, 445

Kheraskov MM VIII, 7000, 7099, 7700, 7730, 1134

Khilkov A. Ya. VI, 587, 583

Sly A. I. VI, 125, 156

Cold E. F. (Chladni EF) V, 705

Hlopov K. O. VI, 120, 152

Hmelnički N. I. VIII, 1203

Khovansky A. I. VI, 116, 119, 147, 148, 151, 152

Hovanski I. A. VI, 116-121, 147-149, 150-153; VIII, 716, 1140

Hovanski I. I. VI, 121, 152

Hovanski H. A. VIII, 1028, 1029; X-496-825

Khozroy I Anushirvan VIII, 329, 975

Holodov IX, 766, 769

Chrysogon VII, 274

Christian IV VI, 437

Christian Albert al VI-lea, 12, 353'

Christina VI, 350, 597

Hromov S. P. IV, 757

Khudyakov V. X, 277, 707

Hulerich L. VI, 12, 545

Zanotti F. M. (Zanotti F. M.) X, 582,
583, 585, 797, 875

Biblioteca Runiverse

Nume director

395

Caesar Gaius Iulius VI, 179, 211; VII, 32, 36, 108, 119, 264, 282, 194, 796; VIII, 764, 1166

Zeiger I. E. (Zeiger JE) III, 424, 425, 560, 566-568; IV, 741, 160, 775, 778; V, 681; VI, 601; IX, 253, 257, 345, 468, 471, 472, 146, 193, 860, 862-864, 904, 960; X, 228, 292, 293, 306, 309, 311, 661, 672

Caelius VII, 350, 837

Cellarius X. (Cellarius Ch.) VI, 26, 27, 29, 46-48, 554; VII, 947; IX, 934, 943; X, 373, 377, 769, 777, 778

Tserasky V. K. IV, 720

Tseegus Gaius Cornelius VII, 290 Ziani S. (Ziani S.) VII, 352 Cyclor I. E. VI, 104, 137

Zilch I. A. IX, 167, 180, 706, 708, 717 Tsimishius vezi Ioan I Tsimishius

Cicero Marcus Tullius III, 492, 493, 597; V, 328, 329, 684; VI, 68, 559; VII, 38, 52, 56, 93, 94, 121, 130, 138, 139, 140, 147, 151, 154, 161, 167, 172, 175, 177, 185, 185, 185, 185, 185, 185, 185, 185, 185, 177, 185, 181, 181, 181, 91 205, 217, 232, 233, 238, 247, 248, 250, 256, 257, 258, 259, 260, 263, 264, 265, 266, 270, 271, 270, 271, 7, 7, 7, 2, 7, 2, 7 279 , 280, 281, 282, 283, 284, 285, 287, 288,

289, 290, 291, 292, 299, 304, 307, 331, 371, 372, 374, 377, 392, 554, 557,

592, 790, 798, 799, 800, 814, 816,

817, 818, 819, 820, 821, 822, 823,

825, 827, 828, 829, 830, 831, 832,

833, 834, 835, 836, 837, 838, 839,

862; VIII, 940, 1095, 1201, 1202; IX

459, 493, 494; X, 372, 376, 766, 774, 843

Tsimulatin B. VI, 612

Tsyavlovski M. A. VIII, 1206

Chaplin P. A. IX, 721

Chaplin P. eu. VI, 618

Chevakinsky S. eu. VIII, 986, 1057; IX, 858

Chelu-bey VI, 370; VIII, 321, 975

Chelyuskin S. eu. VI, 450, 481, 603, 608

Chenakal V. L. VI, 621, 625; IX, 810, 813, 960

Cerkasov I. A. V, 663, 665; VIII, 965, 996, 1055; X, 284, 412, 467, 806, 810

Cherkassky A. M. X, 233, 553, 859

Cernikeev V. I. IV, 747

Cernov S. H. VIII, 1158, 1171

Cernîșev 3. G. VIII, 1153; IX, 712

Cernîșev I. G. IV, 738; VI, 21, 529, 530, 606, 612, 620, 624; X, 590, 592, 878, 879

Cernîșev P. G. X, 670

Cernîșevski N. G. VIII, 855; IX, 641

Chetvertinsky VIII, 81, 895

Cechulin N. D. VIII, 1165

Cijov N. G. IV, 738, 739, 797; VI, 625 Genghis Han, Temujin VIII, 329

Chirikov A. I. VI, 363, 452, 455, 456, 505, 512, 593, 594, 603, 619; VIII, 205, 899, 939; X, 278, 287

Tschirnhausen EW I, 86, 87, 90, 91, 424, 472, 499, 548, 589, 590; IX, 849

Chichagov V. Ya. IV, 738, 739; VI, 540, 611, 613, 618, 622, 623, 625; X-887

Chicherin D. I. VI, 617, 618; X-879

Choglokov HH X, 508, 832

Chol Khan VI, 199, 313

Chudi T. G. (Chevalier de Lussy) (Tschou-dy T. N.) VIII, 1047, 1192; X, 680, 840

Chul'kov M. D. VII, 818; VIII, 7/95, 1196, 1197; IX, 666

Camerele E. IV, 717

Shaklovity F. L. VI, 123, 124, 126–128, 155, 157-159

Shalaurov Ya. P. IX, 157

Shamray D. D. VIII, 1150, 1192; IX, 817 Chappe D'Auteroche J. IV, 771, 772; IX, 379, 416, 568, 793, 794, 796, 798, 807, 808, 835, 899; X, 557, 673, 730, 734, 735, 860

Charlotte, regina Ciprului VI, 349

Shakhovskoy Ya.P. VIII, 1154

Schwanwitz M. VII, 782

Shevyrev S.P. VIII, /073

Shein A. S. VI, 95, 130, 161; IX, 172 Scheuchzer JJ I, 406, 407, 576, 577; 111, 106, 107, 525

Shelekhov O. VI, 67/, 6/2

Shemiot V.P. X-861

Shenin I. V. X, 599, 887, 888

Sheremetev B.P. VI, 95, 128, 159; VIP, 723, 727, 1145, 1146; IX, 169, 710

Shestakov A. F. VI, 453-455, 608, 609 Shestakovskii I. I. X, 41, 6/6

Shettgen I. X. (Schöettgen J. Ch.) VI, 548, 556

Shibanov A. P. VIII, 618-620, 622-625, 627-629, 824, 830-836, 858, 1059, 1071

Shig-Alei VI, 321, 323-325

26*

Biblioteca „Runiversel

396

A fi specificat

Shig-Aleya Brat VI, 322

Shim'on ben Johai VII, 8/5 Shirvinsky St. V. Vili, 1036 Shirinsky-Shikhmatov I. IX, 591 Shirinsky-Shikhmatov H. IX, 591 Shishkarev I. F. IX, 225, 251, 469, 470, 524, 732

Shishkin I. V. VIII, 406, 988, 989; IX, 630-631, 633, 947, 952

Shishkin P. VI, 618, 619

Shishkov A. S. VIII, 942, 943

Sişkov I. IX, 727

Schlatter I. A. (Schiatte! J.) V, 722;

VIII, 965, 1088; IX, 674

Schlozer A. L. (Schlôzer A. L.) III, 588; VI, 573, 577; VII, 841, 855, 856, 859, 897, 899, 945-948; VIII, 7763, 7787;

IX, 409-417, 419-425, 426, 427-434, 643, 822-847, 921, 923-925, 929; X, 298, 307-310, 312, 357, 627, 695, 698, 724, 725, 732, 766, 872, 876, 887

Schlozer X. (Schlôzer Ch.) IX, 830, 836 Shlyapkin I. A. VIII, 1089, 1090; X-865

Schmidt G. F. (Schmidt GF) IX, 698;

X -301

Schmidt JF (Schmidt JF) IX. 265-267, 271, 272, 276, 277, 282, 292,

300, 302, 311, 600, 698, 719, 726, 728, 730, 731 ,
737, 738, 740, 741, 743,

744, 746-751, 757, 759, 765, 773

Shmit I. IX, 112, 696

Schmuck M. (Schmuck, Schmucker M.) X, 369, 374, 769

Shmurlo E. F. VI, 568; VIII, 1048, 1140, 1142, 1147

Shokalsky Yu. M. VI, 602

Scurtă J. IV, 11, 430, 724, 786 Schott K. I, 437, 450, 452, 587, 588

Spanberg M. P. VI, 608

Spangenberg J. K. X, 506-508, 837, 832

Shpilevskaya H. S. VIII, 886

Shpynev G. A. IX, 589, 595, 597, 598, 914-916, 923-925

Schreiber JF X, 372, 376, 774

Schrôter JH IV, 770 Stabel GF I, 540; X, 368, 372, 374, 376, 774

Stackelberg K. VIII, 895

Stahl GE I, 366, 367, 396, 397, 398-403, 406, 407, 540,

541, 570, 574, 576, 577; II, 252, 253, 256, 257, 258-261, 268, 269,
278, 279, 282, 283, 286, 287, 290, 291, 292, 293, 293, 298, 4, 4, 1, 3
677, 672, 673, 674, 697; III, 250, 251, 547, 548; V, 772; X, 361, 362,
368, 370, 372, 374, 375, 376, 767, 769, 774, 775

Steinbach X. E. (Steinbach Ch. E.) IX. 864; X, 372, 376, 775

Steinbock M. (Stenbock M.) VI, 343; IX, 129

Stählin K. X, 882

Shtelin P. Ya. (Stählin P.) VI, 589; X-882-883

Stählin J. III, 584; IV. 763; V, 363, 686; VI, 560, 575, 595; VII, 796, 797, 792; VIII, 857, 874, 887, 887-889, 897, 976, 934, 935, 940, 942, 944, 945, 952, 953, 960-962, 964, 970, 970, 8, 97, 8, 9, 9, 7 991, 994-996, 998, 1009-1014, 1030, 1032, 1033, 1034, 1040, 1041, 1056, 1088, 1089, 1126, 1126, 1124, 1124, 11427, 11427, 11427 IX, 63-67, 69, 186, 191, 192, 194-197.199, 200.210.217,

218, 220, 223, 228-235, 238, 241-244, 246-249,251-254,262,271,

292, 333, 334,336-341,344,345,

349, 352, 357,363, 364,365,367,

369, 373, 377, 378, 404-408, 469- 477, 527, 528, 531, 533-535, 540-

542, 555, 567, 569, 571, 580, 583,

585, 587, 589, 678-681, 683, 692, 698, 699, 701, 711, 712, 719-724, 726, 728-730, 732, 734-736, 736, 736, 734, 736, 736, 736, 736 763, 785, 788- 794, 795-801, 804-807, 819, 821, 822, 860, 861, 863-865, 876, 879-882, 885, 882, 885, 889, 889, 889, 889, 889, 900, 904, 906-908, 910, 913; X, 30, 77, 173, 174, 176-178, 186, 194, 195, 201-206, 208-215, 218, 225- 227, 232, 241,243,244,286, 241,243,244,28 ,

289, 291, 295,304,350,527-532,

544, 555, 557,587,592,593, 608,

611, 615, 617,619,624,628, 632,

635-638, 642,649,650,652-655,

658-663, 665,668,671,677-679,

681, 686, 696-698,709,715, 716,

718, 722, 723, 725, 727, 735, 738, 758, 759, 800, 801.841-843.845, 847,

852, 853, 861, 870, 877, 880-882

Stenglin J. III, 584; VI. 590, 595; IX, 813; X-877

Biblioteca „Runivers”

Index de nume

Strube de Pyrmont AM (Strube de Pyrmont A. M.) X, 488

Strube de Pyrmont F. G. (Strube de Pyrmont F. G.) ..... " ' ■ 547, 618, 859, 173, 199, 551, 725,

FH) VI, 7, 541-543, 560; VIII, 1047; IX, 467, 624, 625.678.679.851,

935, 940, 941, 944; X, 61, 176-178, 186, ' 287, 290,299,.....

632, 635-639,651,684,

840, 857

lunile 548, 619, 896, 174, 245, 618, 759,

Shturm.I. X. (Sturm J. Ch.) I, 424, 441, 587

Shtyubel A. (Stübel A.) X, 769

Schubart Ch. F. D. (Schubart Ch. F.

X-881

189,

488,

190,

525,

D.)

Şuvalov A, P. VIII, 911, 1127; X, „I. III, 513-516, 536;

VI,** „■

596, 835, 926, 567, 979, 1005, ■ 1035, 1060, 1093, 1130,

947, 954, 955, 972, 978, 979, 999, W05, 1013, 1014, 1017, 1020, 1035, 1042, 1061; IX, 60-63, 186, 191, 192, 333, 334, 336,337,461,463,465,

466, 468, 469, 472-477, 528, 531, 533-535, 653,654,656,660,661,

676-678, 683.686.701.719.720,

753, 785, 788,816,848,850-852,

854-860, 863-865,872,873,876,

879–881, 883.926.939–943.945,

946, 948; X, 17, 22, 30, 36-38, 44-46, 49, 52, 61, 134, 137, 171, 172, 174, 176-178, 182, 186, 189, 190, 190, 19, 2, 19, 2 202, 204, 219, 222, 246, 251, 267-268, 271-281, 283-289, 291-293, 295, 296, 310-313, 350, 351-313, 350, 351, 3, 4, 3, 4, 3, 4, 3, 4 468, 486, 488, 495, 496, 522, 523, 551, 553, 568, 595-598, 608, 611, 613, 629-633, 635-640, 635-640, 642, 595-598, 608, 611, 613, 629-633, 635-640, 642-640 658, 675, 699–714, 716, 717, 720, 732, 733, 737, 741–746, 749–752, 754, 756, 758, 759, 761, 778, 98, 8, 77, 8, 8, 8, 8, 8 804, 806, 809, 817, 820, 824-826, 828, 837, 838, 847, 856-859, 871, 873, 886

Schumacher JJ VIII, 1042, 1191; IX, 292, 340, 545, 546, 668, 711, 712; X, 269, 652, 717

Schumacher E. D. vezi Taubert E. D. Shukhardin S. V. V, 715

849

IV,

573,

VII,

893,

508,

969,

991, 1023. 1048, 1087, 1125, 1153,

Şuvalov I. 734, „“ 574, 810, 900, 538, 972, 1004, 1028, 1056, 1092, 1126, 1191, 1192; IX 111 ,902-904 ,

913, 914, 953, 954, 956; X, 285, 292, 468-474, 478,480,484,487, 489,

490, 493,495,498,505,508-512,

514, 518, 519, 521, 524, 526, 527, 530, ... „* ■” ■ '555, 586, 716, 733, 820-822, 837-840, 854, 859,

759;

592,

826,

915,

544,

978,

563-569,

600,

852,

VIII,

857,

987,

383,

597,

851,

944;

696,

984, 1008, 1015-1021, 1038, 1044, 1047, 1062, 1063, 1083, 1097-1099,
1122, 1132, 1140, 1152,

601;

889,

289,

968,

989,

533, 537,

642, 678,

806-811,

824, 825

843-845,

865, 876

Сувалов П. I. VI, 676; VIII, 568, 569, 671, 672, 1037, 1089, 1112,
1113, 1120, 1154; IX, 699, 700, 702; X, 238, 477, 532, 533, 618, 813,
845

Шувалова М. Е. X, 478

Шуisky V. vezi Vasily IV Ivanovich Shuisky

Schumacher JD I, 573, 579, 594; II, 648, 649; III, 515, 516-IV, 718, 719; V, 667, 704; VI, 545 549, 553; VII, 783, 791, 792, 802, 806 840, 843, 852, 855, 870; VIII, 874 881, 884, 888-891, 894-896 900 916, 918, 920, 923, 932, 935 937

538, 540, 545, 680, 696, 712, 814-816, 818, 828, 830-835, 847-851, 853, 877

Shchepin K. I. X, 238, 675

Şcherbatov M. M. VI, 568; VIII, 1131, 1147

Şciotkin M. S. IX, 157

Schukin P. I. IX, 687

Schukin S. IX, 595, 923

Earin Flavius VII, 139

Eberhard JP X, 506-508, 831, 832

Euclid I, 74, 75

Eggergard Urazinsky al VI-lea, 65 de ani

Egnatius I. B. (Egnacio J. V.) VII, 351, 837

Edigey VI, 317

Edward I, regele al VI-lea al Angliei, 348

Edward al II-lea, regele al VI-lea al Angliei, 348 Esop VII, 54, 222, 362

Eiveth P. VI, 431

Eidus MA (Eidus M. A.) VI, 578

Eisenschmidt J. C. I, 416, 417, 577

Biblioteca „Runivers”

398

Indicatori

Euler J. A. (Euler J. A.) III, 529, 530 Euler L. (Euler L.) I, 543, 563, 564-,

II, 169-173, 192, 193, 648, 649, 654, 659, 662-664, 667, 668, 677; III, 148, 149, 156, 157, 166, 167, 414, 415,

517, 529, 530, 533, 534, 539, 540,

544, 556, 557, 561, 562, 589; IV, 109, 110, 421.455.728.731.733-735,

802; VI, 573; VII, 845; VIII, 945, 957. 1035, 1044; IX, 331, 374, 568, 635, 674, 675, 677, 683, 718, 782, 784, 852, 875, 899, 906, 959, 960; X, 18, 44, 51, 135, 138, 240, 271, 284, 314, 436, 437, 439, 443, 450, 464,

466, 500, 502, 506-508, 580, 595,

605, 615, 663, 676, 677, 693, 701,

714, 731, 735, 765, 799-801, 804, 805, 811, 826-828, 831, 832, 859,

860, 872-874, 884-886

Ekleben G. Ya. IX, 386, 814 Elephant IX, 678

Elia VII, 349, 799, 836

Elie de Beaumont J. B. V, 710

Aelius Aristides vezi Aristides Publius Aelius Ellis G. VI, 436, 437, 442

Elton D. IX, 721 Emme F. X, 618

Engel S. VI, 604 Ennius Quintus VII, 178, 334, 942 Epicur I, 310, 311, 551; VII, 325; VIII, 1204

Aepinus F. W. T. (Aepinus FU T.) III, 560, 566-568, 588-, IV, 325, 327, 329, 331, 347, 732-737, 760-762, 764, 766, 766; V, 687; VI, 601, 612; IX, 189-191, 232, 253, 257, 279, 333, 336, 341-345, 366-378, 472, 556, 558.571.610, 719, 734-734, 734-735, 7, 734-735, 734-735 791, 793, 794, 796. 800-807, 810, 811, 826, 862-864. 892, 904, 905, 932, 959, 960; X, 93, 228, 234, 235, 244, 254, 258, 259, 292, 293, 305-307, 311, 312, 552, 563, 661, 672, 681, 672, 681, 9, 6, 9, 6, 9, 6 724, 728-734, 845, 885

Erasmus Desiderius din Rotterdam VII, 222, 331-333, 342, 344, 346, 837; IX, 458, 459, 493, 494, 530, 878; X, 371, 373, 375, 377, 772, 777

Erik X Knutsson VI, 350

Ericksen V. IX, 692 Ercker L. II, 284, 285, 306, 307, 673

Erucius Gaius VII, 274

Eschine VII, 277

Ettmüller M. II, 476, 477, 692, 693

Eshar F. IX, 631

Juvenal Decimus Junius VII, 256, 296, 830, 836; VIII, 929

Yudin G. V. VIII, 618-620, 622-625, 627-629, 858, 1059, 1071

Yudin I. IX, 595, 923

Iulian Apostatul Flavius Claudius VII, 179, 822

Iulius al II-lea al VIII-lea, 7066

Julius Capitolinus cm. Capitolin Iulius Julius Caesar Gaius cm. Caesar
Gaius Julius Julia cel Tânăr VII, 161, 820

Iulia cea Bătrână VII, 161, 820

Yu Yu. (Juel J.) VIII, 921

Jung T. (Joung T.) III, 553

Jungenickel A. (Jungenickel A.) I, 521, 591

Juncker G. F. V. (Juncker GFW) V, ' 661, 665; VIII, 891, 892, 893, 894;
IX, 392, 652, 815; X, 273, 411. 412, 422, 428, 675, 703, 741, 752, 792,
796

Junker I. (Juncker J.) I, 575; II, 476, 477, 692; IX, 678, 679

Iuri (George) Vasilievici al VI-lea, 355

Yuri (Georgie) Vasilyevich Jr

VI, 355

Iuri (George) Vasilievici senior VI, 355

Yuri (George) Vladimirovici Dolgoruky VI, 305, 306, 350, 351

Yuri (George) Vsevolodovici VI, 307, 352

Yuri (George) Danilovici VI, 311, 312, 352, 353

Yuri Dmitrievici Shemyaka VI, 317, 354

Iuri Ivanovici al VI-lea, 355

Yuri Patrikeevici VI, 354

Soția lui Yuri Vsevolodovici VI, 352 de ani

Justin Mark Justinian IX, 493

Iustinian I cel Mare VI, 38, 39, 74, 75, 177, 178, 191, 193, 263, 264,
293;

VII, 145, 878

Yusupov B. G. X, 277

Iuskov S. V. VI, 557

Jagailo VI, 353

Yazykov D. eu. VI, 597

Yazykov I. M. VI, 104, 111, 132, 137, 143, 577

Yazykov P. П. VI, 100, 133

Jacoby B. S. X, 888

Iacov al VI-lea, 395, 598

Biblioteca Runiverse

Nume director

399

Iacov V cm. James V

Iakovkin I. F. VIII, 969, 985., X, 807

Yakovlev A. IX, 115

Yakovlev P. IX, 99

Yakovlev P. IX, 105

Ioan al VI-lea, 282

Ioan I Albrecht al VI-lea, 353

Ioan al II-lea Cazimir al VI-lea, 349, 353

Iankov al VI-lea, 395

Yaremsky F. Ya. IX, 55, 57; X, 10

Yaropolk Vladimirovici VI, 303, 304, 350

Yaropolk Izyaslavic VI, 349

Yaropolk Svyatoslavich VI, 64, 168, 238–240, 246–250, 257, 258, 273, 284, 298, 299, 346; VIII, 1157

Iaroslav I Vladimirovici cel Înțelept IV, 791;

VI, 35, 65, 165, 167, 168, 217, 221, 258, 269, 273, 274, 277–285, 300, 346, 348, 349, 370, 563, 5-7, 5-7, 5-7

VII, 899; VIII, 569, 727; IX, 408, 413, 415; X, 389

Iaroslav Vsevolodovich VI, 307, 308, 351 Iaroslav (Yaroslavets) Svyatopolkovich VI, 350

Iaroslav Sviatoslavici VI, 349

Iaroslav Iurievici al VI-lea, 351

Yaroslav Yaroslavich VI, 309, 352 Iaroslav Yaroslavich fiica VI, 352
Yaroslavets vezi Yaroslav Svyatopolkovich

Biblioteca „Runivers”

INDEX AL NUMELOR MITOLOGICE LA VOLUMUL I–X

Absalom, Biblie. - fiul regelui israelian David VII, 56, 132, 256

Aurora, lag. - zeița zorilor dimineții VII, 41, 126, 795; VIII, 35, 124, 534

Agamemnon, grec - regele din Argos, conducătorul grecilor în războiul troian al VII-lea, 186, 255, 341; VIII, 162

Agar, Biblie. - Sclav egiptean, concubină a patriarhului Avraam al VIII-lea, 19, 876

Baia Agripinei, St. VI, 251, 252 Adam, bibl. - primul om IV, 375;
V, 617; VIII, 9/7

Actaeon, greacă - un vânător transformat în căprioară și sfâșiat de câini VII, 159, 213

Alecto, grec - una dintre zeițele răzbunării Eriny VII, 191

Alcide îl vede pe Hercule

Alcmene, greacă - mama lui Hercule al VIII-lea, 1007 amazoane, greacă.
- oameni de femei războinice VIII, 640

Amphitrite, greacă - soția lui Poseidon VIP, 527, 797, 802

Andrei Cel Întâi Chemat - Apostol VI, 31, 32, 56-59, 80, 190, 270

Andromac, greacă - sotia lui Hector VII, 48, 63, 212, 231, 797, 800

Anteeu, grec - fiul zeiței pământului Gaia VII, 144; VIII, 37

Antenor, greacă - unul dintre bătrânii troieni, consilier al lui Priam al VI-lea, 179, 188, 211, 294

Apollo, grec - fiul lui Zeus și Leto, zeul luminii, patronul artelor VII, 62. 211, 231, 251, 300, 305, 387, 388, 829; VIII, 26, 61, 177, 178, 640, 707, 993, 1086; IX, 400; X-494

Argus, greacă - uriașul cu mulți ochi VII, 230

Ariadna, greacă - soția zeului viticulturii și vinificației Dionysos VII, 231, 282

Astyanax, Astyanax, greacă. - porecla lui Scamandrios, fiul lui Hector și Andromache VII, 212

Atlanta, greacă - un titan ținând bolta cerului pe umeri VII, 54, 221, 228, 254, 256, 798, 829; VIII, 92, 164, 790, 925; X-492

Atlantida, greacă - o insulă din Oceanul Atlantic, înghițită de ocean la ordinul lui Zeus V, 683

Atride, greacă - copiii regelui micenian Atreus Agamemnon și Menelaus VII, 186, 190, 363, 591, 822; VIII, 14, 15, 160-162, 187

Pallas Athena, greacă - zeița înțelepciunii, patrona științelor VIII, 502, 798, 805

Acheron, greacă - râu în lumea interlopă VII, 610

Ahile, grec - erou al Războiului Troian VII, 48, 56, 186, 197, 200, 212, 254, 255, 288; VIP, 41, 106, 160, 437, 438, 697, 993

Ajax, Ajax vezi Eante

Belbog, glorie. - o zeitățe care personifică fertilitatea, lumina, viața VI, 186

Bellona, lat. - zeița războiului VII, 799, 825; VIII, 44, 61, 172

Bolgar - un nume din legenda apocrifă despre începutul lui Novgorod VI, 38

Boreas, grec - zeul vântului de nord VII, 132; VIP, 453, 480, 512, 514, 529, 653, 704, 721, 757, 789

Brutus Lucius Junius - erou roman care, conform legendei, l-a răsturnat pe ultimul rege roman VII, 269, 832

Bacchus, lat. - zeul vegetației, viticulturii și vinificației VIP, 10, 1208

Balaam, Biblie. - ghicitorul VIP, 828

Biblioteca „Runivers”

Index al numelor mitologice

401

Busuioc, Sf. VI, 204, 584

Venus, lat. - zeița grădinilor, frumuseții și iubirii I, 113; V, 684; VI, 200, 251; VII, 255, 709; VIII, 44, 162, 618, 667, 765, 885, 930, 1111; X-787

Vesta, lat. - zeița vatrăi sfinte IV, 371; VIII, 517

Bat-Şeba, Biblie. - soția lui Urie, comandantul regelui David, după moartea lui Urie - soția regelui David IX, 107, 112, 694, 696

Vârtej vezi Pogwizd

Păr, Veles, glorie. - zeu - patronul animalelor VI, 222, 251

Volot, glorie. - gigantul VI, 253; VII, 709

Magus - legendarul prinț al lui Novgorod VI, 189, 296

Vulcan, lat. - zeul focului și al fierăriei VII, 134; VIII, 157

Harpîi, greci - monștri înaripați, păsări cu capete de femeie, personifică foamea (unul dintre ei se numea Ke-layno) VII, 225; VIII, 174

Hector, grec - erou al Războiului Troian VII, 48, 56, 63, 197, 212, 231, 253, 254, 262, 283, 797, 827, 834; VIII, 161, 177, 178, 183, 413, 416, 429, 430, 432, 436-438, 440, 446, 462, 464, 669, 670, //72

Hecuba (Hekaba), greacă. - soția regelui troian Priam al VIII-lea, 430, 668, 669, 993

Hera, greacă - zeița, sora și soția lui Zeus al VIII-lea, 882

Hercule, grec - fiul lui Zeus și Alcmene, unul dintre eroii populari ai miturilor grecești VII, 52, 115, 118, 199, 248, 288; VIII, 14, 38, 44, 90, 164, 437, 510, 563, 579, 761, 797, 882, 885, 925, 993, 1007

Hercule îl vede pe Hercule

Hesiona, grec - fiica regelui troian Laomedont al VIII-lea salvat de Hercule, 993 Giganti, grec. - uriași care au intrat într-o luptă cu zeii și au fost aruncați de ei în lumea interlopă sau închiși în vulcani (Typhon, Enceladus) VIII, 37, 400, 516, 639, 652, 749, 882, 919

Goliath, Biblie. - Erou filistean, învins de David al VI-lea, 370; VII, 141; VIII, 975

Gomora, Biblie. - un oraș ars pentru depravarea locuitorilor săi VI, 260

Gradivus, Gradivus vezi Marte

David, Biblia - regele israelian VI, 388; VII, 132, 141, 818; VIII, 114, 636, 759, 907, 1159; IX, 107, 112, 694, 696

Zori, întârziere. - Regele Italiei de Sud VII, 314; VIII, 184, 931

Dazhbog, Dazhbog, Dazhdbog, glorie. - zeul soarelui VI, 251

Daniel, Biblie. - un profet căruia i-a fost atribuită una dintre cărțile incluse în Biblie VII, 277, 620

Străinul dardanian îl vede pe Enea

Daphne, greacă - nimfa VII, 221, 230

Daphnis, grec - ciobanesc sicilian, creator de cântece ciobanești VII, 54, 253, 829; VIII, 178, 276, 278-281, 963

Nouă surori le văd pe Muze

Deiphil, greacă - fiul lui Polimnestor VIII, 465, 484, 992, 993 0 ■

Demophon, greacă. - rege atenian, fiul lui Theseen al VIII-lea, 411-419, 426-428, 432-436, 438-444, 448-458, 466-470, 472, 473, 475, 477, 479-481, 924, 479-481, 94, , 993, 1000

Dejanira, greacă - sotia lui Hercule al VIII-lea, 885 Diana, lag. - zeița vegetației, personificarea lunii VII, 49, 97 /; VIII, 44, 150, 394, 516, 540, 744, 749, 855, 1111

Dida, mulțumesc. - zeitatea care patronează dragostea și căsătoria VI, 251; VII, 709 Dido, grec. - întemeietorul Cartaginei, în care, după căderea Troiei, și-a găsit adăpost Enea VII, 37, 201, 264, 269, 278, 355, 569; VIII, 165, 166, 930 Dmitri, St. VI, 222

Brownie, glorie. - zeități - patroni ai familiei și clanului VII, 709

Eva, Biblie. - soția lui Adam al VIII-lea, 9/7 Catherine, St. IX, 126

Elena, greacă - fiica lui Zeus, soția regelui Menelau al Spartei; răpirea ei de către Paris a declanșat războiul troian al VIII-lea, 474

Boboteaza, Sf. VI, 58

Aruncă în aer, glorie. - imagine folclorică asociată cu idei despre Dunărea VI, 618; VII, 709

Zeus, grec - divinitatea supremă I, 424; VI, 251; VII, 37, 124, 125, 187, 199, 202, 223; VIII, 160, 161, 163, 166,

Biblioteca „Runivers”

402

Indicatori

173, 400, 478, 486, 510, 515, 517, 538,

735, 922, 993, 1007-, X, 491

Iacov, Biblie. - patriarh, întemeietor al poporului evreu VII, 53; IX, 129

Iafet, Biblie. - fiul lui Noe al VI-lea, 70 de ani

Ieremia, Biblia. - un profet căruia i-a fost atribuită una dintre cărțile incluse în Biblia VII, 620; IX, 125

Iosua, bibl. – succesorul lui Moise, personajul principal din Iosua VIII, 107

Isus, fiul lui Sirah, bibl. - presupus autor al cărții inclusă în Biblia VII, 620

Icar, grec - fiul constructorului și artistului Daedalus, care s-a ridicat pe aripile făcute de tatăl său către soare și a căzut în mare IX, 635

Ixion, greacă - fiul lui Flegeus al VIII-lea, 516

Ilion, greacă - fiica regelui troian Priam al VIII-lea, 411, 426, 428-431, 433, 434, 437_439, 44^443, 446, 458-466, 470, 472, 473-475, 478-484, 477-48-48 , 992 .993

Ilie, Biblie. - Profetul IX, 128

Ioan Evanghelistul, Biblie. - Evanghelistul Apostol IX, 764

Ioan Botezătorul (Înaintemergător), biblia - profet VII, 179, 232

Iov, Biblie. - personajul principal al Cărții lui Iov, care face parte din Biblia VII, 310, 620; VIII, 387, 981, 982

Iomala vezi Yumala

Iosif, Biblie. - fiul lui Iacob al VII-lea, 256 Hippolytus, grec. - fiul lui Tezeu al VIII-lea, 172 Irodiade, bibl. - soția lui Irod Antipa, domnitorul Galileii VII, 232, 827

Isaac, Biblie. – Patriarhul VIII, 829

Isaia, Biblie. - un profet căruia i-a fost atribuită una dintre cărțile incluse în Biblia VII, 620; VIII, 636

Isis - în Egiptul antic, zeița fertilității, vieții, apei, vântului și navigației VII, 352

Jude, Biblie. - fiul lui Iacov al VII-lea, 53, 248

Iuda Iscarioteanul, Biblie. - unul dintre cei doisprezece apostoli VIP, 828

Cadmus, grec - întemeietorul Tebei (în Beoția) VIII, 14, 761

Caiafa, Biblie. - mare preot al Iudeii, sub care Iisus Hristos al VIII-lea a fost răstignit, 828

Cain, Biblie. este fiul cel mare al lui Adam și al Evei. care și-a ucis fratele Abel VII, 57 de ani

Calliope vede Muzele

Kalhant, Kalchas, greacă. - ghicitor, participant la campania greacă împotriva Troiei a VIII-a, 187

Surorile Castal le văd pe Muze

Castor, grec - unul dintre frații gemeni, supranumit Dioscuri, drept răsplată pentru dragostea frățească, convertit la constelația Gemenii III, 57, 111, 527; VII, 231

Quirinus, vezi Marte Kelayno, vezi Harpies Centaurs, Gr. - jumătate oameni-jumatăți cai VI, 253; VII, 221, 709

Kerberos, greacă - câine cu trei capete, paznicul lumii interlope VII, 230, 254

Kiy - fondatorul legendar al Kievului VI,

21, 214, 219, 296, 362 Clement, St. VI, 268 Koloksay este numele legendar al fiului regelui scit VI, 199, 200

Kolyada - numele greco-roman al unuia dintre riturile slavilor VI, 252; VII, 709 Koman - un nume din legenda apocrifă despre începutul lui Novgorod VI, 38 Kupala, glorie. - un personaj de cult natural al plantelor, cu care sărbătoarea de 24 iunie a fost asociată VI, 251

Cupidon, lag. - zeul iubirii III, 494, 495; VII, 709; VIII, 191, 453

Lada - vechea zeitățe slavă VI, 251; VII, 709

Laomedont, grec - regele Troiei, tatăl lui Priam VIP, 993

Leviatan, Biblie. - monstru marin VIII, 390

Lel, glorie. - zeul iubirii VI, 251; VII, 709

Lech - fondatorul legendar al statului polonez VI, 177

Lycurgus, grec regele trac al VIII-lea. 411

Luca, Biblie. - Evanghelistul Apostol VII, 341: VIP, 975, 938

Marte, lag. - zeul războiului VII, 43, 59, 256, 709; VIP, 44, 50, 61, 109, 150, 179, 200, 219, 245, 264, 429, 453, 460, 517, 546, 616, 638, 727, 805, 805, 105, 10, 10, 10, 10, 10, 10, 10, 10, 10

Matei, Biblie. - Evanghelist Apostol VIP, 975

Matusalem, Biblie. - unul dintre patriarhii care a trăit 969 de ani VIP, 286

Biblioteca „Runivers”

Index al numelor mitologice

403

Medea, greacă - vrăjitoare, soția lui Iason al II-lea, 360, 680; VII, 49, 203, 215; VIII, 336, 925

Melpomene vede Muzele

Melchisedec, Biblie. - rege și mare preot la Ierusalim VIII, 705

Minerva, lat. - zeița înțelepciunii, patrona științelor VII, 54, 125, 126, 148, 187, 226, 255, 826; VIII, 74, 109, 160, 161, 175, 194, 205, 217, 515, 532, 643, 692, 707, 744, 764-766, 780, 801, 7777; IX, 394

Mestey, grec. - Atenian, unul dintre eroii războiului troian VIP, 415-417, 441 Moise, bibl. - un profet căruia i-a fost creditat că a salvat vechii evrei de persecuția faraonului egiptean VI, 259; VII, 247; VIII, 649; IX, 128

Mokosh, glorie. - o zeitățe feminină care a întruchipat înclinația malefică VI, 251

Mosoch, biblie. - nepotul lui Noe, din care a descins poporul slav VI, 20, 180, 552, 580

Muzică, greacă - zeițele poeziei, artelor și științelor; în mitologia greacă, existau nouă muze: Clio - muza cântecului și istoriei eroice, Euterpe - muza poeziei lirice, Thalia - muza comediei, Melpomene - muza tragediei, Terpsichore - muza dansului, Erato - muza poeziei amoroase, Polyhymnia - muza pantomimei, Urania - muza astronomiei, Calliope - muza poeziei epice IV, 487, 800; VII, 13; VIII, 12, 18, 53, 61, 82, 100.137.145.154,

196, 201, 202, 204, 216, 217, 221,

276-281, 289.395.400.402.517,

557, 653, 659, 680, 696, 698, 706, 707, 734, 750, 780.796.797.801.821,

1019, 1185; X-494

Narcis, grec - un tânăr frumos care s-a îndrăgostit de reflecția lui și a murit din dragoste de sine V, 322, 684; VII, 17; VIII, 33, 131

leu nemean, grec - prădător invulnerabil învins de Hercule VIP, 90, 579

Neoptolemus, grec. - fiul lui Ahile, participant la războiul troian; în timpul capturii Troiei, l-a ucis pe Priam VIP, 993

Neptun, lat. - zeul mării IV, 371; VI, 253; VII, 134, 144, 277, 709; VIP, 75, 109, 157, 200, 516, 517, 538, 640; X-491

Nereidele văd Nimfe

Nimfe, greacă - Numeroase zeități care au personificat forțele și fenomenele naturii; nimfe ale mării (oceanide), apele râurilor, izvoare, pâraie (nereide, naiade), munți (oreads), văi (napey), copaci (driade) IV, 371; VI, 253; VII, 17, 709; VIP, 33, 37, 95, 133, 276-281, 395, 399, 513, 546, 633, 652, 729, 744, 793, 802, 985

Noe, Biblie. - patriarhul care a scăpat cu familia în timpul potopului global în arca pe care a construit-o V, 578, 579; VI, 180, 580; VIII, 85

Ulise, grec - regele insulei Ithaca, participant la războiul troian al VII-lea, 143, 186, 190, 197, 200, 231, 264, 281, 283, 363, 823, 942; VIP, 162, 164, 177, 180, 183, 187, 697, 870

Oread vezi Nimfe

Orfeu, grec - un cântăreț trac care îmblânzi animalele sălbatice cântând și cântând la citara II, 366, VII, 133; VIP, 83, 133

Paul, Biblie. - Apostol IV, 374; VI, 182; VII, 248, 931; IX, 123, 124, 127, 128, 140, 144, 148, 170, 171, 175, 716; X, 157, 162

Paris, greacă - fiul lui Priam și Hecuba VII, 281; VIP, 430, 446, 474, 667, 668, 830, 993

Parcuri, lat. - zeițele destinului VIP, 13, 868

Pegasus, greacă - cal magic înaripat VII, 226

Penates, lat. - zei - păzitorii vetrei, în sens figurat - cămin VII, 709

Penelope, greacă - soția lui Ulise al VII-lea, 143, 281, 942

Perkun vezi Perun

Perseus, grec - erou al poveștilor argive VII, 226

Perun, domnule. - divinitatea supremă VI, 34. 206, 207, 222, 227, 251, 252, 268, 269; VII, 709, 940, 941

Petru, Biblie. - Apostol IX, 106, 123, 124, 126-130, 140, 144, 148, 150, 172, 174, 694, 706; X, 157, 162

Piram - zeitatea fluviului Asia Mică VII, 268

Pluto, lat. - zeul lumii interlope și împărăția morților IV, 371; VII, 231, 709; VIP, 90, 486, 516

Biblioteca „Runivers”

404

Indicatori

Pogvizd, slav. - zeul vântului, vremea VI, 251; VII, 940

Polydeuces, grec. - fratele lui Castor (vezi) III, 57, 111, 52 /; VII, 231

Polydor, grec - fiul cel mic al regelui troian Priam al VII-lea, 369, 838; VIII, 192, 411, 437, 465, 473, 476, 483, 484

Polyxena, greacă. - fiica lui Priam și Hecuba, sacrificată la cererea umbrei lui Ahile al VIII-lea, 446, 993

Polymnestor, greacă. - rege al Chersonesului trac, care l-a ucis pe Polidor și a orbit de Hecuba al VIII-lea

Polifem, greacă - Cyclops orbit de Ulise al VII-lea, 228; VIII, 176, 538; X-491

Polkan, domnule. - animal fabulos VI, 253

Pollux vezi Polydeuces

Pomona, lat. - zeița fructelor VI, 251;

VII, 144

Poseidon, grec - zeul mărilor VIII, 453, 1086

Pohvist vezi Pogvisd

Priam, grec - ultimul rege al Troiei VII, 54, 143, 148; VIII, 159, 160, 411, 416, 426, 427, 429, 430, 432, 434, 437, 440, 446, 462, 464, 477, 640, 668, 992,

Demonstrează vezi prono

Proserpina, lat. - zeița lumii interlope VII, 202, 231, 254, 709

Prometeu, grec - un titan care a furat focul din Olimp pentru oameni, i-a învățat științele și artele VII, 124, 125;

VIII, 515, 516, 1007

Prono, domnule. - zeul dreptății VI, 185, 187

Romulus, lat. - fondator și primul rege

Roma VII, 569; IX, 628

Rus - un nume din legenda apocrifă despre începutul lui Novgorod VI, 38, 189, 296

Samson, Biblie. - un erou cu o putere extraordinară VII, 113, 114, 248, 256; VIII, 107, 759

Svyatovid, Svyatovit, glorie. - zeul suprem al slavilor baltici VI, 185, 186

Semargl, Slav. - numele uneia dintre zeitățile VI, 251

Semiramis este forma greacă a numelui reginei asiriene din secolul al IX-lea. î.Hr e. Shammurmat VIII, 398, 680

Siba vezi Siwa

Siwa, mulțumesc. - numele uneia dintre zeități

VI, 185, 187

Sibyl, greacă – profetele VII, 290

Silenus, greacă – demonul VII, 254

Sim, biblie. - fiul lui Noe al VI-lea, 70 de ani

Sirah vezi pe Isus, fiul lui Sirah

Slaven - un nume din legenda apocrifă despre începutul lui Novgorod VI, 38, 189, 296

Sodoma, Biblia. - un oraș ars pentru depravarea locuitorilor săi VI, 260; VIII, 86 Solomon, bibl. - regele israelian VI, 292; VII, 341, 620; VIII, 615, 674, 759, 795, 1159, 1184

Apele stigiene văd Styx

Styx, greacă - râu în lumea interlopă VIII, 49, 933

Stribog, glorie. – zeul vântului VI, 251

Susanna, Biblie. - eroina uneia dintre legende

VII, 277

Tantalia - un oraș mitic care a fost distrus de un cutremur V, 304, 683

Targitai - numele legendarului rege scit VI, 199, 200

tătar, grecesc - măruntaiele pământului, unde erau întemnițați titanii învinși de zei

VIII, 174

Telemachus, grec - fiul lui Ulise al VIII-lea, 658, 1095, 1097

termen, lat. - zeul granițelor, al marcajelor de hotar, al stâlpilor de hotar, al pietrelor considerate sacre VI, 253

Tezeu, grec - Erou atic, fiul lui Poseidon VII, 282; VIII, 411, 413, 415, 425, 441, 468

Typhon, greacă - un monstru cu o sută de capete de șarpe, care aruncă flăcări III, 61, 113, 521

Tifus, grec - timonier al navei Argo, satelit al lui Jason VII, 262; VIII, 598, 797

Triton, greacă - demon de mare, fiul lui Poseidon și Amfitrite VIII, 164

Tritoni, greacă - zeitati mari minore II, 213, 666; VI, 253; VII, 709; VIII, 40, 802

Întoarce-te, grec - regele tribului italian al rutulenilor, rivalul lui Enea, care a fost ucis de acesta VII, 191; VIII, 163

La fel, Ulise îl vede pe Ulise

Faun, lat. - zeul pădurilor și al câmpurilor, patronul turmelor și al păstorilor VII, 709

Biblioteca „Runivers”

Index al numelor mitologice

405

Phaeton, greacă. - fiul zeului soare Helios, doborât de fulgerul lui Zeus VII, 254, 829; VIII, 86, 179, 652

Phoebus îl vede pe Apollo

Phoenix, greacă - pasărea zână VIII, 62, 63

Teodor, Sf. VI, 204, 584

Thetis, greacă - nimfa de mare, mama lui Ahile al VIII-lea, 75 de ani

Phyllis, greacă - printesa tracica, mireasa lui Demofon al VIII-lea, 178, 411-414, 416-422, 424, 425, 431, 432, . 434, 438, 439, 441-456, 458, 463, 467, 469-484, 992, 993

Phlegeton, greacă. - pârâu subteran de foc care înconjoară Tartarul VIII, 486

Phlegius, Flegey, grec. - regele Flegienilor, care a incendiat templul lui Apollo la Delphi VIII, 192

Flora, lat. - zeița florilor, tinereții și primăverii VIII, 36, 99, 394

Fortune, lat. - zeița fericirii, noroc VIII, 667, 1103, 1104, 1107, 1110, 1111

Furies, lat. - zeitățile răzbunării și pedepsei VIII, 659

Șuncă, Biblie. - fiul lui Noe al VI-lea, 70 de ani

Himera, greacă - un demon cu cap de leu, trup de capră și coadă de dragon VIII. 618

Horeb - fratele legendar al lui Kiy VI, 214, 219, 296, 362

Hore, glorie. - numele uneia dintre zeitățile VI, 251

Centaurii văd centauri

Cerberus vezi Cerberus

Ceres, Ceres, lat. - zeița fertilității și agriculturii IV, 371; VI, 251; VII, 709; VIII, 10, 791, 870

Cernobog, glorie. - personificarea forțelor întunecate ale naturii, moartea VI, 186

Cehă - fondatorul legendar al statului ceh VI, 177

Miracole, slavă. - demoni de mare VI, 253; VII, 709

Chur, slavă. - numele uneia dintre zeitățile VI, 253; VII, 709

Shishkun vezi Perun

Shchek este fratele legendar al lui Kiy VI, 214,

219, 296, 362

Eants, grecesc. - eroi ai războiului troian, prieteni inseparabili VII, 47, 200, 796 Eurydice, grec. - soția lui Orfeu al VII-lea, 267 Enea, grec. - erou al Războiului Troian, conducător al Darului Danemarcei III, 14; V, 684;

VII, 37, 61, 151, 190, 191, 200, 248, 355; VIII, 424, 666, 697, 924, 925, 927, 928, 930-933, 993, 1015, 1082, 1104, 1108, 1126, 1132

Enceladus vezi Giganți

Eol, greacă - zeul - stăpânul vânturilor VI, 251

Esculapius, lag. - zeul vindecării VIII, 991

Yumala - zeitățe finlandeză VI, 92, 196 Juno, lag. - una dintre zeițele supreme, soția lui Jupiter VII, 187, 202, 709;

VIII, 161, 166, 666, 1104, 1108

Jupiter, lat. - zeul suprem VII, 266, 709, 941

Janus, lag. - o veche zeitățe italiană, mai târziu - zeitățe oricărei intrări, începutul lui VI, 252; VII, 230; VIII, 496, 1094

Jason, Jason, grec - fiul regelui tesalian Iolk, care a condus campania pe nava „Argo” către Colhida pentru Lâna de Aur VII, 49, 203, 215; VIII, 749, 797

Biblioteca „Runivers”

INDEXUL NUMELOR LA VOLUMUL XI

Avelier (Abeille, a doua jumătate a secolului al XVII-lea) - inventator francez 52

Alefrenko Pelageya Kuzminichna - istoric 204, 205

Alshtedy (Alshted) Johann Heinrich (Al-sted Johann Heinrich, 1588-1633) - profesor de teologie, autor al unui număr de lucrări pedagogice 125, 134, 210

Erik Amburger (Amburger Erik) - istoric, Germania 188

Amman Johann (Amman Johann, 1707 - 1741) - botanist, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 193

Anna Ioannovna (Ivanovna) (1693 - 1740) - Împărăteasa 195

Antiopa este un personaj din tragedia lui F. Fenelon „Aventurile lui Telemachus”, fiica regelui Idomeneo 158-160

Aristomah din Soleia - filozof cilician al școlii aristotelice, istoric 137, 210

Aristotel (384-322 î.Hr.) - filozof și naturalist grec antic 30, 177

Arhimede (c. 287-212 î.Hr.) - matematician și mecanic al Greciei Antice 55, 165, 200

Afonin Matvey Ivanovich (1739-1810) - absolvent al Universității din Moscova, primul profesor de agricultură 206

Babkin Dmitri Semenovici - critic literar 8, 211, 212

Buck Isai Solomonovich - economist 203 De Barville (secolul al XVIII-lea) - inventator francez 59

Barlasov Mihail Aleksandrovici – avocat 203

Bedaut (Bedaut, secolul al XVIII-lea) - inventator francez 62

Besu (Besu, secolul al XVIII-lea) - inventator francez 68

Bering Vitus (Ivan Ivanovici) (Behring

Vityts, 1680-1741) - navigator,

căpitan-comandant 189

Berkov Pavel Naumovich (1897-1969) - critic literar 7, 199, 202-204, 206, 219-224

Bernoulli Daniel (1700-1782) - fizician și matematician, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 212

Bestuzhev-Ryumin Alexei Petrovici (1693-1766) - Cancelar 215

Betsky (Betskoy) Ivan Ivanovici (1704-1795) - Președintele Academiei de Arte 226

Bilyarsky Petr Spiridonovich (1817-1867) - filolog, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 188, 191, 196

Blanchard (Blanchart, secolul XVIII) - inventator francez 62

Bogaevsky Boris Leonidovich (1882-1942) - filolog și istoric sovietic 199

Bolotov Andrei Timofeevich (1738-1833) - om de știință, scriitor și memorist 204, 205

Bolotov Timofey Petrovici - tatăl lui A. T. Bolotov, colonelul 205

Bon le (Le Bon, secolul XVIII) - inventator francez 69

Bouguer Pierre (1698-1758) - fizician și matematician francez 177, 178, 213

Bourges de (De Bourges, secolul XVIII) - inventator francez 57

Burghez (secolul al XVIII-lea) - inventator francez 65

Bülfinger (Bilfinger) Georg Bernhard (Bülfinger Georg Bernhard, 1693 –

1750) - fizician, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 201, 202

Vavilov Sergey Ivanovich (1891-1951) - fizician, academician, președinte al Academiei de Științe a URSS 5, 7, 799

Biblioteca „Runivers”

Index de nume la volumul XI

4SH

Varro Mark Terentius (116-27 î.Hr.) - scriitor și savant roman 209

Vasilyev Matvey Vasilievich (n. ca. 1732) - mozaicist la atelierul de mozaic din Lomonosov 15

Virgil Maron Publius (70-19 î.Hr.) - poet roman 182

Verger du (Du Verger, a doua jumătate a secolului al XVII-lea) - inventator francez 50

Versus (Verjus, secolul XVIII) - inventator francez 65

Vier la see Lavier

Vilen (l'Abbé Wilin, secolul al XVIII-lea) - inventator francez 67

Vinogradov Dmitri Ivanovici (1720 - 1758) - tehnolog chimist, inventator al porțelanului rusesc, prieten cu Lomonosov în studiile 187, 188

Vitruvius Pollio (a doua jumătate a secolului I î.Hr.) - arhitect și inginer roman 200

Voltaire Francois Marie Drouet (Voltaire François Marie, 1694-1778) - scriitor și filozof francez 224

Wolff Christian (1679–

1754) - Filosof german, rector al Universității din Marburg, profesor de Lomonosov 187

Vorontsov Alexander Romanovich (1741-1805) - diplomat și om de stat 224

Vorontsov Mihail Illarionovich (1714-1767) - cancelar, diplomat 192, 215, 223-225

Vorontsov Roman Illarionovich (1707 - 1783) - general-șef, senator 224

Vorontsov Semyon Romanovici (1744–

1832) - diplomat și om de stat 224

Galileo Galileo (1564–1642) fizician și astronom italian 38, 197

Gallon Jean Gaffin (1706-1775) - membru corespondent al Academiei de Științe din Paris, inginer francez 197

Garouste de la (De la Garouste, secolul XVIII) - inventator francez 58, 67

Gay (secolul al XVIII-lea) - inventator francez 57

Gemmafrisius, vezi Gemma Frisius

Gemma Frisius (Gemma Frisius sau Ia Frison, 1508-1555) - matematician olandez, maestru al instrumentelor astronomice 49

Henckel Johann Friedrich (1679-1744) - chimist și metalurgist german 11, 12, / 87, 188

Germand (D'Hermand, secolul XVIII) - inventator francez, mecanic 69

Hipocrate (n. c. 460 î.Hr.) – medic grec, unul dintre fondatorii medicinei științifice 27, 124, 194

Gere - se pare că unul dintre La Hire se referă la - Gabriel Philippe de (La Hire Gabriel Philippe, 1677-1719), fizician și astronom francez, sau Philippe de (La Hire Philippe de, 1640-1718), astronom și matematician francez 49 , 63

Gmelin Johann Georg (Gmelin Johann Georg, 1709-1755) - botanist, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 6, 12, 188-190

Gobert (Gobert, secolul XVIII) - inventator francez 56

Godefroy (secolul al XVIII-lea) - inventator francez 58

Golovin Mikhail Evseevich (1756-1790) - matematician, adjunct al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 215, 218

Goldbach Christian (1690-1764) - profesor de matematică, primul secretar de conferință al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 219

Homer (secolele VIII-VII î.Hr.) - legendar poet grec antic 182

Roza Borisovna Gorodinskaya – istoric al științei, Lomonosov 7, 8

Gottsched Johann Christoph (1700-1766), poet și filolog german

Hoffmann Friedrich (Goffmann Friedrich, 1660-1742) - chimist și medic german 22, 26, 194

Gskhberg Wolfgang Helmgerd (Hohberg Wolfgang Helmhard von, a doua jumătate a secolului al XVII-lea) - economist german, scriitor 205

Trombakh Sergey Mikhailovich - igienist, istoric al medicinei 194

Hubertus Solomon (Gubertus Salomono, d. 1653) - pastor al parohiei Nataursko-Malpilsky din Livonia, scriitor 6, 75, 203-205, 208-210

Gukovsky Grigory Alexandrovich (1902-1950) - istoric al literaturii 223

Gouffe (Gouffe, secolul al XVIII-lea) - inventator francez 63

Biblioteca „Runivers”

408

Indicatori

Dalem Andre (Dalesme André, d. 1727) - membru al Academiei de Științe din Paris, fizician și mecanic 67

Delisle de la Croyère Louis (Louis) (Delisle de La Croyère Louis, anii 1680-1741) - astronom, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 189 Derman vezi Hermand

Deto (Desteau, secolul al XVIII-lea) - inventator francez 64

Diels Hermann (1848-1922) - filolog, profesor la Universitatea din Berlin, membru al Academiei Prusace de Științe 200

Dorfman Yakov Grigorievich (1898-1974) - fizician și istoric al fizicii 201

Dubrovsky Adrian (Andreyan) Illarionovich (n. 1732) - traducător al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 223, 225

Duising Justin Gerard (1705-1781) - chimist german, profesor la Universitatea din Marburg, profesor de Lomonosov 187

Durov Nikolai Pavlovich (1834-1879) - matematician și bibliofil 202

Dumas (Du Mé, secolul al XVIII-lea) - inventator francez 57, 59

Ecaterina a II-a (1729-1796) - Împărăteasa

7, 184, 225, 226

Elagin Ivan Perfilievici (1725–

1794) - scriitor 222

Elizaveta Petrovna (1709-1761) - Împărăteasa 181, 182, 192, 205, 219 - 221, 224

Girard (secolul al XVIII-lea) - inventator francez 68

Zabarinsky Petr Petrovici (1904-1939) - Istoric al tehnologiei 200

Shabby (Shabby) Alexei Iva-

novich (1732-1773) - proprietarul Marii fabrici din Iaroslavl 202 Zotov Vladimir Rafailovici (1821-d.

după 1894) - scriitor și jurnalist 200

Zubov Vasily Pavlovich (1893-1963) - istoric al științei 792

Ivan (Ioan) VI Antonovici (1740–

1764) - Împăratul 793

Idomeneo este un personaj din tragedia lui F. Fene

lona „Aventurile lui Telemachus” 152, 153, 156, 158-161

Isus, fiul lui Sirah (Sirah), este autorul legendar al cărții care face parte din Biblie 72, 94, 104, 206, 208, 209

Hipocrate îl vede pe Hipocrate

Camus Francis Joseph de la (De Camus François Joseph, 1672-1732) - mecanic francez 61, 62, 68, 69

Adrian de Cardemoy (Cordemoy Adrien de, secolul al XVIII-lea) - inventator francez 55

Karpeev Engel Petrovici - istoric al științei, Lomonosov 7

Cassini Giovanni Domenico (Jean Domenic) (Cassini Giovanni Domenico, 1625-1712) - astronom francez, director al Observatorului din Paris 49, 799

Cato Mark Porcius cel Bătrân (234 - 149 î.Hr.) - om de stat și scriitor roman 104, 204, 209

Cazzola Piero - profesor la Universitatea din Bologna 797

Ke du (Du Quet, a doua jumătate a secolului al XVII-lea) - inventator francez 52, 60, 66, 70

Keckerman Bartholomew (Keckermannus Bartholomaeus, 1573-1609) - autor de scrieri filozofice și cercetări științifice despre etică, logică, economie, politică 94, 208

Kelreuter Joseph Teofil Gotlieb (Koei-reuter Josef Teofil Gotlieb, 1733-1806) - botanist, membru de onoare al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 190

ket de see que du

Klepikov Sokrat Alexandrovich (1895-1978) - istoric, bibliolog și savant în filigran 202

Coignard vezi Coignard

Kohler (Kolerus) Johann (Colerus Johann, d. 1639) - preot, autor de lucrări despre agricultură 117, 209

Colleso (Colles) Vincenty (Collesso, Colleson Vincent, a doua jumătate a secolului al XVII-lea) - avocat și filolog francez 194

Columella Lucius Junius Moderatus (secolul I) - scriitor și agronom roman 209

Conradi Johann Ludwig (1702-1773) - doctor în medicină în Marburg 11, 12, 187, 188

Kopelevich Yudif Khaimovna - istoric al științei 799

Korovin German Mikhailovici (1910-1958) – istoric al științei 194

Biblioteca „Runivers”

Index de nume la volumul XI

409

Kragelsky Igor Viktorovich - inginer 201

Kraft Georg Wolfgang (Krafft Georg Wolfgang, 1701-1754) - fizician și matematician, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 6, 13, 15, 193-196, 198, 199, 201

Krashennnikov Stepan Petrovici (1713–

1755) - profesor de botanică și istorie naturală al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 189

Croyer de la see Delisle de la Croyer Croix (Croat) de la (de la Croix, XVIII) - Comisar General al Marinei Franceze 167

Krylov Alexey Nikolaevich (1863-1945) - matematician, fizician, mecanic, constructor de nave, academician 213

Ktesibius (Ktesibian) cel Bătrân (secolele II-I î.Hr.) - mecanic grec antic, inventator din Alexandria 50, 200

Coignards (Grignard Joan Baptiste, secolele XVII-XVIII) - o familie de tipografi din Paris 197

Kulibin Ivan Petrovici (1735-1818) - mecanic, designer și inventator 201

Kulyabko Elena Sergeevna – istoric, arhivar 7, 8, 225

Kunik Arist Aristovich (1814-1899) - istoric, filolog, etnograf și numismat, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 188

Khunrads Conradi (secolul al XVIII-lea) - autorul cărții „Arta distillatoria” 144, 211

Lidia Leontievna Kutina – filolog 199 Cuisinié (secolul al XVIII-lea) – inventator francez 67

Lavoisier Antoine Laurent (1743-1794) - francez chimist 201

Lavier (Lavier, secolul XVIII) - inventator francez 67

La Hire vezi Gere

Lebedev Vasily Ivanovici (1716–1771) - traducător al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 220, 221

Lihacheva G. A. – traducător 188

Lukyanov Pavel Mitrofanovich (1889-1975) - istoric al chimiei 195

Lulie (Loulié, a doua jumătate a secolului al XVII-lea) - inventator francez 53

Lurie Isidor Mendelevich (1903-1958) – istoric 199

27 M. V. Lomonosov, vol. XI

Lystsov Vikenty Pavlovich - istoric 204

Luriot (l'Heureux, secolul al XVIII-lea) - inventator francez 68

Madeleine de la (De la Magdelaine, secolul al XVIII-lea) - inventator francez 57

Mayer Lothar – istoric, Germania 188, 189

Makarenko Nikolay Emelyanovich (1877–?) - arheolog, critic de artă, artist 190

Malkevich Bella Alekseevna - istoric, arhivar 201

Mantor este un personaj din tragedia lui F. Fenelon „Aventurile lui Telemachus” 153, 156, 158, 159, 161, 162

Mariette Edme (1620-1684) - fizician francez 35, 41, 42, 196, 197

Marius Jean (d. 1720) - mecanic francez 53, 65, 67, 68 Marks Horst - angajat

Universitatea din Marburg, Germania 187 Maron vezi Virgil Maron Publius Martenot (Martenot, secolul al XVIII-lea)–inventator francez 59, 63, 66 Martin Gabriel (Martin Gabriel, 1679–

1761) - bibliograf parizian, editor 197

Martial Mark Valery (c. 40-102 or

104) - poet roman 22, 194 Menshutkin Boris Nikolaevici (1874–

1938) - chimist, istoric al chimiei 199 Fedor Ivanovich Miller (Gerard Fried-

rih) (Müller Gerard Friedrich, 1705-1783) - istoric și arheograf, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 12, 14, 188, 189, 223-225

Michaelis Detlef Friedrich (1675-1770)–Marburg University Apothecary 6, 11, 187, 188

Modzalevsky Lev Borisovich (1902-1948) - critic literar 190, 199, 214 Molard (Molard, secolul XVIII) - inventator francez 68

Morozov Alexander Antonovici – scriitor 225

Mortenot (Mortenot), vezi Martenot Musschenbroeck Petrus (Musschenbroeck Petrus,

.1692-1761) - fizician olandez 42, 43, 45, 47, 197

Muller vezi Miller Fedor Ivanovici

Biblioteca „Runivers”

410

Indicatori

Nartov Andrei Konstantinovici (1694–

1756) - tehnician-inventator, consilier al Cancelariei Academiei de Științe din Sankt Petersburg 199

Noller Georg Matthias (Nöller Georg Matthias, secolul XVII) - Editura din Riga 203

Aubicourt d' (d'Aubicourt, secolul al XVIII-lea) - inventator francez 66

Obnorsky Sergey Petrovici (1888-1962) - filolog slav, academician 229

Ulise este un rege mitic. Ithaca 152, 154, 155, 159, 160, 211, 212

Cerb (Olaine, secolul XVIII) - inventator francez 68

Orlov Grigory Grigoryevich (1734 - 1783) - Feldzeugmeister General, membru de onoare al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 225

Armurier în Semur (Armurier de Semur pe Anxois) 50

Pavlova Galina Evgenievna – istoric al științei, Lomonosov 7, 225

Payna Esfir Samoilovna – istoric, arhivar 7

Parent (Paran) Antoine (Parent Antoine, 1666-1716) - matematician francez, membru al Academiei de Științe din Paris 42, 197

Pekarsky Petr Petrovici (1827-1872) - biograf al lui Lomonosov, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 188, 190, 193, 198, 199, 213, 215

Peucerus - autorul economiei domestice 90, 208

Petru I (1672-1725) - împărat 795, 204, 225

Petrovskaya Ira Fedorovna – istoric, critic de artă 205

Pitagora (c. 571-497 î.Hr.) - filosof grec antic 49, 200

Peach Johann Gottfried (Pietsch Johann Gottfried, secolul al XVIII-lea) – doctor în medicină, chimist 796

Platon (c. 428-348 î.Hr.) - filosof grec antic 28, 194

Pliniu Secundus Gaius cel Bătrân (24-79) - naturalist roman 115, 204, 209

Poggendorf Johann Christian (1796-1877) - fizician german, membru corespondent al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 207

Pogodin Sergey Alexandrovich - chimist, istoric al chimiei 796

Polikarpov Fedor Polikarpovich (d. 1731) - director al tipografiei din Moscova 222

Potapov Yuvenaly Pavlovich - inginer constructor naval, istoric al științei 8

Ptolemeu (Ptolemeu) Claudius (secolul II) - matematician, astronom și geograf grec antic 49

Ptolemeu Everget II (sec. II î.Hr.) - rege egiptean 200

Razumovsky Alexei Grigorievich (1709 - 1771) - general adjutant, favorit al împărătesei Elisabeta Petrovna 275

Razumovsky Kirill Grigorievich (1728-1803) - Președinte al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 6, 163, 789, 272-275

Raiser Gustav Ulrich', n. 1719 - student al universității academice 187, 188

Ramelli Augustino (1531-1600) - mecanic și inginer italian 58, 66, 207, 202

Racine Jean Baptiste (1639–1699), poet și dramaturg francez

Raskin Naum Mikhailovici – istoric al științei 7, 207

Redingues (secolul al XVIII-lea) - inventator francez 55

Rășină (secolul al XVIII-lea) - inventator francez 70

Rovinsky Dmitry Alexandrovich (1824-1895) - istoric de artă 225 Roias Johann de (Roias Johann de,

XVI) - maestru al instrumentelor astronomice 49

Sergeenko Maria Efimovna - istoric al lumii antice 200

Serdyukov Ivan Mikhailovici (secolul al XVIII-lea) - student la Gimnaziul academic 799

Sievers Petr Ivanovich (d. 1740) - Vicepreședinte al Colegiului Amiralității 273 Sirach, vezi pe Isus, fiul lui Sirach

Skvortsov V. E. (secolul al XVIII-lea) - general locotenent 790

Skrzhinskaya Elena Cheslavovna (1897 - 1981) - istoric medievalist 199

Sosigenes (sec. I î.Hr.) - astronom grec 208

Sokolov Fedor Kondratievich (d. 1786) - traducător și contabil al Bibliotecii din Moscova a Academiei de Științe din Sankt Petersburg 790

Biblioteca „Runivers”

Index de nume la volumul XI

Sokolova Nina Vasilievna – istoric al științei, Lomonosov 7, 8

Solomon (d. c. 928 î.Hr.) - rege israelian 118, 206, 209

Somova Svetlana Yakovlevna – angajat al Bibliotecii Academiei de Științe a URSS 191 Spencer vezi Peucerus

Sreznevsky Izmail Ivanovich (1812 - 1880) - filolog slav, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 222

Stevin (Stevian) Simon (1548-1620) - matematician, mecanic și inginer olandez 56, 200, 202

Stepanov Vladimir Petrovici – critic literar 7, 225

Sumarokov Alexander Petrovici (1718-1777) - poet și dramaturg 222, 225, 226

Tatishchev Vasily Nikitich (1686–1750) - istoric 205

Taubert Johann Kaspar (Ivan Ivanovich) (1717-1771) - Consilier al Cancelariei Academiei de Științe din Sankt Petersburg 198

Telemachus este eroul tragediei lui F. Fenelon „Aventurile lui Telemachus” 152-160, 271, 212

Teleshova Irina Vladimirovna – istoric al științei, Lomonosov 8

Teplov Grigory Nikolaevich (1717-1779) - adjunct și consilier al Cancelariei Academiei de Științe din Sankt Petersburg 212

Tikhonravov Nikolai Savvich (1832-1893) – istoric al literaturii ruse, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 188

Tolmachev Ivan Andronnikovich (d. 1739) - traducător al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 198

Toll (Toll) Felix Gustavovich (1823-1867) - scriitor și profesor 200

Thomas (Thomas, secolul XVIII) - inventator francez 56, 60, 61, 66

Sebastian Truchet (1657–1729) inginer și inventator francez

Tyulichev Dmitri Vasilievici – bibliograf 214

Ulise îl vede pe Ulise

Fabri Honoré (1606-1688) - matematician și fizician francez 39, 197

Favre (Favre, secolul XVIII) - inventator francez 62

Falconet Etienne Maurice (Falconet Etienne-Maurice, 1716-1791) - francez

sculptor 226

Fargues (Fargues de, secolul al XVIII-lea) - inventator francez 56

Fevre le (Fevre le, secolul XVIII) - inventator francez 66

Fenelon Francois (Fenelon François de Salignac de la Motre, 1651-1715)
- scriitor francez 154, 155, 211, 212

Philippides (sfârșitul secolului al IV-lea - începutul secolului al III-lea î.Hr.) - comedian grec antic 30

Florinus Franciscus Philippus (d. 1699) - economist german, scriitor 205

Fonseca Rodrigo de (d. 1642) – medic portughez 26, 194

Fonsjean de (Fonsjean de, secolul al XVIII-lea) - inventator francez 54

Francini de (Francini de, a 2-a jumătate a secolului al XVII-lea) -
inventator francez 50

Khanin Petr Isaevich (d. 1756) - Secretar al Cancelariei Academiei de Științe din Sankt Petersburg 214

Chilo (secolele VII-VI î.Hr.) - politician al statului grec antic
Sparta (efor) 30

Zanotti Francesco Maria (Zanotti Francesco Marie, 1692-1777) - filozof
italian, secretar al Academiei din Bologna 6, 16, 17, 191

Caesar Guy Julius (100-44 î.Hr.) - general și om de stat roman 208

Zeitlin Zakhar Aronovich - fizician, istoric al fizicii 199

Celsus (Celsus) Aulus Cornelius (secolul I) - om de știință roman,
compiler al enciclopediei 28, 194

Zilch Ivan Andreevich (Zilch Johann, 1719-după 1765) - cumnatul lui
Lomonosov, după moartea omului de știință, director al fabricii Ust-
Ruditskaya 6, 15, 190

Chemesov Evgraf Petrovici (1737-1765) - gravor și desenator 225, 226

Chenakal Valentin Lukich (1914-1977) - istoric al științei, Lomonosov
187, 188, 215

27*

Biblioteca „Runivers”

412

Indicatori

Cherkasov Ivan Antonovici (1692-1752) - secretar de cabinet al împărătesei Elisabeta Petrovna 203, 205

Cherkasov - baroni 202

Cernov Serghei Nikolaevici (1883-1941) - istoric sovietic 203

Chabert (Chabert, secolul XVIII) - inventator francez 68

Schmitz Rudolf - angajat al Universității din Marburg, Germania 187

Chaumette de la (Chaumette de la, secolul al XVIII-lea) - inventator francez 54, 59, 64-67

Stahl Georg Ernst (1660-1734) - chimist german 11, 12, 188

Shtelin Yakov Yakovlevich (Stählin Jacob,

1709 - 1785) - critic de artă și gravor, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 2 / 9-227, 223

Stenglin Johann,

1710 - 1800) - gravor al Camerei de gravură a Academiei de Științe din Sankt Petersburg 192

Shtopius (prima jumătate a secolului al XVII-lea) - doctor din Riga 203

Shuvalov Ivan Ivanovici (1727-1797) - om de stat 222

Shul'ts Pavel Nikolaevich - critic de artă, istoric al lumii antice 799

Schumacher Johann Daniel (1690-1761) - Consilier al Cancelariei Academiei de Științe din Sankt Petersburg 273-275

Schedroye Victor Sergeevich - inginer 207

Shchepkina E. S. (a doua jumătate a secolului al XIX-lea) - istoric 204

Euler Leonhard (1707-1783) - matematician și fizician, academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 6, 163, 164, 178, 796, 207, 272-276, 218

Ennius Quintus (239-169 î.Hr.) - poet roman 30, 194

Echarris este un personaj din tragedia lui F. Fenelon „Aventurile lui Telemachus” 159

Juncker Gottlob Friedrich Wilhelm (1703-1746) - Academician al Academiei de Științe din Sankt Petersburg 279

Biblioteca „Runivers”

LISTA DE ABREVIERI

Acad. ed. – Lomonosov M. V. Lucrări. T.I-VIII. Ed. Academia de Științe. SPb.-M.-L., 1891-1948

Bilyarsky - Materiale pentru biografia lui Lomonosov. Colectat de extraordinarul academician Bilyarsky. SPb., 1865

VIET - Probleme de istorie a științelor naturale și a tehnologiei

Cronica - Cronica vieții și operei lui M. V. Lomonosov. M.-L., 1961
Filiala Leningrad a Arhivelor Academiei de Științe a URSS

Lomonosov - Lomonosov. Colectare de articole si materiale. I, II, IV, VII. L., 1940, 1946, 1960, 1977

Materiale - Materiale pentru istoria imp. Academia de Științe. T.I-X. SPb., 1885-1900 Pekarsky –Istoriya imp. Academia de Științe din Sankt Petersburg Peter Pekarsky. T. I-II, Sankt Petersburg, 1870-1873

Proces-verbal - Procesele-verbale ale ședințelor Conferinței Academiei de Științe din 1725 până în 1803. T. I-IV. SPb., 1897-1911

PSZ - Colecție completă de legi ale Imperiului Rus

PSS - Lomonosov M. V. Opere complete. T.I-X. M.-L., 1950-1959

Biblioteca „Runivers”

LISTA DE ILUSTRAȚII PENTRU VOLUMUL I-X

T o m eu

1. M. V. Lomonosov. Portretul unui artist necunoscut al secolului XVIII. (Frontispiciu).
2. Prima pagină a manuscrisului „Specimen physicum de transmutatione corporis solidi in fluidum a motu fluidi praeexistentis dependente”.
3. Prima pagină a manuscrisului „Însemnări despre greutatea corpurilor”.
4. Pagina de titlu a volumului 1 din Novi Commentarli, unde au fost publicate primele lucrări științifice ale lui Lomonosov.
5. Pagina de titlu a „Conținutului raționamentului științific”, în care au fost tipărite „Rezumatele” lucrărilor lui Lomonosov.
6. Pagina de titlu din Wolffian Experimental Physics (1746).

T o m II

1. Bustul lui Lomonosov. Marmură de F. I. Shubin. (Frontispiciu).
2. O pagină din scrisoarea lui Lomonosov către L. Euler din 5 iulie 1748.
3. Anemometru Lomonosov (desene).

4. Pagina de titlu a „Cuvinte despre beneficiile chimiei” Lomonosov.

5. Prima pagină a manuscrisului „Prodromus ad veram chymiam physicam”.

6. Prima pagină a manuscrisului „Experimente fizice asupra sărurilor”.

Volumul III

1. M. V. Lomonosov. Litografia lui Victor dintr-un portret de la începutul anilor 50 ai secolului al XVIII-lea.

2. Prima pagină a manuscrisului lucrării lui M. V. Lomonosov „Theoria electricitatus methodo mathematica concinnata”.

3. Schițe ale aurorelor boreale, realizate de M. V. Lomonosov. Aplicație. T. III. PSS (11 coli).

Volumul IV

1. M. V. Lomonosov. Portret gravat de X. A. Bortman (1757). (Frontispiciu).

2. Imagini ale unei comete pentru lucrarea „Descrierea unei comete apărute la începutul anului 1744”.

3. Imagine a traseului cometei către lucrarea „Descrierea la începutul anului 1744 a unei comete care a apărut”.

4. Prima pagină a manuscrisului „Problema fizică a tubului de vedere nocturnă”.

Biblioteca „Runivers”

Lista ilustrațiilor

415

5. 0 pagină din manuscrisul „Representatio semitae Veneris anno 1761 26 Maii per discum Solis transiture...” [Indicarea căii lui Venus pe plan solar].

6. Prima pagină a manuscrisului „Note chimice și optice”.

7. Pagina de titlu a „Tabelelor de oscilații ale unui pendul centrosopic observat la Sankt Petersburg”.

B. Ultima pagină a „Tabelelor de oscilații ale pendulului centrosopic...”.

T o m V

1. Portretul lui M. V. Lomonosov, gravat de N. I. Utkin (1834). (Frontispiciu).

2. 0 pagină din manuscrisul latin al Catalogului Pietrelor și Fosilelor Cabinetului de Minerale al Kunstkamera a Academiei de Științe.
3. 0 pagină din manuscrisul traducerii în limba rusă a Catalogului de minerale cu corecții editoriale de Lomonosov.
4. Argint nativ găsit pe Insula Urșilor în 1732
5. Un magnet încadrat din magnetită naturală Tagil.
6. Pagina de titlu a „Primele fundații ale metalurgiei sau mineritului” (1763).
7. „Primele fundații ale metalurgiei sau mineritului”. 44 de figuri pe 4 inserturi.
8. 0 pagină din manuscrisul „Prefață” [la cartea „Primele fundații ale metalurgiei sau mineritului”].
9. Prima pagină din „Știrile mineralogiei rusești compuse”.
10. Extras din manuscrisul „Petriicatio artificialis”.

Volumul VI

1. M. V. Lomonosov. Portret de L. S. Miropolsky, ulei (1787).1 (Frontispiciu).
2. Pagina de titlu a „Istoriei antice a Rusiei”.
3. Pagina de titlu a Scurtului cronicar rus.
4. Harta polară atașată manuscrisului „O scurtă descriere a diferitelor călătorii în mările nordice și o indicație a unei posibile treceri de către Oceanul Siberian către India de Est”.
5. Proiectul paginii A din „Instrucțiunile aproximative pentru comandanții navalii”, cu completările proprii ale lui Lomonosov.

Volumul VII

1. Bustul lui Lomonosov de F. I. Shubin (1793). Bronz. (Frontispiciu).
1. 0 pagină din manuscrisul „A Brief Guide to Retic” cu corectarea proprie a lui Lomonosov.

1 Apartenența acestui portret al artistului L. S. Miropolsky a fost stabilită de M. E. Glinka în 1961. În vol. VI al PSS, F. I. Shubin a fost numit în mod eronat autorul portretului.

Biblioteca „Runivers”

Lista ilustrațiilor

3. 0 pagină din manuscrisul „Însemnări privind propunerea de terminație la plural a adjectivelor”.
4. Prima pagină a manuscrisului „Un scurt ghid al elocvenței”.
5. Pagina de titlu a primei ediții a The Concise Guide to Eloquence. Corectare cu corecțiile proprii ale lui Lomonosov.
6. Pagina din manuscrisul „A Brief Guide to Eloquence”.
7. 0 pagină din dovada A Brief Guide to Eloquence.
8. Pagina din manuscrisul „A Brief Guide to Eloquence”.
9. 0 pagină din manuscrisul „Curtea Literelor Ruse”. Extras din prima versiune.
10. 0 pagină din manuscrisul „Curtea Literelor Ruse”. Sfârșitul celei de-a doua versiuni a părții introductive.
11. Pagina de titlu a primei ediții a Gramaticii Ruse.
12. 0 pagină din manuscrisul „Despre starea actuală a științelor verbale în Rusia”.
13. Bilanțul de gramatică.
14. Pagina din manuscrisul „Materiale pentru gramatica rusă”.
15. Pagina din manuscrisul „Materiale pentru gramatica rusă”.
16. Manuscrisul notei „Despre traduceri”.
17. Frontispiciul primei ediții a Gramaticii Ruse.
18. Nota lui Lomonosov cu privire la problema traducerii „Gramaticii Ruse” într-o limbă străină.
19. Pagina de titlu a traducerii germane a gramaticii ruse.

Volumul VIII

1. M. V. Lomonosov. Gravură de M. Schreyer (sfârșitul secolului al XVIII-lea). Frontispiciu.
2. Manuscrisul poeziei „Vreau să-l laud pe Atrid”.
3. Prima pagină a manuscrisului „Oda despre victoria asupra turcilor și tătarilor și asupra prinderii lui Khotyn în 1739”. Original scris de mână (1751).
4. Pagina de titlu a celor trei ode parafrastice (1744).

5. M. V. Lomonosov. Monumentul operei lui I.P.Martos. Gravură de N. I. Utkin (1836).
6. Începutul poeziei „Zeus, părintele zeilor...”. Ciornă scrisă de mână (1744–1747).
7. Continuarea poeziei „Zeus, părintele zeilor...”. Ciornă scrisă de mână (1744-1747).
8. Prima pagină a primei ediții a Odei 1747
9. Frontispiciul Calendarului Curții pentru 1749. Gravură de I. A. Sokolov.
10. Iluminare 6 septembrie 1750. Gravură de I. A. Sokolov.
11. Corectarea paginii de titlu a tragediei „Tamira și Selim” (1750).
12. Pagina manuscrisului tragediei „Demofont” cu amendamente de Lomonosov (1751).
13. Corectarea paginii de titlu a lucrărilor colectate ale lui Lomonosov, 1751.
14. Pagina de titlu a primei ediții a Letters on the Benefits of Glass (1752).
15. Poezii „Să mă răzbuni pe brațul invidios...” și „Tineri de aur și o vârstă fără griji...”. Original scris de mână.
16. Orchestra de corn. gravura secolului al XVIII-lea
17. Desen pentru iluminare și artificii din 25 aprilie 1754, proiectat de Lomonosov.

Biblioteca „Runivers”

Lista ilustrațiilor

417

18. Desen pentru iluminare la 19 decembrie 1754, executat de I.E.Trimmel după proiectul lui Lomonosov cu semnătura sa.
19. Pagina de titlu a traducerii în franceză a „Cuvântului Lăudabil” către Petru I cu nota lui Lomonosov (1755).
20. Detaliu al statuii ecvestre a lui Petru I din Leningrad. Opera lui C. B. Rastrelli.
21. Pagina de titlu a lucrărilor colectate ale lui Lomonosov, 1757

22. Încheierea primei ediții a Odei 1757
23. Vedere asupra Mănăstirii Solovetsky. Gravură de A. Zubov (sec. XVIII).
24. Asediul lui Shlisselburg de către trupele ruse. Gravură de la începutul secolului al XVIII-lea.
25. Schițe poetice ale lui Lomonosov. Ciornă scrisă de mână (1761-1762).
26. Poezia „O, cerule, nu mă lipsi de ochi și de auz...”. Ciornă scrisă de mână (1762-1763).
27. Prima pagină a unei ediții separate a Mesajului către G. G. Orlov (1764).

Volumul IX

1. M. V. Lomonosov. Portret în acuarelă de I. I. Bermileev (1855). Frontispiciu.
2. Planul amplasamentului planificat pentru construirea unui laborator chimic. Executat de arhitectul P.-A. Trezzini (1748).
3. Planul Laboratorului de Chimie cu explicații scrise de mâna lui M. V. Lomonosov (martie 1745).
4. Proiect de raport la Senat cu privire la construcția Laboratorului de Chimie. Ciornă scrisă de mână de M. V. Lomonosov (1745).
5. Planul laboratorului de chimie cu explicații scrise de mâna lui M. V. Lomonosov (octombrie 1745).
6. Secția și planul Laboratorului de Chimie (1748).
7. Detaliu al privilegiului acordat lui M. V. Lomonosov pentru fabrica Ust-Ruditskaya (1756).
8. „Petru I”. Mozaic de M. V. Lomonosov (1754).
9. P. I. Șuvalov. Mozaicul atelierului Lomonosov (1758).
10. „Bătălia de la Poltava” (detaliu). Mozaicul atelierului Lomonosov (1762-1764).
11. Harta traseelor expedițiilor geografice planificate de M.V.Lomonosov (1760).
12. Pagina de deschidere a „Mărturii sumare despre originile Departamentului Academic Geografic”. Ciornă scrisă de mână de M. V. Lomonosov (1763).
13. K. G. Razumovsky. Portret de P.-D. Batoni (1766).

14. Planul părții insulei Vasilyevsky unde se afla Academia de Științe.
15. Pagina de început a unei note a lui M. V. Lomonosov privind identificarea a doi sculetori pentru fabricarea tubului catadioptric inventat de el (1762).
16. Caciulă la oda lui G. F. Juncker, tradus de M. V. Lomonosov (aprilie 1742).
17. Notă de mână a lui M. V. Lomonosov cu privire la interzicerea publicării „odelor absurde” în publicațiile academice (1752).
18. Pagina inițială a proiectului de regulament al Gimnaziului academic, întocmit de M. V. Lomonosov. Traducere germană, scrisă de o mână necunoscută (1759).
19. Fișa inițială a „Legislației pentru elevii din cadrul Gimnaziului imp. Academia de Științe”. Ciornă scrisă de mână de M. V. Lomonosov (1758).

Biblioteca „Runivers”

418

Lista ilustrațiilor

20. I. I. Lepekhin.
21. Pagina inițială a definiției întocmite de M. V. Lomonosov despre reorganizarea Universității Academice (1760). Originalul, scris de mână unui funcționar.
22. S. K. Kotelnikov. Siluetă de F. Anting.
23. Notă de mână a lui M. V. Lomonosov despre pregătirea la Observatorul navigatorilor trimiși de la Colegiul Amiralității (1764).
24. V. K. Trediakovsky.
25. A. P. Sumarokov.
26. Recenzia lui M. V. Lomonosov asupra disertației lui G. V. Richman. Original scris de mână de M.V. Lomonosov (1749).
27. S. P. Krasheninnikov.

T o m X

1. M. V. Lomonosov. Fotocopie a originalului picturii pierdute, care a aparținut unui descendent al lui Lomonosov G. I. Nostitz. (Frontispiciu).
2. Notă de M. V. Lomonosov despre necesitatea transformării Academiei de Științe. Pagina de început a unui proiect scris de mână (1758-1759).

3. P. I. Rychkov. Gravura de A. Osipov.
4. Memorandumul lui M. V. Lomonosov despre. măsuri pentru aducerea Academiei de Științe „într-o stare bună”. Pagina de început a unui proiect scris de mână (1761).
5. Vedere de la Neva la Insula Vasilyevsky. Gravura de M. I. Makhaev (1753).
6. Planul clădirii Academiei de Științe. Gravură de I. A. Sokolov (1741).
7. Secțiune longitudinală a clădirii Academiei de Științe. Gravura de A. Polyakov (1741).
8. „O scurtă istorie a conduitei Cancelariei Academice”. Pagina de început a unui proiect scris de mână.
9. Semnătura de mână a lui M. V. Lomonosov sub mărturia în timpul interogatoriului la masa Stav-lennicheskoy a Consiliului sinodal al Cancelariei din Moscova (1734).
10. Cererea lui M. V. Lomonosov pentru admiterea în serviciul Academiei de Științe (1742). Foaia inițială, scrisă de mâna unui grefier și semnată cu punctele lui M. V. Lomonosov.
11. Raportul lui M. V. Lomonosov prin care se solicită eliberarea din arest. Original scris de mână (1743).
12. Moșia lui M. V. Lomonosov pe Moika. Plan axonometric al secolului al XVIII-lea.
13. Plan de conversație cu Ecaterina a II-a. Ciornă scrisă de mână (1765).
14. Raport, M. V. Lomonosov despre planul lucrării sale pentru treia ianuarie 1749. Original scris de mână.
15. Raportul lui M. V. Lomonosov asupra lucrării pentru treia septembrie 1750. Ciornă scrisă de mână.
16. Desen de M. V. Lomonosov, anexat la scrisoarea sa adresată lui I. A. Korf din 15 septembrie 1737.
17. Lup creștin. Dintr-un portret de I. M. Bernigerota, gravat de V. D. Preisler (1755).
18. Scrisoare a lui M. V. Lomonosov către L. Euler din 5 iulie 1748. Pagina inițială a originalului olograf.
19. V. N. Tatishchev. Portret realizat de un artist necunoscut.
20. I. I. Șuvalov. Portret realizat de un artist necunoscut.

Biblioteca „Runivers”

Lista ilustrațiilor

419

21. Semnătura lui M. V. Lomonosov pe înregistrarea contractului din 4 februarie 1726. Cel mai vechi dintre toate autografele descoperite ale lui M. V. Lomonosov.
22. Semnătura lui M. V. Lomonosov în caiet, începută în timpul construcției Bisericii Kurostrovskaya (25 ianuarie 1730).
23. G. V. Rikhman. Gravura de E. E. Fedoseev.
24. Scrisoare de la M. V. Lomonosov către I. I. Shuvalov despre înființarea Universității din Moscova. Original scris de mână (1754). Pe 4 pagini.
25. Da. Da. Shtelin. Dintr-un portret de G. F. Schmidt, gravat de I. Stenglin (1762).
26. M. I. Vorontsov. Mozaicul atelierului Lomonosov (1765).
27. Scrisoare a lui M. V. Lomonosov către G. N. Teplov din 30 ianuarie 1761. Pagina inițială a unui proiect olograf.
28. G. G. Orlov. Mozaicul atelierului Lomonosov (1764).
29. Casa lui M. V. Lomonosov pe Moika, unde a murit. Detaliu al unui desen de M. I. Makhaev.

Biblioteca „Runivers”

LISTA ILUSTRAȚIILOR PENTRU VOLUMUL XI.

1. M. V. Lomonosov. Portret al unui artist necunoscut din secolul al XVIII-lea.
2. Pagina „Note către Vedomosți”. 1741.
3. Pagina „Note către Vedomosți”. 1742.
4. Pagina de titlu a manuscrisului „Economia Livland”. 1760.
5. Pagina de titlu a „Economiei Lifland” a lui Solomon Hubertus. 1688.
6. O pagină din cartea a 22-a a traducerii în limba rusă a operei lui F. Fenelon „Aventura fiului lui Ulise al lui Telemakov”.
7. Prima pagină a cărții a 23-a „Aventurile lui Telemakov, fiul lui Ulise”.
8. Pagina de titlu a cărții lui L. Euler „Știința mării”. 1949.

Biblioteca „Runivers”

CONȚINUT

De la editor	5
-----------------------	---

Scrisori

1. decembrie 1740 4. D. F. Michaelis	
2. octombrie 1748 12. I. G. Gmelin	12
3. mai 1762 13. I. A. Tsilkhu	15
4. mai 1764 9. F. M. Zanotti	16

Traduceri

5. Despre menținerea sănătății	21
6. Despre prepararea salitrului	31
7. Continuare asupra durității diferitelor corpuri.....	34
8. Continuarea descrierii diferitelor mașini.....	48
9. Economia Livoniană.....	72
10. Aventura lui Telemakov, fiul lui Ulise	152
11. Scrisoare a lui L. Euler către președintele Academiei de Științe K. G. Razumovsky	163
Poezii atribuite lui M. V. Lomonosov	
12. Poezii pentru iluminarea din 25 aprilie 1742 la Moscova	181
13. Poezii pentru iluminare 25 aprilie 1743	181
14. [Când, împodobit cu patru coroane...]	182

15. [Biata Tamira! Doar vrei să te
naști...]..... 182

16. Scrisoare către domnul
V.....
183

17. [Frumos vedem aici privirea lui
Catherine ...] 184

Note

La nr.

1 .....
..... 187

La nr.

2 .....
..... 188

La nr.

3 .....
..... 190

La nr.

4 .....
..... 191

Biblioteca „Runivers”

422

Conținut

La nr.

5 .....
192

La nr.

6 .....
195

La nr.

7 196

La nr.

8 .....
197

La nr.

9 .....
202

La nr.

10 .....
211

La nr.

11 .....
212

La nr.

12 .....
. 219

La nr.

13 .....
220

La nr.

14 .....
220

La nr.

15 .....
222

La nr.

16 .....
223

La nr.

17 225

Indicatori

De la compilatori .....
..... 229

Index la lucrările lui M. V. Lomonosov la volumele I-
X 231

Index de subiecte la volumele I-
X 243

Indexul numelor geografice și etnice la volumele I-X .....
335

Indexul numelor la volumele I-
X 359

Indexul numelor mitologice la volumele I-
X 400

Indexul numelor la volumul
XI 406

Lista de
abrevieri.....
.. 413

Lista ilustrațiilor pentru volumele I-
X..... 414

Lista ilustrațiilor pentru volumul
XI 420

Biblioteca „Runivers”

Colegiul editorial al volumului XI:

B. G. Kuznetsov, A. V. Koltsov, E. S. Kulyabko, E. S. Likhtenstein, G.
E. Pavlova, E. S. Paina,

N. V. SOKOLOV, A. S. FEDOROV, I. I. SHAFRANOVSKII

Editor responsabil

G. E. PAVLOVA

Biblioteca „Runivers”

MIHAIL VASILIEVICH LOMONOSOV

COMPOZIȚIA COMPLETĂ DE SCRIERI

Volumul unsprezece

Aprobat pentru publicare de către Institutul de Istorie a Științelor
Naturale și Tehnologiei Academiei de Științe a URSS

Redactor al editurii I. P. Palkina Artist M. I. Razulevich Redactor
tehnic G. A., Smirnova corectori G. A. Alexandrova și O. I. Burkova

IB nr. 20468

Predat setului 28/04/82. Semnat pentru publicare la 27 mai 1983. M-
31993. Formatați T0x001/^. Hârtie de tipar Nr. 2. Tipar academic.
Imprimeul este ridicat. Conv. cupror l. 31-|-0,14 incl. Conv. kr.-ott.
35,82. Uch.-ed. l. 31.4 Tiraj 2600. Ed. Nr 8003. Tip. zak. nr. 1394.
Pret 3 p. 60 k.

Filiala Leningrad a editurii „Nauka” 199164, Leningrad, V-164,
Mendeleevskaya lin., 1

Ordinul Steagului Roșu al Muncii Prima tipografie a editurii Nauka
199034, Leningrad, V-34, rândul 9, 12

Biblioteca „Runivers”